

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W25992	ImageGroup:	I1PD36383
LCCN:	2004326362	ISBN:	9624501599

Title:	རྗེ་བཙུན་ཧོར་ཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་དོགས་སྤྱོད་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་ rje btsun hor chen pa ye shes rgya mtsho'i dogs spyod phyogs bsdus
Author:	ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ ye shes rgya mtsho
Descriptor:	published by mdo smad dHlH tsha dgon chen
Original Publication:	legs gsung chos kyi gru char;n/a
Place:	zhang kang
Publisher:	zhang kang then mA dpe skrun khang
Date:	2001
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 2008

༡༡། རྩེ་བཙུན་དོར་ཆོན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་འི་

དོགས་རུའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་

བཞུགས་སོ། །

(སྤང་ཆ)

ཞང་ཀང་ཐེན་མུ་དཔེ་སྤྱན་ཀྱང་བེ།

༡༡། ། ཤེགས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ཆར།

(ཆོས་གཞུང་དཔེ་ཆོགས) སྤྱི་དཔེ་གཉིས་པ།

སྤྱི་ཐབ་བཀའ་འདྲི་བྱ་ཡུལ།

རྩེ་བཙུན་གསལ་པ་རྒྱལ་མཚན།

ཤེགས་སྤྱི་ཕྱེད་མཁའ།

སྤྱི་མཆོད ༡ ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

ཆོག་རུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། ཆ་དོར་སྤོ་བཟང་སྤྱན་གསལ།

བྱ་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་བ།

མང་གཤོང་དགེ་འདུན་འཇིག་མེད། རིག་བཙུན་སྐལ་བཟང་དགེ་ལེན

འབྲེམ་སྤྱེལ་སྤྱེལ།

མདོ་སྤང་བྱང་རྒྱུད་རྒྱུ་ཆ་དགེ་ལེན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱི་དང་སྤྱིང་།

地址：青海省化隆县支扎大寺院 邮编：810907

联系人：次忠尖措：0972-799110

更登久美：0972-799116

༡༡། ། རྩེ་བཅུན་ཉོར་ཆེན་པ་ཡེ་གེས་བྱ་མཆོས་མཇུག་པའི་
དོགས་དཔྱེད་ལྷོགས་བཅུས་
བཅུགས་སོ། །

(མཇུག་ཆ)

ཞང་ཀང་ཐེན་མུ་དཔེ་བྱུན་ཁང་།

དཀར་ཆག

དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་དོགས་དཔྱད་ལྷང་རིགས་
སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། ..... (1)

བྱིས་ལན་པད་དཀར་ཕྱེང་བའི་དོགས་དཔྱད་བདུན་ཅུའི་འོད་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། ..... (157)

བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་ལེགས་བཤད་ཀྱན་བཏུས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། ..... (167)

ཆོས་མངོན་མངོད་ནས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དེ་དག་གི་
རྟེན་ཚུལ་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་ལམ་ནོར་བུའི་
བང་མངོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། ..... (367)

༡༡། ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་
དོགས་དཔྱད་ལུང་རིགས་སྒྲིན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། ། བ་མོ་བུན་པོ་རྟེན་ས་ཏུ་ཡ། མི་འགྱུར་ཆོས་སྤྱི་མཁའ་ལ་མཁྱེན་བཙེའི་རྫོགས་ལྡན་ཆུ་འཛིན་
འཕྱིགས་པ་ལས། ། ལུང་རིགས་སྒྲིན་མེ་དྲག་ཏུ་འཕྱུག་ཅིང་སྤོང་ཉིད་ང་རོའི་འབྲུག་སྒྲིན་གྱི། ། ལྷ་ཆོགས་གདུལ་
བྱའི་མོས་པ་ཇི་བཞེན་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱུན་གྱིས། ། སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་མཛད་རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་སྤྱུ་བ་པའི་དབང་
པོར་མགོས་བྱག་འཆལ། ། མདོ་ཡི་སྤྲུལ་དོན་རྒྱུན་གྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ། ། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་བཞེད་སྤྱོད་མི་འདྲ་
བས། ། དེ་དག་མ་འདྲེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ། དོགས་དཔྱད་ལུང་རིགས་སྒྲིན་མེ་འདི་ན་འགོད། ། དེ་ལ་
འདིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་དོགས་དཔྱད་ཅུང་ཟད་འགོད་པ་ལ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟ་རྟེན་གྱི་
རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐང་ལས། རྣམ་མཁྱེན་ནི། ཇི་ལྟ་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལོ། ། ཞེས་དང་། དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བདེན་གཉིས་མཁྱེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོའི་རྒྱུ་ལས། དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
སྤྱོད་པའི་ཆོས་བཙུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། འདིའི་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་གཉིས་མཁྱེན་པ་
ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་དེའི་རྟོགས་བྱ་བ་སྤྲུལ་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་བརྟག ཁ་ཅིག ཇི་ལྟ་བུ་དང་རྟེན་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
གསེར་ཐང་ལས། དབྱེ་ན་ཇི་ལྟ་རྟེན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྐབས་འདིར་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབྱེ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མཆོན་གཞི་ནི་སྤྱིར་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་དོན་བཙུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མཐོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བར་བཤད་པ་དེ་ཀྱིས་ཀྱིས་མཐུན་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་ལ་
ཀྱིས་མཐུན་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཀྱིས་མཐུན་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱིས་མཐུན་གྱི་དེ་བུ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡོད་པ་ཤེས་བྱའི་དེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་
མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་སྔ་ཕྱིའི་མཁས་པ་མང་པོས་གཞི་གྲུབ་ན། དགག་ཉགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་
ཉགས་ཡང་དག་གིས་བྱ་བ་ཁས་བླངས་ནས་ཉགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཆོག་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་གོ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་གཞུགས་ཏེ་དང་། ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་
གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། ཉགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
དག་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤང་། མ་བྱ་བ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་
པའི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས། ཉགས་ཡང་དག་གི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་
བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་ཡ་གྲུལ་ལ་ཉགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འཛོག་རིགས་པར་
ཐལ། ཉགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གསུམ་བྱ་བ་ཆེ་
ཆུང་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔ་མའི་ཡ་གྲུལ་དང་། སྔ་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བུ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
ཁས། འདོད་ན། ཉགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་བུ་གཞི་དང་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་
དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཇི་ལྟ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀྱིས་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
དེ་དག་ཡིན་ན་ཀྱིས་མཐུན་ཡིན་དགོས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དོན་
དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་མདོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱ་བ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཇི་ལྟ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཀྱིས་མཐུན་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་བྱུང་། དེས་ན་ཀྱིས་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་མ་
མཐུན་ལ། ཇི་ལྟ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ནོ། ། དེ་མི་འགལ་ལམ་ཞིན། འོ་ན་ལམ་ཤེས་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་
པས་བྱ་བ་པར་ཐལ་ཞིང་། སྔ་འཛིན་དང་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པར་ཐལ། དེ་
འདོད་ན། བྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། ། ཞེས་དང་།
གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཀྱིས་མཐུན་ཡིན་ན་དོན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་
ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟ་མ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་

གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་རྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱད་དང་གཟུགས་སྤྱད་གཉིས་
 རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། ། ཞེས་
 དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཆོན་
 ཉེར་གཅིག་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཙ་འགྲེལ་ཀྱན་གྱིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཙ་བར། བྱང་ཆུབ་ཚུགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། བསུམ་ ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་སྟོན་འགྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆར་ཡང་། དབྱེ་ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་ལ།
 རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་མ་བྱོལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་ལས་བྱང་ཚུགས་སོ་བདུན། ཆད་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད།
 མཐར་གནས་སྟོམས་འབྱུག་དགུ། ཟད་པར་བརྒྱ། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།
 སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དུག་ སོ་རིག་བཞི་རྣམས་ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཡོངས་
 དག་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་རྣམས་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་ཕྱིར་ལས། བྱང་ཆུབ་ཚུགས་མཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱུ་ཞེ་བཞི། མཐའི་དང་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པས་བརྒྱུ་ཞེ་དུག་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་། ཆད་མེད་པ་
 བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་
 ཀྱི་སྟེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། ལྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་།
 བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་
 རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་རྒྱུད་དབང་བཅོན་པར་
 བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། མཆོན་ཉིད་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ན་ཚུགས་
 མཐུན་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བཅུ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་།

ལྷག་མ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། རྒྱལ་
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྒྱལ་མཐའི་དུས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཀྱན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལ། སངས་རྒྱལ་པ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མིན་པས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་
ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། སློབ་ལམ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ལྟེ། གསེར་སྤྱོད་ལས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད་ནི། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་རྟོགས་སྤྱིན་སྤངས་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་སློབ་ལམ་མོ། ། ཞེས་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞི་ཤེས་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ ལམ་ཤེས་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་གསེར་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་བྱང་
སེམས་དང་སངས་རྒྱལ་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་ནི་སྤང་བའི་སྒོ་
ནས་མིང་བཏགས་པའོ། ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྟགས་བཤད་པ་ནི་གཞི་གཉེན་
རྣམ་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་པ་མིན་ཉེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་འཕགས་པ་
དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་འདུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡུམ་བར་མ་དངས་པའི་
དགོངས་པ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུ་བར་བཞེད་ནས་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་དང་། མདོར་ན་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པས་བྱ་བ་པར་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ་བ་གང་
ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དུ་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་ཚུལ་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་
གསེར་སྤྱོད་ལས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རྣམ་པར་སྦྱར་ཉེ་
གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་ལྟེ། མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་
ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཉེ། ལམ་ཤེས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་དོན་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་མཆོད་ཉིད་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་
པའོ། ། ཞེས་དང་། མཆོད་གཞི་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟགས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་།
ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དོན་གཅིག་

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ལ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་བྱབ་ཀྱང་ཕྱོག་ལྗེ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོགས་དཀའ་ལྡང་བ་ལས། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལམ་ཤེས་མིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་རི་ལྗེ་བ་བཞེད་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་མིན་ནོ། ། འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོམ་
ཉིད་ལ་ལྷོང་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཙམ་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་
ཡིན་ནོ། ། འདིས་ལམ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་བསྐྱེད་ཤེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་
ལོ། ། འདིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་ཡང་རིགས་བསྐྱེད་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
མཉམ་གཞག་ལ་ལམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་མཆོམས་ནི།
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་དང་། སངས་རྒྱུས་ལ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཡིག་ཆའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
མཆོམ་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པ་
གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཟིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་ཉིད་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་ཉིད་རང་གི་ཟིན་བྱེད་ལ་སྤྲོའི་
སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། རྒྱལ་ལམ་ཤེས་
ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་སྐབས་དང་པོའི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱོད་སྐབས་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། བྱོད་དང་འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་།
མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་བསྟན་བྱའི་པལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་
རིགས་ངེས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དོན་བདུན་ཅུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་བསྟན་

བྱེ་གཙོ་བོ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་དབང་རྒྱལ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་
འདིའི་བཟུང་བྱེ་པའི་བཞི་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཁ་ཅིག་ རྣམ་རྒྱུ་གས་སྦྱར་བ་
སྐབས་བཞི་པའི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རྣམ་རྒྱུ་གས་སྦྱར་བཞི་པའི་བཞི་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོ་ན། རྣམ་རྒྱུ་གས་སྦྱར་བཞི་པའི་
ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རྣམ་རྒྱུ་གས་སྦྱར་བརྒྱུད་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
བྱང་མེས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་མེས་དང་། དཔྱ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་མོང་གི་བྱང་མེས་
གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚན་མེད་རབ་བྱུ་བྱེ་ལ་སོགས། ། ཞེས་
པའི་དངོས་བཟུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མེ་རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལམ་
རྣམས་བཟུང་བྱེ་པའི་བཞི་པའི་རྒྱུ་གས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་འདིར་ཆེད་བྱེ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་
རྟོན་དང་རིགས་ངེས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་། དབང་རྒྱལ་དང་མ་ངེས་པའི་ལམ་བཟོད་རྒྱུ་ཞར་ལ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དོན་
བདུན་ཅུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཤུགས་བཟུང་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། རྒྱུ་གྱི་དེས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩམས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་
རྣམས་བྱུ་བྱེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉེན་པོ་སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་མེ་
མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་འདིར་བཟུང་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་བར། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་
ལ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སྐབས་གསུམ་པའི་བཟུང་བྱེ་
གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མེ་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་དེ་སྐབས་
གསུམ་པའི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་དེ་
མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བཟུང་
བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུ་བྱེ། ཚ་བར། ཤེས་རབ་པ་རྣམས་ཕྱིན་པ་ནི། ། དངོས་པོ་
བརྒྱུད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། ། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་ཤུགས་
བཟུང་བཟུང་བྱེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། རྒྱུ་གྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་

མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་ཤུགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པར་ཐལ། གསུམ་པའི་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་
 ཅུ་གཉིས་ཚོ་གདོན་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་ཅིག་
 གཞི་ཤེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་སྟེ། གསེར་སྒྲིབ་ལས། གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི།
 གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཉེ་ཆོ་བའི་མཁྱེན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར།
 གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་
 རས་བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་གྱི་མཚའ་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྟུང་། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་
 བཤད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསེར་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དངས་ཟེན་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་མཚའ་ཉིད་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཉན་
 ཐོས་གྱི་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་ལ།
 རྟོགས་དཀའ་ལྡང་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་སྟེ། དག་བཙམ་རྟོགས་པ་སྒྲོལ་སོང་གི་བྱང་
 སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་བསམ་སོགས་དང་། ཉན་རང་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམས་གཞི་ཤེས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་དམན་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐེག་
 དམན་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་
 དམན་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དེས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་
 ལམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དེས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའ་ལྡང་བ་ལས། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་འདས་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ཡིན་ན་དེས་མ་བྱུང་པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་མངོན་སུམ་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་མིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་མི་དགོས་སོ། ། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་
པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་
པའི་རྒྱ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འཕགས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་གྱིས་དེའི་རྒྱུར་བྱེད་ཅེས་སོགས་སུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། ། དཔེར་ན། བྱམ་པའི་བྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་ཅམ་གྱིས་ཀ་བ་ལའང་བྱབ་ཀྱང་ཀ་པའི་དངོས་པོ་བྱམ་པ་ལ་
བྱབ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག་ ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འཐད་པར་ཁས་ལྷངས་ལ། ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
ཡིན་པས་བྱབ་པའང་ཁས་ལྷངས་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་དེ་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཆོ། དེ་གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཞེས་བཤད་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་
དེའི་ཆོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། མིན་ན་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་འཛིན་མི་
བྱབ་པས་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོས་ལ་དཔང་བེད་ཀྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱབ་རྟེན་མེད་བཞིན་ཏུ་དེ་ལྟར་ཁས་ལྷངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཏུ་གྱུར་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་ན། གཟུགས་བདེན་
མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་སྤྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་
དཔྱད་ལྟར་ན་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་མི་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ལའང་དེ་མི་དགོས་ལ། བསྐྱས་
དོན་ལས། ཆ་བཞག་མེད་ན་མཐར་ཐུག་གཞི་ཤེས་ཀྱང་། ། དེར་གྱུར་དགོས་ལ་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་
ཕྱིར། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་བྱབ་པས་གཞི་
ཤེས་ལའང་དེས་བྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ལ། ལྷག་པས་འདིར་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱ་སོ་སོ་བ་
ཡིན་པས་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་ལྷ་མར་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཡོད་དམ་བཅུ་
ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱེ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་
ཅིག་ ཡིག་ཆར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་
རྟོགས་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱད་

ལྷན་གྱིས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལྷན་གྱིས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཁུན་གསུམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་སྤྲེལ་རབས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱང་སེམས་
 ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་སྟོན་རྒྱུ་གིས་ཁུབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཁུབ་ཅིང་། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་དམན་སྒྲིབ་
 ལག་ནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲེལ་མ་ལས།
 ཆོས་ལ་ཁྲིའ་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། ། བསྟན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 གནས་མ་བྱུང་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱང་ཞིགས། ཞེས་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བའི་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆ་བཞག་སྒྲིམ་པས་མ་ངེས་པ་དང་དབང་རྒྱལ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་ཅིང་། ཟིན་པ་སྒྲིམ་
 པས་ཞོགས་དང་སྒྲིམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ མཁུན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་བྱུང་གིས་ཁུབ་པར་ཐལ། ཟིན་པ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཆོག་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་དུ་ཁྱུར་པའི་བསམ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བྱུང་དང་སྒྲིམ་
 པ་གཉིས་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་གནས་དགུ་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགུ་འཛོག་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བསེབས་མ་གཟུགས་ལས། སེམས་གནས་དགུ་འཛོག་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། སེམས་གནས་དགུས་ལྟག་
 མཐོང་སྒྲིམ་ཚུལ་གཞུང་ཆེ་བ་གཅིག་གིས་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་གནས་དང་པོ་སྒྲིམ་མིན་ལ། ། ལྟག་མ་བརྒྱུད་བསམ་པ་དང་བསམ་བྱུང་དང་སྒྲིམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སེམས་གནས་དགུའི་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། ལྟག་མ་བསམ་པ་དང་
 བསམ་བྱུང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིམ་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདི་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་སྒྲིམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། སེམས་
 གནས་དགུ་ལ་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་གནས་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིམ་མིན་ལ། སེམས་གནས་གསུམ་པ་སྤྲོད་ཏེ་འཛོག་པ་ནས་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་ལ་ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་མ་ཁུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་
 ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཞིག་ནས་ཐོབ་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་བའི་
 མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ཁྱོད་བཅོན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དུས་

མཉམ་པ་གང་ཞིག དེས་འབྲུང་གི་སེམས་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཞིག་ནས་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
ལྟེ། བྱས། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཟུངས་པ་ལ་ཡིད་འཇུག་བའི་ཐྱོད་བ་སྟེ་བ་ཡང་ཞིག་ནས་ལ་རག་ལས་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་འཇུག་རྒྱུ། ། ཞེས་
གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རྣམ་ཐོག་སྟོར་བ་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བྱུང་ལྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། རྣམ་ཐོག་སྟོར་བས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་རང་གི་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་
སྟུམས་བར་བྱས་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ལྟེ།
ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡིག་ཆར་གསུངས་ལ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྟུགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་བྱ་བའོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་འདིར་སྦྱར་ཞེས་
པ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་རི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཆོག་སེམས་ལམ་ན་
ཡང་ཡོད་ལ། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཐུར་ལྟར་རྒྱུ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་བཞི་བ་ལས། དེས་ན་
བསྟུས་ནས་སྒྲིམ་པའི་དོན་ནི། མཚམས་སྦྱར་དུ་འབྲུང་བ་ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་སྦྱར་བས་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྟུ་བའི་དོན་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་
ནང་པན་ཚུན་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟེང་རྟེན་སྟེ་སྟགས་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་
རྣམས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སངས་རྒྱུས་སའི་ལམ་རྣམས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་ལྟེ། རྟོགས་དཀའི་རྣམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྟུགས་སྟག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་
ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སེམས་ཅན་དུ་སྦྱར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མིན་ལོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་ལམ་བདེན་ཡང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ།
དེས་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་འགལ་བ་མིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོབ་
ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ནི་སྟོབ་ལམ་
ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་ལྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་
ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་
དཔྱད་ལས། རྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་

ཐོས་བྱུང་གི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་ནམས་སྤྱད་ཚུལ་ཤེས་དགོས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་ཟིན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། གང་གང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་འགྱུར་པ། ། བསྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ། བདེ་གསལ་མི་
 རྟོགས་སྒོ་འབྲས་ཅན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གར་འགྱུར་བའི་
 ལམ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ལམ་ཤེས་ལ་དེས་ཟིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཙ་བར། ཡང་དང་
 ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། ། མངལ་དང་ངེས་རྟོགས་སྒྲིམ་པའི་ལམ། ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་
 ལས། ཟིན་པ་སྒྲིམ་པས་གྲོགས་དང་སྒྲིམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱད་དོ། ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། རང་རྒྱ་ནམ་རྫོགས་སྦྱར་པ་ལ་བརྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་
 བྱུར་པའི་སྤྱི་མེད་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་དབང་དུ་བྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འཕྱོར་དེ། ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་ཆ་བཞག་མ་སྦྱར་བ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག ཁ་ཅིག རྣམ་
 རྫོགས་སྦྱར་བ་དང་ཅེ་སྦྱར་གཉིས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་མ་ལྔ་མའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་ན། ཅེ་སྦྱར་ཆོས་ཅན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྣམ་རྫོགས་
 སྦྱར་བ་ཡིན། བྱོད་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྲོང་
 ལས། དེ་ལ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་སྒྲིམ་གཅིག་ཡིན་ལ།
 དོན་གྱི་རིམ་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རྣམ་ཀུན་དང་ཅེ་མོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། གལ་
 ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནས། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པས་རྒྱ་མཐའི་རྫོགས་སུ་ཅེ་སྦྱར་མི་འབྱུང་
 ཡང་རྣམ་ཀུན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ན་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་པ་འགག་པ་ཅེ་སྦྱར་
 སྤྱི་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ལ་
 རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱད་དགོས། ཁ་ཅིག ཡིག་ཆར་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འཕྱོར་དེ།
 མཐར་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་དང་། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱ་མཐའི་ལྔ་ལོག་བར་དུ་
 ཡོད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ལ་བརྟན་

པ་ཐོབ་མྱེར་དུ་ཞེས་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་མྱེར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་གསེར་ཐོང་ལྟར་འཐད་པའི་མྱེར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། མཐར་གྱིས་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེབ་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་མྱེར་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་མྱེར་ཏེ།
འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་མྱེར་
ཏེ། རྩ་མ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཐོབ་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་མི་དགོས་པའི་མྱེར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆའི་
བཤད་ཚུལ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མཐར་གྱིས་སྒྱུར་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་མྱེར་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་ཟེར་ན་
བརྟག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་ས་མཚམས་བཤད་པ་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱ་མཐའི་བར་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་མྱེར་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཅེ་མོ་ཐོབ་
ནས་སྒྲོམ་པར་མངོན་ཡང་དེ་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་དུ་དགོངས་པ་བརྟག་ནས་ཤིང་།
འཕགས་པས་བགྱི་བ་སྒྲོས་བ་ནི་སེམས་བརྒྱུད་པ་གཟུང་པའི་དོན་དུ་འོ། ། བསྐབ་པ་སྒྲོས་པ་ནི་ངེས་བར་འབྱེད་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པའི་དོན་དུ་འོ། ། སྒྲབ་པ་སྒྲོས་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ། ། གསུམ་
སྒྲོས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་བས་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱ་མཐའི་
བར་ན་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་ཟེར། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅེ་སྒྱུར་མ་
ཐོབ་བར་དུ་མཐར་སྒྱུར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་མྱེར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་མྱེར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་ སྐད་
ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་བྱལ་ཞེ། དེ་ལྟར་དུ་རྩི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་
བཤད་དང་ཡིག་ཆར་ཡང་གསུངས་པའི་མྱེར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་
མྱེར་ཏེ། རྒྱ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་རྩིས་སུ་
འབྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་མྱེར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཟེར་ན་བརྟག་ གཞན་ཡང་། རྒྱ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་རྩི་བར་གསུམ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་རྩི་མ་རྩི་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱོད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་
མྱེར། བྱལ་ཞེ། གསེར་ཐོང་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཐའ་དང་ལྟན་
ཡང་རྩི་མ་ལས་ཕྱི་མ་བྱོད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་སྐད་

ཅིག་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་སྒྲུབ་རུང་གི་རྒྱལ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་དེ་མཛུགས་པ་མཛོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེའི་ཆོ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་མི་འཇུག་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། ། འབྲས་བུ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་གསུམ་མེད་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་གསུམ་གའི་ཆ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ཆོ་རྣམ་ཐོང་བ་ལས། ཇི་སྟེད་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། དེ་སྟེད་ཐོག་མཐའ་དབུས་དག་གོ། ། ཞེས་དང་། སྐབས་ལྷ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེར་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་བཤད་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་གོ་ས་འཕོས་པའི་ཆད་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་སྐད་ཅིག་སེ་གོ་ལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་ཆ་དང་། བསྟན་པར་སྟོན་པ་མཛོགས་མི་རྒྱལ་ལ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དུས་དེ་གཉིས་ལ་རིང་བྱུང་མེད་ཅིང་། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཆ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་ཐོང་ལས། གཞན་ཡང་། ཆོས་མངོན་པ་བརྣམས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྷ་འདའ་བར་འདོད་པར་མངོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཆ་དང་། གདགས་པར་བཤད་པའི་རྩལ་གོ་ས་འཕོ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོས་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་བགྲངས་བ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཆ་བརྒྱད་འདའ་ཞེས་བཀོད་པ་ནོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོག་གསལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་ན་སེ་གོ་ལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་གསུམ་བརྒྱ་དང་རེ་ལྷ་དང་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱང་བགོ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསྟན་པར་སྟོན་པ་མཛོགས་མི་རྒྱལ་ལ་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་མདོ་ཆོག་མེད་ན་པཎ་ཆེན་དེ་འདྲས་མི་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསལ་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསེར་ཐོང་ལས་དེ་ནོར་བར་བཤད་པ་མངོད་དང་བསྟན་ན་ནོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཆོག་གསལ་ལས་སེ་གོ་ལ་གཅིག་ལ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་བྱེ་བ་ཉན་ཐོས་ལྡེ་པའི་ལྷགས་སུ་གསུངས་ཀྱི་ཐོག་ཆེན་ལྷགས་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་ཐོང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་

མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཅེས་སོགས་དྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ལྟེ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ཕྱིན་
མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་མཐུན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ལ་གཅིག་ལ་བྱུག་ཅུ་རེ་ལྟ་བུ་བའི་ཆག་ཅིག་ལ་དུས་མཐའ་
སྐད་ཅིག་མར་འདོད་དགོས་པས། བྱུག་ཅུ་རེ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུལ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་ཟེར་བ་ནོར་བར་གསེར་སྤང་ལས་
གསུངས་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་བཤད་ཚུལ་མཛོད་དང་བསྟན་ན་ནོར་ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་གསེར་སྤང་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཟེར་ན་དབྱུང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྤྱོད་པར་ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ན། ། ལྷ་བཅུང་ཟད་གསལ་བ་ལྟར། ། དེ་བཞིན་ཐེག་མཆོག་
མོས་ན་མས་ལ། ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཅུང་ཟད་གསལ། ། ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ལྷ་བལ། ། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་
བར་མཐོང་། ། དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་ན་མས་ཀྱིས། ། རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། ། ཇི་ལྟར་ཡར་
ངོའི་བཅོམ་ན། ། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། ། དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་
རྫོགས་པར་གསལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱུང་གྱི། ལྷ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་ས་རེ་རེའི་སྤྲུལ་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དབུ་
མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་དྲི་མས་རིམ་གྱིས་དག་པའི་ཆོ་ཆོས་སྤྱོད་འགྲོ་
རྒྱུའི་འགོག་བདེན་རང་སྤྱོད་ལ་མཐོང་ཚུལ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་རང་སྤྱོད་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་
པའི་འགོག་པ་མཐོང་ཡང་ཉོན་ལྷིབ་ཀྱིས་དག་པའི་དེ་མ་མཐོང་བ་ནས། ས་དགྲུ་པའི་ཆོ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དག་
པའི་འགོག་པ་མཐོང་ཡང་རྒྱུད་དུས་དག་པའི་འགོག་པ་མ་མཐོང་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་སྤྱོད་གཉིས་མཐའ་དག་
དག་པའི་ཆ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་མཐོང་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ནས། དེར་མ་
ཟད་འགོག་བདེན་དེ་མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཡང་དབུ་སེམས་འདོད་དེ། ཐོས་
བསམ་གྱི་དུས་ན་དེ་མེད་པ་དང་། མོས་སྟོན་གྱི་ས་ན་སྟོན་བྱང་གི་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ས་ཐོབ་ནས་དེ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་ས་ལ་དེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པ་དང་
བཅས་དང་སྤྱོད་ཐོབ་དང་། ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་དང་། ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་ཆོས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ།
བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས།
དེ་དང་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ནོར་མི་གཅིག་པས་འདིའི་ས་མཆོམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་ཏེ།

སྒྱུར་བཞི་བསྐྱམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། བྱལ་སྤེ། ཆོས་
 དབྱེངས་བསྟོད་པ་དང་ས་ནས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་མེད་ཞེས་མ་གསུངས་པར་འདིའི་ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་དེ་ལས་
 དགར་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྐགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 རང་རྒྱུད་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པས་དང་ས་ཤིང་རང་གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ།
 ཅ་བར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ། ཡང་དག་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། ། ཅེས་དང་། སར་
 ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་འདྲེན་བྱེད་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པས་དང་ས་ཤིང་
 རང་གི་གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་འདྲ་བ་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྤྱོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སྒྱུད་པའི་
 ཉིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་སྒྱུད་པའི་ཉིན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་སྤྱོད་ན་འདོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། དེ་ལས་ལྟ་བུ་སྐགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཉེ།
 དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་གི་དེ་
 བསྐྱེགས་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྤེ། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལས་བྱང་ཞིང་རང་གི་
 གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོན་ས་
 བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་
 ཡང་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་དང་ས་བོན་དང་སྟོན་སྐགས་སྤྱད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱ་ཞིང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
 བྱས་ན་སྤོབ་ལམ་ན་རུང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་ན་མི་རུང་བས་སྤར་བཤད་པ་ཀྱན་ལ་ལེགས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། སངས་
 རྒྱུ་སའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱང་ཐང་མཚན་འགྲེལ་ལས།
 འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་འདིའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱས་ན་དེའི་རིགས་པའི་ཕུལ་གྱིས། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་བསྐྱེད་

གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཟེར་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དགོས་ན།
སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཤོས་ཐབས་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱབས་པས་གཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྲབ་ཁས། དེས་ན་གཞུང་གི་
ཐོབ་ཆོད་ནི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལྟར་ཡང་། སངས་རྒྱལ་
འཕགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེར་བཞག་ན་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་
ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལམ་དུ་སྐྱེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
དང་བྱུང་འབྱེལ་དུ་སྐྱོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཞིག་ཡོད་དམ་དཔྱད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་པའང་
ཡོད་ལ། སྐབས་བཞི་བར་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་འབྲུབ་
བམ་སྟམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལྷང་འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་
རབ་ཁྲད་པར་ཅན་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀས་ཁྲབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་
མ་ཁྲབ་ལ། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་མེན་པས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མེན་པར་ཤེན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དངོས་བཟུང་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀག་ཟེར། གཉིས་པའང་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་སྦྱར་ངག་བཀོད་པ་སྦྱོད་པའི་རྟོན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་སུ་ཐལ།
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་
སོ། ། མཐོང་སྒྲོམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་སྟམ་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལའང་སྟོབ་ལང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་
མཚམས་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་འབྱེང་ཆེ་གསུམ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོབ། བཞི་བ་

སྦྱོར་ལམ་ནས་ཐོབ། སྦྱོན་པ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་དེ་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་རིམ་གྱིས་
 ཐོབ། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་སྟགས་ལྡན་ས་བཅུ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་ཐོབ། ཐ་མ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་རྒྱ་
 འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་མིན་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 སྒྲིང་ལས། བྱེ་བའི་ཐ་དད་ནི་པལ་ཆེར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དེ། ཐ་མ་གཉིས་ཕྱི་མ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཐ་མ་
 ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བར་བ་ནམས་ཐ་མ་ཐ་མ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། ། སྦྱོར་ནི་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་པར་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཀྱང་འདུན་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 རྒྱེ། ས་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་རིགས་ངེས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམས་མེད་པ་གང་ཞིག
 སྦྱོན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་སངས་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་
 དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་མཐོ་བཙམས་པ་དུས་མཉམ་གང་ཞིག
 གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་མཐོ་བཙམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐབས་བཞི་བའི་བསྐྱེད་དོན་ལས། མཆོན་ཉིད་བཞི་སྟགས་སྟོན་མཐུས་འགའ་
 ཞིག་ལ། ། ཐར་ཆ་གྲངས་མེད་ཆོགས་དང་མཉམ་འབྱུང་རྒྱེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྒྱེ། འགའ་ཞིག་
 ཅེས་པ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་དབང་རྣམས་ལས་གཞན་ལ་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐེག་
 བསྐྱེས་ལས། བཟང་དང་སྦྱོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། ། འདུན་ལྡན་ཁྱད་པར་འགྲོ་པ་ཡི། ། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
 དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། ། ཀྱན་དུ་ཙྰ་པར་མཛད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྒྱེ། སྐབས་
 འདིའི་སྦྱོན་ལམ་སྟོབས་ཅན་ཞེས་པ་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མ་རྟོགས་པའི་སངས་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་དངོས་མཐུག་གཉིས་རིམ་
 ཀྱིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་གསེར་སྒྲིང་ལས་དེ་ལ་དངོས་མཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་རྒྱན་
 རྒྱང་བཞེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག
 སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་སྟགས་ལྡན་ས་བཅུ་བར་བཤད་པ་མི་
 འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པ་སྟགས་ལྡན་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་སོ། ། དག་
 པ་ས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགའི་རྣང་པར་ཡང་དག་པ་ས་
 གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉམས་ལེན་གྱི་
 བྱ་བ་ལ་སྟོན་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྦྱོན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སྦྱོན་དུག་གི་བྱ་བས་

དངོས་སྤྱི་ཐོག་པའི་སེམས་བརྒྱུད་དེ། འཕྲུག་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་
ཐལ། དང་པོ་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གཉིས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་
སྒྲིམ་མི་དགོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ཡར་ཕྱིན་བྱུག་རེ་རེའི་ནང་
དུ་བྱུག་བྱུག་ཆར་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པ་ལ་སྒྲིམ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱི་
ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲིམ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། འཕྲུག་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་དགོས་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ་
ཉགས་སྤྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། གོ་སྒྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྐོས་སྤྱི་ཕྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་
བས་དངོས་སྤྱི་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཕྱིན་བྱུག་གི་ནང་ནས་སྒྲ་གཅིག་གིས་ཟིན་པའི་འཕྲུག་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་ལ་བསྟེན་ནས་འདི་མཐའ་དག་སྟོན་པ་ལས་བསྐྱལ་པའི་ཕྱིར་དུ་
སངས་རྒྱུ་མཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་རྒྱུ་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་ལ་སྐོས་སྤྱི་ཕྱོད་
ལེན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོད་པ་ཕྱིན་བྱུག་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་འཕྲུག་པའི་གོ་ཆོད་དོ། ། དེས་ན་སྒྲིམ་
འཕྲུག་གཉིས་ངོ་བོ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་མཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་མཆོངས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སྒྲུབ་
པའི་བྱ་བས་ཟིན་མ་ཟིན་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་འགལ་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལྷང་འདིའི་ཟིན་མ་
ཟིན་ཞེས་པ་འང་དངོས་སྤྱི་ཐོག་མ་ཟིན་ལ་ཡིན་གྱི་སྒྱིར་བྱང་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དུ་ན་གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་འཕྲུག་སྒྲིམ་མ་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་འཕྲུག་སེམས་མེད་ལ། ཕྱིན་བྱུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སྤྱི་ཐོག་པའི་སེམས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་མ་ངེས་རྟེ། སེམས་བརྒྱུད་པ་ནི་སྐོས་སྤྱི་ཕྱོད་སེམས་བརྒྱུད་ལ་སྒྱུད་
པའི་ཉིན་གྱི་དེས་ཁྲབ། སྒྲིམ་འཕྲུག་འགལ་མི་དགོས་ཤིང་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུམ་ཁྲབ། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུའི་བར་
ཡོད། སེམས་བརྒྱུད་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཕྱོད་སྐོས་སྤྱི་ཕྱོད་པར་གསུངས་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་དགོངས།
དེ། ཉིགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཉིགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཕྱོད་སྐོས་སྤྱི་ཕྱོད་པའི་སེམས་བརྒྱུད་མེད་དེ། སྐོས་སྤྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བརྒྱུད་གང་ལམ་ལ་སྒྲིམ་པའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་ནི་སྒྲིམ་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གང་དེས་ཟིན་པ་ནི་འཕྲུག་
སེམས་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིམ་འཕྲུག་འགལ་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ས་མཆོམས་ནི། སྒྲིམ་སེམས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་
པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། ཡ་མཐའི་ནི་ས་བཅུ་བའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་དུ་སེམས་བརྒྱུད་པ་ཐ་མ་

གསུམ་ནི་སྤྱིར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཉུག་གི་དབྱེ་བ་ས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ས་བསྟུས་སོ། ། འདིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་
ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་།
དེ་བས་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནས། གཞན་དག་ནི་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པོ་
ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་པ་རང་
ལྷགས་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། རྒྱུ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། སལ་ཆེར་སྤངས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཞེ། ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཨ་བླུས། ས་བཅུ་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དག་ས་ཅམ་ལ་བྱའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་བ་གང་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ལན་ཅིག་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་གསེར་སྤངས་ལྷག་ཆ་རྣམས་མི་མཐུན་པས་དཔྱད་པར་
བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤོན་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དམ་བཅའ་
བ་དང་པོ་དང་། འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ལམ་ལ་སྤོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་བསྐྱབ་བདུས་ཟིན་
བྱིས་ལས། སེམས་དེ་གཉིས་སྤྱེ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་སུ་འཕྱར་བར་བྱའོ་
སྟུང་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་རྗེའི་རང་ལྷགས་མིན་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་ལ་
དམ་བཅའ་པ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་དེ་དེ་དག་གིས་ནི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོན་
སེམས་ས་བདུན་པའི་བར་རམས་ས་བཅུ་བའི་བར་ཡོད་པར་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྤངས་ལས། དེས་ན་
ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་སྤོན་སེམས་དང་། འབྲེང་ནས་འཇུག་སེམས་བཞག་ཞེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་
པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར། ཐར་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྤོན་པའི་རྫོག་བྱེད་རྣམས་དག་དེ། གདམས་ངག་གི་
མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། གསེར་སྤངས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག་བྱེ་སྤྱོད་བཅམས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
བདེན་འདོན་གྱིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཐར་ལམ་བདེན་གྲུབ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྤོན་པའི་སྤྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་ཞེ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲ་ཡིན་ན། སྤོན་མི་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་སྤྱོད་ངག་དུ་ཕྱར་པའི་དེ་འདྲ་
པའི་སྤོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་འདོན་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་དེ་
ལྟར་བརྫོད་པའི་སྤྲ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གདམས་ངག་ཡིན་ན།

ངག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་ཁྱབ་སྟེ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། གདམས་ངག་ཡིན་ན་
ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གདམས་ངག་ཡིན་ན། ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཕྱི་
མ་ལ་ཐོག་དམན་དང་། ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་མཆན་ཉིད། ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་
འབྲས་བུ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་འདོམས་པའི་ངག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་
བཅོས་ཡིན་ན། ངག་དང་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། མིང་དང་ངག་དང་ཡིག་འི་
ཆོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་གནད་སྟོན་ལས། ངག་ནི་ཅི་ཅམ་གྱིས་དོན་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའོ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ངག་ནི་ཆོག་སྟེ། ཞེས་སྟགས་དང་། ངག་ཆོག་གཉིས་ཁྱད་པར་
མེད་པས། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། ངག་གི་ངོ་བོ་བཤད་དགོས་སྟུ་ལ། ཆོག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཞེས་
སྟགས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རང་རྒྱ་སྟེས་བྱའི་ལྷ་རྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱེ་དེ།
ངག་གི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཏུ་བྱེ་བའི་ངག་ལ་དགོངས་ཉེ། གཞན་ཏུ་ན་འདིར་
བསྟན་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཉེ། ཤེར་
མདོ་མ་བཅམས་གོང་གི་སྟོན་པའི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་བའི་ཤེར་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་མ་བཅམས་གོང་གི་རྩེ་
བཅུན་བྱམས་པའི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་བའི་མདོ་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་ཚུལ་དུས་ཀྱི་རྩེ་བཅུན་གྱི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་དུས་ཞལ་
ནས་གསུངས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མ་གསུངས་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས། ངག་གི་སྤྱི་རང་མཆན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྟན་བཅོས་མ་
བཅམས་པ་དང་། བསེ་རུ་ལྷ་བྱས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དོན་བསྟན་སྟོན་མེད། གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཉེ། ངོ་བོ་ངག་གི་འཁོར་ལོ་ཡིན། ། ཞེས་པའང་
གདམས་ངག་བཅུ་པོ་ལྷང་གི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ངག་ཡིན་ཞེས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་
བས་ན་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ཏུ། སྤྱི་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་
རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་
པའང་གསེར་སྤང་དྲངས་མ་ཐོག་པ་དང་མི་མཐུན་པས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་
ཅིག་གིས་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། གདམས་ངག་

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི་སྟོན་པ་པོ་འཕགས་པ་དང་སོ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཕྱར་ཞིང་རྗེའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་བར་བསྟན་མ་བསྟན་གྱིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བཀའ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། སྤྱིར་བཀའ་ཡིན་པར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ་ལའང་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་ཆང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཚུལ་པ་པོ་སངས་འཕགས་མ་ཡིན་པར་ཐམས། ཁྱད་བཀའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ག་ཅིག་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་ཐེག་དམན་སྤྱིར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་རྒྱག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལྟ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ཀུན་མཐུན་པས་བཤད་མི་དགོས་ལ། དཔྱེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱང་འབྲིང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འཕྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། ། འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཐོབ་ལྟར་ན། ཀྱང་བ་རྒྱག་པ་ཁྱད་གཞིར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལྱང་འདིས་ཉི་མུང་ལས་ཁྱད་ཆོས་རྒྱག་གིས་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྲེལ་རྒྱང་ལྟར་ན་རྒྱང་འབྲིང་ཁྱད་གཞི་རུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ལ། ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ཉི་མུང་ལས་ཁྱད་པར་རྒྱག་གིས་འཕགས་པར་གསུངས་པ་སྒྲོས་སྒྲོང་གི་སྐབས་ཡིན་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་ཁྱད་པར་རྒྱག་ལྟར་དུ་བསྟན། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐབས་དང་པོའི་དེ་དང་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱིར་ལམ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོ་འང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲ་མ་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕྱར་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐམས། ཉི་མུང་ལས། འོན་ཏེ་དེ་དང་དེར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེས། རེ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་རྒྱག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི། བསྟན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

གྱིངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་ནམས་ལས་དམིགས་པ་
དང་ནམ་པ་དག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རང་བྱང་རྒྱབ་གྱི་ལམ་དུ་ངོས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་དག་ལས་དམིགས་པ་དང་ནམ་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་
ཁྱད་པར་དུ་ལྷུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། འདིར་
འཕགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་ག་གིས་འཕགས་པར་གསུངས་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱང་
འབྲིང་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་མེད་
པས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་རང་གི་ཆོས་མཆོག་གཅིག་སྤུ་ལས་དུག་གིས་འཕགས་པར་འལྱུར་
པ་དང་། འཕགས་པས་སྐབས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་སྦྱར་ལམ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་དམིགས་ནམ་གྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་ལྷུར་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་པ་ནི་མི་
འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་དེ། རྫོས་སྤྱང་གི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྫོས་སྤྱང་གི་སྐབས་སུ་
དུག་གསུངས་པ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་མིན་པར་བལྟན་ཟིན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ཉི་ལྗང་གི་རྫོས་སྤྱང་གི་གཞུང་དེས་ཁྱད་ཆོས་དུག་གིས་འཕགས་པར་སྐབས་མི་རུས་ཏེ། དེས་ནི་སྐབས་དང་པོ་དང་
གཉིས་པའི་སྦྱར་ལམ་ལ་རྫོས་སྤྱན་སྤྱང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་ཉི་ལྗང་དང་ས་ཟིན་པས་གསལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་
སྦྱར་ལམ་ཞེས་པ་འང་སྐབས་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངོས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་དགོས་
པར་ནམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆས་སྐབས་རུས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོར་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་སྐབས་
གཉིས་པར་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་དུག་གིས་འཕགས་པར་ཐལ་བ་བརྫོག་དུ་མེད་ལ། གལ་
ཏེ་ཉི་ལྗང་དུ་ཉན་རང་ཞེས་པ་ཉན་རང་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་
གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་རང་གི་དེ་ལྷགས་ལ་བལྟན་པས་ཤིན་ཏེ།
བལྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་རྫོས་སྤྱན་སྤྱང་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སོགས་རྒྱང་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་ནི་ཉན་རང་གི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
གསེར་སྤང་ལས། འགྲེལ་བ་འདི་ལྟར་དུ་དབྱེ་བ་འཕགས་གཞི་རུ་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། གང་ན། བྱང་སེམས་ཡིན་
ལ་ནས། རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉི་ལྗང་དུ་ཁྱད་ཆོས་དུག་གིས་
འཕགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཉི་ལྗང་རང་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ནམ་པ་བཞི་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ཉི་ལྗང་གི་རང་ཆོག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་རྒྱང་དུ་འགན་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་ལྷས་ཡོངས་རྫོགས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་རྒྱང་དུ་ཁྱད་

ཆོས་ཡིན་གྱི་ཆུང་དུ་རང་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྒྱུགས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་རང་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་ན། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལས་རྒྱུད་སྒྲིགས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དེ་རེ་རེར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྒྱུགས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྒྲིགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་ཐེག་དམན་སྤྱིར་ལམ་ལས་དམིགས་པའི་སྒྲིགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་སྒྲིག་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་
 ཆུང་གི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། ཉན་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་
 བཞི་ལ་དམིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམིགས་པ་དམན་པར་དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་དང་། བསྐྱེད་དོན་ལས། ཉན་རང་རང་རྒྱུད་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་ཅམ། ། དམིགས་ཕྱིར་དམན་ཞེས་
 དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཁྱབ་ན་ཐེག་དམན་སྤྱིར་ལམ་གྱི་དམིགས་ལུས་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཁྱབ་ན་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་སྤྱིར་ལམ་ཡོད་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱོག་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་སྤྱིར་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞལ་བྱས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དབྱུས་
 མཐའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་བཤད་མི་རིགས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་བདག་མེད་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་གྱིས་ནི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་གིས་ནི་བདེན་
 བཞི་ཅམ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་དམིགས་པར་བྱས་ནས་མི་རྟག་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ནི་མི་རྟག་སྒྲིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་དུ་བྱས་ནས་མི་རྟག་སྒྲིགས་སུ་ཞེན་བྱར་མི་བདེན་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ལོ། ། འདི་ནི་ཙ་འགྲེལ་གྱི་བཞེད་པ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པ་
 དང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་
 དང་། གཞན་དག་བདེན་བཞི་རྒྱ་མཚན་ལ་དམིགས་པས་ཞེས་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འོག་ནས་འཆད་པར་འབྱུང་པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་སྒྲིགས་བཅུ་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོ

འདྲགས་གཙོ་ཕོ་ལོ་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟགས་དཀའི་སྤང་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། ཐེག་དམན་སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱུང་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
བཞི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་གསལ། བྱུང་གི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྟེན་དང་གཞིན་པོ་དག་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནི་
འབྲུག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས། མཐུན་དང་རྗེས་སུ་
འབྲུག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྐྱེས་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། བསྒྲིམ་དང་ཡང་དག་
འབྲུག་པ་གཞན། ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་ཉེ་ཐེག་དམན་གྱི་དྲན་ཉེ་ལས་བྱུང་པར་བཅུ་བཞིས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། རྟེན་ཉིད་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་
ལམ་དྲོད་སྐྱེས་བཞི་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྟག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། བར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས།
དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཉིད་རྟགས་པའི་སྒྱུར་ལམ་བཞི་རྟག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་རྟེན་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟགས་ཟེན་རྟགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་བཞག་ལ་དགོངས་གྱི་རྟེན་ཉིད་གསར་དུ་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་པས་བསྐྱེད་བའི་བྱེད་པར་སྒྱུར་ལམ་ལ་གནས་དགོས་པས་ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་རིང་ལ་བསྐྱེད་
ཆེན་གངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་རྗེས་དགོས་ཤིང་། དེ་བས་ན་སྤར་མ་རྟགས་པའི་ཆོས་གསར་དུ་རྟགས་པ་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྒྲིམ་དགོས། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དེའི་
གནས་སྐབས་སུ་རྟེན་ཉིད་གསར་དུ་རྟགས་པ་མེད་པར་གཏན་ནས་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་
ནས་གསེར་བྱེད་ལས། དེས་ན་སྒྱུར་ལམ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདག་མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་རང་ལ་སྤང་བ་ལ་དེར་
མོས་ནས་འཛིན་པའི་དོན་སྤྱི་འཇལ་བའི་སྒྲོལ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོད་ན་སྤང་བའི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་ལམ་དུ་བདེན་
བཞིའི་དོན་རིགས་པས་ངེས་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་ལ། དེ་ལྟར་དྲན་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་བདག་
མེད་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ།
ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤར་གསེར་བྱེད་གི་གཞུང་དྲངས་ནས་དམིགས་ནམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་
འདིའི་དམིགས་ནམ་གཉིས་ཀ་དམིགས་བྱེད་སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱེད་པར་འདྲ་ཡང་བྱུང་མེད་དུ་མི་འཇུག་བར་གསེར་བྱེད་
རང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་ནམ་ལ་འདོད་ལྷགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
བཤད་པའི་དོན་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་གཅིག་ལ་ནམ་པར་འདོད་པར་བྱ་བའི་དེ་གཉིས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུ་

བྱེད་པའི་སྒྲོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་དེས་བྱས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་ནམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་
ན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པས་
སྟེ། །དེ་ལྟ་ན་དམིགས་ནམ་དམིགས་བྱེད་དུ་མཚུངས་པས་ཁྱད་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་
ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། གཞུང་འདི་ཁྱད་
གཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་སྐབས་འདིའི་
ནམ་པར་གསུངས་པ་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱང་དམིགས་ནམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། སྐྱེས་པས་
དབྱེད་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་འདིས་སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་ཆོས་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། འདིར་ཆོས་དབྱིངས་གང་སྤངས་ན་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རུང་དེ་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། གསེར་སྤངས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱེད་ལས། རང་གི་འཕྲོ་བ་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་
འགྱུར་རུང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་
ལས། དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། རྒྱལ་རིགས་སྐྱེས་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ།
འདོད་ན། རང་གི་འཕྲོ་བ་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
སྐྱེས་ལ་ཞིབ་ཆོས་སྟེ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོད་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མོ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འཆང་རྒྱ་ངེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་བར། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་གསེར་སྤངས་ལས།
སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་དང་ཞི་འཚོ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་འཕགས་སེང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཕར་
ཕྱིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་ནི་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དབྱུང་མཐའ་ལས། སྤྲོད་བ་
ཉིད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་ན། ཞེས་སྐྱེས་དང་། བྱལ་མཐའ་ཡང་། སྤྲོད་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས། ཡོངས་གྲུབ། རྟོན་

དམ་བཤེན་པ། ཡང་དག་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བལ་དཔུང་དགོས་ཤིང་སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱོལ་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་
ཡང་བྱུང་མཐའ་དོགས་དཔྱད་ཏུ་བཀོད་ཡོད་དོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག རྟོན་ཆོས་སྐབ་བ་བཅུ་གསུམ་འདྲིན་ཆེ་གཉེན་
པོའི་སྐབ་པ་དང་སྤྱོད་བའི་སྐབ་པ་སོ་སོར་བྱེས་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅེ་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་དགོས་ཏེ། འདིར་གཉེན་
པོའི་སྐབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། སྤྱོད་བའི་སྐབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་།
ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅེ་བའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས། གཉེན་
པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། ཞེས་དང་། སྤྱོད་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་བཅེ་ནི། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་གཉེན་གཅིག་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅེ་སོ་སོར་
འདྲིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཉེན་པོ་དང་སྤྱོད་བའི་སྐབ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
སྤང་བྱ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབ་པ་དང་། སྒྲིང་བཅེ་བའི་སྐབ་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆད་གོས་ལ། སར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་དང་སར་ཐག་པ་དང་རྣམ་བཤད་སྒྲིང་
པོའི་རྒྱན་ཏུ་སྤྱོད་གཉེན་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།
གསེར་སྤང་ལས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤྱོད་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ཤེས་
སྤྱོད་སྤྱོད་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱན་པོ་སྤྱོད་བ་དང་སྤྱོད་པོ་འཕར་བཅད་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་
པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་དཔེར་བསྒྲིགས་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་
པོ་འབྱེན་པ་དང་སྤྱོད་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་
བཤད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པོ་ན་འདིས་ཀྱང་མཛད་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་སྤྱིས་པའི་འོག་ཏུ་གཉེན་པོ་སྤྱིས་པ་དང་
སྤང་བྱ་འགགས་པར་ཞེན་པ་དང་ལྟན་པའི་རྣམ་ཉིད་ཤེས་སྐབ་སྤངས་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱིའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ལམ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྟན་པ་ནི། མཛོད་སྤྱོད་ཀྱི་
ལམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱིས་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པ་དུས་
མཉམ་པ་ནི་རྒྱན་པོ་སྤྱོད་བ་དང་སྤྱོད་པོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་ཏུ་བྱུང་ལ། ཞེས་དང་། དེས་ན་གཞུང་འདིས་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཆད་པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་དོ། ། རྒྱན་པོ་
སྤྱོད་བ་དང་སྤྱོད་པོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་བསམ་ནས། འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ཡང་མི་
རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱུང་བས་སྐབས་འདིའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་མཐུན་ཞིང་། སྤྱོད་པར་ལྟར་
ན་འང་སལམ་རྣམ་བཞག་དང་། སྐབས་བཞི་བ་དང་། བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཀྱང་མི་

མཐུན་པས་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་ནང་གི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
 གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསེར་འབྲང་ལས། དེ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་འཛིག་ཅིན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་
 དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱི་སྤང་བར། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་
 པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུངས་སྟེ།
 སྐབ་པའི་ཆོས་གྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་རྟོགས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་
 བཤད་པས་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མ་བདུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ལ་འཆད་པར་མི་རུས་
 པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། སྐབས་འདིར་སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཁོ་ནར་
 གསུངས་པས་གཉིན་སྤོང་གཉིས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་འང་རྗེས་སུ་སྐྱེ་དགོས་པས་གོང་དུ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་
 གསུངས་པ་དང་། འདིར་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དུ་གསུངས་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱག་གི་ནང་གི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་སྒྲིམ་ལམ་སྐྱེ་
 ལ་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། དེའི་ནང་གི་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་
 སྐྱེ་དང་ལྟག་མ་བདུན་དེའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ཙ་བའི་དགོངས་པར་རྗེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲང་ལས།
 ཙ་བར་དང་གི་དོན་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱག་གི་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་སྐྱེ་དང་། ལྟག་མ་བདུན་ཅི་རིགས་པར་དེ་དག་གི་
 ཁྱད་པར་ལ་བཞག་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་
 ལམ་འབའ་ཞིག་བསྟན་པར་མི་བསམ་སྟེ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་དེ། ཐེག་ཆེན་
 སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ཏེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་རང་རང་དངོས་གནས་པ་
 དང་། དེ་རྣམས་བསྟན་པའི་གཞུང་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེ་བཏགས་པ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དངོས་
 བརྒྱད་བདུན་ཅུར་དངོས་བཏགས་ལེགས་སྟེ་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱལ་སྟེ།
 གཞུང་དེ་འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
 དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་ གཉིས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 གཞི་བྱལ་ན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སར་
 ལྟར་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ།
 དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་སོགས་དེ་མིན་ལ་གཞུང་གཞན་དེ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དང་ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དངོས་བརྒྱན་བདུན་ཅུར་དངོས་བཅུགས་ཞེས་པས་རང་ལྷགས་བཞག་པ་དང་གཞན་ལྷགས་དགག་པའི་ཚུལ་
ལེགས་པར་སྤྱི་མྱེར་ཞེས་བཤད་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་པ་བཏྲན་པའི་གཞུང་དམིགས་པ་བཅུགས་པར་གང་གིས་འབྲུབ་
ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སར་མྱེན་རང་ལྷགས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་
སྤྱི་མྱེར་གྱི་མོང་ས་རྣམས་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དྲན་ཉེ་སྤྱི་མྱེར་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་
མྱེར་ཉེ། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། ། ཞེས་སྤྱི་མྱེར་ཙམ་ལྱིས་འབྲུབ་པའི་མྱེར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
སྤྱི་མྱེར་པའི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ནང་གི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་མྱེར་གཉིས་པར་རྟོག་པར་
གྱུར་པའི་སྤྱི་མྱེར་ལ་ཟག་བཅས་དང་གཅིག་ཤོས་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད། སྤྱི་མྱེར་བཞི་བར་ལམ་ཤེས་ཟག་བཅས་
དང་གཞི་ཤེས་ཟག་མེད་དུ་བཤད། ཞེ་རྟོགས་རྣམ་པར་ལ་ཟག་བཅས་དང་བདེན་པའི་རྣམ་པར་ལ་ཟག་མེད་དུ་
བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མངས་མྱེར་ཟེར་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཙམ་ལ་སྤྱི་མྱེར་
ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ། གང་དག་སྤྱི་མྱེར་ཐུན་མོང་མིན། ། ཞེས་པའི་སྤྱི་མྱེར་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ནི་
ཆོས་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ལ་མིན་ཉེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་བཞི་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྤྱི་མྱེར་བཅུ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་
ཀའི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཉེ། ཐེག་པ་
གསུམ་ཀྱི་འཕགས་པའི་སྤྱི་མྱེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་མྱེར། སྤྱི་མྱེར་བཅུ་ཆོས་ཅན།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཉེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་མྱེར་ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤྱི་མྱེར་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་མྱེར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱི་མྱེར་འདི་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱིས་འཇོག་དགོས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པའི་
མྱེར་ཉེ། གསེར་སྤྱི་མྱེར་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མིན་འདི་ཆོས་དང་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་མྱེར་
བཞེད་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཉེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་སྤྱི་མྱེར་པ་མ་ལྷན་པས་དག་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མྱེར་བས་
སྤྱི་མྱེར་གསུངས་པའི་མྱེར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་འགྲེལ་བར། འཕགས་པའི་སྤྱི་མྱེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་
བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་འཕགས་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ཡོ་ཟེར་བ་སྤྱི་མྱེར་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱི་མྱེར་མེད་དུ་བྱ་བ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱིས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཉེ།
རྟོགས་དཀའི་སྤྱི་མྱེར་ལས། ཐེག་ཆེན་སྤྱི་མྱེར་མེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྤྱི་མྱེར་པས་ཉམས་སྤོང་
དགོས་པ། ཞེས་དང་། ས་མཚན་མི། འདི་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྤྱི་མྱེར་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་གཉིས་སྤྱི་མྱེར་

ནས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་དང་པོ་པ་དང་། མོས་པ་སྦྱོད་པ་སོགས་ནའང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱའོ། ། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་ཁྲི་ལྔ་དང་བར་ཡང་། སེམས་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆེན་པོ་
 གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། གསེར་འཕྲུང་ལས། གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ནས་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། ། དེ་བྱེ་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ། ། ས་
 མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། རྟོགས་དཀའ་ལྷན་བར་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་གསེར་ཕྲང་ལས། གཞན་ཡང་ཆེན་པོ་འདི་
 མདོར་བྱང་སེམས་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་ཡང་
 མི་འཐད་ཅེན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱེ་བས་ཁོ་བོས་དེའི་ལན་བཤད་
 པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་དཔེར་ན་གཡུ་ལ་དུ་འཇུག་པ་ན་གཡུ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཐབས་ཅམ་ཡིན་པས་དེར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆེན་པོ་གསུམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཆོས་གསུམ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེས་བསྐྱབ་
 པའི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པོ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ།
 གསེར་ཕྲང་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་སྦྱིར་ཆེན་པོ་གསུམ་དེ་
 ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། སེམས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དང་བོ་མཆོག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་འདྲེན་ཆེ་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྦྱི་དང་སྦྱང་བ་དང་རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་ཞེས་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། གསེར་ཕྲང་ལས། དེ་ཡང་མདོ་ལས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་མཆན་བཏུན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བཏུན་ནོ། ། བྱས། ཉི་ལྔ་ལས། སེམས་དེ་རྣམས་
 བྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལ་མཛད་ནས་ཆེན་པོ་དང་པོ་ལ་བྱི་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་
 གསུངས་ཉི། མདོ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། ། དེས་ན་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་
 སེམས་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཆེན་པོས་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ལྟེང་ནས་བཤད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་མི་
 བཤད་དེ་སེམས་རྣམས་ནི་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་ས་དང་
 པོར་ཡང་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་

མཆོག་སངས་རྒྱུས་ཏེ་སྤྱོད། ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་
པ་དང་། རི་ལྷ་རི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། བྱད་པར་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། མཆོག་
ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སེམས་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་བཞག་པར་འོས་
མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཆེན་པོ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོན་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་གསུངས། དེ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
གཉིས་ཡོད་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ཆེན་
པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་ལས། དཔྱེ་ན་སེམས་ཆེན་པོ་
སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྩོམ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་
དགོས་ཤིང་། ཅ་བར། རང་འབྱུང་ཞེས་པའང་གསེར་ཕྱོང་ལས། གང་ན་རང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་
རང་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རང་བྱུང་དུ་འགྱུར་པས་རང་བྱུང་གི་མིང་བཏགས་པ་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔལ་འོ། ། ཞེས་བྱུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སར་བྱིན་དུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་
བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་བསྐྱས་པ་ནས་ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཆོས་
མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་སར་ལ་དུ་སྤྱིན་པ་སོས་སར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་དུག་དུ་བསྐྱས་པས་ན་དུག་ཆན་དུག་གི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་
ཡིན་མོད་ཀྱི། གོ་ཆ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དུག་དུ་སྤྱད་དུང་སྟེ། སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་བར་དུག་
སྤྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྤྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུག་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཆོས་མཐུན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོ་སྒྲུབ་སོ་དུག་དུ་དཔྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡང་སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་དུ་བྱས་ན་ཅ་འགྲེལ་གྱི་
དོན་ལས་སྤྱིན་ཅི་ཅོག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱུ་ལས། ཁ་ཅིག སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་
ཆོས་མཐུན་པ་ནས། ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་ཡིན་ཀྱི། གོ་ཆ་སྒྲུབ་པ་དུག་དུ་རེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ཅོག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱིན་པ་དུག་
བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྤྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། ། དེ་ནི་སྤྱིན་པའི་གོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། སྤྱིན་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསམ་པའོ། ། ཞེས་དང་། སར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་

དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ། དེ་ལ་སྒྱིན་པ་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྱིན་པ་དུག་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱིན་པ་ཡིན་ན་སྒྱིན་པ་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ཡིན་དགོས་པས་སྒྱིན་སྟགས་
དུག་གི་སྒྱིན་པ་འང་སྒྱིན་པའི་གོ་སྟབས་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྒྱིན་པ་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྒྱིན་སྟགས་དུག་དུས་མཉམ་པས་དེ་
ནམས་པན་ཚུན་དུག་གའི་དུས་ཀྱི་དེ་ནམས་ཡིན་པས། དེའི་ནང་གི་སྒྱིན་པ་དེ་དེ་དུག་གི་སྒྱིན་པ་ཡིན་པས་ནས།
དེའི་ནང་གི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་དུག་གའི་ཤེས་རབ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་།
བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱིན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྱིན་པའི་པར་བྱིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་པ་དུག་ལྡན་དུ་མ་བྱས་
པའི་སྟབས་པའི་སྒྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་བཀག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སྟགས་སྤེའི་བཤད་ཚུལ་
ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། སྒྱིན་པའི་གོ་སྟབས་དེ་སྒྱིན་པའི་གོ་སྟབས་དུག་ག་ནས།
ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཡིན་པར་ཐལ། གོ་སྟབས་སྟགས་པོ་དེ། གོ་སྟབས་དུག་ལ་ཕྲོག་ཆས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས། དེ་ལྟར་ཕྲོག་པས་སྟེ་ན་དུག་ཆན་དུག་གི་གོ་ཆ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་ཙུག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་སྤར་
དངས་པའི་གཞུང་དེར་བྱང་བའང་དག་མ་དག་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་འཇུག་སྟབས་ཀྱི་ས་
མཆམས་མོས་སྟོད་ཀྱིས་སྟོར་ལམ་རྟོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་
ལས་ས་མཆམས་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། མ་མཐའ་
ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་རྟོད་ནས་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། གསེར་བྱང་ལས། གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ནི། སྒྲིམ་བྱང་
གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒྲིམ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ། སྟོར་ལམ་རྟོད་མོ་མན་ཆད་ལ་འཇུག་སྟབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ས་མཆམས་
སྟོར་ལམ་རྟོད་མོ་ཡན་ཆད་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། སྐབས་འདིའི་
འཇུག་འཛོག་གི་དོན་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པ་སྟགས་ཡིན་ལ་རྟོག་མན་ཆད་ན་དགེ་རྩ་འགའ་ཞིག་ཆད་པ་འང་
ཡོད་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པ་སྟོར་ལམ་རྟོད་མོ་མན་ཆད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
རྟོག་མན་ཆད་ན་དགེ་རྩ་འགའ་ཞིག་ཆད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་འང་ཐེག་དམན་ལ་ཡིན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བརྒྱུད་སྒྲིམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །
ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་བཟག་ ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་ལུལ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དགའི་ངོས་འཛོན་
ལ་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། དགྲ་གང་ཞེན། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་

གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་ཡང་ཆོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། བེ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཆོགས་གཉིས་གསོག་པའི་ཀྲུ་སྒྲོང་ཆོད་མེད་པ་བཞི་དང་། དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྗེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅན་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་དག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཆོད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་། ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྱུར་བས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ནིའོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དེ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་པའི་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་ལ་སྒྱུར་དགོས། སྤྱོད་སོགས་པར་ཕྱིན་རྒྱག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱ་བར་བཤད་པ་འང་མི་འཐད། མཐོང་སྒྲིམ་སོགས་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱང་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྲས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ལམ་ནི། སྤྱོད་སོགས་དང་མཐོང་ལམ་སོགས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའོ། ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ལམ་ནི། བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་དང་། ཞེན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རིམ་པ་ལྟར་གཞན་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། དེ་བྱུབ་པ་ལ་མཁས་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཆོད་དུ་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་མངོན་ཤེས་རྒྱག་ནི་མཐུའི་བྱུང་པར་རོ། ། འབྲས་བུ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའོ་ཞེས་རྒྱུ་ཆུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ལྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་པར་ཕྱིན་རྒྱག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། པར་ཕྱིན་རྒྱག་གི་དང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཁོ་ན་དང་། ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཁོ་ན་དང་། བར་བ་གསུམ་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ཀྲུ་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། པར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཙོན་འབྲས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཟེར་ན། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་དང་། བར་བ་གསུམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱུན་ལས། སྤྱོད་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསོད་

ནམས་ཀྱི། ། ཚྷགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། ། ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཚྷགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་ཁོ་ན་ཟེར་ན། འོ་ན།
བདག་མེད་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ལྷ་བསམ་ཟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
ཁས། ཉུགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ངེས་ཟེན་པས་མ་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྷ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཡོད་དེ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཉན་ཤུག་
པས་མཛད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་རྡོ་རྒྱུ་ལྷ་དང་ན་ལུ་སེལ་ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་སྒྲ་མས་ནི། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྷ་བསམ་ཟེན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འབྲུག་པས་ནི་དང་པོ་གསུམ་གཙུག་ཅེ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཉན་དུ་བྱས། མདོ་རྟེན་རྒྱུན་གྱིས་ནི། དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཚྷགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བར་བ་གསུམ་ལ་ཚྷགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་དེ་དག་གིས་བྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་
ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྷགས་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དཔྱད་
དགོས་ཤིང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལྷ་འདིར་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་བར་བ་གསུམ་ཞེས་བྱང་ལ། དེ་ལྟར་
ན་བདུན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་ག་ཡིན་པས་བྱ་བ་པར་
གསུངས་པ་འདྲ་ཞིང་དེང་སང་ཁས་ལེན་ལ་ཡོད་པས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ངེ་
ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིམ་
བྱང་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཚྷགས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པར་ཕྱིན་
མཐའ་དཔྱད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཟུར་དུ་སྒྲིམ་བྱང་གཙུག་པོར་གྱུར་
པའི་ཞེས་སྒྲིམ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་སྒྲིམ་བྱང་གཙུག་པོར་གྱུར་
པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱར་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་གཙུག་ཅེ་ཆེ་བ་ལས་མེད། ཐོས་བསམ་གཙུག་
ཅེ་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ལ། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ། ཚྷགས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཕྱི་མ་འདི་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བརྟུག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ རང་
འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྲིམ་བྱང་གཙུག་ཅེ་ཆེ་བས་མ་བྱ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ལམ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ལྟར་དུ་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་བཟླ་ག ཡང་ཁ་ཅིག། ཚོགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་རྟོག་དེ། དེ་ལྟར་དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་
དཔྱད་ལས། ཚོགས་ཅམ་ནི་ལས་དང་པོའི་ས་ན་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་བདུན་ནི་ཚོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་ན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལམ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གང་རུང་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱེ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་ལ། ཚོས་དང་
གཟུགས་སྤྱིའི་ལག་རྒྱུས་འཛོག་གེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། དོན་དེ་མ་ཆང་བ་ནི་ཚོགས་པལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱེ་འཇུག་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ནས།
སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་
ཆང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། ། དེ་མ་ཆང་བ་ནི་ཚོགས་པལ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱེ།
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱེ་འཇུག་གཞི་ཡིན་ན། ཚོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཁོ་ན་ནི། འདི་མི་འཐད་དེ།
ཚོགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟགས་མེད་པས། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་
ཚོགས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ལྟར་ན་ལམ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
ཚོགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་འཛོག་གེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལུང་དོན་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་
ངེས་འབྱུང་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱེ། ནམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་བར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་སེམས་
དཔའི་ནམ་འཕྱོར་དེ། ངེས་འབྱུང་རྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདི་དང་ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་གཉིས་ཀར་གསུངས་
ལ། ནམ་བཤད་ཉིང་པོའི་རྒྱན་ལས། བྱང་པར་གྱི་ལམ་ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྱས་ན་ངེས་འབྱུང་རྒྱབ་པ་ཡང་དེ་
ནས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་
འབྱུང་རྒྱབ་པ་ཡིན་ན། ས་བརྒྱུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་པ་ལས། ངེས་འབྱུང་རྒྱབ་
པའི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁྱེན་ནམ་རྩོལ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་རུང་དུ་དེ་མ་ཐག་ངེས་པར་འབྱེན་པས་བྱང་
ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱབ་པ་ནི། འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་
གེད་ས་བརྒྱུ་བའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པོན་གྱིས་ལུང་དའི་དོན་བྱང་པར་
ལམ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཀླ་མ་ལ་ཤྱེལ་ས་ཀྱང་། འདི་ཡང་འཕགས་པ་སྟགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་རྒྱེ།
གོ་ཆའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སོ། ། འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་དོད་དང་ཅེ་མོ་

དང་བཟོད་པ་སྟེ་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། ། ཚྭ་གས་བཅུ་བདུན་ལས་བཙུ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་གྱི་
མཚོག་གིས་བསྐྱས་ཏེ། སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བབྱང་བ་ཡིན་ལ། སའི་ཚྭ་གས་དང་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་ནི་མཐོང་བའི་
ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མོ། ། དེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱན་ནི་དོ་མེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ཅེ་འཛིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་བས་ས་བཅུ་
བའི་བྱང་པར་ལམ་ལ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱས་པར་གཞུང་ཀུན་མཐུན་ལ། བྱང་པར་གྱི་ལམ་དེ་དོ་མེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ཅེ་འཛིན་དུ་གྲ་མ་ལ་གླི་ལས་གསུངས་ལ།
སྦྱིར་བྱང་པར་ལམ་ཅམ་ས་བཅུ་ཀ་ན་ཡོད་ལ་སྐབས་འདིའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ས་གཞན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་
བོད་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཡོད་ན་གསེར་སྤེང་དུ་ལུང་གཞན་མ་དངས་ཤིང་། ཚད་ལྡན་མིན་པ་ནམས་བཀག་པས་
ཀྱང་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་བྱང་པར་ལམ་ས་བརྒྱན་པ་ཡན་ཚད་ལ་བྱས་ན་ཞེས་གསུངས་
གྱི། བྱ་དགོས་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱུད་གཞི་ཆེ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་གྱི་
ཚོས་བཅུའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་ཚུལ་ལ་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཚོན་ཚུལ་དང་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་དེ། གསེར་སྤེང་ལས། གཉིས་ཀའང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སོ། ། འོན་ཀྱང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཚོན་པའི་མཚོན་
སྦྱར་རྣམ་དག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས་དབྱུད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཐེག་ཆེན་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། འདིར།
ལམ་ཤེས་རྒྱགས་བྱེད་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྱུ་རྒྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་དང་། ས་
མཚམས་ལམ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དངོས་བསྟན་གྱི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་དུ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་པར་སྦྱིན་མཐའ་དབྱེད་དུ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། འདིར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན།
བྱང་སེམས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཐལ། འདིར་དངོས་སྤྱུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལྷ་པོ་གང་རྩལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟེན་བགལ་སངས་རྒྱལ་མཛོན་གྱི་པ་དང་བྲལ་བ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པ། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན། བྱེད་ལས་དང་ལྷ་པོ་གང་རྩལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། འདིར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལྷ་འདྲེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་དེ་
ལྷ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཅ་འགྲེལ་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ གཞན་ཡང་ཅ་བར།
བྱུང་པ་དང་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་བྱང་སེམས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པར་སྦྱིན་མཐའ་དབྱེད་ལས། ས་

མཆོམས་བྱང་སེམས་ཚྭ་གསལ་མ་ནས་རྒྱ་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་སྤྱི་བོད་ཅམ་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདིར་ཡང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་། ཙ་བའི་བྱུང་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་
 འགྲེལ་ཡིན་ཞིང་། གསེར་སྤངས་ལས་ཀྱང་། མཐར་ཀུན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་པས་བྱུང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་ཀུན་ཀྱང་ལམ་
 ཤེས་སྒྲོམ་པས་བྱུང་པ་བྱུང་བའི་དོན་དང་། བྱུང་བའི་དོན་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པ་ལ་བཤད་པ་མི་རིགས་པར། གསེར་
 སྤངས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐར་ཐུག་མ་ངེས་པ་ཀུན་ཀྱང་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་པས་བྱུང་པ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཡི་དགོངས་པར་མ་
 སོན་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། འདིར་བཞུག་དངོས་
 བཞུག་གི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ།
 ཡན་ལག་རྣམས་གསུམ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྩ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། རྒྱ་རིགས་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རྩ་བ་དང་།
 འབྲས་བུ་རྣམས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གལ་ཏེ་དངོས་བཞུག་གི་ལམ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མེད་པས་སྒྱུ་མེད་སྒྲུ་མ་ན། དེ་ལྟ་ན་འང་དེའི་བྱེད་ལས་སམ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་གྱི་རྒྱ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་དངོས་སུ་བཞུག་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 དེས་ན་དངོས་བཞུག་གི་ཡན་ལག་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་པས་
 ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ན་ནི། ཙ་བའི་བྱུང་པ་དང་། ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བཞུག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་རུང་ཅམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱ་ངེས་
 མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་ལྷགས་དང་མཐའ་མེད་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ལས་བྱི་མ་རང་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤངས་ལས། འདིར་གང་གཟུང་ཞེས། བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་
 མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་

མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བཞུག་བཅོས་སྤྱོད་བཤད་པ། བྱས། དེས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་
པ་ནི་ཁྱེན་དང་ཕྱད་ན་དེར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་
མཐའ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་མཐའ་མེད་པ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་གསེར་སྤོང་གི་སྐབས་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་
གསུངས་པས་དེར་བཞུགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་བའི་ཕྱིར་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ལེས་ཡིན་ན། སེམས་
ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དྲུས་ཤིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་མ་ལུས་
པའི་དྲུས་ཀྱང་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དྲུས་དེ་ཚུན་ཆད་དྲུས་སེམས་ཅན་ཡོད་ལ་དེ་པན་ཚུན་དྲུས་སེམས་ཅན་མེད་པའི་
དྲུས་ཀྱང་སྤིང་པར་འགྱུར་ལ། འདི་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་དྲུས་དེ་མི་སྤིང་བར་འདྲ་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ནི་གཏན་ནས་མི་འབད་དེ། སངས་རྒྱ་ལེས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤིང་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱ་བར་དེས་པ་མ་
ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏུ་གསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་གཉིས་པར་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱ་ལེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པ་རིགས་པ་དྲུ་
མས་བཀག་ནས་བྱུང་པར་ལུང་རིགས་དྲུ་མས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱ་ལེས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་
ཡོད་ན། ཁམས་གསུམ་གང་རྒྱུང་དང་། འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་གང་རྒྱུང་གང་རྒྱུ་ཡོད། གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་གཅིག་སངས་
རྒྱ་ལེས་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་ཀྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཀྱས་ལ། གོ་ཚྭ་གནའང་འདྲ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
ཟེར་བ་སོགས་དང་། རྟོག་དཀའི་སྤྱང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་
སྐབས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སྐབས་འདིར་དབྱུང་པར་བྱ་
བ་ཆེས་མང་ངོ། ཁ་ཅིག་ན་ནེ། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་པའི་དངོས་བཞུག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གསེར་སྤོང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྤིང་པ་ཐ་
མའི་ཆོ་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སྟོས་པས་སྒྲོབ་མ་འཕ་བྱུང་པའི་གསུངས་ལས་སྒྲེས་པའི་སྒྲོབ་མ་སྟེ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཆོ་བའི་མཁྱེན་པ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དྲུ་
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་གང་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བཞུག་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་བྱབ་ཅིང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལེས་བྱེད་ཆ་མཐུན་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ལེས་བྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
བཞིན་དྲུ་གསེར་སྤོང་སྐབས་གཉིས་པར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱས། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་གསུངས་སོ། ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་མི་རིགས་ཤེན་སྒྲིན་མེད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་འདྲ་བའི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་

རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་པར་རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིག་
 ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྐབས་གཉིས་
 པའི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་འབད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སྲུང་
 དུགས་ར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རི་ཐོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བྱུང་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སྲུང་དུགས་ར་
 དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱལ་ཞེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟིན་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟིན་བྱེད་དེས་ཟིན་བྱ་ཟིན་པ་ལ་ཟིན་བྱ་ཟིན་བྱེད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་ལྟར་ཟིན་བྱ་ཟིན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དངོས་སུ་ཟིན་པ་
 ཡོད་དེ། བྱ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་ཆོགས་པས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སྲུང་དུགས་ར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་འང་མི་འབད་དེ། བདེན་འཛིན་མངོན་
 ལྷུང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིར་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་
 མཐའ་དཔྱད་ལས། བདེན་འཛིན་མངོན་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་རྩེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་དུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ། འབྲུག་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ་ཟིན་བྱ་ཟིན་བྱེད་གཉིས་གང་ཡང་མངོན་ལྷུང་དུ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདིར་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་
 རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་དེ། རྣམ་བཤད་སྤྱོད་པོའི་རྒྱན་
 ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་
 རྟོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྩེ་དེ། དེར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྩེ་དེ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་མཐའ་
 འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་

ན་རེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟོག་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་
དཔྱད་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱེ་མི་སྟན་དང་ཟ་མ་མའིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདྲ་ལྟོ་རྟོག་ལ་སྐྱེ་ཡི། གོང་མའི་
རྟོག་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་མཛོད་ལས་བཤད་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་རྟོག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཚུང་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་སྐྱེ། ཞེས་དང་། བསྐྱེ་བ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། དང་པོར་
བདེན་པ་རྣམས་མཛོད་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟོག་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟོག་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཀྱུན་འདུས་སུ་མདོ་བྱངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོ་
བུ་སྐྱོ་གོས་རབ་གནོན་གྱིས་བྱས་པའི་མདོ་ལས། འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྟོ་བུ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱས་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་རྟོག་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟོག་ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཁམས་
གོང་མའི་རྟོག་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་དང་། གསེར་བྱེང་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས།
ལུས་རྟོག་དང་སེམས་རྟོག་ནོ། ། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདྲ་ལྟོ་རྟོག་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་
ངན་སོང་དང་སྐྱེ་མི་སྟན་པ་རྣམས་ནི་རྣམས་སྐྱེ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཅན་ཡིན་ལ་ཁམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱེ་
བར་ཡང་དང་པོར་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ལས།
དང་པོ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟོག་ནི། སྐྱེ་མི་སྟན་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་འོང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་། འདྲོད་ལྟོ་རྟོག་ལ་
སྐྱེ་ལོ། ། གོང་མའི་རྟོག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཚུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་
སྤང་བ་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟོག་ནི། སྤང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་བྱུང་མེད་འདྲོད་
ལྟོ་དང་བཅས་པ་ཁོ་རྟོག་ལ་སྐྱེ་ཡི། ཁམས་གོང་གི་རྟོག་ལ་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་དག་གི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཤས་ཚུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྐྱེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟོག་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་
ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཡི་དྲུགས་ཡོད་
པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆེ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལུས་རྟོག་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་
དཔྱད་ལས། ཟ་མ་རྟོག་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་འཇིག་རྟོག་དབང་ཕྱག་གིས་ལུས་ལ་མ་རྩ་སེར་ཡི་
དྲུགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཞོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེད་དཀ་
ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལུས་རྟོག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་

ལུས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འབད་དེ། ཟ་མ་ཏྟག་བཞོད་པའི་
མདོ་ལས་ཡིད་ཀྱས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཞོད་པར་གསུངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འགོད་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལས། ཟ་མ་ཏྟག་བཞོད་པ་ལས། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
ཡིད་ཀྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཞོད་པའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཞོད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡང་རུང་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག ཡིག་ཆར་རིང་ལྷིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། གཟུགས་
ཀྱི་ལྟའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བྱས་རབ་གནོན་གྱིས་ཁྱེས་པ་བྱངས་ནས་སྐྱབ་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རིང་
ལྷིག་རུ་ཟ་མ་ཏྟག་བཞོད་པ་དང་། སྒྲོ་བྱས་རབ་གནོན་གྱི་མདོ་བྱངས་ནས་ངན་སྤང་དང་ཁམས་གོང་མར་མཐོང་
ལམ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡང་རྗེས་གསུངས་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་འབད་ན་རིང་ལྷིག་རུ་བཀག་པ་རྗེ་ལ་འཇུག་
པར་ཐལ་བ་ཕྱོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དེ་མ་
གཟིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་དེར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲིལ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཡིག་ཆར་ཀུན་
འདུས་སུ་མདོ་བྱངས་ནས་གསུངས་ཞེས་པ་འང་མི་རིགས་ཏེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ལ་སྐྱུར་
ནས་གསུངས་ཡོད་ཅོང་། མདོ་བྱངས་མེད་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་
ལེན་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
བསམ་གཏན་ས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
ཏེ། བསྐྱུ་བར། བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བཞུགས་མི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོ་མས་པར་
འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཞིག་ནས་ཤས་ཆེ་བ་
ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བ་ཡིན་པས། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་
མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་གསེར་ཕྱང་བྱངས་ནས་བསམ་
གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཉན་རང་གི་མཐོང་
ལམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཅིང་། བསམ་འོན་ཀྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་ས་དུག་ཁོ་གང་ཡང་རུང་བའི་རོ་བོར་སྐྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་

ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་བཤམ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་ཐུན་ལས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲུབ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་།
དེས་མཐོང་ལམ་མཆོན་མི་རྣམས་སམ་སྒྲུབ་མོ། ། མདོ་ལྷེ་ས་བརྩུ་པར། ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་
བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་སྦྱར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ན་ལམ་གང་དཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྦྱིད་པ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་ལས། དེའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་དེ་ཡིན་པར་
ཐུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེར་རང་གི་སེམས་
རྟེན་དུ་ཐུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྲུག་གི་ངོ་བོར་ཐུར་པ་དང་ཡིན་པར་ཐུར་པ་དང་སེམས་
རྟེན་བྱས་པ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གསར་
དུ་སྦྱོར་བའི་སེམས་རྟེན་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་བཤམ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་ཐུན་གྱིས་
བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཡོད་
པར་བཤམ་ལ། གལ་ཏེ་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་དེས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་
བེར་ན། སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རིགས་
ངེས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ཆུང་ལ་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤམ་ལ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲིང་ཉིད་
དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་མ་ཁྲུབ་པར་བཤམ་ལ། དངོས་གཞི་ལ་སྒྲུབ་བྱས་
ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་བེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། འདིར་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་ལམ་བསྒྲུབས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་དང་། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་
ནས་ས་བརྩུ་བའི་བར་ན་ཡོད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་ཐུན་ལས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་བེར་། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཤམ།
མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ལམ་མ་སྒྲུབས་པར་སྒྲུབ་ལམ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། མ་བསྒྲུབས་པར་མི་སྦྱོར་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅེ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་
སྒྲུབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཐེག་
ཆེན་སྒྲུབ་ལམ་བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་བེར་ན། མཆོན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ལམ་མ་ཞུགས་ན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་
 སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་
 ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་
 མཆོམས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསེར་ཕྱེང་ལས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། དཔྱེན་བྱས། ས་
 མཆོམས་ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ གསེར་ཕྱེང་ལས་ས་མཆོམས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྤྱིར་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ས་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་པས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་
 འཐད་དེ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་ཡོད་པར། གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུངས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་མི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གསེར་ཕྱེང་དུ་ས་དང་པོའི་
 སྒྲོམ་ལམ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱེང་ལས། རྒྱན་ལྡང་དུ་བདེན་པ་ནམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཅོ། དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བར་ནི་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ནི་ས་བཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་པོ་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཐུག་བསྐལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ནས་མིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩེས་ཀྱི་ཆེ་ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ་ལ་བཤད་ཅིང་།
 ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་མཆོག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ གསེར་ཕྱེང་དུ་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་མི་བཤད་ཅིང་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
 དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤར་བྲངས་པའི་རྒྱན་ལྡང་གི་ལུང་དོན་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་བཤད་ལས། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སྟུ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་བཏགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ཤེས་ཐྱིབ་ཀྱི་
 བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་དང་པོ་ནས། བཅུ་བའི་བར་གྱིས་
 སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་ཐྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་རིམ་ཅན་སྤང་བར་

ཤེས་པར་བྱའོ། ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཁོ་ན་ནི།
རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས། ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཆོས་ཉིད་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀྱན་དུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ་
སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་རེ་ལྟེ་བཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་སྒྲིམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གསེར་ཕྱེང་
དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་གཉིས་ཀར་ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་མི་བཞེད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་
པ་ས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་ས་དེ་ས་དང་པོར་མི་རུང་བར་དེས་སྐབས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་
ལ་དཔུང་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དོན་མོས་པ་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ས་བརྒྱད་པ་
དང་དགུ་བ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བཅུ་བར་ཡོད་དེ། གསེར་ཕྱེང་དུ་ཆོག་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་
འདིར་རང་གི་དོན་ནི་ས་རིང་དུ་སོང་པའི་བར་དུ་འོ། ། ས་མི་གཡོ་བ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ས་དེ་ལ་
རང་གི་དོན་དུ་ཞི་བ་ལ་གནས་ལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་སྤྱར་རྒྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། ས་བཅུ་བ་ལ་ནི་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཏེ་ས་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་པ་རྟེན་ཞིག་གིས་འདོད་པ་བསྟན་པ་ལྟར་འཐད་དོ། ། འོན་ཀྱང་
འདི་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གཞན་དོན་དང་། བཅུ་བ་ལ་གཉིས་དོན་བཞག་པ་ནི་འགྱུར་རམ་ཡིག་མ་དག་པར་གསལ་
ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། ། དེས་ན་དེ་གོ་བསྐྱོག་ནས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་ལ་གཉིས་དོན་བཅུ་བ་ལ་
གཞན་དོན་བཞག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ རང་དོན་མོས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཞག་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། དུམ་གྱིས་རང་
དོན་སྐབས་ཀྱས་པའི་ཆ་ལ་མོས་པ་རུང་བར་སྤྱད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་
སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ན་ཡོད་དེ། ས་དེ་དག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟག་མ་མེད་པར་མ་སྤངས་པའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཁོ་ན་ནི། འདི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་འདི་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་ཀྱི་རྟོགས་དཀའི་སྤང་
བར་ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མོས་པ་གསུམ་པོ་ས་དགུ་བའི་རྗེས་སྐོབ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཙུ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
གྱི། སྒྲིམ་ལམ་དགུ་གའི་རྗེས་སྐོབ་ན་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་ འདི་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སྒྲིམ་ལམ་བཅུ་བའི་རྗེས་སྐོབ་ན་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིམ་ལམ་ས་བཅུ་གར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་བྲངས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་ལྟར་ན་ས་
 དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་རྩེས་ཐོབ་མེད་པས་སྦྱོན་མེད་མོད་སྒྲིམ་ལམ་ལྟར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། དུམ་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དེས་པར་འཛིན་པའི་ཟག་
 བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དེ། མོས་པ་སྤྲན་མེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅས་དང་། གཞན་དོན་དུ་དགེ་བ་རྩེགས་
 བྱང་དུ་བརྩོ་བར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་དེ། བརྩོ་བ་སྤྲན་མེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅས་བཤད་
 པ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐོག་དམན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ་
 གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱིས་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བརྩོ་བ་
 སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་མེད་རྣམ་ཅན་གྱི་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བརྣམས་ལ་འདྲ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་ཟག་མེད་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྩེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག།
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་དེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅས་དང་།
 ཟག་མེད་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྩེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་དེ། ཐོག་
 ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅས་བཤད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་
 ལྟར་བའི་སྤྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གང་ཞིག་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་དེ་སྤྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ སྤངས་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་དེ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུར་ལྟར་བའི་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དང་པོ་
 དེའི་ཕྱིར། བས། འོན་ཀྱང་དམ་བཅའ་དེ་ལ། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འབྲད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་
 ལག་རྩེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིས་བཞག་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར། ཁ་ཅིག་རྟོགས་པ་དང་།
 སྤངས་པ་འོ། ། ཞེས་སྤྱོད་པ་མི་འབྲད་དེ། སྤངས་པ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་པས། སྒྲིམ་ལམ་དུ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འབྲད་དེ། བཤད་ཚུལ་དེ་གསེར་སྤེང་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་

འདིར་ལམ་ཤེས་མཆོན་ཚུལ་ནི། དུལ་ལམ་གསུམ་གྱིས་ལམ་ཤེས་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གི་གཞན་
ནམས་ནི་མཆོན་བྱེད་དངོས་མིན་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི།
དུལ་ལམ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་དེ་འདྲར་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ། དུལ་དང་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དང་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་པ་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཛིག་དགོས་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། ཆོས་དགུ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་མཉམ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྒྱད་པ་
རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིའི་སྲིད་
མཐའ་འགོག་བྱེད་ལ། བདེན་བཞིའི་བྱེད་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་སྟེང་བོའི་རྒྱན་ལས། དང་པོ་ལ་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ནི། ཐབས་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཅིང་
མི་རྟག་སྟགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ། ཟིན་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རྩེ་ལ་གྱི་མཐའ་
འཁོར་བ་ཡུང་བོའི་རྒྱན་ཉག་པ་དང་། སྟེང་རྩེས་པ་རྩེ་ལ་གྱི་མཐའ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཡུང་བོའི་རྒྱན་ཆད་
པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་
བརྟག་ཁ་ཅིག་རེ། འགྲེལ་བ་ལས། སྟེང་བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
པའི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་ནམས་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་མཐར་ལྷུང་ལ་ཐབས་
བྱེད་པར་ཅན་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བར་བསྟན་པས་རྒྱ་མཆོན་ལྷ་མ་གཉིས་འགྲེལ་བའི་གོ་
རིམ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་སྟེང་བཙེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟུར་དགོས་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། རྟོགས་
དཀའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུགས་ལ། བྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། འཁོར་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་བྱ་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ལྷུང་འདས་ལ་སྟུར་
བ་ནི། འདི་དང་རྒྱན་སྤྱང་དུ་སྟེང་བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟེང་རྩེ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ལ་བྱུང་

བས་དེ་དང་མུང་འདས་སྤྱད་དགོས་པ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡང་སྤྱོད་ལ་བྱུང་བས་སོ་སྤྱོད་ཀྱི་བསམས་སོ། ། དེ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་རྟག་ཆད་ཏུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་ཞེས་
 སྤྱོད་ལ་བྱུང་བས་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་བྲལ་བ་སྤྱོད་ལ་བྱུང་ཡང་སྤེབ་སྤྱོད་གྱི་ངོར་ཡིན་པས་ཤེར་སྤྱོད་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་
 བྲལ་བ་དང་པོར་གདོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱི། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་
 བས་འཁོར་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྲལ་བས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བར་གསེར་སྤང་ལས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་པའི་ཡུམ་དང་རིང་བར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དང་
 སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རང་གི་རྟོགས་པ་གང་ཟག་དང་། གཟུང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་ཅམ་གྱི་ཉི་
 ཆོ་བའི་ཡུམ་ནི། འཁོར་འདས་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྒྱ་མཚན་ནི། འཁོར་བ་རྒྱུན་
 གྱིས་འཇུག་པས་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་མུང་འདས་སྤྱད་པོ་འགགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་
 པ་སྤྱེ་ཞེན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་
 གྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་། འགྲེལ་བའི་གཞུང་དོན་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་སྤྲོག་མི་དགོས། སྐབས་འདིའི་བྲལ་བ་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྤྱིང་
 པར་སྤྱེ་བ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་སྤྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཅམ་ལ་བྱེད་དེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་བའི་རྒྱན་ལས།
 ཉན་རང་རྣམས་གྱིས་ཉི་ཆོ་བའི་རྒྱལ་ཏུ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བས། སྤྱིང་པར་སྤྱེ་
 བ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་སྤྱད་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིང་བ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྤྲོག་ནས་སྤྱོད་བཞི་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་
 རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་འདིའི་དོན་རྗེའི་ཞལ་
 བས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་
 ཞེས་པ་ཡིན་པས། མིན་པར་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིག་སྦྱོན་ཡིན་ཟེར་བས་གང་འཐད་བརྟག་། འོན་ཀྱང་གསེར་སྤང་རྣམ་
 བཤད་བཤད་རྒྱལ་མཐུན་པར་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱི་མས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྟག་པ་
 འཁོར་བར་སྤྱུར། ཆད་པ་མུང་འདས་ལ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་
 རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱི། རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྤྲོག་ནས་སྤྱོད་བཞི་
 དང་། ཞེས་དང་རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྤྲོག་ནས་སྤྱོད་བཞི་། གཞུང་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་

པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་
 བྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་སྤྲིན་མཐར་གནས་པ་དང་། སྤྲིན་རྗེ་དང་བྲལ་བས་ཞི་མཐར་གནས་པར་བཤད་པ་
 གཞུང་གི་དོན་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འགྲེལ་བ་ལས། རབ་གི་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་སྤྲིན་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་
 བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་
 འདས་གཉིས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་བརྒྱུག་པ་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་
 རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་འདས་བཞི་པོ་གོ་རིམ་ལྟར་
 བྱས་ནས་སྤྲིན་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ། ཞེས་པའི་སྤྲིན་རྗེ་སྤྲོན་ལ་བྱུང་ཡང་གོ་རིམ་བརྒྱུག་ནས་ཤེས་རབ་སྤྲོན་ལ་
 བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། སྤྲིན་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བ་སྤྲོན་ལ་བྱུང་ཡང་སྤྲེལ་སྦྱོར་གྱི་
 རོར་ཡིན་པས། ཤེར་སྤྲོན་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་གདོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྤྲིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཞེས་བཤད་མི་རིགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལྟར་ན། རྒྱ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་ཞེས་པ་སྔར་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྲིན་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ལ། ཟེའི་གསུངས་ལས་བྱུང་ཞེས་པའང་གསེར་སྤང་
 ལས་བྱུང་བ་ལ་བྱའོ། ། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་སྤྲིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་པར་
 སྔར་བྱངས་པའི་གསེར་སྤང་གི་ལུང་དེར་ཆེས་གསལ་བས་དཔྱད་གཞི་ཆེ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་ཞེས་པའང་ཉན་
 རང་རྣམས་སྤྲིན་ཞིའི་མཐར་གནས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་ལྟེ་སྤྲིན་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་
 བྲལ་བ་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་གཉིས་ལ་བྱས་ན་གཞུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་
 པས་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། འདིར་སྤྲིན་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐབས་སྤྲིན་
 རྗེ་ཆེན་པོས་ཟེན་ཅིང་མི་རྟག་སྐགས་གང་རུང་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་སྤྲིན་པོ་
 རྒྱན་བྱངས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་པས་སྤྲིན་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྲིན་མཐའ་འགོག་བྱེད་ལ་འཁོར་བའི་སྦྱོན་མཐོང་དགོས་སམ་མི་དགོས།
 དང་པོ་ལྟར་ན་འགོག་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱུད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡང་འཁོར་བའི་སྦྱོན་
 མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་པས་ཞེས་པ་སྤྲིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་དང་
 ཞེས་གསུངས་ལ། འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་དང་ངེ་ལྟར་ནང་མི་འགལ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོས་
 པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སྤྱུག་ནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ་སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་དང་། སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་མི་རུང་། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཐ་སྟད་ལོག་པར་སྐྱར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་འཐད་དཀའ་སྟེ། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་རྟོགས་དཀའ་ལྟར་བར་གསུངས་པ་སྤར་དངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆ་བཞག་སྐྱར་
 བ་ཡང་སྤྱད་གཙོད་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆད་གོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 གང་རུང་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་གཞི་ཤེས་དེ། འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་བཤད་ལྟར་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་
 བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་
 ཆོས་ཅན་མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ཅན་
 ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་དང་
 ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱིས་
 བཅིངས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འབྲས་ལྷུ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མི་རྟག་སོགས་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སྤྱུག་ནས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། འབྲས་ལྷུ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
 མོད་འོན་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངས་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་
 དཔྱད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་གཞི་ཤེས་
 དེ་ཉིད་ལ་གཉེན་པོ་ཕྱགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་བཤད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སྲུང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་
 ཤེས་གྱི་ཐ་སྟད་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་མ་མཛད་དོ། ། ཞེས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གསེར་ཕྱོང་ལས་གཉེན་པོ་
 ཕྱགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་རུས་པའི་

མཁྱེན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག འདིར་བཟུན་
སྐྱུར་བ་བཅུ་པོ་སྐྱུར་ལམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྟོགས་དཀའ་ལྡན་བཤམས། དེ་ལྟར་བཟུན་པའི་སྐྱུར་བ་འདི་དག་རི་མིང་
གཞིའི་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པས་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་མིན་ནོ། ། ཞེས་གཞན་དག་སྦྱ་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ནི་མི་
འཐད་དེ། འཕགས་པ་དང་། སྦྱ་བ་དཔོན་གཉིས་ཀས། རྒྱུ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་བཤད་པ་
དང་འགལ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱུ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་སྦྱས་པ་དང་དངོས་སུ་
འགལ་བའི་ཕྱིར། ནུས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་ལྟར་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་བ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་
ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་སྐྱུར་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བས་བྱབ་པར་
ལྷང་འདིས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བྱང་གཞིའི་སྒྲི་ནས་སྐྱུར་ལམ་དང་སྐྱུར་ཡང་། ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་སོ། ། གསེར་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་བཟུན་དངོས་བཟུན་གྱི་
སྐྱུར་བ་བཅུ་པོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བ་ཡིན་ན། ཐོག་དམན་
རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱུར་བ་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ་བཞི། རོ་བོའི་སྒྲི་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒྲི་
ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དཔེའི་སྐྱུར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་ཤི། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་
གསུམ་དང་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤི། དངོས་
བཟུན་གྱི་དེ་བཅུ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
འདིའི་སྐྱུར་བ་བཅུ་ཐོག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བ་བཟུན་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་བྱབ་ཤི། དངོས་བཟུན་གཙོ་བོ་ཐོག་ཆེན་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། རྒྱགས་
བཟུན་ལ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྐྱུར་བ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་རྣམས་
མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་རྣམས་རྒྱང་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བཟུན་
སྐྱུར་བ་བཅུ་པོ་འདིར་བཟུན་སྐྱུར་བའི་རོ་བོའི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རོ་བོའི་དབྱེ་བ་མིན་པར་
ཐུབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་དངོས་བཟུན་གྱི་སྐྱུར་བ་བཅུ་པོ་ཐོག་ཆེན་རྟོགས་རིགས་སུ་བཤད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་བཅུའི་ནང་གི་ཆགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཀུན་

རྫོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཟུགས་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་
 དང་། གཟུགས་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་གསུམ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། དེ་མཉམ་བཞག་
 རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་པ་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཉམས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀྱན་རྫོགས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་ཆགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དོན་དམ་རྣམ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཀྱན་རྫོགས་ལ་དམིགས་པ་
 གསུམ་དང་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། བྱ་ལྟེ། ལྟ་མ་ཀྱན་རྫོགས་
 ལ་དམིགས་པ་རྟོགས་སྤྲོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐུག། འདིར་བཞུགས་སྐྱེས་པ་བཅུ་པོ་རང་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པར་འགྲེལ་བ་དང་གསེར་སྒྲིབ་སྐྱེས་
 ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་ཆགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་དོན་དམ་རྣམ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་
 ཁ་ཅིག་གཞི་ཀྱན་རྫོགས་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ལྟར་པར་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཐོག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྱོར་དེ། འདིར་བཞུགས་གཞི་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་
 འདིར་བཤད་པ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་བཞུགས་ཐོག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱེས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་
 སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་
 བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་བའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱེས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ། དེས་ན་སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཞི་ཀྱན་རྫོགས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྤྲོད་ལུགས་
 གང་རུང་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཏུ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་ཐོག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 འདིར་བཞུགས་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྱོར་དེ། འདིར་བཞུགས་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་ན་མེ། དེ་མེ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སྐྱེས་པ་བཞུགས་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མེ་རྫོགས་པ་ནི་ཀྱན་
 བཏགས་དང་། རྫོགས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་གཞན་དབང་ལྟེ། དེ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་
 འགོག་པར་རྟོགས་དཀའི་སྤྲོད་པ་ལས། སོ་སོར་མེ་རྫོགས་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་། རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པ་གཞན་དབང་ལ་སྤྲོད་པའི་ཞེས་སྐྱེས་སོ། ། ཞེས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཙམ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་སྐྱེས་ཀྱི་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་སྤྲོད་མ་ལྟ་བུར་
 རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རྫོགས་པ་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྤྲད་བྱས་པའི་ཕྱི་
 ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དབང་བདེན་སྤྲོད་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིད་ལྟར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་བདེན་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྲོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིད་ལྟར་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ།

གཞན་དབང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་བོད་
མ་འདི་བཤད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་ལ། རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་ནི་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དོན་ལ་གནས། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དོན་ལ་མི་གནས། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་
ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་འདིར་དེ་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། དོན་
ནི། ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུ་བསྐྱོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་
རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའོ་ཞེས་སྤྲུལ་དག་འཆད་ཀྱང་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་མ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མཆོད་དུ་གསུངས་
པས་དགོངས་པ་མིན་ནོ། ། འོ་ན་གང་ཞེན་རྟོགས་དཀའ། མཆོད་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་དང་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཆང་བ་ཉིད་དང་མཆང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར། ཆང་མཆང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་རྟོག་པས་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་མཆོད་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་མེད་པའོ། ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་
སྟོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆང་བའམ་
དོན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བསྟན་དུ་བྱའོ། ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གཞན་དབང་ནི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དཔྱད་
པའི་གཞི་ཉིད་ཡིན་པས་མ་བསྟན་པ་མེད་དེ། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་གདགས་གཞི་དང་ཡོངས་བྱུ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག་ ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཆོད་མཆོད་དང་ཡུལ་
ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ། སྦྱར་བ་དེའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་སྐབས་གསུམ་པའི་
མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཆོད་མཆོད་དང་ཡུལ་ཅན་
ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ། སྦྱར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་འཛིན་སྤངས་སོ། ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྦྱར་བའི་
འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ན། སྦྱར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་སྟེ། སྐབས་གསུམ་པའི་མཐའ་
དཔྱད་ལས། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཆོད་མཆོད་དང་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ།
གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཆོས་ཅན།
གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པར་བཤམ། དེའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤམ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱིས་བྱུ་བ་པ་མེད་པར་བཤམ། སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་བོའི་རྒྱན་ལས། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ནི། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་མེས་ས་
 གྱི་སྒྱུར་ལམ་མཉམ་བཞག་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 སྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས། བརྒྱུད་པ་སྒྱུར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་ནི། གཞི་
 ཤེས་སྒྱུར་བའི་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པ་འགོག་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་འདིར་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པ་འགོག་བྱེད་དེ། སྒྱུར་བ་དེའི་
 འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་གསེར་ཕྱང་གཉིས་ཀ་དང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དང་། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་བོའི་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་རྣམ་བཞག་དང་།
 རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བ་པར་གསུངས་ལ།
 རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དང་། གསེར་ཕྱང་དང་། དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱད་སྟགས་གཞུང་ཡུལ་ཆེར་ལས།
 སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བས་བྱུང་བ་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་དོན་དངོས་གང་ཡིན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་སྒྲིམ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་སྟེ་མེད་གསུམ་དུ་
 བསྟན་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འོག་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱང་
 མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་རྫོགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཀྱན་གསུངས་སོ། ། རྒྱ་མཆན་ནི།
 སྟེ་མེད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བའི་ཉམས་ལེན་
 དུ་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་པའི་དོན་ནི། མཆོམས་
 སྒྱུར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བས་རྣལ་འབྱོར་བའི་
 ཉམས་ལེན་དུ་བསྟན་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ།
 རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་སྟགས་
 བས། དེའི་དགོས་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་འདི་དག་སྒྲིམ་པ་ན། འདིའི་མཆན་ཉིད་ནི་འདིའོ། ། དབྱེ་ན་འདི་སྟེད་ཅིག་གོ་
 སྒྲིམ་པ་སྟགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཡང་མིན་ལ། ལྟ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོང་རྩི་སྒྲིམ་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་
 ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། སྒྲིམ་ལས་ཀྱང་། རང་ལྷགས་མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་ཀྱན་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་
 ཡུལ་དུ་སྟུང་བ་བསྟན་སྒྲིམ་དོན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་ཡར་སྐྱར་དགོས་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡང་སྒྲ་མར་གཙོད་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤར་རང་རྒྱུད་ལ་
བསྒྲམ་པར་བྱ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་
སྐབས་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་ལས། གཞུང་ལ་སྐྱར་ནས་ཡང་སྒྲ་རྩེས་གཙོད་འབྲུལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁོ་ན་རེ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་ཡང་སྒྲ་ཡར་བཅད་ཅིང་།
གསེར་ཕྱིང་ལས་ཀྱང་། ཡང་ནི་སྤར་དེ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་པའོ། ། ཞེས་
པའང་དེ་དང་མཐུན་ལ། རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་སྒྲ་མར་བཅད་ལ་གཉིས་ཀ་མི་རུང་བ་མེད་མོད། རྣམ་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ནི་དབྱང་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ་རྒྱས་བཤད་
དུ་དོན་རྣམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྒྱས་བཤད་
དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པས། རྣམ་ལས། རྒྱས་
བཤད་དོན་དང་མདོར་བསྟན་ཤེས་རྣམ་བདུན། ཞེས་དང་། ལ་ལས་རྒྱས་བཤད་ཤེས་རྣམ་གཙོར་བསྟན་ཏེ། །
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཕྱིར་ཟེར། ། ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཤེས་རྣམ་དུ། ། བྱས་ཏེ་མ་བསྟན་
ཕྱིར་ན་མི་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་
བསྟན་དུ་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་བསྟན་ན་རྒྱས་བཤད་དུ་འང་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར། ཁ་ཅིག་ རྣམ་པ་ལ་དོན་
རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ལས། འདིར་བསྟན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་དུ་
ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ལ། དོན་རྣམ་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཤེས་རྣམ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དོ། ། དེ་ཡང་
འཐད་པ་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་བསྒྲམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མི་མཐུན་
ཚུགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཙ་འགྲེལ་འདི་དག་བསྒྲམ་བྱའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
དང་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གང་ཡང་མིན་པའི་བསྒྲམ་བྱའི་རྣམ་པ་སྐབས་འདིར་བྱར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ཉིད་སྒྲ་བཞི་གཞུང་ཙ་འགྲེལ་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བས་ན་འདིར་བསྟན་

བསྐྱེལ་བྱའི་རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱས། མདོར་བསྟན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་འཆད་པ་
མིན་ན། ལུས་དང་ཡན་ལག་མི་མཐུན་པས་སྦྱོན་ཆགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་མེད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་
སོགས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མེད་པ་དང་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། མེད་པ་ཞེས་པས་ལུས་བདེན་པའི་
རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ཉོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཚ་བ་ནི།
བྱས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་
གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སྒངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་བཅོ། ། དང་པོ་ནི། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེར་བདུན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཚ་བ་ནི་བྱས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐུར་ཐུག་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་བཤད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སུམ་ཅུ་བདུན་དང་ཞེས་པས་བྱང་ཚྭ་གསལ་སྤྱད་
གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱང་ཚྭ་གསལ་སྤྱད་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་ཡིན་ཀྱང་
ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་མི་དགོས་ན། ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་ཤེས་རྣམ་རང་རྟོག་དངོས་སུ་
བརྗོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དོན་རྣམ་ལའང་མཆུངས་པས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེས་དོན་རྣམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་ཤེས་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་ཤིང་།
མི་ཉག་པ་ཉོགས་པའི་སྟོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་དེ་ཤེས་རྣམ་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ།
ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོམ་པའི་སྟོ་དེ་ཤེས་རྣམ་སྟོམ་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་སྟོམ་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་ ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་བསྐྱེལ་བྱ་ཡིན་གྱི་དོན་རྣམས་མིན་ཟེར། ལ་ལ་དོན་རྣམ་
ཁོ་ན་བསྐྱེལ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཤེས་རྣམ་མིན་ཟེར། ཞེས་སོགས་དང་། རྟོམ་ལས། དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ལས་བསྟོམ་
བྱ་དངོས། ། གང་ཡིན་ཁ་ཅིག་ཅོད་པ་དོན་རྒྱུད་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་།
སུམ་ཅུ་བདུན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙ་
བརྒྱ་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྤྱད་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྤྱད་
བཞེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་སྤྱད་ཀྱི་ཞེས་འདྲེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཤེས་རྣམ་གཙོ་
བོར་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དུ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རྣམ་དང་།

ཀྱས་བཤད་དུ་དོན་རྣམ་གཅོད་ཐོབ་སྟོན་པའི་རྣམ་བཞག་མ་བྱས་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གཅོད་ཐོབ་བསྟན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟགས་དང་།
འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཡར་ལུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་དགོངས་
ནས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུ་དཔྱེ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག གསེར་སྤེང་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་བཀག་ནས་མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་
རྣམ་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་རྣམ་གཅོད་ཐོབ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དོན་རྣམ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུ་ཡོད་པས། དེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་གཅོད་ཐོབ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་ལས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་ལྷེ་ཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་དཔྱེར་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་བཞག་པའི་
རྟོག་སྒྲོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་
སྟོན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གྱི་གང་ཟག་གི་རིགས་དཔྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ལ་གསུམ་དུ་དཔྱེར་རུང་
སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ལ་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ནི་གང་
ཟག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་པས་བསྐྱས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ནི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུན་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡིན་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་སྐྱུ་ཅ་བརྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་ཅ་བཞི་
དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱུ་ཅ་བརྒྱུ་དཔྱེར་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྒྱ་དང་བརྒྱུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟོག་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་དཔྱེར་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
གསེར་སྤེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་པ་ནི་ནས་གཞན་ལན་ནི། རྣམ་པ་འདི་དག་དངོས་སུ་ན་སངས་
རྒྱས་ཁོན་ལ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཁོན་ཡིན་མོད། རྟོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་བསྐྱས་པས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེས་པའི་སྐབས་དང་སྐབས་ཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་
ནས་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྤྲུལ་དག་འཆད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་
སོ། །ནས། རྟོག་བཞུགས་པོ། །རང་གི་ལན་ནི། སྐབས་དང་སྐབས་ཞི་རྣམ་པ་འདི་དག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་མིན་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། སྤར་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་དྲངས་པ་

ལྷ་རྒྱལ་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་གཙོ་བོར་བཞག་
 པས། འདིར་ཡང་རྒྱལ་པ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་པ་བཞག་ཅིང་དེ་ལ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་མོད།
 འོན་ཀྱང་། འདིར་ལམ་བདེན་དང་དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱལ་པ་བརྒྱུད་དང་བཅུ་ལྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ལྟེ། རྒྱལ་པ་བཤད་དུ་མདོར་བཞག་དུ་ཤེས་རྒྱལ་
 དང་རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བཞག་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱུར་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། གསེར་སྤང་དུ་དོན་རྒྱལ་གཙོ་
 བོར་བཞག་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོ་བདུན་སོགས་སུ་འདོད་པ་
 རང་ལུགས་མིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་པ་བཤད་ལས་དེ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྒྱལ་པའི་
 བཞག་ཚུལ་རྒྱལ་པ་བཤད་དང་གསེར་སྤང་གི་བཤད་ཚུལ་འདྲ་བར་བཤད་པ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེས་པའོ་ཞེས་བཤད་
 པ་སོགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་པ་སྤྱིར་བར་བཅས་རྒྱལ་པ་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བཞག་གྱི་རྒྱལ་པ་
 བྱིན་ཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱལ་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་པ་བཤད་ལས།
 སྐབས་འདིར་ཉི་མུང་དུ་ཕྱེ་བཀའ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཉག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་པས། རྒྱལ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་
 སྐབས་འདིར་རྒྱལ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཅི་ཕྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚུད་སྤང་གི་སྐབས་སུ། གཞི་གཉེན་རྒྱལ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱུར་བསྐྱེས་པས་མཚོན་
 བས་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱུར་སྤྱད་པའི་ལན་བཏབ་པའི་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་བོ་མི་ཉག་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡུང་བོ་ཉག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
 འདོགས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་བོ་མི་ཉག་པའི་རྒྱལ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཅིག་ཤོས་ལ་དངོས་སུ་
 གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་མེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་རྒྱལ་པ་བཤད་ལས་དེ་ལྷར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱལ་པ་བཤད་དང་གསེར་སྤང་གཉིས་ཀར་རྒྱལ་པའི་མཚན་ཉིད་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་བའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ སྐབས་འདིར་རྒྱལ་པའི་མཚན་
 ཉིད་བྱས་པར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་རྒྱལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བྱས་ན་ལོག་བཤད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པ་བཤད་ལས། བསྟོར་ལོག་བསྐྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པོ་ཁ་བཅུ་ལྟེ་བསྐྱེད་ན་བཞག་པ་ལ་ཕན་
 ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། ཡིག་ཆར་དེ་ལྷར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་པ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་
 འགྲོ་སྟེ། རྒྱལ་པ་བཤད་ཀྱི་ཡུང་དེའི་དོན་ནི་འདིར་བཞག་རྒྱལ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་

ཉིད་འཛིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། མཚན་མཚོན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་
ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་ནི། དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དབྱེ་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཚ་གསུམ་མོ། ། འདིར་བསྟན་
པའི་རྣམ་པ་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཁ་བསྐང་བ་ནི། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ། ཞེས་པའི་
དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་འགྲེལ་བར། གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བཤད་ཀྱི། རྣམ་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བསྟན་བཅས་སུ་བཤད་པའི་
སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་མཚོན་བྱ་
ཡིན་ན། སྟུག་བདེན་གཞི། དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པའི་ཤར་བའི་སྟོ་ནི་རྣམ་པའམ་མཚན་ཉིད།
སྟུག་བདེན་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ནི། མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་གཞི་མི་
རྟག་སོགས་དམིགས་པ་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ནི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བདེན་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་དང་འཛིན་
སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་
བར་འཇུག་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་གཞི་མེད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་བཀག་ཟེན་པས་སྐབས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྗེའི་དང་པོ་བཞི་མཐོང་ལམ། དེ་
ནས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུ་གསྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གཅིག་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་
ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་
འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཉོན་སློབ་རྫོགས་པར་སྤྱང་བྱས་སུ་བཤམ་བ་དང་། ཉོན་སློབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་
རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པར་བཤམ་བ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཉོན་སློབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་
གསུངས་པ་མེད་པས་དེ་དག་དང་འགལ་པའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉོན་སློབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་
གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། ལམ་བདེན་གྱི་དང་པོ་བཞི་ལ་ཉོན་ཐོས་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་
གཉིས་ཆར་ལ་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཟག་མེད་དེས་མཉམ་བཞག་
མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་བསྟུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་

བཏུན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལོས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་
 ལུང་བཤད་ཅེས་པའི་ལམ་ལ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་
 འགོག་པའི་ཆོ། འདིར་བཏུན་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་ཉེར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ཁོ་ན་ལ་
 དམིགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ལ་རྟོག་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གསུམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་ནས། ཞེས་འཆད་དོ། ། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མཁྱེད་ཀྱང་
 ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འདུ་དགོས་ཏེ། འདི་མཐུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་
 དང་། ཉན་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་ཉེ་ཆོལ་དམིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམིགས་པ་དམན་
 པར་དབྱུས་མཐའི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། དེས་ན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་འདི་
 དེས་པར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ཉན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 འཕགས་པས་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་ཉིད་གསུངས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྱུར། མཐུན་པ་གསུམ་ཉེན་སོ་སོར་
 དེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་
 གསུངས། སྒྲིམ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་དམིགས་པའི་དབང་བྱས་ཀྱང་། ཉན་རང་རང་རྒྱུད་ལུས་ཆོར་
 སེམས་ཆོས་ཅམ། ། དམིགས་བྱིན་དམན་ཞེས་དབྱུས་མཐའི་འབྲེལ་བར་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བཏུན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་བྱང་སེམས་ཁོ་
 ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་ལོས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལུང་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱས་
 པ་འབྲེལ་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་
 བཙོ་ལུང་ཤེས་རྣམ་བཏུན་ཞེ་ན། རྒྱས་བཤད་དོན་རྣམ་གྱི་སྐབས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཅོད་པ་ལ། བྱང་
 རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བཏུན་དགོས་ཞེས་ལན་འདེབས་དགོས་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་འདི་ལ་རྩོན་གྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱས་པར་བཞེད་པ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། ནས། འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔུང་པར་བྱ་ཞྭ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཤེས་རྣམ་ཉེ་བྱ་ཙ་
 བདུན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཏུན་ན། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐབས་གཞན་དུ་
 ཡང་དངོས་སུ་མ་བཏུན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་བཙོ་ལུང་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱས་པར་ལན་མ་བཏབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་བྱིར་

ཟེར། ཁོ་ན་ནི། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུ་བྱད་དགོས་ཏེ། མཛད་ལན་
འབྲེལ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་རྣམ་བཤད་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྷན་ཕྱི་བསྐྱར་ན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་
བསྟན་ཅིང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་
སྟོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་སྟོན་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་དམིགས་པའི་དབང་བྱས་ཀྱང་། ། མཁས་
སྐབས་རྒྱལ་ལོའི་མཛད་ལན་གསེར་ཕྱང་ལྟར་གསུངས་པས་རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་རྣམ་གཙོ་བོ་དང་། ལམ་བཤེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཙོ་ལྷན་སྐབས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དངོས་བསྐྱས་པར་ཁས་ལེན་དགོས། འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་རྣམ་བཞག་
ཉིན་ཤེས་ནས། ། རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ཕྱིར་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་ཅམ། ། ཡིན་ཕྱིར་དམན་ལའང་མིན་ཞིང་རྒྱལ་
ལའང་མིན། ཞེས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཤེས་རྣམ་དང་། རང་རྒྱལ་བསྐྱས་པའང་
དངོས་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེས་ན་ཡིག་ཆར་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་འདྲ་ལ། བཤད་ཚུལ་
གཉིས་ཀར་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བྲལ་ས་ན་འགལ་འདྲའི་ཡུང་བོར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དུ་བྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་
ན་ནེ། འདིར་བསྟན་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ན། ཞེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན། ཞེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ཀྱང་
དྲངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལས། ཁ་ཅིག་བྱེད་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་སྐྱེས་
གཞི། ། བཙོ་ལྷར་དབྱེ་བའི་དོན་རྣམ་མ་ཡིན་ཏེ། ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་ཟེར། ། མ་ངས་ལམ་སྟེང་
འདིར་བསྟན་དོན་རྣམ་ལ། ། ལམ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཡུལ་ཞིག་མི་དགོས་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཁོ་ན་ནེ། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་རྣམ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་རྟོགས་བྱ་དང་། ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་རིམ་
བཞིན་དེ་རྟོགས་བྱེད་དུ་གསེར་ཕྱང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྟོན་མར་མི་སྟོན་དེར་ནི་
མཁྱེན་པ་གཉིས། ། རྟོགས་བྱེད་དང་འདིར་རྟོགས་བྱར་བསྟན་ཕྱིར་དང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ།
ཉེར་བདུན་དང་སོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་རྟོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་ལ།
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་འདིར་མཁྱེན་པ་གཉིས་རྟོགས་བྱར་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
ཕྱང་ལས། སྟོན་གྱི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་གི་དོན་རྣམ་དེ་གཉིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདིའི་སོ་བདུན་སོ་བཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འདི་དག་དམིགས་པར་བཤད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཡུལ་བདེན་བཞི་ཡང་འདིའི་དམིགས་པར་
འཁྱར་ཏེ། ལམ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མ་བརྒྱུད་བར་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་
སྟེ། ། ཞེས་བྱུང་ལ། སྟོན་ལུང་དེ་གསེར་ཕྱང་གི་གཞུང་འདིའི་དོན་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་སྟོན་ལྟར་ན་

ཉེར་བདུན་དང་སོ་བཞི་འཁྱེད་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམས་སོ་བཞི་དོན་རྣམས་
 ཉེར་བདུན་དང་སོ་བཞི་གི་ཤེས་རྣམས་ཏུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རྟོགས་ཐེངས་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་
 བཤད་མ་ཐག་པས་སྐབས། འདོད་ན། ལམ་བཤེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཙུལ་ཏེ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཤེས་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཞིབ་ཆ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སོ་བཞི་འཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་འཛིན་དགོས་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་ཐེངས་རྣམ་པ་གང་ན། འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་ཞེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་སོ་བཞི་མཛོད་ལས་
 བསྐྱུགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀྱང་
 འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་འདྲིན་ཆོག་ཉེན་པོ་བརྒྱུད་འདྲིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གསེར་སྤང་ལས་བཀག་ཀྱང་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་གཉེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། འགྲེལ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་གཉེན་པོ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ལ་འདྲིན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་རྣམས་ཀྱི་
 སྐབས་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་དོ། ། ཞེས་དང་། གཉེས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་
 གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གང་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་སེམས་ཅན་
 མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱུད་དག་ནིའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱ་བརྒྱུད་འདྲིན་དགོས་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་འབྲེལ་པ་ཀྱང་འབྱུང་ལ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བྱ་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའ་ལྟོང་བ་གཉིས་ཀར་དོན་རྣམས་དེ་དག་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། གསེར་སྤང་
 ཏུ་སྤར་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པས་དབྱེད་དགོས་སོ། ། སྐབས་འདིར་གསེར་སྤང་
 ལས་འདུན་པ་ཉེན་མོངས་ཅན་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འདུན་པར་གསུངས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་པད་
 དཀར་སྤང་བའི་དོགས་དཔྱད་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དོགས་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་གྱུར་བའི་ཞེ་སྤང་ཡོད་དེ། ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤོང་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་མོ་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་།
 ཞེ་སྤང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེར་གྱུར་བའི་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲུ་ལས། བདག་འཛིན་གྱི་འཕྲི་ལོ་སྤང་དེ་ཡིས་གྲུབ། ། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐེ་ཆོམ་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཞན་ཡང་། ཐེ་
ཆོམ་ཁོང་ཁྲོ་གཉིས་དང་། སྒྲུ་ལས་འཛིན་ཉེན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་ཤི། ཀྱན་བདུས་ལས། ལྷ་བཞི་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་ཤི། བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཐེ་ཆོམ་མཛོན་པ་གོང་འོག་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདིར་མཛོན་པ་གོང་འོག་གང་རྩང་དང་བསྐྱུན་མི་དགོས་སྟུང་ན། འོ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱན་
མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས། འཛིན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། གཞུང་གང་དུ་གསུངས་པ་སྒྲུ་ཤིག་འོན་ཀྱང་བདག་
ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་བདག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་དེས་བྱིན་གྱི་འཐད་པའི་རྣམ་པ་མ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསེར་
ཕྱིང་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མ་ཕྱི་མ་འདིའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
ཉོན་པ་དཀའི་སྤང་བ་ལས། དེས་ན་སྤྱི་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་འདིའི་སྐབས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་ལ་སྐབས་
བྱེད་འོགས་པ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ཁ་ཅིག་ན་ེ། སྤྱི་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་ལྷ་ལས་མི་ཉུག་སྤྱི་བདེན་ལྟར་བདག་མེད་བཞིན་རང་མཚན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་རྟེ།
གསེར་ཕྱིང་ལས། སྤྱི་མ་བཞི་རང་རང་གི་རོ་བོ་དང་། ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་རོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པས་
རང་དང་སྤྱི་མཚན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་བདེན་གྱི་སྤྱི་བདེན་གྱི་
སྤྱི་བ་བདག་མེད་བདེན་མེད་གསུམ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལ་ཁྲུབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་ཤི།
ཁྲུབ་ཆེ་ཆུང་མེད་ན་རང་སྤྱི་འདི་དོན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ། ཆོས་དེའི་རང་མཚན་ནི་ཆོས་དེའི་སྤྱན་མོང་མིན་
པའི་མཚན་བྱེད་དེ་མེ་ལ་ཆ་ཞིང་བཞེག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་དེའི་སྤྱི་མཚན་ནི་ཆོས་དེའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཤི། བྱམ་པ་ལ་མི་
ཉུག་པ་དང་བདག་མེད་དང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་དགོས་རྟེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་དེ། མེའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
བདག་མེད་དང་མི་ཉུག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་ེ། སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་བདེན་
བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བདེན་བཅུ་དྲུག་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་

སྐྱབ་པ་གང་ཕྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ལ་སྟོང་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་མེད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྐབས་བརྒྱུད་པའི་མཐའ་
 དཔྱོད་ལས། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི། འདི་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྟོང་བྱུན་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱད་མེད་པར་ཐལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷང་འདིའི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་དགོངས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་
 པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་བྱུད་པར་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱུང་ཆོས་
 མ་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གང་གི་ལྷགས་ལ་འང་བྱུད་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱས་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་སྤོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དོན་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་ཆེས་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷགས་དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་དམ་པའི་སྤྱོད་དང་འདྲེས་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་
 གསུངས་པའི་རྣམ་བཞག་ཁས་སྤངས་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་འཕགས་སེང་གི་
 འགྲེལ་བ་དག་ལས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཕྱེ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་
 རྫོགས་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་འགོག་བདེན་
 སྤྱོད་ལྷུས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་མ་རུས་པ་སྤྱགས་སུ་འཆངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྫོགས་ཉིད་ཀྱིས།
 འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མཐའ་མ་ཆད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་
 བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་ལྷགས་དེ་ཐལ་རང་གི་བྱུད་པར་དུ་སྤྱོད་ནི། འགོག་
 བདེན་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ།
 དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་དེ་མ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་
 ལྟར་ན་བྱབ་པ་མེད་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་རང་རྒྱུད་

པའི་ལུགས་ལའང་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་ཤེ། ལུང་འདིས་ཐལ་རང་སེམས་ཅམ་པ་སྤྱི་ལུགས་ལའང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་
གསུངས་པ་ནི་ཆོག་ཟིན་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་སམ་ཐག་པ་ལྟར་ནའང་དེ་ལྟར་
ཁྱབ་པར་གསལ་ལ། འོན་ཀྱང་གསེར་སྤང་ལས། ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་
ཅིང་གཞན་དག་བརྗོད་ཤིང་འདོད་པ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བཟླགས་པ་ཤེ། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་
ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་
འགོག་བདེན་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟོང་ཐུན་དང་མི་མཐུན་པས་དཔྱད་རྒྱ་མང་ལ། རྣམ་བཤད་དང་ས་
ཟིན་པ་ལྟར་ན། འགོག་ལ། ཞིབ། ཀྱུ་མོ་ལ། ངེས་འབྱུང་བཞིད་ཕྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
དྲུག་ཏུ་དབྱེ་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བྱུ་བྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
འདོད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོ་བྱུ་བྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་
བདེན་དུ་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྟོ་མ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་སྐད་ས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་
ཡི། འགོག་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་རྣམས། ། འདིར་བཟླ་ན་འགོག་བདེན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཕྱིར། ། དེ་
རྟོགས་སྟུར་བ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་ཤི།
རྗེ་སྐད་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་སྤྱི་བྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་
འབྲས་བཟུས་པའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་
པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་རབ་
ཏུ་ཕྱེ་བའི་བྲལ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་བྲལ་བ་བཅུ་དྲུག་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པར་གསུངས་ཀྱི་
བྲལ་བའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟིན་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ལ། གསེར་སྤང་དང་
རྟོགས་དཀའ་སྤང་བར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱུང་བས། ཡིག་ཆ་དང་སྟོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི་ཁས་ལེན་ཡོངས་གྲགས་
ཀྱི་རྒྱན་བཞོད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། ། ཁྱད་པར་དུ་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་
ནི་རྗེ་ཡབ་སྤྱི་ཡིག་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་སྤྱབ་
ཕྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཤེས་ཕྱེད་ཀྱི་ལུང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་བཟླགས་པ་བ་ལ་ཕྱེད་དགོས་ཉེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པ་སྐད་ཀྱི་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ལ། དེར་བཤད་ཚུལ་གཞན་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པ་ལ་ཕྱེད་ཀྱི་བཟླགས་པ་བ་ལ་

མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་ཙ་བཅུ་བོ་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་སོ་བདུན་སོ་བཞི་སོ་དགུ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐེག་
 དམན་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བཟུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་
 གསུམ་རིམ་བཞིན་མཐུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གསེར་བྱང་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་
 བདུན་དང་། བས། རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 གཞན་དུ་ན་ལམ་གསུམ་ག་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་དགུ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཐོབ་པས་བྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ན་
 བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཐོབ་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་
 རུང་ཡིན་ན། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིམ་ཐོབ་པས་བྱབ་པ། ཉེར་བཞེགས་སུ་འགྱུར་བའི་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ལས། ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེར་བཞེགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་། ཞེས་དང་། བསེ་
 བསམ་གཟུགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ལ། རྟོམ་ལས་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པས་མ་ཐོབ་སྟེ། །
 མི་སྟོགས་མེད་ལ་དགའ་བ་མེད་གསུངས་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བཞེགས་སུ་གྱུར་
 བའི་དགའ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 འཕགས་པ་ཡིན་ན། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆའི་དགོངས་
 པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བཞེགས་སུ་གྱུར་བའི་དགའ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཛོད་པས་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་
 རྟོམས་ཀྱིས་བྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རབ་དབེན་དགའ་སྤྱད་སྦྱར་མཐའ་གསུམ་གྱི་ཆོ་
 རང་གི་དངོས་སྐལ་གྱི་འདོད་ཉོན་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོད་གའ་བདེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་
 བྱང་ལས། འདི་ལས་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་རྟོམས་སུ་བཤད་པ་འདིར་མི་བབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་
 རབ་དུ་དབེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོན་ནི་དབེན་
 པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་དོ། ། སྦྱར་བ་མཐའ་བྱག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ཆོན་ནི་ལན་འགའ་ལན་འགའ་ནི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པར་བྱེད་དོ། ། ལན་འགའ་
 ལན་འགའ་ནི་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པར་བྱེད་དོ། ། སྦྱར་བ་མཐའ་

ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲེས་པའི་ཆོ་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ལས་སྤྲེས་པའི་དགའ་
བ་དང་བདེ་བས་མ་ཁྲབ་པ་དང་ཁྲབ་པར་བྱ་བ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ། ཞེས་ལྷན་དུ་མས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
དཔུང་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། འདིར་བསྟན་དུ་ན་ཉེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། འདིར་དངོས་སྤྱད་པའི་སྐབས་དུ་ན་ཉེ་ཐེན་དམན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་དང་
རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དོན་རྣམ་དུ་གསེར་སྤྱང་ལས་གསུངས་པ་དངས་ཟེར་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
ཡང་། རྣམ་ལས། ཐུན་མོང་གསུངས་པ་རྟོགས་རིགས་ཕྱིར་མིན་ཏེ། ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྟོགས་དཀའི་རྣམ་བཤུངས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐབས་དུ་ན་དང་བྱང་
སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐབས་ཤིང་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
རྟོགས་རིགས་སོང་གྱུ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ལྷན་འདིས་དང་པོ་སྐབས་དུ་ན་
གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་སྐབས་ཤིང་ཤེས་དང་། ཐ་མ་སོང་གྱུ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གསུངས་ལ། བྱང་སྤྱོགས་སྐབས་དུ་ན་
ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པས་སངས་འཕགས་ཀྱི་དེ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། གཞིན་པའི་ལམ་སྐགས་སྐབས་ཤིང་བྱང་
སེམས་ལ་ཡོད་པས་སངས་འཕགས་ཀྱི་དེ་སྐབས་ཤིང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐ་མ་སོང་གྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་
ནས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སྤྱད་གསུངས་པས། ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱད་གསེར་སྤྱང་རྣམ་བཤད་རྟོགས་
དཀའི་རྣམ་བཤུངས་ལས་གཅིག་རང་ལྷགས་སྤྱད་པའི་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཆོམ་དུ་བཀག་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་
སོ། ། གཞན་ཡང་། བྱང་སྤྱོགས་ནང་ཆོན་དབང་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ་དང་པ་ལ་སྐགས་
པའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་དང་དང་པ་ལ་སྐགས་པའི་གཞིན་པོ་གཉིས་སྤྱད་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཞིན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ།
དེའི་དོན་ནི་རྣམ་ལས། གང་ལས་བྱོད་སྐགས་འཛིག་པའི་བདག་མེད་དེར། ། ཡིན་ཏེ་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཞེས་བཀོལ་
ཕྱིར་དང་། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོབས་སྐབས་ཕྱིན་ཆད་བདག་འཛིན་དུ་ཐུར་བའི་མ་དང་པ་
མངོན་དུ་ཐུར་བ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མངོན་ཐུར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟ་སྟེ་སྤྲོད་ཐུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། མངོན་ལས། རྣམས་
དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། ། མ་དང་པ་དང་རྒྱགས་དང་རྟོན། ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། ། ཞེས་དང་།
ཀྱན་བརྒྱས་ལས། རྒྱགས་པ་དང་རྟོན་པ་དང་མ་དང་པ་དང་ལེ་ལོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད་ལས།
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་སྟེ་སྤྲོད་ཐུར་ཆོས་ཅན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་མ་དད་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན་འང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། བདག་མེད་སྤོང་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་གྱུ་བ་པར་འདོན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་མཆོད་ཉིད་པ་འདིར་ཉན་
 ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམས་མཐུན་གྱི་རྣམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་
 མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུ། བྱུང་སྟེ། ཡིག་ཆར། ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་སྡེ་ཆོན་
 མཆོད་ཉིད་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་
 སོ། ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་རིགས་ཐོག་མར་
 ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་བཅའ་གི་རྟེན་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། རྣམ་བཅའ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ་སྤྲོམ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཙ་བར་འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་བདུན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སངས་པར་ཐོབ་དགོས་པས། སངས་འཕགས་ཀྱི་སོ་བདུན་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་ཐུན་མོང་བར་འཇོག་དགོས་ལ། མཐར་གནས་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་
 པར་ཐོབ་མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སངས་པར་ཐོབ་དགོས་པས་སངས་འཕགས་ཀྱི་དེ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་
 མོང་བར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་གཞན་ལང་། སྐབས་
 འདིར་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ནི། སྤྲོམ་ལས། འདོད་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སྤང་འོང་གཉིས། ། སྤྲོམ་ལང་
 འདོད་ནས་བཞི་བའི་བར་སྤང་སྟེ། ། མཐུན་པར་བྱ་བ་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁ་
 ཅིག་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ། རབ་
 མཐའི་བསམ་གཏན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། ཀྱན་བརྟུས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
 གཟུགས་མེད་བཞིའི་དངོས་གཞི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་དུ་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རབ་མཐའི་དོན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་
 རུང་སྟེ། དེ་ལ་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཀྱན་བརྟུས་དར་ལྷོག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པས་ཞེས་ཏེ། འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ལས་བྱུང་བས་རང་གི་རིགས་མཐུན་
 གཞན་ལས། ལས་རུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་ཕྱོག་ཏུ་ལྷགས་

པ་ནི་འཕེལ་བ་རྒྱུ་དུ་འོ། ། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཐོད་ཀྱིས་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་འབྲིང་
ངོ། ། དེ་ཉིད་ལྷགས་ཐོག་དུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ན་ཡང་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྱའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་བཞུགས་
མི་བཟུང་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་བར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་མཆན་ཉིད་བཞིའོ། །
ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སོ་བཞིའི་གྲངས་འདྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉ། རྒྱས་བཤད་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སོ་བཞི་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་སྟོན་མེད་དེ།
དེ་དག་གི་རྒྱན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྟོམ་ལས། དེ་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་དང་དྲོད་སྟགས་ཀྱང་། ། གསུངས་པ་
རྒྱན་ལ་དགོངས་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་རྒྱན་ལ་དགོངས་ནས་སོ་
བཞི་འདྲེན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་རྣམ་མཁྱེན་འདྲེན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་
ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོམ་ལས། ཆ་འདྲར་མི་བྱེད་དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ། མཐུན་པར་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་
དོན་ཕྱིར་ཉ། ། ཞེས་དང་། མཆན་ཉིད་བཞག་པ་དེས་ཀྱང་འབྲུབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། འོ་ན་སྟོབས་དང་མི་
འཇིགས་པ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་
རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དཔུང་དགོས་
སོ། ། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་མཆན་
ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་
རྣམ་བཤད་སྟེང་བོའི་རྒྱན་གྱི་བཤད་ཚུལ་རང་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་སྐབས་དང་པོར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་བྱང་སེམས་
ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། བྱད་པར་གསུམ་མཐ་བཞི་ཆང་བའི་མཐར་ཐུག་
གི་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དངོས་ཡིན་ལ། གཞུང་དང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བཏགས་པ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྣམ་བཤད་དྲངས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

སྐབས་སུ་ཡང་ས་བརྩ་ལ་རིམ་བཞིན་པར་བྱིན་བརྩ་ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱེད། ཡང་
ཁ་ཅིག་ རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ནང་འགལ་ཡོད་པས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
ཤེར་བྱིན་ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་མི་འཐད་ལ། ཤེར་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ཡང་མི་
འཐད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གསེར་བྱེད་ལས། མཆོན་བཏགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་སྤང་གི་གཙོ་པོ་ལ་ལ་བཞེད་
པར་སྤང་ཞེ། ཞེས་དང་། ལམ་ནི་པལ་བ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འགལ་ཏེ། མི་པལ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་མི་
གནས་པའི་བྱུང་འདས་སུ་བྱིན་པ་འཕམ་བྱིན་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་ཞེ། ཤེར་བྱིན་བྱང་སེམས་
ལ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་ལ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ གསེར་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་ཤེར་བྱིན་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་ཤེར་བྱིན་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ འབྲས་བུ་ཤེར་བྱིན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིག་
ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཤེར་བྱིན་ཡིན་གྱི། གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་
སྤང་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་ཤེར་བྱིན་ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་ཙམ་དུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་ཤེར་བྱིན་མིན་ནོ། ། དེ་ལ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞེ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལམ་ཤེར་བྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་དང་མི་སྤྱོད་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་བྱིར་
ནོ། ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལམ་བདེན་ཡང་ལམ་ཤེར་བྱིན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལམ་ཤེར་བྱིན་དང་འབྲས་
བུ་ཤེར་བྱིན་འགལ་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱེད་ན། གསེར་བྱེད་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་
གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་རྣམས་ནི་ནང་པ་ལྟན་མི་མཐུན་ལ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་གང་དང་ཡང་མི་
མཐུན་པས་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དོན་གཅིག་ཅིང་དེ་གང་
རུང་ཡིན་ན། ཤེས་པས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནེ། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་
དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དུག་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་
མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ལ། སྟོམས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡིན་བྱིར་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་
བྱིར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ འགོག་སྟོམས་ལ་ལྡན་མིན་གྱིས་བྱུང་ཞེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་བསྐྱེད་རུས་པ་དང་། འགོག་སྟོམས་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་བཞག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་ཞེ། འདིའི་རྣམ་

ཐར་བརྒྱུད་ཅེས་པ་ནི་ཡིག་མ་དག་སྟེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཕྲུག་གི་སྐབས་ཡིན་པས་སྟོམས་འཕྲུག་བརྒྱུད་ནི་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཕྲུག་དགུ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
ཞེས་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོམས་འཕྲུག་བརྒྱུད་འདས་ལམ་མིན་ཀྱང་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་
འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱས་པས་འདས་ལམ་ཞེས་བཤད་ལ། འགོག་སྟོམས་ནི་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་
མི་རྒྱས་ཀྱང་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ན་འདས་ལམ་ཏུ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལུང་
དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཤིང་རྟེན་མེད་པོ་གཞན་གྱིས་
མདོ་ལྷེ་ས་བརྒྱ་བའི་དོན་ཏུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་བ་
གཅིག་ལ་མཛད་ལ། འདིར་ནི་སྟོབས་དཔོན་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་ཆོགས་ཏུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རགས་པ་
བཀག་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བཞེད་པར་གསལ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། འདི་
དང་སྤར་དྲངས་ཟེན་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་པས་འགོག་སྟོམས་ལྡན་མིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་
ཟད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། འཕགས་པ་སོགས་མེད་ལྟར་ན། ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཕྲུག་པ་གང་ཞེ་ན། བསྟུན་པའི་སྟོམས་པར་འཕྲུག་པ་ཞེས་བཞེད་ལ། དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་གྲགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་བ་དག་ནི་སྟོབས་པའི་མཚན་མ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
སྟོམས་པར་འཕྲུག་པ་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཏུ་བཞེད་དོ། ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཇི་
ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་སྟོབས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོམས་པར་འཕྲུག་པ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདིར་འདས་ལམ་དངོས་སུ་འཆད་པར་རིགས་པ་ལ། ཉི་མའི་སྤང་བར། འགོག་
པའི་སྟོམས་པར་འཕྲུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པས་འདས་ལམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་འཕགས་པ་སྟོབས་པ་བཀག་པའི་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོམས་པར་འཕྲུག་པ་ཡོད་དགོས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། ། དེ་བས་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་བཞིན་ཚུལ་འདི་ཁས་སྤངས་ན་
འགལ་བ་འདུ་བར་འཁྱུར་རོ། ། ཁ་ཅིག་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཉེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟེར་ཏུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མ་
ངེས་ཉེ། ཐོད་ཀྱི་སྤྲོ་ཆོད་སྟེ་ཆོས་སུ་བཤད་པས་དེར་འཁྱུར་ན་འདོད་སེམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་ཆོད་ཏུ་བཤད་པས་དེར་ཁས་ལེན་ན། ཟད་པར་གྱི་སྤྲོ་ཆོད་རྣམས་ཀྱང་སྟོབས་པ་བཀག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ལ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་ནི་སྟོབས་དཔོན་འཕགས་པ་

ཐོག་མཐའ་ཡི་ཡིད་ལ་དང་མཐུན་པར་གསལ་ཡོད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པོ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་ཡི་ཡིད་ལ་
 མཆོད་ཀྱི་ཡུགས་ལ་འགོག་སྒྲིམས་ལྡན་མིན་དུ་བཞེད་པ་ནི་དེའི་གཞུང་དུ་གསལ་ཡོད། འཕགས་སེང་གི་གཞུང་དུ་དེ་
 ལས་གཞན་མ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོད་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ལ་
 མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞེད་དུ་གསེར་ཕྱོང་ལས། འཕགས་པ་ཐོག་མཐའ་ཡི་ཡིད་ལ་
 འགོག་སྒྲིམས་ལྡན་མིན་དུ་བཞེད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་བ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་དགོད། མེད་པ་སྤང་བའོ། ། ནལ། ལྡན་མིན་ཟག་མེད་
 རོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུགས་དེ་ལ་མི་བཞེད་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
 གཞུང་ཡུགས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་བཟུལ་ཡོད། ཤེང་ཏྲ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་མ་
 བཞེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་མི་རུས་ཏེ་ལོང་བྱིད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ལོང་བ་
 བཞེད་ནོ། ། དེས་ན་འདི་འང་ལམ་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་འཛོལ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མདོར་དུ་བྱེད་པའི་
 རུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་བཞེད་ཀྱི། འདིའི་རྣམ་ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཐོད་ཀྱི་ལ་དུ་
 བཞེད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་བཞེད་ནོ། ། སྒྲིམས་འཇུག་དུ་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་ནི། འདིའི་འཇུག་སེམས་དེ་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མིང་གིས་བཏགས་
 པ་འཇུག་ན་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆ་སྒྲིམས་པར་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པོ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་ཡི་ཡིད་ལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པོ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་ཡི་ཡིད་ལ་
 གཉིས་ལས་གཞན་མ་བྱུང་བས་དེ་གང་རུང་དང་བསྐྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་འཕགས་སེང་གིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཞེད་
 ཅིན། རྗེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱིས་འཕགས་སེང་གི་བཞེད་ཚུལ་མ་མཁྱེན་པར་ཐལ་ཡོད། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་
 དགོས་ཏེ། ཡིག་ཆ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་བཞེད་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་དགོས་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 རྟོགས་དཀའ་སྤང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཁས་
 ལེན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས། དབྱེད་པ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱོར་
 རྒྱུད་པའི་དབྱེད་པ་ནི་ཐ་སྤྱོད་དུ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཉི་ཤི་སྤང་བར་སྤྱོད་དཔོན་བཟང་སྤྱོད་གིས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་
 པ་བཅུས་བཟུས་པའི་སྤྱོད་པོ་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་

ཆེས་ལེགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། ། ཞེས་ཐེག་བསྐྱེད་སྤྱུ་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གནས་
བཅུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གནས་དེ་དག་མཁྱེན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞེད་
པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། དེར་མ་ཟད་གསེར་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྒྲུམས་
པར་འབྱུག་པའི་ཉོན་ཡིད་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་དང་། དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་མེད་པས་
སྤྲོ་ཞེས་སོ་སྒྲིབ་ལ་ཉོན་ཡིད་ལྡོག་པ་མེད་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སྤྱིད་ཅེས་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དེ་མེད་པར་གསུངས་པ་
སོགས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ལ་ན་མང་དུ་གསུངས་པས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་སྐབ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་
ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་ཉིང་
དུ་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྐབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལང་གཤེགས་
གྱི་ལུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱན་ཉིད་དང་། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
འདི་མི་འཐད་དེ། ཉི་ལྷང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་འགོག་
སྒྲུམས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་མི་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། ཞེས་དང་།
ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་སྒྲུམས་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་མཛོད་ལས།
གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་གསར་སྒྲེ་ལ་མི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་སོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་། ཡང་ཁ་ཅིག་
དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་ལྟ་དུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུག་སྟེ།
གནས་ཉེར་ལཱ་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། རྒྱལ་བོའི་སྤྱུ་གཞི་སྤྱིང་གསུམ་
གྱི་མི་དང་། ལྷ་རིས་དུག་སྟེ་དགུ་དང་། གཟུགས་ན་གནས་བཅུ་དུག་དང་། སྤྱིད་ཅེ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཏུ་འདོད་
དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱིད་ཅེ་ནི་སེམས་རྟེན་དང་། དང་པོ་ཉེར་ལྷ་ནི་ལུས་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་ནི་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དངོས་དང་། འདོད་ལྟ་དུག་ནི་
བྱང་སེམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་དུག་ནི་ཕྱིས་སུ་སོར་རྒྱུད་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཏུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་བཙོར་མེད་དོ། ། གལ་ཏེ་བཙོར་ན་ནས།
སྤྱིད་ཅེ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཏུ་འདོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་འགོག་སྒྲུམས་གསར་
དུ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་གྱི་འདོད་ལྟ་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་ནས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་འགོག་སྒྲིམས་གསོར་རྒྱུད་པ་དེ་
 ཡང་འགོག་སྒྲིམས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གཟུགས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆེ་འགོག་སྒྲིམས་ལས་
 ཉམས་དགོས། དེ་ལས་ཉམས་ན་དེ་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ལ། ཉམས་ནས་ཐོབ་ན་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གཞན་དུ་ན་འགོག་སྒྲིམས་ལ་ཉམས་པ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་
 རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལའང་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སོ་རིག་བཞི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ།
 རྣམ་བཤད་གསེར་སྤང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་གསུམ་གར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཁྱད་པར་དུ་ཡིག་ཆར། གཞན་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྤངས་
 མི་དགོས་པར་ཐུག་ཏེ། དེ་ས་དགྲ་བ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཞིག་
 འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། འདིའི་མདོ་ལས། བཀའ་བསྟུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། ཉི་སྤང་ལས། སོ་སོར་
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྩ་མུང་བར་མི་བྱེད་པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་
 སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སྐྱབ་ཐོགས་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་
 མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་སོ་རིག་བཞི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སོ་རིག་ལ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་ནང་
 འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ་སོར་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ས་དགྲ་བ་ནས་ཐོབ་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསེར་སྤང་ལས། སོ་སོར་རིག་
 བཞི་ཐོག་དམན་དང་ཞེས་སོགས་སྤང་དང་ས་ཟེན་པ་ལྟར་སོ་རིག་བཞི་ཐོག་དམན་དང་སྤྲོད་མོང་བར་གསུངས་པ་ནི།
 མདོར་པ་གོང་འོག་ཆ་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱུན་ཆ་འགྲེལ་དང་། ས་སྤྱི་རྣམས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ངའི་
 ཉན་ཐོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་སྤྱོད་རྟོག་རིང་མཆོག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 སོགས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཤེན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔུང་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོགས་གསུམ་ལ་ཤེས་རྣམ་ཞེས་སྤྱད་དགོས་ཏེ། རྣམ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་
 རྒྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རྣམ་སྤྱད་དགོས་ཏེ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་མི་རིགས་ལ། སྐབས་འདིའི་སོ་དགྲ་བོ་གང་
 རྒྱུང་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་རྣམ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། གཞན་

ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་མང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དུ་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་སྤྱོད་མང་མེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་བརྟག ཁ་ཅིག་གིས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་དེ། ཡིག་ཆར། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་སྟོང་
རུང་གིས་བྱང་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ལྡེ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉན་པས་
གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་དམན་སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། །
ནས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གནས་མ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་སྟགས་
ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་སྒྲིབ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ན། གཞན་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གནས་པར་གསུངས་
ལ། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མོས་པ་སྒྲི་ཆེ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་
འགགས། བདག་མེད་ཉྟགས་ཆེ་ལུ་སྟེགས་བདག་ལྟ་དང་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཆེ་ཉན་ཐོས་
འཛིགས་མེད་དང་། གཞན་དོན་ཁྱུར་བྱུར་བའི་སྟོང་རྗེས་ཆེ་རང་རྒྱལ་བཙེ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། ། སངས་རྒྱུས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །
བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྟོང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དར་རྟེན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་པ་ཀྱང་གྱིས་དེ་དག་སྤར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
ཡང་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྩིས་ཀྱི་ལ་ལ་རུང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སྟགས་ལུལ་ལྟ་ལ་མཁའ་པས་བྱང་པར་
གསུངས་པ་ལ་ཡིག་ཆ་དང་རྣམ་བཤད་སྟགས་འདྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སྟགས་ལུལ་ལྟ་ལ་མཁའ་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་
ཡིག་ཆར། ཕྱི་ནང་གི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བ་བསྟོན་པའི་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞུང་ལྟ་མའི་བསྟན་དོན་ལལ་བའི་སེམས་ཅན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་
ཆོགས་ལམ་པ་དེ། དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་མཆོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག་ མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཁིང་རང་ལ་དེ་སྟོན་
པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སྣང་ལྡོང་དེ། ཆོགས་བཅད་དང་
 བོས་བསྟན་པའི་སྣང་གཅིག་དང་། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་བསྟན་པའི་སྣང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ལས།
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་བསྟན་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་བཀྱར་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ། སྤྱིན་སྟགས་སྤྱོད་
 དང་བཤེས་གྱིས་བྱིན་བསྐྱབས་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་
 བའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་སྣང་གཅིག་དང་། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་སྣང་གསུམ་སྟེ་བཞི་ཞེས་པ་ཙམ་ལས།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་སྣང་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་སྣང་བྱུང་དུ་བཟངས་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཐང་ལས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཉན་པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། ། བཤད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་
 བཤད། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མང་བོ་བསྟེན་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ནི་ཆོག་སྟོ་ལ་ལེན་པའི་སྣང་དུ་དམ་པ་རྣམས་
 བཞེད་དོ། ། བཤད། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣང་། ཅས་པས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ལ།
 འདིས་སྣང་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསུམ་པ་ནི། བཞེད་དོན་ནས། བཞི་ག་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ནིའོ། ། ཞེས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པ་སྣང་བཞི་གའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་སྣང་ཡིན་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་
 བཅད་གཉིས་པས་སྣང་གསུམ་ལས་མ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་
 བསྟན་པའི་རྣམ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་སྣང་ནི། འདིར་བསྟན་སྣང་བཞི་གའི་སྤྱི་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་སྣང་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པར་རིགས་པས་
 སྦྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྣམ་ལས། རིམ་བཞིན་ཉན་དང་ཆོག་འཛིན་དོན་མི་བཟེད། ། ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་བྱེད་སྣང་དེ་ཞེས་བཤད་པའང་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
 སྣང་ནི་སྣང་བཞི་བར་བསྟན། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྣང་ནི་སྣང་གསུམ་པར་ཆོགས་བཅད་གོང་མས་བསྟན་
 ཅིང་། ཆོགས་བཅད་འདིས་བཞི་བར་བསྟན་ལ། ཆོགས་བཅད་གོང་མའི་བཞི་བ་གསུམ་པའི་མཆན་གཞིར་བསྟན་
 པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་གཞི་
 ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟངས་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་དེ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་སྤྱིར་བའི་མཆན་ཉིད།
 ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དུལ་དུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་རྟོང་སྤྱོད་ཐལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་གྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རི་སྟེང་པ་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་འདིར་བསྟན་སྤྱིར་བཏུ་བའི་མཚན་ཉིད་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་སྤྱིར་བཏུ་བ་ཡིན་ན། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་ན། སེམས་བརྒྱུད་ཞི་གནས་ལ་རག་ཏུ་ཅང་ཕྱིར། ། ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་སྤྱིར་བཏུ་བ་ཉི་ཤུའི་དང་པོ་ལྟ་རང་བཞིན་དང་། ཐ་མ་བཙུ་ལྟའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་བ་ལྟ་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་བ་བཙུ་ལྟའི་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ལ། དངོས་གཞིའི་སྤྱིར་བཏུ་ཞེས་སོགས་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསེར་སྤང་ལས། ལྟ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་ལ། གནས་སྐབས་བཏུ་བ་ཞི། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཉི་ཤུ་བར་འཛོག་པ་ཡང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བཏུ་བ་ཉི་ཤུའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་ཐུག་པར་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏུ་བ་གསུངས་པ་དང་། དུལ་ལ་སྒྲག་པ་སྤྱི་བས་སོ། ། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་སུ་ཞེན་པ་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན། དང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་། དུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན། དེ་འོག་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། བོད་ལྟ་མ་རྣམས་ན་ནེ། སྤྱིར་བཏུ་ཉི་ཤུའི་ལྟ་ལྟ་སྤྱིར་བཏུ་བའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་བཏུ་བ་ཞི་ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱིར་བཏུ་ལྟ་ལྟའི་གནས་སྐབས་བཏུ་བ་ཞེས་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནེ། བཤད་ཚུལ་ལྟ་ལྟ་ལྟར་འཐད་དེ། ཞེན་པ་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་དང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་། དུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་དེ་ནས་གསུམ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སྤྱིར་བཏུ་ཞེས་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལྷང་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་བཏུ་བ་ཞི་ཞེས་བཤད་པ་འང་འཐད་དེ། བཏུ་བ་ཞི་བོ་རང་བཞིན་སྤྱིར་བཏུ་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་ན་འགལ་ཡང་། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་བ་ཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། རྩ་བ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་བ། གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱིར་བཏུ་བ། དེ་གཉིས་འགྲུབ་བྱེད་རྒྱུའི་སྤྱིར་བཏུ་བ་གསུམ། བས། སྤྱིར་བཏུ་པོ་འདི་ལས་དང་པོའི་སྟན་ས་བཏུའི་བར་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་སྒྱུར་བ་བཅུ་བཞི་ནི་སའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་
 ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒྱུར་བ་ཐ་མ་ནི་སྒྱུར་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲུབ་ཕྱིད་ཐབས་ཀྱི་སྒྱུར་
 བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅོད།
 དངོས་བཟུང་གཙོ་བོའི་དེ་ཆོགས་ལམ་ནས་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་བཟུང་གྱི་དེ་སྒྱུར་ལམ་ནས་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་དངོས་སུ་བཟུང་པའི་གཙོ་བོའི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 དང་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟངས་སྒྲིམ་བུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་རོ། ། ཞེས་སོགས་
 དང་། དངོས་གཞིའི་སྒྱུར་བ་ལྟ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གངས་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། དངོས་བཟུང་གཙོ་བོའི་དེ་ཆོགས་ལམ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུའི་བདུན་པ་ལྷུང་བཟུང་ཐོབ་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱོང་ལས། འདི་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམ་དང་རྟོན་ནས་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། བདུན་པ་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ན་དང་པོ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷུང་བཟུང་ཐོབ་པའི་དེ་ཆོགས་ལམ་ནས་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྒྱུར་ལམ་རྟོན་ནས་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ལྷུང་བཟུང་ཐོབ་པའི་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དེ། དེས་འབྱུང་གི་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་དེ་
 བཞི་སྒྱུར་ལམ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད། བྱང་རྒྱལ་ཉེ་བའི་དེ་མཐོང་ལམ་ན་ཡོད། སངས་རྒྱལ་ལྷུང་བའི་དེ་མ་
 དག་ས་བདུན་ན་ཡོད། གཞན་དོན་གྱི་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དེ། ཆོས་ཆོས་མེན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་དེ།
 བསམ་མི་བྱེད་ཀྱི་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དེ་ལྟ་ས་བརྒྱུད་པ་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་ཕྱིད་ཀྱི་དེ། ས་
 དགུ་བ་ན་ཡོད། ཉེས་སེལ་དག་པའི་དེ་ས་བཅུ་བ་ན་ཡོད། ས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་
 རྒྱལ་ལྷུང་བའི་དེ་ས་དང་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱོང་ལས། འདི་ས་གཉིས་པ་
 ནས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ། གསེར་ཕྱོང་ལས། འདི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དགུ་བ་ནས་སོ་
 སོ་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་དེའི་སྒྲི་ནས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་ཕྱིད་པས་གཙོ་བོར་དེ་ལ་བཞག་གོ། ཞེས་དང་། ས་
 མཆོམས་ཀྱི་དེ་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སྒྱུར་ལམ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུའི་དང་པོ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། སྒྱུར་བ་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱང་སྟེ།

ཡིག་ཆར། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིའི་ལམ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡིན་པར་སྐབ་པ་དང་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་
དང་དབྱངས་གཅིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས་
དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱོར་བ་དང་པོ་ལྷ་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་
གཏོགས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་ལ་གསུངས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་གཞིའི་སྐྱོར་བ་ལྷ་ནི། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
གྲངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། དུམ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་
བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཆད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ཞྭ། རིམ་
བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན། རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞྭ། དུམ་དང་དུམ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྐྱོར་
བ་དེ་རྣམས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྟོགས་གཉིས་པའང་དེས་སྐབ་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་། གསེར་ཐེང་ལས། གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྐྱོར་བ་ཞྭ། ཞེས་དང་།
གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ཞྭ།
ཞེས་སོགས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་བཤོད་ཀྱང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ཟབ་པའི་སྐྱོར་བས་བྱལ་པར་བཤད་པ་བྱུང་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། བཤད་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་། རྟོགས་དཀའ་ལྷང་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་བཤད་མ་ཐག་པ་
དང་འདྲ་བས་སྐྱོར་བ་དང་པོ་ལྷའི་སྐབས་སུ་སྐབས་འདིའི་ལམ་སྐྱོར་བ་འདི་མིན་པར་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་
དང་དབྱངས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཐ་མ་བཅོ་ལྷའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐབས་འདིའི་ལམ་སྐྱོར་བ་འདི་མིན་པར་ཡབ་སྲས་
དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱོར་
བ་ཉི་ཤུ་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཙ་བའི་གཞུང་དེར་ཕྱིར་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་བྱལ་ཞྭ། གསེར་ཐེང་ལས།
དང་པོ་ལྷ་ལ་རྒྱ་མཆོན་གྱི་སྐྱོར་བས་ནི་མིང་ལྷ་འཕངས་པ་དང་། རྩལ་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་བ་ལ་

ཕྱིར་གྱི་སྤྱི་སྤྱིར་བཞི་ལྷག་མ་རྒྱུ་ལ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་པས་དོན་བཅུ་གཉིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི། ཕྱིར་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་སྤྱིར་བ་བརྒྱད་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་དོན་གྱིས་སྤྱིར་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་དང་། སྐབས་འདིའི་མིང་དོན་སྤྱི་སྤྱིར་གང་འདྲི་
 དབྱེད་དེ་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ཐེག་
 ཆེན་སྤྱིར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་
 སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བ་བསྐྱེད་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་
 ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བ་དང་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐུག་ དེའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བ་དང་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐུག་ དེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བ་བསྐྱེད་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་བ་
 བསྐྱེད་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་
 ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་དང་། རྩོམ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བ་བསྐྱེད་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་
 པའི། ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྷགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིག་ཆའི་དེ་ལམ་མ་
 ལྷགས་ཀྱི་དེ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐུག་ མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཡིག་ཆས་འབྲུག་ འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་སྤྱིར་བ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དང་པོ་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐུག་ ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་སྤྱིར་ འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་རུས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི། རྩོམ་ལས། རུས་དང་རུས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱེད་ཀྱི་མཚན་ལ་ཉགས་དེར་ཐུག་ རྩོམ་ལས། སྤྱིར་བའི་རུས་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐུག་ ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་ འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་བའི་བྱེད་སྤྱིར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུ་བཅོམ་ དེའི་བྱེད་སྤྱིར་ཐོབ་པར་ཐུག་ ཐེག་ཆེན་ཆོགས་སྤྱིར་མཐོང་སྤྱིར་རེ་རེ་ནས་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྤྱིར་ལ་དབྱེད་དགོས། ཁ་ཅིག་ ཡོན་ཏན་ཉིད་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐུག་ འབྲེལ་བའི་གཞུང་

ཚན་ལྷན་མ་བཅུ་བཞིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་བཅུ་བཞི་དང་། ལྷན་མ་བཅུ་བཞིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་མི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མའི་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། དེས་ན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཟང་རྒྱ་ནི་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བའི་པན་
ཡོན་ལ་དེ་དག་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་མཁན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་འོག་མ་བཅུ་བཞི་
བོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་འབྱུང་ཞིང་
འཐོབ་པས་ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིམ་པ་སྤྲང་མཁན་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་པན་ཡོན་འབྱུང་བས་དེ་གཞིས་སྒྲིམ་
པའི་ཡང་པན་ཡོན་དུ་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོན་རེ་འོན། གཞུང་ཚན་ཕྱི་མའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སྦྱོར་བ་བསྒྲིམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དུ་གསེར་སྤང་དྲངས་མ་ཐག་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
བཅུ་བཞི་ཚན་པ་ལྷ་ཕྱི་གཞིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས་ལྷ་མ་བཅུ་བཞི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་བཀགས་ཀྱི།
ཕྱི་མའི་བཅུ་བཞི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསེར་སྤང་དྲངས་མ་ཐག་པས་འབྲུབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྟོགས་དཀའི་
སྤང་བ་ལས། འབྲེལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་ཤངས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ནས་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་ཚུལ་ཅན། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ།
རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཐོབ་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་མཁན་ལ་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མ་འོངས་པ་ན་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙམ་པའི་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་རུང་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་
སྒྲིམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཚུལ་ཅན། སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་
བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཤངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིམ་ལས། གསེར་སྤང་བ་
དང་ཡང་སོགས་ཚན་པ་གཉིས། ། དེ་མ་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་འདོད། ། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་མའི་དོན་སྦྱོར་
དགོས་ཟེར། ། རང་ལུགས་དེ་མ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དེ། ། ཞེས་བྱུང་བ་ནི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་སྟེ། གསེར་སྤང་
བས་ལྷ་མ་བཅུ་བཞི་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་བཅུ་བཞི་འབྲས་བུར་འདོད་པར་གསེར་སྤང་དང་ཉ་རྟེན་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་
ཞིང་། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉེར་བརྒྱུད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། ལྷ་མ་བཅུ་བཞི་འབྲས་བུ་
དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་བཞི་རྒྱར་འདོད་པ་བཀོད་ནས་མ་བཀག་པར་རང་ལུགས་ལས་ཀྱིས་བཞེས་པ་ནི་གསེར་སྤང་
དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་ཚིག་གི་ཡིག་ཐོར་ཡིན་པས་དེ་མ་བཞིན་འབྲས་དང་རྒྱའི་

ཡོན་ཏན་འདྲོད། ། ཅེས་པ་ཡིན་ཞིན། རང་ལུགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཕྱིད་དེ། ། ཞེས་ལྷ་མ་གཉིས་རང་
 ལུགས་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་འདྲིར་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པས་པའི་ཕྱིར། ། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་
 བདུད་བཅོམ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ། ཞེས་རང་གིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ལས། ཡོན་ཏན་ལྷ་བར་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གསུངས་སོ། ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྷ་བར་ཆེན་པོ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་
 ལས། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སོགས་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན་ཆེ་བ་འཆང་
 རྒྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཆེས་སུ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོན་པ་ཆེ་བ་ནི་ལྷ་བར་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དུག་པར་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་གསུངས་པས། བྱང་ཐང་མཆན་ལས། ཁ་
 ཅིག་ ཞི་འཆོ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཕྱི་མ་ལ། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་འདྲོད་ལ། གཞོད་འཛོམས་མཁན་པོ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་
 ལེའུ་ལ་འདྲོད་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ཅ་བའི་མདོས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་ཆེ་བསྟན་པ་བྱང་ནས་
 བྱང་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ཆེ་བསྟན་པ་དར་བར་སུ་ཡང་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཡིན་པར་གཞོད་འཛོམས་རང་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ལེའུ་བཅུ་བོ་དག་གི་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་
 ལ་ལྷ་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དག་བཅོམ་པ། ལྷ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བ། ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱན་
 དུ་ཁྱེགས་པ། ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བ་ལ་ལྟག་མཐོང་། ལྷ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན། དུག་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས། བདུན་པ་ལ་ཆོས་
 མདོན་པ། བརྒྱད་པ་ལ་མདོ་སྟེ། དགྲ་བ་ལ་འདུལ་བ། ལྷ་བརྒྱ་བཅུ་བ་ལ་རྟགས་ཅམ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཐ་
 མ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱེང་དུ་ལྷང་བྲངས་པ་ལས། རྗེ་ཀ་འདི་དང་འགལ་བར་སྣང་བས་ཤན་ཉིར་ཁྲི་
 ཉའི་བསམ་པ་ནི་དག་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་འི་བར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
 བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཞོད་འཛོམས་དང་ཞི་འཆོའི་
 བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ཤེར་ཕྱིན་དར་བའི་
 གནས་སུ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། བར་ཏ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡུམ་དར་
 བར་དབྱུང་པའི་གནས་སུ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ནི་དུག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་
 འཐད་དེ། སྦྱར་བ་སྒྲོམ་མཁན་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་དུག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་
 དབྱུང་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། རྟགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། ། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་ན་རྒྱག་པ་འདི་རང་གཞན་གང་ལ་ཡོད་དམུང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་ཡིན་ན།
སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གེགས་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདིར་
སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གེགས་དེ། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་གྱི་
མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་སྤྲོབས་པ་ཏ་ཅང་ལྷུར་
བའི་སྦྱར་སྦྱོན་ཚོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་སྦྱོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
ན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་སྤྲོབས་པ་ཏ་ཅང་ལྷུར་བའི་སྦྱར་སྦྱོན་ཚོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། སྤྲོབས་པ་ཏ་ཅང་ལྷུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོགས་
ལམ་པ་དེའི་རྒྱད་ལ་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པའི་གེགས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཡང་འགྲུབ་རུས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། ཡིག་ཆར། སྦྱར་བ་སྦྱེ་གནས་གོང་འཕེལ་ཅི་རིགས་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་པ་དེ།
སྦྱར་བའི་སྦྱོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་
བའི་སྦྱོན་གྱིས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བ་སྦྱེ་གནས་གོང་འཕེལ་ཅི་རིགས་ལ་གེགས་བྱེད་པས་
ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་སྦྱོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། རྣམ་མཁྱེན་ལ་གེགས་བྱེད་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བ་སྐྱེས་
ལ་ནི་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག ཀྱུ་ལྷ་ར་ཤེས། ཤེས་མཆོན་ཚྭ་གས་ཚོས་སུ་འདོར་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་དག་
དགག་པའི་ཆེ་ཤེས་མཆོན་ཉགས་སུ་བྱས་ནས། སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་སྟབས་དང་། ཡིན་སྟབས་གང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་སའི་ཤེས་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་དགག་དགོས་ཏེ། གསེར་སྤང་
ལས། ཀྱུ་ལྷ་ར་ཤེན་རེ། ཤེས་མཆོན་ཚྭ་གས་ཚོས། བྱེད་མཆོན་རྗེས་འགྲོ་ཞེས་སྐྱེས་དང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
ཤེས་མཆོན་ཉགས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟབས་ཤིང་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གང་དུ་སྟབས་ན་ཡང་
སངས་རྒྱུས་སའི་ཤེས་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ངེས་ལ་ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྦྱར་བ་སྦྱོར་
གཅིག་གི་ཚྭ་གས་ཚོས་སྟབས་ན་བྱུང་བ་སྟབས་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་
ཅིག གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཁྱད་མཆན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། ཁྱད་མཆན་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་
གྱིས་གཞི་ཤེས་མ་གསུངས་པས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་རྟོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག
ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ལ་ཁྱད་མཆན་ཡོད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་ཁྱད་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་

བཤད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཆོན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 སྦྱོར་བར་མཆོན། བསམ་མི་ཁྱབ་སྐོས་གསུམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་ནི་
 ཁྱད་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཚུལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྐོས། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཞི་
 གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ལྷ་ལམ་ཤེས་དང་། དེ་ནས་བདུན་རྒྱུ་མཁྱེན་དང་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཉན་མོངས་ཉུགས་སྐོས་གསུམ་བཞི་སྤྱོད་ཞིང་དེ་བ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སྐོས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོན་གཞི། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་མཆོན།
 དེ་བ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སྐོས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་
 བསྐོས་སྐྱབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཤིང་སྤྱོད་ཉིད་མཆོན་མེད་སྐོས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཆོན་གཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བར་མཆོན། སྤྱོད་ཉིད་མཆོན་
 མེད་སྐོས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 གཞི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སྐོས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཆོན་གཞི། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བར་མཆོན། དེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེན་གནས་སྐོས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་
 རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོན་གཞི་བཤད་པ་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག་མཆོན་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དཔེར་ན། མིག་དབང་མཆོན་གཞི། གཟུགས་སུ་མཆོན། གཟུགས་རུང་ཡིན་
 པས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་ན། མིག་དབང་གང་གི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 མཆོན་སྦྱོར་འགོད་ཆོ། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སུ་མཆོན། གཟུགས་རུང་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འགོད་དགོས་
 ཀྱི་མཆོན་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་མཆོན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་སྦྱར་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་བྱེང་ལས། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་
 པོ་ཁ་ཅིག་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་ཁྱད་མེད་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བོད་རྣམས་
 བཤད་ལ་མི་འཐད་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ནས་བཞིན་བྱུང་བས་མཆོན་བྱ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་
 ཅན་ལ་མཆོན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 འཐད་དེ། གསེར་བྱེང་ལས་ཀྱང་མ་སྦྱར་ན་ལེགས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་སྦྱར་མི་རུང་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནི། །
 གཞན་དུ་ན་ཆ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། བོད་ལ་གུགས་པའི་མཆོན་བྱ་ལ་འདི་དང་རྩ་གཞུང་གཞན་མང་པོ་ལས་མཆོན་
 གཞི་ཞེས་བྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་མཆོན་མཆོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་མཆོན་གཞི་དང་

མཚོན་བྱ་འགལ་བར་སྒྲིབ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གཞན་དག་ཕྱ་མ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་
བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྒྲིབ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་གཞི་
གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པ་ལ་ཡང་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་ལ་
ཡང་གསུམ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་མཚོན་ཚུལ་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་མཚོན་བྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་མཚོན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་བ་མཚོན་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཐད་དང་པའི་
མཚོན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་
གསུངས་པས་ཤེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་རང་རང་ལ་སྟོས་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
ཡང་འགྱུར་མོད་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བཞི་བོ་འདི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པས། དེ་ལ་སྟོས་ན་མཚན་
ཉིད་ཐ་མ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་བྱད་པར་ནི་པལ་ཆེར་དོན་གཞན་ལྟར་པ་དང་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་
མཚོན་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་ལྟར་དེའི་སྒྲིབ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཅམ་མོ། ། འབྲས་བུས་
རྒྱ་མཚོན་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ། ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །
ཞེས་དང་། འོ་ན་བྱེད་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྦྱར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐད་དང་པའི་སྒྲིབ་
ནས་མི་མཚོན་པས་བྱེད་སྐྱབ་ཏུ་མ་བཞག་ལ། ཕྱ་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་དེ་ལས་བརྒྱུ་པས་བྱེད་སྐྱབ་ཏུ་བཞག་གོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ འདིར་བཞུན་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་
པར་ཐལ། གསེར་ཕྱང་གི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་མཚན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞེད་པ་སྟགས་ནི། མཚན་
ཉིད་འདི་དག་གི་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་དེ་ལྟར་
བཤད་ཀྱང་གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་འདིར་བཞུན་ཤེས་མཚན་སངས་རྒྱས་སར་བཞེད་པས་སྦྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་སར་ཤེས་མཚན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས།
ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅའི་བར་དུ་བཞག་ལྟེ། སྦྱར་བ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ནས་སྒྲིབ་པས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། འདི་ནི་སྦྱར་བ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ནས་སྒྲིབ་པས་སོ། ། ཞེས་
བཞུན་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ཆེན་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དངོས་སུ་བཞུན་ནས་

མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ཤུགས་ལ་བཞུགས་པར་འདོད་དེ། དེའི་འདོད་ཚུལ་བཀག་པའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར། འོ་ན་
 ཚ་བར། དེ་བཞིན་གསུམ་པ་འབྲུང་བ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་བཞིས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པ་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་
 གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་བརྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཤེས་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེ་བཅུན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཞིག འཕངས་སངས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྩོམ་ལས་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ་བཞིན་གསུམ་པ་འབྲུང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། ། ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱན་དངོས་སུ་ཆོག་ཟེན་ལ། ། བཞུགས་པ་ཚ་འབྲེལ་ཀྱན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ། ཡུལ་
 ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་ཅམ་ག་ལ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བཀག་པ་
 འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་ཀྱང་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་རིང་ལུགས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་
 རས་བཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། མཚོན་པ་དེ་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཚ་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་པོ་
 གསུམ་དངོས་སུ་བཞུགས་ནས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པ་དེ་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 ཡུལ་དངོས་སུ་བཞུགས་ནས་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 འདྲའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། གོ་མི་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་མཛད་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ།
 བས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་གོ ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་།
 མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་མཚོན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྦྱར་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་
 ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། སྦྱར་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ལ། དེས་སྦྱར་བ་ནི་ཤུའི་མཚན་གཞིར་
 བྱས་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ནི་ཆོས་སྦྱུང་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སྦྱར་བའོ་ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། ། མཚོན་པ་དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་ཤེས་རྗེས་
 མཐུན་པའི་ཆ་ཡིན་ནོ། ། མཚོན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཤུག་གསུམ་གྱིས་འཕངས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་
 དེ་དག་མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་མཚན་དང་བྱེད་མཚན་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིན་ལ། ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཤུག་གསུམ་གྱིས་དེ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
 འཕངས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱད་གཞི་ཆེ། ལུང་མ་བཞུགས་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་
 བཞེད་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འཐད་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། འདིར་

ནམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁམས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་
མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། རྣམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁམས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཆོས་མངོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ། འདིར་བཟུན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བར་ངེས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདིར་བཟུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར། དད་སྟགས་ལྡེ་ལ་མཁམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ། འདིར་དངོས་བཟུན་གྱི་ཐེག་ཆེན་
ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་
ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱུང་བ་ཆ་བཞག་སྐྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླག རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གང་རུང་ཡིན་ན། དད་སྟགས་ལྡེ་ལ་མཁམས་པས་བྱུང་བ་ཤི། ཡིག་ཆར། རྒྱུ་
གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྡེ་ལ་མཁམས་ཀྱང་སྒྲོའི་འབྱུག་པ་ལྟར་བྱུང་བྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། འོ་ན་དེ་རྣེ་རྒྱལ་དད་སྟགས་ལྡེ་ལ་མཁམས་པར་མཆུངས་ཀྱང་དད་བཙོན་སྟགས་ལྡེ་ལ་སྦྱེ་སྦྱར་བ་རྣམས་
པོ་དང་སྦྱེ་བྱུལ་བ་རྒྱལ་པོའི་དབང་གིས་རྒྱུགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སྒྲིག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ཐེག་
དམན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། ལྡེ་རྣམས་ལྡེ་ལ་ཆེས་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་
མོད་གྱི་ཞེས་སྟགས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འབད་དེ།
དད་སྟགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་མཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་གང་
ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་སྟགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་
རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དད་སྟགས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དད་སྟགས་རྒྱུད་
དུ་དང་འབྲིང་ཐེག་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དད་སྟགས་རྒྱུད་འབྲིང་གཉིས་ཉན་རང་གི་
ཐེག་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཤི། རྒྱུད་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། འབྲིང་རང་
རྒྱལ་ཡིན་ན། ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དད་སྟགས་ཆེན་པོ་ལ་མཁམས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་
བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ལམ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར།
རྒྱུ་ལ་བཞེན་ནས་ལྡེ་ལ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་རྣམས་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དེ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་པོ་རྣམས་གཉིས་ཡོད། ས་མཚན་པས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་འཕགས་ལམ་བར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ན་འང་གདམས་ངག་དང་ཆེས་བསྟན་གང་རུང་རེ་བྱས་ན་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ས་མཚན་པས་འདི་མི་འབྲད་པར་ཐལ། གདམས་ངག་དང་། ཆེས་བསྟན་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཕགས་པ་ཡོད་ན། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཕགས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གདམས་ངག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་ཟིན་འཕེལ་ཆེད་དུ་འདོམས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ལྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཡང་དེ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཆེས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྐར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཅས་དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། ཟུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡུལ་ལྗེ་ལ་མཁས་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པས་མཁས་དགོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་། ཟུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དད་སོགས་ཡུལ་ལྗེ་ལ་མཁས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ལྟེ། འདིར་བསྟན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་མཁས་ན། ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ལས། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཁས་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཡི། ། དབྱེད་པ་རྫོགས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལྷུ་པོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བཙོན་འབྲས་མཁས་པས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། འདིར་བསྟན་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར། བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་གཞི་ཆེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དད་སོགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཐོག་པ་གསུམ་དང་སྐར་བ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣམས་ལྷུ་ལ་གསུམ་དང་སྐར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བྱིང་ལས། གཉིས་པ་ནི་དད་སོགས་རྣམས་པོ་འཕ་ཆེན་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་འཕ་ཐོབ་པར་སྤྲུལ། དད་སོགས་ལྷུ་པོ་འཕ་རྒྱུད་དུས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཞེས་སོགས་དང་། རྟོགས་ལ་བསྟན་པའི་འབྲིང་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཉི་སྤང་གི་དགོངས་པས་ཐོག་ཆེན་ལ་བཞེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྲད་དེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར། འདིར་གཞན་དག་སྐབས་འདིའི་ཐར་ཆ་རྒྱུད་ཆེ་གསུམ་དང་།

རྒྱལ་འབྲིང་ཚོ་གསུམ་ཁྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་ལ་
འཆད་པ་ནི་མཉམ་པར་འབྲམས་ཏེ། ནས། ཆེན་པོ་དང་ཚོན་པོ་ལ་ཁྱད་མེད་ན། ཆེན་པོ་ཚོན་པོས་ཞེས་བསྐྱེས་
ནས་སྒྲིམ་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། བྱང་སེམས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་
ལ་ཚོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མགོ་ཚུལ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་མིན་ནི་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་
ནི་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་དགོས་ཏེ། འདིར་བཞི་བ་ས་མཆམས་ནི། སྦྱང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་རྒྱུད་
ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་བཙམ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ས་ལམ་ནུབ་བཞག་ལས། དམན་ལམ་སྒྲུབ་དུ་མ་སྒྲིལ་བར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། སྦྱང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་
མཉམ་ལ། དམན་ལམ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་ན་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་བཟུང་རྟོག་མཛོན་གྱི་འཛོམས་པའི་རྣམས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག། ཁ་ཅིག་ འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མཛོན་རྟོགས་དེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། མཉམ་བཤད་ལས། འདིར་
བསྟན་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་
མཛོན་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་
ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མཛོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
དུ་འདི་དང་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཀྱང་ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་སྐབས་བཞི་བའི་དངོས་
བསྟན་གཙོ་བོའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྦྱར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་བཞི་བའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
མཉམ་གྱུ་བསྟེ། མཉམ་བཤད་ལས། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཞེས་དང་།
སྐབས་དང་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆས་བསྟན་པའི་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། སྐབས་བཞི་བར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་བསྟན་པའི་
དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་བསྟོམས་པས་སྦྱར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འཁྱུར་པས། ཞེས་དང་། གསེར་ཤིང་

དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལས། མཉམ་བཞག་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་ཚུལ་སྤར་
བཤད་ནས། ། རྩེས་ཐོབ་བཅེ་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་རྣམས། ། འདིར་གསུངས་བསྒྲིམས་པས་སྦྱར་ལམ་
ཡོངས་རྫོགས་འགྲུག། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཆས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཞེས་པའང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པ་སྟགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་བེན་པར་ཐལ་
ལོ་བེར་ན་བརྟག ཁ་ཅིག འདིར་གཟུགས་སྟགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་སྟགས་ཀྱི་རྟོགས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་
དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅས་བཤད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། སངས་
འཕགས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་ལྷ་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། སྦྱོར་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅས་སྟགས་
སྦྱར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་རྣམས་སྐབས་བཞི་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲིམ་ལས། ཁ་ཅིག་གཟུགས་ལས་ལྟོག་
སྟགས་རྟོགས་ཞེ་བཞི། ། གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ ། དགེ་འདུན་དོན་དུ་འདོད་པ་རྒྱལ་བས་
ཞིགས། ། སྦྱོར་པའི་དབང་བྱས་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་པ། ། དབང་རྒྱལ་དེ་ཡིས་རྟོགས་རྣམས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །
སྦྱོར་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གཉིས་ཡིན་ཕྱིར་འགལ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག
སྦྱོར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྦྱོར་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཐོང་ལམ་ནས་རྟོགས་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ནས་རྟོགས་ཐོབ་པ་དག་རིམ་བཞིན་
དབང་འབྱིང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱར་ནས་སྐབས་ལྷ་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པའང་མི་རིགས་ཉེ། གཞན་དུ་ན་
བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣེ་འབྱིང་རྒྱལ་གསུམ་འགལ་བར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་
དབང་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར།
ཐེག་ཆེན་དབང་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བས། ཞིབ་ཆ་འདི་ཆོགས་སྦྱོར་
མཐོང་སྒྲིམ་ལམ་གོང་འོག་ཐབས་ཅད་དུ་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་དབང་
རྣམས་མ་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་བརྟག
ཁ་ཅིག སྐབས་འདིརི་རྟོགས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྦྱོར་
པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིར་རྒྱལ་
གསུམ་ཆང་བའི་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་བྱང་ལས། འདི་དག་ལ་རྒྱལ་གསུམ་ཆང་
མས་ངེས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱར་མི་རུང་ཉེ། གཞན་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བཞིན་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ནི་

ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། ཉགས་པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལྷས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལས།
དཔོག་ན་འབྲུལ་ཞིང་། ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་གི་ཉགས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ནི་མ་དེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ཕྱོག་
གི་ནང་གི་ཉགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཤོག་ཏུ་ཐུར་པས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲས་རང་གི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཏུ་ཉགས་དཀའ་ལྡང་བ་དང་ནམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆ་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི། རྩོམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཉགས་འདི་
འབྲས་ཉགས་ཁོ་ན་དང་། ། ལ་ལ་རང་བཞིན་ཉགས་འདོད་གཞན་དག་ནི། ། གཏན་ཆོགས་སྒོ་ནས་དཔོག་པ་མེད་
ཅིས་ཟེར། ། གསུམ་ག་མི་འཐད་མདོ་ལས་འབྲས་རང་གཉིས། ། ཅི་རིགས་སྒོ་ནས་ཉགས་པ་གསུངས་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་སྤྱེས་ལ་སློབ་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཤེ། མཛོད་སོགས་
ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་པ་སློབ་པ་མིན་ཀྱང་སྦྱར་
ལམ་པ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། སློབ་པ་སྦྱར་ལམ་ལས་དམན་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོགས་ལམ་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་པ་སློབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལམ་པ་སློབ་པའི་བྱ་བ་མཐར་མ་ཕྱིན་པས་ན་སློབ་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སློབ་པར་
འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་ ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་མ་བྱབ་ཤེ། རང་རྒྱལ་དག་བཙུང་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་
ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ཕྱོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉགས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་
དེ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རྩལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉག་པ་བཟང་པར་སྤངས་
པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་
དེར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཕྱོག་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཕྱིར་རྩལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉག་པ་བཟང་པར་སྤངས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རྩལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉག་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པས་བྱབ། བདེན་
འཛིན་ཡིན་ན། བྱོད་སྤངས་པའི་ཐོག་དམན་གང་ཟག་མེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་ན་རེ།
འཁོར་འདས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་
ཀྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཤེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དགུ་བ་སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། འཁོར་
འདས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉགས་ནས་སྒོམ་པའི་སྦྱར་བ་ལོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱི། ཞིབ་དུད་བྱད་ན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་བཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་དུ་སྒོམ་པ་

དང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། ། གལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྤྲེལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྦྱར་བ་དང་པོ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་དེ་བདུད་བཞི་བཙོམ་པ་མེད་པས་ཤིན། ཐབས་མཁས་ནི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དེར་ཡོད་ཅིང་བྱབ་པ་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་མཁུལ་མེད་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གང་རུང་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་འདི་དང་ཐུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆམས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྟོགས་གསུམ་ནི་དག་ས་ཁོ་ནར་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དག་ས་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་ཆའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཞིང་དག་སྦྱར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་གསུམ་འབྲས་བུའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་སའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་གང་ཞིག་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་བེར་ན་བརྟག་ཁ་ཅིག་བདུད་བཞི་རགས་པ་བཙོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཕུང་པོ། དཔྱ་བཙོམ་ཆེ་ཉོན་མོངས། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེ་འཆེ་བདག་མཐོང་ལམ་ཆེ་ལྟའི་བུའི་བདུད་བཙོམ་པ་ཡིན་ལ། སྤུང་བཙོམ་པ་སངས་རྒྱུས་པ་དང་དུས་མཉམ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། དཔྱ་བཙོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་འདའོ། ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཆེ་བདག་གི་བདུད་ལས་འདའ་སྟེ། ཆའི་འདུ་བྱེད་བྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་དབང་བའི་བྱིར། ཕུང་པོའི་བདུད་ལས་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་འདའོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཟུང་མི་ཕྱོག་གི་རྟོགས་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་ལས་འདའ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདས་ལ་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཙོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་པ་ནའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་གཞན་རུང་ཡང་། བྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་དུ་ལྟའི་བུའི་བདུད་ལས་འདའ་སྟེ་བྱིར་མི་ཕྱོག་ཐོབ་པས་སོ། ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཕུང་པོའི་བདུད་ལས་འདའ་སྟེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་པས་སོ། ། ས་དེར་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འཆེ་བདག་ལས་ཀྱང་འདའོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་། དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ལས། བདུད་ཀྱང་བཞི་སྟེ་གང་ཞིག་འཆེ་བ་ནི། ། ཉེ་བར་ལེན་

པའི་ཕྱང་པོ་ཕྱར་གསལ་དང་། ། གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས། ། འཆི་བའི་ངོ་བོ་ཕྱར་གསལ་
འཆི་བདག་བདུད། ། དེ་ལས་འདའ་བའི་བར་གཙང་འདྲིང་ལྟ་དང་། ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ལྟའི་བྱའི་
བདུད། ། ཅེས་བདུད་བཞི་ཕྱར་གསལ་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་བཅོམ་ཚུལ་དང་། རིམ་བཞིན་
ཕྱི་མ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་དུས། ། གཞན་གསུམ་ས་བརྒྱུད་ཆེད། ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་དུ་བཅོམ་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཁོ་ན་ནི། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་རུང་ཡང་ས་བརྒྱུད་པར་བཤད་པ་དང་། བདུད་བཞི་ལ་ཕྱར་གསལ་
མ་ཕྱེ་བར་ཐེག་དམན་དུ་བཅོམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་རྣམས་རུང་
ཡང་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་
སྤངས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་དང་།
འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་
ཐོབ་བར་དུ་མི་ཐོག་པས་འཆི་བའི་བདུད་དང་། ཕྱང་པའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྟའི་བྱའི་
བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ངེ་སྤྲིད་འབྱུག་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་པ་ཉི། འདི་ནི་རྒྱུད་ལྷ་མར། འཕགས་པས་ན་དང་ག་བ་དང་། ། འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཟད་ནས་
སྤངས། ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་འདི་ཁོ་ན་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆེས་ཤིན་ཏུ་
དམུག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། རྣམ་རྗེས་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གིས་རྣམ་རྗེས་
སྦྱར་བ་མཆོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བ་དང་། སྤྲིད་ཁི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་
བཞིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཆོན་ལ། གཞན་བདུན་ནི་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དང་ཉེན་དང་སྤངས་བྱ་དང་ཤེས་
བྱ་དང་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། གང་ཡིན་ན་གཉིས་པ་དང་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ངོ་
བོ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་ཉེན་དང་སྤངས་བྱ་ཤེས་བྱ་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ་མཆོན་བཞིས་མཆོན་པ་དེ་དེ་དག་གང་ཡང་མིན་པས་སོ། །
དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱས་མཆོན་ཚུལ་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གསེར་སྤང་ལས།
གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ནས་ཐར་བ་ཆེན་ཐུན་གྱི་བར་ནི་སྦྱར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོམ་པ་དང་ངེས་འབྱེད་ནས་ཐབས་
མཁས་གྱི་བར་ནི་སྦྱར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲེས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ག་ཅིག་ན་ནི། ཉམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དུག་ནི་མི་ལམ་ཁོ་ན་དང་། བདུན་པ་ལ་སང་མི་
གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་ལྷ་ལ་བྱུང་པར་དེ་གཉིས་གང་ཡང་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། མདོ་ནས་དང་པོ་དུག་མི་ལམ་དང་། བདུན་པ་ལ་མི་ལམ་དང་སང་པ་གང་རུང་སྦྱར་ནས་

ལྷག་མ་ལ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྟད་མ་མཛད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དྲུག་མི་ལམ་ཁོ་ན་དང་། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་སད་མི་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་
 མ་བཞི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཞེས་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་དང་མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་ཐ་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའོ། ། ཞེས་དང་།
 བདུན་པ་ནི། མི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་དུ་ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། མི་ལམ་མམ་སད་པའི་ཆེ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷ་
 མི་ལམ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ནས་གཉིས་སད་མི་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་མ་ལྷ་སད་པའི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། སྦྱར་ལམ་དོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། སད་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོའི་སྦྱར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 རྩ་མ་ལ། ཉགས་ནི་སངས་རྒྱས་མཛོད་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་ཅེ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོད་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། བདག་
 སད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པར་བྱའོ། ། ལྷན་ནས་མི་ལམ་དུ་ཡང་
 ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྦྱེ་བ་དང་། སད་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དཔུལ་བ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
 ཅན་མཛོད་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་སོགས་དང་། མི་ལམ་དང་སད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་། སད་
 པའི་སྐབས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཞོད་སྦྱོན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་དྲུག་མི་ལམ་ཁོ་
 ནར་འབྲུང་ལ་དེ་ནས་གཉིས་སད་མི་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ལ། ཐ་མ་ལྷ་ལ་སད་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག དེ་རྣམས་མི་རིགས་ཏེ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དྲུག་མི་ལམ་དང་། ཐ་མ་དྲུག་སད་པའི་
 ཉགས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་དགའི་རྣང་བ་ལས། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་ལམ་གྱི་ཉགས་དྲུག་དང་།
 སད་པའི་ཉགས་དྲུག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག བཤད་ཚུལ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 མི་ལམ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་བར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། ཞེས་པའི་ཡང་
 རྒྱས་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་
 དཔུང་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒོ་མ་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྒྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཉགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་མདོ་
ལས་བཞེད་དེ། སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱང། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་མདོ་ལས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་བཤལ། དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡོད་ན་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྟོག་པར་གྱུར་བའི་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན་དགོས། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་
ཡིན་ན། ཁོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲིས་པར་བྱེད་
པའི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞེན་རིག་དེ། རྟོག་པར་གྱུར་བའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་མཆོད་ཉིད། ཅས་སྒྲོ་རིག་
མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ།
གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། གཉིད་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་འགྱུད་
གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། ། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། ལྷང་འདིས་
གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྱུད་པ་དང་གཉིད་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་
པ་རྣམས་ལ་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་ན། ཉགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པས་མ་
བྱང་སྟེ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྩོན་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་
པོ་དེ། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྩལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ་སྒྱུར་རེ་རེ་ནས་
ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དེར་བཤལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ནས། ཅེ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉགས་བཅུ་
གཉིས་ཐོབ་པར་བཤལ་སོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་
ཉགས་ཐོབ་པར་བཤལ། བྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཉགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་སེམས་དབང་དབང་
རྩོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པར་བཤལ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རྟོན་ཅེ་
སྒྱུར་ཐོབ་ན། ཉགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པས་བྱང་སྟེ་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་པ་དེའི་ཉགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དང་། ལྟོང་གསུམ་
གྱི་སེམས་ཅན་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་ཆར་བའི་

གཉིས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱུ་མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་ལ་མི་བྱེད་པའི་བརྟན་པ་
 ཐོབ་པའི་གསུམ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་སྤྲོད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་
 གནས་པ་ཐོབ་པའི་ངེས་ཆ་བཞི་བ་དང་། བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྫོང་ཅེ་སྦྱར་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་
 དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་བཤེས་ཆེན་སྦྱར་ལམ་རྫོང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་
 པར་གསུངས་ཏེ། ལུང་ཐུར་དྲངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣམས་གང་ཡིན་
 ཀྱང་རྫོང་ཅེ་སྦྱར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་དགོས་ཏེ། སྐབས་བཞི་བར་བཤད་པའི་རྟགས་ནི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་
 རྟགས་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྟགས་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རྟགས་དཀའི་རྣམ་པར། དེ་ཡང་ཐུར་བཤད་པ་ནི་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། འདི་ཅེ་
 སྦྱར་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་བྱང་པར་གྱི་ཞེས་སྦྱོས་སོ། ། ཞེས་བྱང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་བཤད་
 པ་ནི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྟགས་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་སྦྱར་ལམ་
 རྫོང་པ་བ་དེ། རྫོང་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པར་རྟགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་རྫོང་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་པའི་
 རྟགས་དང་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གཡ་ཉེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་རྟགས་བཅུ་
 གཉིས་མ་ཐོབ་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་སྦྱར་ལམ་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟགས་
 པས་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བལྟ་བམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་རྟགས་དེ་
 དག་ཐོབ་པ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་འདི་དང་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་རྫོང་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཆ་
 བཞག་སྦྱར་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། རྣམ་བཤད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བརྒྱད་ནི་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་
 པར་གསེར་སྤྱང་དང་རྣམ་བཤད་དང་རྟགས་དཀའི་རྣམ་པ་གསུམ་གར་བྱང་ལ། དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་ན།
 གང་ཟག་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་ཕྱི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་
 ཏུང་ཞྭ། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བའི་ཆ་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་།
 ཕྱི་མ་བརྒྱད་ནི་རྣམ་འཕེལ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གི་འཛོག་ཚུལ་གཞན་མེད་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་བརྒྱད་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་བརྒྱད་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་
 འདོད་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུ་གཞན་ལ་ལྟོས། ། ཅེ་མོ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས།
 འབྲིང་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཤེས་བྱེད་

གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། གང་ཟག་གཞན་ལ་སྟོས་
པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་བཤེས་གཉེན་བཞེན་
ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་ལ་མི་སྤྲེད་པའི་ཐབས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མ་
ཐོབ་པའི་མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐབས་འདིར་རྫོགས་ཞེས་པ་དེ་གསུམ་ག་ཐོབ་པ་
ཅམ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འོ་ན་དྲོད་ཐོབ་ཆེ་འདྲ་དེ་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གལ་ཏེ་དེ་གསུམ་རྗེས་མཐུན་ཞེས་པ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ལ་བྱེད་པས་བཟོད་པར་དེ་གསུམ་རྫོགས་ཤིང་ག་
གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་རིགས་རྫོགས་པ་རྟོགས་རིགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དགྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཞེས་པ་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུའི་རྟོགས་རིགས་ལ་བྱེད་ཀྱི། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་
རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ངེ་
སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྦྱོས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་
རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་དག་པ་སལ་སྦྱར་བ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟོགས་
རིགས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་མ་ཐག་པ་
འདི་འདྲ་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅེས་པ་རྟོགས་རིགས་ཆང་བར་ཐོབ་པ་ལ་
བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་དུ་འང་ཡོད་ལ། རྟོགས་རིགས་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་ན། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་མེད་དེ།
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་སུམ་ཅུ་པོའི་རྟོགས་རིགས་ཞེས་པ་འདྲ་མི་རིགས་
ཏེ། གདམས་ངག་དང་། དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི་ཆོས་
སུམ་ཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མོས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་བཟོད་པ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཤེར་ཕྱང་ལས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གསུམ་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་མཐའ་གཉིས་དང་བྱལ་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་སུམ་ཅུ་གོང་དུ་སྦྱོས་པ་
རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟག

ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་སེམས་བཞི་འོས་འཛིན་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལྷགས་གསུམ་བཀོད་པའི་ཐུ་མ་འཕགས་པའི་ལྷགས་
 ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ལ། ཐུ་མ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་དཔལ་བཞི་འོས་འཛིན་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ལ་མེད་པར་ཐལ། འོས་འཛིན་ཐ་
 དད་པ་གསུམ་བཤད་ཅིང་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་ཐུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་ལྷགས་གསུམ་
 བཀོད་པའི་དང་པོ་རྣམ་རྟོག་བཞི་འོས་འཛིན་པོ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་པ་བོ་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་
 རྟོན་ཅེ་སྦྱར་སྟོན་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་མོས་སྦྱོང་དང་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དང་ས་
 བཅུ་འཁྱུང་པར་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་སྟེ། བྱེད་འདེམ་གསུམ་པའི་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟོན་དང་། གཉིས་པ་ཐུབ་སྟེ། བྱེད་འདེམ་ཅ་བར། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་རྣམས་བཞེད་པ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསམ་པར་མཛོན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཉགས་གསུམ་པ་ཐུབ་སྟེ། ལྷགས་གསུམ་པ་དེ་སྒྲོབ་
 དཔོན་རང་ལྷགས་ཡིན་ཞིང་ཉི་ལྔ་བ་གི་སྐབས་དང་པོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འཕགས་པའི་ལྷགས། ཐུ་མ་
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་པར་གསེར་ཐོང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་
 ལྷགས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་ལྷགས་སུ་མཛོན་པས་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཐུབ་སྟེ། ཐུ་མ་འཕགས་པའི་ལྷགས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཕགས་པའི་
 ལྷགས་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་བྱང་
 སེམས་བཞི་འོས་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་འོས་འཛིན་གསུམ་ག་འཕགས་པའི་རང་ལྷགས་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཞེས་ཟེར་བ་སྟོན་ལ་བརྟག་
 ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་དངོས་བཞུན་གྱི་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྤང་རྟོག་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་མེད་དེ། སྤང་
 ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཕྱི་མ་ལ་སྤང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བཞུན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་གཙོ་བོ་དག་བསྐྱེད་ནས་འདི་དང་ཐུ་པར་བཞུན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། དེ་
 སྤང་བའི་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། སྐབས་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
 རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དགག་བྱ་གཞན་བཀག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། སྤང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དམིགས་ལུལ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དགག་པ་རྣམས་དགག་བྱ་བཀག་པའི་
 རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རྟོག་པ། དེ་

ཡིད་ངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་
སྟངས་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་དགག་རྟོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་
ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། སྟངས་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་
ལོ། ། འདྲི་ན། སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
འདྲི་དམི་ཁུས་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྟངས་ཉིད་བདེན་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་ནས་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཤི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟངས་ཉིད་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཐལ། སྟངས་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཤར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་ཤི། རྟོག་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་མེ་འདྲ་བ་གཉིས་ཤར་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་
ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། སྟངས་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟངས་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གམེར་ཐེང་ལས། སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པར་
འཆད་པ་ནི་ཙམ་འགྲེལ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་ལ་དགག་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
ཕྱང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་བ་
རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེས་མཆོམ་ནས་དགག་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ དགག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདྲི་པ་མེ་འཐད་དེ། སྐབས་འདི་དང་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་གཉིས་
ཀར་སྐབས་རྟོག་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདྲི་པ་ཡང་མེ་འཐད་དེ་ཞེས་སྐགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འོ་ན། གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྐབས་རྟོག་དང་། སྟངས་ཉིད་བདེན་འཛིན་
དགག་རྟོག་དང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཚན་ཏུ་ཐལ་ལོ། ། རྣམ་བཤད་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། སྟངས་ཉིད་
བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚན་ཏུ་ཐལ། སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚན་ཡིན་ཞིང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་
དང་འཛིན་སྤངས་གང་ཡང་མིན་པའི་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་རྣམ་པ་ཚན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་
ན། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དྲངས་ཟེན་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དོན་དམ་རྣམ་པ་ཚན་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་
ཉ་ཅང་ཐལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་རྣམ་པ་ཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལན་གྱིས་རྟོག་པར་མི་ཁུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་འདྲི་
ནས་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་འཛིན་ཆེ་དམིགས་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་ཆོག རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ལ་དེ་འཛིན་ཆེ་

ནམ་པ་ཤར་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་དགོས་ཤེ་ནའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་མཆོན་ནས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་ཡིག་ཆ་དྲངས་ཟིན་པ་དེས་
 ཡང་སློང་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་གསུངས་པའང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པས་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་སྐངས་ཕྱིན། སྐྱབ་པ་
 བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་ཞོག་དཀའ་ཤྱ། དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་
 པའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་སྐྱབ་རྟོག་དང་། འཛིན་སྐངས་སྐྱབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་དགག་རྟོག་དུ་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་མེད་དམ་ཞེ་ན། ལྷང་མ་བཟུང་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་གི་
 བཞི་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གསུམ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་དང་། ལྷང་སྟོག་རྩལ་གཅིག་དུ་ལྟ་བ་དང་བདུན་ནི་
 སྐྱབ་རྟོག་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་གསུམ་དང་། ལྷང་སྟོག་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་
 བདུན་ནི་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་སྤང་ལས། དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་དང་བཅུ་
 གསུམ་པ་ནི་སྟགས་ཁོང་ནས་བཟུང་པ་བཏོན་ནས་དེ་ཡིན་པར་སྐྱར་ཉེ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི་སྟོག་ཀྱང་ལྷང་སྟོག་
 ཀྱང་སྟོག་ཅེས་གཉིས་ཀར་ལྟ་བས་སོ། ། གཉིས་པ་གསུམ་ནི། སྟགས་ཁོང་ནས་འདྲ་བ་གདོན་ལ་དེ་ལ་དང་། བཞི་
 པ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་བཞི། གསུམ་པ་ལ་སྐྱར་ཉེ་བཅུ་བཞི་བཞི་སྟོག་ཀྱང་ལྷང་སྟོག་མ་ཡིན་ནོ་ལྷང་སྟོག་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་ལྟ་བས་སོ། ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་བྱ་བ་མི་འགོག་པར་རང་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པས་
 སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱ་བ་བཀག་ཉེ་སེམས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་སྐྱར་ཉེ།
 ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་མཐའ་དང་མི་ལྟན་པ་སྐྱབ་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དགག་པའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་
 ཅུམ་ལས་གཞན་གསེར་སྤང་དང་འདྲ་ཞིང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ཡང་གསེར་སྤང་དང་འདྲའོ། ། དེས་ན་ལྟ་བ་
 བཅུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་བདག་དང་འཛིག་རྟོག་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་ལྟ་
 བ་ཡིན་ལ། སྤྱང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་འགལ་
 འདྲའི་ཕྱང་བོའོ། ། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་བཞི་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་ན། དགག་རྟོག་ཡིན་པས་བྱབ་ཤྱ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ཐོག་ཆེན་སྦྱར་
 ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི། འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐོག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི་ཤེས་
 དེག་དང་ལྟན་པ་སུ་ཞིག་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ལ། ཞེས་དང་། འདིར་བཟུང་དགག་རྟོག་
 ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་ཐོག་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྦྱར་ལམ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་

ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཤི། དེར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རྟོག་པའི་བཛྲ་མགོ་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གངས་རི་ཚོན་པོར་སྤང་པའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བད་རྟོག་
པ་ཡིན་ན། གཉིས་སྤང་ལུལ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ན། འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གཉིས་སྤང་
ལུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཞག ཁ་ཅིག་གིས།
འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གཉིས་སྤང་ལུལ་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཞན་འཕྱར་གྱི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲོ་དོན་
འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་ཐ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཤི།
རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱིར་རྟོག་པ་གསུམ་ཤི། བས། འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མཐོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དེ་གསུམ་གྱི་ཐོག་
མཐའ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེར་གྱུར་པའི་གཞན་འཕྱར་གྱི་རྟོག་པ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་ཡིན་ན། འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཁྲབ་ལ། འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ལ་གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་རྟོག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་བྲངས་ཟེན། གསེར་སྤང་ལས། འདྲེས་རུང་
རྟུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྟོག་གིས་ཁྲབ་ལ་དེ་ལ་ནི་དེས་མ་ཁྲབ་པས་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་བྱའི་དེ་དང་
བལ་བའི་ཀུན་རྟོག་ལ་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས།
སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱས་པ་དང་། གཉིས་སྤང་ཅམ་ལ་རྟོག་པར་བྱས་པ་དང་། སྒྲོ་དོན་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ལས། འདིར་གང་ཡིན་ཞེན། འདིར་བཟུང་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་སྤང་དང་།
རྩིང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་སྤང་བྱ་ཀུན་
རྟོག་ཅེས་བྱུང་བ་དེ་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་གཉིས་སྤང་ཅམ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཀུན་རྟོག་ཡོད། ། ཅེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྟོག་གི་མིང་གིས་བཟུང་པས་དེ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལ་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པར་གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱང་
ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གཏན་ནས་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཤི། གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་རྟོག་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་
བདུན་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ། སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་
ན་གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། གཞན་འཕྱར་གྱི་རྟོག་པ་དང་། འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་
ལས། སྤྱི་མ་ལ་སྤྲ་མས་ཁྲབ་ལ། སྤྲ་མ་གཉིས་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཕན་ཚུན་ཡིན་མིན་གྱི་སྤྱི་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པར་

བཅོམ་པ། ། ཁ་ཅིག ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། རིམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཡིན་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག སྤྱིར་དེ་ལྟར་རུང་མོད། འདིར་བརྟན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མཐོང་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གསེར་སྤྱིང་ལས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་མཆོད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་དུག་གཟུང་བ་དང་དབང་བོ་དུག་ནི་འཛིན་པའོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བཅ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའོ། ། གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདག་ནི་འཛིན་པ་དང་བདག་གི་བ་ནི་གཟུང་བའོ། ། དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱི་མཐོང་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཟུང་བ་ནི་རྩལ་བཏགས་ཀྱི་བདག་གི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཟུང་བའོ། ། འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱད་པ་སྟེ་བ་བོའི་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་ལ་སྤོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་འཐད་ཚུགས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར་འཐད་དོ། ། ཞེས་དང་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་འདི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་མཐོང་པའི་སྐབས་དང་མི་མཐུན་པས་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤྱང་བ་ལས། རོ་ཙྰ་བཆེན་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། གཟུགས་སྐྱེས་སྤྱི་སྤྱི་མཆོད་གཟུང་བ་དང་། མིག་སྐྱེས་ནང་གི་སྤྱི་མཆོད་འཛིན་པའོ། ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་། རིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའོ། ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ། རྩལ་སྤྱད་པ་བོའི་བདག་འཛིན་པ་དང་། རྩལ་སྤྱད་བྱའི་བདག་གི་བ་གཟུང་བའོ། ། དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མཐོང་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འཕགས་སེང་གིས་སྤྱི་བཞེད་དཔྱད་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་སྤྱིར་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་འཛིན་པ་ནི་རྩལ་སྤྱད་པ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གོ། ། གཟུང་བ་ནི་རྩལ་སྤྱད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། རྣམ་བུ་གི་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། རྣམ་བུ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། སྤྱི་མ་ལ་སྤྱི་མ་མིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཀྱན་བྱང་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་སྤྱི་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་གཟུང་རྟོག་ནི་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བུ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་གཟུང་རྟོག་ནི་རྣམ་བུ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོའི་ཡུལ་ནི་ཀྱན་ཉོན་རྣམ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དང་པོ་དེ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མིན་ཞེས་ཉི་ལྟང་ལས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིན་པོའི་ཚུགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །
ཅམ་སྒྲོས་པ་ནི་བྱང་པར་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་བོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་
པའང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་དང་བོ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུང་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་
ལ་གཟུང་རྟོག་ལ་ཡུལ་ནི་གཉིས་ལས། ནས། ཞེས་དང་པོའི་ཡུལ་ཀུན་བྱང་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་སྤྱི་ཅམ་པ་དང་།
གཉིས་པའི་ཡུལ་རྣམ་བྱང་དུ་རིས་ཆད་པ་ལ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ། གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ། དང་
པོ་མིན་པས་བྱབ་པ་མཛད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་
འཐད་པར་ཐལ། བྱང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤྱི་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་རྣམ་བྱང་ལའང་དམིགས། རྣམ་བྱང་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་པའི་དེ་སྤྱི་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། རྣམ་བྱང་གཟུང་
རྟོག་ཡིན་པས་བྱབ། བྱི་མ་ལ་སྒྲ་མ་མིན་པས་བྱབ་ཅེས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནང་འགལ་
ཉི་ལྟང་དུ་གསུངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཡིན་པས་བྱབ། དང་པོ་
ལ་གཉིས་པའང་ཡོད་པ་ཉི་ལྟང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། འཕགས་པས་
གཟུང་རྟོག་དང་པོ་འདི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པར་བྱས་ནས་འདི་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་མི་འགལ་
ཞིང་། གཟུང་རྟོག་ཐ་མ་ཡིན་ན་དང་པོ་འང་ཡིན་དགོས་ལ། དང་པོ་ལ་ཐ་མ་མིན་པའང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཐད་དེ། དཔེར་ན་གདམས་ངག་སྦྱིར་བཏུན་པའི་གདམས་ངག་ལ།
ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེས་མ་བྱབ་ལ། རྟོག་སྟེ་བྱབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན་བརྟག་ཁ་ཅིག་གིས། ཉི་ལྟང་
གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཀག་ནས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟུན་སྣང་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་པ་ལྟན་རྣམ་པར་ཆད་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཞེས་རང་ལྟགས་བཞག་པ་ལྟར་རྗེས་
ཀྱང་བཞེད་དེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བྱང་པར་བཞག་པ་བཀག་ནས་རང་ལྟགས་
བཞག་པ་འདི་བཞིན་དུ་འཐད་དེ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། ། ཞེས་གཞི་སྤང་བའི་ཚུགས་སུ་བཏུན་པ་དང་།
སྒྲ་མ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཅེ་རེ་ཡང་ཀུན་བྱང་མ་ལྟས་པ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཀུན་བྱང་མ་ལྟས་པ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ། ཉི་ལྟང་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཡངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འབྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འཛིན་རྟོག་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཛིན་པར་གསེར་སྤངས་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩིས་འཛིན་
དང་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ཡངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། རིམ་བཞིན་
འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་དབང་ཅན་ནི།
དམིགས་ཡུལ་རྩིས་འཛིན་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྤྱོད་རྟོག་པའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
དང་། ཡིག་ཆར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩིས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་སྤར་ལྟར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ།
དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ་རྩིས་འཛིན་ལ་སྤྱེས་བྱ་དང་། དབང་བོ་དང་། རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རྩིས་ཡོད་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་སོགས་འཛིན་སྟེ། རྩིས་བྱ་ཏུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཞེས་དང་། རང་
གི་དམིགས་ཡུལ་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ཡངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
བདེན་འཛིན་དེ་ཤེས་སྤྱོད་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ་བདག་འཛིན་ནི། བདག་མེད་
གསུམ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་འདྲའི་སྤོད་དེ་གསུམ་གྱི་རྩིས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟུང་འཁྱེས་བྱ་འཕགས་
ཟག་དང་། དེ་དག་གིས་བྱུང་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་རྣམས་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ཏུ་ན་རྣམ་བཤད་ལས།
དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ནས་འབྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་།
དབང་བོ་རྩིས་བྱ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། དབང་བོས་ཡུལ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུས་པ་བདེན་འཛིན་རྩིས་
བྱ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། སྤོད་ན་མཐུན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤངས་པས་སྤྱེ་མཆོད་ཆོས་
ཅན། འཛིན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར། རང་དབང་
བདག་སོགས་ཞེས་ཅུ་འབྲེལ་དང་། གསེར་སྤངས་ལས། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་
མིན་པ་ཏུ་མ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་བཞིན། ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤངས་བ་ལས།
འདིར་བཞུན་གཟུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་ རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་
གཟུང་བདེ་ཉིད་དགག་སྤྱོད་གང་རུང་གི་རྣམ་པས་བདེན་པར་སྤངས་བའི་རྟོག་པ། འདིར་བཞུན་འཛིན་རྟོག་གི་
མཆན་ཉིད། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་ རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་བའི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད། དགག་
སྤྱོད་གང་རུང་གི་རྣམ་པས་བདེན་པར་སྤངས་བའི་རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་

འཐད་དེ། འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཛིན་དགོས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུང་འཛིན་གང་
 རུང་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་། དེ་གང་རུང་ལ་
 དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་ཐོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལ། འཛིན་རྟོག་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 གསེར་ཕྱང་ལས། ལོངས་སྤྱད་པ་ཐོར་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱ་ལ་གཟུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལུ་
 མི་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ཡིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་གཟུང་བ་
 ལ་རྟོག་ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་ན་འཛིན་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་ལོག་རྟོག་ཏུ་བྱེད་པ་བྱུང་མོད། དེ་དག་གིས་
 བྱི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཉེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་ཅེས་རྣམ་
 པའི་འཛིན་སྤངས་སུ་བཤད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། དེས་ན་ལོངས་
 སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་
 རྟོག་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་དམིགས་
 ཡུལ་ཁོ་ནས་འཛིན་པར་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་གསུངས། ཞེན་ཚུལ་ཁོ་ནས་འཛིན་པར་གསེར་ཕྱང་དང་རྣམ་
 བཤད་ལས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་འདིའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་། བརྒྱུད་ཚུལ་ཁོ་ནས་མི་འཛིན་གྱི། དམིགས་པའི་སྒྲིན་ནས་ཀྱང་གཟུང་རྟོག་དང་
 འཛིན་རྟོག་ལ་ལུ་བཞེར་བཤད་དེ་དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ།
 གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་ལུ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ཐོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་དེ། འཛིན་རྟོག་ཡིན་ལ་གཟུང་རྟོག་མིན་པའི་ལུ། རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ། རྟོང་ཉིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ།
 གཉིས་མིན་པའི་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་བཟུན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་ལ་ལུ་བཞེའོད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཉེ། དེ་མེད་ཅིང་རི་སྐད་ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས་དེ་ལ་
 ལུ་མི་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དེས་ན་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཁར་ལ་སྤྱི་སྐད་
 ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས་དེ་ལ་ལུ་མི་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་གཟུང་རྟོག་རྒྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་རིག་
 པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་རྒྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་བྱུང་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་དགོས་ན་དེ་འདྲ་
 བགང་དུ་ཡང་མ་མཛད་པ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་སྤངས་དང་། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་པར་བཤད་པས་དེ་
 གཉིས་གཞི་མཐུན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་གྱི། རི་སྐད་ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་གཟུང་
 འཛིན་ཞེས་པ་འང་དམིགས་ཡུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ལ། རི་སྐད་ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དེ་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པས། རང་ལྷགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡིན་ནམ་མེད། ཡིན་ན་རྒྱན་ལྷན་ཞེས་པ་དོན་མེད་དུ་འཕྱུར་ལ། མིན་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་གང་ཡིན། གཟུང་བཞོན་ཡིན་ན། ལུ་དང་པོ་དང་འགལ་ཏེ་གཟུང་རྟོག་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཕྱུར་བ་དང་། དེ་འཛིན་རྟོག་ཞོན་ཡིན་ན། ལུ་གཉིས་པ་དང་འགལ་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་དུ་འཕྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་ཞིབ་ཆ་བྱེད་འདོད་པ་འགལ་ཞིག་གིས། སྐབས་འདིར་ལུ་བཞི་ནི་གཟུང་འཛིན་ལ་ལུ་རྩི་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་གཉིས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་ནི། རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་ཞེན་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་ཞེན་པ་འཛིན་རྟོག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་རྟོག་པ་མ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་དུ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ལེགས་བཤད་ཡིན་མོད། རྟོག་པ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཇེ་ཡང་སྒྲིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྣམས་དང་ཡིག་ཆ་རྣམས་མཐུན་པ་ལ་སྤྲས་ཀྱང་སྟོན་མི་རུས་ལ། རྣམ་བཤད་སྟགས་ལྷང་དངས་པའང་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་དཀའ་བས་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དང་པོའི་དེ་ལ་ཀུན་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་དེས་བྱུང་། སྐབས་ལྔ་བའི་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་རྣམ་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་དེས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བྱང་ངམ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་རྣམ་བྱང་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་གཉིས་ལ། རིམ་བཞིན་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་བྱུང་པར་གསེར་ཕྱིང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་རང་ལྷགས་ཡིན་པ་ལ་སྤྲས་ཀྱང་སྟོན་མི་རུང་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་རྣམ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱིང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་སྤྱོད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་ཐོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ལྔ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར། འབྲས་པ་དང་ནི་ཐོག་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ནམ་
བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།
ཚྭ་གསལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྤངས་དེ་དང་འདྲ་བར་བཟུང་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལྟོགས་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་། འདིར་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་
གཟུང་རྟོག་པ་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ཅམ་འདིར་བསྟན་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་
འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོགས་བྱའི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དེ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
སྤང་ལས། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱའི་གཟུང་བའོ། ། སྟམ་དུ་ནས། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་
འདི་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཚེ་མིའི་གཟུང་རྟོག་གི་ཞེན་ཚུལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སོ་སོ་སྤྱོད་འཕགས་དབྱེ་བས། ། ཞེས་བྱང་བ་ལ། འཛིན་རྟོག་
གཉིས་རིམ་བཞེས་སྤྱོད་འཕགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཐལ། ཚ་བའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅོད་པ་ལ། འཛིན་རྟོག་
གཉིས་སྤྱོད་འཕགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སོ་སྤྱོད་མེད་ལ་འཕགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་
འཛིན་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །
ཕྱི་མའི་ཞེན་ཡུལ་ཐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པས། རྣམ་འཛིན་སོ་
སྤྱོད་རྟོན་ཅན་དང་། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་གསུངས་གྱི། སྤྱིར་གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀའི་རྟོན་
ཅན་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག
གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀའི་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་རྣམ་འཛིན་སོ་སྤྱོད་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། དེ་རང་ལུགས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གསེར་
སྤང་ལས་འཕྱུར་བས་ནི་འདི་གཉིས་ཡོད་པ་ངེས་ཅན་དུ་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་
ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་དག་གི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་
དག་གི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
འཕགས་པ་དག་གི་སྤྱི་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་སྤྱོད་དག་

ལ་དང་པོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། འདིས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་ལ་རྟོག་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཉན་རང་ཉིད་དང་སྤྲུལ་མཁོན་སོ་སྦྱེལ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐབས་ལྷ་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་སྐབས་འདིའི་དོན་ལ་སྦྱར་ན་སྦྱེས་བྱུངས་སྦྱོད་པ་པོ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམས་འཛིན་སོ་སྦྱེའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་འཕགས་པ་དག་གི་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བས། མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱ་བ་ལྟེ། རྒྱུ་བའི་དེ་རང་ལུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་དེས་དེ་མ་སྤངས་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མ་སྤང་ཀྱང་དེ་སྟོ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པས་ཤིན། སྐབས་འདིའི་བཏགས་འཛིན་ལ་འང་ཐལ་ལོ། ། དེ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་བརྟག་ཁ་ཅིག་གིས། འགྲེལ་པ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་རྣམས་པ་དག་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གཟུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འཇུག་པའི་སྤང་བྱ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་། དེ་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ལ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་རིམ་བཞིན་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་རིམ་བཞིན་འཛོག་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྟེ། ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྟོག་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་ལྟེ་རྟོགས་པ་རྒྱས་པའི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སྦྱོར་མཇུག་ནི་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཐོབ་ལ་མ་རྩོགས་པ་དང་རྩོགས་པའི་སྐབས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་རགས་ཤིང་བྱེད་པ་གཉིས་སྤངས་རགས་པ་སྟོན་ལ་དང་། སྤང་མཇུག་ཏུ་སྦྱོང་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གསེར་ཐོང་གི་ལྷང་དེའི་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ལ་མ་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་སྦྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མཇུག་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་མི་འདྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་བར་ཆད་མེད་ལམ་

ལ་སྐྱུར་ན། སྐྱུར་བ་མཐོང་ལམ་ལ་སྐྱུར་མི་རུང་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཐོང་ལམ་སྐྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྐྱུར་བ་ཆོས་མཆོག་དང་། མཐུག་མཐོང་ལམ་དང་སྐྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའ་ལྡན་བ་ལས།
 དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་ནམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་མངོན་གྱུར་ནམས་ནི་
 མཐོང་བའི་སྐྱུར་བ་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཕྱོག་བྱར་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་
 པ་ཀུན་བཏགས་ནམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
 ཐོང་གི་ལྷང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་མཆོག་གི་སྤང་བྱར་བཤད་པ་དེ། མངོན་གྱུར་ཉམས་སྤང་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་བཡིན་ནམ་ས་བོན་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་བཞི་མངོན་གྱུར་བ་ནམས་རིམ་བཞིན་སྐྱུར་ལམ་བཞིས་ཉམས་སྤང་པར་བྱ་བྱོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་དུས་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསེར་ཐོང་གི་
 ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་འང་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཞེས་པ་ལམ་གཅིག་ལ་སྐྱུར་དགོས་ལ། ལམ་གང་ལ་སྐྱུར་
 ཡང་འགྲིག་དཀའ་བས་ཞིབ་ཆ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་
 བཞི་མངོན་གྱུར་ལ་སྐྱུར་ན་སྐབས་འདིའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱུར་འཇུག་ཅེས་པ་མཐོང་ལམ་དངོས་མིན་ལ། སྐྱུར་ལམ་
 བཞི་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ། ས་བོན་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ལ་སྐྱུར་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐྱུར་འཇུག་
 དངོས་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤང་བྱའི་དབང་
 གིས་གཉེན་པོའི་མིང་སྤོང་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་གའི་ས་བོན་དུས་གཅིག་དུ་སྤྱོད་བཡིན་གྱི། རིམ་ཅན་དུ་
 སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་དུ་མས་གཞོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་གཉིས་
 སྐྱུར་བ་ཉིད་བཞུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་ཡང་མངོན་གྱུར་ལ་ལྟོས་ན་དེ་གཉིས་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་
 ལྟར་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱུར་ཉིད་ལ་རྣམ་པོ་ལ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ས་བོན་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་
 རིམ་པ་གཉིས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་
 དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། གྲི་མ་

དབྱང་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྒྱ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ཞུ་བ་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། མཐའི་
 བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟུང་གྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་
 པར་སྟུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཐོང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 དེ་མི་འཐད་དེ། ། དེ་ལས་གོ་ཤིག་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། རག་དོན་ནི།
 གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལུང་རྟོགས་ལ་འགོད་པ་དང་རང་ཉིད་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྟོབ་པ་ཆོས་ཅན་བྱང་
 ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་རྒྱ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་། ཐ་མ་ཉེར་
 ལེན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟུང་གྱིས་བསྟུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་རང་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྟོགས་ཐོབ་ཏུ་
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཆོད་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་སྟུང་ལམ་མཉམ་བཞག་ལ་
 ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟུང་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་གསལ། རྒྱ་གསུམ་ག་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཀྱིན།
 འབྲས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཉེར་ལེན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟུང་རོ། ། དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྟུང་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་
 སོ། ། ཅ་བ་ནི། གཞན་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་
 ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྟུང་བ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱང་དགོས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཀྱན་དག་འཛོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་སོ། ཞེས་བྱུང་ལ། གསེར་ཐོང་ལས། འདིར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པའི་དགོས་པའི་རྒྱ་སྟུང་ཞེས་བྱུང་བའང་དབྱང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་
 ལ་ལྟ་བུ་མཐོང་མཁན་མེད་དེ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནེ། རྣམ་འཕྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱས་ནས་གཉིས་པ་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན། གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་འཕྱོར་གྱི་ས་བསྟན་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་པར་གསལ། རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདི་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བོད་ཀྱི་ཀྱན་མཁྱེན་ཁ་ཅིག་ན་ནེ། རང་སངས་རྒྱས་དང་
 སེམས་ཅམ་པ་ལྟ་བུ་མི་མཆུངས་ཏེ། བསྟན་པ་དེ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་མཐོང་མཁན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་འཕྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱས་ནས། གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་

བདང་མཐུན་པ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་པ་ལྟ་བའི་མཐོ་དམན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོའི་རྗེས་འབྲང་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོད་པར་བྱེད་ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་མཐོ་
དམན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། སེམས་ཅམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་བཀའ་ལ་
བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད་དེང་སང་ཁས་ལེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐོ་དམན་ཡོད་པར་ཐལ།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་ལྟ་བའི་མཐོ་དམན་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་ལས་མེད་དེ། ཡིག་ཆར།
མདོར་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་ལྟ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བཅུན་ཏེ། རྒྱུ་དུ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་།
ཆེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཅུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟེང་པོའི་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
ས། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་དེ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དེ། རང་རིག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་བཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསམ་བླུང་གི་རིགས་པ་
ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་དག་ཉེ་བར་འགོད་པའི་ཆོག་ཤད་དོ། ། སྤང་སོགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམས་
སྤྲུལ་པའི་བདག་གིས་སྟོང་ཞེ། གྱེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ས་གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྟོང་དབང་ཤེས་དག་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་
འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་
གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། རང་སྤང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་ཇི་སྟངས་བཤད་
པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་བ་ལ། བསམ་བླུང་གི་རིགས་པ།
སྒྲོམ་བླུང་གི་ཉམས་ལེན། བསྒྲོམས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། སྤང་སོགས་དང་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་

པར་མ་བཟད། གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་དེ་ཡང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་འཁེས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། གསེར་བྲང་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཁོ་ན་ནི། དེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་བྲང་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་
 བ་གཉིས་ཀར་ནལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བར། དེ་ལ་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྤྲང་པའི་ཕྱིར་
 སོགས་དང་། སྤོང་པོ་དང་དེའི་སྤོང་ག་སོགས་དང་། གཞུང་བ་མེད་ན་སོགས་དང་། གཉིས་སྤུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སོགས་གཞུང་ཚད་བཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་གཞུང་ཚན་པ་བཞི་
 ཟུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་ཚན་དང་པོ་དང་ཐ་མས་ནལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་བསྟན་ལ། གཞུང་
 ཚན་བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྲང་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ས་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། ཡིག་ཆར། གཞུང་ཚན་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ནལ་འབྱོར་
 གྱི་ས་གཉིས་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། ནལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཏན་ནས་
 མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་གཉིས་སྤྲང་སྒྲིམ་ནས་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་མེད་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཛིན་པ་བདེན་
 འཛིན་མཉམ་བཞག་གིས་སྤྲང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་བེད་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་ནི།
 འདིར་སྟོམས་འབྲུག་ཚར་ལྔ་ལས། སྟོམས་འབྲུག་དགུ་ལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་སྟོན་ཏུ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་སྦྱར་
 བའི་ལྷགས་གཉིས་ནི་ཙུ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཀང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཀྱང་
 ཐམ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། གསེར་བྲང་ལས། འགོག་དང་ནས་སོང་འོངས་ཞེས་པས་ནི། སྟོམས་
 འབྲུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་མར་འོངས་པའི་སེང་གེ་ནལ་བསྐྱེད་ས་སུགས་
 གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་འགོག་པ་ལ་ལྷགས་ཐེབས་གཅིག་ལས་མེད་པས་གནས་བཅུ་བདུན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཏེ་འགོག་པའི་བར་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདི་
 ཙུ་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་སྦྱར་བ་ལྷགས་མཐུན་དང་རིགས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། འདི་ལ་གནས་དགུ་འོ། ཞེས་
 དང་། གཅིག་དང་ནས་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པས་སྟོམས་འབྲུག་བརྒྱུད་དང་འགོག་པ་བརྒྱུད་སྟེ་ལ་ནས་ལྷགས་མཐུན་
 དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀྣལ་བསྟན་ལ། འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སྤྲང་ཡང་
 སྤོང་ཅེ་ལ་ལྷགས་དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་སེམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ལེའུ་བརྒྱུད་མ་ལྟར་
 བ་བཅུ་བདུན་དང་ཁྱི་བརྒྱུད་སྤྲང་པ་ལྟར་ན་བཙོ་བརྒྱུད་དོ། ། ཞེས་དང་། འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་

དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་། མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་པས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདྲོད་
སེམས་དགུ་སྟེ་ལ་ནས་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ལ་བཟུས་ཏེ་འདི་ལ་གནས་བཙུག་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱར་བའི་ཕྱགས་གཉིས་དང་། མར་འོངས་
འདྲོད་སེམས་སྟེ་ལ་བདོན་བཟུས་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བཟུན་ནས་གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་དང་།
ཡར་སོང་འགོག་པ་སྟེ་ལ་བགཉིས་ཤུགས་ལ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བཟུན་བཙུགས་ལས་ནི། རྒྱུ་
པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བཞིངས་དང་། རྒྱུ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མར་འོང་འདྲོད་སེམས་སྟེ་ལ་
བདོན་བཟུས་དང་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བཟུན་ནས་བར་བགཉིས་གོ་སྒྲ་བར་དགོངས་ནས་དོན་གྱིས་འཕངས་
སོ། ། ཞེས་དང་། ཉིགས་དཀའི་རྣང་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ཅ་བར།
གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ཤུགས་ལ་བཟུན་པར་གསེར་ཕྱོང་ལས་བཤད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཅ་
བར་དངོས་སུ་བཟུན་པར་གསེར་ཕྱོང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་སྦྱར་དངོས་སུ་བཟུན་པར་དེར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་པ་དང་པོ་སྦྱར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱོང་ལས།
རྒྱུ་པ་དང་པོ་སྦྱར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་ཡོད། ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཞེས་པས་དེ་ཤུགས་ལ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རྣམ། ཞེས་པས་
གང་ཡང་མ་སྟེ་ལ་བར་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཤུགས་ལ་བཟུན་ཅིང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྣམ་ཞེས་པ་མཆོམས་སྦྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
ཕྱོང་ལས། རྣམ་གཉིས་དང་ཉེ་ཞེས་པས་ནི་ཐོད་ཀྱི་ལ་བཟུན་ཏེ་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་འདྲེན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་ཐོད་ཀྱི་ལ་སྟོམས་འཇུག་ས་ལ་པ་མན་ཆད་ན་མེད་
དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱི་ལ་
སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱར་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱོད་
ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིགས་དཀའི་རྣང་བ་ལས།
ལ་བ་ས་མཆོམས་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་སེང་
གེ་རྣམ་བཞིངས་ཡིན་ཞིང་། སེང་གེ་རྣམ་བཞིངས་མཉམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱོང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་རྣམས་མི་འཐད་
པར་ཐལ། གསེར་ཕྱོང་དང་ཉིགས་དཀའི་རྣང་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ས་དང་པོའི་སྟོམས་ལམ་མི་བཞེད་པས་ཡིན་
གྱི། སྟོམས་ལམ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་དེ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། འདི་དམན་

ལམ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ན་སྤྱག་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 དཔུང་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་ས་གནིས་པ་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཞོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དེ་ལ་དཔུང་གཞི་ཆེན་། ཡང་ཁ་ཅིག་གསེར་ཕྱེང་ལས་ཡར་སྤང་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་གནས་བཅུ་བདུན་ནམ་
 བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤིང་ཅེ་འི་བྱད་རྒྱུང་ཅི་ན་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མ་ཅིས་ན་
 བཅུ་བདུན་ཡིན་ལ། སྤིང་ཅེ་འི་བྱད་རྒྱུང་དང་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་གནིས་ཡར་སྤང་གི་གནས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱད་རྒྱུང་གི་སྤིང་ཅེ་འི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་གནིས། སྤེལ་གཞིའི་སྤིང་
 ཅི་ལས་གནས་གོང་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡར་སྤང་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་གནས་བཅུ་དྲུག་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་
 གནིས་ཡང་སྤང་མར་འོང་གི་གནས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཡར་སྤང་འདི་ལ་
 གནས་བཅུ་དྲུག་ལས་མེད་དོ། ། ནས། འདོད་སེམས་དེ་ནི་ཡར་སྤང་དང་མར་འོང་གནིས་གྱི་མཚམས་འཛིན་ཡིན་
 པས་གང་གི་འང་གནས་སྤྱབ་གང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡར་
 སྤང་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་གཅིག་ཀྱང་བ་ནས་བརྒྱད་ཀྱང་བའི་བར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གནིས་ཡར་
 སྤང་གི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤེ། དེའི་བརྒྱད་ཀྱང་བའི་ཉིང་འཛིན་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 དེའི་སྤིང་ཅེ་འི་རྒྱུ་གྱི་འགོག་པ་འཛིན་ཅེ་ན། འོ་ན་མར་འོང་བརྒྱད་ཀྱང་བ་ལ་བསམ་གཏན་གནིས་པའི་རྒྱུ་གྱི་
 འདོད་སེམས་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བརྒྱད་ཀྱང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ལོ། ། ཞེས་
 སོགས་རྣམ་བཤད་སོགས་གཞུང་པལ་ཆེར་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གོང་དུ་འདོད་ན། གཅིག་
 དང་གནིས་གསུམ་བཞི་དང་ལ། ། སྤྱག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བཀལ་ནས། ། འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ།
 ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་དང་དངོས་སྤྱུ་འགལ་ལོ། ། དེས་ན་ཡར་སྤང་གི་བརྒྱད་ཀྱང་བ་ལ་བྱད་རྒྱུང་གི་སྤིང་ཅི་ནི་སྤིང་ཅི་
 ལས་ཀྱང་བར་བཤད་མི་རུང་པས་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེའི་བརྒྱད་ཀྱང་ལ་འཛིན་དགོས་པས་དེ་གནིས་
 ཡར་སྤང་གི་གནས་སྤྱུ་འཛིན་དགོས་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་གི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་གཞི་ཆེན་། །
 ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སྤང་དེ། ཐོད་ཀྱང་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་ལས། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་འོང་ནི། དཀྱུས་ས་བཞུན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཐོད་ཀྱང་གྱི་
 དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤེལ་གཞི་དང་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་ནས་འགྲོ་བ་ཐོད་ཀྱང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་དམན་
 ལམ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ན་སྤྱག་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ཐོད་ཀྱང་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། ཁ་ཅིག་འདི་ཐོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པ་
 མིན་ཏེ། སྤེལ་བ་དང་པོར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་མདོ་འགྲེལ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཐོད་ཀྱང་དུ་བཤད་

པས་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བརྒྱུག་པའི་ཡར་སྔོང་གི་དེ་
མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར། མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྲལ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་མེད་པར་ཐལ། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བརྒྱུག་པའི་དེ་དེ་མིན་ལ། དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་
མཐར་གནས་ཀྱི་དེ་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། འོ་ན་སྤྲུགས་དང་པོ་དང་
གསུམ་པ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཡར་སྔོང་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ། ཞེས་
སོགས་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས།
སྐབས་འདིར་སྤེལ་ཆོས་འདྲི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིན་ཅེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདྲི་པའི་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་འདྲི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ། འདྲི་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚན་ཀྱི་ངོ་
བོར་བཞག་ནས་མར་འོང་ཙོམ་མོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག སྐབས་འདིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་འདྲི་པའི་སེམས་མིན་ཞིང་། ཞིག་ནས་སུ་བསྐྱེས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། འོ་ན་འདྲི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། གསེར་སྤང་པས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལོ། ། ནས། དེས་ན་རང་ལྷགས་ནི་འདྲི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་ལོ། ། འོ་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མཉམ་བཞག་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཉམ་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཐོབ་ཡིན་ཀྱི་མཉམ་བཞག་མིན་ཞེས་
པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྲོག་པ་ལ་མཉམ་བཞག་མིན་པའི་
ས་པར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། གསེར་སྤང་རྣམ་བཤད་དང་འདྲ་བར་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྤང་ལས། སྤྲིན་གཉིས་
དགོངས་པ་ལོ། ། ཞེས་བྱུང་། སྤམ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་དང་མི་མཐུན་ལ། སྤྲིན་མཆེས་ཐོབ་ཏུ་
བཤད་ཆུ་ལ་ནི་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
སྟོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞེ་ལས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྦྱར་བའི་གནས་
སྐབས་དང་། གཞན་གཉིས་དངོས་གཞིའམ་འཇུག་པའི་སྤང་བྱར་འགྲེལ་བར་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་སྦྱར་
དངོས་གཉིས་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདིར་

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་སྟོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་ནས་སྤང་དགོས་པ་ཡིག་ཆའི་རང་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་བཞི་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་དང་པོ་ལྟར་བའི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། འཛིན་རྟོག་དང་པོར་སྒྲེ་གཉིས་ནི་
 ས་དང་པོའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་དེ་འདྲ་བའི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྤང་བྱ་སོ་སོར་བཞག་པ་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་བཞི་གའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དེ་བཞི་ག་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་སྤྱིར་མཚུག་ནི་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱིར་དགོས་རྟེ། གསེར་སྤང་ལས། སྟོམ་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་
 མ་རྫོགས་པ་ཉེར་བརྫོགས་གྱི་གནས་སྐབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟོམ་ལམ་གྱི་སྤྱིར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་
 ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། ། ཞེས་དང་། སྟོམ་ཅེ་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟོམ་ལམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཕྱག་པ་ལྟེ་མཚུག་གི་གནས་སྐབས་གྱི་
 ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་སྤྱིར་མཚུག་
 གསེར་སྤང་ལྟར་མ་ཡིན་རྟེ། སྤྱིར་བའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱིར་བ་དང་། མཚུག་ནི་སྟོམ་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོམ་པའི་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་གྱི་སྤྱིར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་
 བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ལེ། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་གཉིས་སྟོམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྤང་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་
 སྤྱིར་བས་སྤང་བར་གསུངས་པ་མངོན་གྱིར་ལ་དགོངས་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དག་པལ་ཆེར་རྟོག་པ་མངོན་
 གྱིར་གྱི་སྟོན་པ་བཏུན་གྱི། སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ས་བོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤང་ལྟར་སྒྲེ་བའི་སྟོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱིར་
 བའི་ལམ་གྱིས་ཉམས་སྦྱང་ལ། ས་བོན་བཞི་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤང་དཀའ་བས། མངོན་གྱིར་
 གྱིད་བང་དུ་བྱས་ན་འང་སྤྱིར་མཚུག་གི་སྤང་བྱར་མི་འཐད་ལ། ས་བོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱང་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཞི་མེད་པར་ཐལ།
 སྤྱིབ་དཔོན་འཕགས་པས་སྟོམ་སྤང་ལ་རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤང་ལས།
 གཞན་ཡང་འཕགས་པས་སྟོམ་སྤང་ལ་རྩས་འཛིན་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྟོམ་སྤང་ལ་ནི་རྩས་

འཛིན་གྱི་ཐ་སྟངས་མ་མཛད་པས་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག འཕགས་པས་དེ་འདྲའི་ཐ་
སྟངས་མ་མཛད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། འ་
ན་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག
གིས། སྒྲིམ་སྤང་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་དགུར་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་མདོར་བསྟུས་བཞེད་
བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པ་བཞེད་བྱ་དང་། སྦྱོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་སྟགས་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་ཞེས་སྟགས་དང་། སྦྱོང་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་ནི་ཞེས་སྟགས་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི་ཞེས་སྟགས་དང་།
ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ།
ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱག་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་བྱག་སྟེ་ཡུལ་དགུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ།
གསེར་སྤང་ལས། འདི་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་པོ་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་གཉིས་དང་གཅིག་དང་
བྱག་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སྤུ་མ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པར་བྱང་ལ་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཇུག་
བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་པར་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་། ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལམ་དངོས་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པའོ། ། གསུམ་པ་ལ་རང་
དོན་དང་གཞན་དོན་ཏེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་འཇུག་བྱ་སྦྱིད་དང་བྱང་པར་རྟོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུའོ། ། ཞེས་སྟགས་
དང་། གཉིས་པ་ལ། ལམ་དངོས་དང་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པའོ། ། ཞེས་སྟགས་
དང་། གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ནོ། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཚ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་དང་།
ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། ། དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ལམ་གྱི་ཁྱེན་དམིགས་པ། བྱང་པ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་ཀླང་བ་དང་པོ་བཞེས་བསྟན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལ་རང་དོན་གཉིས། གཞན་དོན་གཉིས་ཏེ། ཀླང་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། གསེར་ཐོང་ལས། ཡུལ་དགུ་ཡང་མདོར་བསྟན་ན་ཆམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རོ། །
 ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུ། ལམ། འབྲས་བུའོ། །ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ཡུལ། མི་མཐུན་སྟོགས་
 སེལ་བའི་རྒྱས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ནོ། །གཞན་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཐུད་པ་པོའི་རྒྱས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སྒྲུ་
 གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ཟེའི་གསུང་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། མཐོང་སྤང་
 རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆམ་བཤད་ལས། དགུ་པོ་གང་ཞེན། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་རྟོགས་
 པ་དམན་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ་དང་། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་།
 སྤངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པའོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་
 དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞེ་པ་ལ། སྤངས་པ་དམན་པ་
 དང་། རྟོགས་པ་དམན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟ་པ་ལ། ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། ཡུལ་དགུ་པོ་གང་ཞེན། རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དང་།
 ལམ་དང་། དབང་བོ་དང་། ཐབས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་ནི། རྟེན་བཤད་
 པོ་དུག་གིས་བསྟན་ནོ། །སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་དོན་དང་། སྤང་འདས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ནི་རྟོག་མས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས་
 སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། བཞེན་གསུམ་རབ་དུ་ཐུར་པའི་རང་འབྲས་ནམ་མཁུན་བར་མ་ཆད་པར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་སྤྱི་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་འདིར་གསུངས་པ་
 ལྟར་འཐད་དེ། ཆམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། བཞེན་གསུམ་
 བསྐྱེད་སྒྲོམ་རབ་ཐུར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་སྤྱི་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 ཅེས་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤང་ཅིག་དང་
 པོས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡིག་ཆར། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤང་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་སྤྱི་ལྟར་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 རྟོགས་མ་གྲུབ། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆ་ནས་

བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདི་ལ་དབྱུང་དགོས་ཏེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདྲ་བས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས།
ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཁོར་ར་ལ།
འོ་ན། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤམ་སོ། ། འདྲི་དཔྱད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་
ཅན། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་བཤམ། ལྷན་མཐའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་འཛིན་རྒྱུ་མེད་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་ན་དེ་ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐད་གསུངས་ལ་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཅེ་བར། སྤྲོད་གསུམ་
སྟེ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་སྐད་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྐད་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་དེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་
མཆོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྟེ་པོ་བཤས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་
བསེར་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ལུགས་ཆོག་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་དཔེར་མཛད་
ནས་དེ་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་ཞིང་། སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྟེ་པོ་བཤས་ཅད་དཀར་པོ་ནམ་
མཐོང་རིགས་བརྒྱུད་པ་མཐོང་པ་བསྐྱབས་པ་འདྲི་ཆགས་དང་བཤམ་བ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱིས་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་
བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་མཆོན་ཏེ་གསུངས་སོ། ། རྣམ། ས་བརྒྱུ་བ་ལ་དགོངས་པ་བྲལ་ས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དགོ་བ་དེས་ས་བརྒྱུ་བའི་དེ་མཆོན་པར་ཆོག་ལ་གསལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱུ་
བའི་བསོད་ནམས་ཅམ་དཔེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟོགས་དཀའ་ལྷན་བ་ལས། འདི་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། འགའ་ཞིག་ནས་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་
བར་ཆད་མེད་ཅེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་གཉིས་ཀ་མེ་འབྲད་དེ། བསོད་ནམས་མང་པོ་དཔེར་མཛད་ནས་བར་ཆད་མེད་
ཅེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ས་བརྒྱུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་དང་། བར་ཆད་མེད་
ཅེ་ཅམ་བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་ཅེ་
མདོ་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྟེ་པོ་ཉན་
ཐོས་ནས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔེར་སྦྱོར་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་ནམས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དཔེར་

མཛད་ནས་དེ་བས་བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཚོན་ནས་བཏུན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཅ་བར། དེ་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་
 མེད་དེ། ། བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་དེའི་དམིགས་པ་ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་
 ཅེ་འི་དམིགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེའི་དམིགས་ཀྱིན་དུ་འཛིག་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་དྲན་པ་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་འཛིག་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་པའི་དངོས་མེད་སྒྱུ་མ་ཉྱུ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།
 བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདིའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྣོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་ཀྱིན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།
 ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བཟུས་པའི་དྲན་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་
 བདག་པོའི་ཀྱིན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམས་དེའི་དམིགས་ཀྱིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད།
 དེའི་དྲན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་རྣམས་དེའི་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉྣགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 རྣམ་མ་བཞེད་པའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་བདག་པོའི་ཀྱིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་བྱེད་
 པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས་ཀྱང་དྲན་པ་དངོས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྐབས་འདིའི་དམིགས་ཀྱིན་དང་བདག་ཀྱིན་གཉིས་རྣམ་བཤད་དང་ཉྣགས་དཀའི་སྣང་བ་གཉིས་ཀར་བར་ཆད་མེད་
 ཅེ་ཁོ་ནར་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་དག་ལའང་སྦྱར་དགོས་པར་གསེར་
 ཕྱང་ལས་གསུངས་ལ། མདོའི་ཆོག་ཟིན་ལའང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས།
 རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་དེ་ལ་ནི། ། རབ་དུ་སྦྱ་རྣམས་རྒྱད་མར་ཚོལ། ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་དམིགས་
 རྣམ་བཏུན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་དེ་ཉྱར་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བས་ལ་བྱའི་ལྷག་ཉྣག་བཅུ་དྲུག་གམ་ལྷན་ཀ་བཅུ་དྲུག་གི་མདོར་
 བཏུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཏུན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོལ་ལོ། ། གང་ལ་ན། དག་སྟོང་སྟོང་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་འདི་ལ་ཞེས་
 ཟེར་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་འདི་ལ་ནིའོ། ། གང་གིས་ན། ལྷན་ཀ་རབ་དུ་སྦྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། ཇི་
 ཉྱར་ན། གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་མར་དག་གི་བཞེད་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་རོ། ། ཞེས་དང་།
 ཉྣགས་དཀའི་སྣང་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་

དངོས་སྤྱོད་བསྟན་པའི་ལྷན་ཀ་བཅུ་དྲུག་ནི། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
དམིགས་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ། །
ཞེས་དོན་དམ་པའི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སྤྱོད་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོང་བཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱོད་འབྱེན་པ་དོན་དམ་སྟོན་ཅན་གྱི་ལྷན་
ཀ་ནི་དམིགས་པ་འབད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ངེས་པར་གཞུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ངེས་པར་གཞུང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སྟོ། ། ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དང་། བདེན་གཉིས་མི་
འབད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཞེས་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ལ་དང་། སྦྱར་བ་མི་འབད་པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སྟོན་ཞེས་སྦྱར་བ་ལ་དང་།
སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སྟོན་ཞེས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་། ཆོས་མེད་པར་
ཐལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་པས་སྟོན་ཞེས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་། དགེ་འདུན་མེད་པར་ཐལ།
གཞུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་བཀག་པས་སྟོན་ཞེས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་། ཐམས་ཅད་ཁས་པ་མེད་
པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སྟོན་ཞེས་ཐབས་ལ་མཁའ་པ་ལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་བཀག་པས་སྟོན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དང་། རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྦྱོས་
པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཞེས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་དང་། ལམ་སྟོན་པ་མི་
འབད་པར་ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་བསྟོན་པ་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དང་། སྤང་བྱ་མེད་པར་
ཐལ། དོར་བྱ་མེད་པས་སྟོ། ། གཉེན་པོ་མི་འབད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་མེད་པས་སྟོན་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་དང་
གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དག་དང་། མཚན་ཉིད་མི་འབད་པར་ཐལ། རྟོན་ཆོས་ཅན་མེད་པས་སྟོན་
ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། ཡུམ་སྟོན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། བསྟོན་བྱ་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འབད་པས་
སྟོན་སྟོན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་དེ། ཅ་འགྲེལ་ཀུན་དང་མཐུན་པས་སྐབས་
འདིའི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་ཀ་བཅུ་དྲུག་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་བཟུམ་ ཡང་ཁ་ཅིག་
དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། གཞན་རྣམས་རུང་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཅིག་དང་། མི་མཐུན་
ཚུགས་དང་གཉེན་པོ་སྟོན་བྱས་པ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤང་སྟོན་དང་བྱི་མ་གཅིག་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་སྟོན་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་

རྟོག་པ་གཅིག་དང་། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་ཚིན་པ་གཉིས་དང་།
 རྟོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། རྟོག་པ་འི་རྟོག་སྤྲུལ་ས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་
 གསུམ་དང་། རྟོག་པ་འི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། མངོན་རྟོགས་དང་དེའི་སྤང་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་དོ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བ་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་བ་གཅིག་གོ ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད། ཁོ་ན་ནི། རྣམ་
 བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོ་སོར་བྱས་ནས་བཅུ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཇི་རིན་པོ་ཆེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཉ། གསེར་སྤང་ལས། བཅུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཁྱེད་ན་འགྲེལ་བ་གཞན་
 རྣམས་སྤྲུགས་གསལ་བར་བྱས་པ་མེད་ལ་གྲགས་ཆར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བཅུ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྤང་གཉེན་གཉིས་སོ་སོར་མངོན་པ་ཉིད་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ན་དཔྱད་
 དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤང་རྟོགས་དཀའི་རྣམ་བའི་བཤད་ཚུལ་བཏོད་པ་ལྟར་གྱི་བཅུ་རྒྱུ་ནི་དངོས་བསྟན་
 ཇིས་འགྲོ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐལ། བར་ཅེའི་དམིགས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 བས། བསྐྱེད་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཐད་པར་ཐལ། ཡུམ་སྐྱེད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་བྱགས་བསྟན་
 རྟོག་འགྲོའི་ལྷན་ཀ་ལྟེ། ཅ་བར་བྱགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། དངོས་བསྟན་ཇིས་འགྲོའི་བཅུ་རྒྱུ་གི་རྟོགས་ལོག་ཆོས་
 ལོག་དང་། ཆོས་ལོག་རྟོགས་ལོག་ལ་སྤྱར་བས་རྟོག་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། ། བར་ཅེའི་དམིགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་
 ཐལ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་དེ་ལས་རྟོག་པ་བཅུ་རྒྱུ་ནི་དོན་དམ་རིགས་
 མཐུན་དང་། བར་ཅེའི་དམིགས་པ་ཀྱན་རྟོག་ཀྱི་ཐལ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱན་རྟོག་ཀྱི་ཐལ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སོགས་བཅུ་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་རྟོག་པ་བཅུ་རྒྱུ་ནི་ཀྱན་རྟོག་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ། དངོས་བསྟན་ཇིས་
 འགྲོ་བཅུ་རྒྱུ་ལས། དཔྱུ་བ་བཅུ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཀྱན་རྟོག་རིགས་མཐུན་དང་། གཞན་བཅུ་གསུམ་
 དོན་དམ་རིགས་མཐུན་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཇིས་འགྲོ་འང་དེ་ལྟར་དགོས་ཉ། གསེར་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 འགྲེལ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དཔྱུ་བ་དང་བཅུ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཀྱན་རྟོག་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ་
 གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྟོག་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་ལྟེ་ཐལ་བའི་ཇིས་འགྲོ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་དང་
 རིམ་བཞིན་ནོ། ། དོན་དམ་གྱི་རིགས་མཐུན་ནི་མ་བྱེད་ཀྱང་མཐའ་འགོགས་ལ་བཏོད་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་བྱེད། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་རྣམས་རུང་ཡང་། དཔྱུ་བ་བཅུ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 དངོས་བསྟན་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དོན་དམ་རིགས་མི་མཐུན་དགོས་ཞེས་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་

དེ། དེ་བཅུ་གསུམ་གང་རྩལ་ལ་དོན་དམ་སྟོང་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། ལམ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་བསྟོན་པས་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟུན་ཀ་དེ། འགྲེལ་བར་ལམ་རྣམ་པར་
བསྟོན་པས་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་ལམ་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་དེ་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་མཁས་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིན་སྟགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟུན་ཀ་དེ་ཀུན་རྫོབ་
རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་སོང་ཆོད་བཞོད་ཆོད་སྟོལ་བ་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་ཡིན་མིན་དང་། དོན་དམ་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྲལ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་
ཁྲལ་མཆམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ། དངོས་བསྟན་གྱི་སྟུན་ཀ་དགུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་བསྟན་རྗེས་འགྲོའི་
དེ་བཅུ་དྲུག་འདྲེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྟོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟུན་
ཀ་དེ་ལ་ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་དབང་གིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་ཅན་གཉིས་དང་། དེ་འདྲའི་རིགས་མཐུན་
གཉིས་ཏེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་དགུ་བ་
སྟགས་གསུམ་གང་རྩལ་ལ་མིན་པའི་དངོས་བསྟན་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རྩལ་ཡིན་ན། དོན་དམ་རིགས་མི་མཐུན་པས་མ་
ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲལ་པར་
དངོས་སྤྱུར་ན་ཁྲལ་པ་མ་ཁྲལ་པའི་ལན་དང་། དངོས་སྤྱུར་སྤྱུར་ན་རྟགས་མ་ཁྲལ་པའི་ལན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་
རྟགས་སྟོན་མཆམས་ལ་ཁྲལ་པ་མ་ཁྲལ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། དེ་དངོས་བསྟན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཏན་ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་ཆོས་ཅན།
བདེན་པར་ཁྲལ་པར་ཐལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་དེ་ལས་ཐོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་མཆམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དུ་ན་དེ་འདྲ་བའི་བཅུ་
གསུམ་གང་རྩལ་ལ་དོན་དམ་རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་དེ་
དོན་དམ་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་གང་རིགས་ཐལ་རྟགས་གཉིས་ཀར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ།
གསེར་ཕྱེང་ལས། དེ་ལ་རིགས་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཞོད་
ནས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་ཕྱེང་གི་བཤད་ཚུལ་ལ་འང་ཞིབ་
ཆ་དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེར་ལྟར་མི་རྩལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། རིགས་མི་
མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་ཅན་གྱི་སྟུན་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྟོན་ནས་ལན་གདབ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་སྟོང་ཅན་
གྱི་སྟུན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྟོན་ནས་ལན་གདབ་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁས་སྤངས་

ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་
 པའི་སྒྲིལ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་ལ། དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས། ཀུན་རྫོབ་སུ་
 འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དོན་དམ་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་དང་།
 གཤམ་ཐེང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས།
 ས་བོན་རང་གི་དོས་ནས་མུ་གུ་སྒྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མུ་གུ་སྒྱེད་པ་སྒྲིལ་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དོན་དམ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཡིན་ཡང་། བྱུང་པ་མ་གྱུར་པའི་ལན་རིགས་ཀྱི་
 དོན་དམ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲིལ་ནས་ཉགས་མ་གྱུར་གྱི་ལན་འབའ་ཞིག་འདེབས་དགོས་པ་མ་ཡིན་
 མོ། ། ཞེས་དང་། དངོས་བརྒྱུད་གྱི་ཆེན་མོ་དང་པོ་ལའང་མ་བྱུང་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དྲུངས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་
 དགོས་ཀྱི། ལན་རྣམ་བཤད་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉགས་དཀའི་སྒྲིལ་བ་ལས། དེས་ན་རང་ལྷགས་ནི་དོན་
 དམ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་བདེན་དངོས་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་མ་དེས་སེཞེས་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་འཐད་
 ཀྱང་བདེན་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དུ་མི་འཐད་པས། བྱུང་པ་མ་དེས་སེཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་
 བྱུང་པ་མ་དེས་པའི་ལན་གདབ་པར་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བོན་རང་གི་དོས་ནས་མུ་
 གུ་སྒྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མུ་གུ་སྒྱེད་པ་སྒྲིལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆེན་
 ཀའི་དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་དུ་གྱུར་ཆད་ཉགས་སུ་བཀོད་པས་དོན་དམ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་དེའང་མི་འཐད་དེ།
 ཉགས་དེ་དབུ་མའི་དོན་དམ་དུ་གྱུར་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྒྲིལ་ཆོད་མེད་ལ་སྒྲིལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདི་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་གྱུར་ཆད་ཡིན་པས་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱོགས་ཉགས་དོན་དམ་དུ་གྱུར་ཆད་ཡིན་པས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གྱུར་
 ཆད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཉ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བསྒྲིག་ཆེའི་ཡོད་པ་བདེན་གྱུར་
 གྱི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ལན་འདེབས་ཚུལ་ཉགས་དཀའི་སྒྲིལ་
 བ་ལྟར་མི་རིགས་ཉ། འདིར་དངོས་བརྒྱུད་དོན་དམ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིལ་བའི་
 དོན་དམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་རིགས་མཐུན་དོན་དམ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་ལན་བྱེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། གཤམ་ཐེང་ལས། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒྲིལ་བའི་ཆེན་མོ་ལ་མཐུན་གཉིས་ལ་
 གཞུང་ནས་འཐུང་བ་ལྟར་དང་། རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཉིད་དང་དོན་དམ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་

སྒོན་ལ་ལྷ་གདབ་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཡང་ཚིག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་ཞེ།
གཞན་དུ་ན་གཟུགས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལྷ་གདེལ་
སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་ཉགས་མ་གྱུ་བ་ཀྱི་ལན་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །
ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར། དབུ་མ་བས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་རིགས་ཉགས་སུ་བཀོད་པས་ཐལ་བ་འཕེན་
པའི་སྤྱན་འཕྱིན་ལྟར་སྤང་དེ། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷ་གདེལ་མཆོད་ཉིད། ཅེས་དང་། དབུ་མ་བས་ཁས་སྒྲངས་
ཀྱི་ཀུན་རྫོང་གཉིས་གང་རིགས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སྤྱན་འཕྱིན་ལྟར་སྤང་དེ།
འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོང་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷ་གདེལ་མཆོད་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། གསེར་ཕྱང་ལས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་སྒོ་མ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒོ་མ་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལྷ་གདེལ་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དོན་དམ་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་ནི་ལམ་
སྒོ་མ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒོ་མ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
དབུ་མ་བས་འདོད་པའི་དོན་དམ་གང་རིགས་ཉགས་སུ་བཀོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བདེན་གྱུ་བ་
དང་དེ་བཞག་པའི་དོན་དམ་གང་ཡང་མ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་ཞེ། བསྒོ་མ་བྱ་མེད་པ་དེ་ལྷ་གདེལ་
ཉགས་དང་། ལམ་སྒོ་མ་པ་མེད་པ་དེའི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་བསྒོ་མ་བྱ་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་སྤང་
ཆོད་ཡིན་པས་ཤེ་ན། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་དེ་ལ་དབུ་མ་བའི་འདོད་པའི་དོན་དམ་གང་རིགས་ཉགས་སུ་བཀོད་པས་
མ་བྱུ་བ་པར་ཐལ། སྤང་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ།
སྤང་གྱི་མཆོད་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཆོད་ཉིད་གཉིས་པ་ལ་རིགས་སྒྲེ་སྒྲུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་
དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྲུར་
གང་རུང་དེ། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་དང་། དབྱེ་བའི་སྐབས། གཞིའི་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཀུན་རྫོང་སྤྱན་འཕྱིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོང་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་སྤྱན་འཕྱིན་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་འདིར་
བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཡིག་ཆར། འདིར་བསྟན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་མངོན་
གྲུར་གང་རུང་། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཐལ་ངག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་
གྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། གསེར་ཕྱང་རྣམ་བཤད་གང་དང་ཡང་

མི་མཐུན་པ་སྤར་དེ་དག་གི་ལུང་དྲངས་ཟིན་པས་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས།
འདིར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རྩང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཅེས་བཤད་པ་ན་མས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་སྤང་ལས། བདེན་གཉིས་ལ་
རང་གི་ངོ་བོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། གཞན་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་རྟོག་པས་ཀྱང་
བཏགས་པའི་བཅས་མ་ཙམ་དུ་དང་། དོན་དམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་རྒྱུ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་གཤིས་མ་བཅས་
པར་འཕྱར་བ་དང་། ཞེས་སྟགས་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་བྱུང་ན་ཞེས་སྟགས་དང་། དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཕྱོག་པ་
ཐ་དད་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གསེར་སྤང་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱང་ཙམ་འབྲུག་གི་རྣམ་བཤད་སྟགས་ལས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བས་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། འགྲེལ་
བར། ཚེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོས་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་
བཤད་ལས། ཚེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ནས་བརྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་སོས་བ་དང་རྣམ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པ་ནས་མཆོན་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཐགས་ནས་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་དེའི་
ཆེད་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་སོས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟགས་
ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོས་པར་བརྟན་ལ། སྐབས་བཞི་བར་རྣམ་པ་དེ་དག་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་ཚུལ་
བརྟན་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་དཀའ་ལྷན་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟར་བཤད་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་ཆོག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའ་དང་འབྲུམ་ཕྱག་
གསུམ་པའི་བཤད་ཚུལ་ནི་དོན་ལ་མི་གནས། དོན་གནས་ནི། བསྐྱུས་པ་ཞེས་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱན་མཁྱེན་གསུམ་
ཏུ་བསྐྱུས་པ་འཇལ། དོན་བདུན་ཅུ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་བྱེད། སོས་ཞེས་པ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་སོས་བའཇལ།
དོན་བདུན་ཅུ་སོས་རྟོགས་པ་མཁྱེན་དགོས་པར་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་
སྟོན་ན་སོས་བ་ཉིད་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དོན་རྣམས་སོ། ། འདི་ལ་ཆོག་གསལ་
ལས། ནས། འབྲུམ་པས་མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་དོ། ། འོན་ཀྱང་དོན་
གནས་ནི་ཉི་ལྟང་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ག་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་ན་བསྐྱུས་ཉི་བརྟན་
ཅིང་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེའི་སྟོན་ན་སོས་རྟོགས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཚེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་
བསྐྱུས་པ་དང་སོས་བ་རྣམས་གྱི་ལམ་ཉི་བར་བཞུགས་པས་ཞེས་གསུངས་པས། མཁྱེན་གསུམ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་
ཙམ་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་དང་། རྣམ་ཀྱན་སྟགས་སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་རེ་རེའི་སྟོན་ན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་

ལམ་ནམས་ནི་སོ་སོ་བ་སྟེ། མདོར་ན་མདོན་རྟོགས་མཐའ་དག་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པས་དེ་གསུམ་མདོར་བསྟུས་
པ་དང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ནམས་སྤར་ཡང་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དེམ་སྒྲིམ་དུ་
གསུངས་པས་ཇི་ཉུང་ན་གོ་དེམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲགས་ཤིང་དེ་ལ་བཀོད་ནས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། བྱལ་སྟེ། རྣམ་
ཀྱན་སོགས་ཞེས་པ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་སོ་སོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཞེས་པ་དོན་བདུན་ཅུ་སོ་སོ་ལ་བྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇེས་འདི་ཁོ་ན་དོན་ལ་གནས་པར་གསུངས་པས་འདི་ཉུང་ཁས་
ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སར་ཕྱིན་བྱུག་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཇེས་
བྱུག་གསུམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་བ་ལྟ་ཇེས་བྱུག་གསུམ། གཟུགས་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མཐར་གྱིས་
སྤྱིར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་ནས་མཐར་གྱིས་སྤྱིར་བ་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། མཐར་གྱིས་སྤྱིར་
བ་སྒྲིམ་དེས་གྱིས་དེ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཉུང་བསྒྲིམ་
པ་ཡང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་ནས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དང་།
དེས་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་སྒྲུབ་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ཉུང་ཆོགས་སྤྱིར་སོགས་སོ་སོར་སྤྱིར་མི་དགོས་ཏེ། དང་
པོ་བྱུག་སྤྱིར་བ་སྤུན་ཆོགས། དེ་ནས་བྱུག་བསམ་པ་སྤུན་ཆོགས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱིར་
ལམ་ཡན་ཆད་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱིར་བ་
སྤུན་ཆོགས་ནི། སྤྱིན་པའི་པ་རྩོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རས། བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་བསམ་
པ་སྤུན་ཆོགས་ལ། ཉིན་དཀོན་མཆོག་བྱུག་པ་ནི། རས། ངག་དོན་ནི། བྱུག་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
སངས་རྒྱས་ཇེས་སུ་བྱུག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་ཐུར་དང་འདྲ། འོག་མ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ངག་དོན་འདི་བཞིན་དུ་སྤུས་ཏེ་དགོད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
བཤད་ཚུལ་དེ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་བྱུག་ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། དེ་ནས་བྱུག་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་
བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པ། ཐ་མ་ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་སྤྱིར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱིང་ལས།
ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དེ་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད། ཅེས་དང་། ལམ་ཁྱད་
པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཆོས་དགེ་འདུན་གཏོང་ལྟ་ཇེས་སུ་བྱུག་པ་དེ་ཐུར་
ཉུང་རོ། ། སོགས་དང་། ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་དངོས་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཐུར་ཉུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐ་མས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཐ་མ་དེ་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་པོའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤང་ལས། དང་པོ་དྲུག་མཐར་གྱིས་པའི་ ཉམས་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དུན་པ་དྲུག་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་ཐ་མ་ནི་འཛིན་པ་དག་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་ དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྲབ་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཐ་མ་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་ན། གཞན་རྣམས་ དེའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་བཅུ་གཉིས་ གང་རུང་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཐ་མ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤང་ ལས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ རྟོགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། འདིར་ བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཁྱེན་ གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་སྦྱར་གྱི་ མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆའི་མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པའི་ ཕྱིར་རྟེ། འདིར་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། བཞི་བ་སྐད་ཅིག་སྦྱར་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། མཐར་གྱིས་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་འཐད་ལ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཞེས་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། གསེར་སྤང་ལས། བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱར་བ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ། ཞེས་པ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐད་ཅིག་སྦྱར་ ཐོབ་ཆེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཐར་ཐུག་པར་གསེར་སྤང་ གི་ལྷང་འདིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ནི་དབྱེ་ གཞི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་མིན་པ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ སྦྱར་བ་བཞི་ནི་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་རྟེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་དབྱེ་གཞི་ གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། དབྱེ་གཞི་ནི་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། དབྱེ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་པ་ དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་བ་ཞིནོ། ། ཞེས་ གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་དང་དོན་གཅིག་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་ཞེས་

[illegible]

འདྲ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ནམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཕྲག་པ་ནམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆོག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། ནམ་
 པར་སྤྲོན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ནམ་པར་སྤྲོན་པ་ལོ། ། ནམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་པ་
 བྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྤྲོས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ལོ། ། ཟག་མེད་ནི་དེ་དག་ཟག་
 མེད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པས་བྱང་ཚུབ་མི་ཤེས་ཀྱང་། ། དེ་ཉིད་དེ་ལ་རབ་
 ཏུ་གནས། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། ། རྟོགས་དཀའ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདྲ་
 མ་བྱས་པ་དང་པོ་དང་འཆང་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གཉིས་པའི་དོན་དུ་
 འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆའི་གཞན་ལུགས་འགོག་ཚུལ་ཡང་གསེར་ཕྱང་དང་མི་མཐུན་
 པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །
 དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། ། དེ་ཡིས་དངོས་
 ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པས། དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་ཕྲག་པ་ནམ་པར་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་གཅིག་གི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའམ་དེ་ལས་ཕྲག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་
 ལས། འཕགས་པ་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་
 དབྱིངས་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཀུན་
 གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 གྱི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ལྷུང་
 འདིས་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་
 གྱི། རྟེན་གྱི་གཞན་དག་གིས་འཆད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཅེས་
 པར་བཤད་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་དེ་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་
 པའི་ཆ་ཡིན་པ་སྟགས་སུ་འབྱུར་བས་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་དེ་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉི། ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་

བཤད་ལས། ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་སྤྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་འཁྱུགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤྲོ་བ་འདི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་
ཆོས་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་
སྤང་གི་མི་འདྲ་བར་མི་སྤང་ལ། དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤང་བས་གང་ཟག་
གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ལ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་དུ་སྤང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་ཉོགས་དཀའི་སྤང་བའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་
འཐད་དེ། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས།
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པས་མ་བྱལ་ཞེ། ཡིག་ཆར། རྒྱན་མཐའ་
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས། གང་ཆོམས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་
དོན་འདོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། རྒྱུད་བྲམ་མ་ལས། འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ། ཆོས་
རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། ། གཏན་ཀྱི་སྐབས་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
ཞེ། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ན་གཏན་ཀྱི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་བཞུན་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཀྱི་
སྐབས་མིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པས་བྱལ་བ་བཞུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་བ་དེ་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་
སྐབས་དང་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། ལུང་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་
སྤངས་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་བྱལ་བ་བཞུན་པ་ཡིན་གྱི། འཇིགས་བཅས་ཀྱི་
སྐབས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པས་བྱལ་བ་བཞུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། །
ཁ་ཅིག་གིས། འབྲེལ་བར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་ནས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་བར། སྐབས་
ཐུམ་འབྲེལ་བཞེད་པའི་མཆོམས་སྤང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འབྲེལ་བཞེད་པས་མཆོམས་སྤང་བ་དང་།
ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བཞུ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། ནས། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་བཤད་

ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བཟོད་མཆོམས་སྦྱར་དང་། དེ་ཡང་སྟགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སྦྱར་བཞི་ཡོད་
 པར་སྟོན་བྱེད་དང་། དང་པོ་དོ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་ཞེས་པ་ནི་དོ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་མཆོམས་སྦྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
 ཐུང་ལས། འབྲེལ་བཟོད་པས་མཆོམས་སྦྱར། ཆོས་སྦྱར་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྟུ་བའོ། ། དང་པོ་ནི།
 སྐད་ཅིག་སྦྱར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྦྱར་གསུངས་ཏེ། བས། ཐུང་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། སྦྱིད་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། ། བས། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྦྱར་དེ་ཡང་དོ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་ལ་སྟགས་
 པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱར་
 རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་དང་པོ་དོ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་སྟོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀ་མི་
 འཐད་དེ། ཡིན་ཏེ་ཡན་འབྲེལ་བཀོད་པའི་མཆོམས་སྦྱར། དེ་མན་ཆད་དོ་མེད་སྦྱར་མཆོམས་སྦྱར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་དགའི་སྒྲུང་བ་ལས། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཆོམས་སྦྱར། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད།
 སྐབས་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱར་གྱི་འོག་ཏུ་བས། ཐུང་ཐུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྦྱིད་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། ། བས། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 དོན་ལ། རྟེན་སྦྱར་དབྱེ་བ་དང་། བརྟེན་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དོ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་ལ་
 སྟགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པ་ལ། དང་པོ་དོ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་འཆད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཟག་གང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་
 འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་བཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་
 རྒྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མིན་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཡིག་ཆར། སངས་རྒྱས་
 མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆོ་འོག་
 མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་མ་བྱུང་ཟེར། ཅ་བར་འདོད་ན། གདུལ་བྱའི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱུལ་སྦྱར་དང་། བོར་བྱུང་དང་ལྷོན་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སྦྱུལ་སྦྱར་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཤི། དེ་འདྲ་བའི་སྦྱུལ་སྦྱར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དགོན་པར་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འཕུར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
 འོག་མིན་གྱི་ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གང་གི་འང་ལུས་
 རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་
 འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱུལ་སྦྱར་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་

གི་འང་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ལུས་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞིབ་ཆ་གནང་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག འོ་ན་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བཤམ་
པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
རྒྱན་མཐའ་བཤམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལམས་གསུམ། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་སྤྱུལ་བ་
ལ་མི་དངོས་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་རྒྱ་དངོས་གནས་
པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཟད་དམ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་
ལ་འང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱུལ་བའི་འབྱུང་བ་ཞིས་འབྱུང་བ་ཞིའི་གོ་མི་ཆོད་ན་དགོས་མེད་དུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་མཚན་
ཉིད་པ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་མི་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་
གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པས་འདུལ་དགོས་ཡོད་ན་མི་མཚན་ཉིད་པར་སྤྱུལ་ནས་འདུལ་དགོས་
ཀྱི་དེ་མེད་པ་གང་གིས་སྤྱབ། དེའི་ཆེད་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་མེད་དམ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱུལ་མི་རྣམས་པ་
གང་ཡིན་སྐོམས་ཤིག གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་ལ་ལྟ་མི་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དེ་ལ་འང་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡིག་ཆར། དུས་དེ་དང་དེའི་ཆེན་དེ་ལྟར་སྤྱུལ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་ནའང་དེ་
ལྟར་ཡོད་དགོས་རྟེ། དེ་དུས་སྤྱུང་སྤྱུལ་བས་འདུལ་དགོས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་གདུལ་བྱ་
མཐའ་ཡས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་
བཤམ་པར་ཐལ། སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་སྤྱབ་དེ་ཆོ་འདིར་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
སྤྱིན་ཆེད་དང་ར་པོ་ཆེ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་འཆང་རྒྱ་
ཚུལ་ཡིན་པས། སྤྱོན་གསལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆེད་ཉིད་ལ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་རྟེ། སྤྱོན་པ་ཤུག་བྱུང་བ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས་སྤྱུང་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་
པ་དང་སྟོན་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ། མགོན་པོ་འདི་འདྲ་
བའི་སྤྱབས་པོ་ཆེའི་གང་ཟག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་ལོ་དུག་བརྒྱུར་བ་བླགས་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་མི་རྣམས་ན་སྤྱོད་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་རྟོ་རྟེ་འཇིན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་
ཀྱང་ཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ར་པོ་ཆེད་དང་སྤྱིན་ཆེན་ལས། ལྷ་སྤྱབ་མ་འོངས་
པ་ན་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེའི་རང་ལུགས་ཀྱང་པར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་དེ་སྤྱགས་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་སྤྱགས་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་

ཀྱང་འཆང་མ་རྒྱ་བར་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་ན། མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་ངེས་སུ་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་ན། ར་བོ་ཆེ་
 དང་། སྤྱོད་ཆེན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། མདོ་ལྷགས་ལྷགས་ཀྱི་སངས་འཕགས་
 གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། བྱུང་གི་ཞིབ་ཆ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་རིམ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལམ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་
 ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཚོག་དམན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལོ། ། ཞེས་དང་། དེས་ན་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ནིང་
 རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་ལ། དེ་ནིང་མདོ་སྤེལ་ས་གངས་མེད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་ནས་ཆོ་གཅིག་
 ལ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཞེས་གསུངས་པས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་སྟམ་
 ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། སྤྱོད་དཔོན་འདིས་རྟོགས་པ་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོ་དེ་ལ་ལྷགས་
 ལྷགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཤིང་། མདོ་ལྟར་ན་འང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་གསུང་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བས་དབྱེད་གཞི་ཆེའོ། ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏུ། ཞེས་པས་གཟུགས་
 ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རྣམ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
 ཁོས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ཏུ་འདྲོད་ན། འདྲོད་
 པའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་འདྲོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་གསུངས་པར་
 འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རི་བོང་རྣམ་ཅན་གྱི་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ་ལོ། དེ་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མིན་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཞན་ཡང་། འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་
 གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། འདིར་སྒྲོ་མང་གི་སྒྲུ་མ་དག་གི་གསུངས་
 ལས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཏུ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་དང་ཅུ་གོ་མིས་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་འོངས་སྦྱ་དང་ཐ་མ་སྦྱལ་སྦྱར་
 བཤད་པ་ནི་འོངས་སྦྱལ་གྱི་བདག་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་མདོ་སྤེལ་རྒྱན་དང་ཅུ་གོ་མིའི་
 གསུང་གི་ཆོག་ཟེན་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་འོངས་སྦྱ་དང་། ཕྱི་མ་སྦྱལ་སྦྱར་བཤད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཞི་གས་
 འོངས་སྦྱལ་གྱི་བདག་རྟེན་ཕྱེད་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིས་ལྷངས་སྤྲུལ་གྱི་བདག་ཀྱིན་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བཞི་གྲུབ་པ་ལྷངས་
སྤྲུལ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། ཆོས་དེའི་བདག་ཀྱིན་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཟག་གང་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་གནས་ཡིན་ན། འོག་མིན་སྤྲུག་པོ་
བཞོད་པ་ཡིན་དགོས་རྟེ། ཡིག་ཆར། འོག་མིན་སྤྲུག་པོ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་དེར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷངས་སྤྲུའི་གནས་ལ་འོག་མིན་
གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྲ་ཉིའི་མཆོད་བཟྃ་འགྲེལ་བ་ལས། ལྷངས་སྤྲུའི་
གནས་བྱུང་པར་ཅན་འོག་མིན་དང་། གནས་པ་ཆེ་ཅན་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་དཔྱོད་པ་བས་སངས་རྒྱས་རང་སྤྲང་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མི་
སྤྲང་ལ། གཞན་ངོར་གཟིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། ཡིག་ཆར། རྒྱང་འཕེན་དང་དཔྱོད་པ་བས་དངོས་པོ་འདི་
སངས་རྒྱས་རང་སྤྲང་ལ་མ་གཟིགས་ལ། གཞན་ངོར་གཟིགས་ཟེར་བའང་ཁྱེད་ཀྱི་འདི་དག་འགོག་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་བོད་སྤྱི་རབས་པའི་བཤད་ཚུལ་དུ་
ལམ་རིམ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྲུང་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས། སྤྱི་རབས་པའི་འདོད་ཚུལ་
ཡིན་གྱི། རྒྱང་འཕེན་པའི་འདོད་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱང་འཕེན་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་ཅིག་གིས།
འབྲས་བུ་སྟེ་དུས་དང་རྒྱ་འགག་དུས་གཉིས་མཉམ་སྟེ། ཡིག་ཆར། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྲང་བ་ལས། འབྲས་བུ་སྟེ་
བའི་དུས་ནི་རྒྱ་འགག་དུས་ལ་བྱ་དགོས་གྱི། ཞེས་དྲངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེ་དུས་དང་འགག་དུས་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐབས་
བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་སྟེ་གནས་འཇིག་པའི་དུས་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། བས། རང་གི་འགག་དུས་དང་རང་གི་འཇིག་དུས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་ཅིག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་རྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལྷངས་སྤྲུལ་
བཅས་དང་། ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་སྤྱི་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱི་
འདིར། ། བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་མདོར་བསྟར། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་
འབྱུངས། ། ཞེས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་དང་། རིག་པ་དུག་ཅུ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས། རྒྱུད་ཟླར། རང་
དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྤྱད་དང་ནི། ། དེ་ལ་བཞེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་ཉིད་དེ། ། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་དོན་དོན་

དམ་པའི་སྐྱ་དང་། འོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཀྱང་རྫོབ་པའི་སྐྱ་གཉིས་དང་། གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་
གསུངས་པའང་ཡོད་དེ། བདེ་ལྡན་ལྟ་བུ་ལས། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི། སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་
ལྟེ། སྐྱ་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། དོན་འདི་ཉིན་དང་བཅས་པར་བསྟན། ཅེས་འོངས་སྐྱ་རང་དོན།
སྤྱུལ་སྐྱ་གཞན་དོན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ལྟར། དེའི་དབྱེ་བཟང་དང་སྐྱེས་ཀྱིས་
ཀྱང་འོངས་སྤྱུལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གསུམ་དུ་གསུངས་ལ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པར། ཆོས་འོངས་སྤྱུལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་
དུ་གསུངས་སོ། ། བཞིར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་བྱེད་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད།
འོངས། ཡེ་ཤེས། སྤྱུལ་སྐྱ་བཞིར་བཞེད། ལྷན་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། འོངས་སྐྱ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ཡེ་ཤེས། རོ་བོ་
ཉིད། སྤྱུལ་སྐྱ་ལྟར་དང་། རོ་བོ་ཉིད། འོངས། ཡེ་ཤེས། སྤྱུལ་སྐྱ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་ལྟེ། ཆོག་
གསལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་འོངས་སྐྱ་དང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ས་བཅུ་བའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་འོངས་སྐྱ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱའི་རི་རྒྱུད་བཤད་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། སར་བ་བྱེད་གའ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་གནས་པའི་སྤྱང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་
སྤྱུལ་བའི་སྐྱ་ལ་འོངས་སྐྱ་དང་རྫོགས་པར་བཏགས་པ་དང་། སྤྱུལ་བའི་སྐྱ་ལྟེ་ལྷན་འདོད་དོ། ། གཞན་དག་ནི་སྤྱུལ་
བའི་སྐྱ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱ་ལྷན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་
སོ། ། རྟོགས་དག་ཀྱི་མ་ལྟར་ལ། སྤྱོད་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟེ། ཆོས་སྐྱའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་འོངས་སྐྱ་དང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། སྤྱུལ་བའི་སྐྱ་ལྟེ། ། ཞེས་དང་།
སྤྱོད་དཔོན་གྱི་པའི་དོན་རྟེན། རོ་བོ་ཉིད་དང་འོངས་སྐྱ་དང་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་སྤྱུལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱ་ལྟེ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ་བོས་གསེར་སྤང་ལས་སོ་ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། གཞུང་དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་འཐད་ན།
འོ་ན་འོངས་སྐྱ་དེ་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་བྱེད་པའི་ལྷང་དེ་དག་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དེ་གཉིས་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ག་ཅིག་གིས། སྤྱོད་དཔོན་སྐྱ་བཞིར་བཞེད། འཕགས་པ་མི་བཞེད་དེ་གསེར་
སྤང་ལས། བཞིར་བཞེད་པ་དང་། དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་བཤོད། ཅས་ གཉིས་པ་ནི། ཉི་སྤྱང་ལས། ད་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་ལྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་འོངས་སྐྱ་དང་རྫོགས་
པའི་སྐྱ་དང་སྤྱུལ་བའི་སྐྱ་ལྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་འཕགས་པས་སྐྱ་བཞི་མི་བཞེད་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་སངས་གཉིས་ཀས་སྐྱ་
གསུམ་དང་བཞིར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ལྷང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྐྱའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོགས་དཀའ་ལྔ་བ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱད་དང་། ལོངས་
སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱད་དང་སྤྱུལ་བའི་སྤྱེ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེར་
གཅིག་པོ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་ཞེས་སྤྱེ་ལོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྤྱེ་བཞི་ཁོ་ནར་བཞེད་ཀྱི་སྤྱེ་གསུམ་དུ་མི་བཞེད་
དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བས། དེ་དག་གིས་བཞུལ་ལན་ནི་ཆོག་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་སོ། །
ཞེས་སོ། ། ཡིག་ཆར་ཡང་། དེ་གཉིས་སྤྱི་གངས་ངེས་ཅམ་ལ་མི་ཚོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱེ་མདོ་
དང་ཐོགས་མེད་སྤྱེ་མཆེད་རྒྱུད་ལྟ་སོགས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་མཉམ་པ་དང་ཁས་ལེན་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱེ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་འཕགས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྤྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
ཉེ། མེད་ལྟ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྤྱི་བཏུན་ཚུལ་གཅིག་ལ་ཚོད་ཀྱང་སྤྱེ་བཞི་ཀའི་བཏུན་ཚུལ་ལ་
མི་ཚོད་དེ། ལོངས་སྤྱེ་བཏུན་ཚུལ་ལ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉེ། ཚོད་མི་ཚོད་ནི་ཁས་
ལེན་མི་མཐུན་ན་ཚོད་ཀྱི། མཐུན་ན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། གམེར་ཐོང་ལས། སྤྱི་གངས་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉེ། སྤྱིར་
འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱེ་འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། སྐབས་འདིར་དངོས་བཏུན་གྱི་སྤྱི་གངས་ལ་
ཚོད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལུགས་གཞིར་བཞག་ འཕགས་པས་བྱང་ཆུབ་
ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྤྱེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱེ་བཞིའི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱེ་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་
བཏུན་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན། སྤྱི་བཏུན་ཚུལ་ལ་ཚོད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། ། མི་འདོད་ན།
འཕགས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཏུན་པ་ལ་བཏུན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདོན་པ་སྤྱིར་
འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་དེའི་ངོས་སྐལ་
གྱི་སྤང་བྱ་མེད་ཀྱང་སྤྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མཐོབ་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་ཉེ། ཡིག་ཆར། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ན་ལག་རྩིས་བྱ་བ་ཆར་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
དུས་ནས་དེ་གཏན་ནས་སྤྱིར་མི་རུང་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་
སྤྱིར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཉེ། དེ་དུས་ན་མེད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྤྱེ་
མི་སྤིད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་ལ་སྤྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་དེ་འགག་ཆར་ཀྱང་གཏན་ནས་སྤྱིར་མི་རུང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་གཅིག་གིས་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་
དབྱུང་པ་དང་སྒོ་འཕར་གཙོད་པར་མ་བྱས་ཆོ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་དབྱུང་བྱུང་ཀྱང་སྒོ་གཙོད་མ་བྱུང་པས་ད་དུང་རྒྱན་པོ་

འོང་རུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྦྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་
མཐའ་དབྱེད་ལས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སྤངས་སྐལ་གྱི་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པར་ཐལ།
དེའི་དུས་སྤངས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སྤངས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྦྱེ་མི་རུང་གི་
ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྒྲོ་འཕར་གཙོད་པ་ན་མ་གྲོལ་དང་སྦྱར་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་སྤར་དངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལྟེ་ ན་མ་
བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲོ་འཕར་གཙོད་པ་དེ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་སྦྱུང་དང་སྦྱར་མི་རུང་ཞེས་
པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་འཕར་གཙོད་པ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་དང་སྦྱར་མི་རུང་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེ་ལ་ཁོ་
ན་ལྟེ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོ་འཕར་གཙོད་པ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་ལ་སྦྱར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ན་མ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཤི། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲོ་འཕར་གཙོད་པ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་དང་སྦྱར་མི་རུང་བར་ན་མ་བཤད་ལས་ཆེས་གསལ་བས་དེ་ལ་
སྤངས་ཀྱང་སྦྱོན་མི་རུང་ལ། དེས་ན་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱན་མཐའི་རྒྱད་ལ་
རྟོག་པ་མེད་དེ། ཡིག་ཆར། སྤར་གྱི་ཞེན་རིག་གི་ལམ་ན་མས་འདིའི་དུས་སྤངས་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་འགག་ནས་
དེའི་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་མ་སྤྱབ་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སྤངས་མི་རྟོག་སོགས་མངོན་སྲུང་དུ་
རྟོགས་པའི་མངོན་སྲུང་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་མ་སྤྱབ་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤོ་མོ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་
དང་ན་མ་མཐུན་འདོན་པའི་རྟོག་པ་ན་མས། རང་རྒྱུད་ལུན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཆེ་དེ་དག་རྟོག་པ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་དེ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་སྦྱོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་རྟོགས་
པའི་སྦྱོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་གཉིས་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་སུ་རྟོགས་ལ་ཡུལ་དེའི་དོན་སྦྱི་མ་ཤར་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་སོ། ། དེ་དེར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
སྤར་གྱི་རྟོག་པ་ན་མས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ནས་རྟོག་མེད་དུ་མ་གྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འང་མི་
འཐད་དེ། སྦྱོ་གང་དང་གང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་
ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཞེན་རིག་གིས་སྤྲོད་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་
པོ་གང་རུང་ལ། རྟོག་པས་བྱལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་
སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་མཐའ་བས་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཅིག་ཅན་གྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཐའ་བ་རང་
ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་སོགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རྒྱུ་མཐའ་བས་རྣམ་གྲུབ་ལམ་དེའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཅིག་ཅན་རུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཆོས་རྒྱུ་དེ་མ་ཐག་པའི་གཉིས་རྣམ་རུབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་
གུར། དེའི་རྒྱ་རྩལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་གུར། དེའི་ཆོ་མཆོད་དཔེས་
སྤྱོད་བརྒྱུན་པའི་རྒྱུ་མཐའ་བ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་གུར་ཅིང་། དེའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བས་ཀྱིས་ཀྱན་སྤོང་མེད་པར་
སྤྱོད་པ་བཅུའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཞིང་སོ་སོར་སྤྱལ་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་མ་ཐག་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའ་བ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། བྱལ་སྤྱོད། ལོངས་སྤྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུ་མ་གཉིས་ཀྱི་
དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། དེས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་དང་། བྱང་སེམས་ས་དང་
པོའི་སྤྱལ་བ་བརྒྱུའི་ཉེར་ལེན་གང་འཛོག་པ་སོགས་སྤྱོད་ཕྱང་མང་། ཁ་ཅིག་གིས། མ་དག་པའི་འབྲལ་སྤྲོད་རང་ངོས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མི་སྤྲོད་སྤྱོད། ཡིག་ཆར། བདེན་སྤྲོད་སོགས་འབྲལ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲོད་བའི་སྤྱོད་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤྲོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་རང་ངོས་ནས་མི་སྤྲོད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འོ་ན་སངས་རྒྱུས་རང་སྤྲོད་ལམ་དག་པའི་ཞིང་མི་སྤྲོད་བར་དག་ཞིང་འབའ་ཞིག་སྤྲོད་བར་
ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་བཤད་སྤྱོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་རང་སྤྲོད་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་
སྤྱངས་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱུས་རང་སྤྲོད་ལ་མི་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བས། འོ་ན་མ་དག་
པའི་སྤྱོད་བཅུད་སངས་རྒྱུས་ལ་མི་སྤྲོད་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ལ་དག་པའི་ཞིང་འབའ་ཞིག་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱོད། སངས་རྒྱུས་རང་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ལ་སྤྲོད་བ་གཉིས་བྱེད་
པར་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤྲོད་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རང་ངོས་ནས་སྤྲོད་བ་གཉིས་
བྱེད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྐབས་དང་པོའི་བཤད་སྤྱོད་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དག་མ་དག་གི་ཞིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤྲོད་ཡང་། སངས་རྒྱུས་རང་སྤྲོད་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་
འབའ་ཞིག་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཆོད་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་

མི་སྤང་ན། ལམ་དུས་སྤྱིར་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ནས། ཁ་ཅིག་འདི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་འདོད་སྤངས་པ་འང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པས་
 བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྤང་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་
 བ་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྤང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་སྤང་
 ལ་སྤང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲིམ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་སྤང་ལ་
 སྤང་ཞེས་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་སྤང་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ན་ལམ་རིམ་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་མི་རུང་སྟེ་མཆོད་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་ལྷང་བྲངས་
 བས་ལྷང་དོན་བཞག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། བ་སྟད་པའི་ཆད་མ་
 དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་ན་མི་འགལ་ཡང་ཡུལ་སྐྱོས་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་འགལ་
 རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཡིག་ཆར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་ཀྱུན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མ་
 གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྐྱོས་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང་བ་སྟད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་འགལ་རྒྱུ་ཡོད་དེ།
 ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་རྒྱུ་མཐུན་དེ་རིགས་ཤེས་ཡིན་ཡང་བ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྒྲིམ་
 ཏེ་རྒྱུ་མཐུན་དེ་བ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཡང་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཡུལ་སྐྱོས་ལ་སྒྲིམ་ནས་མི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་ནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐུན་དེ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་བ་སྟད་པའི་ཆད་མ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་རིགས་ཤེས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་འགལ་བ་གང་ཞིག་ ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆའི་སྐབས་བྱེད་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས། ཡིག་ཆར། དག་པ་གཉིས་ལྡན་
 གྱི་དབྱིངས་དེ། ཇོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དབྱིངས་སྒྲིབ་པའི་ས་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ལ་དག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་རྒྱུ་
 དག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་སྒོ་བྱར་རྒྱུ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཆོད་གྱིས་འདིར་རང་
 བཞིན་དང་སྒོ་བྱར་རྒྱུ་དག་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དེ། ཇོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་
 བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སངས་རྒྱུས་སའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དེར་
 ཐལ། ཇོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཡིག་ཆས་འབྲུབ། འདོད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་པའི་བདག་མེད་གསུམ་དང་འགོག་བདེན་སྐྱོས་དབྱིངས་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་
 མིན་པས་སྒྱུར་མེད་ཅེན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཇོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤངས་ལས། འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་
བྱས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་དབྱེ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
དབྱེ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཞིག་ཆོག་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་མནའ་བོར་བའང་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའ་ལྷན་བཤམས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་སྟགས་བྲལ་འབྲས་སུ་མ་
ཅུང་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་སྐལ་
བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏན་
ནས་མི་རིགས་རྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱི་བཞི་ཀ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིག་ཆར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
འབྲས་བྱ་ཆོས་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད་དགོས། ཁ་
ཅིག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟངས་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་རྟེ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ལ་སངས་རྒྱས་
ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་རྟོགས་པས་བྱབ་སྟེ། རྒྱད་བྲལ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱེད། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟངས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟངས་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱོད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉོན་མོངས་བྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་རྣམ་མཁྱེན་དང་རོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱོད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྤྱི་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སྟགས་ལྟ་ཡོད་དེ། ཡིག་ཆར། དབྱེ་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤངས་ལས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ། དེའི་རྒྱ། དེ་སྤྱར་བཞུན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ལས། ཤེན་རུ་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སན་རྣམ་པ་ལྟས་བསྐྱས་ཏེ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱ་བ་ནན་ཉན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བཞི་ནི། མདོ་ལྟེ་རྒྱལ་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་
ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། ། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ ། བྱ་བ་སྐབས་པ་ཁོ་ནའོ། །
ཞེས་དང་པོ་མི་གཡོ་ཞིང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟོན་དང་བྱི་མ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྒྲེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་མི་མཐུན་པར་འཇུག་བས་
 དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། འདིར་ཡེ་
 ཤེས་ལྡན་འཐད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཙམ་འབྲེལ་དངས་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་པར་དེ་དག་གི་ཡིག་མཛོང་
 བཅའ་གྲིས་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་གནས་
 དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བརྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་པ་བརྩ་མདོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་རྣམས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཉི་མྱང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས།
 རྣམས་མཐུན་ཉི་མྱང་ལས་འདོད་ཚུལ་བཞི་བཤད་ནས་ཐ་མ་ལེགས་གསུང་ཞིང་། ཤེས་བྱ་བརྩས་བསྐྱེས་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པས་རྣམས་མཐུན་རང་ལུགས་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཟིགས་པ་མཐར་ཐུན་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ་
 མཚན་ཉིད། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ་ཡིན་ན། མཚུངས་མེད་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། སངས་
 རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། ། ཆོས་སྒྲུབ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས། ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཆོད་དང་། ། རིགས་
 དང་སྒྲུབ་ཆོད་ཀྱིས་མིན། ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྩས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་
 ཅིག་གིས། རྗེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ལས་དང་པོ་བརྩ་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བརྩ་བྱང་སེམས་དང་
 ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཉེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་དབང་
 བཅའ་པར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། མཚན་ཉིད་དབང་བཅའ་པར་བྱས་
 བ་རྟོགས་མཐུན་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བརྩ་སེམས་དཔལ་དང་ཐུན་མོང་
 བ་དང་། ལྷག་མ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བརྩས་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྩ་དགུ་གསུངས་ལ། དེའི་ནང་གི་ཡོངས་དག་
 བཞི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དར་རྒྱུ་ལས། ཚད་མེད་བཞི་ནས་རྣམས་མཐུན་གྱི་
 བར་སྡེ་ཆོན་བརྩ་དགུ་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་མེད་བཞི། རྣམས་ཐར་བརྒྱད། ཟིལ་
 གཞོན་བརྒྱད་ཟད་པར་བརྩ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྒྲོན་གནས་ཤེས་པ། སོ་རིག་བཞི། མདོན་ཤེས་ལ། ཟག་
 ཟད། ཆོས་མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་དག་སྟོབས། མི་འཇིགས་པ། དུན་ཉེ། བསྐྱང་བ་མེད་པ། བསྐྱེལ་བ་མེད་
 པ། བག་ཆགས་བཅོམ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། རྣམས་མཐུན་ནོ། ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བརྩ་དགུ་པོ་དེ་ལས་
 དང་པོ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷག་མ་བརྩ་གཅིག་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དར་རྒྱུ་ལས།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞིག་ནས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བཤུན་མོང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་གང་ཞེན་སྐྱེ་གསུང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་ཐར་དང་། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྤྱི་མཆོད། ཟད་པར་གྱི་སྤྱི་མཆོད་བཤད་པ་ལོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྤྱི་བཤུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་མོང་ས་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བཤུན་མོང་ས་མེད་པ་དང་། སྤྱི་མཐོང་དག་རིག་པ་བཞི་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་བཤུན་མོང་བའི་མཛོན་ཤེས་ལྡན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟག་ཟད་མཛོན་ཤེས་སོ། ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱུད་བཤད་པ་ལོ། ། ཞེས་སྐབས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། འདིར་བཤད་པའི་སྤྱི་ཆོན་ཉེར་གཅིག་དང་། ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོན་བརྒྱ་དགུ་གང་རྩལ་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་། རྣམ་སྤྱོད་ཕྱི་བའི་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་དང་། ཕྱི་མ་སྤྱོད་ཕྱི་བའི་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་གང་རྩལ་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ལའང་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཆད་མེད་བཞི་པོ་གང་རྩལ་ལ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཞེ། དང་པོ་གཉིས་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཅན་དང་། གསུམ་པ་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བཞི་བ་འདྲོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་ཅན་ཡིན་དགོས། དེའི་དགེ་ཅན་བཞི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་སྤྱི་ཆེ་ཡང་། ། ཡིད་བདེ་བཞི་དགེ་ཅན་བཞི་ལ། ། བཏང་སྤྱོད་མས་མ་ཆགས་རྣམས་པ་ནི། ། གྱི་མ་བདེར་འཕྱུར་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ། དགེ་ཅན་འཕྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱུག་པ། ། སྤྱི་དུལ་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། ། དགེ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། ། གཞན་ནི་དྲུག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཆེ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་པར་མི་འཆོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཕྱང་བོ་ལྗེ་རབ་བྱེད་ལས། རྣམ་པར་མི་འཆོབ་གང་ཞེན། རྣམ་པར་འཆོབ་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱི་ཆེ་ཞེས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དབྱུ་མའི་ཡིག་ཆར། སྤྱི་ཆེ་ཆོན་པོ་དེ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མི་རིགས་ཉེ། དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། ཆད་མེད་བཞི་པའི་ལའང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེན། བསམ་གཏན་ལ་བཞེན་ཉེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འཕྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་

གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། ། ཞེས་
 སོགས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་མཛོད་ཀྱི་སེམས་ཉེན་དང་དམིགས་
 པ་འདྲོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྤངས་ལས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གནས་དང་དམིགས་
 པ་དང་རྣམ་པ་དང་དབང་བོ་དང་གྲགས་བརྟན་ཏེ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གང་
 ཡང་རུང་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་
 དབྱད་དགོས་སོ། ། སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྐལ་བཟང་
 མིག་འབྱེད་ལས། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་བཟེན། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟད་
 པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤངས་ལས།
 དེ་ལ་ཟད་པར་རྒྱུ་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་འཇུག་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་ལྟུང་
 ལྟར་བའི་རྒྱུ་ལྟེ་ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚོས་བཅུ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་
 རབ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རིག་པ་དེ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་ལྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཀྱན་བརྟུས་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ མཆོད་ཉིད་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་བརྟེན་གས་ཡང་མ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཆོད་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་མཛོད་ཀྱན་བརྟུས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། གསེར་
 སྤངས་ལས། ཀྱན་བརྟུས་སུ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལ་བཤད་ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་མ་
 ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཟག་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་བཤད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས། མཆོད་ཉིད་ནི།
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་དཀའི་སྤང་
 བའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་གྱི་བསམ་གཏན་
 བཞི་བར་བརྟེན་པ་ཞིག་དགོས། ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ནམ་བཤད་ལས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི། དང་པོ་བརྒྱུད་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནམ་མཁའ་དང་
ནམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་སྤངས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག།
རྟོགས་དཀའི་སྤངས་བ་ལྟར་འཐད་དེ། ཉི་སྤངས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་སྤངས་ལས། ཉི་སྤངས་ལྟར་
ན་བསམ་གཏན་བཞི་གལ་བ་རྟེན་ལོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། གསེར་
སྤངས་ལས། ཟད་པར་རྒྱུད་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་འཕྱར་ལ། གཞན་ཟད་
པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་མཛོད་འགྲེལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
པ་ནི་རང་སའི་མིང་གཞི་ཡིན་པར་དེ་ཙམ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་སྤྱུ་ལྟར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
དགོངས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ནད་བང་ཤེས་ལྡེའི་ཡུལ་འགལ་བར་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་གཞུང་ཏུ་མར་གསུངས་པ་དང་
དངོས་སྤྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱུད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་ནམ་བཤད་ལས། དང་པོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྱུང་འཕྱར་བཞི་ཞེས་བྱང་ལ། གསེར་སྤངས་ལས། ཟད་པར་
རྒྱུད་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་གསུངས་ནས་གཞན་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། མཛོད་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྟོ། ། ཞེས་སངས་འཕགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
མང་ཏུ་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་བཅུའི་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དང་། དེ་ལ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་ཏུ་ཡོད་
སོགས་རྫོགས་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། ཁ་ཅིག་གིས། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དེས་པ་ལྡེ་ལྡན་
གྱི་གཟུགས་སྤྱེ་མཐར་ཐུག་དེ། རྩངས་སྤྱི་མཚན་ཉིད། དེས་པ་ལྡེ་ཡོད་དེ། གནས་དེས་པ། སྤྱེ་དེས་པ།
འཁོར་དེས་པ། ཆོས་དེས་པ། ཏུས་དེས་པ་ལྡེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་འོག་མིན་གཞལ་ལས་ཁང་རྒྱ་དཔངས་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་ཞིང་། ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ཅན་རྒྱན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པར་དེས་པ། སྤྱེ་དེས་པ་མཚན་དཔེས་
སྤྱས་པ། འཁོར་དེས་པ་བྱང་འཕགས་ཡུན་ཆད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོས་བསྐྱར་བའི་མཐའ་མིག་ཟིགས་པ། ཆོས་
དེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཆོས། ཏུས་དེས་པ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་མི་སྟོན་པར་ཉག་ཏུ་བཞུགས་པར་དེས་པ་
ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་འོངས་སྤྱེ་དེས་པ་ལྡེ་ལྡན་ཏུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་མཚམས་
པར་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱང་བས་སྤྱེ་དེས་པ་མ་ཡིན། དེའི་འཁོར་ཏུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྐྱེ་འཕགས་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་འཁོར་དེས་པ་མ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་དང་དྲང་དེས་གསུང་རབ་ཏུ་མ་གསུངས་པས་
ཆོས་དེས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཡིག་ཆར། དེ་ལྟར་དེས་པ་ལྡེ་ལྡན་དེ་འོངས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྟ་ལོངས་སྐྱེའི་འཛོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་མདོ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ནམ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་
 མེད་པ་གང་ཞིག་ དེར་མ་ཟད་ལྷང་རིགས་དུ་མས་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤང་བའི་ཕྱིར། བས་ཤེས་བྱེད་གནས་དང་
 མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་ལོངས་སྐྱེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་དུ་འདོད་པ་རྒྱས་པར་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་ངེ་
 རྟེན་པ་དེ་རྟེན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པས་ལོངས་སྐྱེའི་འཁོར་དུ་རང་གི་རྒྱལ་བ་
 ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་རྒྱན་མཐའ་བའི་
 རྒྱལ་བ་ལ་འང་མེ་ཡོད་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་
 དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་ ལོངས་སྐྱེ་ལ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་གཏན་ནས་མི་འཐད་ཟེར་ན།
 དེ་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེ་དེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་ན། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་ན། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་ན་མས་དང་ལྟ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འདི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་དུ་འདོད་
 པ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དེས་ཞིགས་བྱས་ལ། ཡང་ཡིག་ཆར། ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ།
 ལོངས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཞེས་ཀྱང་བྱང་བས་ཡིག་ཆའི་རང་ལྷགས་གང་ཡིན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ཡིག་ཆར་གསེར་ཐོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ལོངས་སྐྱེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་དུ་བཤད་པ་བཀག་པ་མི་འཐད་དེ། གསེར་
 ཐོང་གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་བ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཚོད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 ལོངས་སྐྱེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ཁྲུངས་མེད་པའི་ཕྱིར། བས། དོགས་པ་ཙམ་
 ལས་གཞོད་མི་གཞོད་དཔྱད་གཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆ་དྲངས་
 ཟེན་པ་དེར། རྒྱན་མཐའ་བ་ལོངས་སྐྱེ་ཐོབ་ཆོ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་འཁོར་དེ་རྒྱལ་སྐྱེར་འགྱུར་བར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་བ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རང་གི་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཆོ་རྒྱལ་སྐྱེར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དེའི་ཆོ་ལོངས་སྐྱེར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལོངས་སྐྱེའི་ཉེར་ལེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྒྱན་མཐའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཁ་མའི་འོག་མིན་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁུབ་ཡིག་ཆས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་སོགས་ལ་འང་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་
 ཐུབ་པའི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཟེར། ལ་ལས་ཐུབ་པ་ནམས་ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་
 གིས་སྤོང་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ལ་ཆོད་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་འོ་ན། ཐུབ་པའི་པགས་པ་
 གསེར་མདོག་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དང་། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱའི་སྤྱེ་མཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྤྱེ།

པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྷན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ལ་
དབྱེ་བ་གསུམ་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཞོབ་དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་
མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲོན་པོར་སྤང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེའི་རང་གི་མདོག་ཁྱོད་ཀྱི་
གཞོབ་བཞིན་དུ་སྤེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྤང་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་འདྲ་མ་ཡིན། གཞན་མི་སྤང་
བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱུང་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་པགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་ནང་དུ་ཤ་དང་རུས་པ་དང་ཁྲག་དང་
བཅས་པ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་ནི།
རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་མིའི་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་
མིའི་རྗེ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅ་པོ་དང་ཤ་ཁྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ནི་སྤེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལྟར་མ་ཁྲེགས་པས་སྤྱོད་པོ་ཅན། མི་ཤེགས་པ་དྲོ་མེད་རང་བཞིན་ཅན་
ནོ། ། བས། སྤྱི་ལ་ནི་པོ་བདེ་ལོང་ཀ་མེད་དོ། ། རྒྱག་གམ། ཁྲག་གམ། མཆིལ་མའམ། ངར་སྤྱབས་སམ།
ནས། སྤྱི་ནི་འཛམ་བྱ་རྒྱ་པོའི་གསེར་གྱི་གར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོང་སྤོང་མ་ཡིན་པ། དུག་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་ཡིན་པར་
ཐལ། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲོན་པོར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་ཁ་དོག་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ར་
སྤང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་སྤང་ཞེས་ཆད་བཟུང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཁ་དོག་ཀྱང་མདོ་ལས། ལྟ་དང་མི་ཁ་ཅིག་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ། བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་ཁ་
དོག་ཐ་དད་པས་ཆད་མེད་པའོ། ། ཞེས་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཐ་དད་པས་ཆད་མེད་པ་
ཞེས་པས་སྤར་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་རྒྱ་མང་། ཁ་ཅིག་གིས།
ཡིག་ཆར། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་རྒྱལ་བའི་མོས་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུ་ན་སྤྱིན་འགྲོལ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
སྒྲོན་བཅུད་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་སྤྱུལ་བའི་གཞུགས་སྤྱོད། སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྟོགས་ན་མཚན་བྱ་དེ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ངེས་པ་ལྟ་དང་
མི་ལྟ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་སྟེ། སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ནི། འདིར་བཤད་པ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཆ་བཞག་སྤྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཡིག་ཆར། ཡང་ན་ངེས་པ་ལྟ་ལྟར་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་འཛོག་པར་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་བཟླས། ཁ་ཅིག་གིས། མཚན་གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ནི་གངས་

ལ་རེ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཐུབ་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་གྲང་གངས་ཚམ་
 ལ་དོན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མཛད་པའི་གཙོ་བོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གངས་མང་ཁྱུང་ལ་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་
 དང་མོས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་མཛད་པ་
 འདྲེན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རིགས་མཐོན་པོའི་བྱིམ་
 མམ་མངལ་དུ་འབྱུག་པ་དང་གཅིག་བཅས་པ་དང་། རྩེ་བགཉིས་དང་གསུམ། འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་
 བཞེ། མངོན་བྱུང་དང་ལྷ། དཀའ་སྤྱོད་དང་དྲུག འདི་གཏོང་བ་དང་བདུན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བརྒྱད།
 གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་དགྲ་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་བཞུན་ཅིང་། བདུད་བདུལ་བ་
 དང་། དགའ་ལྷན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཐ་མ་མུ་རན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་ནམས་ཤུགས་ལ་བཞུན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས། དགའ་ལྷན་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཞེ། འཕོ་བ་དང་། བཞུམས་པ་
 དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཞེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དཀའ་
 བསྐྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མུ་རན་
 ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྩུ་རྩལ་འགྲན་པ་དང་བདུད་བཅོམ་པ་གཉིས་བསྐྱོན་དགོས།
 ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་གང་ཞེན། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་
 གནས་པ་ནས་བཟུང་ཞེ། ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱོན་པའི་གང་ཟག་གོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། རྟོག་གི་འབར་
 བ་ལས། སངས་རྒྱས་མངའ་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་འདུལ་བྱིར་སྤྱུལ་བ་སྤྱུལ་བ་ཞེ། གང་དགའ་ལྷན་གྱི་
 གནས་ན་གནས་པ་དང་འཕོ་བ་དང་བཞུམས་པ་དང་བཟོའི་གནས་ཡང་དག་པར་བཞུན་པ་དང་། བཙུན་མོའི་
 འཁོར་ན་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་བྱུང་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་སྤྱོན་པར་མཛད་དོ། ། བས། འདིར་ཤིང་
 དུང་དུ་གཤེགས་པ་མ་བཟང་བར་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་མཛད་ཆེན་དུ་བཟང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་།
 རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་མ་གཡོས་པར། བས། གནས་པར་སྤྱོན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། མཛད་པ་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལྷུང་དྲངས་མ་
 ཐག་དེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བའི་

སྐབས་གཞན་དུ་དཀའ་བ་སྤྲད་པ་དང་། རྩལ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཤིང་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་ཞེས་ལན་
དུ་མར་འབྱུང་བས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤིང་དུ་དུ་གཤེགས་པ་མི་འདྲིན་པར་བཞེད་པ་མིན་པར་སྤངས་ཤི། མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་ཚུལ་ལ་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུད་སྤྱི་མཐོང་དངོས་ཟིན་ལྟར་དང་། དེར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་རིན་
ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བབས་པ་དང་། ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་མུ་
ངན་ལས། ། འདས་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན། ། ཞེས་ལྷ་ལས་བབས་པ་གཅིག་ཏུ་བཟང་བ་དང་། ཐེག་བསྐྱེས་
ལས། བཟོའི་གནས་ལ་སྤྲངས་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་གཉིས་དངོས་སྤྲུལ་བཟང་བར། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་
དུ་གཤེགས་པ་དང་། ཞེས་དེ་དག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་དཔྱད་བའི་ཕྱིར་ལྷ་སྟེགས་ལྷག་སྟོང་སྟེགས་ཀྱི་དུང་དུ་ཐེབས་ནས་
ཐར་ལམ་ཆོལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་བཟང་། མདོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་གནས་པ་གཅིག་ཏུ་བཟང་ལ།
ལ་ལར་བསྟན་པ་རྒྱབ་པ་འདྲ་གཅིག་ཏུ་བཟང་སྟེ། དུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལ་སྟེགས་
པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་འདྲ་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་
དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ན་རྒྱབ་པར་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་། མཆོག་ཏུ་སྤྱུལ་སྤྱོད་སོ་སོ་ལ་འདྲ་རང་རང་གི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
གསུངས་པས། རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྷར་གཞན་རྣམས་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་ཀྱན་བདུས་དར་རྒྱུག་སྟེགས་རྒྱུད་སྤྱི་མཐོང་འབྲེལ་མི་མཐུན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ག་ ཁ་ཅིག་གིས། སྟོན་པས་འཛམ་གླིང་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྷེ་སྤྱི་རྣམས་ལས། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པས་ཞེས་པ་ནས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་ཏེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དེ་
སྟེགས་ལྷང་མང་པོ་དྲངས་ནས་སྟོན་པས་གླིང་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཛད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཀྱང་། དེ་ནི་གླིང་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་དང་པོར་མཛད་པ་དང་པོ།
དེ་ཇེས་གླིང་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མཛད་པ་གཉིས་པ། དེ་ལྷར་དུ་གླིང་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མཛད་པ་དང་པོ་ཅིག་ཆར་ནས་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་ཡིན་གྱི། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་
མིག་འབྱེད་ལས། སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྲང་གི་དུང་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་
ཆངས་པར་སྟོང་པ་སྤྲད་ནས་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་དུ་སྟེགས་ཏེ། ལོ་གྱེ་བ་ལྷ་བཅུ་ཅ་བདུན་དང་ས་ཡ་བྱག་ཏུ་
གནས་ནས། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་གྱེ་བ་
ཕྱག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟིལ་གོ་ན་མེ་རྟའི་ལོ་ས་གའི་ཉ་ལ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཆུ་སྟོང་ཟླ་བ་ཤོལ་

དང་བཅས་པའི་སྒྲ་བ་བཅུ་ཇོགས་པའི་དགུ་མ་སྒྲ་མཆུང་མཆུང་བའི་ཉ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱ་དྲོ་སྒྲ་བལྟམས་པའི་
 མོ། ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བ་བཅོ་གནས་སོགས་ལ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་བ་བཅུ་ན་
 མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཉེར་ལྷ་བ་ལྷགས་པོ་ཉེའི་ལོ་བྱང་སེམས་གྱིས་འཇིག་
 ཉན་དང་མཐུན་པར་བལྟན་པའི་ཆེད་དུ་ས་འཆོ་མ་སོགས་བཅུ་ན་མོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་དང་། ཉེར་དགུ་བ་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་བྱི་ལ། གས། དེས་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉེར་དགུ་བ་དངོས་
 པོའི་ལོར་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། བདུན་པ་དཀའ་བ་སྟོང་ཚུལ་
 བལྟན་པ་ནི། གས། ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་དཀའ་བ་སྟོང་པས་ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱུད་པ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་
 གཤེགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། དགུ་བ་བདུད་སྟེ་མ་ལུས་པ་བཅོ་མ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་།
 བཅུ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། སོ་དྲུག་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྷགས་སྤུལ་གྱི་ས་ག་སྒྲ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་སྟོང་ལ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་ཤིང་དུང་དུ་ཕྱིར་སྐོལ་བའི་བདུད་བཅོ་མ་པ་དང་། གས། མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་དྲུག་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྷགས་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོའི་ས་གའི་ཉ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བལྟན་ནས་ཞེས་སོགས་དང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ནས་
 ལོ་ཞེ་ལྷ་བཀོ་བོ་ཞེས་ཤིང་སྤང་འདས་ནས་ཟད་པ་མེ་ལྷག་གི་ས་ག་སྒྲ་བའི་ཉའི་ནམ་ཕྱེད་ལ་གུད་ཡུལ་ཙ་མཆོག་གི་
 ཤིང་ས་ལ་བྱང་གི་དུང་དུ་གཤེགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྤང་བྱེ་བ་
 སྤུག་བརྒྱར་མཛད་ན་སྤང་དེ་དག་དུ་མཛད་པ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཞན་ནམས་མཛད་དགོས་ལ། སྤར་གྱི་
 བཤད་ཚུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་
 ལ། གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་མིན་པ་ལ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐ་མའི་བར་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་
 དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། དགའ་ལྷན་གྱི་ཆོས་གྱི་སྒྲ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷས་དེ་ལས་མ་གཤམ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་བྱུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་རིམ་ཅན་དང་། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྒྲ་ཁ་དོག་སྟོང་ལམ་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་གང་ལ་གང་འདུལ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་བ་མངོན་པར་སྟེས་པའི་མཛད་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་ལོ་བྱེ་བ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བདུན་དང་། ས་ཡ་དྲུག་དང་གྱ་གཅིག་གི་བར་འགོར་
 དགོས་ལ། དེ་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཇོགས་པར་མཛད་པ་ལ་ལོ་དེ་འདྲ་འགོར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སེ་
 གོ་ལ་གཏོག་པའི་ཡུན་ལ་འང་དེ་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
 མ་ཁའ་ཕྱིང་གི་ཤུགས་ལས་མཐོགས་པའི་ཤིང་ཉའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་སྤུལ་གྱིས་སྐོར་བ་

བདུན་ཐུབ་པའི་སྐྱོར་བ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་ཀུན་དགའ་པོས་ཆོས་བརྒྱ་བཤད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཐུབ།
དེས་ཆོས་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་ཅིང་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཐུབ། དེས་
ཆོས་གཅིག་བཤད་པའི་སྐད་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་མོ་འུ་གལ་གྱི་བྱས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་ཕྱག་བརྒྱད་ཁྲི་འདའ་ལུས།
དེའི་ཁམས་གཅིག་འདའ་བའི་སྐད་ཅིག་དེའི་ཡུན་ལ་རྒྱལ་བས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཛད་པ་བརྒྱ་
གཉིས་སོགས་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་སྟོན་ལུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཁོ་ན་ནི། ལུང་དེས་སྐད་ཅིག་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྟོན་པར་གསུངས་པས་སྟོན་
མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་སྟོན་པས་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་རིམ་གྱིས་མཛད་མི་ལུས་པར་ཐལ་
ལོ། ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་སྐད་ཅིག་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་
སྤར་གྱི་ལོ་དེ་དག་མེད་པས་སྟམ་ཏུ་བསམས་ལ། སྐད་ཅིག་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་ལོ་དེ་དག་ཡོད་པར་མ་ཟད་བསྐལ་
བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ལུས་པས་དེ་འདྲའི་ལོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྣལ་འབྱོར་བའི་
ཡོད་རྒྱུ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྐད་ཅིག་དཔྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ལས་
ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་སའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། སྐད་ཅིག་
བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དེའི་ཡུན་ལ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་བྱང་མེམས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྤར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། སྤར་
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དྲངས་པ་དེར་སྟོན་པ་ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟར་ལྷམས་སུ་བྱགས། མེ་ལྷག་གི་མཚུ་རླུ་རླུ་
བལྟམས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟར་ལྷམས་བྱགས་སོགས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་གནས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རབ་བྱུང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟར་སྟོན་པ་རླུ་
ལ་བྱངས་ཤིང་། ཤིང་བྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ། རྒྱ་རྟར་སངས་རྒྱས། ཞེས་དང་། ཡང་མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས།
བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འཐད་ལྟར་རྒྱ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་ལྟར་ན་ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟའི་སྐལ་བར་རླུ་ལ་བྱངས། ཉེར་དགུ་བཤིང་
ཕག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སོ་ལུ་བ་ལྷགས་རླུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལོ་ཞེ་བཞིར་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱོར་ཞིང་།
བརྒྱད་ཅུ་བ་མེ་ལོ་སྟག་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། ཞེས་བྱུང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་ཞིང་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
དང་ཡང་ཆེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་གསུམ་ག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པ་
ལྷགས་སྟེལ་ལ་ རྒྱབས་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྷགས་སྟེལ་ལ་འབྱངས།

ཉེར་དགུ་བས་བྱི་ལ་མངོན་པར་བྱུང་། འོ་དྲུག་དཀའ་བ་མཐུན་ནས་སོ་ལ་ཤིང་ཉེ་དཔྱད་ཆེ་བ་རྒྱུང་ས་ག་ཆེ་བའི་
 བཅོམ་པའི་བྱ་བ་མའི་ཆ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 དཔུང་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། བསྟོང་གི་འོ་མ་ལན་བདུན་དུ་ཉིང་ཁྲར་བྱས་པའི་
 སྟིང་བོའི་འོ་མར་འབྲས་སྒྲག་པ་བཅོས་པའི་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྟོང་གི་འོ་མ་ལན་བཅུ་དྲུག་ཉིང་
 ཁྲར་བྱས་པར་སྟིང་འབྲམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གདུལ་བྱ་བྱ་
 མོང་མེན་པར་ཅིག་ཅར་སྟོན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟིང་གཅིག་ལ་དེ་མི་རུང་། སྟིང་སོ་སོར་དེ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེར་སྟོན་པ་ལྷམས་སྤྱུ་ཞུགས་ནས་ཆེ་བ་བཅུ་མ་འགོར་བར་ལྷམས་སྤྱུ་ཞུགས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་བལྟམས་པ་དང་བཅོའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་བཟུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ལྷམས་
 སྤྱུ་ཞུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བཟུན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་བཟུན་བཅོས་དང་།
 དེ་ཉུང་འདོད་པའི་བྱ་བ་མཐའ་གོང་འོག་སྤྱུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱ་བྱ་མོང་ཡིན་མེན་གང་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱང་སྟོན་པས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མཛད་པར་ཁས་མེལ་བ་སྤྱུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། ཉུགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྟིང་གཅིག་ལ་ཐོག་མར་དང་པོ་མཛད་ཆེ་སྟིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་མཛད་པ་
 གཉིས་པ་སོགས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟིང་གང་དུ་གཉིས་པ་མཛད་ན་སྟིང་དེར་དང་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་བལྟམས་པ་ལ་ལྷམས་སྤྱུ་ཞུགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་ཞེས་པ་ནི། སྟིང་གཅིག་ལ་དང་པོ་མཛད་ནས་གཉིས་པ་ལ་གནས་ཆེ་སྟིང་གཞན་དུ་དང་པོ་མཛད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་གཅིག་ལ་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྟོན་དུ་བཏང་། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་ཆེ་
 སྟིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་བཅུ་གཉིས་པ་རེ་རེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཞེས་པ་འང་དེ་དང་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། འཛམ་སྟིང་གྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱུལ་བའི་
 ཁོང་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་སྟོན་པ་འདི་ལ་སྦྱུལ་ཁོང་བྱ་མོང་དང་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་དེ། བྱ་
 མོང་བ་ལ་ནི་ཁོང་འཛམ་སྟིང་གྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོང་
 ཆེན་པོ་དེ་གྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་རྒྱུད་དང་པོ། དེ་ཁྲངས་དེ་སྟེད་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་། དེ་ཁྲངས་དེ་སྟེད་རྒྱུད་གསུམ་པ་སྟེ།
 དེ་ཁྲངས་དེ་སྟེད་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཆོ་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡང་ཁྲངས་དེ་སྟེད་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་རེ་རེར་སྟོན་པ་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་བཟུན་པའི་གནས་ཆོད་གནས་ཡུལ་དར་
 རྒྱུད་སོགས་གང་ལ་འང་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྦྱུལ་བའི་ཁོང་མེན་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་དག་
 སྟོན་པའི་སྦྱུལ་ཁོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པར་མ་ཟད་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྟོན་

ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ལྟེ་བའི་ལྷགས་ལ་སྤྱིང་འདིའི་ཤྱག་ཐུབ།
སྤྱིང་བཞི་གཞན་གྱི་ཤྱག་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱུལ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱིང་གཞན་གྱི་
དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་སྤྱེའི་ལྷགས་ལ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱུལ་བ་ཡིན་ན། ཕྱིར་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱུལ་བ་ནི། ། ཕྱི་ཡི་སྤྱི་མཆེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། གཏུལ་བྱ་རྣམས་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞུག་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལ་སྤྱི་བ་
སྤྱུལ་སྤྱར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
སྤྱུལ་སྤྱི་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་སྤྱུལ་སྤྱི་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། འདིར་
རང་རྒྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཁྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡོད་ན། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་མ་བྱལ་བའི་
ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། རི་ཐོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཐད་ན། རང་རྒྱ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྤྱི་བདག་ཁྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་བའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་བའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་སྤྱི་ལ་འང་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱེ། ལྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་བའི་འཕྱིན་ལས་ཡིན་ན། ལྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་བའི་འབྲས་
བྱུ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཆོས་སྤྱི་བའི་འཕྱིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར།
ཆོས་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་སྤྱི་བའི་
འཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་བཤད་པ་ལྟར་མི་
རུང་བ་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་སྤང་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས།
སྤྱི་བདག་པོ་ན་ལྷགས་ལ་འཕྱིན་ལས་ཉེར་བརྟན་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྟོན་དང་། དེ་ནས་ཉེར་ལམ་ལམ་དང་། ཐ་མ་
འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་དེ་ཡིན་ཏེ། གཞེས་ཐུང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྟོན་དང་། ལམ་དང་།
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། ། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀར་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཉེར་རྟུག་ལམ་དང་། ཐ་མ་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དཔྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བརྟན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་རྟུག་འབྲས་བུ་ལ་གཅིག་སྟེ་
ཉེར་བརྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱེ། ལམ་གྱི་རྟོན་ལ་འགོད་པའི་དེ་འདིར་ལྷགས་ལ་

འཕངས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དངོས་བཟུན་ཉེར་བདུན་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་
 པ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། ། རས།
 འདིས་ལམ་གྱི་ཉེན་ལ་འགོད་པ་ཡང་འཕངས་མོད་ཀྱི། དངོས་སུ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པ་
 བཟུན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ སངས་རྒྱས་སའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་གང་རུང་གིས་
 བསྐྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དགེ་བ་དང་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་
 བཟུན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། བཟུན་བཙས་ལས། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་གང་ཞེན། དགེ་བའི་ཆོས་
 རྣམས་དང་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བཟུན་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དང་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ལུས་ཉེན་དང་སེམས་
 ཉེན་སོགས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བཟུན་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞག་ལས་
 གསུངས་པས། འགོག་བདེན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་སྐབས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་ཉགས་དེར་ཐལ། དགེ་
 མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དགེ་མི་དགེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞི་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། ཚ་བར། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ། དེ་
 ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱ་བ་ལྟེ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞག་ལས། སྐབས་འདིའི་འགོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། འགོད་ཡུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་
 པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རས། ཚ་བར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། འཕྲིན་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 སོགས་ལ་དབྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་དབྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་ཅམ་ལས་མ་
 གྲུས་སོ། ། སྤྱོད་པ། མདོ་ཡི་སྤྱོད་དོན་རྒྱུ་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། ། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་འགྲེལ་ལུགས་ཟབ་མོའི་
 གནད། ། གངས་ཅན་བཟུན་འགྲོའི་མགོན་པོ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི། ། རྣམ་དཀར་དྲི་མ་མེད་པའི་བཤད་སྲོལ་གསུམ། ། སོ་
 སོར་ལུང་དང་རིགས་པ་ཞིབ་མོ་ཡིས། ། ལེགས་པར་དབྱད་པའི་བྱད་པར་ཕྱོལ་རྣམས། ། སྒྲོ་དམན་བདག་འདྲས་
 ཞིབ་དཔྱད་གལ་ལུས། ། ཆེ་ལང་ཅམ་ཞིག་འདིར་བཀོད་སྐལ་བ་སྤྲོམ། ། སྐལ་བཟང་ལྷ་ཡི་བྱ་མོའི་ཆོགས་རྣམས་
 གྱིས། ། ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཐིགས་འདིས་མཚོན་ཏེ། ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་རྣམ་བཤད་གསུམ་གྱི་

མཆོར། ། དགའ་མགུར་ལོངས་སྟོང་འདོད་དགུ་འབྱུང་གུར་ཅིག ། ལེགས་བཤད་མ་དྲོས་མཆོ་ནི་རྟག་བྲལ་
ཡང་། ། ཁོ་བོ་རྣམ་དཔྱད་མིག་རྒྱང་མི་གསལ་བས། ། མ་རྟོགས་འཁྲལ་བའི་རྟག་པ་འགའ་ཁྲིད་ན། ། ཟླ་བལ་
མཁས་དབང་རྣམས་གྲིས་བཟོད་མཛད་རིགས། ། འདིར་འབད་ལས་བྱུང་དགེ་ཚོགས་འདིས་མཆོན་ཏེ། ། བདག་
དང་མ་རྟག་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི། ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་མཆིས་པ་ཀུན། ། དོན་གཉིས་ལྷན་གྲིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་
བྱ་བཅུའོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་བཙུན་གཞུགས་དགེ་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའམ། ཆངས་སྤྲས་བཞད་པའི་དོ་རྩེས་བྲིས་པའོ། །

ཨྱ་སྟ་ཏྲེ།

དགེ་ལྡན་ལྷགས་བཟང་བཟླ་ཤེས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །

རབ་བཞད་འགོ་ཀུན་པན་བདེའི་ཟེལ་དངར་ལ། །

སྟོད་ཕྱིར་ཆོས་ལྷིངས་སྤྱན་སྟོན་བགམ་ལས། །

ཆོས་སྤྱན་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འདི་སྦྱོས་སོ། །

སང་མན་ལྷ། །

༡༡། ། དྲིས་ལན་པད་དཀར་ཐེང་བའི་དོགས་དཔྱད་བདུད་ཅིའི་ འོད་ཅན་ཞེས་བྲ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། ། ར་མོ་གུ་རུ་མ་ལྷ་སྒྲོ་ཡ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་མཛད་འཕྱིན་གསང་བའི་མཛོད། ། མདོ་དང་རྒྱུད་ཤེ་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཛོའི་བདག ། མཁའ་ཁྱབ་ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་གཉེན། ། ཟླ་བལ་ནམ་འབྲེག་གང་དེར་
སྤྱོད་པས་འདུད། ། དེང་དུས་ཕལ་ཆེར་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཞན། ། གཞུང་ལུགས་ནམས་ལ་ཞིབ་དཔྱད་མཐུ་དང་
བལ། ། འགན་སེམས་ཐུག་དོག་ཆེར་མས་སྒྲིམ་གཤམ་ལ། ། སྤྱི་བརྟོན་ཁོ་ནས་རང་ཉིད་མཁས་པར་སྒྲིམ། ། དེ་
བས་ལེགས་བཤད་མ་ལ་ཡལ་ཡི་སྒྲིམ། ། ཀློག་བཤད་ཤིང་རུལ་དག་དང་སྒྲིམས་པར་བྱས། ། ཆོང་འདུའི་གཞི་མདོར་
དགོས་མེད་མཆིང་བྱ་དག ། རིན་ཐང་མེད་པའི་ནོར་བུ་ཉིད་འཛིན། ། དེས་ན་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པའི་
གཞུང་། ། དྲིས་ལན་པད་དཀར་ཐེང་བའི་བྱུང་འགའ་ལ། ། ཉེ་དེང་སྒྲིགས་རྒྱང་བལ་བའི་ནམ་དཔྱད་ཀྱིས། །
དོགས་དཔྱད་བདུད་ཅིའི་འོད་ཅན་འདི་ན་སྤེལ། ། འདིར་དྲིས་ལན་དེ་ཉིད་ལས། རྩོད་ནང་བས། ཉག་པའི་
བདག་ཁས་སྒྲངས་པར་གསུངས་པ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་གསུངས་ཡིན་པས་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་མོད། འོན་
ཀྱང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེས་ཉག་པའི་བདག་ཁས་སྒྲངས་པས་ཐུར་རྩོལ་བ་དང་། མདོ་ཤེད་གོངས་འབྲེལ་སྐྱེས་
འཁོར་ལོ་མཐའ་མངས་དོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་ནང་བ་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཐལ་
བ་སྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། ། དེས་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སྤྱུ་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱེན་ལ་སྒྲིམ་ནས་དོན་
བྱེད་ན། ཞེས་སྐྱེས་དང་། ཁ་ཅིག་གྲངས་ཅན་ལུགས་བཞིན་དུ། ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་རྩོད་ནང་བས་ཉག་པའི་
བདག་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི། དེས་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་སོང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། དངོས་སུ་ཁས་ལེན་
མི་རིགས་པའི་ཐུར་རྩོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིའི་དོན་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལྟར་ན། མིག་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་
ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་ཞེས་བཀག་པ་དང་། ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་སྤྱོད་
མཐུན་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟེན་པའི་མིག་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། ཉམས་
པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལུན་འདིས་ཁས་སྒྲངས་སོང་ཞེས་བཀག་པ་ལྟར། དངོས་སུ་ལེགས་
ལུན་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་མིག་སྐྱེས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མ་བཞེད་

པས། ཚིག་གསལ་ལྟར་ཁས་བླངས་པར་སྤང་ཞེས་དེགས་པའི་ཕུལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དབྱང་དགོས་
 ཏི། ལེགས་ལྷན་གྱིས། བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་
 གྲུབ་ན། དུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 མཛོད་ཀྱི་གནས་རྒྱག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྟོན་པོ་དག་ ཅེས་
 ཀླང་པ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་ཀླང་པ་ཕྱེད་ཀྱིས་དེམ་པ་ལྟར་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་།
 འབྲས་གནས་གསུམ་བཞུན་ལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་བཤད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏི། རྒྱན་གྱི་ཀླང་པ་དང་
 པོས། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོག་སྤང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་དང་། ཀླང་པ་ཕྱེད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་
 ཉི་ཤུའི་གངས་འདྲེན་གྱི་ཐོད་ཀླུ་བའི་འབྲས་གནས་གཉིས་བཞུན་ཅིང་། གངས་འདྲེན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་འོག་ཏུ་བཞུན་ཏི། ། དེ་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་གནས་རྒྱག་པར། དབང་པོ་རྩལ་དེ་དག་ཏུ། ། ཞེས་པ་ནས།
 འབྲས་བྱུང་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། ། རྣམ་ལུང་བར་བཅོམ་ཞེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་
 པ་ནི་དབྱང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞི། གནས་རྒྱག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཏུ་བཞུན་ཞེས་པ་ཡིན་ན་
 དགོས་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་གོང་གི་ནི་ཞེས་པ་དགར་བའི་སྒྲ་ཡིན་པས་སྒྱུན་མེད་ཅེ་ན། མཛོད་
 གནས་རྒྱག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་གནས་རྒྱག་པར་བཤད་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱུམ་
 པ་ནི་བྱུམ་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཚིག་རྒྱས་པའི་སྒྱུན་ཡོད་ཅིང་དགར་སྒྲ་སྒྱུན་མེད་མིན་པས་གཞུང་གི་དོན་
 ཏུ་འང་འགྲོད་ཀྱང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན། དྲིས་ལན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་གསེར་ཐེང་ཏུ་མངོན་
 པ་ནས་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་མཛོད་གནས་རྒྱག་པའི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བཤད། དེ་མན་ཆད་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་ཚུལ་བཤད་ཅེས་པ་ཡིན་ན། མཛོད་ལས་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་བཤད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་
 པ་དང་། དེའི་གཞུང་བྱངས་ཟིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་བཤད་པ་ལ་མི་མཁས་པ་འཕྲ།
 དྲིས་ལན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཀྱི་གྲུག་བཤད་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཏུང་ལས་མི་འདའ་ཞི། གསེར་ཐེང་གི་སྐབས་གཞན་དང་།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་གཞན་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆད་ལྷན་གང་ཏུ་འང་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་མགོར་མཛོད་ནས་ཞེས་པ་འཕྲ། མཛོད་ལས་ཞེས་པ་ཡོད་ན། དེ་རྗེས། བཤད་ཅེས་པ་འཕྲ། གསུངས་
 ཞེས་པ་འཕྲ། བཞུན་ཞེས་པ་འཕྲ། སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགོས། གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཀླང་པ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་ཕྱེད་ཅེས་པ་མན་ཆད་རྒྱན་གྱི་བཤད་ཚུལ་བཤད་པར་དྲིས་ལན་ཏུ་
 གསལ་བས་མཛོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་གི་མཆོམས་གང་ཡིན། མངོན་པ་ནས་ཞེས་པ་ནས་གང་གི་བར་
 ཡོད་སྒྲོས་ཤིག དེ་བས་ན་བཞུན་ལ་ཞེས་པ། མངོན་པ་ནས་ཞེས་པ་དང་སྒྱུར་དགོས་པས། གསེར་ཐེང་གི་གཞུང་

དེའི་དོན་ནི། ཉི་མ་དེ་གི་བཤད་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་དེ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་
 དག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་མིང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉམས་མངོན་པའི་བཤད་ཚུལ་རི་ཉམས་ཡིན་ཞེས། མངོན་པ་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བཤད་
 པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ཐུང་གིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར། སྐར་གྱི་
 རྒྱགས་པ་གསུམ་དང་། དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་ལ། འོ་ན་དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་འབྲས་གནས་
 གཉིས་བསྟན་པས་མི་མཐུན་ནམ་སྟམ་ན་སྒྲིབ་མེད་དེ། འདིར་རྒྱུ་རྒྱགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །
 མངོན་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་བཞེད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཉི་མ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐབས་དེར་མངོན་གྱི་ནམ་
 གཞག་རི་ཉམས་བཞེད་བཤད་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོལ་སོང་གི་རྒྱགས་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམས་བསྟན་
 ཏོ། ། ཞེས་པའམ། བསྟན་ལ་ཞེས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། གང་བསྟན་ན་སྐར་གྱི་རྒྱགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་
 གནས་གསུམ་བསྟན། རི་ཉམས་བསྟན། རྒྱུ་པ་དང་པོ་དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣམ་པོ་དག ། དེ་ནས་ཐུང་དད་
 དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན། གང་དུ་བསྟན་ན་མངོན་པ་ནས་བསྟན། ཞེས་བྱས་ཀྱང་དུང་
 རོ། ། གཞན་ཡང་སྐར་གྱི་རྒྱགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་པ་རྒྱུ་ཡིན་ན། གསེར་སྤེང་དུ་
 རྒྱུ་གྱི་བཤད་ཚུལ་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞུང་དེ་ནམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སྒྲོལ་སྒྲིབ་
 དང་། རྒྱུ་པ་ཐུང་གྱི་སྐབས་རང་ཆོག་སྤྱི་འགལ་བའི་སྒྲིབ་བྱུང་སྟེ། སྐར་རྒྱུ་པ་དང་པོས་གསུམ་བསྟན་ཞེས་པ་
 དང་འདིར་གསུམ་བསྟན་ཞེས་པ་བྱུང་མེད་ལ། སྐར་དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་གཉིས་དང་འདིར་གསུམ་
 བསྟན་པར་བཤད་པ་འགལ་བས་སོ། ། སྐར་གྱི་དེ་གངས་འདྲེན་ལ་དགོངས་སོ་སྟམ་ན་འདིར་ཡང་གངས་འདྲེན་གྱི་
 དགེ་འདུན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་དུ་ན་གངས་འདྲེན་གྱི་དགེ་འདུན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་
 མིང་མཚུངས་པར་མ་བཤད་དམ་སོམས་ཤིག ། གཞན་ཡང་། གསེར་སྤེང་ལས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་ཐུང་
 གིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་མི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། བཤད་དགོས་པ་མ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། སྐར་གསལ་བར་བསྟན་ཟིན་ལ། མངོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི།
 གོང་འོག་གང་དུ་འང་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ་འདིར་མངོན་པ་ནས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
 ཡང་དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཐོད་ཀྱལ་བའི་དགེ་འདུན་གཉིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་
 བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་མིན། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཐོད་ཀྱལ་བའི་དགེ་འདུན་གཉིས་
 རྒྱུ་རྒྱགས་འབྲས་གནས་དང་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ་ཞེས་པ་རྗེའི་
 དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཉི་མ་དེ་རྒྱུ་རྒྱགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་རིགས་

ནས་རིགས་སུ་སྒྲེབ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་དང་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པའི་
སྐབས་རྒྱན་ཞུགས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ལ། མངོན་པ་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཉི་མུང་གི་བཤད་ཚུལ་
བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དང་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་གསུམ་བཞུན་ཟེར་བ་ཉི་མུང་དང་མི་མཐུན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
གཞན་ཡང་མེད་པས་དྲིས་ལན་གྱི་བཤད་ཚུལ་རྗེའི་དགོངས་པར་སོང་སྟམ་དུ་སྤྲོ་ཞིག་སེམས། གཞན་ཡང་།
གསེར་ཐོང་ལས། མངོན་པ་ནས་རྒྱང་པ་དང་པོ་དང་སོགས་ནི། ཟུར་མཆན་པ་དང་། གསེར་སྟོང་མ་ཁན་དང་།
དྲིས་ལན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། དགེ་བཤེས་ཉིད་ནས་དབང་སྒྲགས་ལན་དུ། སྐབས་
འདིར་འབྲས་གནས་གསུམ་བཞུན་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་ལྷང་རིགས་འདི་ལས་ལྟག་ཅི་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་
ཡིན། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མེད་ན། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འབྱུང་ལ། ཡོད་ཀྱང་མི་དགོས་སྟམ་
ན། གཞན་ལུགས་དགག་སྐབས་སྐྱབ་བྱེད་མི་དགོས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དགོས་པའི་ཐྱིར་ན་སྐྱབ་བྱེད་དེ་
སྟོས་ཤིག ། ཡང་དབང་སྒྲགས་ལན་དུ། མངོན་པ་ནས་སོགས་འདི་ལྟར་མི་འགྲེལ་བར་གཞན་ན་ཆོག་རྒྱུ་བརྒྱད་
ལ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་དང་། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ལ་ཆོག་རྒྱུ་བྱེད་དང་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་དང་
བྱེད་ཟེར་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། སྤྱོད་ལྟར་མ་སྤྱོད་དགོས་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའང་ཉམས་པར་མ་
བཞག་པའི་བཤད་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དེ་དག་ཏུ། ། བས། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་ནས། །
ཞེས་པའི་བར་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐལ་བ་གཉིས་པ་འབྱུང་མི་རིགས། དད་པས་མོས་
དང་མཐོང་བས་ཐོབ། ། ཅེས་པའི་བར་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐལ་བ་དང་པོ་
འབྱུང་མི་རིགས་པས་སྒྲགས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་མི་རིགས་ལ། དེར་མ་ཟད་རྗེ་བཙུན་བུ་མས་པ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་གཅིག་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བདུན་གྱི་རྒྱུད་གནང་བར་རོང་ལྷོ་ཀྱང་
གསུངས་པ་དང་། པོ་ཏོ་བས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་གཞི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དྲུག་རེའི་བཤད་པ་གནང་
ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར། གསེར་ཐོང་གི་གཞུང་དེ་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས། ལྷང་དེའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཡིན། དེ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་གསུངས་ཅི་ལྟར་རིགས། དེའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །
མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། ། དྲི་ཞིམ་བྱུང་ན་རི་དྲགས་ཀྱི། ། ལྟེ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྲ་ཅི་ལེན། ། ཞེས་དང་།
ཕལ་བའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ན་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ལ་རྟོན་པས་ནི་གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པར་བྱེད།
ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུར་མཆན་སོགས་རྩོམ་པ་པོ་སོག་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཁོའི་བཤད་ཚུལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་
དང་ཤིང་ཏུ་མཐུན་ལ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལགས། སྟོས་པ། གང་དག་མཁས་རྣམས་དྲེག་པོས་གྱ་
ཙམ་དུ། ། བརྟས་སྟོང་དགག་གཞན་རྣམ་འབྱུང་ཆེ་མང་ན། ། རི་དྲགས་རྒྱལ་པོས་རི་བོང་སྟོང་པ་དང་། །

མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྩུ་འཕྱུ་བཞེན་ཞེས་འདྲ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁེངས་སྦྱངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལོ། ། གཞན་
ཡང་དབང་ཚུགས་ལན་དུ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་ངེས་ལྡན་གྱི་
བཞོན་ནུ་འདོད་ཅིང་། དེང་དུས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ལ་ལར་ཁ་ཅིག་གིས་ཡུལ་ངེས་ལྡན་གྱི་བཞོན་ནུ་འདོད་པ་ཤེས་བྱེད་
མེད་སོགས་ཟེར་བ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྣམ་རིག་པ་དང་། ཐལ་རང་དག་གིས་འཛིན་ཏེ་སོགས་ཤེས་
རབ་ཏུ་སྒྲིམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆ་ཤེས་ལས། མ་རིག་འགག་པར་གྱུར་ན་ནི། ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པས་དེ་
ཉིད་སྒྲིམ་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། རིན་ཐོང་དང་། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཐིམ་དང་། ། ནས། གསུང་ཐིམ་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། ། ཞེས་སོགས་
དང་། ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ་དང་། མདོ་ལྷེ་ས་བརྒྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་སོགས་ཡིད་ཆེས་པའི་
གནས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་རང་སྤེལ་གོང་མ་དག་གིས་མ་རིག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ཁས་ལེན་ཟེར་དགོས་པ་དང་། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། བྱང་པར་བཞི་ལྷན་གྱི་ཕར་ཐིམ་རྒྱག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་སྒྲིམ་
དགོས་ཤིང་། རང་སྤེལ་སྤེལ་ལྷགས་ལ་སྤྱག་ལོ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་མིན་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྦྱངས་ནས་རྗེས་རང་
ལྷགས་ལས་ཐུ་རྩལ་ཏུ་གྱུར་ཏེ་འགལ་འདུའི་ཁྱུང་གིས་འོན་བཞེན་ཏུ་སྤྱག་ལོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བཀག་པ་གནད་ཏུ་སོང་
ཞེས་སྒྲིམ་དགོས་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་ངམ་སྒྲིམ་ལགས། ཞེས་བཤད་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
འདུན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ལྷང་མ་བསྟན་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ལྷང་དེ་དག་གིས་མི་གཞོད་ལ་ལྷང་
རིགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཐིམ་རྩོ། ། དེས་ན་ཡུལ་ངེས་ལྡན་གྱི་བཞོན་ནུ་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་
ཟེར་བ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། མ་རིག་འགག་པར་གྱུར་ན་ནི། ། ཞེས་དང་།
རིག་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཐིམ་དང་། ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ནི། ཡ་མཆན་ཆེ་ཤོས་སོ། ། དེས་ན་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་
འདུན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཐོང་ལས། འདུན་པ་དང་འདོད་
ཆགས་གཉིས་མཆུངས་ལྡན་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་གཉིས་ཀ་སྤེད་པར་མི་བྱ་གྱེ། དེ་ནི་སེམས་བྱུང་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ལ་རྗེས་
ཡོད་གཉིས་མཆུངས་ལྡན་མི་སྤྲིད་པས་སོ། ། དེས་ན་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་
དར་རྒྱུག་ལས། གཉིས་པ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་ལྡོ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདུན་པ་ནི། གྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། ། དང་
པོ་ནི། འདུན་པ་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། ། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ།
བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་རབ་ཏུ་བྱེད་བའི་རིག་པ་ལོ། ། དཔྱེན་ཐུང་པར་འདོད་པ་
དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ལོ། ། མ་བསམ་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པས་ཡུལ་
སོ་སོར་ངེས་པ་བསྟན་ཏོ། ། ལྟ་བར་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སོགས་ཏུ་མ་ཡོད་པས། དེ་དང་དེ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ཚིག་

གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུན་པ་ལ་རེག་
སོགས་གསུམ་ཡོད་པར་གོ་སྒྲུལ། དགེ་བར་སྒྲུབ་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱུང་བ་ལྟན་ཕྱི་དོར་ལས། དོན་གཉེར་གྱི་
འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་གཉིས་ནི་སེམས་བྱུང་ཡུལ་ངེས་ཡིན་ལ། རོལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཙ་
བའི་ཉོན་མོངས་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་སེམས་བྱུང་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས།
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས། ཏུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་པ། སེམས་ཐམས་ཅད་དུ། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ།
ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞེན། སྒྲས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སེམས་པ་ལ་བྱུག་པ་ཡན་ཆད་ལྡེ་པོ་རྣམས་
སོ། ། ཏུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་པ། སེམས་ཐམས་ཅད་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་
ཞིང་། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཞེན། ལྡེ་ཁོན་ཏེ། འདུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་བྱུག་པ་ཡན་ཆད་དོ། ། ཞེས་དང་།
སའི་སྟོང་འབྲེལ་ལས། སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ། ལྷུང་དུ་མ་བཟུན་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་ལྷུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་དགེ་བ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་ནི་གོ་སྒྲུལ། ལྷུང་མ་བཟུན་ཡོད་པར་རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་རུས་ཏེ། དག་བཅོམ་པས་ཟས་གོས་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡོད་ལ། དེ་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་རིགས་པས་ལྷུང་མ་བཟུན་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལྷུང་པར་དུ་དག་བཅོམ་པས་རང་ཉིད་དག་བཅོམ་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། དེས་ཆད་དོན་གཉེར་གྱི་
འདུན་པ་རྣམས་ནི་ལྷུང་མ་བཟུན་ཁོན་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྗེ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས།
གསེར་ཐེང་འདུན་པ་ཡུལ་ངེས་ལ་གསུངས་དཔུང་ཅེས་དང་། དེས་ན་བྱུབ་བཟུན་ཕྱི་དོར་སོགས་ལས་འདུན་པ་
ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། འདོད་ཆགས་གཉིས་སེམས་བྱུང་རིགས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་ཡང་བྱི་མར་ལྡེ་མས་མ་
བྱུང་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་
འདུན་པ་དགེ་བར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཡིག་
ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་རྩ་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲུ་མའི་རང་
ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ངེས་ལྡད་གེ་བ་ཁོན་ར་ཁས་སྒྲུངས་ནས། དབང་ཤེས་ལ་
ལྷུང་མ་བཟུན་གྱིས་བྱུང་ཅེས་པའང་དཔུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྒྱུས་དར་རྒྱུག་ལས། གསུམ་པ་དུན་པ་
ལ་བྱི་བ་ནི། དུན་པ་ཞེས་སོ། ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདྲིས་པའི་ཞེས་ཏེ་སྒར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་
ནས། རྣམ་པ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པའི་རིག་པའོ། ། བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་
པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡོང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། ། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བར་

འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་བལ་དམིགས་པས་སྤར་འདྲིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱན་ལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོར་བཏགས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། ། ཞེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
ཡུལ་ངེས་ཀྱི་དྲན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་གི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་གསུངས་པ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མས་གཞུང་
ཆེན་གྱི་ལྷོ་ཡིག་ཆ་ནམས་སུ་གསུངས་པ་ནམས་ལ། ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མི་རང་ལུགས་མིན་པའང་ཡོད་དམ་སྟེ་
ལགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདུལ་བའི་སྤྱིར་བཏགས་ཚུལ་འཕྱོར། དགེ་སྤྱོད་མའི་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཁྱབ་སོ་སོར་
བཤགས་པ་ཡན་ཆད་ལྟར་ལ་གྱེ་བཞི་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩུབ་སྤྱོད་པའི་པམ་པ་སོགས་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་མ་གཏོགས་
པ་ལ་བསྐྱབ་ཆོག་པ་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དགོས་པར་དེ་དེ་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཙ་བར། ཆོག་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་
བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་རོ། ། ཞེས་ཆོག་པ་གཅིག་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མི་རང་
ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྩུབ་པམ་སོགས་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་ལུགས་དང་། མའི་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཁྱབ་
བར་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཆོག་པ་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས།
ལྟར་ཁྱབ་ཆེ་ཤོས་སུ་བཞི་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཆོག་པ་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ལ། མི་མཐུན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟོན་ཤིག་གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྷགས་སྤེལ་ལ་འབྲུངས་པ་སོགས་དང་། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་དུ་མེ་ཉར་འབྲུངས་པ་སོགས་
སུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཀྱན་མཁྱེན་ཀྱི་རང་ལུགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། ནམ་
ལངས་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། དུས་བཞི་གཡོན་སྒྲོར་རང་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་དང་།
སྒྲོན་ཤན་བདེག་བྱ་དེག་བྱེད་ལ་བྱིན་སྐབས་ཅན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་མཐའ་དཔྱད་དུ།
མཐོང་ལམ་དུ་ལྟུང་བའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལམ་བཟེན་མིན་
པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། སྒྲོབ་པ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་དང་དབང་
ཤེས་ཡོད་པ་དང་། ནམ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟར་བགའི་ཅར་སྤང་བའི་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན་པ་ནམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པའི་
ཤེས་བྱེད་དུ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ། ཅེས་སོགས་དུངས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཕྱར་གསུལ་ཀྱི་ནམ་གཞག་
གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ཕྱ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
ནམས་ཀྱང་ཀྱན་མཁྱེན་ཀྱི་རང་ལུགས་སུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། འགལ་འདུའི་སྤང་བོར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ནམས་
ལས་གང་རུང་ཞིག་ཀྱན་མཁྱེན་ཀྱི་རང་ལུགས་མིན་ན། ཡུལ་ངེས་ལྷ་དགེ་བཞི་ནར་གསུངས་པའང་ཁོང་གི་རང་
ལུགས་མིན་པར་ཁས་ལེན་རུང་སྟེ་ལགས། སྤྱི་པ། ཡུལ་ངེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གསེར་མཆོག་དག ། མ་

རྟོགས་ལོག་རྟོག་ལ་སོགས་དྲི་མ་རྣམས། ། ལུང་རིགས་རྟོན་པོས་བསྐྱེད་བཅད་བཅར་པའི་སྒྲིལ། ། རྣམ་པར་དག་
པར་བྱས་པ་སྤྲུམ་འཛི་དྲིན། དྲིན་དྲན་པའི་ཆོགས་སྤྱབ་བཅད་པའོ། ། གཞན་ཡང་། དབང་ཚྭ་གསལ་ན་དུ། ཡང་
སྤྱབ་མཐའ་གོང་མའི་ལྷགས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགལ་ཞིང་མངོན་ལྟར་མིན་པའི་བྱད་པར་
གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ཟེར་རོ། ། འོ་ན། སྤྱབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
སྤྱོད་པའི་རྒྱད་ན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་ཚུལ་ནི། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། སྤྱབ་བྱེད་སྤྱགས་རྗེ་གོམས་ལས་ཏེ། ། ཞེས་དང་། ལྟ་དབང་སྒྲོས་ཀྱང་། སྤྱབ་བྱེད་ཅེས་པ་ནས་ཞེ་
སྤང་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྒྲོས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྤྱགས་རྗེ་བཤད་དོ། ། ཞེས་
དང་། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདིས་སྤྱགས་རྗེ་ལས་སྟོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ཏོ། ། ཞེས་དང་།
ཤུལ་བའི་གཞུང་སོགས་བགྲང་ལས་འདས་སོ། ། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
འདིས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱགས་རྗེ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ནས། མིན་སྟུང་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིགས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སྤྱུ་ནས་དང་པོ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་དང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་བཞག་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འདི་དག་གོ། ། ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་དཔྱད་
གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གསེར་ཐེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཚྭ་གསལ་མཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་མཐའི་དང་གིས་བསྐྱས་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་། ཆད་མེད་པ་
བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲ་དང་། ཟད་པར་
ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་བཅུ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱོད་མཆོད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྤྱད་ག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིག་པ་བཞི་དང་།
བསྐྱང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་
རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་རྒྱད་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྤྱབ་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། མཆོན་ཉིད་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་ཚྭ་གསལ་མཐུན་ནས་སོ་རིག་
བཞི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བཅུ་སེམས་དཔའ་དང་སྤྱན་མོང་པ་དང་། ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ།
 འབྲུག་པ་ཙ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་སར་གསུངས་པས། རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན།
 རྒྱ་བོད་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། འགལ་
 འདྲའི་ཕུང་བོ་འོ། ། གཞན་ཡང་། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུག་ལས། དགྲ་བཅི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་མ་བབས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་
 དུག་ཟིགས་པ་རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྤིང་པའི་ཐུགས་རྗེ་མཐར་ཐུག་གོ། ། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་
 འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་མེད་པར་ཤེས་རྒྱས་ལ། རྒྱུད་སྤྲུང་རྒྱུག་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སྤྱོད་དུག་ཅུའི་སྐབས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་
 འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དུ་བཞེད་པ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གོ། ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་
 གོམས་ལས་ཏེ། ། ཞེས་པ་ཙ་འགྲེལ་ལ་བཞེད་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་རྒྱབ་མི་རུས་ཏེ། ཙ་
 འགྲེལ་དེ་དག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སམ་མཚམས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། དེ་དག་ཏུ་སྤྱིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་ན་ཐུང་དངས་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། སྤྱིར་ན་དོན་གཅིག་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ན་རྒྱབ་མཐའ་རང་གི་གཞུང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་དགོས། དེ་ལའང་དུ་མ་ཡོད་ན་གང་གཙོ་བོ་དང་མང་པ་དང་གསལ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་ནི།
 རིགས་སྒྲིལ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་སྐབས་འདིར་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ།
 དེའི་བཤད་ཚུལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ངེས་
 པའང་མེད་དེ། མཛོད་མཐའ་དབྱེད་ལས། འོ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་ཏེ། ཞེས་
 བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ལ་ཐུགས་རྗེར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 སྐགས་སུ་ཉན་རང་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་མ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཡོད་པར་
 བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འང་ཡིན་པས། ཞེས་
 ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། རང་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་སྐག་ལོ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་མིན་གྱིས་བྱུང་པ་
 ཁས་སྤངས་ནས། ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའང་སྤྱིང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཐུགས་བའི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་
 མིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཤེས་རབ་རན་པའོ་མིན་ལྟའི་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་

མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མཁན་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་
 བྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། མྱོང་ས་ཅམ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་བཞེད་དེ། མདོར་ན་
 ལྟག་པར་རྟོག་པ་དང་མཛྙགས་པའི་སློག་གཉིས་ལས་མཛྙགས་པའི་སློོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ་
 འོ་ན། རང་གྲེ་སྤྱི་ལྷགས་ལ་སྤྲག་ལོ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་མིན་གྱིས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་
 བཤད་ཚུལ་འབད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྱིར་ལྷགས་སྤྱོན་ཅན་ཁོ་ན་འོ། ། སྤྲུམ་པ། ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་ཞིང་། ། བཀྲ་ཤེས་ཡོངས་འབྱེལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཡི། ། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་འགའ་ཡི་ལེགས་བཤད་
 འགར། ། དོགས་དཔྱད་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་བདག་གིས་རྟོད། གཟུར་གནས་ཞིབ་དཔྱད་གོ་ལའི་རྒྱང་ཤུགས་
 གྱིས། ། དོགས་དཔྱད་ཟླ་དཀྱིལ་ཡོངས་རྩོགས་དབང་མེད་ཤར། ། མི་ཤེས་ཆ་གདུང་ཀྱང་ནས་བསེལ་བར་
 བྱེད། ། ལེགས་བཤད་ཀྱང་ཉི་མོ་ལ་ཡང་ས་རབ་ཏུ་བཞད། ། གང་དག་སློ་གྲོས་མིག་ནི་ཆེས་གསལ་ལ། ། འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་པའི་ནོར་གྱིས་མི་དམན་ཡང་། ། ཉེ་རིང་སློགས་སྤྱང་རབ་རིབ་མ་བྲལ་ན། ། ཟབ་དོན་ཟེའོག་ནམ་བཀྲ་
 རི་ལྟར་རིག། ། དེར་དུས་རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་མཆོ་ཡི། ། ཟབ་དོན་ཡང་ས་དོག་གཉིང་མཐར་རྒྱས་མེད་
 བཞིན། ། རང་ཉིད་གང་དག་ཆད་མར་འཛིན་པ་ཡི། ། དཔེ་རྒྱུང་ཁྱོད་དོག་སྟོམས་བྱེད་ཡེ་མ་མཆར། ། རྒྱ་བོད་
 མཁས་པའི་གཞུང་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ནས། ། རྣམ་དཔྱད་སྤྲོ་མོས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ཡང་། ། བཟུན་འཛིན་དམ་
 པར་མི་གྲས་གལ་ཡིན། ། རྣམ་དག་བཤད་སྟོལ་མི་ཉམས་ཆེད་ཡིན་ལགས། ། འདིར་འབད་དག་བའི་ས་བོན་རྩལ་
 སྤྲན་ཅམ། ། གང་དེས་མཆོན་ནས་བདག་གཞན་དག་ཅ་ཀྱང་། ། ཟུང་བཞི་འཛིག་རྟོག་ཆོས་རྒྱུར་མི་སྤྱིན་པར། །
 ཟུང་བྱང་གསང་གསུམ་ཁོ་ན་འི་རྒྱར་ལྟར་ཅིག །

ཅེས་རྩིས་ལན་པད་དཀར་ཐེང་བའི་དོགས་དཔྱད་བདུད་རྩི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ ༡ བཟུན་
 གཟུགས་རབ་འབྱམས་མིང་འཛིན་དག་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའམ་མིང་གཞན་ཆངས་སྤྲས་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེས་ནག་
 འགྲོས་སུ་བཞོད་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་ལྟར་ཅིག །

ཨོ་སྤྱི།
 དག་ལྷགས་བཟང་བཀྲ་ཤེས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །
 རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་པན་བདེའི་ཟིལ་དངར་ལ། །
 སྤྱད་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱིངས་སྤྱིན་སྤྱོད་བགམ་ལས། །
 ཆོས་སྤྱོད་བདུད་རྩི་ལྟ་ཆར་འདི་སྤྱོད་སོ། །

སཐ་མཁྲ་ལོ། །

༡༡། ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་ ལེགས་བཤད་ཀྱན་བརྩམ་ཞེས་ བྱ་བ་བཀྲགས་སོ།

༡༡། ། ག་མོ་གུ་རུ་མཉུ་མོ་ཡ། ། ཡུལ་བྱང་མཚན་དཔེ་བཟླ་བས་མི་ངོ་མས་ཤིང་། ། ལྷན་འཛེབས་བྱས་
ཅུས་འགྲོ་བའི་རེ་བསྐྱོང་། ། མཚན་འཛིན་འབྲུལ་བས་དག་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། ། ཀྱན་མཁྱེན་བྱ་རམ་ཤིང་བའི་
ཞབས་ལ་འདུད། ། རྒྱལ་ཀྱན་བྱམས་བཅེ་གཅིག་བསྐྱས་མི་ཕམ་མགོན། ། རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱན་བསྐྱས་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ། རྒྱལ་བས་ལུང་བཟླ་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་སོགས། ། ལྷ་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་གྲས་ཐུག་
འཆ་ལ། ། འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གར་གྱིས་རྣམ་རྟེན་བ། ། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡི། ། ལེགས་
བཤད་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོ་མཆོག་འདི་ལ། ། དོགས་དཔྱད་ལེགས་བཤད་ཀྱན་བརྩམ་འདི་ན་སྟེལ། ། དེ་ལ་འདིར་རྩེ་
ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་དོན་ལ་རྩེས་འབྲུག་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་དུ་མ་སྤང་བས། དེ་རྣམས་ལས་ལེགས་
པའི་ཆ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་དོགས་དཔྱད་ཅུང་ཟད་འགོད་པ་ལ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་དབང་ཐུག་ལ་
བདེ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྷ་མོ་ཡུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དཀའ་འབྲེལ་སྤྱོད་འཕྲོ་
ལས་དབང་ཐུག་ལ་བདེ་འབྱུང་ཞེས་པ་གཉན་སྟོན་གྱིས་ལྷ་མོ་ཡུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་
རང་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་དགོས་ཚུ་ལ་གཞན་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་སྟུག་བདེན་ལ་ཀྱན་
འབྱུང་གི་སྒྲིང་བཤད་པ་བཞིན་འབྲེལ་མེད་པས། དཀའ་འབྲེལ་ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་འཆང་བས་
བདེ་འབྱུང་ཞེས་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་ལེགས་
ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་
པ་དང་། སྐབས་བྱེད་བཀོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟུག་བདེན་ལ་ཀྱན་འབྱུང་གི་སྒྲིང་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འང་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ནར་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་མངོད་ལྟར་ན་སྟུག་ཀྱན་དོན་གཅིག་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྒྲིང་བཤད་དུ་རྒྱུད་ལ། དེ་
ཡང་མངོད་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོད་སྟོན་ལས། ལུགས་འདིར་སྟུག་ཀྱན་གཅིག་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱད་བཞེད་ཆོས་ཅན། བློ་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྤྱོད་བཤད་དུ་རྒྱུང་བར་ཐལ། བློ་
ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་འདུག་ཏེ། སྤྱོད་མཐའ་
བཞི་ཡང་སྤྱོད་དགོངས་མཆོག་དམན་བཞེད། ། ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྩོགས་པ་
མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉན་སྟོན་དཀའ་འབྲེལ་ལས། དབང་ཕྱག་ལ་བདེ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་
ལྟོ་ལྟོ་མ་ལ་བཞེད་ནས་དེ་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཁས་བླངས་ལ་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱབས་པར་ཐལ་བར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་བཞེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཐར་བ་སྤྱོད་པ་དགེ་འབྱུང་
གི་དོན་དང་། གནས་སྐབས་སུ་དགའ་བ་བྱེད་པ་བདེ་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཞིང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། མ་སྤྱོད་ན། དབང་ཕྱག་གིས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་གང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་ཉེར་རུས་པར་ཐལ།
མ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྩ་ཡིན་པ་གཞུང་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
མི་རུས་ཀྱང་མངོན་བཞེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་སྟམ་ན། འོ་ན་མངོན་བཞེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་སྤྱད་བཞེད་ལ་
ཀུན་འབྱུང་གི་སྤྱོད་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རུས་པ་ལ་རུས་པར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟིན་བྱིས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདུང་དབང་ཕྱག་ལྟོ་ལ་ལོ་སྤྱོད་བྱས་མང་པོའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱབས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
ལྟར་གཉིས་ཀ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟང་མངོན་བཞེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱོད་
དང་། གཉིས་པ་ཡང་བཤད་དང་། གསུམ་པ་བདག་པོར་ལྟར་བཤད་པ་སྤྱོད་བཞེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
གསུམ་བཞེད་པོར་བཤད་ལ། ཡོན་ཏན་བཞི་པ་ལ། བདག་ལ་རག་ལས་རང་དབང་ཅན། ། ཞེས་པས་འབྱུང་པོ་
ཀུན་ལ་ཕན་གོད་བྱེད་པ་ལ་དབང་བར་བཤད་ཅིང་། དེས་ན་སྤྱད་བཞེད་ལ་ལང་ཉེར་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ལྟོ་ལ་
བཞེད་ནས་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བཞེད་ཀྱི་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་བདེ་འབྱུང་གི་དོན་གཙོ་བོ་དང་
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་འཆང་བའང་དེའི་དོན་དུ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག་ ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པ་ནི།
སྤྱོད་མཐའ་ཆ་བར། དབང་ཕྱག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟར་ཉེ་མེར་གནས། ། ཞེས་པ་ཆ་འབྲེལ་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །
གཤེར་གྱི་མངལ། ཞེས་པ་རྩ་ཆངས་པ་ནི་དབྱིབས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་གཤེར་ལྟ་བུའི་པར་ལས་སྤྱོད་པར་མངོན་
བཞེད་ལས་བྱུང་བ་བཞེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱེད་བྱས་
པ་གང་དག་འདི་སྤྱོད་ཅེས། ས་དང་རྒྱུད་དང་མེད་དང་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྱོད་པར་ནས། མེད་དབྱས་སྤྱོད་ཆངས་པའི་སྤྱོད་ཆེན་
པོ་འདོད་འབར་ཞིང་གསལ་བར་གནས་པ། དེ་སྤྱོད་ཅིང་བཞེད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་པད་

མའི་མངལ་ལས་བྱུང་བ། བད་མ་ལ་འདུག་པ་གདོང་བཞི་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་
པའོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཆངས་པས་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུན་པའི་གཞུང་ལས། གསེར་གྱི་
མདོག་ཅན་རབ་མཛེས་པའི། ། སྒོ་ང་རྩ་ལས་རབ་འབྱུངས་ཏེ། ། ཞེས་དབང་ཕྱག་གིས་བོན་རྩུབ་འཕངས་པ་ལས་
སྦྱོར་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲན་ངག་མེའོང་ལས། བསྐྱེད་ཆངས་པ་མཆོག་བསྐྱེད་དེ། ། ཞེས་ཁྱབ་འཕྱག་གི་ལྟ་
བའི་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོར་པར་བཤད་པ་དང་། མཆོམས་མཛོད་ལས། དང་པོ་ཁོ་ནར་འོད་གསལ་བའི་ལྷ་ནས་ཆོད་ང་
ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་ཤི་འཕོས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོང་བར་སྦྱོར་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ལྷ་སྟེགས་པ་དག་གིས་ནི། གསེར་གྱི་བསྐྱེད་སྒྲོང་པོ་ལས་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་སྒྲོང་པོ་ཅན་དང་
བསྐྱེད་སྦྱོར་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྒྲགས་སོ། ། ཞེས་ལྷ་སྟེགས་པའི་འདོད་པར་བཤད་པ་དང་། མདོ་བཟུང་ཏྱིག་
བཀོད་པ་ལས། བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདིའི་སྒྲོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དག་བཅུ་ཙུག་ཅིག་ན། སངས་རྒྱུས་
རྣམ་པར་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་མའོངས་པ་ན་སྟེགས་
མ་ལྷ་དང་ལྷ་ནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་ལྷགས་ཀྱིས་མེ་འདུལ་བར་བྱི་རྩལ་
བའི་གཟུགས་དང་ཉགས་དང་མཆོན་མས་འདུལ་བར་གཟིགས་ནས། ལྷ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ཇི་
འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱེད་གསུངས། ། དེ་ནས་དབང་ཕྱག་དཔལ་བ་ནས་བྱུང་། ཆངས་པ་སྤྱག་པ་གཡས་ནས། ཁྱབ་
འཕྱག་སྤྱག་པ་གཡོན་ནས། ཉེ་མ་སྤྱན་གཡས་ནས། ཟླ་བ་གཡོན་ནས། རྩ་ལྷ་སྟོབ་ནས། དེ་ལྟར་དབྱངས་ཅན་
ཞལ་གྱི་མཆོད་པའི་ཆོ་ལས་བྱུང་། ཞེས་ཆངས་པ་ལ་སྟེགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུལ་པར་གསུངས་པས་བཤད་
ཚུལ་དེ་དག་མེ་འགལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆངས་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡིན་སྟེགས་དབྱང་
དགོས་སོ། ། ལུས་མེད་བདག་པོ་ནི། ལྷ་དབང་ཕྱག་རི་བོ་ཉི་མེལ་གྱི་རྒྱུ་མཆོད་ཅིང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ན།
ལྷ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་དུ་བྱུར་ཏེ། གོ་རྒྱུ་དང་ལྷ་ན་ཅིག་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་བདེན་ནམ་ཟེར་ནས། དེར་འདོད་ལྷ་བལྟར་
བཏང་བ་དང་། འདོད་ལྷ་ས་མདའ་ལྷ་འཕངས་ཏེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཆོ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་འདོད་པའི་རྟོག་པ་སྦྱོར། ལྷ་པ་འཕངས་པས། གོ་རྒྱུ་དང་ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་དཀའ་
ཐུབ་ཞིག་གོ། ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལ་འགྱོད་པ་སྦྱོར་ནས་ཅིས་ཉེས་སྒྲུམ་དུ་བསམ་ནས་འདོད་ལྷ་ས་ཉེས་པར་རིག་ནས།
མིག་གསུམ་ནས་མེ་ཐུང་ནས་འདོད་ལྷ་བསྟེགས་སོ། ། དེ་ནས་ལུས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་བྱས་ཞེས་གྲགས་སོ། །
ཞེས་ཆོག་གཏིར་བྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། ། མདའ་ལྷ་ནི་སྒྲོན་གསལ་མཆོན་ལས། མདའ་ལྷ་ནི།
འདོད་ཆགས་རྒྱུས་ཤིང་ཚྱུས་པར་བྱེད་པས་དྲེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཆགས་པས་ཚྱུས་ནས་རྫོངས་པར་
བྱེད་པས་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པའི་དབང་གིས་དུན་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་

སྐྱེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཉམས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་དུ་ཡུར་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བའི་ན། རྟོག་ཏུ་མི་འཐད་པར་
 ཐུམ་། དེ་སྐབས་སྐྱེས་ནས་དེ་དག་སྤྱི་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུར་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་
 ལ། འདིར་ལྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ལམ་ལྷོ་རྒྱ་དང་བསྟན་པ་ན་མས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གསུང་གི་འདྲ་བའི་ཀྱིས་
 རྟོག་མེད་དུ་བཅོམ་ཏེ་སྐྱོབ་བྱ་མེད་དུ་ཡུར་པ་དེའི་སྒྲིན་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཤེས།
 གཞན་དག་ན་ལ། མཁུ་བ་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པ་དང་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱི་
 མ་འདི་ལྟར་མི་བསྟོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ཡང་ལྟ་ཆེན་པོ་མི་བསྟོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པར་མ་
 ཟད་ཀྱང་སྐྱེས་དོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཤེས་པ་སྐྱེས་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྲོད། བརྒྱ་
 ཕྱིན་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱིར་ཆངས་པ་ཉག་ཞི་བས་བྱས་པའི་སྐབས་སྐྱེས་ཀྱིས་ལོ་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ལ།
 ཆངས་པ་ཉག་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་དུ་ཐུབ་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་རྒྱུ་བཤད་ལས། དང་པོ་ནི། ཉག་ཞི་སྟོན་པ་ཞེས་ལ། གངས་ཅན་སྐྱོབ་པ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་
 མོ་ཐོན་མིའི་གསུང་ལས། གང་གིས་མིང་གཞི་སྟོན་གསུངས་པའི། ཉག་ཞི་བ་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་
 ཆངས་པ་ཉག་ཞི་བ་དང་། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོག་གཏོར་འགྲེལ་པ་སྐྱོབ་ཀྱིས་
 མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་། ཉེས་ཅན། རིག་བྱེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་ཞི་བ་དང་། རིག་བྱེད་གདོང་དང་།
 གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་དང་། དབྱིག་གི་སྤྱིར་པོ་དང་། མི་མཛེད་བདག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་
 མིང་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཤེས། གཞན་དག་ན་ལ། ཉག་ཞི་བ་ཆངས་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐུམ་།
 ཆངས་པ་དང་ཁྱབ་འཕྲུག་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཉག་ཞི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཐུག་ཏེ་རྟོག་ཏུ་ཡུར་གྱི་
 ཐུམ་ཉག་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཉག་ཞི་བ་ཡང་འགྲེལ་པ་སྐྱོབ་པས་གཟིགས་བརྒྱུ་ལྟགས་སྟེ། ཆངས་པ་དང་ཁྱབ་
 འཕྲུག་གཉིས་ཀྱི་ལ། ཉག་པ་དང་ཞི་བའི་ལྷན་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། སྐྱེས་འབྲང་མའི་ཏེ་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་སུ།
 དམངས་རིགས་ཕྱིར་ནི་ཉག་ཞི་བ། ། ཁྱབ་འཕྲུག་ལྟགས་པར་བྱི་བར་བྱ། ། ཞེས་ཁྱབ་འཕྲུག་དང་ཆངས་པ་ཉག་ཞི་
 བ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་མཐོང་བས་ཆངས་པ་ལ་འང་འཕྲུག་པ་སྐྱེས་ཀྱི་འཐད་པ་མང་རྒྱུ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ན་ལ། དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐུམ་། ཉག་ཞི་བ་སངས་རྒྱུས་ལ་བྱེད་པར་ཞུ་ལོ་ཆེན་གྱི་
 ཐུམ་ཐུབ་པའི་འགྲེལ་བར། བརྒྱུ་གཉིས་ལས། ཉག་ཏུ་དགོ་བས་ཞི་བ་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
 རྒྱུས་ལ་ཉག་ཏུ་ཞི་བར་བཤད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆངས་པ་དང་ཁྱབ་
 འཕྲུག་ལ་ཉག་ཏུ་ཞི་བའི་ཐ་སྐྱོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བཤེས། ཡང་སྐྱེས་ཏུ་ན་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐུམ་།
 ཉག་ཞི་བ་དབང་ཐུག་གི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཐུག་གི་མཚན་ལ་ཉག་ཞི་བ་ཞེས། སུ་ཤི་པ་ཏེ་འཕགས་

པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དོ། ། འདིར་འཇམ་དབྱངས་དང་བྱམས་
པ་གཉིས་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་རྩལ་དུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་
པར་བརྟེན་རྩལ་ཡོད་ན། སྤྱི་བ་བྱལ་ལ་སྤྱི་བ་བཅས་སུ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཟང་པོ་ལ་རན་པ་
དང་། མཆོག་ལ་དམན་པར་བརྟེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། སྤྲད་རྩལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་
འགལ་བ་སྤོང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་རྩལ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྐབས་ཤིང་ཉི་
སྤོལ་འབྱེད་རྩལ་གཉིས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དཀའ་འབྲེལ་ཚུལ་འཕྲོལ་ས། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དགོངས་འབྲེལ་
དང་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བཤད་རྩལ་ལྟར་གྱི་ཤིང་ཉི་སྤོལ་གཉིས་སྤྱི་བར་བཟུང་བེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདིའི་གསུང་རབ་ཅེས་པ་གཙོ་བོར་དེ་གཉིས་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་འང་མི་འཐད། རྩལ་ཞེས་པ་བཤད་རྩལ་ཙམ་དུ་བྱས་
པ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་ན་རྩལ་བའི་ཡུལ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་དབྱ་
སེམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འབྲེལ་པའི་ལམ་སྤོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྤྱི་བ་གཞུང་གི་དོན་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་རྩལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་
རྩལ་གཉིས་ཤིང་ཉི་སྤོལ། ། ལེགས་པར་སྤྱི་བས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཤིང་ཉི་སྤོལ་གཉིས་སྤྱི་བ་བཟུང་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་བ་བཤད་གཞིར་བྱས་ནས། གང་དང་གང་གིས་གང་དུ་རྩི་ལྟར་སྤྱི་བའི་ལན་ཅི་
འདེབས། གཞན་ཡང་ལྷང་དེས་ཤིང་ཉི་སྤོལ་གཉིས་སྤྱི་བ་བཟུང་པར་ཐལ། དེས་བཟུང་པར་རྗེ་བཅུན་ཡབ་
སྐས་དང་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་ཡབ་སྐས་སྟགས་ལྷ་སྤྱི་བའི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལ། ཚུལ་འཕྲོར་རང་ཉིད་ལས་
ཀྱང་གསུངས་ཉེ། དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟུག་ཡང་ཁ་ཅིག་བཟུང་བཅོས་འདིའི་དགོས་སྟགས་
ཆོས་བཞིའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དེ་བཞིའི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་
རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཀའ་འབྲེལ་ཚུལ་འཕྲོལ་ས། དེ་དག་གི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནས། ཐབས་ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་
བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་ཡིན་ན། ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། གཉིས་དང་གསུམ་སྟགས་གང་ཡིན། དེས་ན་གཞུང་རྣམས་ལས་དགོས་སྟགས་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཐབས་
ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དེ། བཟུང་བཅོས་དང་དགོས་པ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་འཕྲ། དགོས་
པ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་རྩལ་ཡང་ཐབས་
ཐབས་བྱུང་གི་འབྲེལ་རྩལ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཙན་དུ་བཟུང་ན་དེ་འབྲེལ་བ་

གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ དགོས་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་འདྲ་དགོས་
 པ་བཟོད་བྱ་དང་འབྲེལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་བཅས་འདིའི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དགོས་ལ།
 བཟོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ལ་བརྟན་ནས་འབྱུང་རྒྱ་ནི་རྟགས་པའི་ཆ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྱོད་
 ཡང་ཁོ་ན་ནི། བླ་མ་ རྟགས་པའི་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས།
 དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གསེར་ཕྱང་ལས། བརྟན་བཅས་དང་དགོས་པ་འཇུག་ དགོས་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་
 པ་ལྟེ། ཞེས་བྱུང་ལ། བརྟན་བཅས་དང་འབྲེལ་ཞེས་པ་ལས་བརྟན་བཅས་དེའི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་
 པ་ལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཡང་ཁ་ཅིག་ བརྟན་བཅས་འདིར་མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་ཀའི་
 བཟོད་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་བརྟན་པས་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་ལམ་རིམ་བརྟན་ཀྱང་། སྤྲེལ་སྤྲེལ་རིམ་གཉིས་
 སྤྲེལ་མ་བརྟན་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྱོད་ ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ནི། གཞུང་འདིས། བླ་མ་ མཆོན་གྱི་དོན་ཡང་
 ཤེས་པར་འཕྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར། བརྟན་བཅས་འདིར་ཡང་
 བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་རིམ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལམ་ཡོངས་རྣམས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེས་དང་ཤེར་མདོར་དེ་རྣམས་
 ཡོངས་རྣམས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་དེ་རྣམས་སྤྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་ཅ་བར།
 མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་ཀས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱང་ཟད་ཅུས། ། ཡུལ་མཆོག་བརྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤྲེལ་བཞེན། ། ཇི་
 གཙོ་བརྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤྲེལ་ཕྱིར། ། ཤེས་སྤྱི་བརྟན་པས་མདོར་མི་ཅུས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐུབ་ཐེ། སྤྲེལ་ཏེ་བརྟན་ན་བརྟན་པས་མ་ཐུབ་ན། ཅ་ཤེས་དང་ཤེར་མདོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་མ་
 ཡིན་པར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ གཞུང་ཡང་འདི་དང་ཅ་ཤེས་ཤེར་མདོ་རྣམས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡོངས་རྣམས་བརྟན་ན་རིམ་གཉིས་དང་རིམ་ལྔ་སྤྲེལ་བྱུང་གཞིར་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་བརྟན་ན་མ་བརྟན།
 བརྟན་ན་སྤྱོད་གཞིར་བརྟན་དགོས། མ་བརྟན་ན་དེ་རྣམས་སུ་མ་བརྟན་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཡོད་པར་འཕྱུར་ཞེས་
 སྤྲེལ་སྤྲེལ་བྱ་མང་། ཁ་ཅིག་གིས། བརྟན་བཅས་འདིར་འཇུག་པ་ལ་འདིའི་དགོས་སྒྲུབ་བཞི་རྟགས་པ་སྤྱོད་དུ་
 འགྲོ་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་བཞི་ལ་དོན་འཕྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་
 ཚུལ་འཕྱོད་ དེའི་སྤྱོད་དུ་དེ་བཞི་རྟགས་མི་དགོས་ཀྱང་དོན་འཕྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སྤྲེལ་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས། དེས་ན་འདིའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་སྤྱོད་དཔོན་
 འདིའི་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། བརྟན་བཅས་འདི་ལ་བཟོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འབྲེལ་བ་བཞི་པལ་
 ཆེར་མེད་དམ་སྤྲེལ་པའི་དོན་མི་འཕྱུར་གྱི་དོགས་པ་བཞི་བསལ་ནས། དེ་བཞི་པལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྤྲེལ་པའི་དོན་
 འཕྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་དེ་རྟག་ལྟར་བརྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ལྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་འདི་ག་ཉོན་དོན་

གཉེན་མི། ། བེཾམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ཡང་དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་དང་། དབང་
རྒྱལ་ལ་བེཾམ་སྐྱེ་ཞིང་རྣམ་བཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། ། བེཾམ་ལས་བཟུང་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་རི་ལྟ་
བྱ་ཞེས། བཟུང་བཅས་ལས་ཀྱི་སྡོད་ཏུ་བཟུང་བཅས་ལ་དགོས་སྐྱེས་པ་བཞི་ཡོད་པར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་གིས་
དམ་བཅས་པ་ན་རྟོག་ལྟ་དག་བེཾམ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འདི་སྐྱེས་ཏུ་དག་འདིས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་
བཟུང་བཅས་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་མེད་བཟུགས་ལ་ཡོད་ན་ནི་འཇུག་ཅིང་མེད་ན་ནི་སྐྱེས་པར་བྱའོ་སྐྱེས་ཏུ་བསམས་ནས་
འཇུག་པར་འཇུག་བས། ལུས་ཀྱི་སྡོད་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་དགོད་ཀྱི་བར་དང་མཐར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱིར་གསུལ་བྱའི་འཇུག་ཚུལ་མིན་གྱི་དབང་རྒྱལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྒྱལ་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གསུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་གྱི་དགོས་འབྲེལ་
དག་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་ལ་དགོས་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས་འཇུག་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེས་པལ་ཆེད་ཡོད་ལས་ཆེ་སྐྱེས་པའི་བེཾམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བས། འཐད་ལྟར་ལས། གང་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེན་མི། ། བེཾམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
བེད། ཡང་ཁ་ཅིག་འཐད་ལྟར་གྱི་གཞུང་དེས་དབང་རྒྱལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཟུང་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེས་དབང་རྒྱལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིའི་དབུ་མ་རྒྱལ་གྱི་ཟིན་བྱིས་ལས། རྒྱལ་པས་གསུངས་པའི་
ཤིན་ཏྲུ་གི་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ན་གང་ཟག་དབང་རྒྱལ་མི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྟོགས་ལས་ཤིན་
ཏྲུ་གི་སྐྱོན་པའི་ལུང་རང་གི་བཟུང་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་བར་དཔོག་པའི་ཡོད་ཆེས་པའི་རྟོགས་ལས་འཇུག་ལ། ཞེས་དང་།
རང་སྤེད་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རིམ་འབྲང་རྣམས་ཤིན་ཏྲུ་གི་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུང་ཙམ་སྐབ་བྱེད་ཏུ་བྱས་
ནས་འཇུག་པ་མི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེན་མི། ། བེཾམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏུ་འཇུག་ལ། དེ་མི་རུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འཇུག་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མས་བེཾམ་ཆད་པ་དགོས་ན།
ཞིང་ལས་དང་ཆོང་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་རིགས་པར་འཇུག་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ལྟེ། ལུང་འདིས་
དབང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་བེཾམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་
འཇུག་ཚུལ་འཐད་ལྟར་གྱི་ལུང་དེས་བཟུང་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་བེཾམ་གྱི་སྐྱོན་
ནས་འཇུག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་འཇུག་པར་དམ་བཅས་པ་ན་འད་དགོས་པའམ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་
མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྤྱི་མའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་མི་ཐོག་
མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཐོབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་
ནས། དེའི་རིམ་སྤྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་

བཅའ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ཟུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་བོའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཞེ། འདིར་ཡང་བསྟན་བཅོས་དེར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ཡང་སྒྱུབ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། བསྟན་བཅོས་དེར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་
པའི་དམ་བཅའ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ཟུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་བོའི་ལྷགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་ལྷགས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་དེའི་དགོས་སྒྲུབ་དེས་མི་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དབང་རྒྱལ་ལ་དགོངས་ལ། དབང་རྩོད་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འཇུག་པར་གསུངས་པའང་ཐེ་ཆོམ་དེ་
དེར་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་གྱི། གཞན་དུ་ན་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་
ཆེ། མ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དོགས་དཔྱད་བྱར་དུ་བཏོང་བྱེད་ཀྱི། ། འདིར་དེའི་ཕྱིར་ནམ་དཔྱད་དང་ཐུན་པ་
དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བོའི་གསུང་རབ་གྱི་
བྱང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཞེས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་འདྲ་
བའི་ལྟ་བའང་བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོག་། དེས་དོན་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་བཅའ་དགོས་པས་བྱང་དེས་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་
ནས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་ལ། འདིའང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྩེ་སྟེ་ལ་འབྱེད་
ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་ན་དཔྱུས་ལོང་ལོང་བྱིད་མེད་པར་ཉམ་ང་བའི་
ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བས་དགོངས་འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནམས་གྱིས་ནི་རྒྱལ་བོའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་སྒྲ་
ཆོགས་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་པ་གསུངས་པས་ན། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་མ་ན། དེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སྟེ་ཞེས་པ་
ནམས་གནད་གཅིག་གོ་དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་དེས་འབྱེད་
དགོས་ཀྱང་གསུང་རབ་ལ་བྱང་དེས་འབྱེད་མི་དགོས། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཕྱི་མཚད་མའི་
སྟབས་གྱིས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འབྱོར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་
རབ་ལ་བྱང་དེས་འབྱེད་དགོས་ཟེར་ན། ནས། དེ་འདྲ་བའི་རིམ་པ་ཞིག་མེད་ན་སྟོང་རིམ་གྱིས་སྤྱང་ཆུལ་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ བྱུང་གྱི་བཤད་ཆུལ་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྒྲ་རྩལ་དུ་སྤྱང་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་དེས་དོན་དང་། ཀྱན་
རྩོད་བཤད་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་བྱང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དུ་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་དེས་དགོས་
པར་ཐལ། འདི་དང་ལམ་རིམ་གྱི་དོན་བཤད་ཆུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲས་ཟེན་སྒྲ་རིམ་ཞིག་པའི་

དེ་ལས་དོན་དང་། དེ་ལས་མིན་པའི་དེ་དང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་
དོན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་འདྲ་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན། བླ་མ་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མདོ་སྟེ་དགོངས་
འགྲེལ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཚམས་ལ་
འདྲ་མི་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞིག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྟོང་བའི་བྱ་བ་
མཐའ་འདྲ་དགོས་ཀྱི་དེའི་སྔ་རྩལ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་མོལ་དེས་རི་
སྟོང་ཏུ་དངོས་སྟོང་བའི་བྱ་བ་མཐའ་མ་དོར་བ་དེ་སྟོང་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱ་བ་ལ། བྱས། གང་གི་ཆོད་ངོས་པོ་འགའ་
ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་བྱ་བ་པ་མེད་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་པོར་སྟོང་བའི་བྱ་བ་མཐའ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་ཆད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་སྟོང་བ་སྟེ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་
ཡང་རྒྱུ་བའི་སྟོང་ནས་རང་རང་གིས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འདར་མེད་པ་དེའི་ཆོ་
རང་རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་གནས་ལ། དམ་བཅའ་དེ་ལས་འདས་ནས་དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཏུ་བྱུར་ན་འདྲ་བྱ་བ་
མཐའ་དེ་བཏང་བར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། བྱ་བ་པའི་མཐའ་སྟེ། རིགས་པ་
དང་ལྷན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཞུགས་པར་རང་གི་འདྲ་པ་བྱ་བ་པ་ནི། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའ་ལོ། །
ཞེས་དང་། གསེར་བྱེད་ལས། རང་གི་འདྲ་པ་ལྷན་རིགས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་བྱ་བ་པ་དེ་ལས་ཕར་ཡང་འདར་མེད་
པས་མཐའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མ་གྱིས་ཞེས་པ་དང་། གསུང་
རབ་ལ་བླ་མ་གྱིས་ཞེས་པ་མི་འདྲ་བར་ཐལ། སྔ་མ་གྱི་ནི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་འབྲེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ། སྟོན་དང་ཆད་འཛིན་གཞི་དང་ནི། ། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དབྱེད་གཞིར་བྱས་
ཏེ་དེའི་སྟོང་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མི་
རིགས་ཏེ། སྔ་མའི་གསུང་རབ་དང་ཕྱི་མའི་གསུང་རབ་དོན་གཅིག དེ་ལྟ་ན་དེ་ལས་དབྱེ་བྱེད་བླ་མ་གྱིས་བླ་མ་ལ་དོན་
གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་ཕྱི་མའི་གསུང་རབ་ལ་ཤེས་བྱ་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་སྟོང་བ་
བའི་བརྗོད་འདྲ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་བརྗོད་འདྲ་
རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། ། ཞེས་པས་བྱ་བ་པོ། ། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་འབྲེག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་སྟམ་ན། གསུང་རབ་ལ་
བླ་མ་གྱིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྟོང་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་བླ་མ་གྱིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྟོང་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། ། འདྲ་ན། མདོ་ལ་བླ་མ་གྱིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་སྟོང་ལ་འདྲ་དེ་ལྟར་ཐལ་ལོ། ། འདྲ་མི་བྱས་ཏེ།
བཀའ་ལ་བླ་མ་གྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་འདྲ་ནས་བཀའ་ལ་བླ་མ་གྱིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པས་མ་དེས་པའི་

ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མི་ལ་མིག་དང་རྩ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། མིའི་མིག་དང་རྩ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གོ་ཚུལ་
ཁྱད་པར་མེད་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། སྟོན་དང་ཚད་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་
ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་ཚད་འཛིན་གྱི་དཔེར་བཞིན་ནི། སྟོན་མཚོན་ཆའི་འགྲེལ་
བར། སྟོན་པ་ནི་བདག་ནམ་ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཐུར་ལ་ཐུར་ནས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚད་འཛིན་པ་ནི་
དེ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཙམ་ལ་དེ་ཙམ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འབྲུང་ལ། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་དེ།
པ་ཉིའི་སྟུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། སྟོན་པ་དང་། ཚད་འཛིན་ནི། ཐུར་ཅེས་པ་དང་། ཙམ་ཞེས་པས་སྟོན་ཅིང་།
ལ་ཡིག་གི་ནུས་པ་མིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་མིན་ན། འདི་བྱམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པའི་
པད་དུ་འཐུར་དགོས་པ་ལས། བྱམ་པ་ཡིན་པ་ནི་ལ་ཡིག་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལ་ཡིག་ནི་ཆོག་ས་ཕྱི་མའི་
ལྟག་མ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་དེ་ལྟར་སྟུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་བཀག་གོ་དེ་
བཞིན་དུ་འདིའི་ལ་ཡིག་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་ཚད་འཛིན་གང་ལ་སྐྱར་ཡང་མི་རིགས་པ་རྟགས་སྟེ། ། གལ་ཏེ་གཞི་
དང་ནི་ཞེས་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་ཟེར་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པ་འང་། སྟོན་དང་འདྲི་དང་ཐེ་
ཆོམ་གཞི། ། ཞེས་པ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞི་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་ཚད་འཛིན་གྱི་གཞི་ཞེས་སྐྱར་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་
པར་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་མ་བཤད་པ་མངོན་སྟུམ་གྱིས་བྱུ་བ་ལ། གལ་ཏེ་གཞིའི་དོན་འགྲེལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ལ་
ཡིག་གཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ་བྱུར་དུ་བཤད་དགོས་སྟུམ་ན་འང་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་དངོས་གཉིས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོན་མའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་
འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་སྐབ་པར་ཐལ། ཆོག་གི་དྲང་ངེས་
ཡིད་དཔྱད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩལ་ལྟེ། སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་གང་ཡིན་པ་འདི་
ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོའོ། ། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའོ་ཞེས་
པའི་རག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་ཡིད་དཔྱད་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་གང་ཟག་དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་
དྲང་ངེས་ཕྱེ་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་ཆོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་
དཔྱད་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་ལས། དེ་
གཉིས་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཡང་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཙམ་
གྱིས་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རས། མཐར་གཏུགས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་གྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ལྟེ། ཡིད་དཔྱད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ན་གཞུང་དུ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་གྱིས་དབྱེ་
དགོས་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་སོགས་དང་། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགོ་སྒྲིང་

དག་གམ་ཞེས་སོགས་ལུང་བླ་མ་ནས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
ཡང་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པ་རིགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་ཚད་མས་དབྱེ་དགོས་པའི་དོན་
དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བཞིའི་རིགས་པ་ལ་ཚད་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གུན་བརྒྱུས་དར་རྟེན་ལས་
རིགས་པ་དངོས་ནི་ཚད་མ་ལ་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་
ཆོས་དེ་ལ་དོན་སྤྱིའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཆོས་དེ་
སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ནས་ངེས་ན་ཚད་མས་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དཀའ་འབྲེལ་རྩོམ་འཕྲོར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དོན་སྤྱིའི་
ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་ཚད་མ་དགོས་ན་སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་དེ་འང་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་དགོས་ཟེར་བ་སྒྲག་པའི་
རིགས་འབྲེལ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ལ་འང་དོན་སྤྱིའི་ངེས་པ་དང་སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ནས་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
བསམ་བློ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་པའི་ཡིད་དཔྱད་དང་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་པ་ལ་ཆེར་དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་སྒྲ་ནས་ངེས་པ་དང་། ཐོས་
བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་སྒྲ་སྒྲི་ཤར་བའི་སྒྲ་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཡིད་དཔྱད་ལ་དོན་སྤྱི་
ཤར་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲི་དཀྱིལ་ སྒྲོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་ལས། དོན་སྤྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་བར་ཐལ། རྟོག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་
དཔྱད་ཀྱིས་ངེས་པ་ངེས་པ་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སྒྲོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ལ་
བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན། མདོན་སྤྱི་དང་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ། མདོན་ན་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདྲི་བྱེད་ཆད་དོན་
སྤྱིའི་ངེས་པ་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་མི་དགོས་ལ། དེ་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ན་སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་ལ་འང་ཚད་
མས་ངེས་དགོས་སོ། ། འོ་ན་ཀྱང་སྒྲོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་དུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྲིས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་མི་ཡིད་དཔྱད་དེ་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་། སྒྲི་བ་སྒྲ་སྒྲི་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ངེས་པ་ཡང་དག་དུ་གསུངས་པ་
འདྲ་བས་ཐག་གཅོད་དཀའ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ དབུ་མ་བ་རང་ལྷགས་ལ་སྤྱས་
ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དང་དེ་འདྲ་མིན་པའི་མདོ་བླ་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་
ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཀའ་འབྲེལ་རྩོམ་འཕྲོར། དབུ་མ་བ་རང་ལྷགས་ལ་

བླ་པེ་གྱི་མདོར་འཛིན་ཚུལ་སྤྱད་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ནས་འཛིན་ཚུལ་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་
ན། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་པེ་ལྟར་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པེ་ལྟར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག འོ་ན་དབུ་མ་ཐལ་
འཁྱར་པེ་ལྟགས་ལ་གཟུགས་བདེན་མེད་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པེ་མདོ་བླ་དོན་དང་། གཟུགས་བདེན་
ཐུག་དུ་སྟོན་པེ་མདོ་པེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། བླ་པེ་གྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པེ་ལྟར་
འདོད་ན། དེའི་ལྟགས་ལ་ཐལ་འཁྱར་པ་དབུ་མ་བཅོམ་པ་དང་བྱེ་སྤྱད་དབུ་མ་བར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་ན། དེའི་ལྟགས་ལ་ཐལ་མ་ཐལ་འཁྱར་གཉིས་སུ་སྤྱད་བ་དང་བྱེ་མ་ཐལ་ཐལ་མས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འཛིན་ཚུལ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ལྟགས་ལ་ཆོས་ཐལ་མས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པ་ཆད་མཐར་འཛིན་
ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ལྟགས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པེ་ལྟ་བུ་ལོག་ཤེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་ལྟགས་ལ་ཐལ་འཁྱར་པ་དང་ཆད་ལྟ་བུ་ལྟར་མེད་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེའི་ལྟགས་ལ་
ལྟ་དབང་ལྟག་སྟགས་ཀུན་མཁྱེན་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་ཞིང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པེ་གང་ཟག་
དང་། ཤེས་མདོ་བདུད་གྱིས་བྱས་པེ་སྤྱད་གོས་མེད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་འཁྱར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟགས་ལ་
མདོ་སྤྱད་གོང་ས་འགྲེལ་ལྟར་བླ་པེ་གྱི་མདོར་འཛིན་ཚུལ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱི་བླ་པེ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད། ལྷན་
ཟེན་སྤྱི་བཞིན་པེ་མདོ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་ཚུལ་མེད་ཀྱང་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་དོན་དུ་
འདོད་ཚུལ་ཡོད་བྱས་ན་ལེགས་སམ་སྟུམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྟག་བདེན་མི་ཉག་པར་སྟོན་པེ་མདོ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་བ་
རང་ལྟགས་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ན། དེ་སྤྱད་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པེ་མདོར་འཛིན་
ཚུལ་ཡོད་དགོས་པར་འཁྱར་པེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཐུར་ལྟར་
འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་དབུ་མ་བ་རང་ལྟགས་སུ་ཁས་ལེན་རྒྱུ་དེ་བླ་པེ་འཛིན་ཚུལ་ལ་འང་སྤྱད་ཉིད་གཙོ་བོར་
སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ནས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐུག་མཚན་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པས་བླ་དོན་དང་། རྟོགས་རིམ་
པེ་རྒྱུད་གི་དོར་བསྐྱེད་བསྟན་པས་དེས་དོན་ཏེ་གཞུང་གཅིག་བླ་པེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཆོག་པེ་ལྟར་ཏེ།
དཀའ་འགྲེལ་སྟོན་འཕྲོད། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུ་མ་བ་རང་ལྟགས་སུ་ཁས་ལེན་རྒྱུ་དེ་བླ་པེ་
འཛིན་ཚུལ་ལ་འང་སྤྱད་མེད་འཛིན་ཚུལ་དེ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པེ་ལྟར། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་པེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ཐལ་འཁྱར་པ་རང་ལྟགས་ལ་འདོད་དགོས་པེ་ལྟར་ཏེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པེ་ལྟར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག བླ་པེ་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འཁྱར་པ་རང་ལྟགས་ལ། སྤྱད་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་
པེ་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོར་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པེ་མདོ། བླ་དོན་གྱི་
མདོར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པེ་ལྟར་ཏེ། པར་བྱེན་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྤྱད་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པེ་མདོ།

ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཀྱན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ། དང་
དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་མཐའ་ཙུག་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་དང་ངེས
ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་ཀྱི་འདི་ལས་གཞན་དང་
ངེས་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ལྟར་ཞེས་འཇུག་ན་མས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་
ལྷ་ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་ཆོས་ཅན། བྱོན་གྱི་བཟུང་ཚུལ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་རུང་བས་
གཞན་དུ་དང་དགོས་པར་ཐལ། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོན་གྱི་བཟུང་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཙུ་
བར་འདོད་མི་ལྟས་ཏེ། དེའི་བཟུང་ཚུལ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་རུང་བས་གཞན་དུ་འདྲིན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འཇུག་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱོན་གྱི་བཟུང་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁུག་ཁས་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་ཁ་
ཅིག་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་གཞུང་གཅིག་དང་ངེས་གཉིས་ཀར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཀའ་
འགྲེལ་ཙུ་མ་འཕྱོད། སྒྲོ་སྒྲོ་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མདོ་གང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བཟུང་པ་དེ་དག་ནི་
དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ། མདོ་གང་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བཟུང་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།
ཞེས་ལམ་ལ་བཞུགས་ནས་འབྲས་བུར་དང་དགོས་པས་དང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་ནས་དེ་ལས་གོང་
མར་དང་དུ་མེད་པས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ་མཐའ་དུག་གི་དང་ངེས་དང་འགྲོས་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱམས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པས་ཐུར་བཟུང་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། མཐུན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱོན་གྱི་བཟུང་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་
མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་ ཁས་སྒྲུངས་སྒྲུ་ཕྱི་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དཀའ་གནད་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དང་མཐུན་དགོས་པ་ལས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དང་ངེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡིན་པར་དེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་
བྲིས་ལས། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
པའོ། ། དང་པོ་ལ། གཏུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ནི་
དང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། ། ལམ་ནི་རང་བཞིན་མེད་
རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི། མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་སོགས་སོ། ། འབྲས་བུ་ནི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱམས་ཀྱི་ ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

གཙོ་བོར་དངོས་ལྟ་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་
མདོ་ཡིན་ན། དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཀས་བྱབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་
ན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་མདོ་གཅིག་དང་ངེས་གཉིས་ཀར་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐུར་ཡེ
ཤེས་དོན་རྗེ་ཀྱན་ལས་བདུས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ལས། དང་ངེས་བཤད་པ་གཉིས་ནི་ཞེས་སྐད་སྒྲགས་སྒྲུ་མེད་ལྟར་ན་
གཞུང་གཅིག་དང་ངེས་གཉིས་ཀར་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ལྗོངས་མ་གསུམ་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་
དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་འགལ་བར་བཤད་པའི་ལུང་དང་ས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྗེའི་རྗེས་འབྲུག་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་སྐད་ལས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་བྱེད་དང་མི་ལྟན་
པའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ན་རང་བཟོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་
ཟག་གིས་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་ཕྱིན། བདེན་གཉིས་ཆད་མས་རྟོགས་པས་བྱབ། བཏྲན་བཙུགས་ཀྱིས་གསུང་རབ་
ལ་དང་ངེས་ཕྱིན་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དཀའ་འབྲེལ་ཚུལ་འཕྲོར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་
བའི་དང་ངེས་དེས་དང་ངེས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་དབྱུང་བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་
དང་དོན་ཀྱན་རྗེ་བཤད་པ་དང་། དེས་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། གང་ཟག་ལ་སྐར་ཆེད་ལྟར་དགོས་ཀྱང་གཞུང་ལ་སྐར་ན་མི་རུང་སྟེ། ས་སྟེ་ལྷས་ཀྱང་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་
ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐད་སྒྲགས་གསུང་སྐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པས་བཙམས་པའི་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་
བཞེན་པའི་མདོ་དང་དེ་དམ་བཟོག་པ་དང་དོན་ཀྱི་མདོར་སྟོན་པའི་བཏྲན་བཙུགས་ཆོས་ཅན། གསུང་རབ་
ལ་དང་ངེས་ཕྱིན་བར་ཐལ། དང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་བཏྲན་བཙུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་པ་པོ་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་འབྱེད་པ་པོ་མིན་ཀྱང་བཙམས་པའི་
བཏྲན་བཙུགས་ཀྱིས་དང་ངེས་ཕྱིན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ཕྱི་ཞེས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། གང་དཔྱེན་
དང་ངེས་གང་ལ་ན་གསུང་རབ་ལ་གང་དུ་ན་བཏྲན་བཙུགས་དེར། གང་གིས་ན་ཚུལ་པ་པོ་དེས་ཞེས་བཤད་མི་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྐད་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དང་བཏྲན་བཙུགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་འབྱེད་པ་
དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དང་ངེས་འབྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་
པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མདོ་སྐད་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་འབྲུག་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་ཀྱང་
མ་གསུངས་པས། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་། གཞུང་
ལྷགས་ཀྱན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཁོ་ན་རེ། གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་འབྱེད་པ་

ལ་ལྟར་རིགས་གཉིས་ཀྱི། བསམ། སྤྱབ་ཕྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉ། ཞེས་གསུང་རབ་ལ་དྲུང་པེས་ཞེས་པ་ཆོག་གི།
དྲུང་པེས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲུང་པེས་མདོར་བསྐྱུས་ལས། དྲུང་པེས་འབྲེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
ཡང་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་
དམ་བཤེན་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདྲ་ཀྱན་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེས། ། མེད་
པར་མན་ངག་ཁང་བ་ཡི། ། རྟེན་དུ་འཛོལ་པར་བྱ་བ་ནི། ། བཤམས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཁྱད་གཞི་གཟུགས་སྐྱེས་ཆད་མས་པེས་ནས་ཀྱན་རྒྱུ་ལྟར་དང་དོན་དམ་པའི་རྒྱམ་བཞག་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་ལ་དྲུང་པེས་འབྲེད་དགོས། དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྟར་ཅམ་གྱིས་འབྲེད་མི་རུས། དཔྱད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་གྱི་བསྐྱེགས་བཅད་བརྟན་པའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྗེས་
དཔག་ཡང་དག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་དགོས་ཉ། མདོ་ལས། དགོས་པ་དག་གམ་ཞེས་སྐྱེས་གོང་དུ་དྲངས་
ཟིན་པ་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཞེས་བྱུང་བ་
འདིར་གསུང་རབ་ལ་ཞེས་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་གཞུང་དང་མཐུན་ཞིང་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུ་པའི་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པས་ཅེས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། འོན་ཀྱང་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་སྟོགས་སྤྱུ་མདོར་བསྐྱུས་སྤྱུ་ཀ་མ་ལ་ཤེལ་ས། དེ་ལ་བསྐྱེགས་པ་ནི་མདོན་སྤྱུ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཅད་པ་ནི་རྗེས་སྤྱད་དཔག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བརྟན་བཞེད་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསེར་གྱི་བསྐྱེགས་བཅད་བརྟན་པའི་
དཔེ་གསུམ་ཆད་མ་གསུམ་དང་སྤྱར་བ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་པ་ལ་མོ་ཆེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གསུངས་པས།
དྲུང་པེས་དེར་རྗེས་དཔག་གསུམ་དང་སྤྱར་བ་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་པའི་གནས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་
དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། དྲུང་པེས་འབྲེད་པའི་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཤིང་
རྟེན་སྟོན་འབྲེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མདོ་སྤྱེད་གོངས་འགྲེལ་ལྟར་དྲུང་པེས་ཕྱེ་བས་དྲུང་པེས་ཕྱེས་པའི་གོ་
མཚན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དྲུང་པེས་ཟིན་གྱིས་ལས། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲུང་
པེས་ཕྱེ་བཤེས་དྲུང་པེས་འབྲེད་བྱུང་པར་ཐལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ནི་དྲུང་བའི་དོན་ནོ། ། འདི་ནི་
པེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལྟར་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དྲུང་པེས་འབྲེད་བྱུང་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲུང་
པེས་ཕྱེ་བས་དྲུང་པེས་ཕྱེ་བའི་གོ་ཆད། སྟོབ་སྤྱི་མི་ཟད་པའི་མདོན་དྲུང་པེས་ཕྱེ་བས་དྲུང་པེས་ཕྱེ་བའི་གོ་ཆད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་ཡང་འགལ་བར་མ་ཟད་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉ།
ཞེས་སྐྱེས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་དྲུང་པེས་ཕྱེ་བས་དྲུང་པེས་ཕྱེ་བའི་གོ་མཚན་པར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དེ་དང་ངེས་འབྲེད་པའི་ཤིང་ཉི་
 སྤལ་འབྲེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་ངེས་ཟིན་གྱིས་ལས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དང་ངེས་མ་ཕྱིས་པར་ཐལ།
 དེས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་དང་ངེས་མ་ཕྱིས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་དང་དོན་དུ་ཕྱེ་པས་
 དང་དོན་གྱི་གོ་མི་ཆོད། དེས་དོན་དུ་ཕྱེ་བས་དེས་དོན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་ལྟེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་དང་ངེས་ཕྱེ་བ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་ངེས་དོན་
 མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། རྩལ་གོ་མི་ཆོད་པར་གསུངས་པ་ས་
 རྩལ་སྐབས་སུ་དང་དོན་ཞེས་བཤད་པས་དང་དོན་ཡིན་མི་དགོས། དེས་དོན་དུ་བཤད་པས་དེས་དོན་ཡིན་མི་
 དགོས་པ་ལ་དགོངས་ལ། འོན་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་ཕྱེ་བས་དང་ངེས་ཕྱེ་བར་འཛིག་ཅེས་པ་
 ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དུ་ན་ཟིན་གྱིས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ། ཁ་ཅིག་
 གིས། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙམ་ཡིན་རྟེ། དེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེར་མ་ཟད་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུའང་བཤད་ལ། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་ཀྱང་བཤད་
 དེ། དེ་མ་བཤད་ན་སྟོ་སྟར་མ་བཀག་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཙམ་འཕྲོར། དེར་མ་ཟད་བརྒྱད་
 སྟོང་དོན་བསྟུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ནས། དེས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་
 མ་བཤད་ན་སྟོ་སྟར་གྱི་མཐའ་མ་བཀག་ཟེར་དགོས་པས་ཞིབ་ཆ་འདོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
 ཅིག བྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙམ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ནང་གི་ཟུང་ནང་གི་དངོས་རྒྱུས་ཀྱི། ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཡིས་བརྗོད། ། ཅེས་པས་ནང་སྟོང་
 ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙམ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་དོན་གྱི་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་མེན་ནོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་གཞུང་དེས་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རྣམས་
 བསྟན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་གང་འཛིག་སོམས་ཤིག གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་
 བྱ་དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོང་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱེད་
 ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོང་རྒྱུད་མེན་པར་མ་ཟད།
 སློབ་དཔོན་ཐོགས་སྤང་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟུར་བ་འདེབས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་

གྲིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གཏན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ། དེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་རང་
བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་དེ་དང་ཆོས་སྦྱང་
སྐུ་སྤྱོད་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོན་རུང་མིན་རྟེ། སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཡིག་ཅམ་ཡང་སྐོས་པས་འཇིགས་ཏེ་དོན་དེ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གནས་བཟན་དབྱིག་གཉིན་དང་། རྩུགས་ཀྱི་
སྒྲུང་པོ་དང་། ཆོས་སྦྱང་ལ་སྐུ་སྤྱོད་བཅས་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡིག་ཅམ་
ཡང་སྐོས་པས་འཇིགས་རྟེ། ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་སྤངས་སམ་ཞེ་
ན་འདི་སྤང་དུ་སྤྱོད། ། ཞེས་དང་། གཟུར་གནས་སྟོན་ཕན་དོན་གཉིས་བ། ། ཉན་པོ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ། གཞན་ཡང་། བྱོན་སྟོན་ཉིད་
སྟོན་པའི་བཟན་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཉིད་སྟོན་པའི་བཟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའམ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། བྱོན་གྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བཟུང་སྟོན་དོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་སེམས་ཅམ་པའི་སྟོན་ཉིད་
བཟན་པས་སྟོན་ཉིད་བཟན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འབྱུར་རྟེ། ། འདོད་ན། ཉན་སྐོས་ལྷེ་བ་ལའང་དེར་
ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་སྟོན་ཉིད་མ་བཟན་པའི་བཟན་བཅས་མི་རྟོག་པར་འབྱུར་རྟེ། ། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་
ཚུགས་སྒྲུང་ཆོས་ཅན། བྱོན་གྱིས་སྟོན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། ། བཟུང་སྟོན་དོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྟོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྟེ། ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཐབས་
བྱུང་དེ་རྒྱ་མཚོ་གྲུར་པ། ། དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བཟུལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་
པ་རྟོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་
རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ། གལ་ཏེ་དེས་སྟོན་ཉིད་བཤད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བཤད་པ་མིན་རྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཅེས་བཙུང་པའི་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ནི་མི་མཐུན་
དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འོན་ཏེ་བཟན་བཅས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅམ་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་
སྟོན་ཉིད་ཁས་སྤངས་པས་སྟོན་ཉིད་ཁས་སྤངས་པའི་གོ་ཚེད་ཀྱང་། དེ་དག་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཉིད་བཤད་
པས་སྟོན་ཉིད་བཤད་པའི་གོ་མི་ཆེད་ཅེན་སྟོན་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་བདེན་
བཞི་ཐར་པ་སྐུ་སྤྱོད་ལའང་རིགས་བཞེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཞིབ་དུ་དབྱུང་དགོས་སོ། ༥ ། ཉིན་བཞིའི་

སྐབས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གདུལ་བྱ་རྒྱམས་ཀྱི་བསམ་ཚིང་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་པ་གང་ཟག་ལ་མི་
 རྟོན་པའི་དོན་དང་། རྟོན་པས་ཕྱི་སྤྱོད་ཅིག་བཀའ་སྡུལ་པ་རྒྱམས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་ཆོས་
 ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར། དང་པོ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། བས་ དེས་
 བཀའ་ཟག་པལ་པ་ལ་རྟོས་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྒྱམས་ཀྱི་བསམ་པ་
 ལྟར་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་པ་འཕྱ། ཁས་མི་ལེན་པ་འཕྱ། མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ཕྱི་
 སྤྱོད་ཅིག་བཀའ་སྡུལ་པ་རྒྱམས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་འཕྱ། ཁས་ལེན་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་
 རྒྱམས་ནི་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་ལུ་སྤྱོད་གསལ་གཅེར་བྱ་བ་ཡང་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
 པ་དང་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུ་འཕྱོར། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གདུལ་བྱའི་བསམ་ཚིང་ལྟར། བས་ ལུ་སྤྱོད་གསལ་གཅེར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་རྟོན་པར་ཐལ། རྟོན་པས་ཆོས་
 གསུངས་ཚིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པས་དྲུང་ལེས་ཀྱི་ཕྱི་སྤྱོད་གསུངས་ཚིང་ཐར་
 འདོད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་བཟུན་བཅོས་རྒྱལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ལ་མི་རྟོན་པར་གང་
 ཟག་ལ་རྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱིས་དྲུང་ལེས་མཐའ་དཔྱོད་བཀག་པ་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཀྱང་མཁྱེན་སྤྱོད་མི་དགོངས་པ་འབྱུལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དྲུང་ལེས་མདོར་བསྡུས་ལས། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ལྟར་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་ཀྱི། གང་ཟག་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རྟོན་པས་དྲུང་ལེས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་
 ཆོགས་ཤིག་གསུངས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཟག་དེ་ཕྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱེད། ཆོས་རྒྱལ་བའི་གསུངས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀའ་འགྲེལ་ཚུ་འཕྱོར། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
 གྲགས་པས་གྲུས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཆོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ལྟེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེས་གསུངས་པའི་
 བཀའ་ལ་ཚིང་མར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་བཤད་ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ལུ་སྤྱོད་གསལ་གཅེར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྲགས་པས་གྲུས་པ་ཙམ་རྒྱ་
 མཆོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ལ་མི་གྲུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། རྒྱུང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཆད་སྤྱོད་ཅིག་ལྟར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་ཀྱི། དེ་ཆོག་ལ་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ཚུལ་འཕྲོར། བཀའ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཉེ་བཤད་ཆད་སྤྱོད་ཅིག་ལྟར་མི་འཛིན་པས་ཆོག་
ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཉེ། དོན་ལ་མི་རྟོག་ཆོག་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར།
རྟོག་པ་བཞི་གང་ཟག་བཞི་དང་སྦྱར་སྦྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྟ་
པར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྲེད་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ། དེས་ན་སྤྱོད་
དཔོན་གྱི་སྤྱུ་བཞུགས་ཅན། ཆེ་བ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྲེད་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། ། དེར་འདོད་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆོས་
ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆེ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་བཞིའི་
དོན་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱམས་པ་ཡོད་མི་དགོས་ཉེ། གཞན་དུ་ན་དེའི་དོན་འཛིན་རྒྱ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་སྦྱོར་དག་གམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་བཞི་བསྟན་སྦྱུང་པ་དང་།
རྟོག་བཞི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་སྦྱུང་སོགས་སྦྱོར་ཆད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་དཀའ་
འགྲེལ་ཚུལ་འཕྲོར་ཤིང་དུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅ་བའི་བྱང་ས་འདི་ལས་འཕྲོས་པས།
འདིར་རྟོག་བཞི་བཤད་སྦྱུང་ཡོད་དེ། གསལ་བྱང་བྱང་གྱུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱང་གྱི་བཤད་སྦྱུང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་གི་མཚམས་གཅོད་སྦྱུང་ཚུལ་འཕྲོས་ལྟར་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤང་བར་བྱ་ཡི་ཞེས་པས་རྟོག་པ་བཞི་དང་། གྱུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པས་མི་རྟོག་པ་བཞི་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་བསྐྱེགས་བཅད་བཟར་པས་དག་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱང་ས་པར་བྱ་ཡི་ང་ལ་གྱུས་
ཕྱིར་མིན་ཞེས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་དེའི་ཆོག་དོན་གཙོ་བོར་ཉམས་སྤྱོད་བྱང་ས་པར་བྱ་ཡི་ང་ལ་ཆོག་
ཅམ་ལ་གྱུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པ་དང་། དོན་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་ལ་ངེས་དོན་ཉམས་སྤྱོད་བྱང་ས་པར་བྱ་ཡི་དྲང་དོན་
ཅམ་ལ་གྱུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པ་དང་། ངེས་དོན་དོན་སྤྱིའི་སྦྱུང་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་མདོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་བྱང་ས་པར་བྱ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ལ་གྱུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ཞེས་པའི་དགག་སྒྲ་དེ་གྱུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པས་མ་བསྟན་
ན་ཆོག་གང་གིས་བསྟན་སོམས་ཤིག གཞན་ཡང་། མེད་དང་གཅོད་བྱེད་བཟར་སོགས་རིམ་པར་ཡོད་པ་བཞིན་
གནས་ལྷགས་ཟབ་མོ་འཇལ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་། ཞེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱེགས་

པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོལ་སྐྱེས་པ་ལྟེན་པ་དང་སྐྱེས་པ་འཕྲུལ་ཡང་ཤེས་བྱེད་དུ་
 དངས་ལ། དེས་ན་དེ་དང་མཐུན་དགོས་པས་གནས་ལུགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་དགོས་
 པས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ནེ་བསྐྱེད་པ་བཅད་བཟར་གསུམ་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་
 འཇལ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་སྤྱར་བ་ཀ་མ་ཤིང་མི་བཤད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་མེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་དེ་ལ་འདྲ་བ་བརྟེན་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་ལ། རྒྱུ་བརྟེན་མེད་ཀྱང་
 སྒྱུ་མེད་དོ་ཞེན་སྟོབ་ཐོབ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་བསྐྱེད་པ་བཅད་བཟར་གསུམ་གནས་ལུགས་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་སྤྱར་བ་དུ་དུང་ན་ཆད་མ་གསུམ་ཡང་གནས་ལུགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་དེ་གསུམ་
 དང་སྤྱར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་། རྟོན་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ནི་སྟོ་
 གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཡིན་ལ་ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྟོ་གྲོས་མི་
 ཟད་པའི་མདོ་རིམ་བཞིན་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་ལོགས་སུ་བཀོད་ཡོད་དོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་ལས་དོན་
 དང་ཡེ་ཤེས་དང་ངེས་དོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པར་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་ནི། ནས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་
 པས་ནི། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་གཏུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་
 བསྐྱེད་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི། དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་བདེན་པར་མེད་པ་
 འདིར་གནས་ཞེས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་དོན་དུ་མཆུག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
 པ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དྲང་ངེས་ལ་སྤྱར་ན་འདྲ་མི་འཐད། བརྫོང་བྱེད་དྲང་ངེས་ལ་སྤྱར་ན་འདྲ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་དེར་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་
 གཏུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། བརྒྱད་པ་ནི་མཆོན་གཞིའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མཆོན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཏུལ་བྱའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལམ་ལ་འཆུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཆུག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། ། ལམ་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཆུག་པའི་
 ཐབས་ནི། མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་སོགས་སོ། ། འབྲས་བུ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་འཆུག་
 པའི་ཐབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་སོ། ། བརྫོང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་དྲང་དོན་དང་།
 དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་ནོ། ། དེའང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རང་རྟོག་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ཡང་། གཞི་
 རྟོག་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་སོགས་ལ་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་སོགས་བསྟན་པ་དང་། རྟོང་

སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་བཞི་པོ་རྟོན་པ་བཞི་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྟོན་
 བཞི་འབྲེད་པས་ཐུགས་ཐུགས་པས་དེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བྱང་ས་ལས། བསྟན་པའི་དོན་དང་།
 རིགས་པ་དང་རྟོན་པ་དང་། ཞེས་བྱངས་པ་ཞི་རྟོན་པ་བཞིས་བསམ་པས་དེས་པ་རྟེན་ཚུལ་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས།
 དེ་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པར་བཤད་གྱི་ཆོག་འབྲུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན། རིགས་པ་ལ་རྟོན་གྱི་གང་
 ཟག་ལ་མི་རྟོན། ཞེས་བྱངས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་ལྷང་བྱངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་དཀའ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་
 འགྲེལ་པ་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་བཞི་རིམ་བཞིན་རྟོན་བཞི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་། བསམ་པས་དེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བྱང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་ནམ་
 བར་འབྲེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་ཞེས་སྟགས་བྱངས་པ་འང་རང་གིས་སྒྲར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། ལྷང་
 དེ་ནི་གཞུང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་དགོས་ཞེས་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ།
 ལྷང་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་དགོས་ཞེས་པའི་བྱང་དེས་ཆོག་གི་བྱང་དེས་ཡིན་
 ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་པར་
 ཚུམ་འཕྲོ་རང་ཉིད་ལས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་དགོས་
 སྟོབ་ཅིག་ན་རེ། རྟོན་པ་བཞི་དང་རིགས་པ་བཞི་དང་དགོངས་པ་ཅན་བཞི་དང་ལྷམ་དགོངས་བཞིས་གསུང་རབ་
 ཀྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་དགོས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར། བྱང་དེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་ལྷམ་བཞི་བཞིས་འབྲེད།
 ཅས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་རྟོན་པ་དང་། རིགས་པ་བཞིས་
 ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་དེས་འབྲེད། དགོངས་པ་ཅན་བཞི་དང་ལྷམ་དགོངས་བཞིས་སྟབ་པའི་བཀའ་ལ་བྱང་
 དེས་འབྲེད་པས་འདི་དག་གོ་ན་གསུང་རབ་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པ་སྟགས་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེ་བས། ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དགོངས་པ་ཅན་བཞི་དང་ལྷམ་དགོངས་བཞིས་དོན་ལ་བྱང་དེས་འབྲེད་
 ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོན་པ་བཞིས་དོན་ལ་བྱང་
 དེས་སྟེ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དགོངས་ལྷམ་དགོངས་བཞི་དང་རྟོན་པ་བཞི་གནད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཀའ་འགྲེལ་ཚུམ་འཕྲོར། ཀྱན་བརྟུས་སུ་རིགས་པ་བཞི། རྒྱན་དང་ཐེག་བསྟུས་སུ་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྷམ་
 དགོངས་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡིན་པས་རྟོན་བཞི་དང་གནད་
 འདྲའང་རིམ་བཞིན་སྤྱིར་མི་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག རིགས་པ་བཞི་རྟོན་པ་
 བཞི་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སྤྱོད་པ་དང་། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་

པ་གང་ཞིག དེ་རྒྱུ་བཞིག་རྒྱུ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སློབ་ཆེན་གྱི་
མདོ་ཞེ་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སྟོས་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱོས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་
སྟོས་ནས་ལྷ་གྱུ་སྦྱེ་བཞི་སྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་བལྟ་
བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། མདོ་སྟུང་དང་རྗེས་སྟུང་པག་པའི་རིགས་པ་སྤངས་
པོ་མདོ་སྟུང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྟོག་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོངས་སྟུང་པ་ནི་འཐད་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཞེས་དང་། མེ་རང་བཞེན་གྱི་ཆ་བ་དང་། རྒྱ་རང་བཞེན་གྱི་གཤེར་བཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ལ་རྒྱུ་པ་དང་གནད་འདྲ་བ་མ་ཡིན། དོན་ལ་མ་ཡིན།
ངས་དོན་ལ་མ་ཡིན། དེ་ཤེས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་སྟེ། ཁ་ཅིག་རིགས་པ་བཞི་པོ་གང་རྒྱུ་ཡིན་ན།
ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་ལས། གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་ནི། སྟོས་པའི་
རིགས་པ་ཞེས་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལ་བཞེན་ནས་ལྷ་
གྱུ་འབྱུང་བར་རྒྱུ་གས་པ་སོགས་འབྲས་བྱ་རྣམས་རྒྱ་ལ་སྟོས་པར་རྒྱུ་གས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་མེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
སོགས་སོ་སོར་རང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞེན་རྒྱུ་གས་པ་སྟོས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟོག་
གྱུར་གྱི་དོན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱུ་གས་པ་གཏན་ཆོགས་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྒྱུ་གས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་འགའ་ཞིག ལྷ་མ་པ་རྒྱ་ལ་སྟོས་ནས་
སྦྱོས་པ་དེ་སྟོས་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་
རྒྱུ་འགྲེལ་བའི་ལུང་བྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྟོས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟུང་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་ལོག་འཛིན་དང་དེས་
བབྱང་བའི་ཡུལ་ལ་དགག་བྱར་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྟོས་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་དངོས་པོ་རྒྱ་
རྒྱུ་ལ་མ་སྟོས་པར་བབྱང་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་འམ་མི་རིགས་པས་ན་དགག་བྱར་མཛད་པ་ལྟ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་སྟོས་པའི་དང་། འཐད་པ་སྦྱབ་པའི་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་དང་། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་བསྟུས་ན་གཉིས་སུ་འདྲ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱད་པ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་
གཉིས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འཐད་པ་དང་རྒྱུ་བ་དང་རིགས་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཐད་རིགས་དང་སློབ་རིག་གི་རིག་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། བོད་སྐད་ལས་མཐའ་ཡོད་མེད་མི་

འདྲ་ལ། རྒྱ་སྐད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་འཐད་རིགས་དང་། བེའུ་སྒོ་རིག་ལ་འབྲུག་པས་སྒྲ་ཡང་མི་འདྲ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་
 ཡང་སྤར་གྱི་དེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཐད་པའི་བསྐྱོག་སྒྲ་ལ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་བཞིའི་
 བསྐྱོག་སྒྲ་མི་རིགས་པ་བཞི་ལ་དགག་བྱར་བྱེད་པ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱན་གོ་བསྐྱར་ན་ཐོན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་ཡང་དག་དང་ཉགས་ཡང་དག་དོན་མི་གཅིག་པས་དེ་དག་གི་དགག་བྱ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་ལ། ཉགས་
 ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་མཁས་དབང་ཆོས་འབྱུང་དང་སྟག་ལྷུང་གཤམ་པའི་གསུང་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ། སྤར་
 གྱི་ལྷུང་རིགས་དེ་དག་སྟགས་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱབ་སྟེ། གང་འཐད་ན་རིགས་
 པ་ཡིན་པས་བྱབ། གང་མི་འཐད་ན་མི་རིགས་པས་བྱབ་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་དངོས་
 ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་རུང་སྟེ། རིགས་པ་བཞི་པོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་དང་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ཏུ་འཛུལ་བའི་སྒོ་ལ་འཛོག་དགོས་ཀྱི། སྤར་ལྟར་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རིགས་པ་ཆོས་བཞི། རིགས་པ་བཞི་ལས། རྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་
 བྱ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱ་ལ་རྟོས་པའོ། ། འདི་འང་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་
 ཆོས་བའོ། ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་མེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་
 བྱེད་པའོ། ། འདི་འང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། ། འདི་ནི་བྱེད་པའོ། ། ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོས་
 བའོ། ། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྒྲུབ་པའོ། ། འདི་ཡང་། ཅེ་འདི་ལ་
 མངོན་སྤྱུང་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་ཏུ་ཆོས་བའོ། ། ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེ་ཆ་བ་དང་རྩ་རྒྱན་པ་སྟགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་གཤམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་བའོ། ། ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །
 ཉིན་དང་མཚན་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བཀྲགས་ནས། ། བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ། རྣམ་དཔྱད་
 སྒྲ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཚད་པར་ཤོག ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རིགས་པ་བཞིས་དོན་འཛུལ་བའམ་བཀྲག་
 པ་དོན་དེ་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་མ་རྟེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ལམ་རིམ་གྱི་དོན་ཡང་དེ་དང་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་བཞི་པོ་ཚད་མ་མིན་ལ་བྱམ་པ་རྒྱ་ལ་རྟོས་པ་རྟོས་པའི་རིགས་པར་ཡང་མི་རུང་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ཆོས་བཞིས་པས་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་མ་རྟེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ།
 སྤར་བྱངས་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་ལྷུང་དེ་ཆོས་བཟུགས་ཀྱི་ལྟག་མཐོང་ལས་རིགས་པ་ཆོས་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་གཞུང་བསྟག་
 པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་རུས་ལ། ལྟག་མཐོང་ལ་སྒོམ་བྱུང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་།

དྲུང་དོན་ལ་མི་རྟོག་ལེས་དོན་ལ་རྟོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནའང་། ཆོག་གི་དྲུང་ལེས་ཕྱེ་ཟེན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བསྟགས་ལ་དཔུང་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆ་སྟགས་སུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཆོས་ལ་རྟོག་། ཞེས་སྟགས་མི་
རྟོག་པ་ལྟར་དང་རྟོག་པ་ཕྱིས་སུ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ་རྟོག་པ་ལྟར་དང་མི་རྟོག་པ་ཕྱིས་སུ་སྒྱུར་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་མོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དོན་ལ་རྟོག་གི་ཆོག་འབྱུང་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་
གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། ལེས་པའི་དོན་གི་མདོ་ལ་རྟོག་གི་དྲུང་བའི་དོན་གི་མདོ་ལ་མི་རྟོག་པ་
དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་གི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་པའོ། ། ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྡོ་ལས་
ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཆོས་ལ་རྟོག་གི་གང་ཟག་ལ་མ་ཡིན། དོན་ལ་རྟོག་གི་ཆོག་འབྱུང་ལ་མ་
ཡིན། ལེས་པའི་དོན་གི་མདོ་ལ་རྟོག་གི་དྲུང་བའི་དོན་ལ་མ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་ཡིན་
ན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། བྱང་སལས་ཀྱང་། དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་གི་ཆོག་འབྱུང་
འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་སྟགས་དོན་ལ་རྟོག་གི། ཆོག་འབྱུང་ལ་མ་ཡིན། རིགས་པ་ལ་རྟོག་གི། གང་
ཟག་ལ་མ་ཡིན། ལེས་པའི་དོན་གི་མདོ་ལ་རྟོག་གི་དྲུང་བའི་དོན་གི་མདོ་ལ་མ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་གི་རྒྱུ་
ཤེས་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ་གཞུང་ལོགས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་རྟོ། ། འདིར་དྲུང་ས་པའི་
ལུང་དུ་འང་སྒྲུབ་བར་བྱ་ཞེས་ལྟར་དང་གྲུས་ཕྱིར་མིན་ཞེས་ཆེས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། དེས་ན་
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱུས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་དེས་ཆོས་ལ་རྟོག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་འང་རྟོག་དགོས་སམ་སྟུམ་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཆོས་ལ་རྟོག་གི་གང་
ཟག་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་པ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྒྱ་གཞུང་རྒྱུས་སུ་
རྟོག་པ་དང་པོར་བྱས་པ་དང་། བོད་གཞུང་རྒྱུས་སུ་མི་རྟོག་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆོལ་དགོས་སེ་ཞེས་
ཟེར་བསྟགས་ལ་ཞིབ་དུ་དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་
བསྐྱུ་བར་རྟོགས་པ་ཆོས་ལ་རྟོག་པའི་དོན་མིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན་དྲུང་ལེས་ཕྱེ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འབྲེལ་ཚོམ་འཕྱོར། ཡང་ཁ་ཅིག་ གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བསྐྱུ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ལ་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། བསྟན་ ལས་འབྲས་གི་
འབྲེལ་བ་སྤྱོད་ཆོས་གི་རྟོགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་ཚུལ་དང་རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱོད་གི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲུང་ལེས་ཕྱེ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུང་རབ་ལ་དྲུང་ལེས་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ གསུང་རབ་

དུ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཡན་ཡོན་དུ་ལྷ་བ་རེ་རེ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པའི་ཚུལ་
གཉིས་དང་། དེ་ལ་ཡན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པའི་བྱང་པར་གཅིག་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
བོན་གཅིག་གོ། ། དང་པོ་ནི། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཞེན་པ་མཚན་མར་ལྷ་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི།
མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྷ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་
ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་པ་དང་།
བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་མེད་ཅིང་དེ་བསྟོན་པས་ཐར་བ་
ཐོབ་པར་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་པ་ནི། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་དམན་པའི་སྡོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་
འཆད་ཅིང་། དབང་ཟབ་དང་ལྷ་བ་དེ་ལ་མས་པ་ལ་ཞེ་སྒྲུབ་བའོ། ། རྟལ་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་འདི་ནི།
སྟོན་མེད་པའི་སྟམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པ་བསྟོན་ནམས་འབེལ་བར་ལྷ་བའོ། ། བདུན་
པ་ནི། གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ན་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་དང་། རན་གཡོ་བྱེད་པའོ། ། ཕྱི་མ་གསུམ་
ནི་རིམ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་སྟོན་པ་ལ་མཚན་པ་བྱེད་པའི་སྟམ་པ་དང་། འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་
ནི་དོན་མེད་དོ་སྟམ་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་གི་གནས་རན་ལེན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་དེ་དག་གི་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་སྟེ། ལྷ་བ་དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་ནལ་མ་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བའོ། ། མཚན་ཉིད་
གསུམ་ལ་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པ་ནི། འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འཕྱུར་བས། སྒྲུབ་བ་མེས་བའི་ལྷ་
བ་དང་དེའི་འོག་མ་གཉིས། ཇི་སྲིད་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས། དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་
པར་ལྷ་བ་དང་དེའི་འོག་མ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་གསོག་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་བསྟོན་ནམས་མ་ཡིན་པ་
འབེལ་བའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་གོང་མའི་བྱང་པར་མི་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་འོག་མ་གཉིས། ཆར་བཅད་རིགས་པས་ཆད་པས་བཅད་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་འོག་མ་
སྟོན་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་འོག་མ་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འབེལ་གཏམ་བྱས་
པ་དགོས་པ་མེད་པས་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཙ་བའི་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལྷ་བ་རན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་བ་དེ་ཉེར་བདུན་པོ། དེ་དག་
ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དེས་ཁེངས་པས་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱང་པ་སྟེ། ལྷ་བ་དེ་དག་ཤར་མདོ་སྡེ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་གསལ་ལ།
ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ལྷ་བ་བཤད་དུ་རུང་གི་ཤར་མདོ་སྡེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་ཐལ་འཕྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་རན་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་ཤར་མདོ་སྡེ་ཇི་

བཞིན་པ་ཡིན་པས། ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐལ་མཐའ་འོག་མའི་བྱ་མོང་མིན་པའི་ལྷ་བ་བཤད་པའི་གཞུང་
བླ་མ་ནས་ལྷ་འདྲ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་ནི་མཁས་པས་བཏག་ན་བཞད་གང་གི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཚུལ་འཕྲོར། གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཞེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟོག་གྱུར་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་ལ་དགོངས་གྱི། ལྷ་
པས་ཆོས་ལ་རྟོག་གི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ལ་རྟོག་པར་བསྐྱབས་པ་དང་གང་ཟག་ལ་རྟོག་པ་
དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་ན་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་གྲགས་པ་མི་དང་མི་མིན་ལྷ་བྱ་ཡན་ཆད་ལ་སྐྱབས་འཛོལ་བ་
དང་ཡིད་ཆེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡང་རྒྱུད་བཞིག་ཡོད་པས་དེ་དགག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྲོག་ཆགས་
ཕྱར་གས་ན་མས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད་པས་ལྷ་པ་ཐེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་
དགོས་པ་རྒྱུད་ཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཅེས་
པའང་མི་འཐད་དེ། འཛོག་པའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་བཏུན་བཅོས་དང་། མ་བག་མར་ལོངས་ཡིག་ཅེས་པའི་
ངག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་མི་རྒྱས། ཕྱི་མའི་དགོས་པ་སྐྱབས་ཀྱང་དམ་པའི་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཤེར་ཕྱེང་ལས། རྟོག་ལྷན་བཏུན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གཤེས་བཞེས། འདི་ལྷ་ར་འདི་ལ་དགོས་
པ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐྱབས་མི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་དེ་དམ་པའི་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ཀྱང་དེ་
སྐྱབས་པའི་ཐབས་སྐྱབས་གཞན་ཡོད་དམ་སྐྱམ་པའང་མ་ཡང་ན་དེ་འདི་ལ་མ་འབྲེལ་ལོ་སྐྱམ་པའོ། ། དེ་ལ་རིམ་པ་ལྷ་ར་བྱ་
རྟོག་སོ་རྟོག་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ཡང་འཛོག་པའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་
བཏུན་བཅོས་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབས་ཀྱང་པ་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཡང་མ་བག་མར་ལེན་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་སྦྱོར་བུའི་དོན་མཛོག་དང་། དགོས་པ་མཛོག་དེ་སྐྱབས་པའི་ཐབས་ཀྱང་བཏུན་བཅོས་ལ་མ་འབྲེལ་བ་མཐོང་རིས་
ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱགས་ཀྱི་མཛོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཏུན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ཅན་གྱིས་
འཇུག་པས་བཞེར་གྲངས་ངེས་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་གྱུར་ཆོག་ཡིན་
ཀྱང་མདོར་ཆོག་ལ་མི་རྟོག་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་དགོས་གྱི། དཔུལ་བ་བའི་ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་ལ་
ཡིད་རྟོག་པ་སྐྱུ་འང་མེད་པས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་དགོས་པ་རྒྱུད་ཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཏན་ལ་
དབབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཞེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡོད་ན། དོན་ལ་
རྟོག་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱ་བ་བར་ཐལ། ཡོད་ན་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཉེགས་རིགས་མཐའ་དབྱེད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་
བཤད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། སྦྱོར་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པར་སྦྱོར་པའི་བཏུན་པ་ལྷ་བ་གསུམ་

ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་དེ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་འཛིག་
དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་བཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་དེར་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཞིབ་ཆ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་
ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་ཁས།
གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་གང་དང་གང་གི་དོན་ལ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་མདོ་དེའི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ངེས་དོན་དུ་འཛིག་དགོས་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་མདོ་དེ་དང་། ཀྱན་
རྒྱུ་བཤེས་པ་དེ་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་དུ་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
རྒྱུ་བཤེས་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཕྱུགས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བཤེས་སྟོང་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱུང་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱུང་སྟོན་པའི་མདོ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ངན་འགྲོའི་སྟག་བསྐལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་དངོས་
བསྟན་གཙོ་བོའི་དོན་གཞན་དུ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་མདོ་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ངེས་དོན་དུ་
འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆོས་ཅན། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བླ་
དགོས་པའི་སྟོན་ནས་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་མདོ་ལ་མཚན་གཞི་དང་། ངན་འགྲོའི་སྟག་བསྐལ་དེ་གཞན་དུ་བླ་
དགོས་པའི་དོན་ལ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་མདོ་ལ་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ལུགས་བཤད་སྟོང་པོ་
དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་ཚུལ་འཕྲོར། ལམ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ཞེས་པ་དང་།
ལམ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་སྟགས་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་དེར་འགྲོ་ཚུལ་
ཡོད་ཅེས་པའང་སྤྱིར་དེ་དེ་མིན་ཀྱང་། སྟོན་སལ་སྟོན་ནས་དེ་དེར་བྱང་ཞེས་པ་ལྷ་བྱུང་ལ་དེ་དེར་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་ཟེར་
དགོས་པས་བཤད་ཚུལ་ལྟ་ཕྱི་མི་མཐུན་ཞིང་། འཁོར་བའི་སྤུན་ཆོགས་ལ་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་སུ་བྱས་པའི་ཆོ། འཁོར་
བའི་སྤུན་ཆོགས་ལ། བས། སྟོན་མི་ཟད་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མདོ་དེའི་རྟོན་
བཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བཤེས་བཞི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ལམ་ཐམས་ཅད་
དེ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་པའི་
ལུགས་ལ་འང་ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས། དོན་ལ་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཆེ་མདོ་ལ་ཡིག་ཆར། ཆོས་ལ་རྟོན་ཞེས་
པའི་ཆོས་དེ་ལྷུང་གི་ཆོས་ལ་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། རྟོན་པ་དང་པོའི་གོ་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བས།
དེ་སྐད་དུ་འདི་ཉིད་ལས། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་

དང་། རྟོག་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་དང་། རེས་རྟོག་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུམ། ། ཞེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་རྣམས་སུང་
 ཡང་རྟོག་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པར་སེམས་ཅམ་པས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་བྱང་
 རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ངེས་མདོར་བསྟུས་ལས། གཞན་ཡང་། ཁོར་བ་ངེས་རྟོག་ཡིན་ན། ཁོར་བ་དངོས་
 སུ་རྟོན་པའི་མདོ་ངེས་རྟོག་གི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁོར་བ་བྱང་རྟོག་ཡིན་ན། ཁོར་བ་དངོས་སུ་རྟོན་པའི་
 མདོ་བྱང་རྟོག་གི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་བྱང་རྟོག་གང་ཞིག དེ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མདོ་བྱང་རྟོག་གི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་ཤི། དེ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤི།
 ཡོད་ན་ངེས་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ་མ་གྲུབ་ཤི། མདོ་ལས། དག་སྒྲིབ་དག་ཁྲུང་ཡོད་དོ། ། ཁྲུང་
 འཁྲུང་བ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་བྱང་རྟོག་གི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤི། མདོ་དེས་གང་ཟག་གི་གདགས་
 གཞིའི་ཕྱང་བོ་ལྡ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་རང་རྩ་བུ་པའི་རྩ་སྟོན་ཡོད་དུ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལྷང་འདིས་མདོ་དེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་རྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་དེར་མ་ཟད་རང་རྩ་བུ་པའི་རྩ་སྟོན་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་རྟོན་
 པའི་མདོ་འང་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་སྟེ་བ་ལྟ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་པའི་རྩང་འཕེན་ལ་རྩ་སྟོན་
 ཀྱི་བདག་མ་བསྟན་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིབ་ཐོང་གཞིའི་སྟེ་བོ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་རྩ་སྟོན་ཡོད་ཀྱི་བདག་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཆོས་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་
 རྟོན་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། བདག་དང་རང་རྩ་བུ་པའི་རྩ་སྟོན་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་
 པར་རྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་ཅེས་པ་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཀྱི་
 བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་རྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་པར་རྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤི། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁོ་ན་ལེ། འདིར་བསྟན་
 འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་
 དང་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་རྩལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་
 བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་རོ་བོ་དང་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་རྩལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱབ་པར་ཐལ།
 དེར་དེ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་རྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་རྩལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་དེ་རྣམས་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་སོགས་ཡོད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་རྩལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། ཤེས་

རབ་སྒྲིང་པོར་གཞུགས་སོགས་མེད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པར་ཐལ། དེར་དེ་ནམས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེར་དེ་ནམས་མེད་ཅེས་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་སྤྱུལ་པར་ཐལ། དེར་དེ་
ནམས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ལྟེ། དེར་གཞུགས་
མེད་སྒྲ་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད་ལ། གཞུགས་མེད་པར་སྟོན་
དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་མི་འདྲ་ལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གཞུགས་
སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱས་གཞུགས་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་གཉིས་ལ་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་པར་ཡོད་པས། གཞུགས་
སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་ལ། གཞུགས་སོགས་མེད་
པར་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྤར་མཐའ་དབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་བྲངས་ཟེན་
པ་དང་། འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། གང་ཟག་ཀྱང་རྣམས་སྤོང་པར་སྟོན་ཏེ། དེས་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་
པར་རྩེས་སྤྱུ་བསྟན་པས་རྩེས་སྤྱུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤེས་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ནི་བསྟན་
ཟུར་ཅིང་། ། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་སྟོན་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བར། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་
མེད་དང་། ། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་འདྲ་ཡོད། ། ཅེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ།
སྟན་པས་སྟན་ནམས་སྟེར་བ་ལྟར། ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། ། ཅི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །
ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། བཅོམ་སྟན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་
མི་ཉག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་ཉག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ཉག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་
ཉག་ཅེས་བསྟན་ཞེན། ཞེས་སོགས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྷང་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
སོགས་ལ་དབྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། དེས་དོན་ཀྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
སྤོང་ལ་དུ་དེས་དོན་ཀྱི་མདོར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ཏེ་དེར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་
ཚོམ་འཕྲོར། སྤུ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་རྩོན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་དེས་དོན་ཀྱི་མདོར་
ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བསྟན། འགྲེལ་རྒྱུ་གི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དོན་ཀྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྩོན་
ཡིན་ན། དེས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་འཇ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མ་མཐོང་

བར་དེར་ཞུགས་པ་མེད་པར་སྤར་ཁྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་
གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དཔེར་ན་དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་གདུལ་བྱ་ས་དེར་བཤད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
དགོས་པས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས།
གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་
འདོད་མི་བྱས་རྟེ། འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་རྣམ་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེས་ཏེ་དེ་ལ་ཐོས་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཞུགས་
པའི་ཆེད་དེའི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་གདུལ་བྱ་མིན་གྱི། དེའི་རྗེས་དེས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་གམ་མི་ཕྲག་
པའི་དང་བསྐྱེས་ཆེད་དེའི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་གདུལ་
བྱ་དབང་རྣམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནམས་གཅིག་ཏུ་
བྲལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ལུ་གྱི་ངོ་བོ་དང་
བྱས་པ་ལ་དང་བ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ། འོ་ན། ངེས་དོན་
གྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བཅུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཆད་མས་སྟོང་འདོགས་ལྟག་མེད་དུ་ཆོད་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚུམ་འཕྱར། དེ་དུས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཀྱང་སྤར་
དེའི་དོན་ལ་ཆད་མས་ངེས་པ་རྟེན་དེ་སྟོང་འདོགས་ལྟག་མེད་དུ་ཆོད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སྤར་སྟེ་མི་ཕྲག་པའི་
དང་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་བྱས་རྟེ། དབང་རྣམ་དེས་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་
དགོས་སྒྲུབ་བཞི་ཆད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་འདྲའི་འཇུག་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབང་རྣམ་གྱིས་མདོ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་
ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་ཆོད་ལ། ཅེ་གཉིས་པའི་སྟོང་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པ་མིན་
ཡང་། དོན་འགྱུར་ཅམ་ལས་ཆེ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་བཞག་ཆོག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཚུམ་འཕྱར་
གསུངས་ཚུལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྒྲུབ་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་
དོན་གྱི་མདོར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དགོས་པར་མ་ཟད། དེའི་ཆེད་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་བཞེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཀའ་འགྲུལ་ཚུམ་འཕྱར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་དེ་སྟོན་པའི་བཤེས་
གཉེན་བཞེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངོས་ཟིན་པ་དང་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེས་ནས་བཞེན་པ་

ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱོད་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྒྲོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའང་
མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེའི་སྒྲོན་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་
བྱེད་ལྷན་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་བས་ཕྱི་ཚོལ་དངོས་སྒྲུབ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་སྒྱུར་དང་
ཐལ་འཕྱར་གང་རུང་གིས་དབུ་མའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། དངོས་རྒྱམས་
མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། ། ཞེས་དང་། འཕྱག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞན་ཡང་
ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲིལ་ལ་སྟགས་པ་ཕྱི་ཚོལ་རང་གི་སྒྱུགས་ལའང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་འཛིག་རྟོག་གིས་
དངོས་པོ་རྒྱམས་མཐའ་དག་དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་ཆེས་
སྒྲུབ་ཞེས་དང་། འདིར་རྟོགས་སྒྱུར་མ་བཀོད་ཀྱང་ཐལ་འཕྱར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་ཚོལ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
ལམ་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འཕྱར་རྟེ། འདི་
ནི་ཐལ་འཕྱར་བྱས་པའི་ཆོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྒྲིལ་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་
སྒྱུར་རག་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ཕྱི་ཚོལ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་ན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་
གཞུང་དུ་མར་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་སྒྱུར་དང་ཐལ་འཕྱར་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་
རྒྱམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་རྒྱུ་
གྱིས་སྒྲུམས་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་
ལས། རྟོར་གཙོད་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཙུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱུ་ཉིད་རྟོགས་
མ་ཐག་པ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཙན། གཞན་དོན་སྒྲུབས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གདུལ་བྱ་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཙན། གཞུང་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བཤད་པར་
རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་བཤད་དགོས་པར་མ་ཟད། ཚོལ་བའི་ཚོད་སྒྲུལ་བར་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་སོང་། འདོད་མི་རྒྱས་རྟེ། འགྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞུང་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་དེའི་དོན་རྟོགས་རྒྱས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
གསུམ་ཆེ་ཞིང་། ཙུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རྟོག་ཆུལ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་སྟགས་དུ་མས་གྲུབ། བྱས་པ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་དག་ལ་སྒྲུམས་དེའི་དོན་མ་བཤད་པར་ཡང་རྟོགས་རྒྱས་པས་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་
ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱེད་སྟེ། དེ་འདྲའི་དབང་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ་གཞན་

ནུས་ལའང་དངོས་བསྟན་བསྐྱར་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གཞུང་འདི་དང་ལམ་རིམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཞེས་པ་དང་།
 དེ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་འཆོལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་
 དགོས་ཀྱང་། དངོས་སྤྱོད་བཞུགས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དངོས་མ་བཟུང་བར་དབྱུ་མ་པའི་རྟོགས་ཐལ་
 གང་ཅུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 ཀྱང་མ་བཤད་ལ་སྐོལ་བས་ཀྱང་རྟོགས་ཐལ་གང་ཅུང་མ་བཞུགས་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅས་
 རྟོགས་སུ་རྟོགས་ཐལ་གྱི་རྣམ་པའི་གསུང་བཤད་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞུར་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་སྐོལ་ལ་
 བརྟེན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་ལྟར། སྐོལ་བས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྟན་བཅས་སུ་བྱིས་
 པ་མཐོང་ཞིང་བསམ་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱར་བའི་སྐོན་ནས་གཉིས་ཡིན་ནི་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུ་ལྟེ། དེ་ཙམ་ལ་དབྱུ་མེས་མེས་མེས་ཐུན་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་རང་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཁོ་ན་ནི། ཐལ་འཕྱར་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཉེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འཕྱར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཁ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འཕྱར་
 ཉི། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ།
 དེ་འདྲའི་ཐལ་འཕྱར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེས་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་གཅིག་དང་།
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་རེ་རེ་ཅན་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་སྐོལ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན།
 ཉེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འཕྱར་དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འཕྱར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་
 ཐལ། འགལ་བརྟེན་ལ་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འཕྱར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འཕྱར་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འཕྱར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་

ཅིག་འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར་ཡང་ཚད་ཞེན་ཡིན། ཁོ་པོ་འདྲི་དོ། །འདྲི་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདྲི་དེ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་
བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ལ་སྟང་
ཉིད་རྟོགས་རུང་ཡིན་ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་གཅིག་དང་། རྟོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་སྟགས་དུ་མ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟང་རུང་གི་དངོས་སྟོབ་བཏུ་བུ་དེ་དང་པོ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་
དངོས་སྟོབ་བས་དབུ་མའི་བཏུན་བཅས་ལ་སྟངས་པས་ཐེ་ཆོམ་རྟོན་མཐུན་ཐོབ་པ་ཏུ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཉེན་འབྱེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྟབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སོང་། བྱལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷ་གྲུ་
བདེན་མེད་ཏུ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ངེས་པ་གཅིག་དང་། རྟོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་མཐ་ཅེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཐེ་ཆོམ་
ཅན་གང་རུང་གཅིག་དགོས་ཀྱི། བདེན་ཞེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་ཟིན་པ་དག་དེ་སྟབ་ཀྱི་སྐབས་
བབས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྟོར་བའི་སྟབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོམ་ཡང་
དག་དབུ་མ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་སྐོར་ལ་
དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་དབུ་མ་པར་གསུངས་པས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཏུ་བུའི་དབུ་
མ་བཡོད་པར་མ་ཟད། སྟང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་
ལས། གཞན་ཡང་། སྟང་ཉིད་རྟོགས་ཁ་མ་ཡིན་ན། དངོས་སྟོབ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།འདིའི་
དངོས་བཏུན་གྱི་ཕྱི་ཆོམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་རྟོགས་ཁས། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། སྟང་ཉིད་རྟོགས་ཁ་མའི་
ཐལ་རང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་ཐལ་
འགྱུར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟང་ཉིད་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་ངེས་པའམ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལ་
གོ་བ་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་དེ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཚད་མས་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་སྟང་ཉིད་
ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པས་སྟང་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་སུ་བཞག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྟོར་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་གིས། །
ངེས་པ་རྟེན་ཀྱང་སྟབ་དང་སུན་འབྲིན་གྱི། །ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མ་ཚད་ཕྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་
ཤུར་བ་བཞེན་འགྱུར་བའི། །ཡང་དག་བག་ཆགས་བཏན་པོ་འཛོག་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
ཚད་མ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་དམ་

ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག ། ཅེས་སོགས་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་འཆད་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་
གདུལ་བྱ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐལ་བ་འདི་སྤྱི་གསུལ་ལ་འཇུག་ཆུལ་གོ་དཀའ་པ་ཞིག་འདུག ། ཞེས་
རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཆུལ་ལ་སྤོ་
སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྤྱབས་འགྲོ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་སྤོ་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། ལམ་གྱི་རྩ་བ་
བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཆུལ་དང་། བཞེན་ནས་སྤོ་རི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རིམ་པའོ། ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱབས་འགྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེད་པ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་ཞེས་བདེ་ལམ་སོགས་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
ལོ། ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ་དར་ཆེ་བའི་ཡུལ་གྱི་མི་སྤྱི་རྒྱལ་མས་ཀྱིས་དགེ་ཆུན་སོགས་མ་བཞེན་ཀྱང་པ་
མ་རྒྱལ་པས་བརྒྱུད་ནས་མ་ཉི་དམིགས་བརྩེ་མ་སྤྱབས་འགྲོའི་ཆོག་འདོན་བཞིན་དེ་རྒྱལ་མས་ཀྱི་འདི་ཕྱིར་ལེགས་
ཆོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བྱིན་མཁུན་སྤྱོད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། བཤེས་
གཉེན་སོགས་མ་བཞེན་ཀྱང་རིམ་གྱོ་སོགས་ལ་བཞེན་ནས་ནད་ལས་ཐར་ཏེ་ཁོ་བོས་ནད་ལས་ཐར་པ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་སྤྱོད་དུ་ཡིད་ཆེས་སྤྱི་བྱ་པ་དེ་ཡང་སྤྱབས་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལའང་ཞིབ་དུ་
དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེན་ཤོག་སྤོན་པའི་ལྷང་ཤེན་ཤོག་སྤོན་པའི་ལྷང་དུ་རྟོགས་ན་དེའི་བརྗོད་བྱའི་
ཤེན་ཤོག་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚོམ་འཕྱོལ་ས། ལྷགས་ཕྱི་མ་ངས་དོན་སྤོན་པའི་ལྷང་གཞོད་མེད་དུ་
མཐོང་བ་དང་ངས་དོན་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེན་ཤོག་སྤོན་པའི་ལྷང་གཞོད་མེད་དུ་
མཐོང་ན་ཤེན་ཤོག་གི་དོན་དེ་འང་རྟོགས་དགོས་པས་མ་ཁྲུབ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེན་ཤོག་སྤོན་པའི་ལྷང་དེ་
སྤྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
འབྲུལ་གཞི་ནི་ཤེན་ཤོག་བཞུན་པ་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་ལ་ཐུག་སྐྱམ་པར་སྤྱང་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་
བཤད་ཆུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངས་དོན་སྤོན་པའི་ལྷང་གཞོད་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལ་ངས་དོན་རྟོགས་མི་དགོས་
པར་བཤད་པའང་མི་འཐད། ཤེན་ཤོག་སྤོན་པའི་ལྷང་གཞོད་མེད་དུ་མཐོང་ན་ཤེན་ཤོག་རྟོགས་མི་དགོས་པར་
བཤད་པའང་མི་འཐད། འབྲུལ་གཞི་བཤད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ངས་དོན་སྤོན་པའི་
ལྷང་གཞོད་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་དེ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་ངས་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ངས་དོན་གྱི་མདོར་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་ངས་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་དྲང་
ངས་ཆད་མས་ངས་པ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དེ་གཉིས་ངས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་
གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངས་ཕྱེ་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ཕྱེ་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་

དགོངས་པར་ཚུལ་ལྟར་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ལྷ་དེ་གཞོན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་གང་ཟག་མེད་ན་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་དེའི་བརྗོད་བྱ་དེས་དོན་ལ་ཚད་
མས་གཞོན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དེས་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་
དེས་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དེས་ཤེས་རྒྱས་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྷ་དེ་གཞོན་
མེད་དུ་རྟོགས་ན་ལྷ་དེར་གཞུགས་ཕྱི་མ་གཞན་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པར་
རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་། རྟོག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བྱས། མ་མཐོང་
བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་ཐུར་པའི་དོན་དེ་དག་ལྷ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ལྷ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྣམས་དཔག་གིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་དྲངས་ནས་ལྷ་དེར་གཞུགས་ཕྱི་མ་གཞན་པ་
ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ཡིན་པ་མཁས་གྲུབ་མེད་དགོངས་པ་མཐར་
ཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། བཞེགས་བཅད་བཟར་གསུམ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་གསུངས་པ་དང་། རྣམས་དཔག་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ། ཞེས་པའི་རྣམས་དཔག་གིས་རིམ་བཞིན་དངོས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་རྣམས་དཔག་
གཉིས་ལ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་། གཡ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣམས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ཞེས་
ཐུར་བ་ཚུལ་ལྟར་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་དེ་ལྟར་ཐུར་མི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ནི། བྱས། ཐལ་བའང་འཕེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཡང་གསུངས་
མོད་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣམས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པ་ཞེས་མ་གསུངས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟོག་ཆེན་གྱི་ལྷ་དོན་བཤད་ཚུལ་ཐུར་ལྟར་དང་། ཡང་ཚུལ་ལྟར་། ཁོ་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་སྟོན་པ་ལ་ལྷ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྣམས་དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་དེ་བསྐྱབས་བྱ་
ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྣམས་དཔག་དེ་དུས་མ་སྤྱེས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
འདྲི་མི་བྱས་ཏེ། རྣམས་དཔག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་རྣམས་དཔག་གིས་པོ་དོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འདི་ལ་དཔྱད་གཞི་ཅུང་ཟད་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་རྣམས་འགྲེལ་རྟོག་ཆེན་གྱི་ལྷ་དོན་ལ་ཚོད་པ་བཞེད་ནས་ལན་མ་
གནང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། ཐུན་པས་
མངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ། ཞེས་པའི་ལྷ་ཚོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབས་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་
པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་པའི་སྤྱོད་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་སྤྱོད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་
བའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་སྤྱོད་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་རང་ཡིན་པའི་

འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་ནི། སྤྱི་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱིས་
བདེ། ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་རྟགས་པའི་སྒྲིལ་བྱ་སྤྱོད་ལྟེ། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་བསྐྱབས་པའི་དེ། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་
ཆེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱན་དང་། རིག་
ཆེན་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྱོར་ཡང་ཐུག་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུང་
ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ཟེར་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལྟེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་རྟོག་ཁྱབ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབས་པའི་དེ་ན། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱ་རིག་སོ་རྟག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སྒྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱ་མེན་སྟོག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཚུལ་ཁྱིམ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མེན་སྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁྱབ་རྣམས་ལེན་གཉིས་པའི་དོགས་དཔྱད་དང་། རྟགས་རིགས་དོགས་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེས་
ན་ཡུར་ལྷོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཆད་མའི་ལམ་རིག་ལས། འབྲུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་
ཡིན་གྱི། དོན་ལྟར་ནས་འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
མེན་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་གྲུས་ན་ཁས་ལེན་འཛིན་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་བྱ་ཀྱན་ལས། དེས་ན། མཐོང་དང་མ་ཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་
མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཞེས་སོགས་སུ་སྒྱུར་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དུ་
འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད། མ་ཐོང་བ་སྟོག་གྱུར་དུ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་ཀྱང་
གཞོད་པ་མེད། རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྱུར་རྒྱ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་དེ་དག་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྤྲ་རྣམས་
དཔྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིར་མི་བྱེད་པར་དུག་སྤྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིག་ཆེན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་།
མེན་སྟོག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུར་དུ་མ་ཡོད་པས་དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྱོར་བ་གཤམ་པ་
མེན་དུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཁས་གྲུབ་

རྗེས་སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ཚྭ་དུས་རྒྱུ་དཔྱད་བརྒྱུ་ཀྱི་འཕྲུག་ཚུལ་མི་ཤེས་ཞེས་སྤྲུལ་ཀྱང་བཤད་མི་དགས་ལ། དེར་མ་
ཟད་རྒྱུ་བརྒྱུ་པ་རྒྱུ་མི་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དང་པོ་མི་འཕྲུག་གཉིས་པའང་མི་འཕྲུག་གསུམ་པའང་
མི་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་ལྷན་དང་ས་པའི་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་དེའི་ནང་གི་བརྒྱུ་ལ་
ཞེས་པས་ཚ་བའི་དོན་དེ་དག་ལ་ཞེས་པའི་དོན་བཤད། ལྷག་མས་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། མངོན་
སྤྲུལ་དང་། རྗེས་དཔག་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གཞོན་མེད་འདི་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་
པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཀྱང་ངམ་མི་རུང་སྐུ་མས་ཤིག་ཉག་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་
རྒྱུ་དང་འོག་ཆེན་གཉིས་ལ་འདིར་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། འོག་ཆེན་དུ་གཞལ་བྱ་གསུམ་དང་དཔེ་གསུམ་སྐྱར་ནས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྐྱེན་པས་ལོངས་སྤྱོད་བྱིས་ཀྱིས་བཤད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་
ཅམ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འགོད་ཆོད་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཚུགས་ཆོས་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱར་བ་གསུམ་བཞེད་ནས་དཔེ་དེ་སྐྱར་དགོས་སམ། སྐྱར་བ་གཅིག་ལ་དཔེ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འགོད་དགོས།
གང་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སྤོ། །དེས་ན་སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འགོད་པའི་སྐབས་
ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱར་བ་སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ལྟར་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེན་པས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱོགས་ཀྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། དཔྱད་གསུམ་
ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུ་ལ་ཆད་མ་བཞིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
སྐྱར་བ་སྐྱར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱར་བ་དེ་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐབས་པའི་ཉག་སྐྱར་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བརྒྱུ་ལ་ཆད་མ་བཞིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ལུང་དེ། དཔྱད་གསུམ་ཀྱིས་དག་
པའི་ལུང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེན་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་གི་བརྒྱུ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་
བརྒྱུ་པ་ལྟར་དུ་གནས་པ་དེ་ལ། མངོན་སྤྲུལ་དང་། དངོས་སྤྲུལ་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
དང་། གསལ་པའི་རྗེས་དཔག་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ལུང་དེ། དཔྱད་གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་མཆན་
ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉག་སྐྱར་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ལུང་
ཡིད་པར་གསུངས་པ་དཀའ་འགྲེལ་ཚྭ་འཕྱོད་བཀག་ནས་དེ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་གཞན་དངོས་
ཤུགས་གང་ལའང་མ་བཤད་པའི་དེ་མེད་ཅེས་བཤད་སམ། གཞལ་བྱ་གཞན་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་བརྒྱུ་ཀྱང་
གཙོ་བོར་མི་སྐྱེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གཙོ་བོར་སྐྱེན་པའི་དེ་མེད་བཤད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྡེ་བདུན་
རྒྱུ་ལྟར་ན་འང་ལུང་རྒྱུ་དག་ཡིན་ན་ཐར་པ་བརྒྱུ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཐར་པ་དང་ཐར་པ་མེན་ཏེ་མེན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་གཞན་བརྒྱུ་ཀྱང་གཙོ་བོར་མི་སྐྱེན་པར་རྒྱུ་པ་མེན་ཏེ་མེན་

གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ། སྐུ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཚབ་ཉེར་གཅིག་དང་། ལུས་ཅུ་ཙུང་གྲུ་དག་ཏུ
བཞེད། ། ཅེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲུལ་དང་། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙུན་བཤད། ། ཅེས་པས་གཞི་ཤེས་
འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཉུག་སྐྱེ་མ་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་གྲུབ་
ལ། ཉུག་སྐྱེ་གཞན་དེས་མཆོད་ཏེ་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ། དེར་མ་ཟད་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་།
དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནམ། གཞལ་བའི་གནས་གསུམ་
ཡོད་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་བཟེད། བྱུང་
བར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་དོན་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
གནོད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་སྐུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྟེན་ཆེན་གྱི་
དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་བཤད་པས་རྟེན་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་
ལྟར་བྱུང་བ་མེད་པ་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་བདེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་བཀག་པ་དེ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་
སྐྱེས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་པ་ལའང་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་
པའི་ལུང་སྟོན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བའི་སྐབས་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་
སྟོན་པས་ལོངས་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས་བཤད། ། ཞེས་པ་སྟོན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བའི་སྐབས་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་
བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྲོས་
ཡང་ཁོ་ན་རྟེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་སྟོན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བར་སྐབས་མི་རུས་པར་ཐལ།
ནས། ཐམས་ཅད་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ཁྱོད་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
སྟོན་པས་ལོངས་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས་བཤད། ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་སྐབས་བྱེད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྐུ་གསུངས་ལས། དེ་ཆེ་ལུང་གཞིས་ནི་བདེན་
པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཚུང་གཞི་སྐབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱད་བར་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱི་བདེན་སྐུ་གསུངས་
པར་སྐབས་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ། གཞན་ཡང་། སྟོན་པས་ཞེས་སྐུ་གསུངས་ཀྱི་ལུང་སྟོན་པ་ལས་ལོངས་
སྟོན་འབྱུང་བའི་སྐབས་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ན་འང་ཐམས་ཅད་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འཇུག་ཏེ།
ཞེས་ཟད་ཀྱི་ལུང་ཡང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉུག་སྐྱེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ན་

དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་མ་བྱས་པར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་རུང་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཚད་གཞི་དང་བསྟུན་ཏེ་ཤེས་པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གིས་ཤེས་པ་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དང་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་ལས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། དྲི་བ་ལྷན་ཚུ་ལ་སྐབས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འགྲེས་རྒྱུ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གང་རུང་ལ་བཙམས་ཤིང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར། སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཁྱེད་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་ཐུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་གྱི། ཡིག་ཆར། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་མདོ་ཤེས་ལ་འགལ་སྤྱིར་གྱི་དྲི་བ་ལྷན་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས། བཤད་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཐུབ་པ་བཀག་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མང་ཤས་ཤིག་བདེན་ཐུབ་ཏུ་གསུངས་པར་ཐལ། གཞུང་དོན་བཤད་ཚུ་ལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། དངོས། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་ཐུབ་བཀག་པར་ཐལ་ལོ། ། མ་ཐུབ་ན། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལས་ཁྱེད་ཤིག་བདེན་པར་ཐུབ་པ་བཀག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་སྤང་བོ་ལ་ཕར་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་པས་ཀྱང་སྤང་གྱི་ལུང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕར་ཆེར་མ་བཀག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་འགལ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པར་གསུངས་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་བརྟག་ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཉིད་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བྱུང་གྱི། ཡིག་ཆར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཉིད་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྤྱིར་དོན་བསྟན་དེ་སྤྱིར་ཉིད་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཤེས་སྤྱིར་ཉིད་འདོད་ཀྱང་དེས་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཉིད་དེ་སྤྱིར་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་འདྲུས་བྱས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་སྤྱིར་བཞིན་པའི་མདོས་བྱུང་གྱི། ཡིག་ཆར། འདྲུས་བྱས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སྤྱིར་འཛིན་ཡོད་

པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། སྤྲི་བ་ཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་
ལས། རྩི་ལྷས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན། བརྗོད་བྱ་བདེན་བཞི་ལ་བཙམས་པས་བྱལ་བེར་ན། རྩལ་པོ་ལ་
གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྩལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་འཇིག་པ་ཡང་ཡོད་དེའི་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་
འཇིག་པ་ཡང་ཡོད་དེའི་སྟེ་བ་འཇིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་འདུས་བྱས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དྲང་ངེས་ཟེན་གྱིས་ལས། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་
སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་དང་སྟེ་འགག་ལ་
སྟགས་པ་ཡོད་ཡོད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ལན་གངས་མང་པོར་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་
དཔྱད་དགོས་ཉ། གཟུགས་སྟགས་ལ་སྟེ་འཇིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་རྩི་བ་ཞུ་དགོས་ན་རྩི་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་རུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྤྲི་བ་ཞིན་པ་མིན་ན། སྤྲི་བ་ཞིན་པའི་མདོ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་
ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བོད་དུ་མ་
འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དམ། རྩལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་
པར་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མེད་དེ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སྟགས་སྟེ་
རོ་ལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས། བར་བར་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་རྩི་བ་ཞུས་བེར་ན། འོ་ན་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་
སྟགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱི་རོ་ལ་དོན་དུ་གྲུབ་
པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཞེས་སྟགས་དང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་
ཀྱང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས།
འདོད་ན། རྩི་ལྷས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་བྱང་
སྟོགས་བར་གང་རུང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་བེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དོན་

གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཅིག་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དྲུག་དོན་
 ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དྲུག་དོན་ཏུ་
 འབྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བཅའ་ལས་མདོ་སོ་སོ་བཟེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གསུངས་པ་དྲུག་དོན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཉི་ཤུ་པ་
 ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སྟུ། རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་བ། དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་
 སུ་གྲུབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་
 ནི། ། དེ་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། ། རྣམ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
 བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉུང་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་
 བར་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། ། སྤང་བཞེན་
 པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། ། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་
 ཀྱན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་སྐྱེ་བར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་དྲུག་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དྲུག་དོན་ཏུ་འབྲེལ་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་དཀའ་འབྲེལ་ཚུལ་འཕྲོར། ཁཅིག་
 ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚུལ་
 འཕྲོར་གཉིས་ཀ་དངོས་བསྟན་ལ་མ་སྤྱར་ན་མདོ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔྱད་དགོས་
 ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དྲུག་མ་ཐག་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆར་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་འགལ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་འཕྲོར་བཤད་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན་ནའང་མི་
 འཐད་དེ། ཚུལ་འཕྲོར་ཉིད་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ཡིག་ཆར་དེ་མེད་པར་གསུངས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་
 ལས། ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནས།
 ཕྱི་དོན་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 ཡིག་ཆ་དྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་འཕྲོར་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ན་དེ་གཉིས་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་དངོས་བསྟན་ལ་མ་སྤྱར་ན་ཞེས་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་
མཆོད་གཉིས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་ཆོད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཡིག་ཆར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཟུགས་ནས་བྱང་སྒྲུགས་སོ་
བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན།
དེ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་འབྲང་པར་ཐལ། དེའི་བྱི་བ་ཁྱུས་
ཚུལ་འབྲང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ཆོས་
ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་གཉིས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྒྲུ་ཇི་བཞེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གྲུབ་མཐའ་ཙུ་བར། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞེན་དོན་སྒྲུ་དང་། ། ཞེས་དང་། འདིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱུགས་པ་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་དེ་སྒྲུ་ཇི་བཞེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་དགོས་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལས་གཞན་ལ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཆོས་
ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སྟགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
བསྟན་ལ་དེ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྲེད་པའང་མི་འབྲང་ལ། ཁྱད་
པར་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ནམ་མཁའ་སྟགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
མི་ལེན་ལ། དེ་རྣམས་དེར་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་གཟུགས་སྟགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་ཞེས་སྟགས་དྲངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲང་དེ། ལྷང་དེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་
གཟུགས་སྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཆོད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོན་དུ་ཁས་མི་ལེན་
པར་བསྟན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞིར་ཞེས་པའི་ར་སྒྲུ་དང་། གནས་སུ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་གཉིས་
འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་ལ་སྟགས་པ་ལ་དང་མཐུན། ། ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། ། དེས་ན་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བཟོ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་གཉིས་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། སྟོན་པས་དེ་ལས་
ཕྱོགས་ལྟེ་གསུངས་ཞེས་གཏན་ནས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་དེ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་

དགོངས་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གདུལ་བྱ་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་
 པོ་སྟེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན།
 གཞན་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་རུང་གང་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ། ཞེས་སོགས་དེན་སྤང་ཆ་འགྲེལ་ལས་འདིར་བསྟན་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གདུལ་བྱ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཁམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མདོ་དེ་སྟེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་པོ་མཁའ་བྱིས་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་
 བསྟན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོན་པའི་རྟོན་རུང་ལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་རྟོན་བར་བསྟན་ན་སྟག་པར་འཇུག་བས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྟེ་མཁའ་བྱིས་ལས་ལེན་པའི་
 རུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་
 བསྟན་དང་པོར་ཆོག་ཟེར་ལ་ཡུང་སོགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་
 ལ་རྟོས་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པར་སོང་བས་སྟེ་ཇི་བཞིན་
 པ་མིན་ཉེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འབྲོར། རང་ལུགས་ལ་གོང་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་དེར་སྟེ་འཇིག་སོགས་ཡོད་
 པར་བསྟན་ཆད། བསྟན། རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ལ་ལས། བྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལ་སྟེ་བ་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཆོག་ཟེར་ལ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་སྟེ་འཇིག་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། མདོ་དེའི་ཆོག་ཟེར་ལ་སྟེ་འཇིག་ཅམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་དེའི་སྟེ་མཁའ་བྱིས་དེ་ཅམ་ལས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཆོག་ཟེར་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ།
 སྟེ་མཁའ་བྱིས་དང་ཆོག་ཟེར་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། སྟེ་མཁའ་བྱིས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པར་ཚུལ་འབྲོར་པར་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

མདོ་དེའི་སྤྲུལ་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་
པར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚྭ་འཕྲོད་ངངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སྟགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱང་།
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་མི་འགྲོ་ལ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆོད་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དུ་སོང་བར་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞུང་ལས། རོ་བོ་དང་ཁྱད་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་
མ་བྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྤྲུལ་ཟེན་ལ་གཟུགས་སྟགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་མེད་པར་ལུང་འདིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ནོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག དཀའ་འགྲེལ་ཚྭ་འཕྲོད། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམས་གྲངས་དུ་མར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུགས། ཅེས་པའི་མདོ་ནི་སྤྱིར་
མདོན་པ་ལྟེ་བདུན་ནང་གི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་བྱེ་སྤྲུལ་བཀའ་འདོད་སར་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་ཟེར།
ལ་ལས། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། གཞུང་འདིར། མདོ་ལྟེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་བ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
གཞན་དག་གིས། ཚྭ་འཕྲོད་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མདོ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་ཅེན། ལ་ལས། བྱེ་སྤྲུལ་མདོན་
པ་ལྟེ་བདུན་བཀའ་འདོད་ཀྱང་མདོ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་དེ་མདོན་པ་ལྟེ་བདུན་ནང་གི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་
པར་གང་དུ་བཤད་ཅེས་སྟགས་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་བཟག ཡང་ཁ་ཅིག དེས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་ཚོད་མེད་དུ་
འདོད་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་འཛིན་པར་ཚྭ་འཕྲོད་བཤད་པ་ལྟར་
འཐད་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བོད་དུ་མ་བསྐྱར་བར་
གཞུང་ཆོད་ལྟ་བུ་མར་བྱུང་བས་བོད་དུ་བསྐྱར་བའི་མདོ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོད་མེད་དུ་འཛིན་གྱུར་
མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག ཡང་ཁ་ཅིག ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུགས་ཅེས་པའི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚྭ་འཕྲོད། ཡང་ཁ་ཅིག ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུགས་ཅེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཅས། འདི་ནི་རྟགས་པའི་འཕྲུལ་དང་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ཁྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

གསུངས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་ལས་པ་ཅམ་གྱིས་བླ་མ་འགྲོ་ཡང་ཆོས་ཁམས་དང་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་གཉིས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་གསུངས་པས་བླ་མ་འདི་དེ་ལྟར་བར་འདིར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
 ལ་མ་བྱེ་བར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་བླ་མ་འདི་དེ་ལྟར་ནི། ། ཞེས་བླ་མ་ནས་སྤར་ཡང་ལན་དུ་
 མར་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ལྷང་འདིའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མས་ཤིག་གཞན་ཡང་། སྤང་བོ་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཅེས་པའི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དེ། སྤྱིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་
 པ་ལ་བྱེད་པར་འདིར་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཏེ། གཞུང་ལས། འདིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་
 ཆེན་སྟགས་ལས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་ལ་འང་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་པས་མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་
 སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
 ཀྱིས་ཐུབ་པ་འཇགས་པ་ལ་བྱའོ། ། འདིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བརྟེན་ལ་སྟོས་
 བས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱེ། ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་
 ལྟར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡང་སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་
 ཞིག་དགོས་ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དེ་
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གྱི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པ་དེར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་རང་མཆོད་ལ་ཀུན་བཏགས་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། གཞུགས་སྟགས་
 རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་མཆོད་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མེད་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་
 ལྷང་བྱེ་མ་འདིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་གསལ་བར་
 གསུངས་ཞེས་པ་འང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཞུང་ཉིད་ལས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཅེས་པའི་
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་དེ་སྤྱིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ལ། སྤྱིར་སྤྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ཚོམ་འཕྲོར་བླ་མ་འདི་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྤྱུང་གི་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་

ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེན། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བཤད་ཚུལ་
ལྟར་ན། སྤང་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཅེས་པའི་རང་མཚན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་སྤང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ལམ་ལུ་དང་པོ་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་དུ་ཐལ་བ་
གནོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་བྱེད་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། འདིར་བསྟན་ལམ་ལུ་
དང་པོ་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མདོ་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞེན་པ་མིན་མི་དགོས་པ་ནི། འདིར། རོ་བོ་
དང་ཁྱེད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས། ཞེས་སྟགས་གྱིས་གསལ་
བར་གསུངས་པས་སྐབས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ལྷང་དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ། གཞན་ཡང་། འདིར། མདོ་ཉིད་
ལས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ནམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། ཚུལ་འཕྲོར། མདོ་ཆོག་ཀྱང་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་དེ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ནམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་
སྟགས་དགོས་ཟེར་ན། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསུངས་ཞེས་པའི་རང་
མཚན་དེ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ནམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་
མཚན་དེ་རང་མཚན་དངོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ན་མ་ཁྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
དེ་ནི་རང་གི་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་མདོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ནམ་པར་གནས་པ་ནི་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྱེད་པར། ཡིག་ཆར།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཅེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ནས། མདོ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་ནམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པས་སུས་ཀྱང་བསྟོན་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱས་ནས་མདོ་ཉིད་ལས་
ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་དང་། གཞུང་འདིར་སྐབས་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས་
མ་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་མི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་འདིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་ཞེས་སྟགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་
པའི་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བསྟན་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མེད་རྒྱ་དེ་རང་གི་

མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ལ་དང་། རྟོག་དམ་པ་དོན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མེད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཕྱི་རང་མཆོད་ལ་བྱེད་
 པར་ཁས་སྤངས་ན་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གསུངས་ལུགས་དང་མཐུན་ལ། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་འང་མཆོད་ཀྱི་དོན་ཉིད་
 མེད་པ་དང་རང་གི་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ལ་དང་པོ་ན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར། འདིར་
 བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སྟགས་རང་གི་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་བཀའ་སྩལ་གྱི་དེ་ལྟར་
 གྲུབ་ཅེས་བཀའ་མ་སྩལ་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་འང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
 གཟུགས་སྟགས་རང་གི་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་བསྟན་ཚུལ་འདྲ་འཇམ་མི་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་
 ལོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྟགས་ཟེར་བ་ན་མས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྟོག་དེ་ཉིད་
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཁྱུ་ལགས་སོ། ། ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དྲི་བ་ཞུས་
 པའི་ཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྱོད་ཀྱི་བའི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ཆོག་གིས་བྱུང་བའི་ན། བསྟན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་ན་བར་
 བའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་དེ་དང་པོའི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་བའི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཞུས་
 བས་དང་པོའི་དྲི་བ་ལྷགས་ལ་ཞུས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དེ་
 ཞུས་པའི་ཆོག་ཡོད་ན། དེ་དངོས་སུ་ཞུས་པའི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དེ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཡོད་ན། རྟོག་དེ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དོན་དེ་བསྟན་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ།
 ཞེས་སྟགས་ཟེར་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་མ་བཅུ་མས་གོང་གི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐབས་ལ་
 བཞུགས་པའི་མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྱོད་ཀྱི་བྱས་པ་ལ་ཁོ་རྟེ།
 མ་བྱུང་ལྟེ། དག་དུ་མ་ཐོན་པར་ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་བྱས་པའི་དྲི་བ་དེ་འང་ཆོག་དུ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས་
 ཚུད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་
 མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རྟེ། རྒྱུ་
 ཚུལ་དུས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐབས་ལ་ལྟན་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དུས་ཞལ་ནས་གསུངས་མ་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ལྟེ། མ་གསུངས་གྱི་རྗེ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐབས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་དེ་སྐར་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་ལ། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་
 སྒྲ་ཡིན་དགོས་ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་དེ། གསེར་སྤང་ལས། དེས་ན་སྒྲ་སྤྱིའི་སྤང་བ་ལ་འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་

དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས། བས། རག་གི་སྤྲོ་རང་མཚན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་། རག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྟན་བཅོས་
མ་བཅུམས་པ་དང་། བསེར་རྩ་བུས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མིན་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་དཔུང་པར་བྱའོ། ༥ རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཕུ་མོར་འཛིག་ཅེས་དང་། སྤྲོ་མའི་མེད་རྒྱ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད། ཅེས་དང་། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེར་རང་དོས་
ནས་གྲུབ་པ་ན་མས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆའི་ལུང་དེའི་
དོན་ནི་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ལ།
མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚུམ་འཕྲོར། ཡིག་ཆར་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕུ་མོ། ཞེས་པ་ནས།
སྤྲོ་མེད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་དེ་གཏན་ནས་མི་
འཐད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། བྱོད་སྟོང་ཉིད་དུ་
འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་གང་
ཡིན། གལ་ཏེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བཏགས་པ་
ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡིག་ཆའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་སྟོན་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་པས་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་
པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱང་རྫོང་བཤེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དོན་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་
སྟོན་མེད་ཅེས་ཟེར་ན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན།
བྱོད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་བྱོད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མེད་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཚུམ་འཕྲོར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་སྟགས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སྟགས་
ལ་དབྱད་བྱ་མང། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་བཀའ་འཇུག་ཅེས་པའི་རང་མཚན་དེ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་ཆར། གཞན་ཡང་།
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་བཀག་པར་ཐལ། འདྲོད་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཉེ། འདིར་དེ་དངོས་སུ་བཀག་པར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དངོས་སུ་མ་བཀག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ཚྱུ་འཕྲོར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིག་ཆར། ནལ། འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
བཀའ་འཇུག་ཅེས་པ་དང་། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསུངས་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་
དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་
རང་མཚན་དངོས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
བཀའ་འཇུག་ཅེས་པའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་བས་དབྱད་གཞི་ཆེ་འདྲ། ཚྱུ་འཕྲོར་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་པའི་རང་མཚན་ནི་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་
རང་མཚན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་འཇུག་ཅེས་པའི་རང་
མཚན་དེ། སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་བྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ནལ། འདྲོད་ན། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདྲོད་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མདོ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་མཚན་དེ་གཉིས་གཅིག་
དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་ཡིག་ཆའི་བཤད་

ཚུལ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཅེས་པའི་རང་མཆན་དང་།
མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་ཆུང་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་
གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་གྱིས་ཡིག་ཆའི་ལུང་བླངས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཡིག་ཆའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་མི་རུང་བས། ཚུམ་འཕྲོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྟན་དངོས་
བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་རྟེ། ཚུམ་འཕྲོར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྟན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མེད་པ་ མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོས་མི་བྱས་རྟེ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་སྟགས་དང་།
ཚུམ་འཕྲོར། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་
གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་བྱས་པ་དང་། བཟླ་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དེའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་རུང་
གིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་འང་མི་འཐད་དེ། རྩལ་སྤྱོད་སྟགས་དང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དང་དེར་རྟོག་བྱས་པས་མཛེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་བཟླ་ ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མཆན་གཞིར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚུམ་འཕྲོར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་
ཁྱེ། དེའི་མཆན་གཞི་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ཆོས་ཅན།
ཡོད་པར་ཐལ། མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ། མཆན་གཞི་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་

པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་ཀྱི་གཉིས་མཆོད་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཆོད་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོད་ནས། ཡོངས་ཀྱི་བཅོས་ཅན། རྒྱུ་བརྩོམ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གང་ཞིག དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་རྩོམ་
 ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱབ་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་བརྟག ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་བས་ཀྱན་བཏགས་
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཤིང་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚུམ་འཕྲོར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚུད་གཞིར་བཟུང་ཡང་། རྟོགས་ཆོས་སྤར་བཞིན་བྱས་ན་དེ་དངོས་མེད་དུ་མདོ་སྡེ་བས་
 རྟོགས་ཟིན་པས། དེ་ལ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ།
 མཆོད་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག མདོ་སྡེ་བས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀྱན་
 བཏགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་བཟང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞུང་ཉིད་ལས། གཟུགས་
 སྐྱེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། བརྟུང་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན། དེ་དག་ཡོད་
 པར་འཛིན་གཤིས་ཉེ། ཆད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྤངས་པ་རྩོམ་
 དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་རྒྱུ་མཆོད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
 ལ་མ་བྱས་པར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། ། ཞེས་འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་
 དང་པོར་རྩོམ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞུན་པར་གསུངས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 ཁས་སྤངས་དགོས་པར་སྤར་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མདོར་བཞུན་གྱི་མཆོད་
 ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྩོམ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཞུན་པས་འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྤྲུལ་ཟིན་ལ་གཞོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
 སྡེ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 སྤྲུལ་བཞིན་པར་ཁས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྤྲུལ་བཞིན་པར་ཁས་མེད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུལ་བའི་
 པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་

བས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་གཞུང་ཉིད་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས།
ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་སྤྲོས་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཆོད་དངོས་པོར་
མེད་པར་མདོ་སྤེལ་ས་ཀྱང་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱད་པར་སྟོང་གྱུན་ལས། མདོ་སྤེལ་ས་གཟུགས་
སྤྲེལ་སྤྱི་བཞེད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་སྤྲེལ་ས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
ནས་སྤྱི་མཆོད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཞེས་སྤྲེལ་ས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་
པར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡང་ཁོ་ན་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་པར་དབྱེ་དགོས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྟོང་གྱུན་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་པར་སྤྱི་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་མདོ་སྤེལ་ས་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་
འདོད་པས། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོད་མིན་པར་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པར་འདོད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟོང་གྱུན་རང་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་བསྟན་པར་སྟོང་གྱུན་ལས་གསུངས་པས་སོ། ། གཞན་ཡང་། བཅའ་མཁའ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
རྟོགས་པའི་མདོ་སྤེལ་ཡོད་ལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་བྱ་གསལ་
པ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་ཞེས་རྒྱད་པར་འབྲེད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་
ལྷགས་ལ་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཅིང་།
ཉན་ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་སྐྱོད་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཀྱན་བྱ་གསལ་སྤྱི་སྤྲོས་དང་། བཅའ་མཁའ་ལྟ་
བུ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་ན་ཆོག་གིས་བསྟན་ཆོད་དེ་ཙམ་
ལས་གོ་བྱུ་གཞན་མེད་ལ་འདིར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱ་གསལ་པ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་ན་དེའི་དོན་གོ་ཚུལ་རྒྱད་པར་བཞིག་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་འདི་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་
མ་གྲུབ་གཉིས་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་སྤྲོས་
ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་ མདོ་སྤེལ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་མེད། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་མེད།
དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཙམ་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་

གྲིས་ཐུབ་ཅེ་ན། དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་གཉིས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མོས་ལྷོ་གཉིས་གྲིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བལྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་པར་གསུངས་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་དངས་བེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཆོད་གཞི་ནི་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་མཐས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་རང་རྒྱ་བ་ནམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བཅོམ་པ་དང་སྒྲོས་བཤིག་ཀྱང་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་འདྲ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་འབྲུག་དང་འགལ་ཁིང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཁམས་ནས་རིག་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ནམས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་མ་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་རྒྱ་མང་། གཞན་ཡང་། མཐོམ་འཕྱོར། དེའང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོད་གྲིས་ཐུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་འཕམ་སྒྲུང་བ་དེ་རང་མཆོད་གྲིས་ཐུབ་ན་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པར་དོན་ཉེང་ནས་བདེན་པར་ཐུབ་དགོས། དེ་ཐུབ་ན་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐུབ་བམ་མ་ཐུབ་དཔྱད་པའི་ཆེད་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་ཉིད་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་བཏགས་སྒྲི་ཅམ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་པོ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་ན་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་དོན་ཉེང་ནས་བདེན་པར་ཐུབ་དགོས། དེ་ཐུབ་ན་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐུབ་བམ་མ་ཐུབ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་ཉིད་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་ན་གང་དུན་དུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐུབ་པས་རིགས་པའི་དཔྱད་བཅོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྲིས་ཐུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་བདེན་ཐུབ་ཏུ་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་ཐུབ་པ་བཏགས་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་བདེན་ཐུབ་ཏུ་སྒྲུང་ཆེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཐུབ་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཆོད་གྲིས་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཆོད་གཞན་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཀུན་བཏགས་སྒྲི་ཅམ་དང་ནམ་མཁའ་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྒྱ་མཆོད་གང་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག་ ཡང་། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་སྒྲི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་འཕམ་མི་འཐད་

དེ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱལ་བཤད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཕྱ་མོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རྩོམ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རྩོམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་
པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་རྩོམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་དེར་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞུགས་སྐྱེས་ཤིང་ཞེ་གཞེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོར་བསྟན། སྐབས་འདིའི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་སྟོང་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། གཞན་དབང་རྩོམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རྩོམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཅས། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པ་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། དེའི་འཛིན་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་ན།
གཞུང་ཉིད་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་
ཀུན་བཏགས་ནི་ཕྱང་བོ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་འདི་གཞུགས་སྐྱེས་ཞེས་རྩོམ་དང་། འདི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱང་
པར་དུ་མིང་དང་བཟར་བཏགས་པའི་རྩོམ་ལོ། ། དེ་ཅམ་ཞེས་ཀྱི་ཕྱང་བོ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་མིན་གྱི། ཕྱང་སྐྱེས་རྩོམ་དེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་
སོ། ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདི་གཞུགས་སྐྱེས་ཞེས་རྩོམ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་རྩོམ་
བོའམ་གཞེར་ཡོད། འདི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་གཞེར་ཡོད་ཀྱང་། དེར་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེས་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་མེད་རྒྱུའི་རྩོམ་ཉིད་དང་། དེ་མེད་པ་འདིར་དངོས་
སྟབས་པའི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཕྱང་དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཚུམ་འཕྱོར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ཟེར་ན་ཞེས་སྐྱེས་ལན་མང་པོ་དང་། འདིར་དངོས་སྟབས་པའི་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་
དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་སྟབས་བྱེད་དུ་མས་བསྟབས་པ་རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་དེའི་
དོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་ཚུམ་འཕྱོར། འདིར་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་ཞེས་ཆོག་གིས་བསྟན་ཆོད་དང་དོན་ཀྱིས་ཐོབ་ཆོད་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།

ཞེས་བཤད་པ་འང་འཐད་དཀའ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིའི་ཚིག་གིས་བཟུང་ཚོད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་སྤྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དང་། དོན་གྱིས་ཐོབ་ཚོད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་
 པ་ལ་དགག་བྱའི་རང་མཆོན་འཛིན་དགོས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་སྤྱིར་དགོས། དེ་
 བས་ན་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཚོད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོངས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ཆོག་གིས་བཟུང་ཚོད་ཀྱི་དེ་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་འཇུག། དོན་གྱིས་ཐོབ་ཚོད་ཀྱི་དེ་འགྲོ་
 དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དྲངས་མ་ཐག་
 པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏུ་དངོས་སུ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་གཞུང་འདིར་དེ་འདྲའི་ཚིག་གིས་
 བཟུང་ཚོད་དང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཚོད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་གོང་འོག་གང་ཏུ་འང་མ་ཐུབ་ལ། ཡོད་ན་འང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཚོད་ལ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྲོར། དེ་ལ་འང་ཁ་ཅིག་ན་པེ། རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་སྟོབ་ཏུ་བཏགས་པ་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་ན་འང་། བསྟན་ ཞེས་གང་ལ་རང་
 མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པར་བཟུང་ན་དོན་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་ཀུན་བཏགས་ཕྱེ་ཐག་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། གཞན་ཏུ་ན་ན་མ་ཁམས་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་ན་
 རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐུག། དེ་ལྟར་ཐུབ་ན་ཡམ་མཆོན་ཡིན་པ་མི་ན་མ་ཁམས་
 འཕུར་ན་ཡམ་མཆོན་ཡིན་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མི་ན་མ་ཁམས་འཕུར་ཐུབ་ན་ཡམ་མཆོན་ཡིན་པ་དཔེར་
 བྱས་ནས་གང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་ན་ཡམ་མཆོན་ཡིན་པས། ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་བར་སྤྱོད་ཚུལ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ན་མ་ཁམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་ན་འང་དེར་མི་འགྲོ་བར་སྤྱིར་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་དཔེ་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐུག་ལོ། ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོགས་འདིར་
 རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཞེས་མང་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་རིགས་པས་
 འཕུལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མ། སེམས་ཅན་པ་རང་གིས་རང་ལ་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 བ། གང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་ན་འང་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ཁོའི་རོང་གང་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་
 མ་ཁམས་ལ་འང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རྟེན་པོ་ལྟར་ཡང་། རྟེན་པོ་ཞེས་གཞིར་རང་མཆོད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་རང་མཆོད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་
རིགས་པའི་འཕུལ་ཀྱིས་ཆོས་བདག་དུ་འགྲོ་བར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མཆོད་ཀྱིས་ཐུབ་
པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པའི་ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་སྐུ་མཆོད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འབད་དེ།
གཞུང་དེར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ངོ་བོའི་ཞེས་འབྱུང་གི་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་པ་ཞེས་ཆོས་ལྷན་ཅམ་
ཡང་མེད་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ཉུག། ལུང་དེའི་དོན་ནི་གཞུགས་དེ་འདི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་
བྱེད་ཀྱིས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆོད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཆོས་བདག་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དང་། གཞུགས་དེ་འདི་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆོད་ཀྱིས་
ཐུབ་པ་ཆོས་བདག་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛིན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་རིགས་པའི་འཕུལ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་པར་འཛིན་དགོས་པས། དགོངས་
འགྲུལ་ལས། མཆོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེད་མེད་པ་གང་ཞེན། ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་པའི་མཆོད་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་
པའི་མདོ་སྐྱེ་བཞེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བསྐྱོད་དཀའ་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིང་
བརྟན་བཞག་ཅམ་དང་རྟེན་པས་བྱེད་ཀྱིས་ཅམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཅམ་འཕྱོད། གཞན་དག་ན་རེ། བམ་
མཁའ་དང་སྐྱེ་ཉག་སྒྲིབ་ནས། ཐུས་པ་ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཐུར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཐུར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུང་དུ་སྐྱེར་ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་པའི་སྐྱེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་
སྐུ་མཆོད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲུལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་གང་གིས་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ཡོངས་ཐུབ་
དུ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། ། དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བརྟན་འཛིན་མི་ཉུས་པའི་ཡོད་
པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆོད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་པས་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཅམ་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། ། ཞེས་པའི་
དོན་ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་ཅེས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་སྐུ་མཆོད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་པོ་
ཞིག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། མིང་དང་བརྟན་འཛིན་མི་ཉུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་མིང་ཅམ་དང་བརྟན་ཅམ་གྱིས་
བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མིང་ཅམ་དང་བརྟན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་དག་གིས་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བརྟན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དེ་དག་གི་ཉུང་དུ་ཞིག་མིང་
ཅམ་དང་བརྟན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འབད་པའི་ཐུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་
ན་གཞུང་དེ་འགྲུལ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐུར། གཞན་ཡང་། མིང་ཅམ་དང་བརྟན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ཡོད་
པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་རྒྱ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཏེ། དེ་འདོད་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཐུར། ཐུབ་སྟེ། མིང་བརྟན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་

པས་འཛིག་བྱེད་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་འགྲུལ། མིང་བརྟུན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཅམ་སྒྲུབ་དེ་
 འཛིག་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཅམ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་འདོད་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ལས་དངོས་
 པོའི་སྒྲིབ་པ་ལྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་འཛིག་བྱེད་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་མཚམས་ལ་
 ཉགས་དེར་ཐལ། གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྷེ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱུ་ལས།
 གྲགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཟུང་དབང་
 གིས་བཞག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་མཚམས་ལ་ཉགས་དེར་ཐལ། ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉགས་ཡང་དག་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་ཉེན་ཉགས་
 ཡང་དག་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་ཉགས་
 ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་དགོས་པར་དབྱ་སེམས་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་
 བདུན་རྒྱུ་ལས། གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། འདོད་པས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྷེ།
 ཚད་མ་རིགས་རྒྱུ་དུ་ཅམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ། འདིར་ཅམ་སྒྲུབ་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་ཡང་། དོན་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
 པའི་ཆོས་ཞེས་གོ་དགོས་ཉེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ལྟར་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་འདོད་པས་བཞག་ཅམ་ཞེས་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། འདོད་པས་བཞག་ཅམ་དང་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་གཉིས་འདྲ་བས་རྗེ་བདུན་ལས་གསུངས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན་གཏན་ནས་མི་
 རིགས་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་ལྷུར་པའི་ཀྱང་བཏགས་ལ། གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་
 བསྐྱབ་བྱས་ལྷུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བཞག་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་ཉེ། རྣམ་འགྲུལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེས་ན་རི་བོང་ཅན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེས་
 བཟླ་དུང་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲུལ་ཏུ་རྒྱུ་བར་དམ་བཅའ་བ་
 རྣམས་ནི་གནོད་པ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་ནོ། འདིས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་
 ཅད་ལ་འབྱུག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ལྟར་བཟླ་བའི་སྐྱེས་བཟླ་དུང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདོད་པ་
 ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པས་གྲགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་
 ལྟར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གྲགས་པས་བསལ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་པ་འདིར་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གྲགས་པ་དངོས་ནི།
 དེ་ལྟ་བུའི་བཟླ་དུང་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་བཟླ་དུང་གི་ཐ་སྐྱོད་གང་
 རྒྱུ་ཡིན་དགོས་ན་ཡང་། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐ་སྙད་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་པས་བཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། ། དག་དོན་ནི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱེད་གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་མ་ལའ་དང་སྒྲིབ་ཉག་སྟོང་མིང་བརྒྱུད་པ་ཞུས་པ་མེད་ཀྱིས་ན་གཞུང་དང་མཐུན་ཞིང་། བླ་མེས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེད་ལ། གཞན་དུ་ན་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་མིང་བརྒྱུད་པ་ཅམ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ལ་ཁྱེད་པར་ཡོད་པར་གཞུང་ལས་ཆེར་གསལ་ལ། དེར་མ་ཟད་མིང་བརྒྱུད་པ་ཅམ་དང་མིང་བརྒྱུད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མིང་བརྒྱུད་པ་ཅམ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མིང་བརྒྱུད་པ་ཅམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ལྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་བརྒྱུད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། མིང་བརྒྱུད་ཅམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། མིང་བརྒྱུད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་སྒྲིབ་མ་ནི་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་ཤིང་། གཞུང་ཕྱི་མ་ནི་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ། མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའང་ཡིན་ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྲོར། འདོད་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཆོས་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཆོས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། བརྒྱུད་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མེད་ཀྱང་། བརྒྱུད་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡོད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མིང་བརྒྱུད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཅམ་སྒྲིབ་དེར་འཛོག་བྱེད་སྒྲིབ་ཉག་སྟོང་འཛོགས་པའི་སྒྲིབ་ཅམ་དང་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་འདོད་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ལས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་འཛོག་བྱེད་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

མྱེ་མ་གྲུབ་ལྟེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བཞེས་པའི་སྤྲུལ་བཟོད་དུ་རྩལ་བ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པས་གྲགས་པའི་
 རྗེས་སྤྲུག་པག་བྱ་དང་། སྤྲུག་ལྟ་བུ་དངོས་སྤྲུག་གི་རིགས་པས་འབྲུབ་དགོས་པས་དངོས་སྤྲུག་གིས་རྗེས་
 སྤྲུག་པག་བྱར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྤྲུལ་བཟོད་རྩལ་ཆོས་ཅན། འདོད་
 དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་ཐལ། འདོད་པས་བཞག་ཙམ་གང་ཞིག་ འཛིག་བྱེད་དངོས་སྤྲུག་གི་རིགས་པས་
 འཛིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་
 བཞག་པ་མེད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་རིགས་ཀྱི་སྤྲུབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། སྤྲུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པས་བཏགས་
 ཙམ་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་དབྱེད་སེམས་གང་གི་སྤྲུག་སྤྲུང་མི་རྩལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱུང་
 པ་ཁས་སྤངས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། སྤྲུག་པོ་སྤྲུག་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་མོ་འཛིན་རྟག་པ་རང་ལ་སྤང་བ་ཕྱི་རྣམས་ལ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་
 བྱི་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་ན་ཡང་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། ། དེས་ན་
 སྤྲུག་ལ་འཛིན་རྟག་པ་ནི་སྤྲུག་བཏགས་དང་། དེ་ལ་སྤྲུག་པར་སྤང་བ་སྤྲུག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་གྱི།
 སྤྲུག་པ་ནི་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བཏགས་དང་། ཀྱན་བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་ལྟེ། རྟག་ཆེན་ནི་ཕྱི་རྒྱ་ཚྭ་ཡིན་པས་རྩ་བ་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་ཞིང་དབང་བཅའ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་ཚྭ་འཕྱོར་རང་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུག་པ་མེད་ན་རྟག་ཆེན་
 ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་རིམ་དང་གྲུབ་
 མཐའ་ཆེན་མོར་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དེ་མེད་ལ། གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་མི་འབྱེད་པའི་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་བཤད་སྐབས་
 ཡིན་པས་སྤྲོད་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་མདོ་ཕྱི་དགོངས་འགྲེལ་དེ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་ལ་སྤང་ཉིད་སྤྲོད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་སྤྲུག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཚྭ་འཕྱོར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི། བསྟན་སྤྲོད་གཉིས་སྤྲུག་པའི་

ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་
ཐལ་འཕྱར་བའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་
ཀྱང་སྤྱིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཕྱར་ཏེ། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་སྤང་
ཞེས་བཤད་ན་རིགས་མོད། དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བེ། སྤྲུལ་སྟངས་ཉིད་མ་བསྟན་ལ་ཕྱི་མས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་བྱེད་དང་
ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལུགས་ལ་
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
བེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཆང་བར་སྟོན་པས་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མདོ་
ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པས་བྱ་བེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་བཀའ་སྩལ་པ། ། ཉེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་
བཅམས་ཏེ་འཕྱག ། དེ་ཡང་མུ་ཙམ་འདུལ་ཕྱིར་ཏེ། ། ཞི་འཕྱར་མེན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱ་བེ། ཐུང་འདས་སྐབས་ཕྱིར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐུང་འདས་ཀྱང་བསྟན་
དགོས་ལ། ཐུང་འདས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། བཀའ་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་ལ་གཞི་ལ་ཞིང་འབབ་པ་དང་། སྐབས་པ་ལ་གཞི་ལ་ཞིང་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཐལ་འཕྱར་
བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་ནས། སྤྱི་ཐེག་པ་ལ་གཞོད་
བྱེད་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རིག་པའི་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དོན་དམ་
པའམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སྐགས་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་དབྱ་མའི་བསྟན་
བཅོས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་ཀྱང་བྱུང་བས་དེའི་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་
མདོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ལུགས་དེར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
ཀྱང་དེའི་ནང་གི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་མདོ་དེ་ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོང་ཉིད་གཅོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅོ་
བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་བདག་བཀའ་ཅམ་གྱི་མེད་
དགག་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་མེད་རྒྱ་དེ་ཆོས་བདག་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མཆན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་མདོ་དེ་ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་

དེ་འདྲི་ཆོག་ཟུར་གྱི་མེད་རྒྱུ་འདྲི་འོ་མེད་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་དང་ས་ཟིན་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཉིད་དུ་མདོ་དེར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལ་
དགོངས་གཞི་སོགས་མ་གསུངས་པར། མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
གསུངས་པ་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་འདྲི་མདོ་དེར་སོན་པ་ཡིན་པར་
སྒྲུབ་ཀྱས་ཏེ། ལྷང་སྤར་དང་ས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདོ་དེ་སྤྲི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེན། འོ་ན་སྤྲི་
འཛིན་པ་ཡིན་ཚུལ་ཅི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཟུང་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནམ་མེན་སོམས་
ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གཞུང་དུ་འང་ཆོས་གསལ་
ཞིང་། སྤྱོད་བྱུང་ལས་ཀྱང་ཆོས་གསལ་ཏེ། མེས་འཕྱོར། ཡང་ཁོ་ན་ཟེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་
བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ནས། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སྤྱོད་མང་ཁས་ལེན་ལྟར་ཡིན་ལ། གཟུང་བོར་གནས་པའི་
སྤྱོད་དཔྱད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དེ། ཕྱང་སར་དངོས་བཟུང་གི་སྤྱོད་འདོགས་གང་ཞིག་
དེ་འདྲི་བའི་སྤྱོད་འདོགས་འགོག་ཡུལ་ལ་ལྷང་གི་འགོག་ཡུལ་དང་རིགས་པའི་འགོག་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་
གཉིས་དེ་ལྷང་གིས་འགོག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུང་ཉིད་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་སུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཆོག་གིས་
གསལ་བར་མ་བཟུང་གྱང་། ནས། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཏེ། ཞེས་དང་། ལྷང་དེའི་དོན་ཡིག་ཆར། གཞུང་དེའི་ཀུན་
བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྤྱོད་འདོགས་སུ་སྤྱོད་འདོགས་སུ་མ་བཟུང་གྱང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་འདོགས་སུ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་སྤྱོད་འདོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲི་བའི་ལྷང་གིས་འགོག་ཡུལ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པ་ན་བྱང་ས་ལས་ལྷང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་། གཞན་སྡེ་ལ་
རང་གི་སྤྱོད་པའི་ལྷང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་ཡང་ཡོད་ལ་འོ་མེད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་བྱང་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། ། ཞེས་དང་། ལྷང་དེའི་དོན་ཡང་
ཡིག་ཆར། འདི་ཉིད་ལས། མ་བྱུང་སྡེ། ཕྱང་སར་སྤྱོད་འདོགས་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས་ལྷང་གིས་
འགོག་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་བྱུང་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤེལ་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཚྭ་གསུམ་ལྷ་མས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟགས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་བྱང་མར་ལྷང་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། བྱང་མར་བཀག་པ་
ལྟར་འཐད་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟོན་མེད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས།
གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་འདོད་པ་དེ་
ནི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
དེ་ཆོས་ཅན། ཀྱི་བྱ་བ་ལྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་
མཆོད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཆོས་ཁམས་
དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤེལ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་ཆོད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་གསུམ་ལྷན་ལན་ཏུ་མར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་མཆོམས་ལ་ཉགས་
དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལྷང་སྤར་བྱངས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟགས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་གི་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས། དོན་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤྱི་གསུམ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། བར་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་
ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཉིད་ལས། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་སྤྱོད་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འང་རྗེས་དཔག་ཆད་
མའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཆོན་དངོས་པོར་མེད་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་བྱ་
ལས། འདིར་མདོ་སྡེ་བ་སྤྱི་གསུམ་བར་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན་ཡོད་པར་
འཛིན་མི་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སྤྱི་གསུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོན་དེ་
ལ་མི་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་བས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་མིང་འབྱུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པས་དེ་
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སྤྱི་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཆོན་མིན་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིན་ལ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་
མཁའ་མིང་འབྱུག་པའི་གཞིར་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་
ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་སྤྱི་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་ཟག་པ་
ཟད་པ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་མིང་གང་ལ་འབྱུག་པ་སྤྱི་གསུམ་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་
དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་རང་གིས་རང་མཆོན་གྱི་མིང་མ་བྱ་བ་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལ་རང་མཆོན་

གྱི་དོན་ལས་སྒྲུབ་པར་སྤང་བའི་དོན་དེ། འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་ན་མས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་བཤད་པ་དང་།
ཡང་གཞུང་ལས། དེ་གཉིས་ལ་མ་བྱེ་བར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། ། ཞེས་
འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྟགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། བར་འདོགས་པའི་གནས་སྤྱོད་རང་གི་
མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོད་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་བར་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་
རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེན་དེར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྦྱོམ་དྲུང་འབྲུམ། ། ཞེས་
པ་ན་མས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་
བཤད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་གང་བདེ་བ་བཟུང་དགོས་མོད་ཕྱི་མ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་མ་སྟེ་
དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། གཞུང་དུ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཡོད་པ་ན་མས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་
མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འང་ཡོད་ལ། གཞི་
འགའ་ཞིག་ལྷ་མ་ཉར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཉར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཀྱན་བཏགས་སེམས་
ཅམ་པའི་འདོད་པ་ཉར་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཐལ་
འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ཉར་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འཛིན་ཚུལ་ཆང་བ་དེ་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་ལྷ་མ་ལོག་ཤེས་དང་། ཕྱི་མ་སྤྱོད་མཐུན་ཡིན་པས་ལོག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་མཐུན་གྱི་འཛིན་
ཚུལ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འཕྲོར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱན་བཏགས་རང་མཆོད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། བས། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་དྲུག་སྒྲུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷ་དེའི་དོན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉར་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེའི་གསུང་རབ་གང་ན་འང་
ཆོག་གིས་དོན་ལ་སྤྱི་བ་པ་ཉར་བཤད་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ཉར་གྱི་
རང་གི་རང་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ཉར་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
ཁྱབ་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྷ་མས་མ་ཁྱབ་པ་ལྷ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ལྷ་དེའི་དོན་ཡིག་ཆར་དེ་ཉར་
གསུངས་པ་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཀྱན་མཐུན་སྤྱོད་པའི་ལུགས་གཤམ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཚུལ་
འཕྲོར། རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་དང་ཆོས་མཆོག་གི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་ནས་ལོག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་མཐུན་གྱི་

འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་གང་ཞིག་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷགས་ལ་ཚུལ་དབང་སྒྲིལ་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་ཁས་ཟེར་ན་བཟླ་ག་ ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྤྲེལ་སྒྲུབ་བཟླ་གས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཚུལ་འཐོར། འདིའི་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་བདེན་གྱུ་ལ་
བྱས་ནས་བདེན་གྱུ་བཟླ་ག་གྲུང་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྲེལ་ཉིས་པ་སོན་གནས་
ཏེ། མདོ་སྤྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་གྱུ་བྱུ་ཅེས་པ་དེ་བདེན་པར་གྱུ་བ་གྱུ་བ་ཀྱི་
དོན་དུ་གྲགས་ཤིང་དོན་ལ་འདུག་ནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་བདེན་གྱུ་ལ་བྱེད་དེགས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་པར་མེད་ན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས་བྱུང་བ་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་བཟླ་གས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེར་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བདེན་གྱུ་བཟླ་ག་གྲུང་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཞེས་བཤད་དགོས་ཤིང་། བདེན་པར་མེད་ན་
མེད་པས་བྱུང་བ་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འདྲ་བས། དྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་དག་མ་དག་དཔྱད་
དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་གིས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱིས་སྤྱོད་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱོད་པར་ངེས་པས་བྱུང་བ་
པ་གྱུ་བ་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤྱིས་སྤྱོད་པར་ངེས་ན་དུང་སྤྱིས་སྤྱོད་པར་ངེས་པས་བྱུང་བ་པ་དང་། གཞི་དེར་མེ་མེད་
པར་ངེས་ན། ཅན་དན་གྱི་མེ་མེད་པར་ངེས་པས་བྱུང་བ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། ཚུལ་འཐོར། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྤྱིས་སྤྱོད་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱོད་པས་བྱུང་བ་པ་འགྲུབ་ཚུལ་སྤྱིས་སྤྱོད་པར་ངེས་ན་དུང་སྤྱིས་སྤྱོད་
པས་བྱུང་བ་པ་གྱུ་བ་པ་དང་། གཞི་དེར་མེ་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཅན་དན་གྱི་མེ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་
བྱེ་བྲག་གི་བྱུང་བ་པར་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་མེད་པ་རྟོགས་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་པ་དང་
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་པ་གཉིས་ནི་ཆོག་ལ་རང་མཚན་ཞེས་པ་ཅམ་འདྲའང་།
དོན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རང་འཆར་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ལྟར་ན་
ཉག་པ་སྤྲེལ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་ཉག་པ་དུང་སྤྲེལ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་པ་དང་། གཞི་དེར་མེ་མེད་པར་རྟོགས་
ན་ཅན་དན་གྱི་མེ་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྤྱི་རྟོགས་ནས་དུང་སྤྲེལ་རྟོགས་པའི་གང་
ཟག་དང་། མེ་རྟོགས་ནས་ཅན་དན་གྱི་མེ་མེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དང་སྤྱི་རྟོགས་
གྲུང་དུང་དང་ཅན་དན་མ་ཤེས་པའི་མི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། བྱུང་
བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་རྟོགས་ལ་བཟླ་ག་ ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་
དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་ན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་སྤྱི། ཚུལ་འཐོར། དེས་གྲུབ་བཟླ་གས་དངོས་མེད་དུ་

རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཆོད་ཏུ་རྟོགས་དགོས་ལ། སྤྱི་མཆོད་ཏུ་རྟོགས་ན་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རི་བོར་རྩ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། གུན་བཏགས་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གུན་བཏགས་སྤྱི་
 མཆོད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག་ ཡང་ཁོ་ན་ལྟེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚླ་འཕྲོར། དེས་ཞེན་ཡུལ་གྱི་
 རང་ལྟོག་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྤྱབ་ཕྱེད་དུ། དེ་སྤྱི་མཆོད་དང་དངོས་མེད་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་པ་
 བཞེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན་གུན་བཏགས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ལྟེ། རང་རྒྱུད་པ་
 ཆོས་ཅན། བཅའ་ལའང་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཟིན་པར་ཐལ། བཅའ་ལའང་སྤྱི་མཆོད་དང་དངོས་མེད་
 ཏུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག་ ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་ལས། གང་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་དངོས་གྱི་ཡུལ་དེ་
 དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་མིང་གི་སྒོ་སྒྲིབ་སྟོན་ཡོད་མོད་
 གྲུང་། གཞུགས་སྟོན་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་སྒྱུ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཉན་ཐོས་ལྟེ་བཏགས་སྒྲིབ་མོད་གྲུང་འདྲའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚླ་
 འཕྲོར། རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་སྒྲིབ་དོན་གྱི་སྤྱི་མཆོད་བཏེན་འདོགས་པའི་དངོས་པོར་རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་འབྲེལ་
 ལ་མི་སྟོས་པའི་སྒྱུ་ཡོད་གྲུང་། གཞུགས་རང་ཉིད་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པར་རང་མཆོད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་སྒྱུ་དེར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ འོ་ན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་བཤད་ལུགས་མི་མཁྱེན་པར་ཐལ། གཞུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་འདོད་ནས་གཞུགས་སྟོན་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་མཆོད་པར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་བཤད་འདོད་ནས་སྤྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་
 ཅུང་ཟད་གྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལྟེ་པས་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། གཞུང་དོན་བཤད་ཚུལ་འབད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྤྱོད། གཞུགས་སྟོན་
 བརྟེན་འདོད་པའི་གནས་དང་ཞེས་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་ཆོར་བ་ནས་འཕགས་ལམ་བར་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་
 སྟོན་སྒྲིབ་ཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ལ་བཟག་ ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་མདོ་སྤྱོད་གོངས་
 འབྲེལ་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཚླ་འཕྲོར། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་མདོ་སྤྱོད་གོངས་འབྲེལ་རང་གཞུང་དུ་
 ཕྱེད་པས་དེའི་སྤྱི་བཏོན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བཏེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་བཏོན་པ་ལ་ཕྱེད་
 གྲུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ།

འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འབྲེལ་དྲུང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱལ་བཤད་ལས་མདོ་སྤེལ་
དགོངས་འབྲེལ་མཆོད་ཉིད་ལྡན་དགོངས་ཀྱི་མདོར་གསུངས་པས་སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་
དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་ཆར་བའི་དྲུང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་ལ། དེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཞི་འཛོལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་པ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་ལ། དེར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ཁ་ཅིག་གིས། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་རྟེ། ཚུམ་འཕྱོར། ཁ་ཅིག་ན་ལ། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་མ་བྱུང་བ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གནས་ལྷགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དྲུང་པེས་ཟིན་བྲིས་ལས། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གཉིས་གནས་ལྷགས་སུ་འཛོག་པར་འདྲ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་
གང་ཞིག་དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་བརྟག་ཁ་ཅིག་གིས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོན་དོན་མ་ཡིན་རྟེ། ཚུམ་
འཕྱོར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་
ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོན་དོན་དུ་ཐལ། རྒྱལ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟོན་དོན་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་ན།
དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་བརྟག་ཁ་
ཅིག་གིས། ཀྱན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་ཀྱན་བཏགས་སྟེ་ཅམ་འཛོག་དགོས་ཀྱི། ངོ་
བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚུམ་འཕྱོར། ཆོས་རང་རང་དེར་

བཞག་ནས་དེའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་སྒྲོལ་གཞི་རང་ཉིད་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཐུར་སྐྱམ་
 པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་དང་ཀུན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཞེས་པའང་ཀུན་བཏགས་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་དང་
 དེའི་སྤྱིང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱས་ན་བཤད་བྱང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་།
 དགོངས་པ་རྣལ་མར་མི་འགྲོ་སྟེ། དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅེས་པ་འཛིན་སྐྱབས་ལ་བྱེད་པས་དེའི་དམིགས་ལྷུ་ལ་ཡིན་
 བ། དེའི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་ཏུ་འཐུར་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་
 བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ལ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཐུར་
 སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་རྒྱུ་དུ་ཙམ་ཡང་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཐུར་སྐྱམ་
 པའི་དོགས་པ་རྒྱུ་དུ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་
 སུལ་དུ་པ་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་ལ། དེ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་དམ་བཅའ་བྱད། མ་ཐུབ་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་
 རིགས་པའི་དགག་བྱས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། ། ཏགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་བྱུང་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྲོར། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་འཐར་ཐུག་ཏུ་འཐུར་སྐྱམ་པའི་
 དོགས་པ་ཆེ་ལུགས་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུངས་ལྟར་ན་འདིའི་དོགས་པ། བྱས། ལེགས་པར་
 བཤད་པའོ། ། ཞེས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བདེན་པར་བྱུང་པས་དོགས་པ་ཆེ་ལ། ཀུན་
 བཏགས་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པར་མ་ཐུབ་པས་དོགས་པ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་འཐད་པར་གསུངས་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། གཞི་བྱུང་ན་རང་སྤྱིང་གི་འཛིན་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རེ་ཡོད་པར་བྱང་
 དེས་ཟིན་བྱིས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟྱག་བྱིས་ལན་འགའ་ཞིག་ཏུ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཐུར་རམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལུགས་ཀྱང་། བྱས། སོ་སོར་བཤད་པ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བཀོད་ནས་སྒྲོན་བྱ་མ་འཕངས་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་འདི་ཉིད་ལས། གཞན་དབང་
 རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཐུར་རམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བར་གསུངས་པའང་གཞན་དབང་

དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མིན་པས་དཀའ་འགྲེལ་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲིན་འབྲུག་པར་སྤང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གཞན་
དབང་བདེན་པར་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་སྤང་ནའང་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་མི་འདུག་
པས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་
གསུངས་པ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་གཞན་དབང་བདེན་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་ཏུ་དོགས་པ་
སྐྱེ་ལུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་ཞིག་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་ཏུ་དོགས་པ་སྐྱེ་
ལུགས་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཙམ་པ་ལ་གཞན་དབང་བདེན་བྱུང་ནམ་དག་ལམ་གྱི་
དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་གནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུངས་ལུགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར།
ཉྱལ་པར་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སྤང་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་
བདེན་བྱུང་ནམ་དག་གི་དམིགས་ལུལ་དང་། ཡོངས་བྱུང་བདེན་བྱུང་ནམ་དག་གི་འཛིན་སྤངས་སམ་ནམ་པའི་ལུལ་
ཏུ་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཉྱལ་བའི་འདོད་ཚུལ་
མི་མཁས་པའི་ཐལ་རང་གིས་དེ་ཉྱར་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེ་ནའང་འཐད་དཀའ་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་རང་བྱ་
བྱུང་རྗེས་འབྲང་ལ་མེད་པ་གང་ཞིག་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཉེད་པར་དཀའ་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་དགག་བྱའི་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཐལ་རང་གིས་དོགས་
པ་དེ་ཉྱར་སྐྱེ་གསུངས་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་རང་ཡང་ཉེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
སྐབས་འདིའི་དོགས་པ་ཆེ་བའི་མཚན་གཞི་ཅིས་ཀྱང་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ལ། འཛིན་དགོས་ནའང་ཆོས་འབྱུང་གི་
བཤད་ཚུལ་ཉྱར་དོགས་པ་སྐྱེས་མཁན་གྱི་ཐལ་རང་ཉེད་དཀའ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའང་འཛིན་པར་དཀའ་བས་
སེམས་ཙམ་ཞིག་དེའི་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མཁན་ཤིན་ཏུ་འང་མང་ཞིང་སེམས་ཙམ་པས་
སྐྱོ་རྩལ་གྱི་ལུལ་ཐ་སྟངས་ཏུ་འང་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདོད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
གཞིར་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་ཡང་། ཁོ་ཙོས་ལོག་པར་གོ་བ་ཡང་སྟོན་པས། བྱིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱད་ནས་
གལ་ཏེ་ཁོ་ཙོ་ལ་གོ་ལོག་བྱུང་འདུག་ན་ལོག་རྟོག་བསལ་བར་བྱ། ཞེས་སྟེ། སྐབས་འདིའི་དོགས་པ་ནི་དགོངས་
འགྲེལ་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་ཞེན་པའི་སྤང་ནས་བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་དཔག་ན་གཞན་དབང་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་ཏུ་དོགས་པ་སྐྱེ་སྟོན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མཁན་ལ་
ཐལ་རང་འོང་ས་མེད་ཅིང་། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་དབང་བདེན་བྱུང་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་གསུངས་
པ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་བཤད་པ་ཉྱར་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་མཁན་ལ་སྐྱོན་ཀ་ཚེལ་བའི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཐལ་རང་ལས་གཞན་འོང་ས་མེད་ནའང་། སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ཆོཅོས་ཅན་གཞན་དབང་ལའང་དམིགས་དགོས་པས་གཞན་དབང་ཡང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་གསུངས་ལུགས་ཀྱིས་འདིའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མཁན་ལ་ཐལ་རང་མེའོང་བ་འདྲ་སྟེ། ཐལ་རང་གིས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤོང་ནས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་འགྲོ་བྱིན་དེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུའང་འགྱུར་དགོས་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས། དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་མེད་པ་འདྲ་སྟམ། དེར་མ་བཟང་སེམས་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་ཆེ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ན། སེམས་ཅམ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་འདི་འདྲ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ཀྱིས་ལུང་དྲངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན། སྤར་གྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་གཞོན་ན་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་གཞོན་པར་སྤང་ཞིང་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་མེད་པ་འདྲ་སྟམ་པས་བར་སྐབས་སུ་ཆད་ལྷག་འདྲ་དང་གཞན་ཞིག་གིས་གསར་འཛུགས་འདྲ་མ་བྱས་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་པས་ཐེཆོམ་གྱི་གནས་སུ་ཆེད། ། དེས་ན་སྤར་གྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བྱ་བཟང་པོ་འདུག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་དོགས་པ་ཆེ་ལུགས་ལ་ཅུང་མི་འགྲིག་པ་འདྲ། དང་པོ་ནི་ཐལ་རང་གིས་རིགས་པས་འཕུལ་ལུགས་ཅམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་སྤོང་པ་ཅམ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་འདུག་པ་གང་ཞིག དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གིས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་ཉིད་འབྲེལ་གཞིར་བྱས་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ནི་གཞན་དབང་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རོ་བོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་ཡིན་གྱི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པའི་སྤོང་པ་ལ་མི་བྱེད་པས་སོ། ། དེ་ཕྱིར་པ་ཉི་དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལས་སྟག་པ་ཞིག་མེད་པ་འདྲོ། ། ཞེས་ཀྱང་བྱུང་བས་དཔྱད། ཁ་ཅིག་གིས། འདིར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཅིག་དགོས་ལ། རོ་ནང་པས་དེ་ལས་བསྒྲིག་ནས་བདེ་གཤེགས་སྤོང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། ཚུམ་འཕྱོར། དགོངས་འབྲེལ་ལས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་རོ་ནང་བས་དེ་ལས་བསྒྲིག་ནས་སྐབས་པ་རང་དབང་བའི་རོ་བོ། བས། རང་གིས་ཁྱངས་གཏུགས་སའི་མདོ་རྣམས་ལས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་

དགལ་ཏུ་འཛོག་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཐུབ་འགལ་དུ་ཐུར་ཚུལ་ཡིག་ཆར་བྱང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག རོ་ནང་པས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
 པར་འདོད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་
 འདུབས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་
 གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་ལ། དེས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་སྣ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པས། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ལ།
 དེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་རྣམས་མ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་དེར་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་
 གསུངས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་མི་རུང་སྟམ་དུ་བསམ་སྟེ། བདེན་མེད་གྱི་ཆོས་ལ་དགོངས་པར་
 བཤད་འདོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་
 བ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་སྣ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་
 གྱིས་སྒྲིབ་པས་རང་སྒྲིབ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་རང་སྒྲིབ་མིན་ལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་
 བམ་བདེན་མེད་གྱིས་སྒྲིབ་པས་གཞན་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པས་སྐབ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔུང་གཞི་ཆེ་སྟེ། ཚྭ་
 འཕྲོར་དེས་བཅམས་པའི་གཞུང་དྲངས་པ་རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་སྐབ་པ་རང་དབང་བའི་དངོས་པོ་དང་ཉག་
 དངོས་སུ་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན། བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་
 པས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། ཡོད་པ་གང་ཞིག གཞན་
 དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་ན། ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་བྱུབ་སྟེ། ཚྭ་འཕྲོར། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤོ་ལོ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚོད་གཞི་ལ་དགོངས་ཟེར་ན་འང་དགོངས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་ན། གང་རྒྱན་རྒྱན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ ཁ་ཅིག་
 སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་སྐབ་ལས། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་
 སེམས་ཅམ་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བདག་མེད་ལ་དགོངས་ཏེ། ཚྭ་འཕྲོར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ཅས། དེ་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་བདག་ཞིག་ས་ན་བདག་

ཞེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་སྟོང་བྱུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བྱུན་གྱི་གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་
 པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཐལ་འཕྱར་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་དེ་
 ཉམ་མི་འདོད་པར་སྟོང་བྱུན་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་རང་
 བཞེན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ནི་རང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྟོན་བྱས་
 པ་སྟེ། བྱུ་བ་དེ་བཞག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་
 རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་སྟེ།
 བྱུ་བ་བཞེད་ཡིག་ཀྱི་ཉམ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་དེ་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་པ་སྐུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དུ་
 མི་འདོད་ལ། བྱུ་བ་བཞེད་པའི་བདག་མེད་ཅེས་སྐབས་འདིར་བྱུར་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱོ་
 མོ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོ་མོ་དོན་དམ་དུ་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྐུ་ཡང་བསྟོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བདག་
 མེད་སྐྱོ་མོ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པས་བྱུ་བ་པར་ཐར་བར་འཕྱར་ཉེ། དེ་ལ་འདོད་ན། ཉམ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུ་བ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་པ་ན།
 སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། བདག་མེད་སྐྱོ་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། བྱུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་བཟླས་ ཁ་ཅིག་ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་བྱུ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བྱུན་གྱི་
 དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི། གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཉེ། གཞན་དུ་ན་དབྱུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་
 ཡོད། ། སོ་གས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུ་བ་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་ན། ། སོ་གས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
 དང་། ཡོངས་བྱུ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚུམ་འཕྲོར། ཚུམ་བདེད་ཡིག་ཆ་
 སོ་གས་སུ་སྟོང་བྱུན་ལས། ཡོངས་བྱུ་བ་ནི་གཞན་དབང་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱུ་བ་བཟླས་པ་ཉམ་བྱུ་བ་པས་
 སྟོང་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་དེ། བྱུ་བ་ ཞེས་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོ་གས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་བྱུན་གྱི་བཤད་
 ཚུལ་ཉམ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོ་མོ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞེན་ཉིད་དང་ཡོངས་བྱུ་བ་གང་ཡང་

མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྤྱང་བྱ་རང་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱང་བྱ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་དོན་དམ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ན། སྤྱང་བྱ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐུག། བྱེད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས་སྤྱུ་ཁས་སྤངས་ཤིང་བྱུང་བ་པའང་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པས་མཆོག་ཏུ་ཕྱི་བའི་ནང་འགལ་གྱི་ཁྱུར་ཆེན་པོ་ཡོད། ། ཞེས་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྦྱོན་བརྒྱུད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མ་གསུངས་པས་དེའི་ཉིང་དུ་སྦྱོན་མ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉིང་དུ་སྦྱོན་མ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྦྱོན་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་སྤྱང་བྱ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱང་བྱ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉན་ཐོས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོན་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་པ་མ་ལུས་པར་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། ། ཞེས་སྤྱིས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནང་འགལ་ཆེན་པོ་ཡོད། ། ཞེས་པའི་སྦྱོན་བརྒྱུད་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པའང་སྤྱང་བྱ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཚུལ་འཕྲོད། དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དབུ་མ་པས་གཞན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཅམ་ཞིག་དོན་སྤྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པས། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་འོས་མེད་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལས་འོས་མེད་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་སྟུང་ན་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་གཞན་ན་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཁོན་དམིགས་ཀྱི། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤྱིད་པས་ཐལ་བ་དེ་ཐོག་པ་གསུམ་གལ་འཇུག་པས་ཐོག་དམན་ལ་དགར་ནས་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་འཕྲོད། ཁཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཐུག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་

དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལྟེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་ནས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ལ་རིགས་ཤེས་སྤྲོ་སྤང་བའི་ཡུལ་
དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ ཡུལ་དེ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྩུས་ཏེ།
ཉན་ཐོས་ལྟེ་པས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་ཆད་
ཀྱི་མཐར་ལྷང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྒྲོར་བདེ་བ་མི་འདུག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་ནང་འགལ་
ཡིན་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ཡང་རང་གི་ནང་འགལ་གྲུབ་མཐའི་ནང་
འགལ་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ནང་འགལ་རགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དེ་འདྲའི་ནང་འགལ་ཏུ་ཅང་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལྟེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་བྱེ་བྲག་པ་གང་ཞིག་ དོན་དམ་དཔྱད་ནས་
རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལྟེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་ མ་གྲུབ་ན་དངོས། མ་བྱལ་ན། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་དག་ལ་མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམས་དག་ལ་མ་གྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་ཏུ་ཚློ་འཕྲོ་རང་ལས་ལན་དུ་མར་སྒར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་ཡིག་ཆར་
བདག་མེད་སྤྱི་ལྟོག་དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནང་འགལ་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་
ཐབས་མེད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་པའི་
གནོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཁྱད་པར་གང་ནའང་བདག་མེད་སྤྱི་ལྟོག་དོན་དམ་དུ་
གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞིག་ བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ དེས་ན་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་སེམས་ཙམ་
པས་བདག་མེད་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པར་གསུངས་ཀྱང་རྟོག་བྱ་ནི་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པས། དེ་
དག་གི་བཤད་ཚུལ་འདྲ་བར་བཤད་པ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེས་པའོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་
ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། མང་བཀུར་ལྟེ་ལྷས་གང་ཟག་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བདག་
འཛིན་ལྟར་སྤྱེས་སུ་འདོད་དེ། ཚློ་འཕྲོར། གོང་དུ་འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། དེས་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྟོང་ཐུན་ལས། རང་ལྷེ་ཁ་ཅིག་ ཉག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རྟོང་ཐུན་བྲང་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། འདི་བའི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷེ་གཞན་གྱི་
ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷེ་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་བཏགས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷེ་གཞན་གྱི་
མི་འཛིན་པའི་ཉག་པ་དང་ཆམ་པའི་རིམ་པོར་འཛིན་པ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁུ་བ་ལྟེ། སུ་མེ་བུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འོ་ན་མང་བཀྱར་ལྷེ་
ལྷས་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མི་འདྲི་པར་ཐལ་ལོ། ། རྟོང་གི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལྷན་ཏེ།
བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྟོང་གི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
ཏེ། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུ་བ་པར་འཐད་དོ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ལྷན་ཏེ། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
བཏགས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱེད་པའི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རྟོང་ཐུན་གྱི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
ལས་ཀྱང་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་། མང་བཀྱར་ལྷེ་ལྷས་ཉག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
ནང་གི་ལག་ལ་ཞིག་དེ་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
མིར་འདྲི་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
དྲིལ་སྤྲོད་ཀྱི་སྐུ་ལྔ་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཐག་ཁྲ་ལ་འཛིན་ཕྱིར་ཆད་མ་ཡོད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་འཛིན་ཕྱིར་
ཆད་མ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། མེས་འཕྲོད། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་མེད་ན་གཏན་
མེད་དགོས་ལ། ཀྱན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་
སྤྲུལ་དུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཐག་ཁྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་མི་དགོས་ལ། མ་བའི་ཐག་ཁྲ་མེད་ན་ཐག་ཁྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་གཏན་
མེད་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཡོད་ཀྱང་གཏན་མེད་ཀྱི། ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཉི་ཤུ་པ་སྟགས་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པ་ལྟར་ཀུན་བྱམས་ཉི་ཤུ་པ་སྟགས་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པ་
 ཐག་ཁྲི་དོན་རང་གི་ངོས་ནས་ཐག་ཁྲར་གྲུབ་པ་སྒྲིའི་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་
 ལྟར། གཞན་དབང་ངེས་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ འོ་ན་ཀུན་བྱམས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ།
 ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་གཞི་གྲུབ་ན། རྒྱུད་ཚད་མས་དམིགས་པ་རྒྱུད་ཡོད་པའི་འཛོག་
 བྱེད་ཡིན་པས་འབྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་ཅིག་གིས། གཟུགས་
 བསྐྱེད་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བྱམས་སུ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དྲུག་སྟོན་དྲུག་འབྲུང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚློ་འཕྱོར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ནས་ནམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་
 པ་འདི་རི་སྐྱས་ཟེན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་མ་བྱེ་བར་
 གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གོང་དྲུག་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བྱམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་
 བསྐྱེད་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དྲུག་བཤད་པའི་བཤད་སྟལ་ཆེན་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་
 བའི་ཤིང་ཉིད་སྟལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དྲུག་
 བར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྟགས་སྟོན་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བྱམས་མིན་ན་ཚློ་འཕྱོར། ཀུན་བྱམས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་བྱམས་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བདེན་གྲུབ་དུ་ཐལ། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་གང་རུང་གང་ཞིག་ བདེན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། རྩབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་མིན་ན་བདེན་མེད་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཚློ་འཕྱོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 གཟུགས་ནས་ནམ་མཐུན་གྱི་བར་རེ་རེ་ནས་ཀུན་བྱམས་མིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་རེ་རེ་ནས་
 བདེན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་ཐལ་ལོ། ། ཁོ་ན་རེ། དེ་རེ་རེ་ནས་བདེན་གྲུབ་དང་
 བདེན་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ནས་བདེན་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་དབྱེ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས་འགོག་བདེན་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱ་བ་ལྟེ། ལྷོང་
ཐུན་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་མི་མཐུན་པ་
མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུམ་འཕྲོད་ཡང་ལྷང་འདི་དྲངས་ཤིང་དེ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་
བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོན་ཏེ་མ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འདས་དོན་
དམ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱ་བ་སྟུམ། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ།
བསྟུ་བ་ལས། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་དང་བྱང་འདས་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་
མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རིགས་པའི་འགྲོས་འདི་ཤེས་པའི་
གནད་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་སྤྲེད་དོས་སྟུ་པས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་
དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། ལྷོང་ཐུན་ལས། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གསེར་སྤངས་ལས། འགོག་བདེན་ལ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟུ་ཞིང་དང་པོ་ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤངས་པ་ཡང་འགོག་བདེན་དང་
ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་ཆུམ་བཤད་དགོངས་
པར་བགས་ལ་ལས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདིར་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་མང་
དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། སལ་ཆེར་འོག་ཏུ་ཡང་དབྱུང་པར་འབྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ལྟེ།
གསེར་སྤངས་གི་ལྷང་དངོས་ནི། ཁ་ཅིག་ འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་
དག་དེ་ལས་ཕྱོག་ལྟེ་ཁྱད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱང་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱན་
བརྟུས་དྲངས་ནས་གསུངས་པས་སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་
ཟེར་བ་རྒྱལ་སལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཅམ་པས་ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་
བཅ་རིག་གི་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཡིག་ཆར། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་སྒྲོ་བརྟགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བརྟགས་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་ན། མིང་བདུན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟགས་
ཁས། འདོད་ན། ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

བྱེད་པ་ཁས། བས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཤེ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 རྟེ། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་མི་
 འདོད་པར་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་བྱེད་ཤི། ཡིག་ཆར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འོ་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་གཞིར་ཞོག་སེམས་
 ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་ཅིག་གིས། གང་ཟག་ཏག་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་ན།
 མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་། སློ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན། མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བཡིན་པས་བྱེད་ཤི།
 ཡིག་ཆར། ཁོ་རང་ལ། གང་ཟག་ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཙན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་གང་ཟག་ཏག་པར་
 འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། སློ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གང་ཟག་ཏག་པ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ལ། ལྟོས་མེད་
 ཀྱི་རང་དབང་ཙན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཆ་ནས་དེའི་ཞེན་ལུལ་ལ་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྟར་གྱི་
 བདག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གོ་ཐོབ་རགས་པར་བྱས་འདུག་གོ། ། ཅ་བར་འདོད་ན། མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བཙུག་ཙན། མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བཡིན་པར་ཐལ།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་མཐའ་འཛིན་པའི་ལྟ་བཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཤི། ཡིག་ཆར། ཡོད་མཐའ་
 ཏག་མཐའ་། སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་དེར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའང་དོན་གཅིག་མེད་འཐའ་། ཆང་
 མཐའ་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་དེར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བཙུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ།
 ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་མེད་དེ།
 ཡིག་ཆར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ཉིད་

ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཀྱུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཀྱུན་བཏགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་སྟེས་སྤངས་པ་སངས་རྒྱུས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཏགས་ ཁ་ཅིག་
དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བུ་ཉེར་བརྒྱད་ནི་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་མདོ་སྤངས་བཞེད་ཀྱི་འཛིན་
པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུམ་འཕྲོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་།
ནས། གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་སྟགས་དང་ཆོས་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བུ་ཉེར་བརྒྱད་པོ་ཕྱི་རྩེ་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་རྩེ་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁོ་མོའི་གྲུབ་མཐའ་དོགས་དཔྱད་དུ་བཞོད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱོ། །
ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་དུ་ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་ནི་ལྷ་མ་ལྷ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་དུས་དང་སྐར་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ཏེ། དེའི་དོན་རྣམས་བཤད་
རིགས་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུམ་འཕྲོད། འདི་ཉིད་ལས། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་ནི་ལྷ་མ་
ལྷ་མའི་དུས་དང་། ནས། གཅིག་དུ་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམས་བཤད་རིགས་པའི་བཤད་ཚུལ་ནི་ཏྲག་བཏན་ཐེར་བྱག་གི་དོན་
བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཏྲག་པའི་དུས་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྗེས་རྣམས་
བཤད་རིགས་པ་གཟིགས་ཀྱང་མ་མཐུན་པར་ཐལ་བར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཏགས་ ཁ་ཅིག་གིས། མ་སྟེས་པ་
སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་
མ་གསུངས་ཏེ། ཚུམ་འཕྲོད། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྟེས་པ་སྟགས་སུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས། སྟེ་བོ་མེད་པ་སྟགས་ ནས། མ་སྟེས་པ་སྟགས་སུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྟེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་མ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་སྟེས་པ་སྟགས་སུ་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་འདི་སྟེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པར་
ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཤུགས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱན་བརྒྱས་ཙམ་འགྲེལ་ལས་

དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བརྟུན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མདོ་ལྷན་པོ་དང་ལྷན་པོ་ལྟར་
 འབྱུར་ཉེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་
 དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་
 སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་
 ལྟར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ན་གཞུང་དུ། འོ་ན་འདིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་གསུམ་གཤམ་མཛད་
 བས་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་མེད་པའི་གཞི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་བ་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་གཞི་ལྟོགས་དགོངས་ཀྱི། རང་ལྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚྲི་འཕྲོར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེ་བ་དོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ། བས། མོང་དུ་ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཟིན་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དེ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་གཞིར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། དགོངས་
 འབྲེལ་གྱི་ནང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ན། གཞུང་དུ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་
 དགོངས་གཞི་བཤད་པའི་གཞུང་དོན་བཤད་ནས། དེ་དང་ཆོག་ཟིན་མི་མཐུན་པས་ཀུན་བརྟུན་གྱི་གཞུང་བཀོད་
 བས་དགོངས་པའང་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཀོད་སྐྱེས་ཤིག་
 དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ནང་དུ་ཆོག་ཟིན་མི་མཐུན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་བཞིན་གཅིག་ཁོ་ན་བཀོད་ནས་ཅིག་ཤིས་དེ་
 དང་མི་འགལ་ཚུལ་མ་བཤད་ན་གཞུང་འདི་ལ་ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ཟེར་བའི་དགོས་པའང་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འབྱུར་ཉེ། མདོ་དོན་ལྟོགས་པར་གོ་བའི་རྒྱུར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདི་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་
 བཛྲོད་པའི་རྣམས་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་
 པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མཉམ་ནས་འདས་པའི་ཞེས་བཏུན་ནོ། ། ཞེས་པའང་སྤར་
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 གསུམ་གཤམ་དགོངས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས། དང་བོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སུ་
 གསུངས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། གཞུང་འདི་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ཀྱི་མདོར་བཏུན་དང་། ཟུས་
 བཤད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྤར་གྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་བརྟོག་མི་
 ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རང་ལྟོགས་དང་གཞི་ལྟོགས་གི་ཞིབ་ཆ་གནང་བའང་རིགས་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའང་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དབང་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་

གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། གྱེ་བ་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་བྱལ། ཡོངས་གྲུབ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། དོན་དམ་པ་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། ཚུལ་འཕྲོར། འདི་
དག་ལ་དཔག་ནའང་གྱེ་བ་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཆོག་ཞན་དབང་ཁོན་རང་ངོས་ནས་མ་
གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། དོན་དམ་པ་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཆོད་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། གང་དུན་དུན་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདྲི་དཔེ་ཕྱིར། འདྲི་ན། དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། གྱེ་བ་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་
དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་གཞུང་རང་ཉིད་ལས་གསུངས་
ཤིང་། དེར་མ་ཟད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གཟུགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ལ་གཟུགས་
གྱི་སྟེང་གི་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དོན་དམ་པ་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ། གཞན་
དབང་གྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འཕྲོར། དེ་ལ་ཁོན་ན། དོན་དམ་པ་དྲོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་གྱེ་བ་སྐོས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་གྱེ་བ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཡོངས་གྲུབ་དོན་ལའང་གྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས་
ཟེར་ན། བཀུ་བ་སྟེ། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱེ་བ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་སྟེང་ན་
གོ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པས་དེའི་དགོངས་གཞིར་བཀལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་བུམ་པ་རང་
མཚན་གྱིས་གྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་སྒྲུབ་དྲོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་ཐལ། གྱེ་
མེད་བརྒྱད་ཀ་ཁྱད་མེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱེས་པར་གསུངས་
པ་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་
གྱེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། གཞུང་དུ། གཉིས་པ་ནི ། དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
གྱེ་བ་མེད་པ་སྐོས་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དྲོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་
ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་བ་ན་ལས་

འདས་པའོ། ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། ནུམ་ གཉིས་པ་འང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་ལྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ།
 གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་ལས་འདས་པའོ། ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་སུ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཁོ་ན་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ།
 འདོད་ན། གྲི་བ་པོས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་གྲི་བ་བྱས་པ་ལ། སྟོན་པས་ཀྱན་བཏགས་དང་
 ཡོངས་སུ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་པར་ཐལ།
 ལོ། ། དེས་ན་གཟུགས་ལ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲེང་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། བར་བ་ལ་དགོངས་ཚུལ་དངོས་
 སུ་མ་གསུང་བྱས་ན་གཞུང་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གཞན་ཡང་། རྩོམ་བཤམ་སྟོན་བརྗོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་
 སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་པར་སྐབ་མི་བྱུང་། གཞན་དུ་ན་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་མ་གསུངས་ན་རྩོམ་བཤམ་པ་ལ་སྟོན་བསྟན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོར་སྐྱེ་མེད་བརྒྱུད་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་རུང་
 ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཨེ་ཡིན། ཡིན་ན་དངོས། མེད་ན། དེ་བརྒྱུད་པོ་མ་
 སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་གིས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་
 གཟུགས་ཆོར་སོགས་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་ཀྱང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་
 སོགས་མ་སྐྱེས་པར་མ་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་འཕྲོར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བར་གཟུགས་ནས་ན་མ་མཁུན་གྱི་
 བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཆོད་
 ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དེར་མ་
 ཟད་བར་བའི་གྲི་བ་བྱས་པའི་མདོ་འང་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་

པར་གསུངས་ན། རྒྱུ་བ་མེད་པར་གསུངས་པས་བྱལ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་དང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་བྱང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་ཤེར་མདོར་རྒྱུ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་མེན་ན། གཞུང་ཉིད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྐྱེས་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་
དགོངས་པ་མེན་ལ། ཞེས་སྐྱེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་བརྟག་
ཁ་ཅིག་གིས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཤེར་མདོར་གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཚུམ་འཕྲོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་བ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་གཞི་འང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འོ་ན་ཤེར་མདོར་
གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་མདོ་
སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གཞུང་རང་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་ལ། རང་གི་
ཡིག་ཆ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་
ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་མདོ་ཡང་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་ཤེར་མདོར་གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་དེ་སྒྲ་རི་
བཞིན་པ་མེན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་སྒྲ་རི་
བཞིན་པ་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ན། མེད་པས་མ་བྱལ། ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ། ཡོད་ན་
མེད་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པར་གསུངས་
པ་དང་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་བརྟག་ ཁ་ཅིག་གིས།
སེམས་ཙམ་པས་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱགས་པ་མེད་པར་འདོད་དེ་གསེར་སྟེང་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཤིས་ལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ན། ཐ་སྙད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་
འཇུག་ཞིང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་རྒྱུ་བར་འཇུག་བས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

ངོས་ནས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་འཛིན་གོ། ། སེམས་ཙམ་པ་ནི།
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་གཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུབ་ཅིང་དྲི་མ་དེ་དག་དེ་ལས་
གཉེན་པོས་འབྲལ་དུ་རུང་ལ་ཅི་ཙམ་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྦྱང་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
ལྷན་པས་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སྤྱི་མ་ནི་རྒྱན་འདི་དང་ཕྱི་མ་ནི་རྒྱན་སྒྲུབ་འདི་ཆོད་དུ་མཐོང་ངོ། ། དེ་
ལྟ་བུ་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པར་མཛུངས་ཀྱང་དྲི་མའི་སྤྱང་གཞི་བདེན་པར་འདོད་མི་འདོད་མི་འདྲ་བས་རིགས་
སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་མཛུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པར་གསུངས་
པ་ནམས་ཐིག་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྦྱང་པས་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལ་བཤད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྒྲུབ་ལྟར་སྒྲོས་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་དུ་མི་བཤད་དེ་འདྲེས་པར་འགྱུར་རོ། ། དྲི་མ་ཟད་མེད་སྦྱི་མེད་ཀྱང་
ལུགས་ཐིག་མ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་སྤངས་པའི་ཐ་སྙད་
འདོགས་ཀྱི། སྤང་གཉེན་ཇས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མི་འདོད་དེ། སྒྲུ་མའི་སྤང་པོས་སྒྲུ་མའི་སྤང་པོ་གཞན་ཞིག་
ཕམ་པར་བྱས་པ་ལྟར་འདོད་པས་སོ། ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དབྱིངས་འདི་ཀྱན་རྒྱུ་བཞེ་བར་བཟུང་ནས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་
རྒྱལ་བཞག་བྱས་པ་མ་ཤེས་པར་རང་རྒྱན་དུ་ཐུབ་པར་བྱས་ནས་ཁ་ཅིག་གཅིག་དང་གཞན་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་
སོགས་ཀྱི་ཀྱང་བཏགས་དུ་མ་ཞིག་སྤང་བ་ལ་ནི་སྒྲོ་བ་ལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུར་འདུག་གོ། ། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་རིགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། རིགས་ཆད་པ་དང་ལྡར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་
ནི་གྲོལ་དཀའ་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ཆད་མི་སྲིད་དེ། དྲི་མ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སྲིད་པ་ལས་བཀལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། མེལ་མའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། ། སེམས་
ཙམ་པ་རིགས་གཏན་ཆད་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་འགའ་ཞིག་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་དེར་
རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་དུ་མི་བཞེད་དེ། འདོད་ན། སྦྱིབ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་ལེན་
དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བུར་བར་འདོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ།
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ས་སྒྲེའི་
ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ས་སྒྲེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ལྟ་འདོད་ཚུལ་སོགས་
ཀྱན་གཞིའི་དཀའ་འབྱེལ་དུ་གསུངས་ལ། དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་ན་དྲི་མ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་སྒྲོ་བུར་བར་འདོད་དགོས་ལ། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་འདོད་ན་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་སྒྲོ་བུར་བར་མི་འདོད་ཚུལ་ནི་གསེར་སྤེང་གི་ལྷང་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཚུམ་འཕྲོ་ལས། ཐེག་པ་བསྐྱས་སོགས་སུ་འང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་གསུངས་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་འདོད་ན།
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་ཏེ། ། དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བྱར་བ། ། ཞེས་དྲངས་ནས། ས་ལྗེའི་ལྷགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལྷགས་ལ་མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པས། ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་མི་འདོད་ནའང་རུང་མོད་ས་ལྗེ་རྗེས་འབྲང་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་ནི་སྒྲུབ་ལྟར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་ན་དཔྱད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར་
དྲི་མ་སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་དང་
བྲལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་འདི་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་བཤད་པའང་མི་
འཐད་དེ། ལྷང་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཚྭ་འཕྱོར་རང་ཉིད་ལས་བྱུང་བས།
ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དྲི་མས་དག་པར་གསུངས་པ་ཅུ་ཡིན་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ལ།
གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྱུར་ནའང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་ཐར་པ་ཐོབ་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་ལྟ་བུ་
ལ་སྒྱུར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཚྭ་འཕྱོར། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་ལ་
བདག་འཛིན་གྱི་ཐུན་པ་བབ་པ་དེས་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་
སྒྲུངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དྲངས་ནས། བདག་འཛིན་དེའི་
ཞེན་ལུས་དོན་གྱི་སྟོང་ལྷགས་སུ་སོང་མ་སོང་ལ་གསུངས་པས། དེས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པ་དྲི་མ་རང་བཞིན་ལ་མ་
ཞུགས་པའི་དོན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའང་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་དྲངས་
པའི་གསེར་སྒྲིང་གི་གཞུང་ལྟར་ན་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་འདོད་མཁན་ལ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་ས་ལྗེ་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅུ་པ་དང་། གཞུང་
ཡང་ལང་ག་ཤེགས་དང་། མདོ་རྒྱན་ས་ལྗེ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ན་གསེར་
སྒྲིང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་དང་མི་མཐུན་པས། བཤད་སྟེལ་རྣམས་པར་དག་པ་ཏུ་མ་ཡོད་ན་གཅིག་རང་ལྷགས་སུ་བྱས་
ནས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ན་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་ཚུལ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་བདག་འཛིན་དེས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་
མ་གྱུ་བ་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པའི་དོན་ཏུ་ཚྭ་འཕྱོར་གསུངས། དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་ལ་དམིགས་
པའི་བདག་འཛིན་དེས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པ་བདག་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པའི་དོན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །

འདྲི་ན། བདག་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་དྲི་མ་མ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཉིད་
 དུ་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་དེ་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ཞེས། བྱམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཐལ་ལོ། ། ལན་གྱིས་སྒྲིག་པ་མི་རྒྱས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྱོར་། གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དྲི་མ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྱུ་
 ཟད་ཆའི་འགོག་བདེན་དེ་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་
 གདོད་ནས་ཟད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱམ་སྤྱོད་ དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཉིད་དུ་
 འཛིན་པ་ལ་དོགས་པ་འང་ཆེན་མེད་ལ། སྤུངས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྱུ་ལམ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཉིད་ནི་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 དགོས་སྒྲུལ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་སྤྱི་བ་པ་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་དྲི་མ་
 ཟད་པ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྱུ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་གང་གི་ངོ་བོར་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་ཞྤག་མེད་པས་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་གནས་པ་དེ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་པར་སྒྲིབ་སྤྱོད་འདིར་ཡང་ཉག་པ་ཉག་པའི་དུས་དང་ཐེར་
 ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སྒྲུལ་ནས་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་འགག་མེད་ཅིང་ཀྱན་ཉོན་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་
 གྱི་ཕྱི་འདས་སྒྲུག་སྒྲུངས་པའི་ཞེས་སྤྱི་བ་པ་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པར་འདྲོད་པ་དང་བྲལ་བས་ཀྱན་མཐུན་པའི་སྤྱི་བ་
 ཀྱན་རྒྱུ་བ་བདེན་པར་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཅམ་པས་འདི་ལྟར་མི་འདྲོད་ལ་ཉན་ཐོས་
 རྟེན་བསྐྱེད་པས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་པ་སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་
 ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པར་འདྲོད་པ་དང་བྲལ་བས་ཀྱན་མཐུན་པའི་སྤྱི་བ་
 ཐུན་ལས་གསུངས་པས་བསྒྲིབ་དུ་མེད་ལ། ཚུལ་འཕྱོར་སྤྱི་བ་པ་ཟེན་པ་དང་། གསེར་སྤྱི་བ་ལས། འགོག་བདེན་
 ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་བ་པ་བཅུ་དྲུག་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་
 བདེན་དུ་གསུངས་པ་ནམས་དོན་བདུན་ཅུའི་དོགས་དཔྱད་ལས་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པས་
 འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདྲོད་པར་བཤད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་སྤྱི་བ་པ་འགོག་བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་པར་དུ་སེམས་ཅམ་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གདོད་ནས་གནས་པ་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འགོག་
 བདེན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་གདོད་ནས་ཡོད་པའི་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་འགོག་བདེན་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་མེད་ཅེས། དེ་ལྟར་དེའི་དེ་དང་། དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་འགོག་བདེན་དུ་འདྲོད་
 དགོས་ཏེ། གསེར་སྤྱི་བ་ལས་ལེན་དགོས་སོ། ། གལ་ཏེ་མཐོང་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཉིད་
 འགོག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་བ་ཉིད་མཐོང་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་མིན་ཞེ་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ཡིག་
 ཆ་དང་འགལ་ལ། གསེར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྤྱི་བ་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པར་དཀའ་འབྱེད་ལས་གསུངས་
ཀྱང་དེ་གསུངས་པ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚྭ་འཕྲོར། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་སྟོང་བྱུན་ལས། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་
ལ། དཀའ་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་བྱུན་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཡོངས་གྲུབ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནའང་། ཡིག་ཆར་སྤྲུལ་བའི་དེ་ཉིད་ཚྭ་པ་པོའི་བཞེད་པ་
དངོས་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར། བདག་གཉིས་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལྟེ། ཞེས་
པ་ཙ་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་བྱུན་བཞིན་གསུངས་པས། རང་ལུགས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཙ་
དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟེ་ཕྱོག་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡིག་ཆར། སྟོང་བྱུན་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་
དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འདོད་གསུངས་པའང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙ་མཐའ་ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟེ་ཕྱོག་ལ་དགོངས་པར་ཡང་མཛོན་ཏེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཙ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བརྟན་གསུང་རང་ཁྱུ་བྱུ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙ་
མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉག་གསལ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཡིག་ཆར། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་སྤྱོད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བས། རང་ལུགས་ལ་འདིར་མ་བྱུང་། སྐགས་དང་། གཞན་
ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་དང་། སྟོང་
ཉིད་དང་། ཟབ་རྒྱས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཟབ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་ལྟེ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་མིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཡིག་ཆར་ལན་དུ་
མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན་གཞོད་བྱེད་ཡིག་ཆར་
བྱུང་བ་ལྟར་ལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྟོན་ཅིག་
གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར་ཚྭ་པ་པོའི་བཞེད་པ་མིན་པར་གསུངས་པའང་སྤྱོད་ལ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཙ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དཀའ་འབྱེད་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་

མདོ་འདིས་བསྟན་གསུངས་པའང་དམ་པ་དེའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་སྟེ་དབྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཚུལ་འཕྲོད། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གསུང་རབ་དང་། གུན་མཁུན་སྒྲ་མའི་ཡིག་ཆ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་
བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་འདི་རྗེ་གྲང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་
ཡང་། ཡིག་ཆར། སེམས་ཅམ་པ་སྟགས་ཀྱིས་ལྟ་སྟེགས་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟོམ་
པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་སྤྲོད་ཀྱས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་
རིགས་པར་ཐལ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་དེ་བདག་མེད་པ་མོ་མ་ཟད་ལྟ་སྟེགས་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་མེད་
རྟོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་
དེ་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། འདི་བསྟོམ་པས་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་སྤྲོད་མི་
ཀྱས་པར་དངོས་སྒྲས་པ་ཡལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདག་མེད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤྲོད་པ་བདག་མེད་པ་མོ་མ་ཟད་འདོད་པའི་དངོས་སྒྲ་བའགའ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤྲོད་
ཐུན་ལས་གསུངས་པ་ཐུར་དྲངས་ནས་དོགས་དབྱེད་ཀྱང་བཀོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྲོད།
དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་གཉིས་སྤྲོད་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་
གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། སྤྲོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་འདྲེན་ཆོད་གཉིས་བཟང་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེ་སྤྲོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་
པོ་མེད་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་ནི་སྤྲོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། དངོས་པོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་སྟགས་བཞི་ནི་སྤྲོད་ཉིད་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། བཅུ་
དྲུག་གི་གྲངས་མིན་ལ། སྤྲོད་ཉིད་བཞི་འདྲེན་ན་དེ་བཞི་བཟང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། བང་དང་།
ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། སྤྲོད་བ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། འོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་
དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། འོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཆན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ནམ་པ་ཉི་
ཤུའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་བཅུ་དྲུག་སྤྲོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐ་མ་བཞི་ནི་སྤྲོད་
ཉིད་བཞི་དང་། མདོར་བསྟུས་ན་བདག་མེད་པ་མོ་གཉིས་ཞེས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་ལ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་
ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གསུང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་གཉིས་ནི་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ཡིན་

ཀྱང་སྤྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། མཚམས་འཕྲེད་ཀྱི་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དཔྱེ་ཆོས་
སྤྱིར་ཉིད་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་བྱ་བ་གསུམ་ཅམ་དུ་འཛོག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དེ་དགག་བྱ་དངོས་པོ་མེད་ཅམ་ལ་བཞག་པ་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་
སྒྲམ་པ་ལ། དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དེ་ཉིད་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔྱེ་
བའང་ཡིན་དེ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔྱེ་བར་མི་རིགས་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱུས་མཐར་
སྤྱིར་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ནི་དཔྱེ་བ་དང་། ཐམས་གཉིས་ནི་དཔྱེ་གཞིར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་
ལ་བདག་མེད་སྤྱོད་གཉིས་འཛོག་དགོས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་གསལ་བ་མཚམས་འཕྲེད་ལུང་དངས་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་དབྱུས་མཐར་སྤྱིར་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྤྱིར་ཉིད་ཀྱི་དཔྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
སྤྱིར་ཉིད་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚམས་འཕྲེད་བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་པར་བྱིན་ཙུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དེ་བཅུ་དྲུག་
དང་། དབྱུས་མཐར་ཙུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དེ་བཅུ་དྲུག་མི་འདྲ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་པོའི་
གྲངས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་ཞིང་། གཉིས་པའི་དེ་མིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་བའི་གྲངས་ཡིན་
ཡང་། དང་པོའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྤྱིར་པ་
ཉིད་ནི་མིང་སོས་བཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་པས་སྒྲིན་མེད་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་གསེར་
ཐོང་ལས། སྤྱིར་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་པ་ཉིད་བཟང་ཆུ་ཡིན་པ་ལ། དང་པོ་དོན་ནས་མི་དམིགས་པ་སྤྱིར་པ་ཉིད་བཟང་
བནི་ཙུ་བ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱིར་གི་གཞན་དབང་དང་། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇུག་གྱུ་བ་པར་སྒྲིབ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་རེ་རེའི་ཀྱན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་དེ་
རྣམས་ཀྱན་བཏགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་བ་རྣམས་ཆོས་དེ་རེ་རེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་སྤྱིར་ཏུ་ཀྱན་
མཁྱེན་སྤྱོད་མའི་ཡིག་ཆ་དང་དཀའ་འགྲེལ་མཚམས་འཕྲེད་སོགས་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་
ཚུལ་དེ་ནི་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱན་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལྷ་ཁག་སྒྲུབ་པ་ནི་འགའ་འདུའི་ཕྱང་ཐོར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ནང་གི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་
 རང་གི་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་མཁའ་འཁྱམ་མཁའ་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། རྣམ་མཁའ་འཁྱམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱིར་གཞན་དབང་ནི་རྒྱ་ཁྱེན་གཞན་གྱི་
 དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། རྣམ་མཁའ་འཁྱམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་དེ་ལྷན་འཛོག་ཚུལ་
 མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེའི་སྤྱིང་
 གི་གཞན་དབང་ཡིན་ཚུལ་རི་ལྷན་ཡིན་སྟེངས་ཤིག་དང་ཤོད་ཅིག གལ་ཏེ་རང་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞི་
 ཡིན་པས་དེ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་ཅེ་ན། དེ་དེའི་སྤྱིང་གི་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་གཞན་དང་། དབང་ཞེས་པའི་དོན་ཞོག གཞན་ཡང་།
 རྣམ་མཁའ་འཁྱམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་དུ་ལྷང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེ་མེ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུལ་འཕྲོར་ལྷང་རིགས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་རྣམ་མཁའ་རང་ཉིད་འཛོག་
 དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ལ་རྣམ་མཁའ་རང་ཉིད་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གཞུགས་ཕྱང་གི་སྤྱིང་དུ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་གསུམ་དུ་སྤྱི་
 བའི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་གཞུགས་རང་ཉིད་བཞག་སྟེ། སྤྱིང་གཞི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས་དེ་ཉིད་དགག་
 བྱ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་སྤྱིང་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སམ་གཞུགས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུབ་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག་
 ཅན། གཞན་ཞིག་བཅའ་ནས་འཛོག་པར་མ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྟོན་
 ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྷན་ན་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་ན། གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་། གཞུགས་སོ་སྟུང་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཞུགས་སྒྲུབ་བརྟགས་པ་དང་།
 གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མཁའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་
 ལས། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། ཆོར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བརྟགས་པ་དང་།
 ཐ་སྟངས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་

སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་བར་དག་གོ། ། ཞེས་ན་མ་བཟགས་ངོས་བབྱང་ངོ། ། དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཞེས་པ་ནི་བཟོད་
བྱའོ། ། རྒྱུ་ཆོག་ལ་བཟེན་ནས་དེ་བཟོད་པའི་བཟོད་ཚུལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་སྐད་སྟོན་སོ། ། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་མིང་
སྐད་སྟོན་མ་བཟགས་སྤྱུ་བཤད་པས་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་བཟོད་བྱ་དང་། རྒྱུ་ཆོག་ཀྱང་རྒྱུ་ཆོགས་སྤྱུ་བཤད་པར་
བབྱང་སྟེ། འདིས་རྒྱུ་ཆོག་པར་བཟགས་པ་དང་། འདི་ལ་རྒྱུ་ཆོག་པར་བཟགས་པའི་གཞི་གཉིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱུ་ཆོག་ཀྱང་འདི་ཚམས་ལ་དབྱེ་སེམས་སོ་སོའི་བྱུ་ཆོག་པར་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་བྱེད་མི་རིགས་པ་འང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཤད་ཚུལ་དེ་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཁས་མེལ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབྱེ་མ་པའི་
ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུ་ཆོག་པའོ། ། འདོད་ན། རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་དང་རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་ལྟར་པའི་འདྲ་ཤིང་དང་། རྒྱུ་
ཆོག་པའི་མིང་ལྟར་རྒྱུ་ཆོག་པའི་གཞི་གཉིས་ཀྱང་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱུ་ཆོག་པའི་མིང་དང་། རྒྱུ་ཆོག་
པའི་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྐད་སྟོན་ཡིག་ཆ་དང་ཚུལ་འཕྲོ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་འདྲུག་པར་ཐལ་
བཀང་གིས་བསྟོན། དེས་ན་གཞུང་དེའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། ཅེ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆོག་པའི་ལས། རྒྱུ་ཆོག་པའི་
ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བདེན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་དང་ཐལ་བ་པར་གཞི་གཉིས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་
བར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་དང་བཟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་
ཐལ་བ་ལྟེན་ལྟར་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་ནི་དབྱེ་མ་པ་དང་། དངོས་པོར་སྤྱོད་བཀའ་གཉིས་ཀ་
མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་འང་དངོས་པོར་སྤྱོད་བཀའ་ཆོས་ཅན་དང་རྒྱུ་ཆོག་པའི་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་ལ། དབྱེ་མ་པ་ནི་
ཆོས་ཅན་མི་བདེན་པས་རྒྱུ་ཆོག་པའི་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྱུ་བའི་བཞིན་དོ། ། ཞེས་དང་། གཞུང་དུ་དབྱེ་མི་ཐད་
དུ་འང་། ཆོས་རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་
ཅན་མི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་དང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་
པས་རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་གྱིས་མ་གྱུ་བའི་འཇུག་ཞེས་ལྷགས་སྤྱུ་མས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ། ལྷགས་འདིས་
ཀྱང་སྤྱོད་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུ་ཆོག་པའི་མིང་མཐུན་པར་འཇུག་ལ། ལྷགས་འདི་རྒྱུ་ཆོག་པའི་སྤར་བྱུངས་པའི་མདོ་
དེ་ལ་བཟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྒྱུ་ཆོག་པའི་ཕྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ཀྱང་མཚན་གཞི་དངོས་སྤྱུ་ཆོག་པའི་མ་གསུངས་པ་ནི་བྱུ་ཆོག་པའི་ལས་གསལ་
བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་
མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལྷགས་པར་གཟུགས་སྐད་སྟོན་རེ་རེའི་རྒྱུ་ཆོག་པའི་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་གསལ་
བར་མ་བཤད་པ་ཡང་། ལྷགས་བཤད་སྟེང་པོར་མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་སྤོངས་པའི་ལྷགས་པར་འཇུག་

སྒྲུ་བྱ་དགོངས་ལ་གཞན་དུ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ཁོ་ན་ནི། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་
དང་ཙ་ཤེའི་རྒྱལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདྲ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་དང་། སྒྲ་
མ་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཙ་ཤེའི་ཉིད་
ཀྱི་ལྷང་དྲངས་པ་འདྲ་སྒྱུར་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དགག་བྱའི་
དོན་དམ་དེར་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་མཚུངས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། གནས་སྒྱུ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་
དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ། ཙ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ཀྱི་ལྷང་དོན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་དེའི་ཉིད་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་སྒྲུང་
ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། བཤད་སྒྱུ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་ ཕྱི་མ་འདྲ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་དབུ་མའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པས་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་སྒྱུར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
ལྷགས་སྒྲུ་མས་ཀྱང་སྒྲུ་ལ་ཞེས་པས་སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བསྟན་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་
ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་ཁས་ལེན་མི་
རིགས་མོད། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་ཅེས་དབུ་མ་པས་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་
པས་བདེན་གྱུ་བ་དགག་བྱ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱར་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་
པས་འདོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་དགག་བྱར་མི་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་
བདེན་གྱུ་བ་དགག་བྱར་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པས་དེ་དག་དགག་བྱར་མི་འདོད་ཅེས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལྷང་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བདེན་གྱུ་བ་ཅེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་མཁན་ལ་དངོས་སྒྲུ་པས་
བྱུང་ལ། དབུ་མ་པ་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་ཏུ་འདོད་མཁན་གྱིས་བྱུང་པ་གང་ཞིག་ ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མཁན་ལ་དངོས་སྒྲུ་བས་བྱུང་པ་མེད། དབུ་མ་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་འདོད་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ན་འདི་ལ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྒྲུ་
བགཉིས་ཀ་མཐུན་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་ལ།

དབྱུ་མ་བཞི་ཚེས་ཅན་མི་བདེན་པས་སྤྱང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་ཐུབ་པར་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྒྲེ། སྐབས་འདིའི་བདེན་ཐུབ་ཅེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ལ་བྱེད་ན། དབྱུ་མ་པས་ཚེས་ཉིད་དང་ཚེས་
ཅན་གཉིས་བདེན་པར་མ་ཐུབ་པར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདྲ། དབྱུ་མ་པས་དེ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
ཐུབ་པར་བཞེད་ཅེས་པར་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། དབྱུ་མ་པ་ལ་ཚེས་ཉིད་དང་ཚེས་ཅན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ཡོད། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། ། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་བདེན་པར་ཐུབ་པའི་རྟོན་རྒྱུ་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྟོན་རྒྱུ་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འཇུག་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལ་
དབྱུ་མ་པ་དང་དངོས་སྒྲིབ་བ་མཐུན་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། དངོས་སྒྲིབ་བས་སྤྱང་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པར་འདོད་ལ། དེའི་རྟོན་ཚེས་ཅན་ལ་རྒྱུ་པས་བྱེད་པར་ཡང་འདོད་ཅིང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུ་པས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་བདེའི་བདེན་ཐུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ལ་ཐུབ་ན། སྤྱང་
ཉིད་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བདེན་པར་ཐུབ་ན་དེའི་རྟོན་ཚེས་ཅན་བདེན་པར་ཐུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་
འདོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱང་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་ན་དེའི་རྟོན་ཚེས་ཅན་རང་བཞིན་
གྱིས་ཐུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པར་འཇུག་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
དེའི་རྟོན་ཚེས་ཅན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པའི་ཚེས་དྲུ་མ་ཡོད་ན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་
གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པར་འཇུག་པས་འདི་ནི་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྒྲིབ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པའི་ཚེས་མི་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་ཐུབ་ལ་སྦྱོན་དེ་ལྟ་
བུ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྐབས་འདིའི་བདེན་ཐུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ལ་འདོད་ན་གཅིག་ཀྱང་ཞེས་པ་
དོན་མེད་དུ་འཇུག་ལ། བདེན་ཐུབ་རང་ལ་འདོད་ན་སྦྱོན་མི་འོངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ། གཞན་ཡང་། ཅ་ཤེའི་རྒྱམ་
བཤད་དང་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དོན་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐུག་ལ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་ཡིག་ཆ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་བླ་མེས་མཐའ་དཔྱད་དུ་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅ་ཤེའི་རྒྱམ་བཤད་ལས། ཚེས་ཉིད་བདེན་པར་ཐུབ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྟོན་ཚེས་ཅན་
བདེན་པར་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་ཐུབ་པའི་རྟོན་རྒྱུ་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་
དབྱུ་མེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྒྲེ། ཚེས་ཉིད་དང་ཚེས་ཅན་གཉིས་ལ་
དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དེར་ཐུབ་ན་གཅིག་ཤོས་
ཀྱང་དེར་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དེར་མ་ཐུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེར་མ་ཐུབ་དགོས་པའི་

བར་རེ་རེ་ལ་ནམ་བུ་གསུམ་གྱི་དེ། ཀུན་བཏགས་གྱི་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གསུམ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་དྲངས་པ་ནི་
དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་རང་ཉིད་ནམ་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཁས་སྤངས་
པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀུན་མཐུན་པས། རྣམ་མཁའ་རང་ཉིད་ནམ་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་མཁའ་
རང་ཉིད་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྒྲུབ། བྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ལུང་
རིགས་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན་ལན་ཅེ་ཡོད། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་སྟངས་གཞན་
དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ཡང་མེད་པས་ཀུན་མཁུན་སྒྲུབ་མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བཞེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྩེ་བཅུན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོས་པས་ཆོག་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་རུང་ངམ་མི་རུང་། རུང་ན་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་སྟངས་
དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། མི་རུང་ན་རྩེ་ལྟར་འགོག་གཤམ་ཏེ་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་བྱོད་རང་ལ་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཁྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུ་ན་ལན་ཅེ་འདེབས་གཞན་ལ་བཞེད་པའི་སྟོན་རང་ལ་ཡང་
འོངས་པས་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱུད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟངས་གཞན་གྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བཟུན་པ་ལྟར་ཀྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མ་
ཚང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དེའི་དོན་མ་ཚང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རས། དེའི་སྟངས་གཞན་གྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཡང་རིགས་འདུ་དེ་
ལྟར་སྒྱུར་དགོས་སམ་སྒྲུབ་སྟེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པས་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་པ་ཀུན་མཁུན་རང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁས་ལེན་ཡོངས་གྲགས་དང་
མཐུན་ནམ་དབྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ན་དབྱུད་གསུངས་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་སྟངས་གཞན་གྱི་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
སོགས་དང་། སྒྱེ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་དང་། དོན་དམ་པ་བོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་
ཞེས་སོགས་དྲིས་ལན་གྱི་རྣམ་བཞག་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་སྒྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་ལ་ལྟར་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཆང་བས་སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནང་ལ། སྟོང་ཉིད་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོ་ཙམ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ལྟར་ལྟར་དྲིས་ན་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་འདྲུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། སྟོན་པས་ཀྱང་ལན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་མ་ཆང་ལ། རྒྱ་མཚན་གཞན་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མེད་པས། དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེས་ན་སྟོན་པས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་དང་སྐྱེ་བ་དོ་ཙམ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་ལ། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་དབྱེད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་ཙ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཡིག་ཆར། ཙ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྒྱུ་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རྣམས་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞེས་དེར་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེར་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞེས་དེར་མ་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེར་མ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འཕྲོར། ཡིག་ཆར་ལུང་འདིའི་དོན་དམ་ཡང་ལུགས་རང་རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ལ་སྦྱར་བ་མཁས་པ་སྤྲུལ་མའི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེས་སེམས་ཅམ་པའང་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁོ་ན་རོ། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མའི་དགོངས་པ་མཐའ་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་བདེན་

པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྒྱུན་པས་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིབ་མེད་དོན་ཞེས། འོ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་
རྒྱུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེན། ། ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
ཁྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤར་དངས་པའི་གཞུང་དེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་
སྤྱི་ཀྱང་བསྒྲིབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚམས་འཕྲུལ། དུས་དང་དུས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་བཞག་པའི་དབང་གིས། ཉམས། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་
སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་དུས་དང་དུས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འགལ་བར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད། ལྟས་སྒྲིབ་དང་དེ་
འཛིན་པའི་རྣམ་མཁུན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་དེར་
ཐལ། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་ཆད་མའི་ཆོས་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགལ་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
གཉིས་ལྟན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
དང་དེ་སྒྲོག་ཞན་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པར་སྤྱོད་པ་ལྟན་གཅིག་ཏུ། ཞེས་ཐོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉམས་ལྟན་གཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་གྲུབ། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འགལ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་
པའི་ངོ་བོ་ཡང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རང་སྤྱོད་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དེ།
རང་སྤྱོད་གི་ཀྱན་རྒྱུ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རང་སྤྱོད་གི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དེ་རང་སྤྱོད་གི་
དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡི།
དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་
པས་མི་འདྲའོ་ཞེས། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དུས་དང་དུས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །
གོང་གི་ཉམས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་
མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟས་སྒྲིབ་ཀྱི་དགག་གཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་
རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་།

ཚུམ་འཕྲོད། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁུན་དང་ལྟས་སྦྱོན་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་སྤྱི་སྤྱིར་ཉེ་ཉེ་གསལ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས། ཡང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྦྱོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས། ཞེས་གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་མཁུན་དང་ལྟས་སྦྱོན་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཅིང་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐ་མེད་དང་དང་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་དང་ལྟས་སྦྱོན་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་འགལ་བ་མེད་པའི་འགལ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་མེད་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་འགལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲིན་མེད་པའི་འཕགས་སྤྲུལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེར་ན་ཀ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་བྲམ་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཀ་བའི་གཞན་དབང་དང་བྲམ་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཀ་བའི་གཉིས་ཀའི་གཞན་དབང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཀ་བའི་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་ནང་འགལ་གྱི་ཁྱུར་ཆེན་པོ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཚུམ་འཕྲོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་ཡོངས་གྲུབ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་གི་དགག་བྱ་བ་ཅད་ཅམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མེམས་སུ་འཕྲུགས་ལའང་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་ཐ་སྙད་

འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་འཛིན་ཚུལ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། འོ་
ན་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རེ་
རེ་ནས་མཆོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། ཞེས་འདོད་ཚུལ་སྒྲ་མ་དགག་པར་མཛད་པ་ནི་འདོད་ཚུལ་སྒྲ་མ་ཉམས་ཁས་བྲལ་ས་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་ཐལ་བར་འཕྱར་དགོས། དེ་ཉམས་ན་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་མཁུན་ཡང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འཕྱར་དགོས།
དེ་ཉམས་ན། བྱི་ཆན་རྒྱ་བོ་དང་སངས་འཕགས་ཀྱང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འཕྱར་དགོས་པ་སྟགས་ཆོག་འཁྲི་མཐའ་
ཡས་པ་འབྱུང་བ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་འདོད་ཚུལ་སྒྲ་མ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་ཚུན་པ་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་སྟགས་འབྱུག་པ་ཙ་འབྲེལ་དུ།
གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཀྱན་རྒྱུ་བཤད་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་བཤད་པ་
དང་། བདེན་སྐྱབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་གཞི་ལམ་རྒྱལ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟངས་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དང་མ་ཡིན་ན་སྦྱོར་
བརྒྱད་འབྱུང་བར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་།
ཚུམ་འཕྲོར། རྒྱལ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་དེ་འཛིན་ཆོད་མ་སྟགས་ནས་མཁའ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་བཞག་
པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རས། ཡིག་ཆ་ཉམས་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འང་འཐད་དཀའ་སྟེ། རྒྱལ་མཁའ་
འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རྒྱལ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་བཞག་དཀའ་ན། གཞུང་དུ་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་གྱི་བཤད་
ཚུལ་དགག་པ་ཉམས་གྱི་སྦྱོར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད། གཟུགས་ཕུང་གཟུགས་ཕུང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་མཁའ་རྒྱལ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་
བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞོད་འཛམས་གྱི་སྐབས་སུ་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་
ངོ། ། ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པའི་ཆོ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་དེ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་
མིག་དང་རྒྱལ་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་དེ་འགོག་པའི་ཆོ་དེ་
ཉམས་བཞུན་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དབུ་མེམས་ཀྱི་མཁས་པ་རྒྱལ་མཁས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་ཆོ་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞོད་འཛམས་སུ་ཡོངས་སྐབས་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་
སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི། འདྲེ་ཤར་སྟོར་གཞོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་སྟོར་གཞོད་པ་ལྟར་ཅེས་བཀག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱི་ཀྱན་བཏགས་

ན་ནི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ། ། ཞེས་དང་། དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བཙམས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནོད་འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དགག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་ནས། བམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་པ་སྤེལ་བྱས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སྟོང་གཞིགས་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞིགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་གི་ཆོག་ཟུར་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་ལྟར་སྟངས་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པ་འདིར་སྟོང་གཞིགས་ལ་ཞེས་སྒྲི་སྒྲི་བྱང་ཡང་བྱེད་བྱས་གཞན་དབང་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། སྟར་གཞུང་དེར་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ཞེས་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་འདི་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཞུང་དུ་གནོད་འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཆོག་ཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མི་འཐད་ཅེས་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟར་དྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲེ་ཤར་སྟོར་གནོད་པ་སོགས་དཔེར་བྱས་པ་ཡང་གནོད་འཛམས་སུ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོག་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་མ་བྱས་པར་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པས། འདྲེ་ཤར་སྟོར་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཞོད་པ་ཡིན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གང་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། སྟར་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་གཞན་དབང་ཉིད་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་གི་ཆོག་ཟུར་ཙམ་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་དང་མཐུན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་བདེན་པ་ལྟར་སྟངས་ཡང་ངལ་བ་ཙམ་དུ་བྱད་དོ། ། ཅེ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མདོ་ལྷེ་དགོངས་འབྲེལ་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ན། གཟུགས་སུང་གི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོད་ལུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་ཞེས་གཟུགས་སུང་གི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བྱང་པར་གསུམ་ལུན་གྱི་གཞན་དབང་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་

དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། མདོ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་
 གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། བླ་པར་གསུམ་ལྟ་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ལ་གཞན་དབང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལྷང་དེའི་དོན་ནི་གཞུང་ཉིད་ལས། དང་པོས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་།
 གཉིས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གཞུང་ཉིད་ལས། སྤྱག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྒར་བཞིན་ལ་ཞེས་དང་། བྱང་སྟོགས་སྡེ་ཆོན་བདུན་ལ་
 ཡང་སྒྲུབ་ཏེ་གདགས་གཞི་སྒར་བཞིན་ལ་ཞེས་བྱང་བ་ནི། གཟུགས་སྤང་དང་སྤྱག་བདེན་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་སོགས་བྱང་ལ་གཞན་རྣམས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ལགས་སོ་ཞེས་
 པ་མ་གཏོགས་མ་བྱང་ཡང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་བཞི་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གཞན་
 དབང་ལ་བླ་པར་གསུམ་ལྟ་གྱི་གཞན་དགོས་པར་མདོ་དང་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། རྣམ་མཁུ་
 འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམ་མཁུ་གཞན་དབང་དུ་འདོད་པ་དག་གི་རྒྱབ་རྟེན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བླ་
 གྱི་སྤྱགས་དགོངས་ལྟར་ན་སྤྱག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྒར་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤང་གཟུགས་སྤང་
 གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་ལྟར། སྤྱག་བདེན་ཡང་སྤྱག་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པས། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
 ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁུ་དང་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་། རང་རང་གི་སྟེང་གི་
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་དགོངས་ལ། དེ་རྣམས་ལས། གཟུགས་སྤང་དང་སྤྱག་
 བདེན་དང་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་མཐར་སྤྱག་
 ཡིན་པས། སྤྱས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མི་རུང་ལ། རྣམ་མཁུ་སོགས་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ།
 རྣམ་མཁུ་སོགས་གསུམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་གཞན་དབང་གིས་
 བྱབ་པ་སྒར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བླ་པར་དེ་གསུམ་འདུ་བར་སྒྲུབ་དགོས་ན་མཆོན་བྱའི་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་འང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མཆོན་བྱ།

ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་གསུམ་དུ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱང་མཚོན་ཉིད་དུ་ཐལ་པའི་སྒྲིན་འཕངས་པ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ཁངས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཞེས་པ་མཚོན་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་མཚོན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་དེ་
མཚོན་བྱ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫོང་བྱེད་རྒྱལ་ས་ནི་སྤྱི་བོའི་བརྫོང་འདྲིང་གི་དབང་གིས་དོན་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་
བཏགས་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལ་གཞུགས་ཤིག་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
གཞི་བྱ་བ་ན་རང་སྤྱིང་གི་མཚོན་ཉིད་གསུམ་ག་ཡོད་པས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་རང་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་བཏགས་ཀྱི་དེ་
སྐོས་གསུམ་ཡོད་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བཏགས་ཀྱི་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀའི་གཞན་དབང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱབ་ཁས། རྫོང་བྱེད་རྒྱལ་ས་ནི་སྤྱི་བོའི་བརྫོང་འདྲིང་གི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཀ་བྱམ་
གཉིས་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་བརྫོང་འདྲིང་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་པས། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་
བཏགས་ཀྱི་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་འགལ་ཡང་། རྒྱལ་
བཏགས་ཀྱི་ཀ་བྱམ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པ་སྐོས་ལ་མཚོན་མཐའ་ཡས་སོ། ། གཞན་ཡང་། ཀ་བྱམ་
གཉིས་ཀ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀའི་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ཉམས་སོ། ། དེས་
ན་ཚོ་མ་འཕྲོའི་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་ན་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་དང་
གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་རྣམས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་ནན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
ནི་གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་སྐྱེམ་དུ་དགོངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀ་བྱམ་གཉིས་འགལ་
བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། བྱང་པར་དུ་རྒྱལ་བཏགས་ཀྱི་ཀ་བྱམ་གཉིས་མི་འགལ་
བར་ཁས་བླངས་ན་ཆོས་ཤིན་དུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། ། གཞན་ཡང་། ཚོ་མ་འཕྲོར། ཡང་ཁ་ཅིག་བདག་
གཉིས་སྤྱོད་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚོན་ཉིད། བས། ཞོང་དུ་འདྲིང་
ན། རྫོང་ལོངས་གྲུབ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་ན་བདག་
འཛིན་གཉིས་ཀས་སྤྱོད་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱས་པ་
 ལྟར་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཁས་
 གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོད་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་ ཆོས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱིས་བྱས་པས་སྤྲོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྲོད་བྱུང་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྤྲོད་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་བྱས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་
 སྤྲོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར། བདག་གཉིས་
 བྱས་པས་སྤྲོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 དང་ཆོས་བདག་གཉིས་སུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྤྲོད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་ མྱོ་འཕྲོའི་དགག་ཚུལ་
 ཡང་པལ་ཆེར་ཆོག་འཁྱིལ་བྱུང་ཡིན་པས་ཆོག་འཁྱིལ་ཅི་ལ་བཞེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་བཤད་ཚུལ་དགག་པ་མི་ལགས་
 སོ། ། གཞན་ཡང་། མྱོ་འཕྲོར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིག་ཆར། མཆོད་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་གི་མེད་རྒྱུའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། ཀྱན་བྱས་པས་ཁོ་
 བའི་མེད་རྒྱུའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱུང་། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་སྤྲོད་པ་ལ་རོ་བོ་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་སྟེ། བྱས། དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོད་མི་ཡོང་བར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་དེ་
 ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སྐད་ཀྱི་དོན་ནི། ཀྱན་བྱས་པའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་པའི་
 ཀྱན་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་།
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས། གང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། དང་པོ་ཀྱན་བྱས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་
 དགོས་ཀྱི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མི་འཛིན་ཅེས་ལན་བྱས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཉིད་ལས། གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་ནས་ཁོ་ནས་ཞེས་པས་ནི་གཞན་གཙོད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་སྒྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་
དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཡིན་པས་གཙོ་ཆེ་རྒྱུ་
ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་ག་ལ་དགོས། དེས་ན་ཚཱ་འཕྱོད་ཀྱི། ཆུ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཞེས་སྟགས་བཤད་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ།
གཞུང་དོན་དངོས་མ་ཡིན་པ་གཞུང་དོན་དུ་བཤད་ནས། གཞུང་དོན་དངོས་གནས་པ་གཞུང་དོན་དུ་སྒྱུར་རུང་ཙམ་
དུ་བཤད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཚཱ་འཕྱོད་ཀྱི། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་ནང་གི་གཞན་དབང་དེར་གཞན་དབང་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསམ་ནས་རང་
རང་མི་འཛོག་པར་གཞན་རེ་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་ནི་སྐབས་དོན་གྱི་དགོས་པ་མཛོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་
ནས། འཛོན་སྒྲུངས་སོ་སོའི་ངོ་ལ་སྟོན་ཏེ་མཆོན་ཉིད་གཞན་གཉིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས་
པ་ཡང་དཔུང་དགོས་ཏེ། མདོ་སྟེང་གོང་ས་འགྲེལ་དུ་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་རེ་རེ་ལ་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་ཆེ། གཟུགས་སྤང་དང་སྟག་བདེན་དང་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱི་སྐབས་སྟེ།
ཆུ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་
གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་དེ་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་ལ། གཞན་ཆུ་པས་ཀྱི་གཞན་
དབང་ངོས་འཛོན་པའི་ཆེད་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲིམ་ཆེད་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་གིས་བྱབ་པར་
ཐལ། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན་མདོ་ཉིད་ལས། སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་ལགས་སོ། ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་
ལྟག་མ་བཞི་དང་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ནམ་མཁའ་སྟགས་གསུམ་གྱི་
གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་མཆོན་ཉིད་པ་རེ་ཡོད་པར་མདོ་དང་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེས་ན་ནམ་
མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཀུན་བཏགས་པ་
དང་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་གཞན་དག་ལ་དབང་བས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་པ་དང་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་བླངས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་འཛོན་པའི་ཆད་མ་ལ་
ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལྷང་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་
ནས་བྱེད་ཀྱིས་ལན་ཅི་འདེབས། དེས་ན་ཚུགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་མོང་དུ་གཟུགས་པའི་གཞུང་པར་རྒྱུར་ལ་

དང་ས་ན་གནོད་ཕྱིན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པས། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་ཡིན་ཞེས་དུང་ཕྱུར་འདོན་ཡང་
 རྒྱབ་ཕྱིན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཇི་ཉམས་ཡིན། དེ་ཉམས་དུ་རིགས་པས་རྒྱབ་མི་བྱུང་པས་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་
 ཡིན་ཞེས་པའི་མདོ་དང་བརྟན་བཅས་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག རྣམ་བཟགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་དུ་འདོད་པ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ལན་དུ་མར་དགག་པ་ནི། དངོས་སུ་དེ་ཉམས་འདོད་མཁན་དག་ག་མོད། དོན་གྱིས་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་
 དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དེར་གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་དང་གཟུགས་སྐྱེས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་སྐྱེས་རྣམ་བཟགས་ཀྱི་
 གཟུགས་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པ་མུར་དང་ས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུང་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེའི་
 གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར་ལུང་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་
 ལེའུ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་མི་རུང་བས། རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་ཡིན་ན་རྣམ་མཁའ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཁས་བླངས་
 པ་དང་། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་རྣམ་མཁའ་མིང་རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་
 ཉམས་ཡིན་སྐྱེས་ཤིག གཞན་ཡང་། ཚྱུ་འཕྲོར། བྲམ་ཟེའི་བྱ་ལྷ་ཉག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེལ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་དུ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སེལ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག གོང་དུ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 དེར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེ་
 དོན་ཕྱུར་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་བྱ་ལྷ་ཉག་ལ་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་མདོ་སྤྲེད་གོང་ས་འགྲེལ་ལས་
 རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་
 ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དགོང་ས་འགྲེལ་ལས་དེ་ཉམས་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོང་ས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཉམས་ན་རྣམ་
 མཁའ་རྣམ་མཁའ་ཀུན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྱུ་འཕྲོར། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་གི་སྟོང་ཉིང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་
 གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཆོས་ཉིད་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་བཅུ་པོ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདྲ་མཉམ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་བཅུ་པོ་དེ་རྩེ་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉུག་ས་དང་པོ་
དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་མཉམ་རྩེས་གང་ཡིན་བསྟན་པ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་།
ནས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབད་པའི་ཚྭ་གསལ་དགོད། དེ་མི་འབད་པར་འདྲ་པ་དགག་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི།
དབྱུས་མཐར་བཤད་པའི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་དག་མཉམ་བཞག་དང་རྩེ་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེན། རྩེ་ཐོབ་
ཀྱི་ཆེ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་རེ་ཡོད་པས་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉུག་ས་
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་སྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྩེ་ཐོབ་ཏུ་
ཁྱད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་དོན་སྐབས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་
ཆན་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་
པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཡིག་ཆར། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ཆན་དང་པོའི་དྲང་ངེས་དཔྱད་པའི་མདོ་ལ་ཁྱད་གཞི་
གང་ཅུང་ཞིག་ལ་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་པའི་མདོ་ཞིག་དགོས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་འཇིག་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་
སྟགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲ་མཉམ་ཏེ། དེ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་མེད་པར་མདོན་སྟུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཞིབ་ཆད་གོས། ཁ་ཅིག་སྟག་མར་
མཐོང་བ་ལ་མིག་གོ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མིག་སྟགས་བཞི་དང་། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་
སྟབས་ཅོད་པ་ལོ། ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མིག་སྟགས་བཞི་དོན་འདྲ་སྟེ། ཚྷམ་འཕྱོར། རྩེ་ཐོབ་པ་
རྟོགས་པ་ལས། གཞན་ཡང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་དག་ལ་སྟག་མར་མཐོང་བ་ནི་མིག་གོ། ། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་རྩེ་
པར་དཔྱད་པ་ནི་ཤེས་པ་ལོ། ། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་སྟེ། ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། རྟོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་གྱིས་བཞི་འང་གསུངས་པས་སྟུམ་དང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་
ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་སྟབས་ཅོད་པ་ལོ། ། ཤེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་སྟབས་ཤེས་པ་ལོ། ། རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ་རྟོག་སྟབས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ལོ། ། སྟོན་འདི་ལྟ་སྟེ་རྟོག་སྟབས་ཤེས་པ་རྩམས་སོ། ། ཞེས་པ་གཉིས་ཚྭ་གསལ་མཐུན་ནས་
སྟུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། བདག་མེད་དང་མི་ཉུག་པ་སྟགས་
དང་པོར་མདོན་སྟུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་བཅོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་ཐོབ་ཀྱང་

དེ་གང་རྒྱུ་དང་པོར་མངོན་སྲུང་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ནི་ཆོག་ལ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། བཟླས་པ་རེ་རེར་མིག་སྒྲིས་སོ། ། ཤེས་པ་
དང་རིག་པ་དང་སྒྲོ་སྒྲིས་སོ། ། ཞེས་སྦྱར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་
སྒྲིས་པར་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སོ། ། ཞེས་རང་རང་གི་སྦྱར་དངོས་རྒྱུ་བཞི་ཕྱེ་སྒྲིས་བཟླས་
པ་གསུམ་མཐོང་སྟོན་མི་སྟོབ་ལམ་གསུམ་སྒྲི་བར་བསྐྱར་ཅེས་འདོད་པ་དང་འགྲིག ཅེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་
དགོས་ཏེ། མཐོང་སྟོན་མི་སྟོབ་གསུམ་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་། ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན་
འཕགས་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། ལམ་བཞིའི་སྦྱར་ལམ་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ལུའི་སྦྱར་ལམ་
ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཟག་པ་མེད་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་མིག་གོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མངོན་སྲུང་བྱེད་པའི་དོན་ཉིད་གྱིས་ན་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་སྒྲིས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་མིག་སོགས་བཞི་ནི་ཕལ་ཆེར་དོན་འདྲ་ལ།
ཚྭ་འཕྱོར་བཞོད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་མི་འདྲ་བ་ཤིས་ཡིན་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
བར་མིག་ནི་མངོན་སྲུང་གྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པའོ། ། ཞེས་སོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་དབང་ཤེས་དང་རྒྱུ་
དཔག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་འདི་ནི་སྟག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པའོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། སྟག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། སྟག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །
ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཚྭ་འཕྱོར། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལ་བཟླས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་
འདྲའང་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་སྟེ། ཕྱེ་སྒྲིས་འདི་ནི་སྟག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ། ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ལ་
བཟླས་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱའོ། ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ། ། ལམ་
བསྟོན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཟླས་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། ། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །
ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟླས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཟླས་པ་རེ་རེའི་མཐར་མིག་སྒྲི། ཤེས་པ་སྒྲི། རིག་པ་སྒྲི། སྒྲོ་སྒྲི་ཞེས་
བཞི་བཞི་བྱང་བས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ཆོས་ཅན།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞི་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡིག་ཆ་དྲངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། ཕྱེ་
བྱག་སྒྲི་བ་རྣམས་ནི་མངོན་ལས། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་
མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་དངོས་ནི་ལྷ་མ་ཁོ་ནར་འདྲོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན། བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ན།
བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་ན་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་
སྐྱེས་ལ་བཅམས་པའི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནམས་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བདེན་བཞིན་ལ་མ་བཅམས་པའི་མདོ་ནམས་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དུ་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་
ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིན་ལ་བཅམས་
པའི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་དུག་བདེན་བཞིན་ལ་བཅམས་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་སྙམ་འཕྲོ་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟང་སྤང་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཅེས་པའི་མདོ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་སྒྲུལ་དང་པོ་བཞིན་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་གསུངས་ཆོ་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་གྱི་
བསྐྱེས་པ་དང་པོ་བསྐྱར་བའི་ཆོ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་རོ་ཞེས་ནམ་མཁའ་ལས་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་། སྟོན་པས་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཚྭ་འཕྲོར། གསེར་འབྲེང་ལས། བྱེ་སྒྲ་ནམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདྲོད་དེ། ལྷ་ལྷེ་ལ་མ་
ར་ན་སེར་ཆོས་བསྟན་པས་ཀུན་ཤེས་ཀོ་འུ་དི་བྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞོད་སྒྲིན་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་རོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་དཔག་ན་མཐོང་ལམ་ནང་ནས་ཀྱང་དེའི་
ཆོ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་འབའ་ཞིག་ཆོས་འཁོར་དུ་བྱེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བཀའ་སྒྲུལ་དང་པོ་བཞིན་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་དེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིན་ལ་མ་བཅམས་པས་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དུ་འཛིག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཚྭ་འཕྲོར། དེ་ལྟར་ན་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་
བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བཏགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། བྱེ་སྒྲའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ན། ཆོས་འཁོར་ལ་ལྷ་ལྷེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་
ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བསྐྱར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་ནམ་པ་དུག་གིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཟུར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདྲོར་བ་དང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ནམ་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པའི་ཕྱིར་

[illegible]

ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བཞི་པོ་དེ་བཟླས་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་
ལྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བཞི་པོ་དེ་བཟླས་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐབས་དང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་ལས།
གཞན་ཡང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས། ལྷག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་
མདོ་ཆོས་ཅན། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་འདི་བཟླས་
པ་གསུམ་པར་བཤད་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་མཐུན་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་བྱེད་པ་
འབྲས་བུ་ལ་བཟླས་པར་གོ་སྟེ། སྤྱི་མཐུན་འདྲིམ་ཆོ་བདག་མེད་ཙམ་ལ་མ་སྦྱར་བར་ཟད་ཤེས་དང་། མི་སྦྲེབ་
ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སྦྲེལ་སྤྱོད་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པའང་བཟླ་ན་ཐུག་དཔྱད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
ཁ་ཅིག ལྷག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བཟླས་པ་གསུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདིར་བཟླ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ལ་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ཆན་དང་པོའི་
དངོས་བཟླ་ན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡིག་ཆར། ཙ་ཉག་ས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟབ་
ཞི་སྤྱོད་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ། ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་བཞིའི་མདོ་ལས། ལྷག་བསྐལ་ཤེས་པར་
བྱར་མེད། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་སྤྱོད་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
མདོ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། མདོ་དེ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་
མདོ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་བཟླ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཡིག་ཆར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་
འདྲ་བའི་མདོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་
སོགས་བཞི་པོ་དེ་བདག་མེད་སྤྱར་གསལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྟོགས་པའི་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་སྦྲེབ་
བ་ཤེས་པ་བདག་མེད་སྤྱར་གསལ་གང་གི་ཡང་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་སྦྲེབ་ཤེས་པ་ལ་བདག་མེད་སྤྱར་གསལ་
ཀྱི་རྣམ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ལྷག་མ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བཞི་ཅན། རྟོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ།
། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དྲིས་ཞུས་དང་ལན་གྱི་
མདོའི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཟླ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུམ་འཕྱར། ཡང་ཁ་ཅིག འཁོར་
ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཐ་མ་ངས་དོན་ཡིན་པ་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་དོན་ཡན་ལ་དངོས་སུ་མ་བཟླ་ན་
ཅིང་། འདིར་བཟླ་ན་མཆིས་པ་སོགས་མདོ་ཆན་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་ཀ་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཟླ་ན། ལྷན་མ་
མཆིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་མ་ངས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཟླ་ན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོང་གི་དྲིས་
ཞུས་དང་ལན་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཟླ་ན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་མིང་དང་
བདམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཟླ་ན་

ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་བཏུག། འདི་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་བཏུག། དེ་ནི་ཁྱེད་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བཏུན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བཏུན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་བར་བའི་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་བཏུག། རའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲུབ་ཅིང་བཞིན་པར་ཞེན་ན་རྟག་ཆད་གྱི་ཉེ་བར་འགྱུར་རྩྱུ་མཆོད་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་དྲང་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱུང་ཡང་དྲང་དོན་དུ་གྱུབ་པ་ལ་དེ་གཙུག་མེད་པས་དྲང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྩུ་མཆོད་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སོགས་བཏུན་པ་གཙུག་མེད་ཞིང་དེ་གྲུབ་དོན་གྱི་གོང་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོའི་མཆོད་ལས། ཁ་ཅིག་ཆོག་གཙོད་མཆོམས་འདི་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེ་སྤར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་སྤར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་ཞིག་ཤེས་རྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དྲིས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་དངོས་སུ་བཏུན་པར་ཐལ། བྱུང་གྱི་བཤད་རྩྱུ་མཐད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་མདོ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཏུན་ན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཏུན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་ཆང་བར་དངོས་སུ་བརྗོད་ན། དྲང་དོན་གྱི་མདོར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་ཆང་བར་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་ཆང་བའི་མདོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱུང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱུང་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲས་ཟིན་སྒྲུབ་ཅིང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྲས་ཟིན་སྒྲུབ་ཅིང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དྲིས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཏུན་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལས་
དངོས་སུ་རྟོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲིས་ལན་གྱི་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་མ་ཕྱེ་བའི་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་།
ཆ་ཕྱེ་བའི་མདོ་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རུས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་
ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་མདོ་ལྟེ་གསུམ་གྱི་
ཞེང་། དེ་དག་ཀྱང་རྩོམ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་མ་ཕྱེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ་ཕྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་
བྱ་བས་ངེས་པའི་དོན་དང་། མ་ཕྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་གཉིས་
ཡོད་པས་མདོ་ལྟེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྐར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་རྟེན་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྐར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པས་སྐར་གྱི་དྲི་བ་ཞུས་ཚུལ་དང་ལན་བཏབ་
ཚུལ་དེ་བསྟན། ཤེས་ཀྱིས་ཞེས་པས་དྲིས་ལན་དེའི་ཤེས་ཀྱིས་ཞེས་བསྟན་ལ་གཞུང་དོན་ལྟག་མ་གོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན་གཞུང་དོན་རིམ་ལྔ་ཡིན་སྟོན་ཤིག་གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་བར་བའི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཞུས་པས་ལན་གྱི་
སྐབས་སུ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་དངོས་སུ་དང་། དང་པོའི་དྲི་བ་ཤེས་ལ་
ཞུས་པས་དེའི་དགོངས་གཞི་སྟགས་གསུམ་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྟོབ་བྱ་གསལ་
ཀྱང་བྱ་གསལ་དང་དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཤེས་ཀྱིས། སྤང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀྱང་བྱ་གསལ་གྱིས་སྟོང་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་རྩོམ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་
དོན་དུ་གོ་རུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་མཆོན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་
ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བས།
ལེགས་པར་རྒྱུ་ལ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་ཀྱིས་ལ་གསུངས་པར་སྤང་དེས་གསལ་བར་བཤད་པས། དྲིས་
ལན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་སྟགས་གསུམ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཤེས་རུས་ལ། དེ་ལྟར་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྟགས་ལ་དབྱེད་གཞི་

ཆེ། ཁ་ཅིག རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 གྱི་ཐ་སྟངས་འཛིན་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོའི་མཆན་ལས། འདིར་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལྟར་གྱི་དཔྱད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུང་པེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལྟར་གྱི་དཔྱད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུང་པེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 གྱི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་གཞིའི་དོན་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་པར་བཤད་པ་ལས་ལྟག་པའི་དྲུང་དོན་
 དུ་སྐབས་ལྟར་གྱི་དཔྱད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དྲུང་པེས་ཀྱི་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་བྱུང་ཡང་དྲུང་དོན་ཡིན་མིན་
 རྒྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་ལས།
 འདིར་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་འདི་ལྟར་བཀའ་སྤྱོད་ཅེས་མདོ་སྟེ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་ནས་
 དྲུང་པེས་ལྟེ་སྟེ་བཤད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མིང་སྟུར་ཏེ་དྲུང་པེས་སུ་འཛིན་ཆུང་ཀྱང་ཤེས་མོང་།
 འོན་ཀྱང་ཆོག་ལ་མིགས་པ་བསམ་གྱི་དཔྱད་པ་འདིར་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཐ་སྟངས་དང་། དྲུང་པེས་སུ་འཛིན་ཆུང་སྟུར་ནས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་གང་གི་སྟེན་ནས་སྟུར་བ་ཡིན་ན། དུས་ཀྱི་དེམ་པའི་སྟེན་ནས་སྟུར་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། ཆ་མ་ལྟེ་
 བའི་མདོ་གཉིས་དང་ཆ་ལྟེ་བའི་མདོ་གཉིས་དང་མདོ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དུས་ལྟེ་བའི་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་སྟུར་བ་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་འཕྲོར། གོང་གི་དྲིས་ལན་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་ཀས་ཆ་མ་ལྟེ་བའི་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་མཉམ་དུ་
 བཀའ་སྤྱོད་ཆུང་དང་དེ་ལ་གཞོན་ཕྱིད་འབབ་ཆུང་དངོས་སུ་བསྟན། དང་པོའི་དགོངས་གཞི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་
 བར་བའི་དགོངས་གཞི་དང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆ་ལྟེ་ནས་སྟུར་པའི་དེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པར་འབྲུག་
 ལ། ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་དུས་ལྟེ་བའི་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་གོ་དེའི་སྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་
 ཐ་སྟངས་དང་མདོ་ཆོན་གསུམ་ག་མིང་དོན་སྟུར་དགོས་ན་འདྲ་། དེ་དྲིས་ལྟས་སྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཐོན་པ་མ་གཏོགས་
 དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་གྱུ་དཔྱད་པ་འདིར་དངོས་སུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནས། ཁོ་པོའི་མཆན་འགྲེལ་
 དུ་འདི་དང་མི་འདྲ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཆའི་ཁོག་བསྐྱེགས་ན་འདི་ལྟར་ཕྱིད་དགོས་པར་སྟངས་ཤོད། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་དང་ཚུལ་འཕྲོད་དང་སྐབས་དང་པོའི་
 མཆན་འགྲེལ་གསུམ་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བཤད་ཆུང་ལྟར་དྲིས་ལན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་
 དུ་བཞག་ན་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་
 ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ན། དེ་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ན་

མདོ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་སྒྱུར་པའི་ཞེས་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཐ་
སྟངས་སྒྱུར་པའི་གཞི་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་ཉིད་ལས། རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་
རིམ་པའི་སྒྲོན་པ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འཕྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་
པ་ལ་ཞུས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི་ཞེས་པས་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལ་
གནས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བསྟན། དྲང་ངེས་སུ་འཕྱུར་ཚུལ་ཞེས་པས་རྒྱལ་ས་ལ་
གནས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གང་རུང་གིས་ཀྱང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྩལ་
དོན་བཤད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་
དོན་དངོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་སྐྱེ་མདོ་ལྟེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ཅེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་བཤད་པ་
ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འཕྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་དགོས་པས་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་
དྲིས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཏན་མ་ཡིན་པར་དྲིས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་དྲང་
དོན་དང་ངེས་དོན་དུ་རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་ཆ་མ་ཕྱེ་བའི་མདོ་གཉིས་དང་ཆ་ཕྱེ་བའི་མདོ་གཅིག་དང་གསུམ་པོ་
དེ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འཕྱུར་ཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གཞུང་ཉིད་
ལས་ཤིག་རྒྱལ་ས་ལ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གོང་གི་ལེགས་བཤད་གསུམ་གྱི་
བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་
ཡང་འཛིག་མི་རུང་ལ། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གང་རུང་དུ་ཡང་འཛིག་མི་རུང་བས་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཅམ་དུ་
རུང་ཡང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དྲིས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་ཀྱང་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྲོད་མཆན་འབྲེལ་གཉིས་ཀར། བྱལ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་དྲང་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་
པའི་ཆོག་ཅམ་བྱང་ཡང་དྲང་དོན་དུ་སྒྱུབ་པ་ལ་དེ་གཙོ་མི་ཆེ་བ་དྲང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དགོངས་གཞི་
དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱེས་བསྟན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེ་བྱལ་དོན་གྱི་གོང་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་འང་དབྱེད་དགོས་རྟེ། དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་པར་ཚྭ་འཕྲོད་ཀྱིང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོའི་དགོངས་གཞི་རྒྱལ་ས་ལ་
བསྟན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་པ་འང་དབྱེད་དགོས་རྟེ། དེ་
དངོས་སུ་བསྟན་ཅེས་ཚྭ་འཕྲོད་སྐྱེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
བསྟན་ཡིན་པ་འང་མི་རུང་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་ན་ཉག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་

ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱུ་བ་དོན་ཡན་ཆད་ཏུ་
 དངོས་སུ་མ་བཟུང་། དང་དོན་གྱི་མདོ་སྤྲིང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ཡང་དེར་མ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ཆམ་ཕྱེ་བའི་མདོ་གཉིས་དགོངས་གཞི་སྔགས་གསུམ་ཆད་བར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྤྲིང་གཉིས་
 སྤྲིང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་དོན་གྱི་མདོར་རྟོགས་དགོས་ལ། གཏུལ་བྱ་ལ་
 བཟུན་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གྱུ་བ་དོན་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལེའུ་དེར་དང་
 དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས། མདོན་སྤུམ་ལ་བསྟོན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྔགས་ལ་
 དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་འདིར་བཟུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན། བདེན་གཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་བྱབ་པ་
 མེད་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་བདེན་བཞི་ལ་བཅམས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་གྱུ་བ་དོན་གྱི་མདོ་ཆད་དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་འདིར་བཟུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བདེན་བཞི་ལ་བཅམས་པར་གསུངས་པ་
 བྱི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། མྱོམ་འཕྱོར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བཟུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་བདེན་བཞིའི་
 ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། བདེན་བཞི་གང་རུང་ལས་བཅམས་ནས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
 མཆོན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་སྟོན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཟུན་པའི་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། ནས། ཉན་ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་འཆམས་པའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་མདོན་པ་
 མཛོད་ལྟར་བདེན་བཞི་དང་སྤྱར་བ་འདི་ཡིན་པས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤང་པོ་ལྷ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སྤེལ་ཆོན་གྱི་བར་བཅམས་གཞི་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བདེན་བཞི་དེ་བཅམས་
 གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན། བཅམས་གཞི་བདུན་ལ་བཅམས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བདེན་གཞི་ལ་
 བཅམས་པའི་དེ་གཙོ་བོ་དང་གཞན་རྣམས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་གཙོ་ཆེ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། བཅམས་གཞི་བདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བཅམས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདུན་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་ ཐམས་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་
 བཀའ་སྤྱུ་ལ་ཅེས་པའི་དངོས་བཟུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བཅམས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ལྟག་མ་རྣམས་འདྲ། དེས་ན་བཅམས་གཞིའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་དུ་ན་རྒྱ་མཆོན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བཛོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 ཚུལ་མེད་པ་གང་ཞིག་ ཛོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན། ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག་ གཞན་ཡང་།
 བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། འདིར་བཟུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་
འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ཆོན་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་
གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་པོ་དང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་གསུམ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སར་ཕྱིན་
མཐའ་དཔྱད་ལས། བཀའ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དུས་བར་
བར་གསུངས་པའི་འཁོར་བར་བ་དང་། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་དགོངས་འགྲེལ་བྱིས་ཞུས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
དང་བར་བ་གཉིས་ལ་བྱི་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཤུགས་ལ་
གནས་པའི་དོན་ཞེས་སྟགས་བྱངས་པའི་དགོངས་པའང་ལེགས་པར་གོ་བྱས་ཏེ། ཞེས་སྟགས་ཚྭ་འཕྲོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པར་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པར་ལྷང་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱས་ལ། གཞན་དུ་ན་རྒྱབ་ཉེན་མེད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆོད་
ཉིད་སྟགས་སྤྲུལ་སྤངས་ཕྱིན་བྱིས་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་
སུ་བསྟན། དེ་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་
འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་བྱིས་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་
པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པར་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུས་གསུངས་པའི་བཀའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཡངས་སྒྲུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་ཡང་
མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་ཐེང་ལས། ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་དང་།
ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིག་ཆའི་དོན་ལྟར་དུས་གྱི་
རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན་དཔྱད་དགོས་
ཤིང་། རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་བརྗོད་བྱ་ཚུགས་མཐུན་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཚུལ་མ་གཏོགས་མ་གསུངས་

ལ། རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་ཀྱི་དགོངས་འབྱེད་ལས་ལས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་མདོ་
ལས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པས། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་དང་མཐུན་ནམ་མེ་མཐུན་དཔུང་གཞི་ཆེའོ། །
གཞན་ཡང་། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་གསུངས་པའང་དཔུང་
དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དུས་དང་པོ་དང་དུས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་ལས་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་
ཞག་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཚད་འཛིག་རྒྱ་ཡོད་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲི་ཆེའི་ཚད་ཀྱིས་འཛིག་པར་ཐལ་བར་
འཕྱར་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། དགོངས་འབྱེད་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་
འཁོར་གྱི་འདྲ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྒྲི་ཆེའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛིག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལོ། །
དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉི། དང་པོར་མ་ར་རྒྱ་སིར་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་
བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། ། དེ་ནས་རྒྱུ་འབྱེད་མ་མཛད་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། ། དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྐོར་གཅིག་ཕྱང་བས་དེའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཉི། སྟོན་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་དང་ངེས་དབྱེད་
པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉི། དགོངས་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་
རིམ་པ་གསུམ་སྒྲི་ཆེའི་ཚད་ཀྱིས་འཛིག་པ་མིན་ན་གཞན་འཛིག་ཚུལ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིན་ནས་
འཛིག་པར་ཐུར་བཤད་ཟིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཚད་སོ་སོར་འཛིག་ན་སྟོན་པའི་སྒྲི་ཆེའི་ཚད་དུ་འཕྱར་
བས་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛིག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བཀའ་དང་
པོ་བདེན་གཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་
གསུངས་པའི་བར་དུས་དང་བོ་དང་། དེ་ནས་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བར་དུས་བར་བ་དང་། དེ་
ནས་འདའ་ཚུལ་བཞུན་པའི་བར་དུས་ཐ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲི་ཆེའི་ཚད་ཀྱིས་འཛིག་ལུགས་གཞན་
ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟེ་མས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་། འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན།
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་བཤད་པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་མཐའ་ཙ་བར། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྤྲུལ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
དེའི་ཐད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འཁོར་བ་འཕྱག་ལྷག་གི་རྒྱ་འབྲས་བདེན་བཞི་སོགས་ནི་བཀའ་དང་པོ་

བདེན་བཞིན་ཆོས་ལམ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀའ་ལམ་ལྟར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ལྷགས་བཞིན་དབྱ་མ་པ་
དང་། དེ་སྐོར་མི་ཤོད་ཁིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་ལྟར་མ་ལེགས་ཕྱེ་
ལྟར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། སྤྱབ་དོན་གྱི་མདོ་ཆོན་
དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་སྟེ། གཞུང་པ་ལ་
ཆེར་ལས་འདིར་བསྟན་ལམ་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་བདེན་བཞིན་ཆོས་ལམ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལམ་ལྟར་ལྟར་པོ་ལྟར་པས་ལམ་ལྟར་ལྟར་
བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལམ་ལྟར་ལྟར་པོ་ལྟར་པས་འགྲེལ་གྱི་དེས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་
པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བའི་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལམ་ལྟར་ལྟར་པོ་ལྟར་པས་ཁྱབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་
དགོས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྦྱར་བ་དང་དོན་གྱིས་སྦྱར་
བགང་རུང་ཡིན་ན། སྤྱི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་
གཞུང་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད་མཆིས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། ། སྐབས་མཆིས་པ་ནི་
འདི་ལས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། ། སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཁིང་ཡོད་པར་སྟོན་པས་དྲང་བའི་
དོན་ནོ། ། ཚྱད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་རྒྱལ་གྱི་ཚྱད་པ་སྦྱོར་བའི་
གནས་སྤྱུར་པའོ། ། ཞེས་ལྟོན་ཆོག་གིས་བཤད་དོ། ། ཞེས་དང་། འདི་མཆོག་ཏུ་མང་ཏུ་བྱུང་ཁིང་དེ་ལས་སྤྱོད་
པ་གཞན་མེད་པས་སྤྱོད་པ་མཆིས་པ་དང་། ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་
སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ཡོད་མེད་རྣམས་པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཚྱད་པ་སྦྱོར་བའི་གཞིན་གནས་
མིན་པའོ། ། ཞེས་ལྟོན་ཆོག་གིས་བཤད་པ་ནི་ཞེས་བྱུང་། དེ་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་ཟེར་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། ལྟོན་
ཆོག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དང་མི་མཐུན་ཁིང་དེར་བྱུང་བའི་ཆོག་ལྟེ་གཉིས་ཀ་མི་མཐུན་ཏེ། གཞུང་ལྟར་མ་ར། སྐབས་
མཆིས་པ་ནི་འདི་ལས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཚྱད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་
གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་རྒྱལ་གྱི་ཚྱད་པ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྤྱུར་པའོ། ། ཞེས་བྱུང་། གཞུང་གི་
མར་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ཞེས་དང་།
ཚྱད་པ་སྦྱོར་བའི་གཞིན་གནས་མིན་པའོ། ། ཞེས་བྱུང་བས་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལ་སྦྱར་ནས།
སྐབས་མཆིས་པ་ལ་གཞིག་པའི་སྐབས་མ་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞིག་པ་ཚྱད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
གཞན་གྱིས་མ་གཞིག་པ་ཚྱད་པ་མེད་པ་ལ་མ་སྦྱར་བས་སོ་ཞེ་ན། དེར་བྱུང་བའི་ཆོག་ལྟེ་མི་མཐུན་པ་དང་ལྟོན་
ཆོག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དང་མི་མཐུན་པས་མི་འཐུང་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དེར་རྗེའི་གསུངས་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།

ཚུམ་འཕྲོད། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷོ་ཆོག་གིས་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་འདིར་འགོད་པའི་ཆོ
 བས། འདིར་སྐབ་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་འང་གཞིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཚུང་པ་ཡོད་མེད་ལ་སྐྱར་བ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་
 པར་བྱེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་སྒྲོབ་མེད་པའི་
 ལེགས་བཤད་ཡིན་ཀྱང་། ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟམ་སྟེ། གོང་འོག་གི་ཆོག་དེས་ཅམ་ལ་བལྟས་ཆེ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་གཞུང་དེ་དང་ལྷོ་ཆོག་གི་འབྲེལ་ཆེན་
 གཉིས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རུང་བྱང་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚུང་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་
 བྱ་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུང་པ་སྒྲོབ་པའི་གནས་སུ་སྐྱར་པའོ། ། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་མཐོང་བཞིན་དུ་
 གཞན་གྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཡར་སྐྱར་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རང་གི་སྒྲོ་རོར་ཤར་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 སྐབས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མར་སྐྱར་དགོས་པར་གཞུང་དེས་སྐབ་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐབས་མ་
 མཆིས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་སྒྲོག་སྒྲོགས་སྐབས་མཆིས་པ་ལ་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དགོས་
 པས་སྟམ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚུམ་པ་པོ་ལྷོ་ཆོག་གིས་མ་བཤད་པས་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་
 ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་བྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཞན་གྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་
 ཡོད་པ་དེ་ཞེས་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་སྒྲོག་སྒྲོགས་སུ་འབྲལ་ནས་རྗེའི་གསུངས་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་ནི་གཏན་
 བས་མི་ལེགས་སོ། ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བས། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་པར་
 མངོན་ནོ་ཞེས་པས། གཞན་གྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་མེད་དང་། སྤྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱང་
 མེད་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། སྤྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་གཞིག་པའི་
 སྐབས་ཡོད་པ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ཚུམ་འཕྲོད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར།
 གཞིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཚུང་པ་ཡོད་མེད་ལ་སྐྱར་བ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གཞིག་ཏུ་མེད་ན་དེ་ལ་ཚུང་པ་མེད་པས་བྱལ། དེ་ལ་ཚུང་པ་ཡོད་ན་
 གཞིག་ཏུ་ཡོད་པས་བྱལ་པར་ཐལ་ལོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྐྱེས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ལྷོ་ཆོག་
 གིས་སྐབས་མེད་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་མདོ་དེ་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་ཞིག་གི་དོན་རྟོགས་ནས་འདྲོད་དུ་མེད་པ་
 ལ་བྱེད་དགོས་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ཚུམ་འཕྲོད་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཞུང་ཉིད་ལས། སྐབས་མེད་པའི་ལྷ་མ་མ་གཏོགས་པ་ལྷར་བདག་གིས་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་
 བསྐྱོག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ལ་དེའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྒྲོན་རུང་བྱང་ཀྱང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུང་དེའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྤྱིས་ཞེས་སྒྲོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

འཁོར་ལོ་གསུམ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྱུར་ན། དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཚོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་ལ། ཀྱང་
རྫོགས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྱུར་ན་ཀྱང་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་མཚོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་ཅིང་། དོན་
དམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་མཚོག་དམན་གྱི་བྱང་པར་མེད་པ་སེམས་ཀྱང་བཤད་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན། ཉན་མོངས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མཚོག་དམན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རང་རང་གི་
བརྗོད་བྱ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་མ་སྟོས་པའི་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟོས་ཤིག་
གཞན་ཡང་། ཚུམ་འཕྱོར། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ན་མཆིས་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེར་མདོ་མདོ་སྟེ་ཀྱང་གྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤེར་མདོར་བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཞུན་ལ། དེ་ལྟར་བཞུན་
པའི་མདོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ ཐེག་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་པ་སམ་ཐུབ་སྟེ།
ཐེག་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཆོག་ཀྱང་ཡོད། རིགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུམ་འཕྱོར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཐེག་པ་ཞེས་པ་འདིར་བཞུད་པ་འཇའ་འདིས་བཞུད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ནས། ཞེས་ཐེག་པ་དེ་དང་
དེའི་རིགས་ལ་དེའི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ཐེག་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་པ་སམ་ཐུབ་སྟེ། ཐེག་པ་དང་ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སམ་
ལམ་རྣམ་བཞག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུམ་འཕྱོར། མདོ་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་འོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མདོ་གཅིག་
གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་དམན་གང་ཟག་
ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱར་ལྟར་པའི་ཉན་མོས་དེ་དང་པོ་དང་། བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ལྟར་བའི་བྱང་སེམས་དེ་གཉིས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུམ་འཕྱོར། འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ཉན་མོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ། ཉགས་ཐུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟེན་ཙམ་བཞུན་ནས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ལ་བཀྱི་དགོས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་སྐབས་འདིའི་ཉན་མོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བཞུན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བཞེན་པ་གང་ཞིག་
དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་

དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་རྒྱལ་ས་དེ་དག་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞིག་གི་གདུལ་བྱ་མིན་ན། དེ་དག་གང་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་
མ་བཞུགས་པར་སངས་རྒྱུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱེ་ཕྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་
དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཕྱེ་ཕྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་འཛིག་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེ་ཕྱོད་ལ་སྒྲིབ་པ་སྐྱེས་པ་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་ཕྱོད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། བྱང་
སེམས་ཡིན་ན་ཤར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་ཕྱོད་རྒྱུ་གིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཕྱི་བྱང་སེམས་ཚྭ་གསལ་ལམ་པ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་བྱ་བ་ལྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་དམན་
སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། ། བསྟན། རང་བྱུང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱལ་བཞི། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
གནས་མ་བྱ་བའི་བྱང་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། ཐེག་ཆེན་ཕྱེ་ཕྱོད་ཁས་མི་
ལེན་པར་དེ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་ཞེས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདིར་བཞུགས་འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
དེ་མ་བཞིན་འདིར་བཞུགས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པམ་ཆེན་
བསོད་གྲགས་པའི་བཤད་ཚུལ་དགག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚྭ་འཕྱོར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསུངས་འདིས་དེའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་བབྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟར་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་
ཚུལ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་པ་ལྟེ་ཞེས་དེའི་གདུལ་བྱ་དོས་
བབྱང་བ་ཡིན་པ་བསྟོན་མེད་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པར་ཡང་གཞུང་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་ཐོན་ཅིང་རང་གིས་
ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེ། གདུལ་བྱ་འདི་ལྟར་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་འདི་གདུལ་
བྱ་དེ་དོས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བར་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡང་འདྲ་
བར་ཐལ། བར་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ཐོབ་ལ་དོགས་པ་བྱགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དང་པོའི་སྤྱི་ཐོབ་ལྟར་རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་བབྱང་ན་ཉན་ཐོས་འདྲ་དང་། བར་བའི་སྤྱི་ཐོབ་
ལྟར་རང་མཆོན་གྱིས་མེད་མཉམ་དུ་བབྱང་ན་ཆད་མཐར་འགྲོ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཆེད་དེ་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་མཐར་

ཐུག་ཆེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཞེ། བསོད་གྲགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པ་སོགས་ལ་བྱ་མའི་གདུལ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་ལ། བླ་མ་མ་ཐག་པའི་ལྷང་དེས་བཤད་
 ཚུལ་དེ་དགག་པས་ཚཱ་འཕྱིའི་རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲིའི་བྱམ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འདིར་དངོས་སུ་
 བཏུན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདིར་བཏུན་
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱམ་པའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐུར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མདོ་ཆོན་གསུམ་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་ངོས་བབྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་འདིར་བཏུན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་
 ཆེད་དུ་བྱམ་པའི་གདུལ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།
 བླ་མ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱང་བས། དེའི་སྐབས་
 ཀྱི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་དེ་གཞན་དབང་ཡོངས་སུ་བགཉིས་བདེན་གྱུ་བ་དང་། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་
 ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་དེ། ལྷ་བ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ལྷ་བ་འང་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོ་རྒྱ་གསུམ་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན། འདིར་
 བཏུན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱམ་པའི་གདུལ་བྱ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་ཆེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་
 མདོའི་ཆེད་དུ་བྱམ་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཞུགས་ནས་དེའི་དགོངས་པ་རྒྱུགས་པར་རྒྱུགས་ཀྱས་པའི་
 གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལ་མི་རྟོས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱམ་ཞེ། རྒྱལ་བོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱད་དགོས་
 གོ། ། ཁ་ཅིག ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་བ་རྟོན་པའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་ན་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་པས་བྱམ་ཞེ།
 ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལྷ་བྱ་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་བ་དགག་ཀྱང་། ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་བ་རྟོན་པའི་བཏུན་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཚཱ་འཕྱིར། ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་བ་རྟོན་པའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་
 བང་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བའི་བྱང་པར་འབྱེད་པའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པ་བཏུན་པ་ལྷ་བ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲ་
 བས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་འབྱེད་པའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག སྐབས་མཐའ་ཙུ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་སྒྲ་བ་གཅིག་དང་། རྟག་སྒྲ་བ་བཅུ་གཅིག་
 གི་ལྷ་བ་རྟོན་པའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སྐབས་མཐའ་ཙུ་བའི་ལེའུ་གཉིས་པ་དེ་ཆོད་སྒྲ་བའི་ལྷ་བ་རྟོན་པའི་བཏུན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་ཆོད་སྒྲ་
 བའི་རྟོན་པ་བཏུན་པ་ལྷ་བ་རྣམས་བཏུན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་མཐའ་ཆོད་མོ་ལས། སོ་སོར་
 ཕྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཆོད་སྒྲ་དགག་པ་རྟག་སྒྲ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆོད་སྒྲ་འདོད་པ་འགོད། དེ་འགོག་

པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་འབྲུལ་སྤྲོད་དང་། གྲུབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སུར་བྱ་
འཛིག་རྟོན་མིག་དང་འབྲུག་སྟོབས་སྟོན། ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་མཛེས་ཆད་སྒྲུ་མེད་སྒྲུ་ཕུར་བྱ་
པ། ། ཞེས་སྟགས་དང་། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲུལ་བ་བཀག་ནས་དབྱེ་བ་འཆད། ཆད་སྒྲུ་འཛིག་ཅོ་བོའི་ལྷགས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རྩ་སྟགས་མེ་འདྲོད་འདྲོད་བཤད་ཕྱིར། ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་
ལ་ཡང་གཉིས། གྲུབ་མཐའ་ཀྱུ་སྤྲོད་དང་། གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་གེ་སྟོམས་
འབྲུག་འདྲོད་གདུང་པ་ལྟོ་མ་གྱིས། ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་མེན་རྩེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱ་
འབྲས་མེད། ། ཅེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྒྱེ་བ་རྩ་བྱེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀྱུ་མཐའ་
དང་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུང་པ་གྱི་རིགས་པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་
ཕྱིར་དེ་སྟོན་སོང་གྲུབ་གཡོ་བྱེད་འཆད་ཕྱིར། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། མཐོང་མེན་རྩེས་འགྲོ་
མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད། ། བླ་མ། མདོར་ན་སྟུང་ཆད་མ་རྩེས་དཔག་ཆད་མེན་འབྲུལ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་
ཆོག་དེ་ཆོས་ཅན། བཟུང་བཅོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་སྒྲུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྟོན་པའི་བཟུང་བཅོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་བྱངས་མ་ཐག་པས་གྲུབ་ཅེས་བེད་བ་སྟགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་འགྲེལ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་སོ། ། མདོར་ན་པ་ཀྱུ་བརྒྱུས་
དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་ཁས་ཁྲངས་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། ཚུལ་འཕྲོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མདོའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཡོད། ཀྱུ་བརྒྱུས་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་
མཉམ་དུ་འགྲེལ་བས་གཉིས་ཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཛོག་དགོས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་
ཅན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟུང་བཅོས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད། ཡང་ཁ་
ཅིག་ ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་བཟུང་བཅོས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་བཟུང་བཅོས་
ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་གང་རུང་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བཟུང་བཅོས་ཡིན་ན། ཐེག་
དམན་གྱི་བཟུང་བཅོས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་
པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་པར་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྲོར། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་

ཆུང་གི་མེ་སྒྲོན་མི་འགལ་བར་ཐལ། ནས། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པ་གཉིས་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་མེ་སྒྲོན་
ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཕར་ཐོན་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་མངོན་པ་ཉེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡང་མངོན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། རང་
རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མེ་སྒྲོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་མེ་སྒྲོན་ཟུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། བསྐལ་བ་བརྒྱུར་ཆོགས་བསགས་ནས་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་
ལ་མ་བརྟེན་པར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཚུལ་སྟགས་ཐེག་པ་འབྲིང་པའི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་ཡོད་
པ་གང་ཞིག དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་མེ་སྒྲོན་ཟུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སའི་དངོས་གཞིའི་ས་བརྒྱ་
བདུན་གྱི་ནང་གི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལ་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མེ་སྒྲོན་དུ་མི་རུང་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཉན་སར་བཤད་ཟེན་པས། འདིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལས་གཞན་བཤད་རྒྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་མདྲེ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེར་མདྲོ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་ཀས་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དེ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་
པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཆ་སྟེ་ནས་མདྲེ་དོན་དུ་
འཛོགས། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྭ་འཕྱོར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རང་
གཞུང་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཞིག་མེད་ན་མདོ་གང་གི་འང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་རང་གཞུང་དུ་གྱུར་བའི་མདོ་ཞིག་མེད་ན་མདོ་གང་གི་འང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
མིན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་དེའི་དགོངས་པ་ཕལ་བར་འགྲོ་བ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔུང་
དགོས་ཏེ། རྩོ་གྲིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
སེམས་ཅམ་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་རང་གཞུང་གང་ཞིག གཞན་གང་གི་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་འདིར་བཤད་པའི་བླ་པེ་སྟེ་རྣམ་བཞག་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་
བའི་ལྷགས་ཡིན་པར་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་པེ་མ་ལ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མདོ་སྡེ་དགོངས་

འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུགས་དང་། སློག་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུགས་གཉིས་ཡོད་པར་སེམས་ཅམ་
 པས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཅམ་པས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྤྱོད་འབྲེན་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་ལྷན་འབྲེན་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བླ་མ་ལྷན་འབྲེན་ཚུལ་གྱི་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་
 རྣམས་ཡིན་པ་མི་འདྲ་བར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྤྱོད་
 དང་། ། བར་མཐའི་རྣམས་བཞིན་དབྱ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། ། ཞེས་པས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་བ་པོ་བཞི་དང་
 མེད་པར་སྤྱོད་པའི་རང་གཞུང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ མཚན་པའི་གཞིའི་གནས་
 སུ་ཐུར་པ་མ་ལགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་མཐའ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བརྟེན་པ་
 མཐའ་ཚོད་པར་བྱས་པའི་མཐའ་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་མདོ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ཞལ་མི་གསལ་བའི་དབང་གིས་
 དེའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མེད་ཞེས་མཚན་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་འགྲེལ་སྤྱོད་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལུང་དོན་གྱི་མ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
 གྲུབ་དང་། ཀྱང་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པར་བཟན་མ་བཟན། མདོ་སྤྱོད་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཞལ་མི་གསལ་བས།
 དེ་ལྟར་མ་བཟན་ཅེས་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྲེན་མཚན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་མདོའི་དགོངས་དོན་པལ་བ་
 ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཟན་པའི་མདོ་འོང་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་ལས། རྣམ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པ་བ་དག་གིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་རྣམས་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབྱ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྤྱོད་འདི་ནི་
 ལེགས་ལྟན་འབྲེན་གྱིས་ཕྱོད་བཞེད་ཏུ་ནི་དབྱ་མ་སྤྱོད་པ་ལས་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཙ་འགྲེལ་དང་།
 ཀྱང་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་ཤིང་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སྤྱོད་པའི་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་
 སྤྱོད་པའི་ལས། བཀའ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རྩང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་གྲུབ་རྗེའི་
 རང་ལུགས་མ་ཡིན་རྟེ། མཚན་འགྲེལ། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 གང་རྩང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་གི། གསུམ་དུ་ཕྱོད་བཞེད་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔྱད་བཤོ། ། ཞེས་པའི་དོན་
 དུ་བསམ་ནས་བཀའ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རྩང་གིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱིས་ཞུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རྩང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་ཟེར་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་རྟེ། གསུང་རབ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རྩང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་གསུང་རབ་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་དང་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་མདོ་དང་མི་
 ཉག་པ་སྤྱོད་པའི་མདོ་དེ་དེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དཔྱད་

ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་པ་ཁས་ལེན་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་པ་ཡོད་པར་
ཁས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་བོད་དང་ས་དགའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་
ཡང་མེད་པས། དེ་འདྲའི་བྱ་བ་པ་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་སྐྱབ་ཀྱང་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟེད་ཀྱི་རང་གཞན་གང་ལ་
ཡང་ཕན་མི་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྲོད་། དེས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དུ་
འདྲུབ་ར་ཐལ། གསེར་ཐོང་ལས། ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོར་བྱུང་བྱུང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚུགས་གཅིག་དུ་གོ་སྒྲུབ་
བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས། ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བཀའ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའང་དཔྱད་
དགོས་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་ཤེས་ཐེད་དུ་འགྲོ་དཀའ་ཞིང་། ཀྱན་མཁུན་སྒྲུབ་མས་དུས་དང་པོ་
གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་སོགས་སུ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་ནས། དེའི་ཤེས་
ཐེད་དུ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། ལུང་དེས་དགོངས་འབྲེལ་
ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་བཞག་པར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས། དེའི་ཤུགས་
ལ་བཀའ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་
སྒྲོན་པའི་མདོ་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དག་དངོས་སུ་ཡོད་ན། པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་དྲངས་དགོས་པ་ལས་
མ་དྲངས་ལ། ཀྱན་མཁུན་སྒྲུབ་མས་དེ་འདྲའི་ལུང་མ་རྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་ན། རྗེས་འཇུག་
རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་རྟེན། དེས་ན་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གསེར་ཐོང་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེ། བརྗོད་བྱ་ཚུགས་
མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། ། དེ་ལྟར་བཀའ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་
འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བས། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་འཁོར་ལོ་
གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་པ་མི་འཛོག་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་
ཚུལ་ནི། མཆིམས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལོ་བདུན། བར་བ་ལོ་ཉེར་བདུན། ཐ་མ་ལོ་བརྒྱ་གསུངས། ཆག་ན་རེ།
དང་པོ་ལོ་བདུན་དུ་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོང་བ་དང་། བར་བ་ལོ་གཅིག་ ཐ་མ་བདུན་ནམ་དགུ་ཟེར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ དང་པོ་ལོ་དྲུག་སྐྱབ་ བར་བ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས། ཐ་མ་ལོ་དྲུག་ནམ་ཉེར་བརྒྱད་ཟེར། ཁྲོ་ལོ་ན་རེ། བར་བ་
ལོ་སུམ་ཅུ། ཐ་མ་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་པས། ལྷག་མ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དུས་སུ་གསུངས་མོད་འདི་དག་མི་འཐད་
པར་ཐལ། མདོ་ཐེ་ས་བརྒྱ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དང་པོའི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་ཅག་དུས་ཀྱི་རིམ་
པའི་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་སྒྲུབ་མང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ འཁོར་ལོ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་

སྒྲིམ་མ་གཏོགས་དུས་ལ་གཏན་མི་སྒྱུར་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་བོར་མ་རྒྱ་ཏ་
སིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རྗེའི་གསུངས་དང་ཡང་འགལ་ཡོད། ། ཞེས་དང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས།
གཞན་ཡང་། བྱེད་ཅག་གི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་བཤལ། དེ་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཆེད་ཆད་དེ་ལྟར་
བྱས་པ་དང་། བསྐྱལ་བཟང་ལས་འཁོར་འདུས་པ་དང་པོ་སོགས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ལྷོ། གཞུང་དེའི་བཤད་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་མི་འཛོག་
བརྗེད་བྱའོན་ཏེ་སྒྲིམ་མ་ཀྱང་མི་འཛོག་ལ་གཙོ་བོར་བརྗེད་བྱའི་སྒྲིམ་མ་འཛོག་དགོས་ཀྱང་དུས་ལ་ཡང་སྒྱུར་དགོས་
པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅག་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིམ་མ་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས།
རང་གིས་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིམ་མ་འཁོར་ལོ་གསུམ་མི་འཛོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། གལ་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་
ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིམ་མ་བཞག་ན་སྒྱུར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐྱ་ཆེད་ཆེགས་ཀྱིས་འཛོག་པར་བཤལ་བར་
འགྱུར་སྒྲུལ་བྱ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་སྐྱ་ཆེད་ཆེགས་ཀྱིས་འཛོག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིམ་
མ་འཛོག་པ་བྱུང་པར་མེད་པར་ལྟར་དེས་སྐྱབ་བྱས་པས། ཚུམ་འཕྱོར། འཁོར་འདུ་ཐེབས་དང་སྐྱ་ཆེད་ཆེགས་ཞེས་
པ་སྐྱབས་འདིའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་མ་འཛོག་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
དངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ཆེད་སྟོང་སྟངས་བར་གསུམ་ཞེས་པའང་ཆ་མཉམ་བྱ་བྱས་
ན་ལོ་ཉེར་བདུན་ལས་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིམ་མ་འཛོག་མི་འཛོག་ཅེས་སྐྱ་
ཆེགས་མང་བྱ་གནང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དུས་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ཐུན་མོང་བའི་
སྒྲུང་བ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ནི་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་པའི་ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱུས་པ་དེ་ནས་
བཙུངས་པའི་ཞག་ཞེ་དགྲུ་པ་རགས་ཙེས་ཀྱིས་ཚུ་སྟོང་ལྔ་བའི་ཆོས་བཞི་དང་། ཞིབ་ཙེས་ལ་ཞག་མི་བྱལ་དོར་བའི་
དབང་བྱ་བྱས་ན་ཆོས་དྲུག་ལ་བསྐྱར་པ་ཡིན། ཞེས་ཚུམ་འཕྱོར་གསུངས་པས་སོ། ། དེ་ལྟར་བྱལ་མཐའ་ཆེན་མོར་
འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིམ་མ་འཛོག་ཚུལ་དགག་ནས་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རང་
ལྷགས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དངོས་དང་དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་ལྟར་སྟེ་བཞི། མདོ་སྟེ་
དུན་པ་ཉེར་བཞག་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ། ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗེད་བརྒྱ་པ་སོགས་དང་། བར་བའི་མཆན་གཞི་ཤེར་
སྟོགས་རྒྱལ་ས་དང་། དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་དོར་གཙོད་མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ། སངས་རྒྱུས་པས་པོ་ཆེ། དཀོན་
བཙུན་ལ། སལ་ཆེན་སོགས་སོ། ། འཁོར་ལོ་བ་མའི་མཆན་གཞི་དགོངས་འབྱེལ་དང་། དེའི་འཕགས་ཁུས་ཀྱི་
ལེའུ་གཞིས་དངོས་ཡིན་ལ། སྟོགས་གཏོགས་རྒྱུན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་པས་གཞལ་ན་ལང་
གཤེགས། མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་བ་མའི་སྟོགས་མིན་ཀྱང་།

མེས་པོ་མ་ལུ་འདི་དག་དང་སྐུ་མེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་ལེགས་ཕྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་མདོར་
 འཛིན་དགོས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་དངོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་གཉིས་སོ་
 སོར་བྱས་ནས་གསུངས་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
 པས་བྱུང་བ་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བས་སྤྱད་ཀྱི་དུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་
 པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་། བཀའ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་གསུངས་ལ། བྱུང་
 མཐའ་ཆེན་མོར་དེ་ལས་ཕྱོགས་གསུངས་ཤིང་། དང་པོས་མཐའ་དཔྱད་དུ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཆུ་
 དང་། བརྗོད་ཕྱིན་ནས་འཛིན་ཆུ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པས་དུས་དང་
 པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། བར་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལའང་འདྲ་ལ། ཡང་ན་རྒྱུད་ལྟེ་
 སྤྱི་ཆ་ལྟར་བྱ་ལྟེ། བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དང་བརྗོད་ཕྱིན་ཆུ་མཐུན་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞིན་བདེན་གཞིན་ཆོས་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དངོས་དང་། དེ་དང་བརྗོད་ཕྱི་
 ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་འདུལ་བ་ལུང་ལྟེ་བཞིན་དང་། མདོ་དཔྱད་པ་ཉེར་བཞག་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། མདོ་ལྟེ་ལས་
 བརྒྱ་པ། མདོ་ལྟེ་ཉོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་སོགས་ཡིན། བརྗོད་ཕྱི་ལུམ་འབྲམ་པ་དང་སྟོན་ཆུ་མཐུན་པར་བདེན་
 པར་མེད་ཆུ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོར་གྱུར་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གཉིས་
 པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞིན་ལུམ་འབྲམ་པ། ཉི་ཁྱི་ལྟེ་སྟོང་པ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྱི་བ། བརྒྱད་
 སྟོང་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དངོས་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་ཉིང་འཛིན་ཆུ་པོ། རྩི་རྩི་གཙང་པ།
 སངས་རྒྱས་པལ་བོ་ཆེ་སོགས་ཡིན། བརྗོད་ཕྱི་མདོ་ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་སྟོན་ཆུ་མཐུན་པར་གཞན་དབང་
 ཡོངས་བྱུང་བདེན་གྱུ་བྱི་ཆུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོར་གྱུར་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་
 པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། དགོངས་འགྲེལ་དང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། ལྷན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ་དང་། བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་མཆན་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། འདི་རྒྱུད་ལྟེ་སྤྱི་
 ཆ་མཁྱི་ལུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྟེ་སྤྱི་ཆ་མཁྱི་ལུགས་སོ་ཞེས་པས། བཤད་ཆུ་དེ་ཀྱན་མཁྱེན་
 ལྷ་མའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཚོམ་འཕྲོར་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བཤད་ཆུ་དེ་ཀྱན་མཁྱེན་ལྷ་མས་
 རང་ལུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་ན་རྒྱུད་ལྟེ་སྤྱི་ཆ་ལྟར་བྱ་ལྟེ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཀྱན་མཁྱེན་ལྷ་མ་རང་གི་གསུངས་ལས་བཤད་ཆུ་མེ་འདྲ་བ་གསུམ་བུ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན། གལ་ཏེ་རྩི་
 ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས། བཀའ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འཛིན་ཆུ་མེ་

གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་འཕྲོར་ཆེ་ཡང་སྤྲུག་གིས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་ལུང་
རིགས་དུ་མས་སྤྲུབ་པ་མི་འབྲང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བཀའ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོན་ནས་འཁོར་ལོ་
གསུམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཆེ་ཡང་སྤྲུག་གིས་གསལ་བར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་མས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་ནམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མི་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་སྒྱར་བ་བཏབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཚུལ་འཕྲོར་
དེ་ལྟར་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པར་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲུང་དོན་དང་ཐ་མ་
ངེས་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ལ་ཞེས་པའི་ཡང་ཡང་བྱུང་ཚུལ་དེ་གང་གི་སྐབས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིན་ཆོས་
འཁོར་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་དྲུང་དོན་དུ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དོན་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་
པའི་དོགས་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྤྱི་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡན་ཆད་དང་པོ་གཉིས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲའི་མདོ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་
པས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲུང་དོན་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཡན་ཆད་དངོས་
སྤྱུག་སྤྲུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན། དྲུང་དོན་གྱི་མདོས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་རྩུན་པོའི་
མཛེས་བྱུན་ལས་ཆེ་སྤྲུལ་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་གཞུང་
གིས་དོགས་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས། ཞེས་བཤད་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། དུས་དང་
པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་མ་ཁྲབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི། བཤམ་པ་ནམས་ཀྱིས་
རང་རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་བཤད་ཅམ་ཡིན་ལ། གཞུང་གི་དོན་དངོས་ནི་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་
སྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་བམ་
སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པར་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་ལས། དུས་དང་
པོར་བདེན་པ་བཞིན་བཅུམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲུང་དོན་དུ་
སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཐུར་གྲུབ་དོན་ཡན་ཆད་དུ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་
ཆང་བའི་སྒྲོན་ནས་དྲུང་དོན་དུ་འགྲེལ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲུང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་བཟྃ་བྱ་
སྟགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནམས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་
ཅད་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་ནས་ཐ་མའི་

སྐབས་སུ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྐབས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ངོས་བབྱུང་ནས་དེའི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྐབས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་མཆོད་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། དུས་ཐ་མར་
གསུངས་ཚད་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲའི་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་མེད་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་ཚཱ་འཕྲོར་གཞུང་དེ་དག་དྲངས་ནས། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས། ཞེས་ལན་མང་དུ་བཤད་པ་ནི་ཉ་ཅང་དཔལ་ཐལ་ཆེ་བའི་མཁས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་བསྟན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། གཞུང་འདིར་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤེལ་དེ་
འདྲ་བའི་མཆོད་ཉིད་གསུངས་ནས། གཞུང་འདི་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་དྲངས་གཞུང་མི་གསལ་བ་དྲངས་ནས་གཞུང་
གསལ་བ་མ་དྲངས་པ་ནི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་ཉུགས་ཡིན་པས། ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤེལ་བཤད་པ་ལ་མི་
མཁས་པ་འམ་མཁས་ཀྱང་གཞུང་དེ་མ་གཟིགས་པ་འམ་གཟུགས་ཀྱང་གཞུང་དོན་མ་མཁྱེན་བར་ཐལ་བ་བསྐལ་པའི་
བར་དུ་བརྒྱག་དཀའ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། ཚཱ་འཕྲོར། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལྟོན་
པ་ལྟ་བུ་ལས་འདའ་ཁར་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་དེ་ངེས་དོན་དུ་སྐབས་མི་དགོས་པ་བཞིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་ལྟེ། སྐར་དྲངས་
པའི་ལུང་དེ་དག་གིས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
དྲང་ངེས་སུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། འཁོར་
ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་འདྲས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཏན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེའི་རྒྱ་མཆོད་ཅི་ཞེས། གཞུང་དེ་ཡན་ཚད་དུ་རྩིས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་སོགས་གསུམ་
པོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་སུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། རང་གིས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དོགས་པ་
གཅོད་པ་ནི་འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། སྐར་དྲངས་པའི་སྐབས་མཐའ་ཆེན་མོའི་
གཞུང་དེར་ལང་གཤེགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲུལ་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་བོ་དམན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བརྗོད་ཀྱི་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བཅུ་མས་ཤིང་། མཆོད་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་འཁོར་
ལོ་ཐ་མ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཆོད་ཉིད། དེ་དང་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་དོན་
གཅིག་མཆོད་གཞི་ནི་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཁྱུས་པ་དང་། ལང་གཤེགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚུལ་འཕྲོར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་
འཛིག་མི་རུང་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱར་བ་ལྟར་དང་བསྐྱར་བ་ལྟར་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་
གསུམ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་མཛད་པར་
ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཡང་ཁོ་ན་ནི། དམ་པ་ཏྲིག་དཀར་གྱིས་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བར་ཐལ། མེ་ཡུལ་དུ་གདུལ་བ་
བྱུང་མོང་བ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་གཅིག་
ཆར་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ན་ཅམ་པ་གཅིག་དུ་མ་བྱལ་བྱུང་། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོར་
མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་བཤེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གདུལ་བ་བྱུང་མོང་བ་ལ་རིམ་ཅན་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་ཞེས་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་
བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་མཉམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་དེ་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བ་
གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་རྒྱ་ཤེས་དང་། དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་
དུ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རེ་རེ་
བཤོ། ། ཞེས་དང་། གང་ལྟ་བུ་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་པའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོར་གདུལ་བ་སོ་སོའི་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེན། འོ་ན་གདུལ་བ་
བྱུང་མོང་བ་ལ་ཡང་གཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཡུལ་འདིར་བྱུང་མོང་པ་གཅིག་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བོར་བསྐྱར་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་གཞན་དུ་གདུལ་བ་བྱུང་མོང་པ་གཅིག་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། ཡང་བྱུང་མོང་པ་
གཅིག་ལ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བསྐྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདུལ་བ་བྱུང་མོང་བས་འཁོར་ལོ་
གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བར་འདྲོད། བྱུང་མོང་མིན་པས་དེ་གསུམ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་བར་འདྲོད་པ་མ་གཏོགས།
གདུལ་བ་བྱུང་མོང་ལ་རིམ་ཅན་དང་། བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་ཆར་བསྐྱར་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཚུལ་འཕྲོར། བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ནི་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་པའི་ས་གཤི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནས་
བཙུངས་པའི་ཞག་ཞེད་གྲུ་པ་རགས་ཙུམ་གྱིས་རྒྱ་སྒྲོང་ལྷ་བའི་ཆོས་བཞི་དང་། ཞིབ་ཙུམ་ལ་ཞག་མི་བྱལ་དོར་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་རྒྱག་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རགས་ཞིབ་ཀྱི་ཙུམ་ལ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བྱིམ་ལོ་
གཅིག་ལ་རགས་ཙུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཉིས། ཞིབ་ཙུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཞག་
སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་འབྱུང་བར་མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་སྒྲིམ་ལས། རགས་ཚེས་སྟུ། ཆོས་ཞག་སོག་ཅིག་ཞིབ་པར་ཞག་སྟུམ་མུ། ། རྩོད་གཅིག་སྒྲིམ་ལ་བཅུ་དབྱེགས་བཞི་དང་། ། འདོད་ཆ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱིས་ཆེན་གཅིག་སོགས་མུར། བྱིས་ལོར་ཆོས་ཞག་སྟུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་བྱང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་མུར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རགས་ཚེས་ནི། ཞག་ཆད་ལྟག་མེད་པར་ཉིན་ཞག་དང་འདྲ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉིན་ཞག་དང་ཡུན་ཆད་མཉམ་པའི་ཆོས་ཞག་མི་སྤྱི་ལ་རགས་ཞིབ་ཀྱི་ཚེས་ཞེས་པ་ཆོས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་མུར། གཞན་ཡང་ཚུམ་འཕྲོར། དེའི་བྱིས་ལྟག་སྒྲིམ་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཤེར་མདོ་དང་དུས་འཁོར་ཆ་རྒྱད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བར་དུ་སྒྲིབ་བ་བཅུ་ཙམ་ལས་མེད་པར་སྦྱ་ཆེའི་སྟོང་ཡིན་མིན་གཉིས་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་མུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྩོད་སྒྲིམ་བའི་ཆོས་བཞི་ནས་ལོ་བཅུ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱ་ཆེའི་སྟོང་དུ་འཛོག་མི་རུང་བའི་མུར་ཏེ། སྟོང་སྒྲིམ་བར་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྦྱ་ཆེའི་སྟོང་ལ་ལོ་ཉེར་བདུན་ལས་མེད་པས་དེ་འདས་ཟིན་པའི་དུས་ཡིན་པར་སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་མུར། དེའི་བར་དུ་སྒྲིབ་བ་བཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་བར་དུ་སྒྲིབ་བ་དགྲ་དང་ཞག་བཅུ་གཉིས་ལས་ལྟག་པ་མེད་པའི་མུར། འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པས་འཛོག་པའི་དུས་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་བ་བཅུ་འཛོག་པར་ཚུམ་འཕྲོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆེའི་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དགྲ་ལོ་སོ་ལྔ་པའི་རྩོད་སྒྲིམ་བའི་ཆོས་བཞི་ནས་དགྲ་ལོ་སོ་དྲུག་པའི་ནག་པ་སྒྲིབ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར་སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆེའི་ཆོགས་མིན་ན། སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆེའི་སོ་ལྔ་པ་དང་སོ་དྲུག་པ་ཡང་སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆེའི་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་པའི་སྦྱ་ཆེའི་ཆོགས་ལ་ལོ་བཅུད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལ། ། དེས་ན་ཚུམ་འཕྲོར་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་ཆེའི་ཆོགས་ལ་སྟོང་སྒྲིམ་བར་གསུམ་ལས་གཞན་འཛོག་རྒྱ་མེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ལོ་ལོ་ཆོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལོ་ཆོགས་གཅིག་ལོན་པ་དང་ཆོ་སྟོང་གཉིས་འདྲ། ལོ་ཆོགས་གཉིས་ལོན་པ་དང་ཆོ་བར་གཉིས་འདྲ། ལོ་ཆོགས་གསུམ་ལོན་པ་དང་ཆོ་སྒྲིམ་གཉིས་འདྲ་བས་ལོ་ཆོགས་གསུམ་ལོན་ཆད་ལོན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་བཞོད་པ་དེ། གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ན་མ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་། རྩོད་སྒྲིམ་བའི་ཆོས་བཞི་ནས་ལོ་རྗེས་མའི་ནག་སྒྲིམ་བར་སྒྲིབ་བ་བཅུར་གསུངས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བཟུན་མ་ཐག་པ་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བཟུན་པའི་བར་དུ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་ཚུམ་འཕྲོར་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་མུར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དུས་ཀྱི་བྱད་པར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དུས་དང་པོར་ཞེས་གསུངས་པས། བྱི་མ་གཉིས་ལ་བར་པ་དང་ཐ་མར་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་འཐོབ་ཅིང་། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མར་གསུང་རིམ་དེ་

བཞིན་བྱེད་པ་ལལ་ཆེར་མཐུན་ཀྱང་། སོ་སོའི་ལོ་གྲངས་ལ་འབྲངས་ལོ་དང་འདས་ལོའི་ཚི་ཚུལ་སོགས་མི་འདྲ་བའི་
དབང་གིས་བཤད་ཚུལ་སྒྲ་ཆོག་སྟོན་དེ། ཉམས། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲུངས་གསལ་
བཞི་པོས་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་ཚི་ཚུལ་གྱི་བཤད་རྒྱུ་ཙམ་ལས་ཚད་མེད་ཀྱི་ཁྲུངས་དང་མི་ལྟན་ཞིང་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཞུན་པ་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལུང་ལྡེ་
བཞིས་འབྲུབ་ཚུལ་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟོན། དེར་བཞོན་
པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་ཁྲུངས་མེད་ན་ཚུལ་འཕྱོར་དང་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྒྱ་བ་བཅུ་སོགས་སུ་བཤད་པ་
ལ་ཡང་ཁྲུངས་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟན་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་
འབྱུར་རོ། གཞན་ཡང་། ཚུལ་འཕྱོར། འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྒྱ་བ་བཅུ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་བར་བདང་བ་མ་གཉིས་ལ་
དུས་ཀྱི་ངེས་འཛིན་མ་གསུངས་ལ། གལ་ཏེ་དུས་བར་བདང་བ་མ་གཉིས་ལ་ལོ་རྒྱ་ཞག་གི་ཆད་བཞག་ན་བྱ་སྟོན་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུང་ཚུལ་དང་འགལ་བར་འབྱུར་ཏེ། ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་བར་
བདང་བ་མ་བསྐྱར་བའི་ཡུན་ཆད་ཀྱང་སྒྲིས་ཤིག་གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྒྱ་བ་བཅུར་གསུངས་པར་
བཤད་ནས། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲ་ནས་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་ཞེ་
དགུའི་བར་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ལྡེ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་མི་འཐད་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲ་བ་ལ་ཐུར་ལྟར་མི་འདོད་པས་
བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ ཤེར་མདོ་ཐོག་མར་གསུངས་
པའི་ཆོ་གུན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་འཕྱོར། སྟོན་དང་པོ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། ཤེར་མདོ་
གསར་དུ་གསུངས་པའི་ཆོ་གུན་དགའ་བོ་མེད་ཀྱང་དེ་ཐོས་པ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་ཕྱིས་བསྐྱར་ནས་གསུངས་
པའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དགེ་སློང་གཞན་ལས་ཐོས་པའང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་པར་བཞག་ཆོག་པ་དང་།
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་པའང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ཞིབ་ཏུ་
གསུངས་པ་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དོན་གྱི་སྡེ་ཆཅད་དང་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ངེས་བཟུང་སོགས་བཀའ་བསྟེ་
བའི་དུས་དང་། བམ་གྲངས་སོགས་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་བཞོན་པ་ཡིན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་འདི་ལྟར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ་གུན་
དགའ་བོ་མེད་པ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་དགེ་སློང་གཞན་ལས་ཐོས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀྱན་དགའ་བོ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་ལ་དེའི་འཁོར་དུ་
ཀྱན་དགའ་བོ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། འོན་ཀྱང་ཀྱན་དགའ་བོས་སྟོན་པའི་ཞབས་མ་ཟིན་བར་དུ་

ཀུན་དགའ་པོ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་ཤར་ཚུགས་ཀྱི་མདོ་ལྟེ་མ་གསུངས་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཤར་མདོ་དེ་ཀུན་དགའ་པོ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲོབ་པ་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལོ། ། ཞེས་ཤར་མདོའི་སྒྲིབ་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། མདོ་གང་དང་གང་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ཡོད་མེད་གཉིས་སྒྲིབ་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་མ་གཏོགས་དེར་སང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲིབ་གཞིའི་སྐབས་སུ་འཁོར་བཞོད་པ་ཡང་དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་བཞོད་པ་ཡིན་ཀྱི། བྱིས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་འཁོར་བཞོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེ་ཞིང་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ན་དེ་དུས་ཀུན་དགའ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལྟས་སྒྱུན་སྐྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱ་ཆལ་འགན་པའི་དུས་ནའང་ཀུན་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་སྒྲོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། འཕྲུལ་སྒྱུ་ཆལ་འགན་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་དགའ་པོས་རྒྱུད་གྲགས་གཉིས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བཞེ། མངོས་དགས་དུག་ལག་ན་བཅོམ་གྱིས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་རྒྱུད་གྲགས་བཅའི་པ་རོལ་དུ་འབེན་ཐམས་ཅད་ཤུག་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལ་བྱག་པ་སྐྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤར་མདོ་གསུངས་པའི་འཁོར་ཀྱི་ཀུན་དགའ་པོ་ནི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཞུག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུངས་ལ། རྒྱ་ཆལ་འགན་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་པོ་ནི་བའི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་དེ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་རོལ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྤྲས་ཤིག་འབྱུངས་པ་ལ་དེའི་ཆེ་ཆེ་བསྒྲུབ་གཅན་གྱིས་ཟེན་པས་སྒྲུབ་གཅན་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་སྤྲས་སྒྲུབ་གཅན་འཛིན་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་ལ་སྤྲས་གཅིག་འབྱུངས་པ་ནི་ཀུན་དགའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོར་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཅོད་ལ་སྤྲེས་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་དགེས་པ་མཛད་དུ་གསོལ། གཞོན་ནུས་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་སོ། ། དེ་ཐོས་པ་དང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་སོ། ། བདུད་རྩི་ཟས་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་སོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་སྒྲུབ་གཅན་གྱིས་ཟེན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཉི་བའི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་ཀུན་དགའ་པོ་དང་སྒྲོན་པའི་འཁོར་ཀྱི་ཀུན་དགའ་པོ་ནི་རྒྱུད་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བས། དེ་ཤར་མདོ་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་ཀུན་དགའ་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེར་སང་ཡང་དགེ་སྒྲིབ་ལས་ཆོས་ཐོས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་སང་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཀུན་དགའ་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩོམ་འགྲོ་ན། འོ་ན་དེ་དུས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་གཞི་

དང་ཡོངས་གཏང་མ་ཆང་ན་ལེའུ་སོག་ཉིས་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་སྟོང་མ་ལོང་བས་བརྒྱད་སྟོང་བར་འཛོག་མི་བྱུབ་
 པའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་གཏང་གི་ལེའུ་མ་ཆང་བའམ་མེད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡིག་ཆར། རང་ལུགས་ལ་ཕྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་
 ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་གཏང་གི་ལེའུ་ལྟག་པ་མ་གྱུབ་ཤི། ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་གཏང་གི་ལེའུ་མེད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནི་གཞི་
 མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཤི། ཚུམ་འཕྲོ་ལྟར་ན་དང་པོར་གསུངས་པའི་ཆོ་ཤེར་ཕྱིན་
 ཡོངས་གཏང་གི་ལེའུ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་སྤུབ་ཀའ་བསྟུ་བའི་ཆོ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་གཏང་གི་ལེའུ་སོགས་སྤུབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚུམ་འཕྲོར། འོན་ཀྱི་ཕྱི་ཆོན་དང་ལེའུ་འི་གོ་རིམ་ངོས་བཟུང་སོགས་བཀའ་བསྟུ་བའི་དུས་དང་།
 བཅས་གངས་སོགས་བསྟུར་བའི་དུས་སྤུབ་གོ་དཔོན་པ་ཡིན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་འདི་ལྟར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོན་ཆོན་དང་ལེའུ་རྣམས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོད་ཀྱང་། བཅས་པོ་དང་
 པོ་འོ། ། ལེའུ་དང་པོ་འོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིས་སྤུབ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཡིག་ཆ་བྲངས་མ་ཐག་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚུམ་འཕྲོར། སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་བ་དེ་ནས་བཙུངས་པའི་བཅུ་གཉིས་པ་བྱས་
 བས་ཀྱང་བཤད་ཆོག་པ་གང་ཞིག་ འོ་དེའི་བཅུ་གཉིས་པར་བྱེད་ན་འང་དེ་དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཡིན་པས་ཡོངས་
 གྲགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔུང་དགོས་རྟེ། བྱུང་པ་ལྟར་དེ་དུས་
 འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱུང་ལྟར་དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་པོ་
 ཡང་ཡོད་ལྟར་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ལ་ནག་ལྟར་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་
 དང་སྐུ་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཚུམ་འཕྲོ་རང་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། བཅས་སྤུབ་ཐོར་བཟང་བས། དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་ལོ་མགོ་ནག་ལྟར་ནས་འཛིན་པ་དང་སྐུ་བ་ནས་འཛིན་པ་
 གཉིས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་འོ་དེའི་བཅུ་གཉིས་པར་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་ཤི། བྱུང་ལྟར་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནག་ལྟར་ལྟར་བཤད་པོ་དང་། སྐུ་བ་ནས་ལོ་
 མགོ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནག་ལྟར་ལྟར་བཤད་པོ་དང་། སྐུ་བ་ནས་ལོ་
 མགོ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནག་ལྟར་ལྟར་བཤད་པོ་དང་། སྐུ་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་
 གཉིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བས། ཡར་ངོ་མར་ངོ་མིང་འདྲིགས་ལུགས་ཅམ་སོ་སོར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ལྟ་
 བཅུ་གཉིས་ལ་ཆད་ལྟག་བྱུང་བ་མིན་པས་རྒྱུན་མེད་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་ཏུ་ཅང་
 མ་རྒྱས་ཏེ་དཔྱད་པའི་སྒོ་ཅམ་བཞུན་པ་ཡིན་པོ། ། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ་ཚུམ་འཕྲོ་རང་ཉིད་ལས།
 ལུག་ཕྱིས་ཀྱི་རི་མོ་ཤར་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་ལྟ་བུར་ཏོར་ལྟ་གསུམ་པའི་ཆོས་གཅིག་

ནས་ཤར་ནའང་ཆོས་ཞག་གི་ཟླ་བས་བྱིམ་ཞག་གི་ཟླ་བའི་དོད་མ་ཐུབ་པར་ཞག་གཅིག་མའང་ཅམ་རེ་ལྟག་པ་
 བསགས་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷག་བྱིམ་གྱི་རིམ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་འཆར་བའི་ལོ་དེ་གཉིས་ལ་ཡར་ངོ་སྤྲོད་འགྲོ་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་ཟླ་ལོ་མགོར་བྱེད་དགོས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཞག་བཅུ་གཅིག་པ་གཉིས་ཕྱི་རྒྱར་བྱས་པས་རགས་ཚིས་ཀྱིས་ཉོར་ཟླ་
 གསུམ་པའི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་འཆར་བས་ལོ་དེར་མར་ངོ་སྤྲོད་འགྲོ་ཅན་གྱིས་སག་ཟླ་བ་ལོ་མགོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ལོ་མགོ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་ལོ་བར་མ་ལ་ནག་ཟླ་
 གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ལོ་དེ་ནག་ཟླ་ནས་མགོ་བཟུང་བའི་ལོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བའི་ལོ་བར་བ་
 དེ་དེ་འདྲ་བའི་ལོ་གསུམ་པའི་ཉོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པས། དེའི་རྫོགས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་བོ་དེ་ལོ་
 བར་མའི་ནག་ཟླའི་ཚི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཚི་གཞིར་བྱས་པའི་ནག་ཟླ་དེའི་ཆོ་ཤར་དགོས་ཀྱི་
 དུས་གཞན་དུ་ཤར་ཚུལ་མེད་པས། ལོ་གཅིག་གི་མགོ་མཇུག་གཉིས་ལ་ནག་ཟླ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་
 དཀའ་འོ། ། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ལོ་གསུམ་པ་ལ་ནག་ཟླ་མེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ལོ་གསུམ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་
 ཟླ་ནག་ཟླ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལོ་ལོ་ལ་ཡང་གྱུར་
 ཏེ། རྒྱ་ཟླ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། ལྷག་བྱིམ་གྱི་རིམ་ཤར་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་མི་འགྲིག་ལ། སག་
 རྒྱ་ཟླ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། ལོ་དེ་ལ་ནག་ཟླ་ཆད་པར་ཐལ་བ་གང་གིས་བསྒྲིག་ དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤར་མའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཤར་ཚུལ་ལ་འགྱུར་ཐོག་མེད་པས་ཡར་ངོ་སྤྲོད་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་
 གཅིག་དང་། མར་ངོ་སྤྲོད་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་ཟླ་གཉིས་པའི་བཅུ་དྲུག་ནས་མགོ་བཙུང་མས་པ་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བས་སྤར་གྱི་སྤྱོད་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སག་ཟླ་བ་ནས་ལོ་མགོ་བཟུང་བ་དེ་ཡང་ནག་
 ཟླ་ནས་ལོ་མགོ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡར་ངོ་སྤྲོད་འགྲོ་ཅན་གྱི་ནག་ཟླ་ནས་ལོ་མགོ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཉེར་གཉིས་ནས་ལོ་མགོ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། རྒྱ་ཟླ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་
 པར་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤར་བཤད་པ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཡར་ངོ་མར་ངོ་སྤྲོད་འགྲོ་ཅན་གྱི་གཉིས་ཀ་རང་ལྷགས་སྤྲུལ་སྤངས་ན་ཡང་སྤྱོད་དེ་དག་འབྱུང་ལ། རེ་རེ་རང་
 ལྷགས་སྤྲུལ་སྤངས་ན་ཡང་འདྲ་བས་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་། ཚྭ་མ་འཕྱོར། ལྷ་རྒྱ་ལས་
 འདས་པའི་ལོར་གསུངས་ནའང་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་མ་གསུངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤགས་གསུངས་པ་
 འདི་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་འབྱུང་དང་བཅས་པས། སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་
 དེར་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཤད་ལ། ལྷག་ལྷགས་རྫོགས་འབྱུང་དང་བཅས་པས། སངས་རྒྱས་ལྷ་རྒྱ་
 ལས་འདུལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོ་དེ་ཁོ་ནར་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཤད་པའི་བཤད་སྟེལ་ཆེན་པོ་གཉིས་

[illegible]

ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་མཆོད་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྤེ་བཟང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 མདོ་ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཉན་ཐོས་མཆོད་ཉིད་
 པའི་མཆོད་གཞི་གཟུང་རྒྱ་སྤྱིག་ཡོད་པ་སྒྲིས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྒྲིན་པའི་འཁོར་གྱི་
 མཆོག་བྱང་སོགས་ཉན་ཐོས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་པར་སྒྲོང་བྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཆོག་
 བྱང་སོགས་ཉན་ཐོས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ལྟར། ། ཅེས་པ་འདིས་འོད་སྤང་དང་ཤུ་རིའི་བྱ་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་སོགས་
 ཐོས་སྒྲིགས་སུ་བཤད་པར་ཐལ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཉན་ཐོས་གཅིག་དེ་ལྟར་བཟུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། འོད་སྤང་དང་ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འདོད་
 དེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་ལྟར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤེ། བྱང་དེས་མཆོག་བྱང་སོགས་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སུ་ལྟར་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས།
 རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དངོས་མིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་
 ལུགས་བཟུང་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྩིས་འཕྲོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན།
 ཀྱན་དགའ་བོ་སོགས་དེ་རེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཡིན་མིན་གཉིས་རེ་ཡོད་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་དེ་དང་། ཉན་
 ཐོས་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་པ་མ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། འབྲུངས་དུས་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། སྒྲིན་པའི་འཁོར་
 དུ་མ་ཉམས་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲི་བྱ་མང་ཡང་མང་དོགས་སོ། ། ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་ན་ཤེར་
 མདོ་དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་ཡང་ཡོད་ཆོག་པས། སྤར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མྱིང་བྱེ་
 བཟུག་བརྒྱུར་སྒྲིན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རེ་རེ་བཞུགས་ཡོད་པས། ཀྱན་དགའ་བོ་སོགས་རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་སུ་
 རྒྱབ་དཀའ་ཤྱེ། དེ་དག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་བཟུན་པ་གནས་ཚུལ་དང་གནས་ཆད་འདྲ་བས། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ནས་
 བཟུང་སྤྱེ་རྩེ་ཡབ་སྲས་དང་སྦྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟེལ། དེ་ལྟར་ན་སེ་
 འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། ཡ་མདོ་དགོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། རེད་ཆོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། བྱང་པར་དུ་ལྟས་སྦྱིན་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་
 དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད། དག་བཙམ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་
 བྲག་ཕྱང་བའི་མཆོམས་མེད་གསུམ་བསགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་པ་དེའི་རིང་ལ་དག་བཙམ་
 བསད་པའི་མཆོམས་མེད་བསགས་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་བསགས་པའི་གང་

དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པའི་ཆོག་ས་ཀྱི་གཏམ་འབྲུམ་ཡང་ལྷང་མཐོ་ས་ཤིང་བསྐྱགས་ཏེ་ཀུན་རྒྱུ་པར་
བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་མ་འདྲུས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཡང་ཐེག་པ་སྐྱུ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ཡིན་ནམ་སྟམ་པས་སྤར་བཤད་རྒྱུ་ཡང་འཐད་ན། དེ་གཉིས་མི་འགལ་རྒྱུ་ཡི་ལྟར་ཡིན་
དཔྱད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་རྩིས་འཕྲོ་འཕྲོ་འདྲི་འདྲུ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་
ལུང་གཅིག་ལ་འང་ཤོ་ལོ་ཀ་སོགས་ཀྱི་ཆོད་བཟུང་སྟེ་འདི་འདྲུ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་བྱེད་
མི་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་མ་
འདྲུས་པའི་བཀའ་ཡོད་ན། བཀའ་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱས་ཞེས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་སྒྱུར་བ་དང་
ཡང་མི་མཐུན་ཏེ། འདྲུས་བྱས་ཡིན་ན་ལྷང་པོ་ལྷང་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩིས་འཕྲོ་
དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལྟེ་ཞེས་བརྒྱུད་ཀྱི་འོས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་གཞི་ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ་ལྟར་དང་། ཆོས་ལམ་རྒྱུ་བཞེད་པའི་ལུང་འདི་ཞེས་རྒྱུ་བཞེད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྒྱུ་བཞེད་ལྟར་ཕྱོད། །
ཞེས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞེད་ལྟར་སོ་སོར་སྒྱུར་ཏེ་ཡབ་སྐུ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་རྒྱུ་བཞེད་པའི་དུས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་
ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷན་གྱི་ལུང་བྱམ་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷང་
དོན་བཤད་རྒྱུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རྒྱུ་བཞེད་ལས། དེས་ན་བྱམ་རྒྱུ་བཞེད་པའི་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ཀྱིས་བླ་མ་དོན་དང་ངེས་དོན་ལྷན་པའི་ལན་སྟོན་པས་བཀའ་རྒྱུ་ལྷང་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཉིད་སྟེ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐམས་ཅད་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གསུང་བཞེད་པའི་དུས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞེད་
དུ་ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱང་རང་རང་གསུང་བཞེད་པའི་དུས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་བཞེད་
ཆོག་གི་ཆོད་ཀྱི་ཆོག་སྤྲུལ་པའི་ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞིར་ཐམས་ཅད་ལོ། ། གཞན་ཡང་རྩིས་འཕྲོ་འཕྲོ་འདྲི་འདྲུ་བ་གཤེགས་
འདིར་བསྐྱེད་ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐ་མ་དངོས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ལང་གཤེགས་འདིར་བསྐྱེད་
ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྐྱེད་ལམ་རྒྱུ་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
བྱུང་མ་བྱུང་གྱི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་གཞིར་རྒྱུ་བཞེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་གསུམ་ལང་གཤེགས་
ཀྱིས་བླ་མ་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། རྒྱུ་བཞེད་ལོ་ཐ་མ་དེ་ལྟེ་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི། ། བླ་མ་དོན་ཉིད་དུ་
ལྷང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་པས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།

གཞན་ཡང་ཚུལ་འཕྲོད། སྤྱོད་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ལང་གཤེགས་ལས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་སྟེ་པོ་
ཉག་བཟན་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཞིང་དེའི་མིང་ལའང་གཞུང་དུ་མར་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པའི་མདོ་ཞེས་
བཤད། དེ་རང་ཉིད་བོད་དུ་མ་འཇུག་བསལ་ད་ལྟ་ཡིག་ཆ་སྐོས་སྤྲངས་ཡོད་པ་འདི་དེའི་བཤད་པ་ལང་གཤེགས་
སྤྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཆོག་ཀླུ་མས་ཡིན། བསལ། སྟེང་པོ་ཉག་བཟན་སྟོན་པའི་མདོ་ཞེས་པ་སྤྱི་མིང་ཡིན་པས་སྟེང་དུ་འཛིག་
མི་དགོས་ཀྱི་སྟེང་པའི་མདོ་བཅུ་ག་དེར་འཛིག་ཅེས་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་
དགོས་ཏེ། དེ་བོད་དུ་མ་འཇུག་བའི་ན། སྟེང་པའི་མདོ་བཅུ་ཉི་ལྔ་མིང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་
སྟེང་པའི་མདོ་བཅུ་ཉི་ལྔ་མིང་ཡིན་ན། བོད་དུ་མ་འཇུག་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། ། དེར་མ་ཟད་ལང་གཤེགས་
ལས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་སྟེང་པོ་ཉག་བཟན་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པའི་མདོའི་གཞུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། སྐོས་སྤྲངས་འདིར་སེམས་ཅན་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྟེང་པོ་ཉག་བཟན་མཆོན་
དཔེ་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་དྲང་དོན་དུ་
འཆད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཚུལ་འཕྲོད། བྱེ་སྐྱེས་ལྷུང་གི་ཆོས་
འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྲབ་པར་འདོད་པར་བཤད་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བྱེ་སྐྱེས་ལྷུང་བའ་དེ་ལྟར་
ཁས་སྤངས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བཀར་འདོད་པའི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བཀར་ཁས་སྤངས་ནས་དེའི་དགོངས་པ་ལེན་པའི་བྱེ་སྐྱེས་རབས་
པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་གནས་མ་བྱུ་པ་ཡང་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་
བར་མ་ཟད་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་སྤྲུང་སྐོས་ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱབ་ཕྱེ།
དེ་དག་གིས་ཤེར་མདོར་བདེན་མེད་དང་སྟེ་མེད་སྐོས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ལྟོགས་པས་བཟགས་པའི་བདེན་པ་དང་།
དེས་བཟགས་པའི་སྟེ་མེད་སྐོས་ལ་དགོངས་ཞེས་དགོངས་པ་དྲངས་ནས་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱུ་མ་
རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱེ་སྐྱེས་ལྷུང་བཤད་པ། གནས་མ་བྱུའི་རྗེས་སྤྲུང་སྐོས་ནས། འདི་ནི་ལྟར་
གྲངས་ཅན་ལ་སྐོས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འདི་བཤད་མི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱབ་ཕྱེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་དེའི་དགོངས་པ་སྤངས་ཚུལ་གྲགས་ཆེ་
ཞིང་། ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐོས་སྤྲུང་སྐོས་པའི་དགག་སྟེ་
སྟེང་པ་དང་ལྷུང་བ་སྟོན་པའི་དགག་སྟེང་བྱས་ནས་དགོངས་པ་བཟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་སྟེ་བ་
གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྐོས་པའི་མདོའི་ཆོག་འཆད་པ་ན་སྟེང་པ་དང་ལྷུང་བའི་དོན་ལ་

སྐྱེས་པ་ལ་འཆད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་རང་གི་སྤྱི་བ་ནི་དགེ་འདུན་སྤྱང་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱིར་པར་
འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱེ་མདོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་སྤྱི་བ་པས་
ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། བཀའ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཞེ་དུག་གི་བར་དུ་བསྐྱོར་བས་
མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐྱེས་པ་ཞིབ་ཆ་
དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟུབ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་
མཆོད་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྒྱལ་སྤྱང་སྐྱེས་པ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་
ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟུབ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་མདོ་སྤྱི་ལ་འགྲེལ་སྤྱོད་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲང་ངེས་ལ་
སྐྱེས་པ་རྒྱལ་སྟོན་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྒྱལ་སྤྱང་སྐྱེས་པ་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཤེས་ཆོག་པ་བརྒྱུད་དང་
མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱལ་སྤྱང་སྐྱེས་པ་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཞེས་འདིར་
བསྐུས་ནས་གསུངས་ཡང་བསྐུ་བ་རང་ལས་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་པོ་
སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒྲོ་བྱོས་ཡངས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ལེན་པའི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་
ཅིང་སྤྱོད། ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་སྒྲོ་བྱོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་དང་། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡོན་
ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཞེས་པ་ནས། མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། ། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཆོས་ནི་རབ་སྤྱོད་འཇུག། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ནི་རབ་སྤྱངས་ན། ། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་དག་མཆོད་ཉིད་
རབ་ཐོབ་འཇུག། ། ཞེས་པའི་བར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞོན་པ་ཡོན་
ཏེ། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྒྱལ་སྤྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མགོ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་དྲངས་
པ་ལ་སྒྲོ་བྱོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་འདོར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་འདིས་མཆོད་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་དག་ཅེས་པས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་བརྟན་པ་ཡོན་ནོ། ། རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པའི་
མཆོད་ཉིད་སྟོན་པར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱེད་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱང་སྐྱེས་པ་ལ། བྱམས་ཁྱེད་སྤྱང་སྐྱེས་པའི་མཆོད་ཉིད་
སྤྱོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་པར་འགོད་པ་ལས་བཅུ་མས་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐུས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
གི་རབ་དུད་བྱེ་བ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཇི་སྟེན་འབྱུང་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱ་གྱེ། ཞེས་གསུངས་
ཀྱང་། ལེའུ་འདིས་བྱེ་དོན་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྒྱལ་སྤྱང་
སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཡོན་ནས་དཔྱད། མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་དང་། རྒྱལ་ཤེས་ཆོག་པ་བརྒྱུད་སྐྱེས་པ་སྟོན་
ནས་གཟིགས་ཀྱི་ལེའུ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་བྱུར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མ་རྒྱལ་སྤྱང་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བར་ལེའུ་རིལ་བོས་སྟོན་པ་

མེད་པས་ལེའུ་རྒྱུ་ཆུང་མ་ཆེས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུ་ཆུང་མ་ཆེས་སྤྱོད་ལ། ཆེས་གསུངས་པའི་
ཐུང་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། དེ་འཐད་མི་འཐད་གཉིས་བསྐྱུ་བའི་བཤད་
ཚུལ་བཀོད་ན་ཤེས་སྤྱོད་བས། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ། ཅས། ཤིན་ཏུ་
ཡུན་རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྱུར། ། ཆེས་གསུངས་སོ། ། ཆེས་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་འདྲི་དང་དོན་ཟབ་མོ་
དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ལེའུ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་གཏི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་
ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། ཅས། དེ་ནས་རྟོག་གཏི་ཀུན་ལས་འདས་
མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
མཚན་ཉིད་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། ཅས། མཚན་མའི་འཆིང་
ལས་རྒྱལ་གྲོལ་འགྱུར། ། ཆེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་
པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་ལ་བཀའ་ལྟུང་པ། ཅས། དེ་དག་རྒྱལ་གནས་པ་རྫོངས་པ་ཡིན། ། ཆེས་གསུངས་པའོ། ། དེ་ལ་སེམས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་གྲོས་ཡངས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ། ཅས། བྱིས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་
བརྟན། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་
སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བྱ་
བ་བྱས་པ། ཅས། རབ་ཏུ་ཉམས་པས་སྤྱིང་བཅེ་བྱས་པ་ཡིན། ། ཆེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རྩ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟ་བར་བྱ་ཞྭ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། ཅས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་གིས་ནི་མི་སྤྱོད་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་ཐུང་རྟོ། ། ཆེས་གསུངས་
སོ། ། ཆོས་གདགས་པ་རྒྱུ་མས་པར་འགོད་པ་ལས་བཅུ་མས་ནས། རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་
རིག་པར་བྱ་ཞྭ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ། ཅས། ཉན་ཐོས་འབྲུག་

ལྷ་ཁྱིའི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམས་པར་གྱོལ་ལོ། ། རྩུང་རྩུབ་སེམས་དཔལ་བདུན་ཁྱིའི་ལྷ་སྟོང་
གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐེག་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་
ལས་བཅམས་ནས་ཐེག་པའི་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟན་པ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་
ཅི་སྐད་འབྲུང་བ་བཞིན་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྩུབ་སེམས་དཔལ་བདུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
གིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔལ་བདུན་ཁྱིའི་ལྷ་སྟོང་གིས་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔལ་ཉིང་འཛིན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་སྤངས་བཞོལ་པར་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐེག་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ལས་བཅམས་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཅི་སྐད་འབྲུང་བ་
བཞིན་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔལ་བདུན་ཁྱིའི་ལྷ་སྟོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སུ་རྒྱུགས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་
གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་སོ། ། དེས་ན་མཆོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟུ་བར་མཆོད་ཉིད་ལཱི་ཤེས་བྱེད་དུ་དགོངས་འགྲེལ་
གྱི་ལེན་བཞི་དྲངས་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཞེས་
འདིར་བརྟུ་བར་གསུངས་ཡང་། བརྟུ་བར་ལས་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། ཞེས་སོགས་བཤད་
པ་གཏུན་ནས་མི་འཐད་དེ། བརྟུ་བར་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཞིག་གཞུང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། བརྟུ་བའི་ལྷང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་
མ་བྱུང་བར་མདོར་སྤྲུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་བརྟན་པར་བྱ་རོ། ། ཞེས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ལེན་རྣམས་དྲངས་
ལ། ཞེས་པས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་ལེན་དྲངས་པར་གསུངས་པས། རྫོགས་ཡངས་པའི་ལེན་མཆོད་ཉིད་
གསུམ་མི་སྟོན་པས་འདིར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་ཞེས་འབྲུང་པ་ལ་གཞུང་དེ་
དང་བརྟུ་བ་གཉིས་ཀ་ཁྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཆོད་དུ་བྱམས་ཞུས་དྲངས་པའི་མཆོད་མས་སྦྱར་དུ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་དེ་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲང་ངེས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ནི་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་བརྟན་པར་བྱ་རོ། ། ཞེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲང་ངེས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེན་རྣམས་དྲངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
འགལ་སྤྱོད་གི་དྲིས་པ་སོགས་མི་སྟོན་པའི་ལེན་རྣམས་འདིར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལེན་རྣམས་ཞེས་
པས་ལེན་དུ་མ་དྲངས་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། འདིར་ལེན་རྣམས་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་ལེན་འགྲུང་རྣམས་ཞེས་པའི་

དོན་དུ་གསལ་ཤི། འདི་གཉིས་ལ་ལེའུ་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མ་དྲངས་པས་སོ། ། ཡང་མཆན་དུ། མཐར་ཐུག་རིགས་
ངེས་པ་དང་། རྒྱལ་མེས་ཚོགས་བརྒྱད་སོགས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འང་འཐད་དཀའ་སྟེ། བརྒྱ་བ་ལས་
སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྒྱལ་མེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་མེས་བྱེད་དུ་སྟོན་གྱིས་ཡངས་པའི་ལེའུ་ཡོངས་
རྫོགས་དྲངས་པ་སྤར་བརྒྱ་བ་དྲངས་ཐིག་པས་མེས་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེའུ་ལྟག་མ་གསུམ་མཐར་ཐུག་
རིགས་ངེས་པ་ལ་དྲངས་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མོར་བྱར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་མེས་བྱེད་དུ་ལེའུ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་དྲངས་པ་སྤར་བརྒྱ་བ་
དྲངས་ཐིག་པས་མེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ལེའུ་རྒྱམས་ཞེས་མ་སྟོན་པས་ལེའུ་ཡོངས་རྫོགས་མ་དྲངས་པའི་
ངེས་པ་གལ་ཡོད། སྤར་ལེའུ་རྒྱམས་དྲངས་སོ། ། ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས་འདི་ལ་ཡང་ལེའུ་རྒྱམས་དྲངས་
པར་གསུངས་པར་མེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཚུལ་འཕྲོར། དང་པོ་རྒྱལ་རིག་ཅམ་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་བྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ཀྱི་ལེའུ། གཉིས་པ་ཆོས་
ཉིད་རྟོག་གེའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
སྟེག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟོན་སྒྲིལ་རྒྱལ་དག་གི་ལེའུ། བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་སྟོན་པ་རབ་
འབྱོར་ཀྱི་ལེའུ། ལྷ་པ་ཀྱན་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟོན་སྒྲིལ་ཡངས་པའི་ལེའུ། དུག་པ་མཆན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་ཡོན་
ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ། བདུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དྲུང་ངེས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། བརྒྱད་པ་ཞི་ལྟག་གི་རྒྱལ་བཞག་སྟོན་པ་བྱམས་པས་བྱས་པའི་ལེའུ། དགུ་པ་ས་
བཅའི་རྒྱལ་གཞག་སྟོན་པ་སྟོན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལེའུ། བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱས་པའི་ལེའུ་རྒྱམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཅའི་བསྟན་ཚུལ་
མེས་རྒྱས་པས། རྒྱལ་མེས་ཚོགས་བརྒྱད་སོགས་ལེའུ་རེ་ལ་བོས་བསྟན་པ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་གཏན་ནས་ཁས་ལེན་
མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་སྤྲེལ་ས། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བྱང་ས་
ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྩ་སྟིས་སྟོ་སྟར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གནས་
ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཞེས་པ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་མཆན་འབྲེལ་ལས།
དེ་ལ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྩ་སྟིས་སྟོ་སྟར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འོག་
ཏུ་སྟོ་སྟར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས། རང་ལྷགས་དཀའ་འབྲེལ་
ལས། གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན། ཞེས་པ་ལྟར་གནས་ལྷགས་སམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་
མའི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། གཞུང་དེས་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལུང་དེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོད་
ཅེན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་པ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པར་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆོར་བ་ཞེས་བྱ་བའམ། འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའམ།
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟགས་ཅམ་དུ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་དང་དེ་ལས་
གྲུད་ན་ཡང་ངག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་དང་ངག་གི་ཡུལ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་བརྗོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ལས། སློ་འདོགས་གྱི་མཐའ་དང་། རྟག་མཐའ་ཡོད་མཐའ་སོགས་བརྟག་པ་མཐའ་
བཟུང་གི་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའང་ཡིག་ཆ་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་
ཞིབ་ཆ་གནང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་པ་ཡིན་ན་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་
ཡོད་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལ་སོགས་སློ་བྱ་མང་། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར། ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན།
སྐབས་འདིའི་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྐར་འདེབས་འགོག་པའི་
ཚུགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སློ་འདོགས་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་གང་ལ་གནས་སྐྱུའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་
གང་འཛིན་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་འདུའི་རྟག་མཐའ་དང་། གཞུགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་འདུ་བའི་
ཆད་མཐར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་བདེན་མེད་ལ་གནས་པར་ཐལ།
གཞུགས་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པར་མེད་པའི་ཆོགས་ལམ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
བདེན་པར་མེད་པའི་ཆོགས་ལམ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པར་མེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བདེན་པར་མེད་པའི་ལམ་ལྷ་ཀ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འཁྱར་པས་རང་གཞུང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ།
ཐལ་འཁྱར་བས་དེ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆོས་
ཅན། ཐལ་འཁྱར་བས་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། དེས་དེ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟགས་དང་།
གཞན་ཡང་། ཐལ་འཁྱར་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཁང་བ་ལ་གནས་པར་ཐལ། བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པའི་ཁང་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཁང་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁང་
བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟགས་སྟོན་བྱ་མང་། གཞན་ཡང་མཆོན་དུ། གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་།
གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་རོ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་བྱུང་པར་དང་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ཡང་། སྤྲུལ་སྟོན་རྣམས་ཕྱིར་
བསྟན་པ། ཕྱི་མས་སྟོན་འདོགས་ཀྱི་གཞིའི་གཙོ་བོ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོར་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གཅིག་ལྟ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལྟའི་རོ་བོ་
ཉིད་རྣམ་པ་ཆོགས་མང་བོར་འཁྱར་རིགས་སོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་གཅིག་ལྟ་དང་། དངོས་པོ་
གཅིག་ལྟ་ལ་མིང་དགགས་རྣམ་པ་སྟོན་ཆོགས་མང་བོར་བརྗོད་ཅིང་འདོགས་ཏེ་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། ཞེས་
བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་ཀྱང་སྟུར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་སྟུར་
དགོས་ལ། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་དང་དེའི་རོ་བོ་གཞན་དབང་ནི་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
ཡང་མཆོན་དུ། ཀྱན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་
དོན། དོན་དམ་པར་སྟོན་གཞི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་མཛོན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡིག་
ཆར། ཡང་། དཀའ་འགྲེལ་དང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་བཞུགས་སྟངས་གི་དངོས་པོ་
ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དེ་ལ་བརྟུན་མཁས་པོས་བརྟུན་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་བརྟུན་མཁས་
སྟངས་གི་དངོས་པོ་ལ་བཞེད་པ་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དཔྱད། ཅེས་པས། དཀའ་འགྲེལ་གྱི་
ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཡང་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། དགོངས་པ་དེ་རང་གིས་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཆོག་དང་། ཡིད་ལ་
བརྗོད་པ་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། རིན་བྱང་གིས། མཆོན་བྱས་བསྟུས་པའི་
འདུས་བྱས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
ཡང་ཀུན་མཁུན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པར་མི་འགོ་བཅིང་། མ་དགག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྗོད་
དུ་མེད་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ངོ་མེད་འོད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་ལས། སྟངས་འོག་དུ་མར་དེ་ལྟ་བུར་ལམ་

དང་འབྲས་བུའི་ཟབ་དོན་ནམས་སྒྲིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། བརྗོད་མི་བྱས་པ་དང་། བསམ་པ་ལས་
 འདས་པ་སོགས་སྤྱད་ཡང་གསུངས་པ་དག་མི་འགའ་བའི་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཞེས། དེ་ལ་སྤྱིར་གཞུང་གོང་འོག་དུ་མ་
 བསྒྲིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ལྟེ་བདུན་སོགས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་སྒྲམ་
 སོགས་སྤྱིར་སྒྲིག་བརྗོད་དུ་བྱས་ཤིང་རྟོག་པས་ངེས་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་སྤྱིར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པ་
 དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་བོ་སྒྲིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབུ་
 མའི་གཞུང་ལྷགས་དག་ལས་ཆོས་ཉིད་སྒྲིག་གི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སྤང་ཤོས་འང་མེད་པར་རྟོ་
 གཅིག་ཏུ་ལྷུར་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲིག་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་རིམ་ལྔར་གནས་པ་བཞིན་གོང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ཤོག་པ་མི་སྤྱིད་པས།
 དེས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལྟར་གཉིས་སྤང་ཤོག་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་སྒྲིག་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་
 ངེས་པ་ལ་བྱར་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་སྒྲིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་
 མཆོག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ནལ་འཁྱོར་བའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་དེ་དང་དེས་རིམ་ལྔར་ལྷུང་བ་ལྟར་དུ་དེ་དག་འཆད་པའི་སྒྲིག་བརྟེན་ནས་གོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བར་བྱར་མེད་
 པས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིག་དང་བརྗོད་པ་ནམས་པར་སྤངས་པ་སོགས་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། རྩའི་
 བླ་མ་ལྷ་མོ་འབྱུང་གྱི་སྤྱིར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཀྱང་རྟོག་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་རིག་དང་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོག་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲིག་པའི་ནམས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་ཡང་བབ་ལེགས་ཀྱང་སྤྲུ་མ་
 གཞུང་སྤྱི་དང་མཐུན་ནོ། ། དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་མེད་དོ། ། གཞན་ཡང་མཆོན་དུ། འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲིག་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བ་
 འདེབས་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྒྲུ་མ་སྟེ། ཚུ་ཤེས་ལས། དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་
 ཡང་། ། སྤྱི་བ་ནམས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གྱུར་གྱུ་མ་དང་ལོ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་པར། ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གི་དབང་གིས་ཀྱང་རང་མཆོན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
 རང་མཆོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷགས་འདིས་སྒྲུབ་འདེབས་སུ་བཤད་དོ། ། བཤད་ཚུལ་འདི་
 ལྟར་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་

ཅེས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ། འདི་ལ་དཔར་གསར་རྩིང་གཉིས་ཀས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་ཅེས་
འགོག་པ་ཞེས་འདུག་ཀྱང་། གོང་ཏུ་ཡེ་མེད་མིན་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་སྐྱར་ན་ཆད་པ་ཡིན་ཆོད་ཏུ་འདུག་པས་
བརྟག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དཔུང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ན་མི་རུང་བ་མེད་མོད། གཞུང་གི་
གོང་འོག་གང་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་བ་བཏབ་ཚུལ་མ་གསུངས་པས་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ། དེས་ན་ཐལ་འཁྱར་བས་
གཞན་དབང་བདེན་མེད་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་མེད་དགོས་པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་མེད་པར་འཁྱར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་གལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་གསལ་ཏེ།
གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འོ། ། མ་འགགས་པ་ཁོ་ན་འོ། ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ན་འོ། ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་
བྱེད་དོ། ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་འཛོལ་པར་
འཁྱར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། ། བས། རྩེ་
འགག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྩེ་འགག་མེད་པར་འཁྱར་བའི་ལྷགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྒྲེ། བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ལན་མང་ཏུ་གསུངས་ལ། གཞུང་ཉིད་ལས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གཞན་བཅའ་ནས་བཞག་པ་འབྲེལ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་བྱང་ས་སྐྱར་བྱངས་པ་
ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འབྲུང་བས། ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོད་ཅེས་པར་འཁྱར་བས་གཏན་ནས་མི་རིགས་སོ་བེར་ན་
དཔུང་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་བདེན་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་ཞིང་སྒྲོ་སྐྱར་ནི་འགལ་བ་
ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཏུ། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་རང་མཆོན་གྱིས་མེད་པ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་
དཔྱོད་ཀྱིས་གཅོད་རྒྱུའི་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྒྲེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་
ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པར་ཐལ།

བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་གཞི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོང་འདྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་འདིས་
 དངོས་སུ་འགོག་རྒྱ་ལ་སྟོང་འདྲིམ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་སྐྱར་མི་འགལ་བར་ཐལ་
 གཞན་དབང་རྟོག་པའི་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱལ་པར་འཛིན་པ་དེ་དང་ཕྱག་ཞིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྟོག་
 བཏགས་ཅམ་དུ་བབྱང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དང་པོ་མ་གྱལ་
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐལ། རྟོག་བཏགས་ཅམ་དུ་མ་གྱལ་བཞིན་དུ་བྱལ་པར་བབྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཤིང་།
 བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ཉལ་བ་དེས་མི་ལྡན་བཞིན་དུ་ལྡན་པར་བལྟས་ཀྱང་། ལྡན་བཤད་ལས།
 མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཟི་མར་མི་འཇུག་པར་ཉལ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། གསེར་སྤངས་ལས་ཀྱང་། མཐའ་དོན་དེ་ལྟར་
 འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུ་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་ཀྱི་གཡོ་བའི་ལྟ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི། ཆོག་ཟིན་
 ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱལ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་འདྲིམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཤིང་། རྟེན་བདུན་རྒྱན་ལས།
 རྟོག་པ་ལ་སྟོང་འདྲིམ་པའི་སྟོན་སྟེན་དཔྱད་ན། བརྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཤེས་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་
 ཉིད། རང་གི་ཞེན་སྤངས་ཆད་མས་དངོས་སུ་འགོག་རུས་ཀྱི་སྟོ། དཔྱད་ན། ལོག་རྟོག་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཉིས།
 དང་པོ་དང་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མ་
 གྱལ་བའི་རྟོག་པ། འདི་དང་སྟོང་འདྲིམ་ཀྱང་དོན་གཅིག་ དཔེར་ན། སྟོང་འདྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱལ་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དང་།
 བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ཉལ་བ་གཉིས་སྟོང་འདྲིམ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གཉིས་ཕྱག་རུང་ཡིན་ན་སྟོང་འདྲིམ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དང་།
 ཡིན་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་གཉིས་ཕྱག་རུང་ཡིན་ན། སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པས་བྱལ། མ་ཡིན་
 བཞིན་དུ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་དང་། མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་གཉིས་ཕྱག་རུང་ཡིན་ན། སྟོང་
 འདྲིམ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྤངས་ལས། ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྟོག་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་དང་།
 མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྟོག་པ་ནི་སྟོང་འདྲིམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཤིང་། སྐྱར་འདེབས་ལ་སྟོང་
 འདྲིམ་གྱིས་བྱལ་ཀྱང་། སྟོང་འདྲིམ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱིས་མ་བྱལ་ལ། སྟོང་སྐྱར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དེ་གཉིས་འགལ་
 ཞེས་པ་དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། གཞུང་དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་སྟོང་སྐྱར་གང་རུང་ལ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དགོས་པར་འདྲ་ཡང་། ལེན་

[illegible]

ལེན་མི་རིགས་ལ། སྤྲུག་གམ་མི་རིགས་སྤྲུལ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྤྲུག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྤྲུག་སྤྲུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་དང་ལོག་རྟོག་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་ལས། ཐེ་ཆོམ་
 དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། བྱང་ཐང་རྟེན་འབྲེལ་ལས། མ་རིག་པ་ལ་ལོག་རྟོག་གིས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། དག་བཅོམ་པས་ལོག་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་
 པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ལོག་པར་བབྱང་བ་མ་ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་
 བ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་སྤྲུལ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་དགོས་པས་ཐེ་ཆོམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དབྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་མཐའ་གཉིས་སྤྱང་
 ཚུལ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། མཆན་དུ། འདི་ལ་དཔྱད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐའ་གཉིས་སྤྱང་ཚུལ་
 ཕྱིར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ནས། རིགས་པའི་འཕུལ་དང་དངོས་ཀྱི་ཁས་སྤངས་གཉིས་བྱུང་བྱེད་པ་
 གལ་ཆེད། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་སྤྱང་ཚུལ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་འཛིན་དགོས། གཅིག་ཤོས་ལ་ཆོས་བདག་འཛིན་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་ན། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་
 གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཡུལ་གྱི་རང་སྟེ་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་མ་བྱེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་མཆོམས་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཉིད་ལས། བྱང་ས་ལས་ལུང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་གཞན་སྟེ་ལ་རང་
 གི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྟེ་ཡང་ཡོད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་དང་
 རྒྱལ་འབྱེད་པའི་བྱུང་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བཤོ། ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་
 པར་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཡུལ་གྱི་སྒྲིགས་སྤྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞུང་ཉིད་བླངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་དུ་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཆོམ་
 འསྟོད་པ་མཆན་གཉིས་ཀར་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། གཞུང་དུ། ཀུན་

བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་བྱང་སའི་དངོས་བཟུན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་སུ་གསུངས་པའི་
ཀུན་བཏགས་ནི། ཀུན་བཏགས་སྐྱེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་འཛིན་གྱི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་ཉིད་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ། ། ཞེས་ངོ་བོ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
བའོ་ཞེས་སོགས་བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བརྟན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་འོ། ། དེ་ཙམ་ཞིག་དུ་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་མིན་གྱི། སྤང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་སྐྱོ་འདོགས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན། བྱང་སའི་དངོས་
བཟུན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ངོས་བབྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ལས། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་འདིས་སྐྱོ་འདོགས་སྐྱེ་མ་གསུངས་ལ།
ཞེས་དང་། གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་དངོས་བོ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བཟུན་རྟེ། དེ་
ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་
བྱ་ཉེ་བཟུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་
བྱང་སའི་གཞུང་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བོ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
རྟེ། གཞུང་གི་ཆོག་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཞུང་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པ་བྱང་སའི་དངོས་བཟུན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། འདི་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བརྟན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བྱང་སའི་དངོས་བཟུན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོག་སྤང་དུར་བྱས་རྟེ།
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་
ཕྱིར་རྟེ། གོང་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འོག་དུ་དེ་
གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་
པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་གི་གོང་འོག་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་ལ་
གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་དུ་རི་ལྟར་འཇུག་ཞེན་གཟུགས་ཙམ་དེའི་ཆོས་ཉིད་

མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་ཚུལ་བཤད་པ་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བདུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། གཟུགས་བདེན་པར་མེད་པའི་མེད་མཐའ་དེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན་འབྲེལ་གྱི། དེ་གཉིས་སྒྱིར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཡོད་མཐའ་
 དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་མེད་པའི་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། རིམ་རྒྱུ་མེད་པའི་མེད་མཐའ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། སྒྱིར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བྱང་སའི་
 དངོས་བཟུན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སའི་དངོས་བཟུན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་
 རིགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲོ་སྒྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྒྲོ་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་བྱ་བཏགས་
 པ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་བར་བཟུན་པས་འགོག་ཉེ་ཞིབ་བྱ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བའི་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དངོས་ཤུགས་གང་བྱང་ལ་བྱུང་བའི་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་རིགས་པ་དེས་དངོས་སུ་བཀག་པ་མིན་ཀྱང་རིགས་
 པའི་འཕུལ་གྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། རིགས་པའི་འཕུལ་གྱིས་བཀག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན། དེ་དངོས་སུ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་མེད་དམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག དེས་ན་སྒྱིར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བྱང་སའི་དངོས་བཟུན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་ན། གཞུང་གི་གོང་འོག་མི་
 མཐུན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་བྱུང་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སའི་
 དངོས་བཟུན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཡུལ་གྱི་རང་ལྟེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལྟེ་བས་མ་བྱུང་བའི་ཐལ་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་
 སྒྲོ་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་བྱུང་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོ་ཉིད་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཤུགས་
 གང་བྱང་ལ་བྱུང་བའི་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བྱང་པེས་མདོར་
 བཟུས་ལས། ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་སྒྲོ་
 འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་སྐབས་འདིར་
 དངོས་སུ་བཟུན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། སྐབས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་
 མཐའ་འཛིན་ངོས་བཟུང་བྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་འཛིན་པ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་
 མཐའ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་བའི་དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུས་

བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་འབྲུག་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ། ། ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་འབྲུག་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་ཐུབ་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱང་ས་དང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བསྟོན་མི་རུང་ཞིང་། གཞུང་དང་ཡིག་ཆར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྤྱད་པར་ཡང་ཚོག་སྤངས་དུས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྟོན་འདི་ལྟར་ཡིན་དགོས་པ་ནི་གཞུང་ལྷགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རུས་པས། ཀྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་མདོར་བསྐྱས་མ་གཟིགས་པའམ་གཟིགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་མཆོན་དུ་སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྤྱད་པར་ཞེས་ཆ་མང་དུ་མཛད་པ་ནི། ཀྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་མིན་པར་རུ་ཞོ་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག་བྱང་སར་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲར་འདེབས་སྤྱད་དངོས་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཆོན་དུ། དབྱུ་མ་པ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། བ་སྟན་དུ་མེད་པའི་མེད་མཐའ་ཞེས་ཟེར་གྱི་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་ཞེས་ཆེར་མ་གྲགས་པས། རྩ་མ་དེས་ལྷན་དྲངས་ནས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྒྲར་འདེབས་སྤྱད་དངོས་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་མཆོན་གྱིས་ཐུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་ཞེས་ཆེར་མ་གྲགས་པས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སྤྱད་པའི་འགྲུར་བའི་གཞུང་ལས་ཆེར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་པ་ཙམ་འབྲེལ་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱས་པར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་དང་། ། རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཐལ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆོན་དུ། གཞན་དབང་རང་མཆོན་གྱིས་མ་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲར་འདེབས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སའི་དེ་དངོས་སྤྱད་པའི་དབྱངས་སྤྱད་པའི་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ་བཟླ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའང་།

དཔྱད་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། གཞན་དབང་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཅེས་
 བརྗོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲའི་བྱས་མི་ཉག་གཉིས་
 དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་བྱས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། ། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གཞན་དབང་
 དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲར་འདེབས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སའི་དེ་
 དངོས་སྒྲ་སྒྲར་འདེབས་སྒྲ་བཤད་མི་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་ཀྱང་བཏགས་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲ་འདོགས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སའི་དེ་དངོས་སྒྲ་སྒྲ་འདོགས་སྒྲ་
 བཤད་མི་དགོས་ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ་སོ། ། འདོད་ན། མཆན་དུ་དེ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲ་
 འདོགས་མིན་པར་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་དང་འགལ་སོ། ། གཞན་ཡང་། མཆན་དུ་དེ་ཡང་དབྱུ་མ་པ་ནམས་སྒོ་
 འབྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་ལས་ལོགས་སྒྲ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ། དེའི་ཤུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་སྤང་པའི་སྤང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པའི་གོལ་ས་ཆེ་
 ཤོས་ཡིན་པར་འདི་བའདོད་པས་དེ་དག་དགག་པར་འདོད་ནས་སྒོ་འབྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་ཞེས་པས་འབྲུལ་བ་དང་
 ལྷག་མ་ལུས་སྒྲའི་དོན་དམ་གཉིས་པོ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དབྱུ་མ་པ་
 ནམས་དེ་ལྷར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གླབས་འདིར་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའ་ལ་བསམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་འདོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ན། ཐལ་
 འཁྱར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་
 ཀྱང་ཐོབ་ཡིན་ན་སྒོ་འབྲུལ་བས་སྤང་ཆ་ཙམ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས།
 སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག ། རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། ། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ། ཀྱང་
 ཐོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཆན་དུ་འོག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆན་ཉིད་
 ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབ་འགལ་བར་ཚོད་པ་བོ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་མ་
 ཕྱེད་པས། འདིར་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡོད་ས་དྲིས་པ་ལ་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དོན་དམ་དེར་ནི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་དབྱུ་མ་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷར་ཚོད་མཁན་

ལ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་པ་འཛིག་པ་འབྲེལ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་བཞག་ནའང་མི་འཐད་དེ།
དེ་བཞི་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་གང་
ཟག་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྔོན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པ་གཉིས་
ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྔོན་པོ་ཡོད་མེད་གོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟག་ ཁུ་ཅིག དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉམས་
དུ་བཟུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། བཟུ་བ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆན་ལྷ་མ་
གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁུ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱ་མཆན་ལྷ་མ་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟུ་བ་ལས་རྒྱ་
མཆན་དང་རྒྱ་མ་རྟོག་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དང་
གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་ཀ་ཆང་བ་གང་ཞིག དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མཆན་
གཉིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཙ་བར། ཀྱན་ཉོན་སྟེ་རུང་དམིགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན། ། ཞེས་དང་། གྲུབ་འབྲེལ་དུ་འང་།
ཀྱན་ཉོན་སྟེ་རུང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྟངས་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ཉོན་སྟེ་རུང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། བཤད་ཚུལ་དེ་རྒྱམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་ཉོན་སྟེ་རུང་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་ལམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་
པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པོ། ། ཞེས་དང་། རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྟུས་ལྷོ་ཀླ་
ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། དེ་རྒྱམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ་རང་

གིས་ཀྱང་བཏགས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་དར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། བསྐྱབ་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤར་བཤད་ཅིང་འགོག་ལམ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་རང་གིས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆོས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཆོས་དེའི་མིང་འཛིག་པར་མཆིམས་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་། རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་གཉིས་ཞེས་པ་ཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོག་པའི་སྤང་བ་ལྟ་
ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། ཀྱང་ཉོན་མོངས་རྩལ་གི་དམིགས་པ་དང་། མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་འདྲིམས་
པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་བ་ལ་ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པར་འཛིག་པར་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཉིད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པའི་བསྐྱབ་ལས། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་ཉོག་ཀྱང་
ཚེ་བ་རྩལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱང་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་
ལྟས་དངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ནས་སྤང་བའི་དོན་གྱིས་ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པར་
བཞག་སྟེ། ཀྱང་བརྟན་དང་མཐུན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བརྟན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
དང་ཐ་སྙད་འདྲིམས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཉོག་པའི་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། བསྐྱབ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་
གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པའི་སྒྲིག་གང་རྩལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཟག་
མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་སྐྱབ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་གསུང་པའང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དེར་
དོན་དམ་དང་ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པར་འཛིག་ཚུལ་ལ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དང་། བདེན་མེད་ལ་ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པར་འཛིག་པ་ནི་
འཛིག་ཚུལ་དང་པོ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ལ་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་
རྟེན་དོན་ལ་ཀྱང་ཚེ་བ་རྩལ་པར་འཛིག་པ་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་ཡིན་པར་གཞུང་
དུ་གསལ་ལ། འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་པ་
དགོས་པས་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མེད་ལ། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་མེད་ཏེ། དེ་ཀྱང་ཚེ་བ་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ། འཛིག་ཚུལ་

གཉིས་ཀྱིས་དེ་རེ་རེ་ནས་འགལ་བ་འང་མིན་ཏེ། དང་པོའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པ་ནི་རི་
བོང་རུ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་ནི་གཞན་དབང་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཡོངས་ཐུབ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་དོན་དམ་ཡིན་ལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་ནི་
གཞན་དབང་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཡོངས་ཐུབ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་
ཀུན་བཏགས་ལྟ་བུའོ། ། དང་པོའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་འགལ་ལ། དང་པོའི་དོན་དམ་
ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཡོངས་ཐུབ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཉིས་
ཀ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་དབང་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རི་བོང་རུ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་གཞི་
ཆེ། ཁ་ཅིག འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན་སེམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཡིག་ཆར། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
པ་ཁས། ཉགས་ཐུབ་ཤིང་། རང་འབྲས་རྣམས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དབུ་སེམས་སུ་འཁྱུགས་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱང་
ཐང་ཉིད་འབྲེལ་ལས། རང་དང་མཆུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པས་རབ་བྱུ་
བྱེ་བ་དེ་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལས་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་དེ། བཅུ་བ་སྤྱིད་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིན་
འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱིད་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
འདི་ཙམ་དབུ་སེམས་ཀུན་མཐུན་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་ཐར་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ལ་
སྤྱིང་པའི་སེམས་པ་སོན་དང་བཅས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ། ཁ་ཅིག
སྐབས་འདིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡིག་ཆར།
གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཐུབ་ཤིང་། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་རྟེན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ།
སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་སྒྲུངས་པ་གང་ཞིག ཀུན་གཞི་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་
མཆོན་གཞིར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་མེད་
པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་བ་ལས། སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་
གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྩས་ཡོད་

ཡིན་པས་ཁྱབ་སྒྲིལ། ཡིག་ཆར། རྟོག་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ཉིད་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་དང་། ཡུལ་
ཅན་སྐྱོན་གྲག་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་
པའི་དངོས་པོ་དེ། རྩམ་ཡོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་སྐྱེ་རིམ་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་དེའི་
མཆན་གཞི། དཔྱེ་ན། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ཅེས་དང་། རྟོག་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་
དུ་མེད་པའི་ཚུགས་མི་སྤྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྐྱོན་གྲག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་
པའི་ཚུགས་མི་སྤྱབ་པ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་དེ། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་
ཀུན་བཏགས་རྣམས་དེའི་མཆན་གཞི། དཔྱེ་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་སྤྱབ་གསུམ་ཡོད།
ཅེས་དང་། ཡང་། ཁྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། ཁྱོད་རྩམ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་གཞན་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱོན་གྲག་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟུན་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་དེ་ལྟར་འཛིན་བའི་སྒྲིབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲིལ་
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་སྟངས་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྟགས་ནི་གཉིས་སྟངས་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རྩེ་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་སྟངས་དང་དེ་གཉིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཆོས་
གཞན་ལ་སྟོས་དགོས་ཀྱང་། གཉིས་སྟངས་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བྱའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྟགས་ནི་སྟངས་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་སྒྲོག་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རྩེ་དེའི་འཆར་ཚུལ་གཞན་
ལ་སྟོས་ཀྱང་། དེའི་འཆར་ཚུལ་གཞན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྟུན་ན། དེ་འཆར་རེས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆར་བར་ཐལ། སྒྲོ་དེའི་ངོ་བོ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་བོའི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་
མི་སྟོས་པར་དབང་བོའི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་པའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་
གཞན་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་གང་དུ་དེའི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་དར་ལྗོངས་ལས། ཁ་དོག་སྒྲིབ་པོ་དང་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྩམ་སུ་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞེན་དུ་དབང་བོའི་ཤེས་པ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྟེན་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དེ་དག་གིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྩམ་ཡོད་ཡིན་པ་ཉེར་གཉིས་
པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་སྤྱང་ལྟ་བུ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་རྩམ་ཡོད་ཡིན་པ་ཉེར་གཉིས་

བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་ཉེར་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་བརྒྱུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་སྟོན་ལས། ཀུན་བརྒྱུས་ཀུན་འགྲོ་ཡུལ་ངེས་ཚ་ཉོན་ལ། ། དགོ་བ་བདུན་ཏེ་ཉེར་གཉིས་རྩེས་ཡོད་གཞན། ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས། དེས་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྡང་དང་། ཡུལ་ངེས་ལྡང་དང་། གཏི་ཐུག་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྟོན་མས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་བདུན་དང་། ལྷ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཚ་ཉོན་ལྟེ། ཉི་ཤུ་ཚ་གཉིས་ནི་རྩེས་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉེར་དགུ་བོ་དེ་སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏགས་ཡོད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་བྱུང་རྩེས་ཡོད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱབ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་བའི་ཆོས་གཞན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། རྩེ་ཆོན་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་རྩེ་ཆོན་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་གཏི་ཐུག་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་བཏང་སྟོན་མས་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་སྟེ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བདུན་དང་ལྷ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚ་ཉོན་ལྟེ་ཉི་ཤུ་ཚ་གཉིས་ནི་བཛོད་པ་སྤྲོད་དང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་རྩེས་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཚ་དགུ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་བསྐྱོད་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྱིར་རྩེས་བཏགས་ལས་སེམས་བྱུང་རྩེས་བཏགས་ཀྱི་དོན་བྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡོད་པར་གཞུང་ལུགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉིས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་ཆོས་ཅན། རྩེས་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་སྟོང་མ་རྟོགས་པར་གཉིས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ངེས་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་གྱུབ་པའི་བྱམ་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་བྱམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་བྱས་པ་ལ། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྱུབ་པའི་བྱམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་ཆེ་དེའི་ཁྱད་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་བྱམ་པ་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གསུམ་པ་

ནམ་ཤེས་དེ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་བཅུད་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་
པར་ནམ་ཤེས་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་བྱ་རྟོག་གིས་མ་བོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དང་། ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་གྱི་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་རྩེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སེམས་ཙན་
བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་བཟུང་། ཡང་ལ་ལས།
ལུང་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ། གཟུགས་ཤེས་སོགས་གཉིས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་
གཉིས་སྟོང་རྟོགས་དགོས་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་མི་
དགོས་པས། དེ་དག་བཏགས་ཡོད་མིན་ཞེས་བཤད་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་དྲང་ངེས་མདོར་བསྡུས་ལས། རྩམ་
བཏགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་ཆོད་མ་མེད་པར་བཤད་པས།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁོ་ཆོད་གཅོད་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟད་སེམས་ཙན་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་བྱང་རྩམ་
ཡོད་ཉེར་གཉིས་དང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་དགུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་རུང་མི་རུང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སེམས་བྱང་
རྩམ་ཡོད་ཉེར་བཟུང་དང་། སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་ཉེར་བཞི་བསྒྲུབ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ནི་ཀྱན་རྩེ་བ་རུ་ཡོད། དུ་ཞིག་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུབ་པ། གསུམ་ནི་ཀྱན་
རྩེ་བ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། རྩམ་པར་མི་འཆོ་བའོ། ། ཞེས་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ནི་ཀྱན་རྩེ་བ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་དུ་ཞིག་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ། ལྟ་བུ་ནི་
ཀྱན་རྩེ་བ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལས་
དུ་ཞིག་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱོད་པ་དང་། ཁོན་འཛིན་དང་།
འཆོག་པ་དང་། སྤག་དོག་དང་། རྩམ་འཆོ་རྩམས་ཁོང་ཁོའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
ནོ། ། སེར་སྒྲ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་བཏགས་
པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འཆབ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། གཡོད་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། འགྱུད་པ་ནི་
གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་དེ་དག་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྩེ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་མེད་པ་དང་།
མདད་པ་དང་། ལེ་ལོ་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། བག་མེད་པ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
ནོ། ། བརྗེད་ངེས་དང་། རྩམ་པར་གཡོང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནའི་
ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱད་པ་ནི་དག་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་པའི་སེམས་

མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
ན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྐོས་ལ་དབྱད་གཞི་ཆེ། ཁ་ཅིག སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པས་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་གཞན་དང་ཡུལ་ཅན་སྒྲོག་ལ་མ་སྟོས་
པར་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲོབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲོབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་རིག་གིས་རང་ཡུལ་ཤེས་པ་རྣམས་འཇལ་བའི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་སྒྲོག་
གི་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་རིག་མཐའ་
དཔྱད་ལས། རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཆད་མ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཤེས་པ་
ཅམ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རིགས་ངེས་
ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རིགས་ངེས་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མ་
རྟོགས་པ་གང་ཞིག གཞན་རྣམས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རིགས་ངེས་རྒྱུན་ལྷགས་
ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་ཐལ། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། གསུམ་
པ་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་
ཀུན་གཞི་རྟོགས་པའི་རང་རིག་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེས་ཀུན་གཞི་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
བཏག ཁ་ཅིག རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རྣམ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱ་འཛིན་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་འཛིན་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱ་འཛིན་སྐབ་
པའི་རྣམ་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་
ཡིག་ཆར། རང་རྒྱ་འཛིན་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཞན་གཅིག་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་
འདིའི་རང་རྒྱ་འཛིན་སྐབ་རྒྱལ་དང་རྣམ་སྟོན་ཡོད་རྒྱལ་གྱི་དོན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དགག་
བྱའི་རང་རྒྱ་སྐབ་རྒྱལ་ནི་བཏགས་ཆོས་སམ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་འམ་ཆ་
ཤས་དེ་ལ་ཕར་མ་སྟོས་པར་དཔོན་པོ་འམ་རྩེ་བོ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱ་སྐབ་པ་དང་། གདགས་གཞི་དང་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་
ལ་སྟོས་པ་དབང་བསྐྱར་བྱ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པ་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་ཡིག་
ཆ་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྟག་ཆང་ལོ་ལྟ་བུས།

ཇུས་ཡོད་བདག་སྒྲིག་གནས་མ་བུར་ངེས་དང་། ། རྣམ་ཤེས་བདག་སྒྲིག་དབྱུ་སེམས་ཡོད་པར་འགལ། ། ཞེས་ཇི་རིན་
 བོ་ཆེ་ལ་ནང་འགལ་བཟོད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་རྩ་འཛིན་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་
 པའི་དབྱུ་སེམས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དབྱུ་སེམས་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མཉམ་མེད་ཙམ་ཁ་བཞེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་དགོས་པར་ཀུན་
 མཐུན་སྒྲིག་པའི་ཡིག་ཆ་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་སྤྱབ་ན། བྱོད་རང་རྩ་
 འཛིན་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་མ་སྤྱབ་པ་བྱོད་ཀྱི་ཉེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་ཀྱང་། དེ་
 ཡིན་ན་བྱོད་རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་མ་སྤྱབ་པ་བྱོད་ཀྱི་ཉེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོ་མོ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་ཟེ། དེ་རྣམས་མི་འབྲང་པར་ཐལ། ཇུས་བཏགས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཀྱི་ཇུས་ཡོད་དང་།
 རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་པོ་རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཡོད་ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་རང་རྩ་སྤྱབ་
 པའི་ཇུས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་དང་པོ་སྤྱབ་ཤི། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
 ཡང་ལྷགས་འདི་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་ཇུས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་
 གཉིས་པོ་ཇུས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་སུ་མེད་པར་སྒྲིབ་ན།
 གང་ཟག་རང་གི་ཕྱོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། འདིར་ཡ་རོལ་བོའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་རིག་དགས་གཞིར་
 ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གཉིས་པ་སྤྱབ་ཤི། རིགས་
 རྒྱན་ལས། འོ་ན་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལས་ཇུས་ཡོད་ནི་དུ་བཏགས་ཡོད་ནི་དུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཇུས་ཡོད་ལ་རང་རྩ་སྤྱབ་
 པ་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། རིགས་པའི་སྤྱབ་པ་དང་། བརྟན་པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཡིན་གྱི། བར་
 བ་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་རིགས་པས་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བའང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་འང་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཇུས་
 ཡོད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དང་། རང་རྩ་
 འཛིན་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། སྤྱབ་མཐའ་སྒྲུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས།
 ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རྩ་འཛིན་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དང་། རང་རྩ་སྤྱབ་པའི་ཇུས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་
 རྒྱ་གཞུང་ཆོད་སྤྱབ་རྣམས་དང་ཇི་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འབྲང་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་སྟུང་པ་
 ལགས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ལྷན་པོ་ཚོ་དེ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ལྷན་པོ་ལས་ལྷན་པོ་དེ་ལྟ་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏེ་ལས་ལེན་པའི་དུ་སེམས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དངས་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལྷན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དུ་མལ་འཇུག་པ་ལས། ལ་སྐོས་པ་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། ། ཅེས་པའི་གཞུང་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞི་བྱུང་ན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏེ་མཐུག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱོགས་ལོན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤམ། གང་དང་བྱམ་པ་ལ་སྐོས་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ཕྱིར་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས། གཞན་ཡང་། གང་དང་བྱམ་པ་སྐོས་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ཕྱིར་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། མེད་པར་མཆུངས་པ་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་དོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས། ལོག་ཉོག་ལྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། བྱམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛོན་པའི་ལོག་ཉོག་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏེ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་རི་ལྟར་དུ་བཟུང་བ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་། རང་རྒྱ་འཛོན་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་པར་ཐུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་ན་མེ། རང་རྒྱ་འཛོན་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་མཁས་པ་ལྷན་པོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་བསྐྱར་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆའི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་བཤད་མཁས་པའི་འཇུག་ལོགས་ལས། དེས་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་པའི་ཡིག་ཆ་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་པ་ལ། ལྷན་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུབ་མཐའ་ལ། ཁྱད་པར་མེད་ཀྱི་འཛོན་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པའང་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཐུབ་རྣམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེས་སྐོས་པ་མང་དུ་གསུངས་པའང་མཁས་པ་ལྷན་པོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་བསྐྱར་བ་ཅུ་མ་ལས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷགས་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཤད་པ་སྐོས་པ་ལ་སྟོས་པར་རོ་བོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་ཡོད་པས་རྣམས་

ཡོད་དང་། གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་སོ་སོའ་མ་ཉླ་ས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་པས་རང་རྩ་བ་པར་གསུངས་པ་
 ལས་ལྷག་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་། བྱད་པར་འབྲེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་བཅད་པ་
 སོགས་ལ་མ་ཉླ་ས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ལ་མ་ཉླ་ས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་
 ཚུལ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་
 པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་ན་རྗེ་སླ་མ་ལ་ལྷག་མའི་དགག་པ་དེ་འབྲུག་པར་
 ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་གཞིའི་སྒྲོན་ནས་འཛོག་པར་ཐལ་བ་དང་།
 དེ་འདྲོད་ན། གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་མའི་
 དགག་བྱ་དེ་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་བྱུང་ན་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་སྒྲིན་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་གང་
 ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་རང་རྩ་བ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་བྱུང་ཚད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛོག་ཅིང་། ཤེས་
 པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་ཚུལ་སྤར་ལྟར་རོ། ། ཞེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་རང་རྩ་བ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདྲོད་པའི་བྱུང་མཐའ་གོང་མ་ཡོད་ན་རྗེ་སླ་མ་ལ་ལྷག་མའི་དགག་པ་དེ་འབྲུག་
 པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་གཞིའི་སྒྲོན་ནས་འཛོག་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དེ་འདྲོད་ན། མདོས་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་དང་
 ཤོའི་དགོངས་གཞིའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་མའི་དགག་བྱ་དེ་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་བྱུང་ན་གཟུགས་
 ཤེས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་མི་འཚམ་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེ། ལ་ལ་ན་རེ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དའི་དོན་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྩ་བ་པའི་རྒྱས་སུ་མ་བྱུང་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤོང་དང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རང་རྩ་བ་པའི་རྒྱས་སུ་མ་བྱུང་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅམ་པས་འདྲོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་པའི་
 ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་གཞིའི་སྒྲོན་ནས་འཛོག་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་རང་ལ་ཡང་འབྲུག་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྩ་བ་པའི་རྒྱས་
 སུ་མ་བྱུང་པ་རྟོགས་པར་འདྲོད་ཀྱང་། གང་ཟག་རང་རྩ་བ་པའི་རྒྱས་སུ་མ་བྱུང་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་མའི་

མ་མེད་འདྲ་ན། ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བསྟུ་བ་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་ལ་མ་རྟོགས་པར་ངོ་བོ་
སྒྲུལ་དུ་འཆར་དུ་ཡོད་པས་ཇུས་ཡོད་དང་། གདགས་གཞིའི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་སྟག་པའི་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་བྱེ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའང་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། བསྟུ་བ་དང་། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉུར་ཁྱད་པར་བྱེ་བའི་བསྟུ་བ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་
སོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། དེར་མ་ཟད། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཉན་མི་
ཉན། ། ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་ཇུས་ཡོད་འདྲོད། ། ཅེས་སོགས་འབྲུག་པ་ཙ་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ། གནས་
མ་བྱ་བ་སོགས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འདྲོད་པར་བཤད་ལ། འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་རྗེ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་རང་རྒྱ་དཔ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་སུ་བྱུང་བའི་བཤད་པས། དེ་
གཉིས་ཀ་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་སུ་བྱུང་བ་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ཁྱད་པར་མེད་
བཞིན་དུ་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཅམ་ཞིག་སྟུར་ནས་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ། ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོག་ན་གཞན་ཞིག་གིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་སུ་བཤེད་ཀྱང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་སུ་བཤེད་
ཡོད་དོ་ཞེས་ཞིག་ཉེ་སྒྲུས་ན། ལྷང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཅི་ཞིག་ཡོད་སེམས་ཤིག་དང་སྒྲུས་ཤིག་ ཁ་ཅིག་
སྐབས་འདིར་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་དངོས་གནས་པ་མི་སྤང་སྟེ། སྟོན་པོ་དངོས་གནས་པ་མངོན་སུམ་
དང་རྟོག་པ་གང་ལ་ཡང་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞུང་དུ། མངོན་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གང་
དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ། ནས། བཏགས་ཡོད་དང་བ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་བཞག་གོ།
ཞེས་དང་། དེའི་དོན་མཆན་དུ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལ་བཟུངས་པའི་ཆེ་པ་རྩལ་ནས་ཚུར་སྟོན་པའི་
སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་སྟོན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་ཆ་
ཀྱན་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་བྱུང་ན་འབྲུལ་བའི་སྤང་ཆ་གཞན་མེད་པས་སེམས་ལས་
དོན་གཞན་དུ་རྒྱུ་ཆད་ལ་འགྲོ་སྟེ། ཀྱན་བཏགས་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་བདག་གཉིས་ཙ་བག་ཅིག་ཏུ་
ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་སྟོན་པོ་སྤང་བར་འཛོག་པ་དཔྱད་པའི་ངོ་བོར་འདས་པའི་
མི་སོགས་གྲོང་ངེ་ཡོད་པ་མི་དེ་ཉིད་མིན་ཀྱང་། དེ་ལས་མི་དེ་ངེས་པར་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བས། སྟོན་པོ་དངོས་ནི་
པ་རྩལ་ནས་ཚུར་འཆར་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། ཚུར་དངོས་ཀྱི་སེམས་ཡང་མིན། ཡེ་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་
བོད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉུར་པ་རྩལ་ནས་ཚུར་ཉིང་ངེ་ཤར་བའི་སྟོན་པོ་དེ་

ནི་འཛིན་སྒྲུབ་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དངོས་མ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་རྒྱུ་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་པར་
མ་གྲུབ་པ་འདིའི་དོན་ཏེ་འོག་ཏུ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ཡང་
འདི་འདྲ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་
དངོས་གནས་པ་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་འཆར་བར་བཤད་མི་རུང་བས་སེམས་ཅན་གཞིར་བཞག་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་འང་སྤྱོད་པོ་དངོས་གནས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་བསྟན་ཡང་མེད་ཀྱང་། བྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་མ་
བདེན་རྒྱུ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྤྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱོད་
པོ་དངོས་གནས་པ་ཆོས་ཅན། བྱད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱད་ཀྱི་
བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པ་མ་
ཤར་བར་རྟོགས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་བ་ཡིན་པས། སྤྱོད་འཛིན་
མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོ་དངོས་གནས་པ་མི་འཆར་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
མ་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་
ཆགས་དང་། རིགས་མཐུན་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ཉལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱང་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོར་སྤང་
བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་ལ་འང་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་སྤང་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོར་
སྤང་བ་ལྟར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པར་
སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་མཆོད་ཀྱིས་མེད། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྟངས་དུ་འང་མེད་པའི་སྤང་ཚུལ་གསུམ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་སྟེ། བྱད་དེས་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པོ་དངོས་
གནས་པ་སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་གསུངས་སམ། ཀྱན་བཏགས་ཤིག་སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་
གསུངས་སེམས་ཤིག་གཞན་ཡང་། གཞི་གྲུབ་ན། བྱད་དངོས་གནས་པ་སྟོལ་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
སྤྱོད་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོལ་ལུ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཁས་ལོངས་ཤིག་གཞན་ཡང་། འོག་ཏུ་སྤྱོད་པོ་

ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་སྐད་སྒྲིག་གི་ལན་ཡང་འདིར་འདྲ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་བཤད་པའང་མི་འཐད་དེ། འོག་གི་དེ་ནི་སྤྱི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ནས་སྒྲིག་པ་མཉམས་པར་སྒྲིག་བརྗོད་ཚུལ་
མེད་པར་བཤད་པས་འདིར་བཤད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་ཏེ། དེར་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་
གང་ཞིག་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པར་ཐུག། བྱོན་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པར་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིག་ཆ་དང་འགལ་
ཞིང་། མ་ཁྱབ་ན། ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པར་ཐུག། ཆད་མར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པ་གང་ཞིག་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་
ཅུས་པའི་ཐུག་པའུ་ལྟར་རོ། ། དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ། ཞེས་སྐད་སྒྲིག་པའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྦྱར་པོ་རང་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ། མངོན་པར་
བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པ་རྣམ་པར་བསལ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་སྐད་སྒྲིག་པའི་རིགས་
མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་དང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་གསུངས་པས། གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་གཞུང་གི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་ལ། ཡོངས་སུ་གོ་མས་པ་རྣམ་པར་བསལ་
བ་ཞེས་པས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་འབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བག་ཆགས་སོས་བའི་དབང་གིས་སྤང་ཚུལ་
ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྐད་སྒྲིག་པའི་དབྱུང་གཞི་ཆེ་ཞིང་། སྔོན་འཛིན་མིག་
ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་ཡིག་ཆ་སྐད་སྒྲིག་གཞུང་ཆད་ལྟར་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལོ། ། གཞན་ཡང་། གཞུང་དུ། བསྟར་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲིང་གཞིའི་ལེའུ་མ་
གཉོགས་པ་ལེའུ་ལྟག་མ་རྣམས་པལ་མོ་ཆེ་དང་ས་ཤིང་དཀའ་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པལ་འདུག་པས་
སློབ་དཔོན་འདིས་འགྲེལ་བ་བྱུང་དུ་མཇུག་དགོས་པར་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་པའི་དོན་མཆོད་དུ། དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། བསྟར་དོན་གྱིས་འཛོལ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་གྲངས་པན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའང་དབྱུང་དགོས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཅུ་དང་བཅུ་
གཅིག་སྐད་སྒྲིག་པའི་ཡོད་པར་བྱ་ནས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས། དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་
ན་སྟོན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་བཅུ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། བཅུར་བྱས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འོ་ན་
བཅུར་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། བཅུ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ལན་ཅི་འདེབས། དེས་ན་ལོ་རྒྱུ་

པས་ལེན་ཕྱར་དུ་བྱས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཏེ་དོན་ལྟོས་ལེན་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལེན་
 དང་སྐབས་གཉིས་འདྲ་བས། དཔེར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་ལྷ་སྒྲུབ་བཞག་གི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དགུ་
 ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་དེ། ལྷ་དགེའི་
 དཀར་ཆག་ཏུ་རྒྱ་གཞུང་བོད་གཞུང་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་བསྟན་
 འགྱུར་ཁྲོད་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མིན་པར་
 གཞུང་དེས་ཤེས་ནུས་སོ། ། གཞན་ཡང་། མཆན་དུ། ལྷ་ཆེན་པ་ལྷ་ཕྱིས་རྒྱལ་ཤེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་
 ལྷ་མ་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་རང་འགའ་བ་ཐོག་མེད་ནས་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འབྲུལ་སྤང་
 ལྷ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་འདི་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྟན་
 པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་གཞུགས་དངོས་ནི་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉི། ལྷ་མའི་
 བརྗོད་དོན་དུ་སྤང་བས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཉི། ལྷ་ཕྱི་མའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་ཤེས་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དེ་འགའ་བ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་ ཕྱི་མའི་དེ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དངོས་གནས་པ་སྤང་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་དངོས་
 གནས་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོད་པོ་དངོས་གནས་པ་མི་སྤང་བར་མཆན་དུ་བཤད་ཟིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། རྩོད་པོ་
 རྩོད་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྩོད་པོ་ཕྱི་རྩོད་དོན་དུ་སྤང་
 བའི་དེ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གོང་དུ་འདོད་ན། རྩོད་བདེན་པས་རྩོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྩོད་པོ་ཕྱི་རྩོད་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་བའི་
 བསྟན་པ་ཞུགས་ཀྱང་། རྩོད་པོ་རྩོད་པོར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་བའི་བསྟན་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད། རྩོད་རྩོད་
 པས་སྤང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུལ་བའི་བསྟན་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་རང་གི་ཡིག་ཆ་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་འགའ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་ལ་གཞུགས་དངོས་གནས་
 མི་འཆར་ལ། ལྷ་ས་ཤེས་ལ་རེག་བྱ་དངོས་གནས་པ་འཆར་བར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག་ ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། རྩོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རྩོད་པོ་དངོས་གནས་པ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། མཆན་དུ། དེ་འདྲ་བ་དེས་བདག་གིས་དུང་ལ་རེག་གོ། ། ཞོ་ལ་ལོངས་སྤྱད་དོ། ། ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་སྤང་དོའི་དུང་མེར་པོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བབྱང་ནས་དེ་ལ་དུང་གི་བད་སྦྱར་བ་ཅམ་ཡིན་པར་
 སྤྱར་དེས་པས་ཤེས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་དུང་མེར་པོར་སྤང་བ་དེའི་སྒོ་ནས་དུང་དཀར་པོ་དེ་ལ་རེག་པ་སོགས་

གྱི་བྱ་བ་བསྟོན་མེད་དུ་བྱེད་ཀྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ལྷང་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་རང་
རིག་ལ་བྱེད་པས་སྦྱོར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པ་རྣམས་པར་
བསལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱུང་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། རང་རིག་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བརྗོད་བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོས། གཞུང་དུ། ལྷགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་
བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་
དགོངས་པས་སྦྱོར་མེད་དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷང་དེའི་དོན་ལ་སྟོན་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པར་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་
ཁ་ཅིག་གིས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བར་བཤམ། དེ་ལ་སོས་རང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད། གཞན་འཇལ་བལ་རང་རིག་ཅེས་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་
དམ་དུ་བཤམ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།
ཡིག་ཆར། གསུངས་དེའི་དོན་ནི། དབྱ་མ་རྣམས་བལ་ལས། ནས། ཞེས་པའི་དོན་པ་འཆད་པར། ལྷགས་འདིས་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནས། སྟུམ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། མདོ་སྡེ་པའི་
རིགས་པར་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་
ནི། དབྱ་མ་རྣམས་བལ་ལས་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་མ་
ལྷས་པ་དབེན་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། གང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གདོན་མི་བར་
ཡོད་དོ། ། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་པོ་དེ་
ཡང་གང་ཞེ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པས་གཟིགས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
སོས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དངོས་པོའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱངས་ཤིང་། ཞེས་
དང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཞེས་གསུངས་མོད། ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལན་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་འཇལ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཡིག་ཆར། དེ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་འཇལ་མི་
དགོས་པར་བཤམ། དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བལ་སྟོས་ནས་སོས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྐབས་དེའི་ཚྭ་ལན་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གཞུང་དུ་ལྷགས་འདིས་ཞེས་
 བྱེད་ཆོག་སྒྲོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་དུ་ལྷགས་འདིའི་ཞེས་བྱང་ཡང་བྱེད་
 ཆོག་བྱང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡིག་ཆ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་བྱེད་ཆོག་བྱང་བ་ལྟར་འཐད་པར་
 གསུངས་ལ། དེའི་དཔེ་པལ་ཆེར་ལས་ཀྱང་བྱེད་ཆོག་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་མེད་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པོའི་མངོས་རྒྱན་ལས། སོ་སོར་རང་རིག་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་དང་མཁས་པ་སྤྱད་མེད་པས། དེ་འདྲའི་ཚྭ་ལན་དུ་སྦྱར་བ་མེད་
 དགོངས་པར་མ་སོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་རིམ་བྱུང་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཉིད་ལས།
 རང་ལྷགས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དོན་དམ་དུ་འཆད་དགོས་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཐྱོང་བའི་
 རང་རིག་ཀྱང་ཟག་མེད་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་
 པར་འཕྱར་རོ། ། ཞེས་ཚྭ་པ་དང་། ལན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་
 པར་འཛོག་ན་བདེན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་དབྱེད་པའི་དབྱང་མཐར་རྟེན་
 ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་
 ལྟར་མིན་ན་ལྷགས་འདིས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དུ་འཕྱར་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་
 སྤྱོད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པས་གང་འཐད་དབྱང་པར་བྱའོ། ། དེར་མ་ཟད་མཆན་དུ། དེ་འདྲ་ལོན་པས་འདོད་
 ཡོད་པ་འདྲ། ཞེས་བྱང་བ་ནི་སྐབས་དེའི་ཚྭ་པ་པོ་ལ་དེ་འཛོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཡིག་ཆ་དང་གྲུབ་མཐའ་
 ཆེན་མོ་སྤར་དངས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་མིན་ན་ཅི་ཞིག་ཡིན་སོམས་ཤིག་གཞུང་དེར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཆ་འགྲེལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བརྟུན་གཅིག་དང་། དོན་དམ་
 དུ་ཡོད་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་པས་དེ་ནམས་བསྟར་ནས་དབྱང་པར་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩི་ལོ་ཉིད་མེད་པར་གསུང་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྩི་ལོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་རྩི་ལོ་
 ཉིད་མེད་པ་བཞིན་ལ་དགོངས་ལ། ཁ་ཅིག་རྩི་ལོ་ཉིད་མེད་པ་བརྟུན་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་དུ། དེ་ལ་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་གྱི་དོན་ནི། བསལ། བྱི་དོན་མེད་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཟེར་
 བ་སྐབས་འབྲེད་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྩི་ལོ་ཉིད་མེད་པ་བརྟུན་གཅིག་དུ་
 འདོད་པ་དགག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྟུན་གཅིག་དུ་གཞུང་ཉིད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་
 གསུམ་གྱི་རྩི་ལོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་། བསལ། གཞན་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའོ། ། ཞེས་

དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་དོན་གཅིག་མིན་པར་གཞུང་བསྐྱགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཤེས་ཀྱས་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ན་ནམ་རིག་ཅམ་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་དུ་མཛོད་པས། ནམ་རིག་ཅམ་ཉིད་
 དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གཞུང་དུ།
 དེས་ན་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་
 རྩ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་རིམ་
 གྲུབ་ལྟར་ན། དེ་ཡན་ཆད་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་ཡང་ཡང་བྱུང་བས། ནམ་རིག་ཅམ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་
 གཉིས་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དམ་ཞེན། དབུ་མ་པ་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ན། རྩ་མ་ནམ་རིག་ཅམ་གྱི་ལྟ་
 བུ་ལས་ཕྱི་མ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་། དེར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་ནམ་རིག་ཅམ་ཉིད་དབུ་
 མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་ཆོག་ལ་ཆེས་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཆོད་དུ། འདིར་ནམ་བུར་བཞེ་ཞེས་པ་ཡིག་ཆར་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་བཞེ་ལ་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
 རྒྱང་བ་ནི་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་སོར་བཞག་ཅམ་དུ་རྒྱང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡིག་
 ཆར་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་བཞེ་ནམ་བུར་བཞེར་གསུངས་པའི་ཆོག་བྱུང་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་
 མདོ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་བཞེར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། མེད་
 ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། ། བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། ། ཞེས་པས་ཀྱང་བཏགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཤེར་མདོར་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་ཀྱི།
 ནམ་བུར་བཞེ་ནི། དག་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ། སྤྱི་མ་མེད་དང་ལམ་དང་དམིགས། ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་
 བཞིན་ནམ་བུར་སྟོང་ཉིད། སྤྱི་མེད་ནམ་བུར་འགོག་བདེན། ལམ་ནམ་བུར་ལམ་བདེན། དམིགས་པ་ནམ་བུར་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་རྒྱུད་ཡིན་པས། མ་སྒྲེས་པ་སོགས་བཞེར་གསུངས་པ་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བའི་ཟིན་བྲིས་
 ལས། ནམ་པར་བུར་བ་བཞེ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་མ་མཆོས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆོས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པ་བཞེ་ལ་བྱེད་དོ། ། ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བེར་བ་སོགས་ལ་
 དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག་ མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཆ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ།
 མཆོན་དུ། དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཆ་གསལ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་། གཅིག་ཐ་
 དད་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྒྲིའཇིག་མི་བྱེད་ཅིང་སྒྲོབ་པའི་དུས་ན་དྲི་མས་མ་དག་ སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་དྲི་མས་དག་པའི་
 བྱང་པར་ལྟ་ཞེས་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ། བྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་ཐད་

གཉིས་ཀར་ཡང་ཆད་སྒང་རོ། ། དབྱིག་འགྲེལ་ལས་ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མ་
སྒྱར་བར་མངོན་ཏེ། འདིར་དྲངས་པའི་དབྱིག་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པར་སློབ་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཀུན་
བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བཟུང་། ། ཞེས་གཉིས་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། གཅིག་ཐ་དད་ནི། རྣམ་
པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། མཆན་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དབྱིག་གཉིན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་འགག་པ་དང་སྒྲིབ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱིབས་ཡང་མི་འགྱུར་འཕེལ་
བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
བ་མེད་དོ། ། སློབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་པར་མི་འདག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀུན་ཉོན་ཟད་
པས་ཟད་ཅིང་རྣམ་བྱང་འཕེལ་བས་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་གཟོད་ནས་དག་པས་སྤྱར་
འདག་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། སློབ་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ནར་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱིབས། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆར། དོན་དམ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་།
གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྒྲིབ་འཇིག་རྣམས་མེད་པ་དང་། སློབ་པའི་དུས་ན་དྲི་མས་མ་དག་ སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོ་དྲི་མས་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། གཞན་དབང་དོན་དམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། དྲང་ངེས་མདོར་བསྟུས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སློབ་པར་པའི་ལོགས་བཤད་སྒྲིབ་པའི་ཟིན་བྲིས་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། ཡོད་མེད་མེད་མེད་དེ་བཞིན་མེན་
གཞན་མེན། སྟགས་དྲངས་ནས་ཉོན་ལྟ་མར་རྒྱས་པར་སྟུལ་པ་སློབ་ལ་ཆེར་མིགས་ལ་བར་འདུག་པ་ལ། ཉོན་ཕྱི་མར་
དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དྲི་བ་བྱས་པར། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཏན་ནས་མེད་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་གཅིག་ རྟོང་གཞི་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིས། སྒྲིབ་འཇིག་མེད་པ་
དང་གསུམ། བྱི་འཕེལ་མེད་པ་དང་བཞི། རང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ལྟ་
གསུངས། ཁྱད་ཆོས་ཐ་མ་འདི་ལ་ཉོན་ལྟ་མར་སློབ་པའི་དུས་དྲི་མས་མ་དག་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་དྲི་མས་དག་
པའི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བ་སྟེ་ལྟོ། ། ཞེས་ཡིག་ཆ་ལྟར་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱིབས་ན་བཏགས་ ཁ་ཅིག་ ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་སྟགས་ལྟ་པོ་ཀུན་བཏགས་སྟགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར་
སྒྲིབ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྒྲིས་པའམ་སྒྲིབ་མེད་
པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་སྟགས་ལྟ་པོ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱིབས། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་གཟུགས་

ཀྱི་ཀྱུན་བཏགས་དོན་དམ་བདེན་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
 དོན་དམ་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། མོག་ཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེ་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྤྲོ་སྤྲོ་
 གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དཔྱད་དགོས་རྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དགོངས་
 གཞི་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པོ་དེ་མི་
 སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་སྟུ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་བཟོད་པ་
 ཐོབ་དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་དེ་ཐོབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཆན་དུ། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཟོད་པ་
 རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ། སྦྱར་མཐོང་དགས་གསུམ་ཐོབ་དགོས་པ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པ་ནི་ལྷགས་འདིར་ཡང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་
 མེད་ཚུལ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་རུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཏགས་ གཞན་ཡང་ཡིག་
 ཆར། གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་
 དབང་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་དགོངས་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྤྱི་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཅེས་
 གསུངས་པ་འང་དཔྱད་དགོས་རྟེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱུན་སོགས་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་
 དབང་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱུན་ལས། རི་ལྟ་སྐྱེ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ། ཡང་
 དག་མ་ཡིན་ཀྱུན་རྟོག་ཡོད། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞུང་དུ། སྐྱེ་མ་དཔེར་བྱེད་ལྷགས་ལ་རག་ལས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ཐལ་རང་གིས་སྐྱེ་མ་
 བདེན་མེད་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་དོན་མེད་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི། བདེན་མེད་ཀྱི་དཔེར་
 བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་སྤྱེ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཤེར་མདོའི་
 དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞུང་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་ཕྱེ་བྲག་གིས། ། མཆན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། ། བྱད་པར་ཅན་དེ་འང་དེ་ཉིད་མིན། ། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཆན་ཉིད་བྲལ། ། ཞེས་
 གཞུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་བྱ་དང་། གཞུགས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་
 ཅད་བྱེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྱེ་བ་དང་ཡང་ཐུན་
 མོང་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལྷེ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བཀའ་མི་འདོད་པས་
དེའི་དགོངས་པ་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཞན་དག་ཐ་མ་འདི་མདོ་ལྷེ་
བའི་ལྷགས་ལ་སྦྱར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པས་ལམ་ལོ་བར་པའི་མདོའི་
དགོངས་པ་དེའི་ལྷགས་ལ་བཤད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྷེ་མ་སྦྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་བྱུང་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལྷེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ངེས་
དོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བླ་མེས་དོན་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་བླ་མེས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་རྟོག་གི་
འབར་བ་ལས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་མེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱི་བཞེད་དུ་བཟུང་དུ་བྱུང་མི་བྱུང་ཉིད་ལ་
འདོད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷེ་སྦྱོང་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཞེས་དང་། ལྷེ་བ་དུན་རྒྱུ་
ལས་ཀྱང་དེ་བཞེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ནི། གཞུང་དེ་དང་། ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་མི་མཐུན་ཏེ། དཀའ་འབྱེལ་ལས། མདོ་ལྷེ་བ་དང་སྤྱན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཤར་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཞེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་མཚན་མཚན་གྱི་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྤང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །
རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྷེ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བཀའ་ཁས་ལེན་པར་བཞེད་
ཅིང་། མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མས་ཉན་ཐོས་ལྷེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་ཁས་ལེན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷེ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞེད་དུ་ཡིག་ཆར། འདི་ལ་འང་འོན་ཀྱང་བཀའ་
མི་འདོད་ཀྱང་དེའི་འང་དགོངས་པ་ལེན་ན་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་པ་འཇམ། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཚན་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ལྷེ་སྦྱོང་ལ་རྩོད་ཚུལ་དང་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལྷེ་བ་དག་འདི་འདྲ་བྱས་བྱུང་ན་ཞེས་དོགས་པ་ཁོང་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཏོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བཀའ་ཁས་སྤངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟར་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་རྗེ་
ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་མི་གཅིག་སོགས་དཔྱད་དགོས་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་མ་གྱིས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་དུ། ཡབ་སྲས་གསུམ་གིས་རྒྱལ་འབྱེལ་གྱི་ཡོད་དེ་དོན་སྤྱོད་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དུ་
བཞེད་པ་ནི། མཐའ་དཔྱད་ལས། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ནི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། ཡིག་ཆར་
སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་གང་འཐད་གསལ་བར་མ་བྱས་ལ། མཚན་དུ་བཀའ་འདོད་པ་འཐད་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་ལྷེ་བ་པལ་ཆེན་གྱིས་ཞེས་བླ་མེས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
དཔར་པལ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་འང་མ་དག་པར་མདོན་ཏེ། སྤྱོད་བྱུངས་པའི་ཡོད་
དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་དགོས་སོ། ། ཁ་ཅིག རིགས་པ་ཡང་དག་གི་

དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་རིགས་པ་ཡང་དགག་གི་དགག་བྱ་མེད་ཟེར་ན། ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་
 མིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རིགས་པ་ཡང་དགག་གི་དགག་བྱ་མེད་པའི་མིར། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་མཐའ་
 གཉིས་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཞིག་དགོས་ཤིང་།
 ཡོད་པ་དེ་དགག་གིས་དགག་མི་རིགས་པའི་མིར། དེས་ན་རིགས་པ་ཡང་དག་དང་། རིགས་པ་ཡང་དག་གམ་ཡང་
 དག་པའི་རིག་པ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་འབྱེད་པ་ཡང་དག་དང་རྟགས་སམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་
 དོན་ཡིན་ཞིང་། མི་མཁྱོ་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་མིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། རིགས་པ་དང་རྒྱས་པ་དོན་གཅིག་གང་ཞིག་རྒྱས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་མིར།
 རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་འབྲེད་ཅེས་པ་དང་དེ་རིགས་དང་དེ་རྒྱུད་དང་། དེ་ཆོག་
 གོ་དང་དེ་རྒྱས་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། རྟགས་གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། མི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་མིར་དང་། དེར་མ་ཟད་མི་རིགས་པ་དང་མི་རྒྱུད་བ་དང་མི་འབྲེད་པ་དང་མི་
 ཆོག་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་མིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས། མེད་པར་ཡང་གསུངས་པའི་མིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་རིགས་
 པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་ཏེ། སྤྲུལ་ཡོད་ན་མི་མཁྱོ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་མིར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་མིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་མིར་ཏེ། ལྷ་གྲུའི་དགག་
 གཞི་དེ་ཡིན་པའི་མིར། དེ་བཞིན་དུ་དགག་གཞི་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་སྤྲུལ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྤྲུལ་ཀྱང་བསྟོན་མི་རྒྱུ་
 བའི་མིར། གལ་ཏེ་དེ་དེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་མིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་
 ཡིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བསྐྱས་ཀྱི་པལ་ཆེར་ལས་གསུངས་པའི་མིར་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། ། གཞན་
 ཡང་ཡིག་ཆར། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུལ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྐར་འདེབས་ལྟན་
 སྤྲུལ་མི་སྤྱིད་པ་སྐགས་སྤར་བཤད་ཟེན། ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་པས་
 གཅིག་གཅིག་ལ་འོག་གཡེམ་གྱིས་སྐར་བ་བཏབ་པ་དང་། མ་བྱེད་ལེན་གྱིས་སྐར་བ་བཏབ་པ་དང་། རྩན་གྱིས་སྐར་
 བ་བཏབ་པ་སྐགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲ་བའི་སྐར་འདེབས་དེ་སློ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་མིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤྲུ་
 བ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མིར་ཟེར་བ་སྐགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཁ་ཅིག་ ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་
 ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་པའི་མདོ་སྤེལ་མེད་དེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ལྷེ་བས་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་
པས་སྟོང་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ལྷེ་བས་ཐུབ་ཟིན་པ་དང་། སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐུག་། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གིས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་བཤད། དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་གོང་ན་མེད་པར་བྱང་སར་བཤད། སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེས་ན་ཉན་ཐོས་
ལྷེ་བས་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ལ་འདི་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཆོན་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དང་དེའི་དོན་
ཡང་ཁས་སྒྲུབ་པར་ཐུག་། ཅས། དེས་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་རང་མཆོན་ཀྱིས་ཐུབ་པར་
འདོད་པར་ཐུག་། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཀུན་བཏགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་བ་ཡོད་པར་ཐུག་། བྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་བ་ཡོད་པར་ཐུག་། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལྟར་དུ་ཙམ་འཕྲོའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྐབས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
དཔུང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལྟས་མིང་ངེ་
ལྟ་བ་དང་བརྗོད་པ་ངེ་ལྟ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་བྱིས་པས་ཆོས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལྟ་ནི། ཆོས་ལྟ་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་མིང་། རྒྱ་མཆོན། རྣམ་རྟོག་ དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། ལྟ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐྱ་བར་བའི་དྲང་ངེས་ཟིན་བྱིས་ལས། རྒྱ་ལྟས་ཞེས་པ་འོག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་སྟེ་རྒྱ་མཆོན་ལྟ་ནི། ། ཞེས་དང་། བསྐྱུ་
བ་ལས་དེ་ལྟའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་དང་རྒྱ་མཆོན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་དང་། སེམས་ཙམ་སྐབས་སུ་དྲངས་པའི་བསྐྱུ་བར། བརྗོད་པར་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལྟས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལྟ་འདྲ་ཆོད་འདུག་ཅིང་། ཞེས་དང་། དཔྱིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་པ་ལས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེང་སང་ཡང་པམ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་དང་བསྐྱུ་བ་དྲངས་པ་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྒྱ་མཆོན་ལྟ་ངེ་ལྟ་དུ་ཞེན། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྟགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན།
དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་སྟགས་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱི། གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་དེ་ཡིན་

ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་དང་། དེས་གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སྤངས། གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྩ་
 འཛུལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་གཟུགས་སྐྱེས་དེ་ཡིན་སྟེ་འཛུལ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་དག་གི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཞིག་དེ་དག་ཡིན་སྟེ་འཛུལ་བར་མི་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛུལ་བའི་ཆོ་གཟུགས་སྐྱེས་མ་རྟེན་ན་མི་
 དག་ལ་ལ་གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་མ་རྟེན་ན་མི་དག་ལ་བཞེད་པ་གསུམ་པ་དང་། མིང་གང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཛུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཞེན་པ་
 དང་། དེ་ལས་ཐོག་ཉེ་ཞེན་པ་གཉིས་བཞི་པ་དང་། མཚན་མ་ལ་བརྟེན་པས་བཅིངས་པ་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱིས་
 ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལྷས་མིང་རི་ལྟ་
 བ་དང་བརྟེན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིའི་དངོས་པོ་
 དེའི་རྩ་བའི་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེན་དྲིས་ན། རྩ་བའི་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི། མིང་གཟུགས་
 ཡིན་པོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཅིག་ཕུ་དབེན་པར་སྤངས། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དངོས་པོ་འདིའི་མཚན་
 ཉིད་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱི། མིང་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཛུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉགས་གསུམ་པ་
 དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་འཛུལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་
 ན་མི་དག་ལ་ལ། མིང་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་འཛུལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། མ་རྟེན་ན་མི་དག་ལ་བཞེད་པ་དང་།
 བཞི་པ་དེར་ཐལ། ཆོག་ནི་མིང་ལ་འཇུག་ལ་མིང་ནི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། བསྟུ་བ་དེའི་བྱིས་མིང་རི་ལྟ་བ་དང་བརྟེན་
 པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེར་ཐལ།
 བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་མིང་རི་ལྟ་བ་དང་བརྟེན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་དངོས་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བསྟུ་བ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྩ་བའི་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་ལོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་དོན་དེའི་རྩ་བའི་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་དེའི་རྩ་བའི་
 ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ཡི། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་དོན་དེའི་
 རྩ་བའི་ཉིད་ཡིན་པོ་ཞེས་སྒྲ་རྒྱ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་ བྱིས་སྟེ། དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་
 བཞིན་དུ་གོང་གི་ཆོས་ལྷན་པས་འདིའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སྟེ་སྐྱེས་ཤིག་ དེས་ན་གཞུང་དེའི་
 དོན་མངོན་བསྟུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སྐྱེས་སྟེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བདག་དུ་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྩ་བའི་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་དེའི་རྩ་བའི་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ཡི། གཟུགས་ཞེས་

སྤང་མི་རྣམས་པར་བཞེད་པས་སྤོན་པོ་སྤོན་པོར་སྤང་བའི་ཆ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་དེའི་བྱད་པར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་དེའི་བྱད་པར་ཟེར། ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་རྩིས་གཅིག་དང་རྩིས་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་དེའི་བྱད་པར་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འང་འཐད་དཀའ་ཤི། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པས་སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྤོན་པོའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་ལ། རྣམ་རྟུན་པས་དངོས་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟན་རྟུན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་རྩིས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་སྤོ་བཏགས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་རྟུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས། གང་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་རྩིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་བྱལ། བདེ་བ་དང་དེ་སྤྱིང་བའི་རིག་པ་བཞིན། སྤོན་པོར་སྤང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྤོ་དག་ཀྱང་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཀོ། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཤི། ལྷང་དེས་རྣམ་རྟུན་པའི་ལྷགས་ལ་སྤོན་པོར་སྤང་བ་དང་སྤོན་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་རྩིས་ཐ་དད་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྩིས་གཅིག་མིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་ཏུ་ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། ལྷགས་འདིས་སྤོ་སེར་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྟངས་ཏུ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། ། ཞེས་དང་། ཐ་སྟངས་ཏུ་སྤོ་སེར་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་རྟུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་སྤོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཀོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་བཤེན་པས་སྤོ་སེར་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་ལ། རྣམ་རྟུན་པས་དངོས་མེད་ཏུ་འདོད་པ་རྩེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲ་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་ཙ་བར། རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བཤེན་རྟུན་མཐུན་གཉིས། ། དང་པོ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས། ། གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་མེད་སེཛེ་བཟང་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལ་ཡུལ་དེའི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་སྤང་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་དོན་སྤྱི་དོན་ཏུ་འབྲུལ་ནས་སྤང་བས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེན་གཉིས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ལས། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་མའི་ཏྲ་སྤང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐུར་བའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོང་བྱུན་ལས།

དེ་འཆར་བ་འགལ་ན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་གི་སྤང་བ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྒྱུ་མའི་རྟ་
སྒྲང་ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་ཉམས་ན་
དེའི་རྟ་སྒྲང་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས་རང་རིག་མངོན་
སུམ་དང་། བདེ་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་ཉམས་ན་དེའི་རྟ་སྒྲང་སྦྱོང་དང་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་
ཡིན་པས་སྦྱོགས་དང་བར་སྤང་ཅི་རིགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱ་བེ། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པ་ཉམས་ཁེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ཡིག་ཆར། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་དང་སྤྲིག་སྒྱུ་ཚུར་སྤང་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། བས། བཟུབ་སྤྲེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེག་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་བཏགས་
ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ན། ཉག་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྡོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཡིག་ཆར། སྒྲེ་མཆེད་བཅུའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བེག་སྤྲིགས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱ་བེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་གྱུར་བའི་འདུས་བྱས་ལ་གཟུགས་ཤེས་ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་
པའི་ནང་གི་གཟུགས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་གཟུགས་ཟེར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། སྐྱེད་འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྐྱེད་འཇག་པར་སྤང་བ་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པ་འདྲ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལ་སྤང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེད་འཇག་སྤང་སྤྲིགས་མ་གཏོགས། ། ཤེས་པ་ཀྱན་ལ་སྤང་ཡུལ་
ཡོད། ། ཅེས་པ་ཉམས་མཁས་གྲུབ་ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། སྤྱི་མཆོན་ཡིན་ན་ཀྱན་
བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཆོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་
དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མཆོན་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཀྱན་
རྫོབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་དུ་འཇིག་དགོས་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུང་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བཤད་རིགས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་གསུངས་སོ། ། བརྗོད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེའི་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་

བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྗོད་པ་འདྲུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདི་ཉིད་
ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ་ག་བསྐྱུས་ལས། ཡིད་གསུང་དུ་འགྲོ་མི་ཆམས་དང་། ཞེས་
སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སྟེ། ལྷན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་གང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ལས་ཅན་གྱི་
ལྷ་མི་ཡིད་གསུངས་པ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་བཀག་ལ། ཚ་བའི་
ལྷན་གཤེར་ཕྱིར་གང་གི་གོ་སར་ཆུ། རྟག་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ཕྱིར་བ་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ཚ་བའི་དེ་
དང་ཆད་མཉམ་པའི་ཕྱིར་བ་གསུམ་མེད་དེ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཆད་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་བ་གང་གཞིར་
བཞག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རྩལ་སྟེ་སྐགས་ལས་ཚ་བའི་ལྷན་གཤེར་
ཕྱིར་གང་གི་གོ་སར་དེ་གསུམ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཆད་མཆུངས་པའི་དེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཕྱིར་བ་གསུམ་ཤོང་བའི་ཕྱིར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་མཉམ་པའི་དེ་དག་
གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་ཤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཁྲ་གང་གིས་རང་གི་གོ་སར་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
གཟུགས་གཞན་ཁྲ་གང་གནས་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཁྲ་གང་
གིས་རང་གི་གོ་སར་དེ་འདྲའི་གཟུགས་བརྒྱུ་ལྷན་གནས་པ་ལ་ཡང་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱག་པ་ཁྲ་གང་གི་
ནང་དུ་འཁོར་སྐྱར་ཡན་ལག་བཞིའི་དབུང་དང་བཅས་པ་གནས་ཀྱང་ཕྱག་པ་དེ་ཆེར་མ་སོང་། དེ་ཆམས་ཀྱི་
གཟུགས་ཆུང་དུར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རྟེན་འབྱུང་པ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་དང་མོས་པས་ཀྱང་མི་
གཅིག་གི་གོ་སར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དབུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིའི་པ་ཆུད་ཅིང་དོག་པ་མེད་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྐགས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤར་བཤད་པ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་
ཕུལ་དབུས་གང་བའི་ཕྱིར་བའི་གོ་སར་དེ་དང་ཆད་མཉམ་པའི་དེ་འདྲའི་ཕྱིར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་རྟག་
བདུད་ཅི་ཕུལ་དབུ་རེ་ཅམ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡིད་གསུངས་ཀྱིས་བདུད་ནས་བལྟས་པའི་ཆོ་དེའི་
གོ་སར་དེ་ཅམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་གང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
འདྲའི་ལས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་།
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཚ་བའི་ལྷན་གཤེར་ཕྱིར་གང་ལྷ་ཕུལ་དབུ་ཅམ་གྱིས་གང་བ་ཡིན་ན་
ལས་ཅན་གྱི་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ཆའི་ལྷ་རྟག་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཕྱིར་བ་གསུམ་པོ་ལྷ་སྐགས་

ཡུལ་གསུམ་ལས་མི་ཤོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་དཔག་ཚད་འབྲམ་གྱི་ཚད་དང་ལྡན།
མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དེ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཚད་རེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལྷེ་པལ་བོ་ཆེ་
ལས་བཤད་པའི་དེ་དཔག་ཚད་འབྲམ་དང་། ཡབ་སྐུས་འཇལ་བའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་དེ་དཔག་ཚད་འབྲམ་གྱི་
ཚད་དང་ལྡན་པས། རི་རྒྱལ་ལྷ་པོ་དེ་ཆེ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་རི་རྒྱལ་དེ་དཔག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་གསུམ་ཡན་ཚད་གྱི་ཚད་
ལྡན་དུ་བཤུགས། ཚ་བའི་རྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟའི་རི་རྒྱལ་མདོ་རྒྱད་གང་ནས་
ཀྲང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ཀྲང་ལས་གྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་རི་
རྒྱལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་རི་རྒྱལ་དུག་ཡོད་པར་བཤུགས། རྒྱར་གྱི་ལྷ་དང་དཔག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་གསུམ་ཡན་གྱི་ཚད་ལྡན་
གྱི་དེ་དང་དུག་ཡོད་ལ་ཐ་མདེ་ལས་གྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་རྒྱལ་གཅིག་གི་གོ་སར་རི་རྒྱལ་
བཟང་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་ལ། བསྐྱབ་ན། རི་རབ་དུ་མ་ཆེ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་རི་རབ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིས་སོ། ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར།
འདིས་ནི་སྐྱག་ལོས་རྩལ་ཆ་མེད་འདོད་པ་ཡང་ཁྱེད་སོ། ། ཞེས་དང་། རྩལ་ཆ་མེད་ཡོད་པར་བཤུགས། དེ་ལས་རྒྱུ་
བ་མེད་པའི་རྩལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྩལ་ཆ་མེད་མ་ཡིན་ཀྲང་།
རྩལ་ཆ་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་
མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྩལ་ཆ་མེད་ཙམ་དུ་བསགས་པའི་ཕྱི་རྩལ་
མེད་པ་ཙམ་ཉོགས་ན་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཕྱོལ་ཉོགས་པས་བྱུང་བར་བཤུགས། དེ་ལྟར་མེད་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཕྱོལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པར་བསགས་པ་ལས། ནས། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་སྐྱབ་པ་དབྱ་
མ་བས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞེན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་ཆ་མེད་
བཀག་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱི་དོན་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བཞེན་
གོམས་པ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྲང་སྦྱར་ལམ་དང་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་ཕྱི་མ་བཞེད་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
བཤུངས་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཉན་
ཐོས་ལྷེ་བའི་རྒྱད་གྱི་གཟུགས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཐད་དོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གུན་
བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཕྱོལ་མ་ཡིན་པར་བཤུགས། ། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལྷེ་བས་རྩལ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་
གཏོགས། དེ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ཀྲང་དོན་ལ་
རྩལ་ཆ་བཅས་བསགས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

རྒྱལ་ཆ་བཅས་བསམས་པའི་རྒྱལ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། དེ་གཉིས་དང་འཛིན་སྤངས་མཐུན་པའི་སློབ་ཉན་སྡེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སློབ་དེ་གཉིས་ཐུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཉན་བཏགས། གཞུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཉན་བཏགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉན་སྡེ་སྤྱི་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱེད་དང་འཛིན་སྤངས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉན་སྡེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། སློབ་འཛིན་མཆོད་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སློབ་འཛིན་སྤྲེལ་པའི་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁྱེད་བར་ཐལ། སློབ་འཛིན་སྤྲེལ་པའི་ལས་སྡེ་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སློབ་པའི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་འབྲེལ་ལས། དོན་མཆོངས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས། ། མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཁྱེད་འཇུག། ། ཞེས་སྤྲེལ་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྡེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྡེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རིགས་པ་དེ་ལ་སྐབས་དོན་ཐོར་བའི་སློབ་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་སློབ་དང་། རང་ལ་འདྲ་མཆོངས་པའི་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། སློབ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཕྱི་མཆོས་ཅན། རང་དང་ཡུལ་མཆོངས་པའི་དབང་ཤེས་སྤྲེལ་པ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁྱེད་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྡེ་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། སྤྲེལ་པ་ཡང་སློབ་པའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱང་སློབ་པའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་མོད། འདི་ནི་ཆོས་མེད་འཐད་དེ། སྐབས་དོན་ཐོར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ། རང་ལ་འདྲ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཤར་བ་ལ་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཡིན། རིགས་པ་དེས་མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་ལ་མི་གནོད་པ་གང་ཞིག་སྤྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྒྱུར་ལ་བཀོད་ན་སེམས་ཅན་པས་ལན་མེད་དུ་འཇུག་བས་རིགས་པ་དེ་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྡེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན། སློབ་འཛིན་དབང་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སློབ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཐུབ་པ་ཁྱེད་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྡེ་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། ཁྱེད་ལ་དེའི་རྒྱལ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྡེ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་

རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། དང་པོ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་དོན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་མདོ་ལྟེ་བས་སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱོད་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་ལས་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་ལུགས་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱོད་ལྟར་དབང་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལྟར་དབང་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱུང་དང་དེ་གཉིས་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་ཞིང་ཁྱད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པར་སོང་ལ། འདིའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་ལ་མེ་འགོ་བར་བྱ་ཞོ་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེས་མདོ་ལྟེ་བས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ལ་བསམས་ནས་སྒྲུབ་ཀྱང་སྒྱུར་ཉོན་པ་འདྲ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅམ་ལ་འབྲིས་ནས་སྒྱུར་ཉོན་ན། སྐབས་དོན་ཐོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་ལྟེ་བའི་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉུགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདྲ་བའི་དོན་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་རང་ཡང་འདོད་པས། བྱུང་ཉུགས་དངོས་སྤྱུ་ཁས་ལེན། གསལ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་པས་འཁོར་གསུམ་ག་ལ་ལན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉུགས་གསུམ་པ་གྲུབ་ལྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་ན་མདོ་ལྟེ་བས། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རྩལ་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྤྱོད་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་དེ། ཉུགས་སུ་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྱུར་བ་དང་སྐྱུར་ན་ཉུགས་དང་བསྐྱུབ་བྱ་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མ་སྐྱུར་བར་དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་དང་ཇེས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ཤིང་། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ལྟར་དབང་ཤེས་ལས་ཇེས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་སྒྲུམ་པའོ། ། དེ་ཉིད་བྱུང་པ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་དབང་ཤེས་དེ་བྱན་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། རང་དང་དོན་དམ་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སྤྱོད་ལྟར་དབང་ཤེས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་གྱུར་བ་རྟོགས་ཤིང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། ཁྱད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་གསོག་མེད་པར་བཤད་སྐབས། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བཞུལ་བའི་ཞེས་སོགས་བྱངས་ཡང་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཟླ་གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་། འཁོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཉི། ལྷང་དེའི་དོན་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་འཁོར་བ་སྤངས་པས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་

གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པས་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་འཁོར་བ་སྤོང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད་ལས། འཕངས་འབྲས་རྣམས་སྲིད་སྐོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་འཁོར་བ་སྤངས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་མཁུན་སྤྲུལ་མའི་ཉན་
 འབྲེལ་ལྷུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལྷག་བཅས་པ་ཆོས་ཙམ། འཁོར་བ་སྤངས་པར་
 ཐལ། འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཉན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁའ་དབང་གོང་མ་དག་མཁུ་བ་ཟེར། སྤངས་ལ་
 རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་དེ་དང་བཅས་བྱས་ན་རྩལ་བར་སེམས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལས་ཉན་གྱི་ཕྱང་བོ་དེ་
 དང་འབྲེལ་བར་བྱས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དག་བཅོམ་གྱི་ཆེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱེད་གྱིས་རྣམ་ཤེས་
 དང་། རྣམ་ཤེས་ཁྱེད་གྱིས་མིང་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་
 ལས། དེའི་ལུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་རི་མིན་དུ་གནས་པ་དེ་མིན་དུ་བྲལ་ནས་ཆོར་བ་སྤོང་བར་འབྱུང་གྱི་
 ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལྷག་
 བཅས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལ་སྤྱུག་ཀུན་སྤྱོད་
 རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཉན་ཐོས་སྤྱི་བ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
 ལ་ལྷག་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་མེད་ཀྱང་ཐལ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱུག་ཀུན་སྤྱོད་རགས་གཉིས་གཉིས་
 བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་འཁོར་བ་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་ལས་མ་བཟུལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 ལྷག་བཅས་པའི་གཟུགས་སྤང་གིས་མ་ངེས། ཞེས་དང་། ཡང་འདི་ཉིད་ལས། སྤྱུག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་
 འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་
 ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ནང་གི་སྤྱུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནང་གི་སྤྱུག་བདེན་དང་འཁོར་བ་དོན་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ནང་གི་སྤྱུག་བདེན་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་
 བེ་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་སྤྱི་བའི་ནང་གི་སྤྱུག་བདེན་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་ཡིན་གྱི། ལས་ཉན་གཉིས་འཁོར་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་ཐ་མ་དེས་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ལ་འཁོར་བ་སྤངས་མ་སྤངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཆོས་
 གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་ནས་སྤང་བའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་
 པར་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ལྷག་བཅས་པས་དེ་མ་སྤངས་པར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་བ་སྐོས་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཡོངས་བྱུང་དེ་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་པོ་
 གང་རྩལ་མ་ཡིན་པ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པར་གཞོད་འཛོམས་རང་ལུགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མིག་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། ། མིག་གིས་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གོ། ། སྤོང་

ཞེས་བཞུགས་པའི་ཞེས་བཞུགས་པའི་མཆོག་གོ། ། ཞེས་པའི་མཆོད་པ་ལྟར་གྱི་གཞུང་དེའི་ཆོག་ཐུན་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་
པར་འདྲ་ཡང་དོན་ཀྱས་བཤད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་དེ་མཉམ་བཞག་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག་གཞུང་དུ་གཞོད་
འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་བཀག་པའི་ཚེ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོག་ཞུན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱ་དགོས་ལ།
གཞོད་འཛམས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་མེ་ལོགས་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུང་ཉིད་
ལས། གཞོད་འཛམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ཆོག་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དང་བརྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་བཞི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་
མིག་དང་། གཞུང་བཀུགས་ཀྱི་སྒྲུང་མཆོད་ལ་དེ་འཛོམས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྒྲུང་བཞི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་
དང་། སྒྲོན་ཀྱི་སྒྲུང་ལྟར་བའི་བརྒྱུ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བརྒྱུ་བྱེད་མེད་ཅིང་མིག་གི་གཞུང་འཛོམས་དུ་སོ་
སོར་སྒྲུང་བར་གྱུར་བ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས།
མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་རིག་པའི་ངོ་ན་བརྒྱུ་བྱེད་དང་གཞུང་འཛོམས་དུ་སྒྲུང་
བའི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་
མཉམ་བཞག་དང་ཕྱི་མཉམ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བརྒྱུ་བྱེད་པར་བྱ་
བ་དང་བརྒྱུ་བྱེད་པའི་ཀྱན་པར་བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཀྱན་བཏགས་པའི་མིག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་
གཞུང་བ་དང་འཛོམས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་གི་ཀྱན་པར་སོ་སོར་སྒྲུང་བཞི་ཀྱན་པར་དག་པའི་མིག་གོ་དེ་
ཉིད་བརྒྱུ་བྱེད་པར་བྱ་བ་དང་བརྒྱུ་བྱེད་པའི་ཀྱན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྒྱུ་བྱེད་པ་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་བ་དང་
བྲལ་ཏེ་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། འདི་
ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུང་པའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་མའི་དངོས་པོ་མཉམ་བས་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་
མེད་ཀྱི། ཀྱན་རྒྱུ་བྱེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པ་
ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྟེ། གཞོད་འཛམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མཆོད་པ་སྐྱུས་ན།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་དེ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བཤད་པར་དྲངས་མ་ཐག་
པའི་ལྷང་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏགས་དང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཅེས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་གསལ་ལྟར་
མ་ཡིན་པར་ལྷང་དེས་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
སེམས་ཅན་རང་འགའ་བ་ཀྱན་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མིག་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་འདི་ཅམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛོམས་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་བ་གཏན་ལ་
དབབ་དགོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་དེ་གཞིར་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཀུན་ལ་འབེབས་

པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟང་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཤད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་སྤྲ་མགཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྟང་བ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་
 ལྟང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྟེ། ལྷ་དང་པོར་གཞོད་འཛམས་ཀྱི་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ལྟ་
 གྱིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མིན་པར་བཤད་ལ། ལྷ་གཉིས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟང་ཉིད་གཏན་
 ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མིན་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་གསུམ་པས་དེས་
 འདོད་པའི་སྟང་ཉིད་སྟང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟང་ངོ་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མི་ལེགས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་དེ་དག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞོད་འཛམས་ལྟར་སྟང་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་པར་དབུ་མའི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་འཛམས་དང་ཚ་ཤེག་གཉིས་ཀྱིས་སྟང་ཉིད་
 གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་བྱང་མེད་པར་གསེར་བྱང་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདིར་མདོར་བསྟན་
 གྱི་གཞུང་ཁོན་ལ་སྦྱོན་བཞེད་པ་ནི། ལེགས་ལྟ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་སྦྱེ་འགོག་པའི་མདོར་བསྟན་
 གྱི་གཞུང་ཁོན་ལ་སྦྱོན་བཞེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་བཤད་མ་དགོངས་པར་ཐལ་བ་བསྒྲག་དཀའ་འོ། ། དེས་ན་
 གཞོད་འཛམས་མཁན་པོ་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། ཡིན་ལུགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 དཔྱད་བཞེད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི། སྟང་པ་ཉིད་སྟང་བ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་
 སྟང་པ་ཉིད་དང་འདྲུས་མ་བྱས་སྟང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བའི་དགག་པ་དུ་མ་
 བཞེད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྟེ། ལྷ་དེས་དེ་
 བདེན་གྱུ་བཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་
 ཡང་ཡིག་ཆར། གཞོད་འཛམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་
 དུ་བཤད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་འགོག་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་ལྟེ། རྩོགས་སྤྲ་མའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 རྩོགས་སྤྲ་མས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་ན་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་པ་ཁས་སྐྱངས་པས། དེ་མིན་
 ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གཞུང་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། གཞོད་འཛམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ཁོན་ཉིད་རྩོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཙམ་གྱི་ངོ་
 ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ལྷ་དེས་གཞོན་འཛམས་ལྷགས་ལ་གཞན་དབང་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་
ངོར་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་པས། ཡིག་ཆར་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་དེ་རི་ལྷ་འབྲུག་གཞོན་འཛམས་
མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་གཏན་ནས་མི་འདོད་དེ། གཞན་དབང་མཉམ་
བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ངོར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་གཞུང་དོན་དངོས་
ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་གཏན་ནས་མི་འདོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་
ངོར་ཡོད་ན་དོན་དམ་གྱིས་བྱམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་དེའི་ངོར་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ། གཞུང་གི་ཆོག་ན་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་། གཞོན་འཛམས་དེ་གཞོན་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཡིན། གལ་ཏེ་གོང་
མགོང་མ་རྒྱལ་གྱིས་གཞོན་ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞོན་འཛམས་གཅིག་ཕུ་དགར་བ་དོན་མེད་དེ། ཐལ་
རང་གི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
ཡར་ཕྱིན་མཐའ་དུལ་དུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཆོས་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་
ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། འོ་ན་
དགོངས་འབྲེལ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་བརྗོད་བྱ་བདེན་བཞི་ལ་བརྩམས་ནས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་བདེན་བཞི་བྱང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་
ན། སྟེ་རི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྱམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲིས་ལྷས་སྐབས་གྱི་ཡིག་ཆར། འདུས་བྱས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་སྟེ་རི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་
མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཆོས་ཁམས་བདག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པའང་དཔྱད་
དགོས་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཤར་མདོའི་སྟེན་ཟིན་གང་ཞིག་
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ཆོས་ཁམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ། སྟེ་རི་བཞིན་པ་ཞིག་དང་
དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཁམས་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཁམས་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་

བདེན་མེད་གཉིས་ཀ་ཤེར་མདོའི་སྤྲུལ་ཟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྲབ་མཚམས་ལ་རྟགས་དེར་ཐལ་
ཡིག་ཆར། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་མ་ཕྱེ་བར་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་པར་
མེད་པར་བཤད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་ཡིག་ཆར། སྤྱན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ཉིད་ལས། དང་པོར་མ་རྒྱ་མིར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ཁྱང་།
དེ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་འདིར་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་རང་རྒྱུད་
པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས། དེས་ན་ངེ་སྤྱད་ཏུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་སྒོལ་སོགས་ཀྱི་མ་
བཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཆོག་པ་དེ་སྤྱད་ཏུ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་མ་དཔྱེ་མཛད་དགོས་
རྟེ། བདག་མེད་པའི་སྒྲིགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་དགོས་ལ། རྒྱ་འབྲས་འཛོག་སའི་གཞི་མེད་ན་ཉི་ཆོ་
བའི་སྒྲོང་པ་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་ཕལ་
ཆེར་མ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་མ་བཀག་ཅེས་པས་ཏུང་ཏུ་ཞིག་བདེན་གྲུབ་
བཀག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་
ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་རྟེ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་
དངོས་ཟིན་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་བསྟན་ནས་སྤྲུལ་ཟིན་ལས་གཞན་ཏུ་དོན་དྲང་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་རྟེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དྲིས་ཁྲུས་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྲུབ་
པར་གསུངས། བར་བར་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲིས་པ་ཁྲུས་ཟེར་ན། འོ་ན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཁྱང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྲུབ་པར་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དྲི་བ་ཁྲུས་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིག་ཆར། སྤྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ཏུ་མ་ཡོད་དེ།
དགོངས་པ་ཅན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ལྷམ་དགོངས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་དང་། སྤང་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དྲང་
དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཉེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བྱགས་ལ་སྒྲོ་མང་པོ་ཡོད་ཁྱང་།
ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་དཔྱད་དགོས་རྟེ། དགོངས་པ་ཅན་དང་། ལྷམ་དགོངས་དང་། སྤང་བཞིན་པ་མིན་པའི་སྒྲོ་

ནས་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ། བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྒྲིམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་པོ་དེ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་གསུམ་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ལུང་དོན་དངོས་ནི། བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་མདོ་ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། གློ་
 གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལྟར་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ལའང་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་བདུན་
 ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་སྒྲིམ་པོའི་ནང་ནས་ནལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་
 དང་པོ་གཉིས་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ནི། མདོ་ལྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མིན་པའི་སྒྲིམ་ནས་བླ་
 དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འདིར་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་གསུམ་
 ཡོད་ཀྱང་གསུམ་གའི་སྒྲིམ་ནས་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་
 ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲིམ་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་ཁོ་ན་འི་ནམ་བཙད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་
 ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཕན་བྱ་མང་ཡང་འདིར་ཆེ་ལོངས་ཙམ་
 མདོར་བསྟུས་ཉེ་བོད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྒྲུས་པ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་གནད་བསྟུས་པའི། མདོ་ཐུགས་
 གཞུང་ལ་ནང་བྱ་རྒྱུད་པ་ཡི། ། མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་གཉེར་ཆེ། ། རྣམ་དཔྱད་ཞིབ་མོའི་
 མཁྱོགས་འགྲོས་བསྟུབས་པ་ལས། ། སྒྲིམ་ཆད་མེད་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་བོ་འབྱུངས། ། ལུང་རིགས་རྣམ་པར་
 དག་པའི་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། ། རྣམ་པར་བཞད་པས་སྐལ་བཟང་བྱང་བ་ལ། ། ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་སྒྲིལ་བ་
 མིན་དུ་མཛར། ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བྱ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲིང་ནས་ཐར་འདོད་སྐལ་བཟང་སྦྱེ་རྒྱ་
 རྣམས། ། སྤར་གསའའཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཞུགས་ཉ། རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ལྷུང་བགྲོད་ཤོག །

ཅེས་བླ་མ་ཆུང་མ་འབྲེད་ཀྱི་དྲི་ཐོག་སྐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱན་བདུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཙུན་གཟུགས་རབ་
 འབྱམས་མིང་འཛིན་ ༡ ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་པ་མཛུལ། །

ཨོ་སྤྱི།

- དགེ་ལུགས་ལུགས་བཟང་བཟླ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །
- རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་ཕན་བདེའི་བྲིལ་དངར་ལ། །
- སྦྱོང་བྱིར་ཆོས་སྤངས་སྒྲིན་སྒྲིན་བགམ་ལས། །
- ཆོས་སྦྱོང་བདུད་ཅིའི་བྱ་ཆར་འདི་སྦྱོས་སོ། །

སའ་མཛུལ། །

༡༡། ། ཆོས་མངོན་མཛོད་ནས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 དང་དེ་དག་གི་རྟེན་རྒྱལ་སྐད་གསལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
 དེགས་ལམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅེས་
 བྱ་བ་བཀྲགས་སོ། །

༡༡། ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་ཏུར་བ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་ཞེས་སྐད་སྐད་ནས་
 བསྟན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་
 པ་ཡོད་དེ། བསམ་བྱུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་ཐག་དང་། བསྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་
 ལྷ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པའི་ལྷ་
 མིག་རུང་རུ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་ལྷ་བྱ་དང་། གཅིག་ཙམ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ་བརྟུ་མ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དང་།
 གཉིས་ཙམ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་རྟེན་ཙམ་ལྷ་བྱ་དང་། གསུམ་ཙམ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 ཀྱི་རྟེན་ཙམ་ལྷ་བྱ་དང་། བཞི་ཀ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཙམ་གྱི་འཕགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཐུང་།
 ཟག་མེད་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་ཡོད་དེ། ཐུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ལམ་
 བདེན་གཅིག་ཙམ་དང་། འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤང་མ་ཐག་པའི་སྤྱེས་དང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཐུག་བསྐྱལ་ཆོས་
 ཤེས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་གཅིག་ཙམ་རྟེན། འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པའི་སྤྱེས་
 བརྟག་འགོག་གཅིག་ཙམ་གཏོང་། བརྟག་འགོག་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱེས་བརྟག་མེན་གཅིག་ཙམ་ལྷན། བརྟག་
 འགོག་ཐོབ་པའི་སྤྱེས་དང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཐུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་པ་གཉིས་ཙམ་ལྷན། འདོད་ཉོན་སྤང་
 བའི་ཐུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་པ། ཆགས་བཅས་པའི་ཐུག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་པ་གསུམ་ཙམ་ལྷན་ནོ། ། སྤང་པོ་ལྷ་

ལས་གཞུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མར་སྐྱེ་ཆོ་གཞུགས་ཕུང་གཅིག་ཙམ་རྟེན། དེ་ལས་ཕྱོག་ཉེ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་གཞུགས་ཕུང་གཅིག་ཙམ་གཏོང་། གཞུགས་མེད་སྐྱེས་ཕྱི་མ་བཞི་ཙམ་དང་ལྔ་ནོ། ། འདྲིང་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞུགས་ནས་འདྲིང་པར་སྐྱེ་ཆོ་གཞུགས་གཅིག་ཙམ་དང་། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་སྐྱེ་ཆོ་ཕྱི་མ་བཞི་ཙམ་རྟེན། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱོག་ཉེ་སྐྱེ་ཆོ་གཞུགས་གཅིག་ཙམ་དང་ཕྱི་མ་བཞི་ཙམ་གཏོང་ལ། གཞུགས་དང་འདྲིང་པའི་རྟེན་ཙམ་གཉིས་རིམ་བཞིན་བཞི་ཙམ་དང་ལྔ་ཀ་དང་ལྔ་ན། གཞུགས་ཀྱི་དེ་ལས་རྟེན་ཚུལ་དང་གཏོང་ཚུལ་དེ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། མིག་སྐྱེས་དབང་པོ་ལྔ་གཞུགས་སྐྱེས་དོན་ལྔ་རྣམ་རིག་མེན་པའི་གཞུགས་ཏེ་གཞུགས་ཕུང་བཅུ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཙམ་རྟེན་པ་ནི། དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་རེ་རེ་ཙམ་ཉམས་པ་སྤྲར་འདྲིང་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་རིག་མེན་པའི་གཞུགས་སོབ་མ་ཐག་པ་དང་ལྔ་ནོ། ། གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ལས་གཉིས་ཙམ་རེ་ཉམས་པ་སྤྲར་འདྲིང་པར་སྐྱེ་ཆོ་དང་། གཞུགས་ནས་འདྲིང་པར་སྐྱེ་ཆོ་དྲི་རོ་གཉིས་རྟེན། གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ལས་གསུམ་ཙམ་རེ་ཉམས་པ་སྤྲར་འདྲིང་པར་སྐྱེས་ཆོ་དང་། བཞི་ཙམ་རྟེན་པ་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ཉམས་པ་འདྲིང་གཞུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ཆོ་དང་། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་སྐྱེས་ཆོ་སྤྲེལ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་དྲི་རོ་སྤྲེལ་གཏོགས་པའི་བདུན་རྟེན། སྤྲེལ་བཅས་སུ་སྐྱེས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་དང་། གཞུགས་མེད་ནས་འདྲིང་པར་སྐྱེ་ཆོ་བཅུ་གཅིག་རྟེན། འདྲིང་པའི་སྐྱེ་དབང་པོ་ཆང་བ་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་འདྲ་བའི་འཕགས་པ་དང་། མིག་དབང་ཙམ་ཉམས་པ་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོ་བཅུ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ཆོ་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ་དགྲུ་དང་། མིག་ཙམ་ཉམས་པའི་འདྲིང་པའི་འཕགས་པ་དང་། མིག་རྣ་ཙམ་ཉམས་པའི་འདྲིང་པའི་སྐྱེ་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དགྲུ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་འཕགས་པ་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོ་དྲི་རོ་རྣམ་རིག་མེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་དང་། དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ཉམས་པའི་སྐྱེས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོ་དོན་ལྔ་དང་ལུས་དབང་ཉེ་རྒྱུག་གཏོང་། བཞི་ཙམ་མན་ཆད་གཏོང་བ་དང་། རྟེན་ཚུལ་དེ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལྔ་ཚུལ་གོ་སྒྲ། འབྲུང་བ་བཞི་ལྔ་ལང་གཉིས་འཇམ་རྩུབ་གཉིས་བགྲེས་སྒྲོམ་གཉིས་གང་བ་ཉེ་རིག་བྱ་བཅུ་གཅིག་ལས། གཞུགས་ནས་འདྲིང་པར་སྐྱེ་ཆོ་བགྲེས་སྒྲོམ་གཉིས་ཙམ་རྟེན། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་སྐྱེ་ཆོ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་དགྲུ་རྟེན། གཞུགས་མེད་ནས་འདྲིང་པར་སྐྱེ་ཆོ་བཅུ་གཅིག་རྟེན་ལ། དེ་ལས་ཕྱོག་ཉེ་སྐྱེ་ཆོ་གཉིས་དང་དགྲུ་དང་བཅུ་གཅིག་གཏོང་ཞིང་། ལྔ་ཚུལ་གོ་སྒྲ། ཆོར་འདྲུ་འདྲུ་བྱེད་གསུམ་འདྲུས་མ་བྱས་གསུམ་རྣམ་རིག་མེན་པའི་གཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཁམས་བདུན་ལས། རྣམ་རིག་མེན་པའི་གཞུགས་སོབ་མ་ཐག་པའི་འདྲིང་པའི་སྐྱེས་དང་། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་སྐྱེ་ཆོ་རྣམ་རིག་མེན་པའི་གཞུགས་གཅིག་ཙམ་རྟེན། འཕགས་པ་ཆོས་

ཤེས་ཐོབ་ཆོད་དང་། སྐྱེ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤང་ཆོད་བཟླ་གཤམ་གཅིག་ཅམ་རྟེན། འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤང་བའི་
 སྐྱེས་དེ་ལས་ཉམས་ཆོད་གཅིག་ཅམ་གཏོང་ལ། ལྷན་ཚུལ་གོ་སྟོ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཡིད་ཁམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་བདུན་ལས། བསམ་གཏན་མྱ་མ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་མིག་ན་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ཅམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེ་
 རེ་རེ་གཅིག་ཅམ་རྟེན། དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོས་ལྟེ་འདི་དེ་གཉིས་ཅམ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་
 ཆོ་མིག་ན་ལྟས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཅམ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོད་བང་ཤེས་ལྷ་ཅམ་རྟེན་དོ། ། དེ་
 བདུན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ལྷན་ཚུལ་དེ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་བར་བྱའོ། ། གཟུགས་སྐྱེས་ལྟུང་གྱི་ཁམས་དྲུག་ མིག་
 སྐྱེས་དང་བའི་ཁམས་དྲུག་ མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། གཅིག་ཅམ་
 རྟེན་པ་ནས་གསུམ་ཅམ་རྟེན་པའི་བར་ནི་དབང་བོ་དང་པོ་བཞི་ལས་གཅིག་ཅམ་ཉམས་པ་ནས་གསུམ་ཅམ་ཉམས་
 པའི་བར་རྣམས་སྤང་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་མ་ཐག་པ་རྣམས་དང་། དབང་བོ་དང་པོ་བཞི་ཉམས་པས་
 འདོད་གཟུགས་གང་རུང་སྐྱེ་ཆོད་བཞི་དང་། དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོད་རྒྱ་ལྟེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་
 བཞི་རྟེན། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོད་བང་ཤེས་ལྷ་དྲི་རྒྱ་གཉིས་ཏེ་བདུན་རྟེན།
 གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཆོད་རྒྱ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་རྟེན། གཟུགས་
 མེད་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོད་རྒྱ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་མིག་ན་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་རྟེན།
 གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོད་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་བཅོ་ལྷ་རྟེན། གཟུགས་མེད་རྟེན་ཅན་
 རྣམས་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་ཅམ་དང་ལྷན། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་མ་ཐག་པ་དབང་ཤེས་ལྷ་དྲི་རྒྱ་
 གཉིས་ལས་གཞན་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྷན། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་མིག་ན་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་
 མངོན་དུ་བྱས་པས་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དེ་རེ་བཞུགས་པའི་བརྒྱ་གཉིས་ལྷན། བསམ་གཏན་དང་པོ་བཞུགས་ལྟེ་
 རྣམ་ཤེས་དང་དྲི་རྒྱ་གཉིས་ལས་གཞན་བརྒྱ་བཞི་ལྷན། དབང་བོ་དང་པོ་བཞི་ཅམ་ཉམས་པ་དང་མངལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་དང་པོའི་ཆོད་བང་བོ་དང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་བརྒྱ་བཞི་ལྷན། དབང་བོ་དང་པོ་བཞི་ཡི་གསུམ་ཅམ་ཉམས་
 པ་དང་། གཉིས་ཅམ་ཉམས་པ་དང་། གཅིག་ཅམ་ཉམས་པའི་འདོད་པ་བ་རིམ་བཞིན་བཅོ་ལྷ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ་
 བདུན་ཅམ་ལྷན་ནོ། ། འདོད་པའི་བར་སྤྱིད་དང་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་དབང་བོ་ཀྱང་ཆང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་ནོ། །
 དབང་བོ་དང་པོ་བཞིའི་གཅིག་ཅམ་དང་གཉིས་ཅམ་དང་གསུམ་ཅམ་ཉམས་ཆོད་གཅིག་ཅམ་དང་གཉིས་ཅམ་དང་
 གསུམ་ཅམ་གཏོང་། དང་པོ་ནས་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཆོད་བང་ཤེས་གསུམ་གཏོང་། དབང་བོ་དང་པོ་བཞི་ཅམ་
 ཉམས་ཆོད་བཞི་དང་། འདོད་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོས་ལྟེ་རྣམ་ཤེས་དང་དྲི་རྒྱ་བཞི་ཅམ་གཏོང་། འདོད་པ་ནས་
 བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཆོད་བང་ཤེས་ལྷ་དྲི་རྒྱ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ཅམ་གཏོང་། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་

གསུམ་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོད་བར་པོ་ལྟ་གཞུགས་སྐྱ་རེག་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་གཏོང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོད་བར་པོ་ལྟ་མིག་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་གསུམ་གཞུགས་སྐྱ་རེག་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་
གཏོང་། འདོད་པ་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆོད་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་བཙོལ་གཏོང་། ཁམས་བཙོ་
བརྒྱད། འབྱུང་བཞི། ཉམས་མཁའ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ། འདོད་ཆགས་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛོལ་དེས་འབྱུང་
གནོད་མེད་རྣམ་པར་མི་འཛོལ་འཁུར་ཁམས་རྒྱལ། ལྷག་བསྐྱེད་བདེ་བ་ཡིད་མི་བདེ་ཡིད་བདེ་བ་ཏང་སྟོམས་མ་རིག་པ་
རྒྱལ། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི། འདོད་གཞུགས་གཞུགས་མེད་གསུམ། གཞུགས། གཞུགས་
མེད། འགོག་པ་གསུམ། འདས་མའོང་ད་ལྟར་གསུམ། དམན་པ་གྲོ་མ་བར་མ་གསུམ། དག་མི་དག་ལུང་མ་
བསྟན་གསུམ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་གསུམ། ཟག་བཙས་ཟག་མེད་གཉིས། འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས། ཉགས་སྟོལ་ཅན་ནི་བཤད་ཟེན་དང་། ཐིག་ཉགས་ཅན་ནི་ད་ལྟར་བ་བཤད་པ་
དང་། ཉགས་མེད་རྣམས་ནི་འཆད་ལྱུར་སྟེ། ཁམས་རེ་གཉིས་ལས། གསུམ་པ་ནས་གཉིས་པར་སྐྱེ་ཆོད་ཡིད་བདེ་
གཅིག་ཙམ་དང་། བཞི་བ་ནས་གཉིས་པར་སྐྱེ་ཆོད་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཙམ་དང་། གཞུགས་མེད་ཉོན་མོངས་
ཀྱིས་དག་བཙོམ་ཉམས་ཆོས་སློབ་དང་མ་རིག་གཉིས་འདོད་ཆགས་དང་གསུམ་རྟེན། དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ལས་
གཉིས་ཉམས་པ་བར་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་ཆོད་གཉིས་ཙམ་རྟེན། དེ་བཞི་ལས་གསུམ་ཙམ་ཉམས་པས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོ་
གསུམ་ཙམ་རྟེན། དག་ཙམ་མཆོམས་སྦྱར་ཆོད་ག་བ་དང་དེས་འབྱུང་གནོད་མེད་རྣམ་པར་མི་འཛོལ་བ་བཞི་དང་།
དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་ཉམས་པས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོད་བཞི་ཙམ་རྟེན་དོ། ། བཞི་བ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོད་བར་ཤེས་
གསུམ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ལྟར་རྟེན། འདོད་པའི་ཆགས་བྱལ་ཉམས་ཆོད་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛོལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་
གསུམ་མམ་བཞི་རྟེན། འདོད་ཉོན་ཀྱིས་དག་བཙོམ་ཉམས་ཆོས་སློབ་དང་མ་རིག་སྤར་གྱི་བཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྟེན་དོ། །
དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོད་སྟེ་རྣམ་ཤེས་དྲི་རྩ་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛོལ་ལྷག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་མི་དག་བ་
དགུའམ་འདོད་ཆགས་དང་བརྒྱ་རྟེན་དོ། ། འདིས་བརྒྱ་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ནས་འདོད་
པར་སྐྱེ་ཆོད་ཅི་མ་བཞིན་དབང་ཤེས་ལྟ་དྲི་རྩ་དག་བ་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛོལ་སྟེ་མི་དག་བ་གསུམ། ལྷག་བསྐྱེད་ཡིད་
མི་བདེ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཡིད་བདེ་དང་བརྒྱ་གསུམ་དང་བདེ་བ་དང་བརྒྱ་བཞི་རྟེན་དོ། ། གཞུགས་མེད་ནས་
བཞི་བ་དང་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པར་སྐྱེ་ཆོད་ཅི་མ་བཞིན་དབང་པོ་ལྟ་གཞུགས་སྐྱ་རེག་གསུམ་འབྱུང་བཞི་རྣམ་མཁའི་
ཁམས་གཞུགས་ཁམས་གསུམ་འདོད་ཁམས་གཉིས་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་དང་བདེ་བ་དང་བརྒྱ་དགུ་དང་ཡིད་བདེ་དང་ཉི་
ཤུ་རྟེན་དོ། ། གཞུགས་མེད་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོད་སྤར་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་། མིག་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཉེར་གསུམ་རྟེན་

དོ། ། གཞུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོས་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་སྣ་ཕྱེད་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་བཟུང་ཡིད་མི་བདེ་
གནོད་སེམས་རྣམ་འཛེམ་དགེ་བ་ལྟེ་སྟོན་གཉིས་རྟེན། གཞུགས་མེད་སྐྱེ་དེ་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་རྣམ་ཤེས་
ངེས་འབྱུང་གནོད་མེད་མི་འཛོལ་བྱང་སྟོམས་མ་རིག་ཆོར་སྟོགས་བཞི་གཞུགས་མེད་གསུམ་འགྲོག་པ་དུས་གསུམ་
དགེ་བ་ལྟངས་མ་བཟུང་སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་ཡང་མེད་པ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་སྟེ་
ཉེར་བརྒྱད་ཅམ་ལྟ། གཞུགས་མེད་དག་བཅོམ་པ་དེ། མ་རིག་འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་སྤར་གྱི་ཉེར་བྱ་དང་
བདེ་བ་ཡིད་བདེ་མི་སྟོབ་སྟེ་ཉེར་དགུ་ལྟ། གཞུགས་མེད་སྟོབ་པས་མི་སྟོབ་ལས་གཞན་ཉེར་བརྒྱད་དང་། འདོད་
ཆགས་མ་རིག་སྟོབ་པ་སྟེ་སྟོན་གཉིས་དང་། བཞི་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དེ་སྤར་གྱི་ཉེར་བརྒྱད་གྱི་སྟེང་དབང་པོ་ལྟ་
གཞུགས་སྤར་རིག་གསུམ་འབྱུང་བཞི་ནམ་མཐའ་གཞུགས་ཁམས་གསུམ་འདོད་ཁམས་གཉིས་ཉེ་ཞེ་བྱ་ལྟ། མིག་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བཞི་བའི་སྐྱེ་ཉེ་དེ་དང་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་དང་ཞེ་བདུན་ལྟ། མིག་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་བཞི་
བའི་དག་བཅོམ་པས་འདོད་ཆགས་མ་རིག་མིག་ཤེས་ལས་གཞན་སྤར་གྱི་ཉེ་བཞི་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་མི་སྟོབ་སྟེ་ཉེ་
བདུན་ལྟ། གཞུགས་མེད་ནས་གསུམ་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་དང་བདེ་བ་ལྟེ་ཞེ་བདུན་ལྟ།
སྐྱེས་དེ་ནས་གཉིས་པར་སྐྱེ་ཆོད་བང་ཤེས་དོར་བའི་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ཞེ་བརྒྱད་ལྟ། དབང་
ཤེས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཉིས་པའི་སྐྱེ་དེ་དབང་ཤེས་དེ་དང་ཞེ་དགུ་ལྟ། དབང་ཤེས་ཐོབ་
པའི་བཞི་བའི་དག་བཅོམ་དེ་ཞེ་བརྒྱད་ལྟ། དབང་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་གྱི་སྟེང་
དུ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་སྟོབ་པ་སྟེ་ཞེ་དགུ་ལྟ། སྐྱེ་གཉིས་པར་སྐྱེ་ཆོད་སྟོབ་པས་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་དབང་ཤེས་
མངོན་དུ་བྱས་ཆོ་ཡིད་བདེ་དང་ཞེ་དགུ་དང་དབང་ཤེས་དང་ལྟ་བུ་ལྟ། དབང་ཤེས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་
མ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པས་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དབང་ཤེས་སྟོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟ། དང་པོའི་སྐྱེ་
སྟེ་དེ་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དབང་ཤེས་གསུམ་ང་གཅིག་ལྟ། དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་
འདོད་ཆགས་མ་རིག་མ་གཏོགས་པའི་ཞེ་བཞི་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དབང་ཤེས་གསུམ་མི་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ།
དང་པོའི་སྟོབ་པ་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དབང་ཤེས་གསུམ་སྟོབ་པ་སྟེ་ང་གཉིས་ལྟ། དབང་པོ་དང་
པོ་བཞི་ཉམས་པའི་དགེ་ཆ་ཆད་པ་དེ་ངེས་འབྱུང་མི་འཛོལ་སྟོབ་མི་སྟོབ་དགེ་བ་གནོད་མེད་བྱ་དང་དབང་པོ་དང་པོ་
བཞི་སྟེ་བརྒྱུ་ལས་གཞན་ང་གཉིས་ལྟ། དབང་པོ་གསུམ་ཅམ་ཉམས་པ་དང་གཉིས་ཅམ་དང་གཅིག་ཅམ་དང་མ་
ཉམས་པའི་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་ང་གསུམ་དང་ང་བཞི་དང་ང་ལྟ་དང་བྱ་ལྟ། ། འདོད་པའི་དག་བཅོམ་པ་
འདོད་ཆགས་མ་རིག་ཡིད་མི་བདེ་སྟོབ་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛེམ་དེ་བྱ་ལས་གཞན་ང་བྱ་ལྟ། མིག་སྟོགས་དང་
པོ་བཞི་ཉམས་པའི་འདོད་པའི་སྐྱེ་དེ་དེ་བཞི་དང་སྟོབ་མི་སྟོབ་བྱ་ལས་གཞན་པའི་ང་བྱ་ལྟ། འདོད་པ་ལ་

ཆགས་བྱལ་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ཡིད་མི་བདེ་གཞོན་སེམས་ནམ་འཆོམ་གཏོགས་པའི་ང་བདུན་ལྔ།
དེ་འདྲ་བའི་འདོད་པའི་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཁམས་དང་ང་བརྒྱད་ལྔ། མིག་ན་གཉིས་ཉམས་པའི་སྐྱེས་དང་མིག་
གཅིག་ཙམ་ཉམས་པའི་དེ་དང་དབང་བོ་ཀྱན་ཆང་བའི་དགེ་ལྡན་སྐྱེས་ཉམས་རིམ་བཞིན་ང་བརྒྱད་དང་ང་དགུ་དང་
བྱུག་ཅུ་དང་ལྔ། འདོད་པའི་སྐྱེས་པ་དབང་བོ་ཆང་བ་རེ་གཅིག་དང་ལྔ་ན་ནོ། ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་
གསུམ་པ་དང་གསུམ་པ་ནས་བཞི་བར་སྐྱེ་ཆོ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་དབང་གཅིག་ཙམ་གཏོང་བ་སྐོས་མཐའ་ལས་
སྟེ། ། གཉིས་པ་ནས་བཞི་བར་སྐྱེ་ཆོ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཙམ་གཏོང་། འདོད་ཉེན་སྤང་ཆོ་ཡིད་མི་བདེ་རྣམ་
འཆོ་གཞོན་སེམས་གསུམ་གཏོང་། དཔལ་བཙམ་ཐོབ་ཆོ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་མ་རིག་གསུམ་ཙམ་གཏོང་། དང་པོ་
ནས་གཉིས་པར་སྐྱེ་ཆོ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཙམ་གཏོང་། དགེ་ཅ་ཆད་པའི་ཆོ་དགེ་བ་མི་འཆོ་བ་ངེས་འབྱུང་གཞོན་
མེད་བཞི་གཏོང་། འདོད་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོ་བྱི་རོ་གཉིས་སྣ་ལྟེ་ཉེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་མི་དགེ་བ་ལྷན་བསྐྱེད་བྱུག་
ཙམ་གཏོང་། འདོད་པ་ནས་གཉིས་པར་སྐྱེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་དང་དེ་ནས་སྐྱེ་མ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་
འཕགས་པས་སྤར་གྱི་བྱུག་དང་དབང་ཤེས་གསུམ་ཉེ་དགུ་གཏོང་། སྐྱེ་འདོད་པ་ནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་བར་སྐྱེ་
ཆོ་ཡིད་བདེ་དང་བརྒྱ་དང་བདེ་བ་དང་བརྒྱ་གཅིག་གཏོང་། འཕགས་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནས་གཟུགས་
མེད་བྱེས་པ་དང་། བཞི་བ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱེས་པའི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱིས་དབང་བོ་ལྷ་གཟུགས་སྤར་གྱི་
གསུམ་འབྱུང་བཞི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་འདོད་ཁམས་གཉིས་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་ཉེ་བཙོ་བརྒྱད་གཏོང་། སྐྱེ་ཉེ་
གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱེས་ཆོ་རིམ་བཞིན་བདེ་བ་དང་བརྒྱ་དགུ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་གཉིས་
དང་ཉེ་བྱུག་གཏོང་། འཕགས་པ་དང་པོ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱེས་ཆོ་སྤར་གྱི་བཙོ་བརྒྱད་དང་དབང་ཤེས་གསུམ་ཉེ་
ཉེར་གཅིག་གཏོང་། སྐྱེ་དང་པོ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱེས་ཆོ་སྤར་གྱི་ཉེ་བྱུག་དབང་ཤེས་གསུམ་ཉེ་ཉེར་གསུམ་
གཏོང་། འཕགས་པ་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱེས་ཆོ་གཟུགས་ཙན་བརྒྱ་དབང་ཤེས་ལྷ་འབྱུང་བཞི་རྣམ་མཁའི་
ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་གསུམ་འདོད་ཁམས་གཉིས་སྤྱན་བསྐྱེད་མི་དགེ་བ་ཉེར་བདུན་དང་། སྐྱེ་
འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱེས་ཆོ་སྤར་གྱི་ཉེར་བདུན་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ཉེར་དགུ་གཏོང་། དབང་ཤེས་ལྷ་
དང་རྟོག་བཙས་དཔྱོད་གྱི་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་ཉེ་རྟོག་བཙས་དཔྱོད་བཙས་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་ལས། བསམ་
གཏན་སྐྱེ་མ་གསུམ་གྱི་རྟོན་ལ་དབང་ཤེས་མངོན་བྱས་ཆོ་གཅིག་ཙམ་རྟོན། དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོ་སྣ་ལྟེ་
རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཙམ་རྟོན། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་ལས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཙམ་རྟོན།
གཟུགས་མེད་ནས་བཞི་བར་སྐྱེ་ཆོ་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་རྟོན། བསམ་གཏན་སྐྱེ་མ་གསུམ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ཆོ་
དབང་ཤེས་ལྷ་ཙམ་རྟོན། གཟུགས་མེད་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆོ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་ཉེ་བྱུག་ཙམ་

རྟེན། གཟུགས་མེད་ནས་འདྲ་པར་སྐྱེ་ཆེ་བརྒྱད་པོ་རྟེན་དོ། ། དབང་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་
གསུམ་པོ་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་ལྟན། དེར་དབང་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་ཆེ་བཞི་ལྟན། བསམ་གཏན་དང་པོ་པར་
བྱས་ལྟན། འདྲ་པ་བ་བརྒྱད་ལྟན་ལོ། ། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་གྱིས་དབང་ཤེས་གཏོང་ཆེ་གཅིག་ཙམ་
གཏོང་། འདྲ་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་ཆེ་ལྷ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཙམ་དང་། དང་པོ་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་
གསུམ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆེ་རིམ་བཞིན་དབང་ཤེས་གསུམ་དང་ཁམས་མཐའ་མ་གསུམ་གཏོང་། འདྲ་པ་
ནས་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཆེ་དབང་ཤེས་ལྟན་གཏོང་། དང་པོ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆེ་དེ་བྱས་དང་། འདྲ་པ་
ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆེ་བརྒྱད་པོ་གཏོང་དོ། ། མིག་སྟགས་དབང་པོ་བྱས་ ཆོར་བ་ལྟ། དད་སྟགས་ལྟ། དྲི་
མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ། སྤོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས། སྟག་དབང་ལྟེ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས། མཐོང་སྒྲུལ་མི་
སྒྲུབ་ལམ་ཐོབ་ཆེ་དྲི་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་རེ་རྟེན། གཞན་ཡང་མང་། འདྲ་པ་ཉོན་ཁྱིས་དགྲ་བཙམ་ཉམས་ཆེ་
ཡིད་མི་བདེ་ཀུན་ཤེས་བ་གཉིས་ཙམ་རྟེན། དང་པོ་ནས་འདྲ་པའི་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཆེ་སྟག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་ཕོ་དབང་
གསུམ་རྟེན། མོ་ལའང་འདྲ། བཞི་བ་ནས་འདྲ་པའི་མཆོན་མེད་དུ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་སྟོམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོར་བ་
བཞི་ཙམ་རྟེན། དགེ་ཙམ་མཆོམས་སྦྱར་ཆེ་དད་སྟགས་ལྟེ་རྟེན། གཟུགས་མེད་ནས་གསུམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་དབང་པོ་ལྟ་
བདེ་བ་ལྟེ་བྱས་རྟེན། དེ་ནས་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ཆེ་བཟུང་རྟེན། གཟུགས་མེད་ནས་འདྲ་པའི་མཆོན་མེད་དུ་སྐྱེ་
ཆེ་བཏང་སྟོམས་མིན་པའི་ཆོར་བ་བཞི་དང་དབང་པོ་ལྟེ་བྱས་རྟེན། གཟུགས་མེད་ནས་འདྲ་པའི་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཆེ་དེ་
དགྲ་དང་ཕོ་དབང་ལྟེ་བཟུང་རྟེན། མོ་ལའང་འདྲ། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་དད་སྟགས་ལྟ། སྟག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་ལྟེ་བརྒྱད་དང་། དགེ་ཙམ་ཆད་པའི་མེར་མེར་བོ་ཆོར་བ་ལྟ་སྟག་ཡིད་ལུས་བརྒྱད་དང་ལྟན། དབང་པོ་དང་པོ་
བཞི་ཉམས་པའི་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་ལྟ་མའི་བརྒྱད་དང་ཕོ་མོ་གང་རུང་གི་དེ་དགྲ་ལྟན། མིག་སྟགས་གསུམ་ཉམས་པ་
དང་། གཉིས་ཉམས་པ་དང་། གཅིག་ཉམས་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཟུང་དང་བཟུང་གཅིག་
དང་། བཟུང་གཉིས་དང་བཟུང་གསུམ་ལྟན། ཡང་ན་གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་དད་སྟགས་ལྟ་དྲི་མེད་གཅིག་སྟག་
ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཟུང་གཅིག་ལྟན། དབང་པོ་གཉིས་ཉམས་པའི་དགེ་ཙམ་ཆད་པའི་མཆོན་
གཉིས་པ་ཆོར་བ་ལྟ་དབང་པོ་གསུམ་སྟག་ཡིད་ཕོ་མོ་བཟུང་གཉིས་ལྟན། བཞི་བའི་སྐྱེ་དབང་པོ་ལྟ་དད་སྟགས་ལྟ་
སྟག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་བཟུང་གསུམ་ལྟན། མིག་སྟགས་གསུམ་ཉམས་པའི་དགེ་ལྟན་ཟེ་མ་ཡང་ཆོར་བ་ལྟ་
དད་སྟགས་ལྟ་སྟག་ཡིད་ལྟེ་ལུས་ཉེ་བཟུང་བཞི་ལྟན། གསུམ་པ་དང་གཉིས་པའི་སྐྱེ་བདེ་བ་དང་བཟུང་བཞི་དང་།
ཡིད་བདེ་དང་བཙོ་ལྟན། མིག་སྟགས་བཞི་ཉམས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་བཙས་པ་དད་སྟགས་ལྟ་ཆོར་བ་ལྟ་
ལུས་སྟག་ཡིད་དབང་གསུམ་དྲི་མེད་གཅིག་དང་བཙོ་ལྟན། བཞི་བའི་འཕགས་པ་དད་སྟགས་ལྟ་དབང་པོ་ལྟ་

སྤྱི་ཡོད་བཏང་སྤྲོམས་གསུམ་དྲི་མེད་གཅིག་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་ཅུ་དྲུག་ལྟོ། དབང་བོ་ཆང་བའི་དགེ་ལྡན་མཆན་
མེད་པ། དད་སྟགས་ལ། དབང་བོ་ལ། ཆོར་བ་ལ། སྤྱི་ཡོད་སྟེ་བཅུ་བདུན་ལྟོ། དབང་བོ་གཉིས་ཉམས་
པའི་ཆགས་བཅས་འཕགས་པ་བཅུ་བདུན་ལྟོ། དབང་བོ་ཆང་བའི་དགེ་ལྡན་སྟེ་མཆན་གཅིག་པ་དང་།
མཆན་གཉིས་པ་བགཉིས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ལྟོ། མིག་དབང་ཅམ་ཉམས་པའི་ཆགས་བཅས་འཕགས་པ་
ཡང་བཅོ་བརྒྱད་ལྟོ། དབང་བོ་ཆང་བའི་སྟོང་གང་རྩལ་ཡིན་པའི་དེ་དྲི་མེད་གཉིས་སྟོང་གང་གཅིག་ རྟོར་
བའི་བཅུ་དྲུག་ལྟོ། འདོད་ཉོན་སྤང་ཆེ་ཡིད་མི་བདེ་གཅིག་དང་། དང་པོ་གཉིས་ནས་གསུམ་པ་དང་། གསུམ་
པ་ནས་བཞི་བར་སྟེ་ཆེ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་རེ་གཏོང་། དང་པོ་གཉིས་ནས་བཞི་བར་སྟེ་ཆེ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་གཉིས་
ཅམ་གཏོང་། འདོད་པའི་མཆན་མེད་པ་བཞི་བར་སྟེ་ཆེ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གཏོང་། མཆན་
གཅིག་འདོད་པ་ནི་བཞི་བར་སྟེ་ཆེ་དེ་གསུམ་དང་། མཆན་གཅིག་སྟེ་བཞི་གཏོང་། དགེ་ཅ་ཆད་པའི་ཆེ་དད་སྟགས་
ལྟོ་གཏོང་། བཞི་བ་ནས་གཞུགས་མེད་སྟེ་ཆེ་དབང་བོ་ལྟོ་གཏོང་། གསུམ་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ནས་གཞུགས་
མེད་དུ་སྟེ་ཆེ་བདེ་བ་དང་དྲུག་དང་། ཡིད་བདེ་དང་བདུན་གཏོང་། མཆན་མེད་འདོད་པ་གཞུགས་མེད་དུ་སྟེ་ཆེ་
བདུན་པོ་དེ་དང་། སྟག་བསྐལ་ཉི་བརྒྱད་གཏོང་། འདོད་པའི་མཆན་གཅིག་པ་གཞུགས་མེད་དུ་སྟེ་ཆེ་བརྒྱད་པོ་དེ་
དང་མཆན་གཅིག་སྟེ་དྲུག་གཏོང་། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆུང་བའི་ས་བ་
དྲུག་ མེད་གེ་བའི་ས་བ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཆུང་བའི་ས་བ་བཅུ། མངས་པའི་ས་བ་བརྒྱད་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཞེ་
དྲུག་ལས། གཞུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྟེ་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཅམ་རྟེད། དེས་གསུམ་
ནས་དང་པོར་སྟེ་ཆེ་གཡོ་སྟུ་གཉིས་རྟེད། དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་འང་དེ་གཉིས་རྟེད། གཞུགས་མེད་
ནས་དང་པོར་སྟེ་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་གཡོ་སྟུ་བཞི་རྟེད། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་
མོངས་སྟགས་དྲུག་འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་རྒྱགས་པ་དྲུག་རྟེད། དགེ་ཅ་མཆོམས་སྦྱར་ཆེ་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་རྟེད།
འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ཅམ་ལས་ཉམས་ཆེ་གཡོ་སྟུ་རྒྱགས་གསུམ་རྟོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་བའི་ས་བ་བདུན། མི་
དགེ་གཉིས་ཁོང་ཁྱོད་པ་གཉིས་བཅུ་གཅིག་དང་། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་མོངས་
སྟགས་དྲུག་ འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་རྒྱགས་པ་གཡོ་སྟུ་བཅུ་གཅིག་དང་། དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྟེ་ཆེ་ཉོན་མོངས་
ཆུང་བའི་ས་བ་བདུན་མི་དགེ་གཉིས་གཉིད་འཁྱོད་ཁོང་ཁྱོད་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྟེད། དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ཅམ་ལས་
འདོད་ཉོན་གྱིས་ཉམས་ཆེ་གཉིད་རྟོར་བའི་སྤར་གྱི་བཅུ་གཅིག་དང་གཡོ་སྟུ་གཉིས་ཉི་བཅུ་གསུམ་རྟེད། བསམ་
གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་འདོད་པར་སྟེ་ཆེ་སྤར་གྱི་བཅུ་གསུམ་དང་། གཉིད་དེ་བཅུ་བཞི་རྟེད། གཞུགས་མེད་
ནས་འདོད་པར་སྟེ་ཆེ་བཅུ་བཞི་དང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཉི་བཅུ་དྲུག་རྟེད། འདོད་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་

ཆེན་པོའི་ས་བ་བྱུག་ རྒྱུ་བའི་ས་བ་བཟུ། མི་དགེ་གཉིས། ཁོང་ཁྱོད་འདྲ་ཆགས་རྒྱལ་འཁྱོད་པ་བཅས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་རྟེན། གཞུགས་མེད་དག་བཅོམ་པ་སེམས་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་རེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་ལྡན། འདྲ་པའི་དག་བཅོམ་པ་གཉིད་དང་ཉེར་གསུམ་ལྡན། གཞུགས་མེད་སྟེ་སེམས་དང་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་རེ། ཆེན་པོའི་ས་བ་བྱུག་ རྒྱགས་པ་འདྲ་ཆགས་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་ལྟེ་སུམ་བཅུ་ལྡན། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པ་ཐེ་ཆོམ་དོར་བའི་སྤར་གྱི་ཉེར་དག་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་སྟག་ཅིག་ལྡན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འདྲ་པའི་འཕགས་པ་སྟག་ཅིག་དེ་དང་། གཉིད་ལྟེ་སྟག་ཉིས་ལྡན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་བའི་འདྲ་པའི་འཕགས་པ་སྟག་ཅིག་དེ་དང་། གཉིད་ལྟེ་སྟག་ཉིས་ལྡན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་སྟག་ཅིག་དེ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལྟེ་སྟག་ཉིས་ལྡན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འདྲ་པའི་སྟེ་རྒྱུ་བའི་ས་བ་དག་མི་དགེ་གཉིས་ཁོང་ཁྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་དོར་བའི་སྟག་སུམ་དང་། འདྲ་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་དང་པོའི་མྱེར་མེ་འོང་སྤར་གྱི་བཅུ་གཅིག་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་གཉིད་དེ་བཅུ་གསུམ་དོར་བའི་ལྷག་མ་སྟག་སུམ་ལྡན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་དང་པོའི་སྟེ་རྒྱུ་བའི་ས་བ་བདུན་མི་དགེ་གཉིས་གཉིད་འཁྱོད་ཁྱོད་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དོར་བའི་སྟག་ཅིག་དང་། འདྲ་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་འདྲ་པའི་འཕགས་པ་ཐེ་ཆོམ་དོར་པའི་སྟག་སུམ་དང་། གཉིད་ལྟེ་སྟག་ཅིག་ལྡན། འདྲ་ཉོན་སྤངས་པའི་སྟེ་རྒྱུ་བའི་ས་བ་བདུན་མི་དགེ་གཉིས། ཁྱོད་འཁྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་དོར་བའི་སྟག་ལྡན། དགེ་ཅ་ཆད་པས་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་དོར་བའི་སྟག་ལྡན། རྒྱན་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་ནི་ཐེ་ཆོམ་དོར་བའི་ཞེ་ལྡན། ཆགས་བཅས་པའི་འདྲ་པའི་སྟེ་ཞེ་བྱུག་ལྡན་ནོ། ། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་གཏོང་། འདྲ་པ་ནས་གཞུགས་སུ་སྟེ་ཆེ་གཉིད་གཏོང་། བསམ་གཏན་བཞེ་བ་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྟེ་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆེ་གཡོ་སྟེ་གཉིས་གཏོང་། སྟེ་འདྲ་པ་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྟེ་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིད་གསུམ་གཏོང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་ཆེན་པོའི་ས་བ་བྱུག་ འདྲ་ཆགས་རྒྱལ་རྒྱགས་པ་དག་གཏོང་། དགེ་ཅ་ཆད་པའི་ཆེ་དགེ་བའི་ས་བ་བཅུ་གཏོང་། འདྲ་ཉོན་སྤངས་ཆེ་རྒྱུ་བའི་ས་བ་བདུན། མི་དགེ་གཉིས། ཁྱོད་འཁྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གཏོང་། འདྲ་པའི་དགེ་མི་དགེ་སྤྱི་བ་མ་སྤྱི་བ་ལྷན་གྱི་སེམས་བཞི། གཞུགས་དགེ་སྤྱི་བ་མ་སྤྱི་བ་གསུམ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དེ་གསུམ་སྤྱི་བ་མི་སྤྱི་བ་དེ་གཉིས་ཏེ་སེམས་བཅུ་གཉིས་ལས། མཐོང་ལམ་དང་མི་སྤྱི་བ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དགེ་ཅ་མཆོམས་སྤྱར་ཆེ་རིམ་བཞིན་སྤྱི་བ་མི་སྤྱི་བ་འདྲ་པའི་དགེ་སེམས་རྟེན། འདྲ་པའི་རྣམ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལམ་དང་། བཟོ་སེམས་རེ་རེ་ཆེ་འདྲ་པའི་ལྷན་མ་བཞུན་རྟེན། འདྲ་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲ་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལྷན་མ་བཞུན་རྟེན། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྤྱི་བ་ལྷན་མ་

བསྟན་ཏེ། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་རྟེན། འཕགས་པ་
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས་རྟེན། དག་བཙམ་གཟུགས་མེད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
ཉམས་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་སེམས་རྟེན། གཟུགས་ཉོན་ཀྱིས་དག་བཙམ་ཉམས་ཆེ་གོང་མའི་སྒྲིབ་
གཉིས་སྒྲོམ་སེམས་རྟེན། གཟུགས་ནས་འདྲོད་པར་སྒྲུ་ཆེ་འདྲོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་སྒྲིབ་གསུམ་རྟེན། ། འདྲོད་ཉོན་
ཀྱིས་དག་བཙམ་ཉམས་ཆེ་གོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་མི་དགེ་སྒྲོམ་སེམས་རྟེན། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་སྒྲུས་ཆེ་
གཟུགས་ཀྱི་གསུམ་དང་འདྲོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལྷང་མ་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནས་འདྲོད་པར་སྒྲུ་ཆེ་འདྲོད་པའི་
སེམས་བཞི། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཏེ། ། གཟུགས་མེད་སོ་སྒྲུས་ཏེ་གཟུགས་མེད་གསུམ་དང་ལྟ།
གཟུགས་མེད་དག་བཙམ་པ་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་ལྷང་མ་བསྟན་གཉིས། མི་སྒྲོབ་པའི་དེ་དང་གསུམ་ལྟ་དགེ་ཙ་
ཆད་པའི་བར་སྤྱད་པས་སྒྲིབ་སེམས་བཞི། རྣམ་སྒྲིན་བཙས་དང་ལྟ་ལྟ། མ་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ལྟ་པའི་གཟུགས་
མེད་ཕྱིར་མའོང་ཏེ། གཟུགས་མེད་གསུམ་དང་སྒྲོབ་པའི་སེམས་བཞི་ལྟ། གཟུགས་མེད་ཉེར་ལྟོག་མ་ཐོབ་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྒྲུ་འདྲོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལྷང་མ་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས་ལྟ་
ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྒྲུ་གཟུགས་མེད་དགེ་སྒྲིབ་གཉིས། གཟུགས་དགེ་མ་སྒྲིབ་གཉིས།
འདྲོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལྟ་ལྟ། གཟུགས་ཀྱི་དག་བཙམ་པ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་གཉིས། གོང་མའི་དགེ་གཉིས།
མི་སྒྲོབ་པའི་དེ་དང་ལྟ་ལྟ། ཆགས་བཙས་སྤྱག་བསྟུང་ཆོས་ཤེས་པ་འདྲོད་པའི་སྒྲིབ་སེམས་དོར་བའི་གསུམ།
གོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས། གཟུགས་དགེ་སྒྲོབ་པའི་དེ་བདུན་ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མའོང་།
གཟུགས་ཀྱི་དགེ་མ་སྒྲིབ་འདྲོད་པའི་མ་སྒྲིབ་གཟུགས་མེད་དགེ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་སེམས་ཏེ་ཐུག་ལྟ། གཟུགས་མེད་ཉེར་
བརྟོགས་མ་ཐོབ་པའི་དེ་གཟུགས་མེད་དགེ་སེམས་དོར་བའི་ལྟ་ཀྱི་ལྟ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཐུག་ལྟ།
གཟུགས་མེད་ཉེར་བརྟོགས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྒྲུ་དེ་གཟུགས་མེད་མ་སྒྲིབ་ལས་གཞན་པའི་གོང་མའི་
སེམས་ལྟ་འདྲོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ཐུག་ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འདྲོད་པའི་སོ་སྒྲུ་དེ། གསུམ་ཀའི་དགེ་སེམས་
གཟུགས་མེད་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ཐུག་ལྟ། འདྲོད་པའི་དག་བཙམ་པ་ཁམས་གསུམ་དགེ་བ་འདྲོད་
གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་མི་སྒྲོབ་པའི་དེ་དང་ཐུག་ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་མའོང་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་དགེ་བ་གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་པའི་དེ་བདུན་ལྟ། གཟུགས་མེད་ཉེར་བརྟོགས་ཙམ་
ཐོབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མའོང་། གཟུགས་མེད་མ་སྒྲིབ་དོར་བའི་གོང་མའི་ལྟ་འདྲོད་པའི་མ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་པའི་དེ་
བདུན་ལྟ། འཕགས་པ་ཆགས་བཙས་པ་འདྲོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་མ་སྒྲིབ་གསུམ། གོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་གཟུགས་
དགེ་སྒྲོབ་པའི་དེ་བདུན་ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མའོང་ཞུགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དགེ་བ་གཟུགས་

མེད་སྒྲིབ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་པའི་དེ་བདུན་ལྟོ། ཆགས་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆས་བཟོད་པ་འདོད་པའི་
བཞི་གོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས། གཟུགས་དགེ་སྒྲོབ་པའི་དེ་བརྒྱད་ལྟོ། ། ཆགས་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་
འདོད་པའི་སྒྲིབ་དང་། འདོད་ནས་གཟུགས་སྤྱུ་སྒྲིབ་ཆེ་འདོད་དགེ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མེའོང་
ཐོབ་ཆེ་མེད་གེད་དང་། སྤྱིང་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་མེ་སྒྲོབ་པའི་དེ་གཏོང་། འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་འདོད་
ཉོན་གཉིས་དང་། མ་སྒྲིབ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕྱོས་ནས་འོག་མར་སྒྲིབ་ཆེ་གཟུགས་མེད་དགེ་མ་སྒྲིབ་
གཉིས་དང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་དང་སྒྲོབ་གཉིས་གཏོང་། གཟུགས་ནས་གཟུགས་མེད་བྱ་སྒྲིབ་
ཆེ་འདོད་གཟུགས་མ་སྒྲིབ་གཟུགས་དགེ་གསུམ་གཏོང་། འདོད་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་མེ་སྒྲོབ་དང་།
གཟུགས་མེད་དགེ་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་གསུམ་གཏོང་། སོ་སྒྲིབ་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་བྱ་སྒྲིབ་ཆེ་འདོད་གཟུགས་
ཀྱི་དགེ་མ་སྒྲིབ་གཉིས་གཉིས་དེ་བཞི་གཏོང་དོ། ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་ཐོབ་སྒྱུར་བྱུང་གཉིས་ཏེ་བྱུག་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་གསུམ། འདོད་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་བཅས། སྒྱུར་ལམ་བཟོ། སྒྲུལ་སེམས་བཞི་གཟུགས་ཀྱི་བཟོ་
དོར་བའི་གསུམ། མེད་གེ་བ་གཟུགས་མེད་མ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་མེ་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ཉི་ཤུ་ལས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆེ་སྒྲོབ་
སེམས་དང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་མེ་སྒྲོབ་དང་། འདོད་པའི་ཐོས་འབྱུང་ཐོབ་ཆེ་འདོད་དགེ་སྒྱུར་བྱུང་། དགེ་བ་
མཆོམས་སྒྱུར་ཆེ་འདོད་དགེ་སྒྲིབ་ཐོབ་དང་། འདོད་པར་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་ཆེ་གཟུགས་དགེ་སྒྱུར་བྱུང་
དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་ཆེ་གཟུགས་མེད་སྒྱུར་བྱུང་དགེ་དང་། འདོད་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་བྱ་སྒྲིབ་ཆེ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ཐོབ་དགེ་དང་། སྒྱུར་ལམ་བཟོ་སེམས་རེ་རེ་ཐོབ་ཆེ་རེ་རེ་རྟེན། འཕགས་པ་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅས་ལས་ཉམས་ཆེ་མེ་དགེ་གཟུགས་སྒྲིབ་རེ་རྟེན། འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་
སེམས་རྟེན། སོ་སྒྲིབ་འདོད་ཉོན་སྤངས་བ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདོད་ཉོན་གཉིས་དང་། དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་སྒྲོབ་དང་
གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་གཉིས་རྟེན། གཟུགས་ནས་འདོད་པར་སྒྲིབ་ཆེ་འདོད་ཉོན། སྒྲིབ་ཐོབ་དགེ་དང་རྣམ་སྒྲིབ་བཅས་
བཞི་རྟེན། གཟུགས་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་སྒྲོབ་དང་གོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་རྟེན་དོ། ། གཟུགས་
མེད་ནས་འོག་མ་གཉིས་སྤྱུ་སྒྲིབ་ཆེ་རིམ་བཞིན་གཟུགས་དགེ་སྒྲིབ་ཐོབ་སྒྲིབ། རྣམ་སྒྲིབ་སྒྲུལ། འདོད་པའི་སྒྲུལ་
སེམས་དེ་ལྟ་དང་། འདོད་དགེ་སྒྲིབ་ཐོབ་མེད་གེ་སྒྲིབ། རྣམ་སྒྲིབ། གཟུགས་སྒྲིབ་ལྟ་རྟེན་དོ། ། གཟུགས་མེད་
སྒྲོབ་མེ་སྒྲོབ་གཉིས་རིམ་བཞིན་གཟུགས་མེད་སེམས་བཞི་སྒྲོབ་པའི་དེ་དང་། སྒྲིབ་སེམས་དོར་བའི་གཟུགས་མེད་
གསུམ་དང་། མེ་སྒྲོབ་པའི་དེ་བཞི་ལྟོ། ། གཟུགས་མེད་སོ་སྒྲིབ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བཞི་དང་ལྟོ། མ་སྒྲིབ་སེམས་
དང་མེ་ལྟོ་པའི་གཟུགས་མེད་ཕྱིར་མེའོང་། དེ་དོར་བའི་གཟུགས་མེད་གསུམ་དང་། སྒྲོབ་པའི་དེ་བཞི་ལྟོ་དེ་
འདྲ་བའི་དགེ་ཅ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་བཞི་ལྟོ། མ་སྒྲིབ་སེམས་ལྟོ་གཟུགས་མེད་ཕྱིར་མེའོང་དང་དེ་འདྲ་བའི་

དགེ་ཅ་ཆད་པ་གཉིས་ལྔ་ཀྱི་བཞི་རེ་དང་མ་སྒྲིབ་ཏེ་ལྷ་ལྟོ། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་སྒྲུལ་ཐག་པ་འདོད་
གཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མེམས། ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་གཞུགས་དགེ་རྗེས་ཐོབ་དུག་ལྟོ། གཞུགས་ཀྱི་དགྲ་བཙམ་རྒྱལ་
མེམས་གཉིས། གཞུགས་དགེ་གཉིས། རྣམ་སྒྲིབ་བཅས་གཞུགས་མེད་སྒྱུར་འབྱུང་མི་སྒྲོབ་པའི་དེ་བདུན་ལྟོ།
སྒྱུར་བྱུང་ཐོབ་ལ་ཉེར་བཞེགས་མ་ཐོབ་པའི་འདོད་པུ་བ། ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས། བཟོ་སྒྱུར་རྒྱལ་མེམས་དོར་བའི་
འདོད་པའི་ལྷ་ཉེ་བདུན་ལྟོ། སྒྱུར་བྱུང་དགེ་བ་དང་མི་ལྟོ་ལ་མ་སྒྲིབ་དང་ལྟོ་པའི་འདོད་པ་བཞེན་མོངས་བཞི་
འདོད་དགེ་སྒྲུལ་ཐོབ་མ་སྒྲིབ་གང་རུང་དུག་ལྟོ། སོ་སྒྲུལ་འདོད་ནས་གཞུགས་སུ་སྒྲུལ་མ་ཐག་པས་གཞུགས་དགེ་
གཉིས། རྒྱལ་མེམས་གཉིས་ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་སྒྲིབ་དང་བདུན་ལྟོ། གཞུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞུགས་
མེད་ཉེར་བཞེགས་ཐོབ་ཆེ་རྒྱལ་མེམས་གཉིས། གཞུགས་དགེ་གཉིས། གཞུགས་མེད་སྒྱུར་བྱུང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲོབ་
པའི་དེ་དང་བདུན་ལྟོ། འདོད་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྒྲུལ་མེམས་གཉིས། འདོད་དགེ་གཉིས། ཞོང་
མའི་སྒྲིབ་གཉིས། གཞུགས་དགེ་སྒྱུར་བྱུང་བདུན་ལྟོ། མ་སྒྲིབ་དང་མི་ལྟོ་པའི་ཆགས་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་པ་འདོད་
དགེ་གཉིས་མི་དགེ་གཞུགས་དགེ་སྒྱུར་བྱུང་ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲོབ་པའི་དེ་བདུན་ལྟོ། དེ་འདྲ་བའི་འདོད་པའི་
དགྲ་བཙམ་པ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མེམས་གཉིས་འདོད་དགེ་གཉིས། ཞོང་མའི་སྒྱུར་དགེ་གཉིས། མི་སྒྲོབ་པའི་
དེ་བདུན་ལྟོ། འཕགས་པ་འདོད་ནས་གཞུགས་སུ་སྒྲུལ་ཆེ་འདོད་གཞུགས་རྒྱལ་མེམས་གཉིས་གཞུགས་དགེ་
གཉིས། ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས། རྣམ་སྒྲིབ་སྒྲོབ་པའི་དེ་དང་བརྒྱད་ལྟོ། མ་སྒྲིབ་ལྟོ་པའི་ཆགས་བཅས་སྒྲོམ་
ལམ་པ། ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས། མི་དགེ་འདོད་དགེ་གཉིས་གཞུགས་དགེ་སྒྱུར་བྱུང་འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་གང་རུང་
སྒྲོབ་པའི་དེ་དང་བརྒྱད་ལྟོ། དེ་དང་ལྟོ་པའི་འདོད་པའི་དགྲ་བཙམ་པ་འདོད་དགེ་གཉིས། ཞོང་མའི་སྒྱུར་
བྱུང་གཉིས། རྒྱལ་མེམས་གཉིས། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་གང་རུང་མི་སྒྲོབ་པའི་མེམས་དང་བརྒྱད་ལྟོ། དེ་ལྟོ་ཀྱི་
འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སོ་སྒྲུལ་དེ། ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས། འདོད་དགེ་གཉིས། རྒྱལ་མེམས་གཉིས། གཞུགས་
དགེ་སྒྱུར་བྱུང་མ་སྒྲིབ་གང་རུང་བརྒྱད་ལྟོ། ། ཆོས་ཤེས་ཐོབ་ཆེ་འདོད་སྒྲིབ་དང་། འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་མི་
དགེ་དང་། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་ཆེ་གཞུགས་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་ཉོན་གྱིས་དགྲ་བཙམ་ཉམས་ཆེ་མི་སྒྲོབ་དང་། དགེ་
ཅ་ཆད་ཆེ་འདོད་དགེ་སྒྲུལ་ཐོབ་དང་། མ་སྒྲིབ་གང་རུང་འདས་ཆེ་དེ་གཅིག་གཏོང་། དགེ་མེམས་གྱིས་ཤི་ནས་
གཞུགས་སུ་སྒྲུལ་ཆེ་འདོད་དགེ་གཉིས་དང་། དགྲ་བཙམ་ཐོབ་ཆེ་གཞུགས་མེད་སྒྲིབ་དང་སྒྲོབ་པའི་དེ་གཉིས་དང་།
སོ་སྒྲུལ་འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་དང་མི་དགེ་གཉིས་གཏོང་། མ་སྒྲིབ་མེམས་གྱིས་འཆེ་ནས་གཞུགས་སུ་
སྒྲུལ་ཆེ་འདོད་དགེ་གཉིས་མ་སྒྲིབ་ཉེ་གསུམ་གཏོང་། གཞུགས་དགེ་ཤི་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྒྲུལ་ཆེ་རྒྱལ་མེམས་
གཉིས་གཞུགས་དགེ་གཉིས་ཏེ་བཞི་གཏོང་། མ་སྒྲིབ་པས་ཤི་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་སྒྲུལ་ཆེ་དེ་དང་། གཞུགས་དགེ་

གཉིས་སྒྲུབ་སེམས་གཉིས་ཏེ་ལྷ་གཏོང་ངོ་། ། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་བར་དུག་ ཐོག་པའི་དེ་དང་
 ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་རིག་པའི་དེ་དང་མ་རིག་པའི་དེ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་གསུམ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་དེ་
 དང་། རྩེ་སྒྲུབ་ཀྱི་པའི་དེ་གཉིས་བདེ་སྒྲུབ་བཏང་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུམ་ཏེ་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་ལས། མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་ཆེ་རིག་པའི་དེ་དང་། འདོད་ཉོན་སྒྲུབ་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་དེ་དང་། བཞི་བ་ནས་བར་
 བ་གཉིས་སྒྲུབ་ཆེ་བདེ་བ་ལྷོད་ལྷོད་གཅིག་རྟེན། དེ་ལ་བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་ལ་དབང་ཤེས་མངོན་དུ་སྒྱེ་
 ཆོད་དང་། ཐོག་པའི་དེ་དང་གཉིས་རེ་རྟེན། དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་མ་རིག་དང་། རྩེ་སྒྲུབ་ཀྱི་པའི་དེ་གཉིས་
 རྟེན། འདོད་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆེ་དེ་གཉིས་དང་གཞོན་སེམས་ཀྱི་དེ་གསུམ་རྟེན། བར་བ་གཉིས་ནས་
 དང་པོར་སྒྲུབ་ཆེ་མིག་ནས་ལྷུས་དང་ཐོག་པའི་དེ་བཞི་རྟེན། དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྒྲུབ་ཆེ་སྒྱེ་གཞོན་སྒྲུབ་བཟུལ་
 བཞི་རྟེན། བཞི་བ་ཡན་ཆད་ནས་དང་པོར་སྒྲུབ་ཆེ་མིག་ནས་ལྷུས་ཐོག་བདེ་ལྷོད་ལྷོད་རྟེན། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
 ནས་འདོད་པར་སྒྲུབ་ཆེ་མིག་སོགས་ལྷུས་ཐོག་སྒྲུབ་བཟུལ་གཞོན་སེམས་བརྒྱད་རྟེན། བཞི་བ་ཡན་ཆད་ནས་འདོད་
 པར་སྒྲུབ་ཆེ་ལྷོད་ཀྱི་བརྒྱད་དང་བདེ་ལྷོད་ལྷོད་དག་རྟེན་དོ། ། གཟུགས་མེད་དག་བཅོམ་ཡིད་ཀྱི་གཉིས། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དེ། བཏང་སྒྲུབ་པ་རིག་པའི་དེ་ལྷུ་ལྷན། བཞི་བའི་དག་བཅོམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷུ་ལྷན། བཞི་བ་ཡན་ཆད་
 ཀྱི་སྒྲུབ་རིག་པ་དོར་བའི་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞི་དང་། རྩེ་སྒྲུབ་པ་མ་རིག་དུག་དང་ལྷན། དབང་ཤེས་མངོན་ལྷོད་པའི་བཞི་
 བའི་དག་བཅོམ་པ་ངེས་ལྷན་བཞི་དབང་ཤེས་ཐོག་རིག་པའི་དེ་དང་བདུན་ལྷན། དབང་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་བཞི་
 བའི་ཕྱིར་མཐོང་ངེས་ལྷན་བཞི། རྩེ་སྒྲུབ་པ་མ་རིག་ རིག་པའི་དེ་བདུན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་པ་གསུམ་
 པའི་སྒྲུབ་ངེས་ལྷན་བཞི། མ་རིག་རྩེ་སྒྲུབ་པ་བདེ་ལྷོད་ལྷོད་བདུན་ལྷན། གཟུགས་མེད་ཕྱིར་མཐོང་ངེས་ལྷན་བཞི་
 མ་རིག་རྩེ་སྒྲུབ་པ་རིག་པའི་དེ་དང་བདུན་ལྷན། དབང་ཤེས་ཐོབ་པའི་བཞི་བའི་སྒྲུབ་ངེས་ལྷན་བཞི། མ་རིག་
 རྩེ་སྒྲུབ་པ་དབང་ཤེས་ཐོག་བརྒྱད་དང་། དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་དག་བཅོམ་པ་མ་རིག་རྩེ་སྒྲུབ་པ་
 དོར་བའི་ལྷན་པ་དུག་དང་། བདེ་ལྷོད་རིག་པའི་དེ་བརྒྱད་ལྷན། དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་ངེས་ལྷན་
 བཞི། མ་རིག་རྩེ་སྒྲུབ་པ་དབང་ཤེས་ཐོག་བདེ་ལྷོད་ལྷོད་དག་ལྷན། དང་པོའི་དག་བཅོམ་ངེས་ལྷན་བཞི། མིག་ནས་
 ལྷུས་ཐོག་བདེ་ལྷོད་རིག་པ་དེ་བཅུ་ལྷན། དང་པོའི་སྒྲུབ་རིག་པའི་དེ་དོར་བའི་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་དང་མ་རིག་རྩེ་སྒྲུབ་པ་
 བཅུ་གཅིག་ལྷན། དང་པོའི་ཕྱིར་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྷན། འདོད་པའི་དག་
 བཅོམ་པ་མ་རིག་རྩེ་སྒྲུབ་པ་གཞོན་སེམས་དོར་བའི་བཅུ་གསུམ་ལྷན། ཆགས་བྱལ་འདོད་པའི་སྒྲུབ་གཞོན་སེམས་
 རིག་པའི་དེ་ལས་གཞན་བཅུ་བཞི་ལྷན། འདོད་པའི་དག་བཅོམ་གཞོན་སེམས་དོར་བའི་བཅོ་ལྷན། ཆགས་
 བཅས་པའི་འདོད་པའི་སྒྲུབ་རིག་པའི་དེ་དོར་བའི་བཅོ་ལྷན། ཆགས་བཅས་འཕགས་པས་བཅུ་དྲུག་ཀྱི་ལྷན་

ནོ། ། གཉིས་པ་གསུམ་པ་ནས་བཞི་བ་ཡན་སྐྱེས་ཆེ་བ་དེ་ཚུང་གཅིག་དང་། ཆགས་བྱུང་ལྟ་བུ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེས་གོད་མེས་གཏོང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་རྗེས་ཆགས་མ་རིག་གཉིས་གཏོང་། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་དབང་མེས་གཏོང་ཆེ་དང་ཐོག་པའི་དེ་གཉིས་གཏོང་། འདོད་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེས་ཆེ་སྟག་བསྐལ་ལྷ་ལྷའི་དེ་གསུམ་གཏོང་། དང་པོ་ནས་བར་བ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་མིག་སྒྲ་ལུས་ཐོག་པའི་དེ་བཞི་གཏོང་། དང་པོ་ནས་བཞི་བར་སྐྱེས་ཆེ་ལྷ་ལྷའི་དང་བདེ་ཚུང་ལྷེ་ལྷེ་གཏོང་། འདོད་པ་ནས་བར་བ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་མིག་སྐྱེས་ལྷེ་སྟག་བསྐལ་ཐོག་པའི་དེ་བདུན་གཏོང་། འདོད་པ་ནས་བཞི་བར་སྐྱེས་ཆེ་ལྷ་ལྷའི་བདུན་དང་བདེ་ཚུང་ལྷེ་བརྒྱད་གཏོང་རོ། ། གཟུགས་སྐྱེས་ལྷེ་སྟག་ལྷེ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆོར་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་རེ་ལྷེ་བཅོ་བརྒྱད་ལས། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་བཞི་བར་སྐྱེས་ཆེ་དྲི་རྩ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་གཉིས་རྟེན། གཟུགས་མེད་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེས་ཆེ་གཟུགས་སྐྱེས་རེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་རྟེན། གཟུགས་མེད་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་གཟུགས་སྐྱེས་ལྷེ་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་རྟེན། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གཉིས་ནས་དང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་བའི་ཆེ་ལྷེ་སྟག་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་སྟག་དང་། དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་ཆེ་ལྷེ་སྟག་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་སྟག་རྟེན། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་དང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་ལྷེ་སྟག་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ། དྲི་རྩ་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བརྒྱད་རྟེན། གཟུགས་མེད་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་ཆེ་ཡིད་བདེ་སྟག་དོན་ལྷེ་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ལྷེ་བཅུ་གཅིག་རྟེན། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གཉིས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་ཆེ་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་སྟག་རེ་རྟེན། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་ཆེ་ལྷེ་ལྷེ་བཅུ་གཉིས་དང་དྲི་རྩ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བཅུ་བཞི་རྟེན། གཟུགས་མེད་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་ཆེ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་དོར་བའི་གཞན་བཅུ་བདུན་རྟེན་དོ། ། གཟུགས་མེད་མཐའ་གསུམ་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ལྷེ་ན། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ན་གཟུགས་སྐྱེས་རེ་གཞན་ཆོས་བཞིའི་བཏང་སྟོམས་ལྷེ་ན། བསམ་གཏན་མཐའ་གཉིས་ན་བཏང་སྟོམས་སྟག་ལྷེ་ན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན། ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་སྟག་རེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཆགས་བཅས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་ནོ། ། བསམ་གཏན་མཐའ་གཉིས་ནས་བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེས་ཆེ་དྲི་རྩའི་བཏང་སྟོམས་གཏོང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་གོང་མ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཆེ་གཟུགས་སྐྱེས་རེ་གསུམ་གྱི་བཏང་སྟོམས་གཏོང་། བསམ་གཏན་མཐའ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ཆེ་དོན་ལྷེ་ལྷེ་བཏང་སྟོམས་དང་། འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་ཡིད་མི་བདེ་སྟག་གཏོང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནས་མཐའ་མ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་ཡིད་བདེ་སྟག་གཏོང་། འདོད་པ་དང་།

དང་པོ་གཉིས་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སུ་སྒྲེས་ཆེ་ཡིད་བདེ་བྱུག་དང་། གྲི་རོ་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྒྲུམ་སྟེ་
བརྒྱད་གཏོང་། འདྲོད་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྒྲེས་ཆེ་དོན་ལྡན་ལ་དམིགས་
པའི་བཏང་སྒྲུམ་ཡིད་བདེ་བྱུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གཏོང་ངོ་། ། དང་པོའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཅུ་གཉིས་ལས།
བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་རག་སྐྱབ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གཅིག་ཐོབ་ཆེ་གཅིག་སྟེ་སྒྲར་དམིགས་པའི་དང་པོའི་བཏང་
སྒྲུམ་སྟེད། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་བྱི་རོའི་བཏང་སྒྲུམ་དང་། སྒྲར་བྱུང་དངོས་བཞི་ཐོབ་ཆེ་བྱི་
རོའི་ཡིད་བདེ་རྟེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་བཞི་ཐོབ་ཆེ་བྱི་རོའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྒྲུམ་གཉིས་རེ་རྟེད། བསམ་
གཏན་མཐའ་གཉིས་ནས་དང་པོར་སྒྲེས་ཆེ་ཡིད་བདེ་བྱུག་སྐྱབ་གྲི་རོ་གསུམ་གྱི་བཏང་སྒྲུམ་སྟེ་དགུ་རྟེད། གཟུགས་
མེད་ནས་དང་པོར་སྒྲེས་ཆེ་བཅུ་གཉིས་རྟེད་དོ། ། རག་སྐྱབ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའི་བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་པ་
བདེ། གཟུགས་རེག་གི་བཏང་སྒྲུམ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ཅན་གྱི་དེ་གཟུགས་སྐྱབ་རེག་གསུམ་གྱི་དེ་ལྷན།
ཉེར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པའི་འདྲོད་པའི་སྐྱེ་བྱི་རོའི་བཏང་སྒྲུམ་ཡིད་བདེ་བཞི་ལས་གཞན་བརྒྱད་ལྷན། ཉེར་
བསྟོགས་གསར་ཐོབ་ཆེ་བྱི་རོའི་ཡིད་བདེ་ལས་གཞན་བཅུ་ལྷན། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་
བཅུ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ནོ། ། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་པ་དེ་རག་སྐྱབ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གཏོང་ཆེ་སྒྲར་དམིགས་པའི་
བཏང་སྒྲུམ་གཅིག་གཏོང་། བསམ་གཏན་མཐའ་མ་གསུམ་ནས་གཟུགས་མེད་སྒྲེས་ཆེ་གཟུགས་རེག་གི་བཏང་
སྒྲུམ་དང་། དང་པོ་ནས་འདྲོད་པར་སྒྲེས་ཆེ་བྱི་རོའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྒྲུམ་བཞི་གཏོང་། འདྲོད་པ་དང་དང་པོ་
ནས་མཐའ་མ་གསུམ་དུ་སྒྲེས་ཆེ་གཟུགས་རེག་གི་བཏང་སྒྲུམ་དོར་བའི་བཅུ་གཏོང་། འདྲོད་པ་དང་དང་པོ་ནས་
གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེས་ཆེ་བཅུ་གཉིས་ཀ་གཏོང་ངོ་། ། སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ལས་ལ། ལས་དངོས་དང་
མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས།
ཡིད་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་སེམས་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྟས་ཀྱི་ལས་དང་རག་གི་ལས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་
རྣམ་རིག་དང་རྣམ་རིག་མིན་པ་གཉིས། དེ་ལ་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ལྟས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། རག་གི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ནི་རག་སྐྱའོ། ། རྣམ་རིག་མིན་པའི་དེ་ལ་ཞར་བྱུང་དགེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཐར་བ། བྱང་
འདས་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དང་། དགེ་ཅ་གསུམ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། བྲིལ་ཡོད་པ། དད་པ་དང་། བག་ཡོད་
སྟོན་དགེ་བའི་སམང་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་བྱ་བ་དང་སྒྲུམ་འབྲུག་གཉིས་རྣམས་
ཀུན་སྒྲོང་གི་དགེ་བའོ། ། འཁོར་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་གསུམ་དང་རོ་ཆ་མེད་པ་བྲིལ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དེ་
དག་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་། མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་སྟོན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལྟས་རག་གི་ལས་རྣམས་

ནི་རིམ་བཞིན་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་སྟགས་བཞི་དང་། བརྟག་མིན་དང་ནམ་མཁའ་དང་། བཟོ་སྦྱང་ལམ་རྣམ་
སྟོན་སྟེས་སྦྱལ་སེམས་བཞི་དང་། བཅ་པོ་དང་། བཟོ་སེམས་སྟགས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་། བཟོ་སེམས་
སྟགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལྷ་སྐུ་ལག་གི་ལས་བཞི་རིམ་བཞིན་དོན་དམ་པའི་ལྷ་མ་བཟུན་སྟགས་བཞིའོ། །
ཀུན་སྤྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་ཕྱེད་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་དང་། རྩེས་སྤྱུ་འབྱུག་ཕྱེད་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས། རབ་ཏུ་འབྱུག་
ཕྱེད་དགེ་སྟགས་གསུམ་ལས། རྩེས་སྤྱུ་འབྱུག་ཕྱེད་དགེ་སྟགས་གསུམ་གསུམ་ཉིད་གཏུའོ། ། རྣམ་རིག་མིན་པ་དངོས་
ནི། རྩོམ་པའི་དེ། རྩོམ་མིན་གྱི་དེ། བར་མའི་དེ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟོན་གནས། དགེ་བསྟོན་པ་མ། དགེ་ཚུལ་པ་མ། དགེ་སྦྱོབ་མ། དགེ་སྦྱོང་པ་མ་ཉིད་
སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་དང་། གཉིས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཞི། གསུམ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
མཐོང་སྟོམ་མི་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ། རྩོམ་མིན་གྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་ཙྰ་བ་ཤུགས་དྲག་པོས་
ཀུན་ནས་སྤྱོད་ཉིད་སྟག་གཙོད་པས་གཙོ་པོར་ཁས་སྤྱང་བ་ལས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་བཅུ་སྟགས་ཡོད། བར་མའི་དེ་ནི་སེམས་
ཞལ་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་ལྷ་སྐུ་ལག་གི་དགེ་མི་དགེ་ཕྱེད་པས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། ། མདོ་ལས་བཤད་པའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། དང་པོ་གསུམ་ཚུད་དུ་དབྱེ་བར་དགེ་བཞི་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བཞི་སྟག་བཟུལ་དང་།
ལྷ་མ་བཟུན་ནི་བཏང་སྟོམས་སྦྱོང་རྒྱུ་ཉིད་གསུམ་བཟུན། གཉིས་པ་སྦྱོང་འཇུག་གྱི་དབྱེ་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་
བར་རྒྱར་བ་ཆོར་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རིག་པ། དམིགས་པས་ཡུལ། རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་འཇུག་
སྟགས་དང་། མདོ་སྤྱུ་འཇུག་བར་འཇུག་བ་ཆོར་བ་ཕྱེ་བྲག་པ་ཉིད། ལྷ་ལས་འདིར་ཞེས་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆོས་
ལ་སྦྱོང་བར་རྒྱར་བ་དང་། རྒྱུ་བཟུལ་ལ་སྦྱོང་བ་རྒྱུས་ནས་སྦྱོང་རྒྱུར་དང་། གསུམ་པ་ཕན་ཆད་ལ་སྦྱོང་བར་རྒྱར་བ་
ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འཇུག་དང་། དེ་ལྟར་མ་ངེས་པ་ཉིད་བཞི། གསུམ་པ་དཀར་ནག་སྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མི་
དགེ་བཞི་ལས་ནག་ལ་རྣམ་སྟོན་ནག་པ་དང་། གཟུགས་སྤྱུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བཞི་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྟོན་དཀར་
བ་དང་། འདོད་གཏོགས་དགེ་བཞི། ལས་དང་རྣམ་སྟོན་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་
དཀར་མི་ནག་ཉིད་བཞི། བཞི་བ་སྤུབ་དང་གཙང་ཕྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དག་བཙོམ་པའི་ལྷ་སྐུ་ལག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཟག་མེད་
ནི་སྤུབ་གསུམ་དང་། རྩོག་གསུམ་གྱི་དགེ་བཞི་གཙང་ཕྱེད་གསུམ་མོ། ། ལྷ་བ་ཉེས་སྦྱོང་ལེགས་སྦྱང་གྱི་དབྱེ་བ། རྩོག་
གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བཞི་ཉེས་སྦྱང་གསུམ་དང་། རྩོག་གསུམ་གྱི་དགེ་བཞི་ལེགས་སྦྱང་གསུམ་མོ། ། དུག་པ་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་ཅུར་དབྱེ་བ། རྩོག་གཙོད། བ་ཕྱིན་ལེན། ལྷག་གཡེམ། རྩུན། སྤུམ། རག་འབྲུལ། ཆོག་རྩུབ།
བརྒྱུ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལྷག་བཟུ་ཉིད་མི་དགེ་བ་ཅུ་དང་དེ་བཅུ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུའོ། ། བདུན་པ་
ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ། དྲི་བཅས་སྟོམ་ལམ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ། བསྟན། སྤངས་བུ་མ་ཡིན་པས་

སྤངས་བྱ་མཁུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་རྟོ། ། བརྒྱད་པ་རིག་པ་དང་རིགས་པ་མཁུན་པས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ། དགེ་
 བཞི་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་དགེ་བཞི་རིགས་པ་མཁུན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མཁུན་པ་ནི་
 གཉིས་ཀ་མཁུན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་མོ། ། དགྲ་བ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། མི་དབྱུལ་པོ་དེ་
 འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་མི་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་དགེ་བས་དབྱུལ་བར་ལྷུང་བ་སྟགས་ལྷུ་བཞི་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། ། བཅུ་བ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ནི། མཚམས་མེད་ལྟ་ནི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་།
 ངན་སྤང་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲན་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོའོ། ། བཅུ་གཅིག་པ་
 མཚམས་མེད་ལྟ་ནི། ས་དང་། མ་དང་། དགྲ་བཅོམ་བསད་པ་དང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་ལྷུང་བའོ། ། བཅུ་གཉིས་པ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་ནི་མ་དགྲ་བཅོམ་སྤྲོད་ལྷུང་
 བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་འདྲ་བའི་དཀོར་
 སྟག་པ་དང་། མཚོན་རྟེན་འཛིག་པ་ལྟེ་ལྟ་ནི་རིམ་བཞིན་མཚམས་མེད་ལྟ་དང་ཉེ་བའོ། ། བཅུ་གསུམ་པ་བསྐྱེད་
 རམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའོ། ། བཅུ་བཞི་
 བཆ་མཐུན་གསུམ་ནི། བསྐྱེད་ནམས་དང་། ཐར་བ་དང་། དེས་འབྱུང་ཆ་མཐུན་གསུམ་མོ། ། བཅོལ་པ་
 རིགས་པའི་རབ་བྱ་འཇུག་པའི་ལས་གསུམ་ནི་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ལས་མོ། ། འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་
 ལ། ལྟ་མེན་ལ། ཀྱན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་ལོག་ལྟ་ལྟ་མེན་ལ། འགོག་པའི་དེ་བདུན། ལམ་གྱི་དེ་བདུན་
 དང་བརྒྱུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་བརྒྱད་ཉེ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྟགས་ཀྱིས། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ན་
 དེ་རྣམས་ལས་ཁོང་ཁྱོད་རྟོག་པའི་དགྲ་དང་། འཇུག་དང་འཇུག་དང་བདུན་ཉེ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གྱི་བརྒྱད་
 དང་། འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ་བཞི། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་
 རྟོག་པའི་གསུམ་གསུམ་དང་སྒྲིམ་སྤང་བཅུ་ཉེ་འདོད་པའི་བརྒྱད་ལས། གཞུགས་མེད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགྲ་
 བཅོམ་ཉམས་ཆེ་དེའི་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་རྟེན། གཞུགས་ཉོན་གྱིས་འཕགས་པ་གཞུགས་ཉོན་
 སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་རྟེན། འཕགས་པ་འདོད་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་
 འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་རྟེན། གཞུགས་ཉོན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་ཆེ། ཁོང་མའི་སྒྲིམ་སྤང་འཇུག་རྟེན།
 འདོད་ཉོན་གྱིས་འཕགས་པ་གཞུགས་ཉོན་སྤང་པ་ལས་ཉམས་ཆེ། འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་བདུན་རྟེན།
 འདོད་ཉོན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་ཆེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་བཅུ་རྟེན། སྟོན་གཞུགས་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཉོན་
 སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ། གཞུགས་ཀྱི་འཇུག་སྟགས་རྟེན། སྟོན་འདོད་ཉོན་སྤང་བ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདོད་པའི་
 འཇུག་སྟགས་རྟེན། སྟོན་འདོད་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཉོན་སྤང་པ་ལས་ཉམས་ཆེ། འདོད་གཞུགས་ཀྱི་འཇུག་སྟགས་རྟེན།

བདུན་ཉིད་དོ། ། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མེའོང་གཞུགས་མེད་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་ལྟན། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་
 པའི་དེ་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱལ་ལྟན། ཆགས་བཅས་པ་ལམ་ཐེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་བཅུ་དང་།
 གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཐེས་ཤེས་ནས་ལམ་ཐེས་བཟོད་བར་གྱི་ཆེ། གཞུགས་མེད་ལམ་མཐོང་སྤང་
 བདུན་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་ཉི་ལྟན་ལྟན། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཐེས་ཤེས་ནས་འགོག་པ་ཐེས་བཟོད་བར་གྱི་ཆེ་སྤང་
 གྱི་བཅུ་དང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་རྒྱལ་ཉི་ལྟན་ལྟན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐེས་ཤེས་ནས་ཀུན་འབྱུང་
 ཐེས་བཟོད་བར་གྱི་ཆེ་གཞུགས་མེད་ཀུན་འགོག་ལམ་སྒྲོམ་སྤང་ཉི་ལྟན་གཉིས་ལྟན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐེས་
 བཟོད་མན། གཞུགས་མེད་ཕ་རྒྱུས་སོག་ཅིག་ལྟན། ཡང་ན་འདྲོད་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཐེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་
 གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་ཉི་ལྟན་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་། ཐེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་གོང་
 མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉི་ལྟན་བཞི་ལྟན། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐེས་བཟོད་
 མན། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སོག་ཅིག་ལྟན། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཐེས་ཤེས་ནས་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་
 བར་གྱི་ཆེ་གོང་མའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་སོག་ཉིས་ལྟན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐེས་ཤེས་ནས་ཀུན་
 འབྱུང་ཐེས་བཟོད་བར་གྱི་ཆེ་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་ཕྱི་མ་གསུམ་སྒྲོམ་སྤང་ཉི་ལྟན་བཞི་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་
 འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། འགོག་པ་ཐེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་སྒྲོམ་སྤང་གོང་མའི་འགོག་སྤང་ཉི་
 བཞི་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཐེས་ཤེས་དང་། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་པའི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་
 ལམ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་དག་ཅིག་ལྟན། འདྲོད་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་པ་ཆོས་བཟོད་པ་
 ཆོས་ཤེས་པ་ཐེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་གོང་མའི་རེ་གཉིས་ལྟན། ཆགས་བཅས་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་
 ཐེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་ཕྱི་མ་གསུམ། འདྲོད་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་ཉི་ལྟན་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐེས་ཤེས།
 ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་མཐོང་
 སྤང་དོར་བའི་བདུན་བཅུ་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་ཐེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་
 འདྲོད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དོར་བའི་ཀྱ་བརྒྱད་ལྟན། སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་མན་གྱི་ཆགས་བཅས་པ་ཕ་
 བཅས་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་ལྟན་ལོ། ། དཔྱ་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་དང་། འཕགས་པས་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་ཆེ་དང་འདྲོད་
 ཉོན་སྤངས་ཆེ་རིམ་བཞིན་གཞུགས་མེད་གཞུགས་དང་། འདྲོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་གསུམ་གསུམ་དང་། བཞི་གཏོང་།
 གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་ཐེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་རིམ་བཞིན་གཞུགས་མེད་ཀུན་འགོག་གི་རྒྱལ་རེ་
 གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འགོག་ཆོས་ཤེས་དང་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་ཐེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་རིམ་བཞིན་
 འདྲོད་པའི་ཀུན་འགོག་དང་། གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་བདུན་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་

འདྲོད་པའི་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་དང་། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ། གཞུགས་མེད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དགུ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་འདྲོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བཅུ་གཏོང་། གཞུགས་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་ཀྱན་འགྲོག་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གོང་མའི་ཀྱན་འགྲོག་གི་བཅུ་གཉིས་རེ་གཏོང་། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བཅུ་བཞི་གཏོང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བཅོ་བརྒྱུད་གཏོང་། སྟེ་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་གཏོང་། སྟེ་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་འདྲོད་པའི་སྤྱག་གཏོང་རོ། ། སྤྱུགས་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་གཞུགས་སྤངས་ལ་དམིགས་པ་སྤྱི་བརྒྱུད་ཆོར་སྤྱགས་ལ་དམིགས་པ་གོ་གཉིས། དང་པོ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལྷ་བ་ལྟ་ལྟ་། མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་ལྟ་། ཀྱན་འབྱུང་གི་ལོག་ལྷ་ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་ཐེ་ཆོམ་མ་རིག་བཞི་ལྟ་། ལམ་གྱི་ལོག་ལྷ་ཐེ་ཆོམ་མ་རིག་གསུམ་ལྟ་། འདྲོད་པའི་སྟོན་སྤངས་བཞི་གཞུགས་ཀྱི་གསུམ། གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་ལྟ་སྤྱི་བརྒྱུད་ལས། འཕགས་པ་གཞུགས་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་དང་། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་གསུམ་དང་། འདྲོད་པའི་སྟོན་སྤངས་བཞི་རེ་རྟེན། འཕགས་པ་འདྲོད་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་བདུན་རྟེན། སྟེ་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ། གཞུགས་ཀྱི་བཅུ་བདུན་རྟེན། སྟེ་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲོད་པའི་བཅོ་བརྒྱུད་རྟེན། སྟེ་འདྲོད་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་བརྒྱུད་རོ། ། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྟེ་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་ལྟ་། གཞུགས་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པས་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་གསུམ། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་ཆེས་བཟོད་པ་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་ལྟ་། ཆགས་བཅས་སྟོན་ལམ་པ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་བདུན་ལྟ་། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆེས་ཤེས་ནས། ལམ་ཆེས་བཟོད་བར་གྱི་ཚེ། གོང་མའི་ལམ་གྱི་དྲུག་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་གསུམ་དང་དགུ་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆས་ཤེས་དང་ཆེས་བཟོད་ཀྱི་ཚེ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་བདུན། གོང་མའི་ལམ་གྱི་དྲུག་ལྟ་བུ་གསུམ་ལྟ་། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་ཤེས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཆེས་བཟོད་པ་གཞུགས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བཞི་སྟོན་སྤངས་གསུམ། གོང་མའི་ལམ་གྱི་དྲུག་ལྟ་བུ་གསུམ་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཆས་བཟོད་བར་གྱི་ཚེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་དགུ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་བདུན་ལྟ་བུ་གསུམ་ལྟ་། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྟེ་དེ་གོང་མའི་ཉི་ཤུ་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆེས་བཟོད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཆས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ། ཁམས་གསུམ་ཀའི་ལམ་གྱི་དགུ་འདྲོད་གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་བདུན། གཞུགས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་ཤེས་དང་ཀྱན་འབྱུང་ཆས་བཟོད་ཀྱི་ཚེ། སྤྱི་མའི་ཉི་ཤུ་དང་། འདྲོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་ལྟ་།

བཞི་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོན་གྱི་ཆོས་ལྟར་གྱི་ཉེར་བཞི་དང་། གཟུགས་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདུན་ཉེ་སོ་གཅིག་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོན་མན་ལ་སོ་བརྒྱད་ལྟར་ནོ། །
གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཆོས་གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་
ཆོས་གཟུགས་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་གསུམ། ཆགས་བཅས་ལམ་ཆོས་ཤེས་གྱི་ཆོས་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་གསུམ་གཏོང་། འཕགས་
པའི་འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་བཞི་ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་གྱི་
ཆོས་འདོད་གཟུགས་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་བཞི། འདོད་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་གཟུགས་གྱི་
ཀྱན་འབྱུང་བཞི་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཆོས་ཁོང་མའི་ལམ་གྱི་བྱུག་གཏོང་། ཆགས་བཅས་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དང་། འདོད་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཆོས་འདོད་གཟུགས་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདུན་རེ་གཏོང་། སོ་སྤྱེ་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་ཆོས་གཟུགས་གྱི་བཅུ་བདུན། འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོས་
འདོད་པའི་བཅོ་བརྒྱད་གཏོང་དོ། ། གཉིས་པ་ལ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལྷག་ལྟ་ཐེ་ཆོམ་བྱུག་
བོར་བའི་གོ་གཉིས། དེ་བདག་གི་རྟེན་ལྟར་གཏོང་ཚུལ། བརྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་གོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་དང་འབྲ་བས་
འདིར་མ་བྲིས་སོ། ། གོ་བརྒྱད་ལས་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པ་བཅོ་ལྔ། བདེ་བ་ལ་ལྔ་བཅུ། ཡིད་བདེ་ལ་
རེ་བྱུག་ ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོ་བཞི། བཏར་སྒྲིམས་ལ་གོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་
མ་རིག་ ཐེ་ཆོམ། ཀྱན་འབྱུང་གི་ལྷག་ལྟ་ ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན། མ་རིག་ ཐེ་ཆོམ་བཞི་དང་། འདོད་པའི་སྒྲིམ་
སྤངས་བཞི་ལྟ་བུ་ལྟ་ལས། འཕགས་པ་འདོད་པའི་ཆགས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་ཆོས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་བཞི་རྟེན།
འདོད་པའི་ཆགས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་ཆོས་དང་། གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྤྱེས་ཆོས་བཅོ་ལྔ་རྟེན་དོ། ། ཆགས་བཅས་
སྒྲིམ་ལམ་པ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་བཞི་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་ཡན་དེ་བཞི་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་བཞི་ལྟ་
བརྒྱད་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོན་མན་བཅོ་ལྔ་ལྟར་ནོ། ། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་
ཆོས་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོས་ཀྱན་འབྱུང་བཞི་དང་། སྒྲིམ་སྤངས་བཞི་གཏོང་། ཆགས་
བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་གྱི་ཆོས་ སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདུན་གཏོང་། སོ་སྤྱེ་འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོས་བཅོ་ལྔ་གཏོང་
དོ། ། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བདུན། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་བཞི། སྒྲིམ་སྤང་བཞི།
ལམ་མཐོང་སྤང་གསུམ། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལྷག་ལྟ་ཐེ་ཆོམ་དོར་བའི་གཟུགས་གྱི་ཉེར་དགུ། གཟུགས་མེད་
གྱི་གསུམ་ལྟ་བུ་བཅུ་ལས། གཟུགས་མེད་ནས་བཞི་བར་སྤྱེས་ཆོས་ གཟུགས་གྱི་ལམ་གྱི་གསུམ། འཕགས་པ་གསུམ་
པའི་ཆགས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་ཆོས་ གཟུགས་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་རྟེན། འཕགས་པ་འདོད་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་
ཆོས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་རྟེན། འདོད་ཉོན་གྱིས་དགུ་བཅམ་ཉམས་ཆོས་འདོད་གཟུགས་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་བདུན་

རྟེན། སྦྱེ་འདྲེན་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲེན་པའི་བཅོ་བརྒྱད་རྟེན། སྦྱེ་གསུམ་པའི་ཆགས་བྲལ་
 ལས་ཉམས་ཆེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་རྟུག་དྲོར་བའི་ཉེར་རྟུག་རྟེན། བཞི་བ་ནས་གསུམ་བར་སྦྱེས་ཆེ་འང་དེ་རྟེན།
 གཞུགས་མེད་ནས་གསུམ་བར་སྦྱེས་ཆེ་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་དྲོར་བའི་གོང་མའི་ཉེར་དགུ་རྟེན། སྦྱེ་འདྲེན་
 ཉོན་གྱིས་གསུམ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་དང་། བཞི་བ་ནས་འདྲེན་པར་སྦྱེས་ཆེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་རྟུག་དྲོར་
 བའི་ཞི་བཞི་རྟེན། གཞུགས་མེད་ནས་འདྲེན་པར་སྦྱེས་ཆེ་དང་། སྦྱེ་འདྲེན་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་
 ལས་ཉམས་ཆེ་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་དྲོར་བའི་ཞི་བདུན་རྟེན་དོ། ། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་རྩེས་
 བཟོད་མན་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་ལས་གསུམ་པ་འདྲེན་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པས་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་
 ལྟན། འདྲེན་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱེ་དང་། མཐོང་ལམ་པ། གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་རྟུག་
 ལྟན། ཆགས་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་པ་འདྲེན་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་བདུན་ལྟན། གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 འགོག་པ་རྩེས་ཤེས་སོགས་གཞུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདུན་དང་སྒྲིམ་སྤངས་གསུམ་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་ལྟེ་བཅུ་
 གསུམ་ལྟན། འདྲེན་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་རྩེས་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་གསུམ་དེ་དང་གཞུགས་ཀྱི་འགོག་སྤང་
 བཞི་ལྟེ་བཅུ་བདུན་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་རྩེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཆོས་བཟོད་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམ་
 ཀྱི་བཅུ་གསུམ་འདྲེན་གཞུགས་སྒྲིམ་སྤང་བདུན་ཉེ་ཉི་ཤུ་ལྟན། འདྲེན་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྩེས་ཤེས་པ་
 སོགས་བཞི། གཞུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་བཅུ་བདུན། སྒྲིམ་སྤང་གསུམ། གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་
 གསུམ་ལྟེ་ཉེར་གསུམ་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་རྩེས་བཟོད་པ། གཞུགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་
 རྟུག་དྲོར་བའི་ལྷ་མ་བཅུ་བདུན་དང་འདྲེན་ལམ་གྱི་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་བཞི་ལྟེ་ཉེར་བཞི་ལྟན། ཆགས་བཅས་
 པའི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་། རྩེས་བཟོད་པ་ཉེར་བཞི་དེ་དང་། གོང་མའི་ཀུན་འབྱུང་རྟུག་ལྟེ་སུམ་ཅུ་ལྟན།
 འདྲེན་ཉོན་སྤངས་པའི་ཆོས་བཟོད་མན་གོང་མའི་སོ་གཉིས་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྩེས་ཤེས་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་པ། འདྲེན་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བཅུ་རྟུག་དྲོར་བའི་སོ་བཞི་ལྟན། ཆགས་བཅས་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་དང་། རྩེས་བཟོད་པ་འདྲེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདུན་དྲོར་བའི་ཞི་གསུམ་ལྟན། ཆགས་
 བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་མན་ལྟེ་བཅུ་ལྟན་ནོ། ། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་། གཞུགས་ཉོན་
 སྤངས་པའི་ལམ་རྩེས་ཤེས་དང་། སྦྱེ་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པ་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 ཆེ་རིམ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གསུམ་རེ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་
 ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་། འགོག་པ་རྩེས་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་འདྲེན་ཉོན་སྤངས་ཆེ་རིམ་བཞིན་འདྲེན་པའི་
 ཀུན་འབྱུང་གཞུགས་ཀྱི་འགོག་པ། འདྲེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་རེ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འབྱུང་རྩེས་ཤེས་

དང་། གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལམ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱུགས་ཀྱི་ཀྲུན་འབྲུང་བྱུག་དང་། གོང་མའི་ལམ་
གྱི་བྱུག་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བཟུལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་འདོད་པའི་སྤྱུག་བཟུལ་གྱི་བདུན་གཏོང་། ཆགས་
བཅས་ཀྱི་སྤྱུག་བཟུལ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱུགས་ཀྱི་སྤྱུག་བཟུལ་གྱི་དགུ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་
ཆོ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བཅུ་གཏོང་། སྤྱི་འདོད་ཉོན་མོངས་ཆོ་འདོད་པའི་བཅོ་བརྒྱད་གཏོང་། སྤྱི་གསུམ་པ་ལ་
ཆགས་བཟུལ་བྱས་ཆོ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བྱུག་དོར་པའི་ཉེར་བྱུག་གཏོང་ངོ་། ། གསུམ་པ་ལ་ འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་
ཀྲུས་རེ་བདུན་ལས། འཁོག་པའི་ལོག་ལྷ་ཐེ་ཆོམ་བཞི་པོར་བའི་རེ་གསུམ། གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་ཉེ་རེ་བྱུག་
ལས། སྤྱི་བཞི་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞི་བའི་ཆགས་བཟུལ་ལས་ཉམས་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་གསུམ། འཕགས་པ་
གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་པའི་ཆགས་བཟུལ་ལས་ཉམས་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་རྟེན། འཕགས་པ་
འདོད་པའི་ཆགས་བཟུལ་ལས་ཉམས་ཆོ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བཞི་རྟེན། འདོད་ཉོན་གྱིས་དགུ་བཅོམ་ཉམས་ཆོ་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་བདུན་རྟེན། གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ནས་དང་པོ་གཉིས་སྤྱི་ཆོ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བྱུག་
དང་འཁོག་པའི་གཉིས་དོར་བའི་ཉེར་བྱུག་རྟེན། སྤྱི་གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཟུལ་ལས་
ཉམས་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་དགུ་རྟེན། སྤྱི་འདོད་པའི་ཆགས་བཟུལ་ལས་ཉམས་ཆོ་འདོད་པའི་སྤྱི་བཞི་རྟེན།
གསུམ་པ་བཞི་བ་ནས་འདོད་པར་སྤྱི་ཆོ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བྱུག་དོར་བའི་བྱུག་ཅུ་རྟེན། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་
པར་སྤྱི་ཆོ་གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ་དོར་བའི་རེ་གསུམ་རྟེན་དོ། ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱི་འཕགས་
གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གསུམ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་ལྷན། གཉིས་པའི་
ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལམ་རྒྱུ་མེས་བཟོད་མན་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བྱུག་ལྷན། ཆགས་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་པ་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་བདུན་ལྷན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་འཁོག་པ་རྒྱུ་མེས་སོགས་བཞི། གོང་མའི་ལམ་སྤངས་
བཅུ་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ། བཅུ་གསུམ་ལྷན། དེ་འདྲ་བའི་ཀྲུན་འབྲུང་རྒྱུ་མེས་སོགས་བཞི། བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་
འཁོག་པའི་བཞི། བཅུ་བདུན་ལྷན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུག་བཟུལ་རྒྱུ་མེས་པ་སོགས་བཞི། བཅུ་བདུན་དེ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཀྲུན་འབྲུང་བྱུག་ཉེར་གསུམ་ལྷན། ཆགས་བཅས་པའི་འཁོག་པ་རྒྱུ་མེས་སོགས་བཞི། ཁམས་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བཅོ་བརྒྱད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་བདུན་ཉེར་ལྷན། ཆགས་བཅས་པའི་འཁོག་པ་
ཆོས་ཀྱི་སོགས་བཞི། ཉེར་ལྷན་དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་འཁོག་པའི་བཞི་ཉེར་དགུ་ལྷན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་
སྤྱུག་བཟུལ་རྒྱུ་མེས་བཟོད་མན་གོང་མའི་སོགས་ལྷན། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྲུན་འབྲུང་རྒྱུ་མེས་དང་། འཁོག་པ་
ཆོས་བཟོད་པ་ཉེར་དགུ་བཟོད་དང་། འདོད་པའི་འཁོག་པའི་ལྷན་སོ་བཞི་ལྷན། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྲུན་འབྲུང་
ཆོས་ཀྱི་དང་། རྒྱུ་མེས་བཟོད་པ་སོ་བཞི་དེ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཀྲུན་འབྲུང་བྱུག་ཉེ་བཞི་བཅུ་ལྷན། ཆགས་བཅས་

པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་པ་བཞི་བཅུ་དེ་དང་། འདྲོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདུན་ཉེ་
 ཞིབ་དུན་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་དང་། རྩེས་བཟོད་པ་སྤར་གྱི་ཞིབ་དུན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐལ་གྱི་དགུ་ཉེ་དུག་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་མན་རེ་དུག་ལྟ་ནོ། ། སྤྱི་གཟུགས་
 ཉོན་སྤངས་ཆེ་དང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་གསུམ་རིམ་བཞིན་གཏོང་།
 འཕགས་པ་གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་གཏོང་། གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་
 སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་འགོག་པའི་བཞི་གཏོང་། འདྲོད་པའི་འཕགས་པ་འདྲོད་ཉོན་
 སྤངས་ཆེ་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་འདྲོད་པའི་འགོག་སྤངས་
 ལྷ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་རྩེས་ཤེས་དང་། ལམ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་གི་དུག་
 དང་། གོང་མའི་ལམ་གྱི་དུག་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་འདྲོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་
 བདུན་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་འདྲོད་པའི་ལམ་གྱི་བརྒྱད་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་
 སྤྱུག་བསྐལ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་དགུ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་
 འདྲོད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་བཅུ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བཅུ་གཏོང་། སྤྱི་
 གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་དུག་དྲོད་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་དུག་གཏོང་། སྤྱི་འདྲོད་ཉོན་
 སྤངས་ཆེ་འདྲོད་པའི་སྤྱི་བཞི་གཏོང་ངོ། ། བཞི་པ་ནི། འདྲོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་སྤྱུག་གི་འགོག་ལམ་གྱི་ལྷག་ལྷ་ཐེཛོམ་
 བཞི་དྲོད་བའི་སྤྱི་གཉིས་ལས། འཕགས་པ་འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་རྟེན།
 སྤྱི་འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་སྤྱི་གཉིས་རྟེན་དོ། ཆགས་བཅས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་པ་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་
 སྤང་བཞི་ལྟ་། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སྤྱོད་བཞི། འདྲོད་པའི་ལམ་གྱི་དུག་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་ཉེ་
 བཅུ་ལྟ་། དེ་འདྲ་བའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྤྱོད་བཞི་སྤར་གྱི་བཅུ་དང་། འགོག་པའི་ལྷ་ཉེ་བཅོ་ལྷ་ལྟ་། དེ་
 འདྲ་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་སྤྱོད་བཞི། བཅོ་ལྷ་ཐོ་དེ་དང་འདྲོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདུན་ཉེ་ཉེར་གཉིས་ལྟ་།
 དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་མན་སྤྱོད་ལྟ་ནོ། འཕགས་པ་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་
 བཞི་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཐོབ་ཆེ་འགོག་པའི་ལྷ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་
 ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ལམ་གྱི་དུག་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཐོབ་ཆེ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདུན་གཏོང་།
 ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་བཅུ་གཏོང་། སྤྱི་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་སྤྱི་གཉིས་
 གཏོང་ངོ། ལྷ་བ། བཏང་སྒྲིམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་གཏོང་ཚུལ་ཕྱ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལམས་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་མཛུགས་མཐར་ལྷག་ལྷ་གསུམ། ཀྱན་འགོག་ལམ་གྱི་ལྷག་ལྷ་གསུམ་

རེ་སྟེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། སོ་སྟེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བྱ་ག་རེ་
རྟེན། འདོད་ཉོན་གྱིས་སོ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་རྟེན་དོ། །
གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སོགས་བཞི་གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གཅིག་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་
ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་གཉིས་ཡན། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་
ཤེས་ཡང་གཟུགས་མེད་འགོག་ལམ་གྱི་དེ་གཉིས་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཆོས་
བཟོད་ཀྱི་ཆེ་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ལམ་སྤང་གསུམ་གྱི་ལྷག་ལྟ་
དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་གསུམ་ཡན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་པ་སོགས།
གོང་མའི་འགོག་ལམ་གྱི་བཞི་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོད་པ། བཞི་པོ་དེ་དང་
འདོད་པའི་ལམ་གྱི་དེ་ཡན། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སོ་སྟེ་གཟུགས་མེད་བྱ་ག་ཡན། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྟག་
བཟུལ་རྗེས་ཤེས་སོགས་བཞི། གོང་མའི་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་བྱ་ག་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་
དང་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་བྱ་ག་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་
དང་རྗེས་བཟོད་པ་བྱ་ག་པོ་དེ་དང་། གོང་མའི་ཀྱང་འབྱུང་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་སྟག་བཟུལ་
རྗེས་ཤེས་དང་ཆོས་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དང་། འདོད་པའི་ཀྱང་འབྱུང་གཅིག་ཏེ་དགུ་ཡན། འདོད་ཉོན་སྤངས་
པའི་སྟག་བཟུལ་རྗེས་བཟོད་མན་གོང་མའི་བཅུ་གཉིས་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་སྟག་བཟུལ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
བཟོད་ཀྱི་ཆེ་སྤང་དགུ་དང་། གོང་མའི་སྟག་བཟུལ་གྱི་བྱ་ག་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ཡན། ཆགས་བཅས་པའི་སྟག་བཟུལ་ཆོས་
བཟོད་མན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཡན་ནོ། ཆགས་བཅས་པའི་ཆོས་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཆེ་འདོད་པའི་ཀྱང་འགོག་ལམ་
གྱི་དེ་རེ་དང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་དེ་རེ་གཏོར།
འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཆེ་གོང་མའི་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་གཉིས་རེ་གཏོར་ཆགས་བཅས་
པའི་སྟག་བཟུལ་ཆོས་ཤེས་དང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྟག་བཟུལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་འདོད་པའི་སྟག་བཟུལ་གྱི་
གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་སྟག་བཟུལ་གསུམ་གཏོར། སོ་སྟེ་འདོད་ཉོན་དང་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་ཆེ་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་བྱ་ག་རེ་གཏོར་དོ། ༥ ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟག་བཟུལ་དང་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། རྩལ་ཞུགས་མཆོག་
འཛིན་གཉིས་རེ་ཀྱང་འགོག་གི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་རེ་རེ་སྟེ། མཆོག་འཛིན་རྣམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། འདོད་པ་དང་
གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བྱ་ག་རེ་རྟེན། འདོད་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པ་
ལས་ཉམས་ཆེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་རྟེན་དོ། ༥ ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སོགས་
བཞི་གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གཉིས་ཡན། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་གཟུགས་

མེད་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་གསུམ་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོན་པ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་
བཞི་ལྟར། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་སོགས་བཞི་གཞུགས་མེད་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་བཞི་ལྟར།
ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཆོས་བཟོན་གྱི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ལམ་གྱི་བྱག་ལྟར།
གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྦྱེ་དེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་བྱག་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
བཟོན་གྱི་ཆོ། བྱག་པོ་དེ་དང་གོང་མའི་འགོག་པའི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱན་ལྟར། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
རྗེས་ཤེས་སོགས་བཞི་གོང་མའི་ཀྱང་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱན་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་དང་།
འགོག་པ་ཆོས་བཟོན་གྱི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་དགུ་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་
རྗེས་བཟོན་གྱི་ཆོ། དགུ་བོ་དེ་དང་གོང་མའི་ཀྱང་འབྱུང་གི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་གཅིག་ལྟར། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོན་མན་གོང་མའི་བརྒྱ་གཉིས་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་དང་ཀྱང་འབྱུང་ཆོས་བཟོན་གྱི་ཆོ།
བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དང་འདོད་པའི་ཀྱང་འབྱུང་གི་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དང་
རྗེས་བཟོན་པ། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གཉིས་དྲུག་པའི་བརྒྱ་བྱག་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་
བཟོན་མན་བཙུག་ལྟར་ལོ། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་བར་བ་གཉིས་དང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཆོས་
ཤེས་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་རེ་རེ་གཏོང་། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཤེས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་། རྗེས་ཤེས་བར་བ་གཉིས་
དང་། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རེ་ཆོ་གཉིས་རེ་གཏོང་སྟེ་སྟེ། ཆགས་བཅས་པའི་
རྗེས་ཤེས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་བཞི་གཏོང་། སྦྱེ་འདོད་གཞུགས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆོ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་བྱག་རེ་གཏོང་ངོ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རེས་ལའི་རྣམ་ཤེས་དང་།
ཟག་མེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བརྒྱ་བྱག་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོན་གྱི་ཆོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་རྟེན། སྦྱེ་འདོད་པ་དང་
གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་ཆོ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་བཞི་རེ་རྟེན། གཞུགས་མེད་ནས་གཞུགས་སུ་
སྦྱོར་ཆོ་གཞུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་སྤང་ཉེ་བྱག་རྟེན། སྦྱེ་འདོད་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པ་
ལས་ཉམས་ཆོ། འདོད་གཞུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་བརྒྱན་རྟེན། གཞུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྦྱོར་ཆོ་འདོད་
གཞུགས་ཀྱི་བརྒྱ་རྟེན་དོ། ། གཞུགས་མེད་འཕགས་པས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་སྤང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལྟར།
འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་སྤང་ཟག་མེད་བཞི་ལྟར། གཞུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་
རྗེས་ཤེས་སོགས་བཞི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་སྤང་གཞུགས་མེད་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་མེད་ཉེ་ལྟར། གཞུགས་
མེད་སྦྱེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོན་གྱི་ཆོ། སྦྱོར་སྤང་གསུམ་
གོང་མའི་ལམ་གྱི་གཉིས་ཟག་མེད་དེ་བྱག་ལྟར། དེ་འདྲ་བའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་ལམ་ཆོས་བཟོན་གྱི་ཆོ། བྱག་

པོ་དེ་དང་འདྲོད་པའི་ལམ་གྱི་དེ་བདུན་ལྟར། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་རྗེས་ཤེས་པ་སོགས་བཞི།
སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་གཟུགས་མེད་མཐོང་སྤང་བྱི་མ་གསུམ་ཟག་མེད་དེ་བདུན་ལྟར། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འདྲོད་
གཟུགས་ཀྱི་སྔ་སྐྱེ་གཟུགས་མེད་རེས་ལ། འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་བདུན་ལྟར། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་
མཐོང་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆོ། གཟུགས་མེད་རེས་ལ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཟག་མེད་དེ་བརྟུན། འདྲོད་
ཉོན་སྤངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་པ་སོགས་བཞི། ཞོང་མའི་འགོག་ལམ་གྱི་བཞི། སྒྲིམ་སྤང་གསུམ། ཟག་
མེད་དེ་བརྟུན་ལྟར། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོད་ཆོ་གོང་མའི་འགོག་ལམ་གྱི་བཞི། འདྲོད་པའི་ལམ་གྱི་དེ་
སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་ཟག་མེད་དེ་དགུ་ལྟར། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་རྗེས་ཤེས་པ་སོགས་བཞི། སྒྲིམ་སྤང་
གསུམ། ཞོང་མའི་མཐོང་སྤང་བྱུག་ཟག་མེད་དེ་བརྟུན། ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་དང་། འགོག་
པ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་བྱུག་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་ཟག་མེད་དེ་བརྟུན་ལྟར། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་
པའི་སྔ་སྐྱེ་གོང་མའི་སྤང་བྱུ་བརྟུན། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ལྟེ་བརྟུན་གཅིག་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་
ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་བྱུག་འདྲོད་པའི་འགོག་ལམ། སྒྲིམ་སྤང་གསུམ། ཟག་མེད་
དེ་བརྟུན་གཉིས། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆོ་གོང་མའི་བརྟུན། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་
ཟག་མེད་དེ་བརྟུན་གཉིས་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་རྗེས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་བརྟུན་གཉིས་ཟག་མེད་དེ་བརྟུན་གསུམ་ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྔ་སྐྱེ་ཟག་མེད་ནམ་ཤེས་དྲོད་པའི་བཙོ་ལ་
ལྟར། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་བརྟུན་ལྟར་ལྟར། ། ཆགས་བཅས་པའི་ཆོས་ཤེས་རེ་རེ་
དང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་རེ་རེའི་ཆོ། འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རེ་རེ་གཏོང་།
ཆགས་བཅས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་རེ་རེའི་ཆོ་གོང་མའི་བདེན་བཞིན་གཉིས་རེ་གཏོང་། གཟུགས་ནས་གཟུགས་མེད་
དུ་སྐྱེས་ཆོ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་གཉིས་གཏོང་། སྔ་སྐྱེ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆོ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་བཞི་
རེ་གཏོང་རྒྱུ་། ནམ་ཤེས་བརྟུན་གཉིས་ནང་ནས། ཆོར་བ་སྤྱག་བཟུལ་ལ་དམིགས་པ། འདྲོད་པའི་སྤྱག་ཀུན་འདྲོད་
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཟག་མེད་དང་ལ། བདེ་དབང་ལ་དམིགས་པ་འདྲོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དྲོད་པའི་བཞི།
གཟུགས་ཀྱི་རེས་ལ། གཟུགས་མེད་ལམ་སྤང་སྒྲིམ་སྤང་ཟག་མེད་དང་བརྟུན་གཉིས། ཡིད་བདེ་ལ་དམིགས་པ་བརྟུན་
གཉིས་པོ་དེ་དང་། འདྲོད་པའི་འགོག་སྤང་ལྟེ་བརྟུན་གསུམ། ཡིད་མི་བདེ་ལ་དམིགས་པ། འདྲོད་པའི་རེས་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཟག་མེད་དང་བདུན། བཏང་སྒྲིམས་ལ་དམིགས་པ་བརྟུན་གསུམ། དེ་དག་གི་རྟེན་རྒྱུ་སོགས་གོ་
སྒྲི། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གཟུགས་ཀྱི་རེས་ལ་ཟག་མེད་བདེ་དབང་བདུན་ལས། བརྟུགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་གི་དེ་གཅིག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དང་། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ལུ་མེན་འདུ་བྱེད་

ནི། རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡང་། གཉིས་པའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡེ་
 བཅུ་གསུམ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། འདྲོད་པའི་གཟུགས་སྐྱེས་པ་དོན་ལྡེ་
 འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཟག་མེད་གསུམ་གྱི་དང་། འགོག་བདེན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 སྤང་དང་ཟག་མེད་གསུམ་གྱི་དང་། ལམ་བདེན་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་དང་
 གསུམ་གྱི་དང་། གསུམ་པ་ཡན་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་སྟག་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྟག་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཟག་མེད་བཞི་
 དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དེ་བཞི་པོ་དེ་དང་། རང་རང་གི་དེ་ལཱ་ཡུལ་ལོ། འདྲོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་སྤྱུག་ལས།
 རིས་ལཱ་འཇུག་པ་དོན་བའི་སྐྱེ་བྱེད་དང་། ཀྱན་དཀྱིས་བཅུ་ལྟེ་འདྲོད་པའི་ཟག་པ་ཞིག་ཅིག་ལས། འཕགས་པ་
 འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ། ཀྱན་དཀྱིས་བཅུ་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་ལྟེ་བཅུ་གསུམ་རྟེན། སྦྱེ་འདྲོད་པའི་
 ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ་ཞིག་ཅིག་རྟེན་དོ། ། ཆགས་བཅས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཀྱན་དཀྱིས་བཅུ་སྒྲིམ་སྤང་གསུམ་ལྟེ་
 བཅུ་གསུམ་ལྟོ། དེ་འདྲ་བའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སྐྱེས་བཞི་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྐྱེས་བཞི་དང་།
 སྟག་བཟུལ་ཆོས་ཤེས་སྐྱེས་བཞི་དང་། ཆགས་བཅས་པའི་སྦྱེ་རྣམས། རིམ་བཞིན་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་།
 ལམ་བདེན་གྱི་བདུན་དང་ཉི་ཤུ། འགོག་པའི་བྱ་ལྟེ་ཉེར་བྱ་ ཀྱན་འབྱུང་གི་བྱ་དང་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱེས་ སྟག་བཟུལ་
 གྱི་དགུ་དང་ཞིག་ཅིག་དང་ལྟོ། ། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འགོག་གི་ཆོས་ཤེས་དང་། ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་སྟག་
 བཟུལ་ཆོས་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་རིམ་བཞིན་བྱ་རེ་དང་། བདུན་དང་དགུ་དང་བཅུ་
 གསུམ་སྦྱེ་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་ཆེ་ཞིག་ཅིག་གཏོང་དོ། གོང་མའི་ཕྱ་རྒྱས་རེ་གཉིས་ལས། མ་རིག་པ་བཅུ་དོན་པའི་
 ལྷག་མ་ནི་སྤྲིང་པའི་ཟག་པ་ལྡེ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་རིས་ལཱ་མ་རིག་པ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བཅོ་ལྔ།
 དེ་དག་གི་རྟེན་ལྟོ་གཏོང་ཚུལ་སྐྱེས་གོ་སྤོ། ། འདྲོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོ་མ། ལྷ་
 བ་དང་། མཆོག་འཛིན། སྤྱན་དོག་ སེར་ལྷ་ལྟེ། ཀྱན་སྦྱོང་དགུ་ལས། སྤྲིང་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ཆེ།
 འདྲོད་ཆགས། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། གསུམ་རྟེན། འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆེ། སྤྱན་དོག་ སེར་
 ལ། ཁོང་ཁྱོ་གསུམ་རྟེན། འདྲོད་ཉོན་གྱིས་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ཆེ། སྤང་གྱི་བྱ་རྟེན་དོ། ། སྤྲིང་མ་འོང་
 འདྲོད་ཆགས། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ་གསུམ་ལྟོ། འདྲོད་ཉོན་ཙམ་སྤངས་པའི་སྦྱེ་དང་། དེ་འདྲ་མཐོང་ལམ་
 པ་མན་དང་། ཆགས་བཅས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འདྲོད་པའི་གསུམ་དོན་བའི་ལྷག་མ་བྱུག་ མཐོང་
 སྤང་གསུམ་དོན་བའི་ལྷག་མ་བྱུག་དང་ལྟོ། ཆགས་བཅས་མཐོང་ལམ་པ་མན་དགུ་དང་ལྟོ། ། འདྲོད་ཉོན་
 སྤངས་པ་དང་། ལམ་ཆེས་ཤེས་དང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་རིམ་བཞིན་འདྲོད་པའི་གསུམ་དང་། མཐོང་སྤང་
 གསུམ་དང་། འདྲོད་ཆགས། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ་གསུམ་གཏོང་དོ། ཀྱན་དཀྱིས་བཅུ་ རིམ་བྱུག་ལྟེ་ཉོན་

བཅུ་དྲུག་ལས། དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆོ་གཡོ་མུ་གཉིས་རྟེན། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
དག་བཅོམ་ཉམས་ཆོ། ཟུགས་ཤོད་རྒྱགས་པ་གསུམ་རྟེན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་ཉམས་ཆོ།
གསུམ་པོ་དེ་དང་གཡོ་མུ་ལྟ་རྟེན། འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ཉམས་ཆོ་ལྟ་བུ་དོར་བའི་བཅུ་གཅིག་རྟེན། འདྲོད་
ཉོན་ཀྱིས་དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དང་། གཡོ་མུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་རྟེན། འདྲོད་ཉོན་གྱི་
དག་བཅོམ་ཉམས་ཆོ་བཅུ་དྲུག་རྟེན་དོ། གཡོ་མུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མེའོང་སྟེ་འདྲོད་ཆགས་། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་
གསུམ་ལྟ། དེ་གཉིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མེའོང་སྟེ་གསུམ་དང་གཡོ་མུ་སྟེ་ལྟ། ཆགས་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་
དང་ལྟ་ནོ། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆོ་གཡོ་མུ་གཉིས་གཏོང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆོ་ཟུགས་ཤོད་རྒྱགས་པ་
གསུམ་གཏོང་། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་ཆོ་འདྲོད་པའི་བཅུ་གཅིག་གཏོང་དོ། ། འདྲོད་པའི་སྤྱག་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་འགོ་
མེན་པ་བརྒྱད་གོང་མའི་སྤྱག་ཀྱན་སྤུང་ཅུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་དམིགས་པ་
ཤེས་པས་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ལས། སྟེ་འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆོ་འདྲོད་པའི་བཅུ་གཉིས་རྟེན། སྟེ་
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་རྟེན། འདྲོད་ཉོན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་
ཉམས་ཆོ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་གཅིག་རྟེན་དོ། ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་པ་སྟགས་བཞི་
གཟུགས་མེད་ལམ་གྱི་གཉིས་ལྟ། དེ་འབྲུ་བའི་ཀྱན་འབྲུང་རྗེས་ཤེས་པ་སྟགས་བཞི་གཟུགས་མེད་འགོག་ལམ་གྱི་
བཞི། ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་གོང་མའི་ལམ་གྱི་བཞི་ལྟ། ཆགས་བཅས་པའི་
འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་དྲུག་ལྟ། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀྱན་
འབྲུང་རྗེས་ཤེས་སྟགས་བཞི་གོང་མའི་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་
སྟགས་བཞི་གཟུགས་མེད་ཀྱན་འགོག་ལམ་གྱི་བཅུ་ལྟ། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་རྗེས་ཤེས་དང་འགོག་པ་
ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་བཅུ་གཉིས་ལྟ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་
བཟོད་ལྟ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་ལྟ། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་པ་སྟགས་བཞི་གོང་
མའི་ཀྱན་འགོག་ལམ་གྱི་ཉི་ཤུ་ལྟ། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོད་པ་ཉི་ཤུ་བོ་དེ་དང་
འདྲོད་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་བཞི་སྟེ་ཉེར་བཞི་ལྟ། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་དང་། ཀྱན་འབྲུང་
ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཉེར་བཞི་བོ་དེ་དང་འདྲོད་པའི་ཀྱན་འབྲུང་གསུམ་སྟེ་ཉེར་བདུན་ལྟ། འདྲོད་ཉོན་ཅམ་སྤངས་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་ལྟ་གོང་མའི་སྟེ་བརྒྱད་ལྟ། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
བཟོད་ཀྱི་ཆོ་འདྲོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞི་དོར་བའི་ཞེ་དྲུག་ལྟ། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལྟ་
ལྟ་བུ་ལྟ་ནོ། ། ཆགས་བཅས་པའི་ཆོས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་

ཆོ་འགོག་ལམ་གྱི་གཉིས་རེ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གསུམ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་
 པའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་གོང་མའི་འགོག་ལམ་གྱི་བཞི་རེ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོ་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་གཏོང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གཟུགས་མེད་
 ཀྱན་འབྲུང་གི་དྲུག་གཏོང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཆོ་གཟུགས་མེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དྲུག་གཏོང་། སྐྱེ་
 འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོ་འདོད་པའི་བཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གོང་
 མའི་ཀྱན་བཟུང་གི་བཅུ་གཉིས་གཏོང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བཅ་
 བཟུང་གཏོང་། སྐྱེ་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་གཏོང་ངོ་། ། འདོད་པའི་སྐལ་བ་མེ་ཉམས་
 པའི་ཀྱན་འགྲོ་དྲུག་ནི་དམིགས་བའི་བཟོད་པས་སྤངས་པའི་དེ་དྲུག་དང་། འདོད་པའི་འགོག་པའི་ལྷ་བ་མཆོག་
 འཛིན་ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་བཞི་འདོད་པའི་ལམ་སྤང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་ཆགས་སྤང་ར་རྒྱལ་ཁོང་ཁྱོ་
 རྩེ་བའི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་ལམ་གྱི་བདུན་བདུན་ཉེ་ཉེར་གསུམ་པོ་དམིགས་པ་སྤངས་པས་སྤྱོད་བའི་ཉེར་
 གསུམ་མོ། ། དེ་དག་གི་རྟེན་རྒྱལ་སྐལ་བ་གོ་སྤྱོད། ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་ནི་སྤྱོད་རྒྱལ་
 གསུམ་དུ་མ་བསྐྱས་པ་མེན་ཏེ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་དེ་དྲུག་ནི་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པས་དང་པོ་དང་།
 ཟག་བཅས་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ནི་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པས་མཐའ་མའི་སྟེ། མཆིམས་རྒྱུག་ལས། སྤར་བཤད་
 པའི་འདོད་པའི་ཀྱན་འགྲོ་དྲུག་འགྲོ་སྐལ་བ་མེ་ཉམས་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤྱོད་བ། དེ་
 ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤྱོད་བས་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་བཞི་ཡོད། འདོད་པའི་སྤྱག་ཀྱན་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
 ཡོངས་ཤེས་གསུམ། གོང་མའི་དེ་གསུམ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་དེ། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་དེ།
 ཟག་པ་ཀྱན་ཟད་ཀྱི་དེ་དྲུག་ལས། རྟེན་རྒྱལ་སྐལ་བ་གོ་སྤྱོད། ། མི་སྤྱག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་འདོད་ཉོན་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། དྲུགས་འབྲུང་རྩ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་ངེས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། འཕགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་ཆོ་དང་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་དུན་ཉེ་བཞི་ལས་ལྷས་དུན་ཉེ་ཅམ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་རྩེས་བཅུར་བསྐྱས་ཏེ། དད་པ། བཙོན་འབྱས་དུན་པ། ཤེས་
 རབ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྟོམས། དགའ་བ། ཉོགས་པ། རྒྱལ་ཁོང་སྟེ་བཅུ་ལས། དང་པོ་
 བློ་དད་པའི་དབང་སྟོབས་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བཙོན་འབྱས་ཀྱི་དབང་སྟོབས་གཉིས་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་
 བཞི་བཙོན་འབྱས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་དང་བདུན། ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ལྟེ་བཟུང་། གསུམ་པ་ནི།

དཔལ་འདྲེ་དབང་སྟོབས་གཉིས་ཡང་དག་པའི་དཔལ་པ་དང་དཔལ་པ་ཡང་དག་པུང་ཁུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞི། བཞི་བ་
ནི། དཔལ་ཉེ་བཞི་ཤེས་རབ་དབང་སྟོབས་གཉིས་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་པུང་ཁུབ་ཡན་ལག་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་
བརྒྱད། ལྷ་བ་ནི། ལྷ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་སྟོབས་གཉིས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
པུང་ཁུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བརྒྱད། རྟལ་པ་ནི། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་གཅིག་གོ། ། བདུན་པ་ནི། དག་འ་བ་ཡང་
དག་གཅིག་བརྒྱད་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་གཅིག་དགུ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དག་པས་མཐའ་འཛོལ་
གསུམ། བརྒྱ་བ་ནི། ཤིན་ཐུངས་ཡང་དག་པུང་ཁུབ་ཡན་ལག་གཅིག་གོ། ། བུང་ཁུབ་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་
དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་མེད་ཀྱང་ལྷག་མ་ཉེར་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་གཏོང་བ་ལ་མཆོག་འཛིན་གཏོང་བ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། ། ལམ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བུང་ཁུབ་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བཙུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་
གཏོང་ལ། དག་བཙུལ་ཐོབ་ཆེ་ལྷག་མ་ཉེར་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་གཏོང་སྟེ་གཞན་ཡིན་པ་མེད་
དོ། ། ཆོས་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་བདེན་བཞིའི་ཤེས་པ་བཞི། ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཤེས་ཟད་ཤེས་མི་སྟེ་ཤེས་ཉེ་
ཤེས་པ་བརྒྱུད། ། པ་རྣམས་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ལ་དེ་བརྒྱའི་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་
པ་གཅིག་ཅུ་ཡོད། གཞུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་པ་རྣམས་ཤེས་རེ་རེ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་
སེམས་ཤེས་གཉིས། འདོད་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་དང་རྒྱུ་ཤེས་རང་དང་གསུམ་གོང་མའི་ལམ་བདེན་དུ་ཐུར་
བའི་པ་རྣམས་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་རང་དང་གསུམ། འདོད་པའི་སྟུག་ཀུན་འགོག་པ་གོང་མའི་དེ་
གསུམ་ཟག་མེད་སེམས་ཤེས་བདུན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཟད་པ་མི་སྟེ་སེམས་ཤེས་རང་རང་དང་བཞི། བར་བ་
གསུམ་ལ་ཟད་མི་སྟེ་རྒྱུ་ཤེས་རང་རང་དང་བཞི། ཐམ་ལ་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་རང་དང་བཞི། སྟུག་ཀུན་འགོག་པ་
སེམས་ཤེས་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་ཟད་མི་སྟེ་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་རང་དང་ལ། ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་ལམ་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་རང་དང་ལ།
ལམ་ཤེས་འདོད་པའི་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་གོང་མའི་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་ལྡེའི་དང་པོར་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་སེམས་ཤེས་ཟད་མི་སྟེ་རང་
དང་རྟལ་ བར་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་བདེན་བཞི་རང་དང་རྟལ་ རྒྱུ་ཤེས་བདེན་བཞི་རང་དང་རྟལ་ ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་
གཉིས་ལ་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་བདེན་བཞིའི་ཤེས་རང་དང་བདུན་ཡོད། ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་ལ་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་བདེན་བཞི་སེམས་ཤེས་
རང་དང་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་གཏོགས་དགུ། སྦྱར་ཤེས་པ་ལ་བརྒྱུ་ཡོད། བརྟག་མིན་དང་
ནམ་མཁའ་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་། སྦྱར་འདུས་བྱས་བཅས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་ཟད་
མི་སྟེ་གསུམ་གྱི་དང་། སྦྱར་འགོག་བདེན་དེ་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་ཟད་མི་སྟེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་ཅུ་གྱི་དང་། འདོད་
པའི་འགོག་ལམ་ནི་ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་ཟད་མི་སྟེ་རང་རང་གི་ཤེས་པ་ལྡེའི་དང་། གོང་མའི་འགོག་ལམ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་
ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་ཟད་མི་སྟེ་རང་རང་གི་ཤེས་པ་ལྡེའི་དང་། འདོད་པའི་མཆུངས་ལྡན་དང་མཆུངས་ལྡན་མིན་པ་ནི་ཆོས་

སྤྱུག་ཀྱན་ཀྱན་རྫོབ་ཟད་མི་སྤྱེ་བྱུག་གི་དང་། གོང་མའི་མཚུངས་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟ་དང་རྗེས་ཤེས་
བྱུག་གི་དང་། གོང་འོག་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ད་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱུག་ཀྱན་དོར་བའི་སྤར་གྱི་བཞི་དང་ལམ་ཤེས་དང་པ་
རོལ་སེམས་ཤེས་བྱུག་གི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་དེ་རྗེས་ཤེས་སྤྱུག་ཀྱན་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་
སེམས་ཤེས་བདུན་གྱི་དང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཀྱན་རྫོབ་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་དང་།
གཟུགས་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་སེམས་ཤེས་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་དང་།
ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཐོབ་ཆོད་དང་སྤྱི་འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོ་ཆོས་ཤེས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཀྱན་
སྦྱར་སྤང་། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཤེས་དོར་བའི་དགུ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་གཏོང་། ཆགས་བཅས་པའི་
ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་དང་སྤྱི་འདོད་ཉོན་སྤངས་ཆོ་ཆོས་ཤེས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་གཏོང་། ཕྱིར་མི་
འོང་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་ཆོ་སེམས་ཤེས་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཆོད་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཏོང་།
གཟུགས་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ ཆོས་སེམས་ཀྱན་རྫོབ་གསུམ་དོར་བའི་བདུན་ལ་དམིགས་པའི་
ཉོན་མོངས་གཏོང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་དོར་བའི་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་
ཉོན་མོངས་གཏོང་། ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་དང་ལྷན་སྦྲེན་དང་། བསམ་གཏན་ལྷན་
ཐར་དང་། དབང་བོ་མཆོག་དཔལ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་།
སྤོང་གནས་རྗེས་བྱན་དང་། འཆི་འཕོ་སྤྱེ་བ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་བཅུ་ལས། བརྒྱད་དགུ་
གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ཉམས་སུ་གཏོང་། ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་
གཉིས་ལས་མཆོག་འཛིན་སྤྱི་འདོད་དགོས། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་ཆོ་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་
མོངས་གཏོང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཆོད་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་གཏོང་། ། སྤྱི་འཕགས་གཉིས་
དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆོ་ངེས་ཆོག་སོ་རིག་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། བཞི་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
ཆོ་ཆོས་སོ་རིག་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཏོང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཆོད་དང་སྟོབས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་
གཏོང་། ། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་
མོངས་སྤངས། ཕྱིར་མི་འོང་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཆོ་སྟོམས་འཇུག་རེ་རེར་དམིགས་པའི་ཉོན་
མོངས་རེ་གཏོང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤོང་སོང་གི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་སྟོམས་
འཇུག་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་རེམ་བཞིན་གཏོང་། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པ་
དང་། ཐེ་ཆོས་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། བཞི་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་།

དང་། བཞི་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་དང་། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་ནམས་རིམ་
བཞིན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་བཙུན་གཟུགས་དག་སྤང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་པའོ། །

ཨོ་སྤྱི།

དག་ལྟ་ལྟགས་བཟང་བ་ཀྱ་ཤིས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །

རབ་བཞད་འགྲོ་ཀྱན་པན་བདེའི་བྲིས་དངར་ལ། །

སྤྱད་བྱིར་ཆོས་རྒྱངས་སྤྱན་རྒྱུན་བཀམ་ལས། །

ཆོས་སྤྱན་བདུད་ཅིའི་གྲ་ཆར་འདི་སྤྱོད་སོ། །

སའ་མཁྱའི། །

责任编辑：尕藏格勒

技术设计：杨旦华

封面题字：柔毛·桑木旦尖措

封面设计：兴海·桑木旦尖措

释 疑 汇 编

(下册)

益西嘉措大师 著

柔增尕藏格勒 校订

香港天马图书有限公司出版

开本 16开 印张 25.125 字数 6100千字

2001年11月第1版 2001年11月第1次印刷

印数：1—2000

ISBN 962—450—159—9/D·43128 (民文) 定价：25.00元

དཔེ་མཛུགས་འགན་འཁུར་བ།	སྐལ་བཟང་དགེ་ལེགས།
པར་གཞི་རྒྱས་འགོད་བ།	གཡང་ལྷན་དཔལ།
མཆན་བྲང་ཡི་གེ་བ།	རིག་སྒྲོན་བསམ་གཏན་གྱི་མཚོ།
མཛུགས་ཤོག་རིམ་བ།	ཞིན་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་མཚོ།

༡༡། ། རྒྱ་བཟུན་ཏོར་ཆེན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚོ་ནི་
དོགས་དཔྱད་ཕྱོགས་བསྟུས།

(ཟུང་ཆ)

རྒྱ་བཟུན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚོས་བཅུམས།

ཞང་ཀང་ཐེན་ལྷ་དཔེ་སྒྲོན་གྱང་ཟིས་པར་དུ་བསྐྱུན།
 དེབ་ཚད་16 པར་ཤོག་25.125 ཡིག་གྲངས་6100།
 3000ལྷའི་སྒྲ་17པར་པར་གཞི་དང་ཕོ་བསྐྱེགས།
 3000ལྷའི་སྒྲ་17པར་ཐེངས་དང་ཕོ་དཔར།
 དཔར་གྲངས། 1—2000

ISBN 962—450—159—9

D·43128 (民文) རིན་གོང་སྒོར: 25.00

